‘Çoban Yıldızı asırlardan beri
gemicilere yol göstermiştir. Bu parça da
sana yol gösterecek,’ dediler bana.
İçimden ‘Tam şair romantizmi,’ diye geçirdim.
Meğer yüzde yüz haklılarmış.

Melih Kibar biyografisi, İstanbul Alman Lisesi İdare Derneği tarafından, okulun 150. yıl kutlamaları çerçevesinde, bir arşiv çalışması olarak gerçekleştirilmiştir.

ÇOBAN YILDIZI melih kibar biyografisi

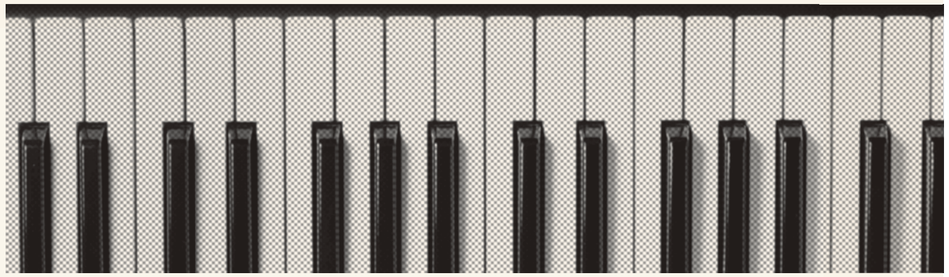

YAVUZ HAKAN TOK

ÇOBAN YILDIZI

melih kibar biyografisi

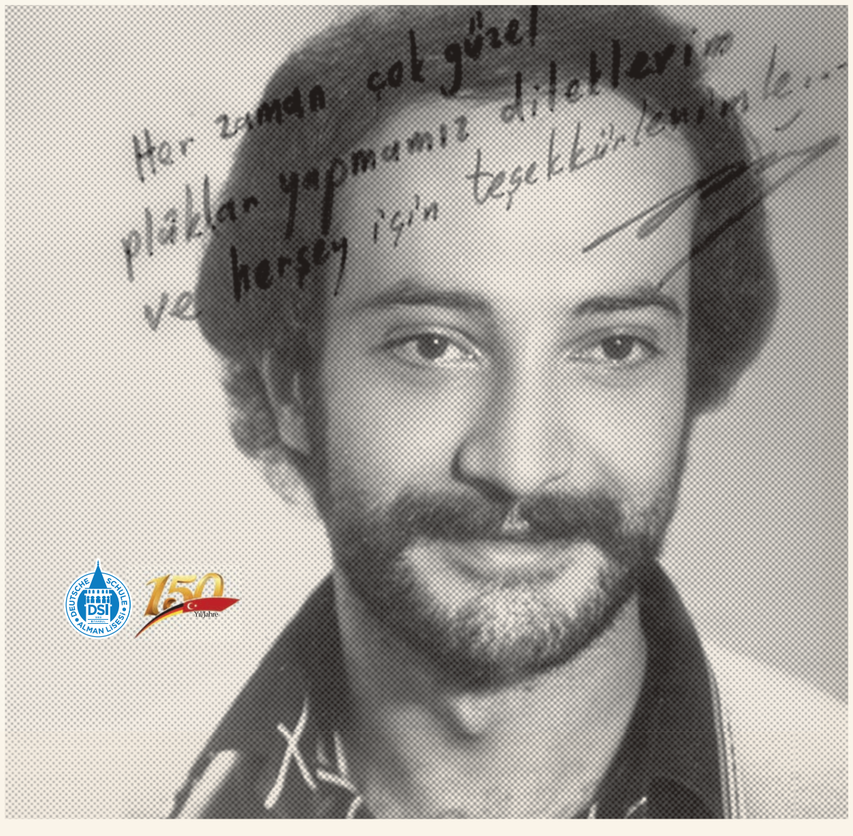

Çoban Yıldızı
Yavuz Hakan Tok
İstanbul, Haziran 2021

Proje
Serhat Hacıpaşalıoğlu

Tasarım
KA Interdisciplinary Creative Studio

Basım
Karakter Color Matbaası Merter Yayınları A.Ş.
Sertifika No: 46248

İstanbul Alman Lisesi
Şahkulu Mah. Şahkulu Bostan Sok. No: 10
34420, Beyoğlu - İstanbul / Türkiye

Melih Kibar biyografisi; İstanbul Özel Alman Lisesi İdare Derneği tarafından, okulun 150. yıl kutlamaları çerçevesinde, bir arşiv çalışması olarak gerçekleştirilmiştir.

ÇOBAN YILDIZI

melih kibar biyografisi

YAVUZ HAKAN TOK

Yavuz Hakan Tok

Türkiye'nin sayılı pop müzik tarihi arşivcileri ve araştırmacılarından biri olan Yavuz Hakan Tok, 1969 yılında Artvin'de doğdu. Babasının mesleği nedeniyle çocukluğu Türkiye'nin farklı şehirlerinde geçti. Lise eğitimini İstanbul'da, üniversite eğitimini Ankara'da tamamladı. Lojistik ve tedarik hizmetleriyle ilgili mesleğine devam ederken, bir yandan da müzikle ve radyo-televizyon yayıncılığıyla ilgilenmeye başladı.

2001 yılında Bir Zamanlar adlı internet sitesinde müzik yazıları ve albüm eleştirileri yazmaya başladı. Peşi sıra müzik yazıları ve röportajları, Milliyet Sanat dergisi ve Milliyet gazetesi başta olmak üzere yazılı basında, çeşitli gazete ve dergilerde yayımlandı.

Uzun yıllar TRT, Radyo ODTÜ ve Pal FM'de radyo programcılığı yaptı. NTV'de yayınlanan "Söz-Müzik" ve "Gel Zaman Git Zaman" belgesel serilerinin yanı sıra TRT ve Kral TV'de yayınlanan çeşitli televizyon programlarının konsept tasarımı, metin yazarlığı ve danışmanlığını yaptı.

Arabesk şarkıcısı Bergen'in hayatını anlatan belgesel romanı "Acıların Kadını Bergen" 2014 yılında yayımlandı. Kaleme aldığı "Bir Selami Şahin Müzikali: Seninle Başım Dertte", 2018 yılında sahnelendi.

Alman Lisesi ve End Productions ortak projesiyle 2020 yılında basılan "Melih Kibar Diskografi" kitabının arşiv araştırma ve içerik çalışması ile "Melih Kibar Fotoğraf Albümü" kitabının içerik ve kronolojik dizim çalışmaları da Yavuz Hakan Tok tarafından yapılmıştır.

içindekiler

Önsöz 9

I.BÖLÜM '60'li yıllar 13

II.BÖLÜM '70'li yıllar 45

III.BÖLÜM '80'li yıllar 143

IV.BÖLÜM '90'lı yıllar 265

V.BÖLÜM '2000'li yıllar 341

önsöz

Bir "Çoban Yıldızı"nın hikâyesi

Dostum Serhat Hacıpaşalıoğlu, bana Melih Kibar'la ilgili bir projeden bahsedip birlikte çalışmak isteyip istemeyeceğimi sorduğunda tereddütsüz kabul ettiğim o günü dün gibi hatırlıyorum. Kendimi bildim bileli Melih Kibar bestelerini hep sevmiştim. Çok sevdiğim bir müzisyenin hayatını ve eserlerini yakından incelemek, araştırmak ve derleyip toparlayıp yazmak, neresinden baksanız heyecan vericiydi. Kolları sıvadıktan bir süre sonra fark ettim ki benim sevdiğim Melih Kibar, buzdağının görebildiğim kadarıymış sadece. Çok daha fazlası varmış. Bilmediğim ya da bilsem de onun olduğunu fark etmediğim besteleri, film, dizi, oyun, reklam müzikleri… El verdiği, yolunu açtığı, dost safına kattığı nice müzisyen… Müzisyen Melih Kibar'dan ayrı yere konulamayacak, coşkuları, tutkuları, öfkeleri, kırgınlıkları, muziplikleri, zaaflarıyla herkes kadar, hepimiz kadar insan Melih Kibar…

Hayatları boyunca çok şey başarmış, adını afişlere, kitaplara, dergilere, gazetelere, plaklara, kasetlere, anılarımıza yazdırmış insanlar gözümüze bizden çok büyük, çok yüksek, çok erişilmez görünür ya… Ben de Melih Kibar'ın ölüm haberini duyduğumda, kocaman bir adamın daha göçüp gittiğini sanmıştım. Meğer sadece 54 yaşındaymış öldüğünde. Çok kısa sürmüş hikâyesi aslında. Anlatması çok uzun sürecek, çok kısa bir hikâye…

Bu kitabın ilk satırlarını 30 Mayıs 2018'de yazmaya başlamışım. Son noktayı koyana dek iki buçuk yıl geçmiş. Bu süre zarfında sayısız kitap, gazete, dergi taradım, sayısız televizyon programı kaydı izledim, günler, geceler süren internet araştırmaları yaptım. Melih Kibar'ı tanıyan, onunla çalışan, ortak işlere imza atan, zaman geçiren sayısız insanla konuştum, röportajlar yaptım. Bazen bir satırlık bilgiye ulaşmak günlerimi aldı, bazen

hiç ummadığım birinin anlattığı bir şeyler hikâyeye beklenmedik detaylar kattı. Neresinden baksanız zorlu, karmaşık ama hep yeni keşiflerle dolu, heyecanı hiç eksilmeyen bir süreçti.

54 yıllık hayat hikâyesinin bir yerlerine şahitlik etmiş birileri, bu kitabı okurken muhakkak anlattıklarımın daha fazlasını hatırlayacaktır. Ne var ki daha fazlasının peşine düşseydim, bu kitap hiç bitmeyebilirdi. Kişinin kendisi yazsa bile, her hayat hikâyesi biraz eksik kalır. Belki de hiçbir hayat hikâyesini bir kitaba sığdırmak mümkün değildir. Elbette onu tanıyan herkesin anılarında ve kalbinde kendi Melih Kibar'ı var.

Bu kitap, yüz yüze hiç tanışmamış olsam da dinlediklerim, okuduklarım, izlediklerim ve hissettiklerimle tanımaya, anlamaya çalıştığım Melih Kibar'ı anlatıyor.

Her daim kıymetini bilerek, büyük bir özen ve incelikle sahip çıktıkları Melih Kibar adını ve mirasını beni onurlandıran bir güvenle bana emanet eden, bu zorlu süreç boyunca yardım ve desteklerini hiç esirgemeyen, her safhada heyecanıma ortak olan Merve Kibar Mucur ve Ethel Kibar'a…

Bu projenin bir parçası olmama neden olan, birlikte yürüdüğümüz yol boyunca profesyonelliği ve detaylar konusundaki hassasiyetiyle kendimi hep rahat ve güvende hissetmemi sağlayan Serhat Hacıpaşalıoğlu'na…

Türkiye'nin en köklü eğitim kurumlarından biri olan ve bu projeyi hayata geçirerek ülke kültür sanat geçmişinin kayıt altına alınmasına benzersiz bir katkı sağlayan, bu konuda bir öncü olma görevi üstlenen Alman Lisesine…

Kitabın editörlüğünü gönüllü olarak üstlenen Nilüfer Artunç'a…

Bilgisayar başında geçirdiğim günler, geceler boyunca gösterdikleri sabır ve destekle bana eksiksiz bir konfor alanı yaratan, en sıkıştığım anlarda verdikleri fikirlerle yaptığım işe farklı pencerelerden bakmamı sağlayan, motivasyonumu düşürmeme asla izin vermeyen karım Elhan Tok ve kızım Helin Ege Tok'a…

Burada her birini tek tek yazamayacağım ama kitabı okurken sırası geldikçe isimlerini göreceğiniz, kimi zaman yüz yüze, kimi zaman telefon ya da internet vasıtasıyla görüştüğüm, röportajlar yaptığım, fikir sorduğum, bilgi aldığım herkese…

Sonsuz teşekkür ve şükranlarımla…

Bu ülkede daha önce bir benzeri yapılmamış bu proje ve bir benzeri yazılmamış bu kitap sizin sayenizde ortaya çıktı.

Melih Kibar, 1975 yılında Eurovision sinyal müziği olarak bestelediği eserinin plak yapılması için teklif geldiğinde, daha önce nedense aklına gelmemiş bir şeyi fark eder. Bestesinin bir ismi yoktur; "Eurovision Sinyal Müziği" diye anılmaktadır. Oysa plak olması için bir isme ihtiyaç vardır. Bunun için Bebek'ten tanıdığı şair Cavidan Tümerkan'ın kapısını çalar. Tümerkan düşünmek için bir gün müsaade ister ve ertesi gün Melih'e "Çoban Yıldızı asırlardan beri gemicilere yol göstermiştir, bu parça da sana yol gösterecek," diyerek parçanın adını "Çoban Yıldızı" koymasını önerir. Melih pek de ısınamaz bu isme ama karşı da çıkmaz. Sonraki yıllarda röportajlarında sık sık bundan bahsedecek ve "Çoban Yıldızı"nın ona hakikaten hayatı boyunca yol gösterdiğini söyleyecektir.

Bu kitabı yazarken çok şey öğrendim, çok şey keşfettim, hayata ve insana dair daha önce fark etmediğim çok şeyin farkına vardım. Klişe belki ama "hiçbir şey tesadüf değil"; en çok bunu anladım. "Çoban Yıldızı" Melih Kibar'a yol göstermiş, evet ama bu anekdot orada bitmemiş aslında. Zaman içerisinde Melih Kibar bir "Çoban Yıldızı"na dönüşmüş. Bu defa o, bir dolu müzisyene, bir dolu gence, hayattayken ve hatta ölümünden sonra da yol göstermiş, yol açmış, ışık vermiş, ilham olmuş. Kim bilir, belki de Melih Kibar başından beri "Çoban Yıldızı"nın ta kendisiymiş.

Bu kitapta bir "Çoban Yıldızı"nın hikâyesini okuyacaksınız. Melih Kibar'ın anısına hürmet, minnet ve saygıyla…

Yavuz Hakan Tok
Kasım 2020

I. bölüm
‘60’lı Yıllar

“Annem hayatta olsaydı, benim hatırladığım ve bana anlatılanlar kadarıyla mükemmel bir kadınla büyümüş olacaktım.”

Melih Kibar. 22 Eylül 2001’de CNN Türk’te yayınlanan ve Hakkı Devrim’in sunduğu “Hakkı’yla Sohbet” adlı programdan. .

Güzel, şirin, sevimli

Emirgan'da sessiz, sakin bir sonbahar akşamıydı. Sami Kibar, okuduğu makalenin son cümlelerine hak verircesine başını salladı, gazeteyi katlayıp masaya bıraktı, çayının son yudumunu aldı. Karşısında oturan Behire Hanım gülümseyerek bakıyordu eşine. Onun, zeki insanlara mahsus sessiz konuşmalarına alışıktı. Ha bugün ha yarın doğacak çocuklarının da kocasına benzeyeceğine, en az onun kadar zeki olacağına adı kadar emindi. Nitekim çay bahçesinin tahta sandalyesinde oturmanın onu rahatsız etmeye başladığını da o hiçbir şey söylemeden fark etti Sami Bey.

"Kalkalım mı artık? Serinlik çıktı, üşütmeyin sonra."

Başıyla onayladı Behire Hanım. Akşam esintisinden korunmak için omzuna aldığı şalını düzeltti. Oturduğu sandalyeden elleriyle beline destek vererek ağır ağır kalktı. Hamileliğinin son günlerindeydi. Artık kendini iyiden iyiye hissettiren yükünün ağırlığından yorgun ama bir o kadar da heyecanlı ve mutluydu. Kol kola girdiler, Emirgân'ın arka sokaklarındaki evlerine gitmek üzere çay bahçesinden çıktılar.

Masanın üzerinde ikiye katlanmış vaziyette kalan Cumhuriyet gazetesinde Sami Bey'in okuduğu makale Abidin Daver tarafından kaleme alınmıştı. Abidin Daver, o günlerde kuruluş çalışmaları devam eden Denizcilik Bankası'nın ilk yönetim kadrosunda yer alacak, Sami Kibar'sa uzun yıllar boyunca aynı bankada kambiyo şefliği yapacaktı. O gün bunu bilmiyordu. Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebini bitirdikten sonra Deniz Yollarında çalışmaya başlamış, bir süre sonra da Behire Hanım'la nişanlanmıştı. Nişan yüzüklerinin takıldığı 1946 yılında ikisi de 23 yaşındaydı. Behire Hanım'sa Çapa Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olmuş ama evlilik ve hamilelik nedeniyle bir türlü öğretmenlik yapmaya başlayamamıştı.

Behire Hanım'ın babası Hacı Arif Ölçmen, Edirne Uzunköprü eşrafındandı. Uzunköprü'de o yıllardaki Belediye binasının karşısında bir yağhanesi olan Hacı Arif Ölçmen[1], 1942-1946 yılları arasında Uzunköprü Belediye Başkanı olarak görev yapmıştı. Hacı Arif ve Nadide Ölçmen'in

---

[1] Hâlen Uzunköprü Atatürk Mahallesi'nde Arif Ölçmen ismi verilmiş bir sokak bulunmaktadır.

dört çocukları vardı. Behire, en büyük kızları olarak 1923 yılında dünyaya gelmiş, sonrasında Behire'nin üç kardeşi daha olmuştu: Güzide, Hüsniye ve Müfit. Aile uzun zamandır İstanbul'da yaşamaktaydı.

Sami Bey'in babası Abdülkadir Kibar ise Trabzonluydu. Kendisi gibi Trabzonlu olan Hafize Ayşe Kibar'la evliliklerinden doğan ilk çocuklarına Sami adını vermişler, Sami Kibar[2] İstanbul'da dünyaya gelmişti. Sami de tıpkı Behire gibi ailesinin en büyük çocuğuydu ve onun da üç kardeşi vardı: Kibar, Orhan ve Yurdanur.

Sami Bey ve Behire Hanım, 1948 yılının 2 Temmuz'unda evlenmiş, 1949 yılında ise Sami Bey askere gitmişti. Askerden döndüğünde bir aile kurmanın sorumluluğunu çoktan üzerine almıştı artık. O yılların Türkiye'sinde bir meslek olarak kabul edilmeyen müziğe karşı duyduğu ilgi ise çocukluk yıllarının bir hayali olarak kalmıştı.

22 Eylül 2001'de CNN Türk'te yayınlanan ve Hakkı Devrim'in sunduğu "Hakkı'yla Sohbet" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Babam kısıtlı imkânları olan bir aileden geliyor. Vefa Lisesinde okuduğu yıllarda ulaşmak istediği şey, müzik odasında kilitli duran piyano. Hatta ha bire odanın kapısını kırmaktan dolayı tart[3] alıyor. Gidip piyanoyu ellemek istiyor çünkü; piyanoya başka bir yerde ulaşmasına imkân yok. Hevesi, kulağı ve yeteneği var ama kullanamamış."

Behire ve Sami Kibar'ın ilk (ve tek) çocukları, 6 Eylül 1951 Perşembe günü, Emirgan'da oturdukları evde dünyaya geldi. O yıllarda doğumların evde yapılması olağandı ama Behire Hanım aslında bir hastanede doğum yapmayı istemişti. Ne var ki bebek aceleci davranacak ve hastaneye gitmeye vakit kalmadan evde dünyaya gözlerini açacaktı.

Sami Bey'in, hiç dillendirmese de içten içe istediği şey gerçekleşmişti. Bir erkek çocuk babasıydı artık. Kirada oturdukları küçücük evleri dolup dolup taştı o gün. Konu komşu, eş dost, Behire Hanım'ın, Sami Bey'in kardeşleri, anneler, babalar, akrabalar, herkes bu mutlu olayı kutlamak için

---

[2] Bazı kaynaklarda bir dönem İzmir Belediye Başkanlığı yapmış ve "Asfalt Osman" diye de tanınan Osman Kibar'ın Melih Kibar'ın babası olduğuna dair asılsız bir bilgi mevcuttur. Trabzonlu Kibar ailesi ile İzmirli Kibar ailesi arasında isim benzerliğinden başka bir ilgi ve akrabalık bağı yoktur.

[3] Uzaklaştırma.

akın etti. Bir bayram havası yaşandı adeta. Bu güzel, şirin, sevimli bebeğin adının Melih[4] olmasına da o gün karar verildi.

Melih'in dünyaya gelişi Kibar ailesinin gündelik hayatını tamamen değiştirecekti. Geceler gündüzlere karışmış, evin sakin düzeni altüst olmuştu. Öncelik Melih'ti artık. Uyudu mu, uyandı mı, karnı acıktı mı, karnı doydu mu, altı temiz mi yoksa kirletti mi derken bir telaştır gidiyordu. Sami Bey eşini mutfağa sokmayacak, yemek işini kendi devralacaktı. Hoş, konudan komşudan, hısım akrabadan her gün birkaç kap yemek geliyor, mutfak hemen hiç boş kalmıyordu. Behire Hanım narin bedenini epeyce sarsan doğum sonrası huzurlu bir lohusalık geçirecekti. Sevdiği herkes etrafında adeta pervane oluyordu. O da küçük bebeğine gözü gibi bakıyor, başka hiçbir şey düşünmek zorunda kalmıyordu.

Ne Kore Savaşı'na gönderilmiş Türk Tugayından gelen haberler ne çok yakında yapılacak ara seçimler… Ne Menderes ne İnönü ne Bayar ne de yaklaşan kış... Kibar ailesi için varsa yoksa Melih'ti artık. Öyle ki Melih uyumadığı zamanlar açılan lambalı radyoda ne vakit seçim konuşmaları başlasa, Sami Bey tahammül edemiyor, hemen kapatıveriyordu. Zaten Boğaz hattındaki şehir cereyanının düzensizliği nedeniyle sık sık voltajlar düşüyor, evlerdeki ampuller kandil misali kısık yanıyor, ondandır ki radyonun sesi de cılız çıkıyordu.

Radyo açık olduğu zamanlarda Melih'in bebek mırıldanmalarına kimi zaman Fehmi Ege Orkestrası'ndan dans müziği, Cemal Reşit Rey'den piyano eserleri, kimi zaman da İstanbul Radyosu'nun o günlerde adından çokça söz edilen, genç ve istikbal vaat eden okuyucusu Zeki Müren'in sesi uzaktan uzağa eşlik ediyordu. Bazen de Behire Hanım'ın ninnileri duyuluyordu evde. Sami Bey de Behire Hanım da oğullarının en az kendileri kadar müziği sevmesini ümit ediyorlardı can-ı gönülden. Hatta Behire Hanım daha şimdiden planlarını yapmıştı bile. Melih konservatuarda okuyacaktı.

---

[4] (Arapça) Güzel, şirin, sevimli. (TDK Türkçe Sözlük)

Bebek köyü

Hem anne hem de baba tarafında ailedeki ilk torundu Melih. Çocukluk yılları el üstünde tutularak geçecekti bu yüzden. El bebek gül bebek büyüyecek, üzerinden ilgi hiç eksik olmayacak, hiç yalnızlık çekmeyecekti. Evlerinden ziyade Bebek'te teyzelerinin ve anneannesinin hep birlikte oturduğu iki katlı evde geçiyordu günleri. Emirgan'la Bebek birbirine yürüyüş mesafesindeydi zaten.

Sonrasında bir süre Aksaray'da oturan Behire ve Sami Kibar çifti, bir müddet sonra tekrar Boğaz tarafına, bu defa Beşiktaş'a taşındılar. Bebek, yürüyerek gidilip gelinemeyecek kadar uzakta kalmıştı artık. Öyle de olsa, Melih neredeyse her hafta sonunu Bebek'te geçirecekti. Bebek sırtlarında, Fransız Yetimhanesi'nin yakınlarındaki o ev ve çevresi uçsuz bucaksız bir oyun alanıydı Melih ve arkadaşları için.

'50'li yıllarda Bebek bir Boğaz köyüydü. Eşi dostu, hısım akrabası orada oturmayanın kolay kolay yolunun düşmediği, sokaklarında yabancı yüzlerin pek dolaşmadığı, herkesin birbirini uzaktan yakından tanıdığı bir köy. Sahil boyunca uzanan yoldan tek tük arabalar, seyrek olarak da otobüsler geçiyordu. Eminönü'nden kalkan tramvay Bebek'te son yolcularını indirip makas değiştirerek Eminönü'ne dönmek üzere tekrar hareket ediyordu. Bebekliler için tramvaya binip Eminönü'ne gitmek "İstanbul'a inmek"ti; öyle tabir ediliyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Nisan 2018 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar'ın çocukluk arkadaşı Nilgün Alkan anlatıyor:

"Melih'in anneannesi yetimhanenin orada oturuyordu, biz de Bebek meydanda oturuyorduk. Melih'in anneannesi ile benim babaannem arkadaştı. Sürekli gidip gelirdik. Ben çok yaramaz bir çocuktum, erkek gibiydim. Babaannem de ne yapsın, beni Melih'e emanet ederdi. Bir tek onun sözünü dinlerdim ben.

Bana 'Al yanak Nilgün' derlerdi. Yolda gördüğünde yanaklarımı sıkardı Melih. 'Al yanak seni, ne yapıyorsun?' derdi. Dünya iyisi, dünya efendisi bir çocuktu. Zaten bütün aile hatırı sayılır insanlardı. Teyzeleri, Hüsniye Abla ve Güzide Abla çok kibar, çok iyi, çok fedakâr, çok tatlı insanlardı. Anneannesi Nadide Hanım da öyle. Bir de Müfit Ağabey vardı, Melih'in dayısı. Ben ona tapıyordum, çok seviyordum."

Barbaros İlkokulu

Krizet kumaştan siyah önlüğü, kolalı beyaz yakası, Behire Hanım'ın bir gece önce özenle ütülediği pantolonu ve yeni alınmış iskarpinleri ile Melih, okulun ilk gününe hazırdı. Bir elini annesi, bir elini babası tutmuş, Beşiktaş Akmazçeşme Sokak'taki evlerinden yürüyerek okula doğru gidiyorlardı.

Büyümüş, kocaman adam olmuştu artık. O siyah önlüğü giymek, şu anda babasının taşıdığı afili siyah okul çantasını bugünden sonra kendisinin taşıyacağını bilmek, bir öğretmeninin olması, yeni arkadaşlar edinecek olmak… Bunların hepsi çok ama çok heyecan vericiydi Melih için. Her biri tek tek onun ne kadar büyüdüğünün işaretiydi aynı zamanda.

İstanbul okullarında 1957-1958 öğretim yılı, 30 Eylül 1957 Pazartesi sabahı başladı. Melih o sabah Beşiktaş'taki Barbaros İlkokulunda öğretim yılı açılış töreni için sınıf arkadaşlarıyla birlikte sıraya girdiğinde henüz altı yaşındaydı.

Barbaros İlkokulu, Beşiktaş'tan Ortaköy'e uzanan sahil hattı boyunda, 1910'da çıkan yangın sonucunda sadece adı ve harabe duvarları kalmış Çırağan Sarayı'nın hemen yanı başındaydı. Bina, ilkokula dönüştürülmeden önce Atik Paşa Yalısı olarak biliniyordu. Nitekim dışarıdan bakılınca okuldan çok küçük bir saray gibi görünüyordu. Ön cephesi Boğaziçi'ne durmuş, arka cephesi sırtını yol boyundaki asırlık çınarlara dayamış görkemli taş bina, ağaçlıklı bir bahçenin içindeydi.

Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri'nin radyoda yaptığı konuşma ile yeni öğretim yılının başladığı o gün, "Amerika'da tiyatro ve rejisörlük tahsil eden ve memleketimizde Cep Tiyatrosu çalışmaları ile büyük ümitler veren rejisör-oyuncu"[5] Haldun Dormen, bir basın toplantısı düzenleyerek Beyoğlu Atlas Pasajı'ndaki Küçük Sahne'yi kendi tiyatro topluluğunu kurmak üzere devraldığını ilan etti. Genç rejisör Haldun Dormen, Dormen Tiyatrosu'nu kurma yolunda ilk adımı böylece atıyordu. Bir gün önce ilkokula başlayan Küçük Melih ile Haldun'un yollarının kesişmesine ise henüz yıllar, çok uzun yıllar vardı.

---

[5] 1 Ekim 1957 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Selmi Andak imzasıyla yayımlanan "Tiyatrolar Açılırken" başlıklı yazıdan.

“Hastam Var Doktor Bey”

25 Nisan 1958 tarihli Hayat dergisinde “Alfabeyi Bitirdik, Artık Okuyoruz” başlıklı haberden:

“Geçenlerde Barbaros İlkokulunda yapılan, alfabeden okumaya geçiş günü, küçük öğrencilerin hareket ve neşe ile dolu bir gün geçirmelerine sebep oldu.

‘Hastam Var Doktor Bey’ adlı 2 kişilik skeçte saatine bakarak hastanın nabzını kontrol eden gözlüklü doktor bey, ‘Üşümüş bebeğiniz hanımcığım. Ama sakın üzülmeyiniz, ben onu hemen iyi ederim ama sokağa çıkıp yaramazlık etmesin,’ diyor.”

Haberde bahsi geçen gözlüklü doktor bey, Melih’ten başkası değildi. Okuma Bayramı’nda öğrencilerin velilerinin karşısında sergilediği skeçlerden birinde Melih’e de rol düşmüştü. Behire Hanım ve Sami Bey, oğullarının rol aldığı skeci gülerek izlemiş, coşkuyla alkışlamış ve sonra Hayat dergisi muhabirinin objektifine diğer veliler ve öğrencilerle birlikte poz vermişlerdi.

Yayımlandığı gün Sami Bey’in saklamak üzere satın aldığı dergi ailede elden ele dolaşırken, haberi okuyanlardan biri de okumayı yeni söken Melih olacaktı. Hayat, o günlerin en popüler dergisiydi. Daha nice popüler dergide, gazetede uzun yıllar boyunca Melih hakkında sayısız haber çıkacaktı ama Sami Bey de Melih de bunu elbette o gün bilemeyecek, Behire Hanım’sa kısa ömrü boyunca oğlunun adını ve fotoğrafını bir tek bu haberde görebilecekti.

“Anne, hiçbir şey anlamadım ben!”

Melih’in ilkokula Barbaros İlkokulunda başlaması, Behire Hanım’ın daha Melih doğmadan kafasına koyduğu fikrin gerçeğe dönüşmesini de kendiliğinden kolaylaştırdı. Melih ilkokula başladığında İstanbul Belediye Konservatuarı iki yıldır Barbaros İlkokulu ile aynı binayı paylaşıyordu.

Konservatuar, Tepebaşı Tramvay durağındaki binasını, binada meydana gelen çatlaklar ve çökmeler nedeniyle 1955 yılında terk etmek zorunda kalmıştı. Sonrasında aylarca başka bir bina aranmış, uzun süren tartışmalardan sonra yetkili makamlarca dönemin şartlarına göre gayet modern

bir de müsamere salonu bulunan Barbaros İlkokulu ile Konservatuarın aynı binayı paylaşmasına karar verilmişti. İstanbul Belediye Konservatuarı 2 Kasım 1955'ten beri Atik Ali Paşa Yalısı'nda eğitim veriyordu.

Melih Kibar'ın 31 Ocak 1981 tarihinde ajandasına kendi el yazısıyla yazdıklarından:

"Çocukluğumda hatırlıyorum. Evde hep benim müzikle uğraşmam üzerine tartışmalar yapılırdı. Eh malum, her anne ve baba çocuklarında biraz Mozart'lık ya da Chopin'lik olduğu kanısındadırlar. Benim üzerime yapılan tartışmalar da aynı kaynaktan doğmuşlardır zannediyorum. Babamın bana aldığı oyuncak piyanoda kulaktan çıkardığım bazı melodileri çalmam, benim hakkımda sürdürülen tartışmaları iyice yoğunlaştırıyordu. Babamın oyuncak piyanomu dört yaşımdayken aldığını düşünürsek, üç yıl sonra, yani yedi yaşıma geldiğimde tartışmalar ilk somut sonuca ulaştı: O zamanlar Beşiktaş'ta olan Belediye Konservatuarı Piyano Bölümünün imtihanına girmeme karar verildi."

Behire Hanım, okulun sinema salonunun açılıp kapanırken gıcırtılar çıkaran kahverengi ahşap kapısının önünde, bekleme koltuğu niyetine koridora konulmuş fevkalade rahatsız öğrenci sırasında tedirgin bir halde oturuyordu. Günlerdir orada bekliyormuş gibi hissediyordu kendini. Bir yandan gözünü kapıdan ayırmamaya çalışıyor, bir yandan da koridorun yeni cilalanmış taş zemininde Melih'in bir aşağı bir yukarı koşturup, kaymaya çabalamasına müdahale ediyordu. Dakikalar, sanki günler, aylar gibi geliyor, bir türlü geçmek bilmiyordu. Oysa Melih'in pek de umurunda değildi sanki; dışarıdan bakan biri, sınava Behire Hanım'ın gireceğini zannedebilirdi.

"Oğlum yapma, daha kaç kere söyleyeceğim? Gel, otur azıcık. Bak şimdi çağıracaklar seni."

Melih hiç oralı değildi. Ya da öyle görünüyordu. Zaman zaman törenler, gösteriler, bazen de film izlemek için geldikleri müsamere salonunun bulunduğu binanın geniş koridorunda kendi kendine oynadığı oyun, içindeki heyecanı bastırmak içindi aslında. Sınav için içeri girdiğinde neyle karşılaşacağını bilmiyor, ne olacaksa bir an önce olup bitsin istiyordu.

Nitekim kapı ağır ağır açılıp onun ismi söylendiğinde heyecandan düşüp bayılacak gibiydi. Telaşla adımladı koca salonu. Sahne olarak kullanılan

çıkıntının üzerinde bir masa, masada oturan üç öğretmen, masanın hemen yanında bir piyano ve piyanonun başında bir başka öğretmen vardı.

"Adınız nedir çocuğum?"

"Melih efendim."

"Pekâlâ Melih. Şimdi Hoca Hanım'ın piyanoda bastığı sesleri ondan hemen sonra siz tekrar edeceksiniz. Fakat tuşlara basarak değil bittabi; 'Aaaaa' diyerek. Anlaşıldı mı?"

"Anlaşıldı efendim."

Annesi de aynen öyle anlatmıştı Melih'e. Hatta sıkı sıkı tembih etmişti. Öğretmen Hanım, bir balina kadar büyük, simsiyah ama bir kadar da parlak piyanonun bembeyaz dişlerine, yok hayır tuşlarına dokunmaya başladı birer birer. Melih hiç çekingen bir çocuk değildi oysa… Aksine, tanımadığı insanlarla, kendinden çok büyüklerle bile kolayca iletişim kurabilen, girişken bir yapısı vardı ama pek asık suratlı ve bir hayli de yaşlı bulduğu bu kadından nedense çekinmiş, az önceki rahatlığından eser kalmamıştı. Öğretmen ince, uzun parmaklarıyla piyanonun tuşlarına her dokunduğunda çıkan ses yüksek tavanlı salonun duvarlarında yankılanarak çoğalıyor, Melih'se her defasında piyanodan çıkan ürkütücü sesin yankısının susmasını bekliyor, sonra da yüksek çıksın diye gayret ettiği titrek bir sesle "Aaaaa," diyordu. Notasız, melodisiz… Sadece "Aaaaa…" Duyduğu sesi taklit etmesi, aynı notayı çıkarması gerektiğini söylememişti ki kimse. "Aaaaa" diyeceksin demişti herkes; annesi de masada oturan ve asık suratla onu izleyen şu öğretmenler de.

Salondan çıktığında gözlerinin içine heyecan ve merakla bakan annesine tek bir şey söyledi: "Anne hiçbir şey anlamadım ben!" Ardından da gitmeden önce son bir kez daha kayabilmek için koridorda var gücüyle koşmaya başladı.

Melih Kibar'ın 31 Ocak 1981 tarihinde ajandasına kendi el yazısıyla yazdıklarından:

"Yaptığım çocuk aklımla bile bana saçma geliyordu. Yanlışın ne olduğunu anlayamadan salondan çıktım. Sonucu öğrendiğimde çok üzüldüm ama neyi yapamadığımı anlayamamış olmak beni daha çok üzmüştü."

Az önce piyanonun başında duran ve Melih'le beraber dışarı çıkan Öğretmen Hanım kapının önünde heyecanla bekleyen Behire Hanım'a durumu kısa birkaç cümleyle özetleyecekti: "Maşallah cin gibi bir çocuk, pek akıllı, pek şirin. Fakat musikiye istidadı hususunda bir fikir sahibi olabilmek için henüz erken olduğu kanaatindeyiz hanımefendi. Seneye tekrar getirirsiniz, bir daha tecrübe ederiz."

13 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 1'de yayınlanan ve Halit Kıvanç'ın sunduğu "Bugün Pazar" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Bana denilen tek şey şuydu: 'İçeride bir teyze piyanoda tuşa vuracak, sen de aaaa diyeceksin.' Ben de yedi yaşımdaki aklımla ne kadar da saçma sapan bir şey bu diye düşünmüştüm. Acaba sağır olup olmadığımı mı kontrol edecekler? İçeri girdim. Karanlık bir yer. Bir hanım piyanoya vuruyor, ben de 'Aaaaa' diyorum. Başka bir tuşa vuruyor, ben yine 'aaaaa' diyorum ama aynı sesi vereceksin diye bir taktik verilmemiş bana. Dışarı çıktım, anneme dedim ki, 'Anne hiçbir şey anlamadım ben.' Tabii kazanamadım."

Hulusi Bey

İlkokul ikinci sınıfta iken henüz yeterli görülmediği için konservatuvara alınmayan Melih, ertesi yıl, 1959 yılında tekrar girdiği sınavı bu defa kazanacaktı. İlkokul üçüncü sınıfa başladığı yıl, aynı zamanda İstanbul Belediye Konservatuarının yarı zamanlı piyano bölümünde öğrenciydi artık.

Melih Kibar'ın 31 Ocak 1981 tarihinde ajandasına kendi el yazısıyla yazdıklarından:

"Öğleden sonraları Konservatuarın Piyano Bölümüne devam etmeye başladım. Yalnız, solfej çok büyük sorundu benim için. Evde piyano olmadığı için ödevlerimi hazırlayamıyordum; notaların değerlerini, adlarını biliyor fakat bir türlü sesleri çıkartamıyordum. Bu yüzden hemen her derste kulağım çekiliyordu."

Aslında olan bitenin pek de farkında değildi. Belki de anne ve babasının onun için kurduğu hayalin gerçek olmasının yarattığı sevinç ve gururu en az hisseden oydu. Sınavı kazanmıştı kazanmasına ama müziğe yetenekli miydi sahiden? Behire Hanım ve Sami Bey'e kalsa belki de dünyanın en

yetenekli çocuğuydu. Peki o zaman solfej hocası Hulusi Bey niye aynı şeyi düşünmüyordu?

15 Nisan 1994 tarihinde TRT TV 1'de yayınlanan ve Mazhar-Fuat-Özkan'ın sunduğu "Müzikli Hatıralar" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Çocuklar anlamaz zannederler ya hep büyükler. Annem beni okul çıkışı almaya geldiğinde, Konservatuardan, solfej hocam hep 'Oğlunuzdan her şey olur ama bir müzisyen asla! Bir an önce bıraksın bu işi,' derdi haklı olarak. Sesleri duymuyordum ki ben. Piyano pozisyonlarını biliyordum, Beyer'i[6] çalışıyordum ama sesleri duymuyordum. Hulusi Bey, solfej hocam… Kulağımı çekerdi… Haklı! Ben de utanırdım ona piyanom yok demeye."

Hulusi Bey evde piyano olmadığını bilmiyordu… Sami Bey'in piyano alacak parası olmadığını da. Hem alabilse bile, Beşiktaş'ta kirada oturdukları evlerinde piyano koyacak kadar büyük bir oda yoktu ki. Yokluğu uluorta açık etmenin ayıp sayıldığı zamanlardı. Olana kanaat etmenin erdem, yoktan var etmenin fazilet sayıldığı zamanlar… Öyle ki Sami Bey, Melih'in evde piyano çalışabilmesi için kendince bir çözüm bulmuş, kartondan bir piyano şablonu hazırlamıştı. Bir piyanoda var olan bütün tuşlar vardı bu karton şablonda.

Akşamüstleri okuldan geldikten sonra o karton şablon yemek masasının üzerine seriliyor, Melih tek tek kalemle çizilmiş siyah beyaz tuşlara dokunmaya başlıyordu. Çıkan ses sadece tıkırtılardan ibaretti. Hepsi birbirinin aynı tıkırtıların her biri Melih'in zihninde bir başka notanın karşılığıydı oysa. Hangi parmağının hangi tuşa dokunacağını ezber etmeye çabalarken, çıkan tıkırtılardan notaları duymaya çalışıyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 8 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar'ın kuzeni Taha Ülker anlatıyor:

"Melih'in annesi Behire Abla ile benim annem kardeş çocukları ve hep bir arada, kardeş gibi büyümüşlerdi. Evlendikten sonra farklı şehirlerde yaşadıkları için çok sık görüşemiyorlardı. 1960 yılında ben Haydarpaşa Lisesinden mezun oldum. O sene Almanya'da okumak üzere burs kazanmıştım. Almanya'ya gitmeden önce İstanbul'da alışveriş yaptım, sonra Behire Abla'ya da bir

---

[6] Piyanoyu yeni öğrenmeye başlayanların eğitiminde kulllanılan ve içinde piyano etütleri bulunan metot kitabı.

uğramak istedim. O zaman Beşiktaş'ta oturuyorlardı. Evlerine gittim. Melih, dokuz yaşındaydı. Papyonlu, kısa şortlu, çok güzel bir takım giydirmiş Behire Abla ona. Bir yere gideceklermiş. Melih'in çocukluğu hep o kıyafetiyle gelir gözümün önüne. Konservatuara gittiğini de o gün öğrenmiştim."

Islak sıcak yaz akşamlarında Melih teyzeleriyle, dayısıyla, bazen bütün aileyle birlikte Bebek'ten yürüyerek Arnavutköy'e gittiğinde, yazlık Çiçek Sineması'nda ne filmler izlemişti. O filmlerden birinde, "Çılgınlıklar Dansı"nda[7] duyduğu ve uzun süre etkisinden kurtulamadığı müzik aklından hiç çıkmamıştı. Oysa Konservatuardaki piyanoda çalınan, ona çalması için öğretilen müzik bambaşkaydı. Gündüzleri kıyısından denize girdikleri Bebek Parkı'nın bir köşesindeki gazinodan geceleri yükselen müzik ise tamamen başka… Ya evde radyodan duydukları?.. Tangolar, caz müziği, türküler… Hepsini seviyor ama hangisini daha çok sevdiğini bilmiyordu henüz Melih. Hangisini sevmediğini de. Bildiği bir tek şey vardı. Ona öğretilmeye çalışılan şey, şu kadarcık hayatında duyduğu müzikler içinde en zoru, en ağırıydı sanki.

Yine bir gün ailece sahil boyunda yürüyüp yazdan kalma bir kasım öğleden sonrasının tadını çıkarırlarken, sandalla denize açılmış balıkçıları izlemişlerdi. Sami Bey, 1954 yılının şubat ayında, Melih henüz üç yaşındayken, Boğaz'ın sularının nasıl buzlarla kaplandığını, insanların buzların üzerinden yürüyerek nasıl karşıya geçtiklerini, buzların günlerce erimek bilmediğini anlatmıştı o gün. Buzlarla kaplı Boğaz'dan yürüyerek karşıya geçmek sekiz yaşında bir çocuğun hayallerine bile sığmayacak kadar büyük bir maceraydı. "Keşke yine olsa," diye geçirmişti içinden Melih. O kış yine buzlar gelse, Boğaz yine donsa… Bir süre sonra Bebek'e doğru gerisingeri yürümeye başladıklarında, Melih ansızın eliyle karşı sırtları işaret ederek, "Ben burada okuyacağım," demişti hiç sebep yokken. Gösterdiği yerde Robert Koleji vardı. Melih'in henüz adını bile bilmeden içinde öğrenci olmak istediği okulda müzik eğitimi verilmiyordu.

Aynı günlerde Konservatuarda Hulusi Bey'den solfej dersi almakta olan öğrencilerden biri de 14 yaşındaki Timur'du. Galatasaray Lisesinde okurken, bir yandan da konservatuara devam eden piyano öğrencisi Timur, tiyatro oyuncusu Şehime Erton ile memleketin en önemli alaturka musiki besteci ve icracılarından biri olan Münir Nurettin Selçuk'un oğluydu.

---

[7] "Rock Around The Clock" adlı film Türkiye'de "Çılgınlıklar Dansı" adıyla gösterime girmişti.

Timur ve Melih aynı binada, aynı hocalardan ders alıyor, aynı piyanonun tuşlarına dokunuyor ama aralarındaki beş yıl fark nedeniyle birbirlerini tanımıyorlardı. Melih'in sadece ihtişamlı görüntüsünü beğendiği için öğrencisi olmak istediği Bebek sırtlarındaki o okul, hayatını bambaşka bir yöne götürebilecekken, onu dönüp dolaşıp tekrar piyanonun başına oturtacak ve adını bir müzisyen olarak tüm ülkenin tanımasını sağlayacak kişinin Timur olacağının ise henüz ne Melih ne de Timur farkındaydı.

1927 yılında kurulan İstanbul Şehir Bandosu'nun ilk yöneticisi olan, 1930 yılında yıllarca kaynak eser olarak kullanılacak "Mekteplerde Musiki" kitabını yazan ve memleketin ilk çok sesli korosunu kuran solfej öğretmeni Hulusi Öktem'le yıldızı pek barışmasa da Melih'in piyano öğretmeni Vecihe Hanım'la arası gayet iyiydi. Güler yüzlü ve anaç bir kadın olan Vecihe Hanım, kendi oğlu de Erkin'e daha beş yaşındayken ilk müzik eğitimini vermeye başlamıştı. Melih'in Vecihe Koray'dan piyano dersleri almaya devam ettiği 1959 yılında 18 yaşında olan ve o günlerde orkestrasıyla beraber gece kulüplerinde, otellerde ve gazinolarda sahneye çıkan Erkin, birkaç sene sonra müzik dünyasında adından sıklıkla söz ettirecek ve Erkin Koray olarak tanınacaktı.

Melih, 1961 yılında okulunu değiştirmek zorunda kaldı çünkü annesi çalışmaya başlıyordu. Behire Hanım'ın Şişli Terakki Lisesi İlkokul Kısmına yedek öğretmen olarak ataması yapılmıştı. Bu yüzden Melih'in kaydını da aynı okula aldırdılar ve Melih, dördüncü sınıfa Şişli Terakki Lisesinde başladı. Böylece anne-oğul okula birlikte gidip gelebilecekler, ayrıca Melih evlerine yürüyüş mesafesinde olan Beşiktaş'taki Konservatuara da öğleden sonraları gitmeye devam edecekti.

Behire Hanım'ın öğretmenliğe başlaması Kibar ailesini maddi olarak biraz rahatlatmıştı. Bu sayede Sami Bey ve Behire Hanım uzun süredir içlerine dert olan bir meseleyi halledebileceklerdi. Melih bir akşamüstü okuldan döndüğünde evde büyük bir sürprizle karşılaştı.

Melih Kibar'ın 31 Ocak 1981 tarihinde ajandasına kendi el yazısıyla yazdıklarından:

"Oturduğumuz ev çok geniş değildi. Bir piyano alınsa bile nereye konabileceğini düşünürlerdi annemle babam. Benim için piyano sahibi olmak mucizevi bir hayal olduğundan, nereye konabileceğini düşünemezdim bile.

Bir gün okuldan geldim, kapıyı çaldım. İçeri girer girmez kocaman, simsiyah bir şeyle karşılaşınca çok korktum. O ânı hiç unutamam. Korkum geçince gözlerime inanamamaya başladım. Karşımda pırıl pırıl bir piyano duruyordu. O zamanlar benim bir gün o piyanoda oluşturacağım bestelerin dillerde dolaşacağı kimin aklına gelirdi?"

İnce hastalık

Nadide Hanım, kapıyı açtığında yüzüne vuran kar tanelerinin soğuğuyla irkildi. İçeride gürül gürül yanan sobanın sıcağı dışarıdan gelen kar fırtınasının rüzgârına karışırken Behire Hanım ve Sami Bey üstlerini başlarını silkeleyerek girdiler eve. Nadide Hanım kapıyı güçlükle kapattı, tedirgin gözlerle baktı damadına. Behire Hanım evden içeri girer girmez başlayan öksürük nöbetinin arasında nefesi tıkanarak sordu annesine:

"Melih nerede?"

"Yukarıda, Güzidelerin yanında. Tutturdu dışarı çıkacağım diye. Müsaade etmedim. Bu havada olacak şey mi? Pek içerledi bana."

Nadide Hanım, o konuşurken öksürüklerine mâni olmaya çalışan kızına endişeyle baktı. Behire Hanım cevap vermedi. Ayakkabılarını çıkarıp mantosunu astıktan sonra hiçbir şey söylemeden öksüre öksüre, üst kata çıkan ahşap merdivenleri tırmanmaya başladı. Sami Bey birazdan duyacağı soruyu ertelemek ister gibi ağır ağır çözüyordu paltosunun düğmelerini. Nadide Hanım, damadının ona günlerdir korktuğu haberi vereceğinden artık neredeyse emindi.

"Ne oldu? Ne dedi doktor?"

"Endişeye mahal yok Valide Hanım. İyi bakılacak, beslenmesine dikkat edeceğiz. Bol bol istirahat edecek. Rapor verdi doktor. Mektebe de gitmeyecek bir müddet. Ona üzüldü Behire biraz. 'Talebelerim ne olacak?' deyip durdu."

"Neymiş peki? Hastalığı neymiş? Rica ederim Sami. Benden saklamayacaksın değil mi? Endişeye mahal yok ne demek? İyi mi yani?"

"Valide Hanım…"

"Kan tükürüyor Sami. Kan tükürmek ne demek biliyorum ben. İstirahat edince geçecek miymiş?"

Sami Bey kayınvalidesine belli etmemeye çalışsa da çaresiz, üzgün ve yıkılmış bir haldeydi. Gerçeğin sırrını tek başına taşıyamayacağı aşikardı. En azından buna hakkı olmadığını düşünüyordu. "Yolda gelirken söz verdirdi bana. 'Kimseye söylemeyeceksin,' dedi… Bir müddet istirahat etsin. Sonra onu ben yurt dışına götüreceğim. Bir de orada baktırırız."

Nadide Hanım beyninden vurulmuşa döndü o anda. Bulduğu ilk sandalyeye yığılırcasına oturdu. Aklından bile geçirmek istemediği o kelime dökülüverdi titreyen dudaklarından. "Verem mi?" Sami Bey başını sallamakla yetindi.

Verem (tüberküloz), uzun yıllar sonra, insanlık tarihi boyunca en fazla can alan bulaşıcı hastalık olarak tıp literatürüne geçecekti. Hastalığın özellikle zayıf yapılı, narin, duygusal ve hassas insanlarda daha çok görüldüğüne dair inanç, Türkiye'de "ince hastalık" tabirini doğurmuştu. Sinemalarda izlenen yerli melodramlarda umutsuz aşıklardan biri mutlaka ince hastalığa yakalanır, filmin sonunda ölür ve seyirciyi ağlatırdı.

'30'lu yıllarda başlayan verem savaş çalışmaları, toplumda hastalık hakkında yavaş yavaş bir bilinçlenme sağlamış, sonraki yıllarda yürütülen aşı kampanyaları sayesinde veremle savaşta yaygın bir başarı kazanılmış olsa da ülkede bu hastalık nedeniyle ölenlerin sayısı uzun yıllar boyunca çok yüksek olacaktı. Veremin ölümcül bir hastalık olduğuna dair yaygın kanı da kolay kolay değişmeyecekti bu yüzden.

Sinemada rol gereği ölen artist için dökülen gözyaşları geçiciydi. Herkes bilirdi onun bir film olduğunu. Oysa şimdi içinde oldukları durum gerçek hayatın ta kendisiydi. O gün Behire Hanım'a konulan kesin teşhis, ailenin üzerine bir kara bulut gibi çökecekti.

Behire Hanım, Şişli Terakki Lisesinde göreve başlayalı henüz bir yıl olmuştu. Ancak hastalığına teşhisi koyan doktorun verdiği rapor, Behire Hanım'ın çok sevdiği öğretmenliğe de vedası olacak ve bir daha okula dönemeyecekti.

Tam da o günlerde, 1962 yılının 21 Şubat'ında Konservatuar binasında büyük bir yangın çıktı. Bina kısmen yanmış, kullanılamaz duruma gelmişti. Yangın sonrası Konservatuarın Sultanahmet'teki bir binaya taşınmasına karar verildi. Behire Hanım hastaydı ve Melih'i Sultanahmet'e getirip götü-

rebilecek kimse yoktu. Böylece Melih, tam da evdeki piyanoyla derslerine çalışabilme şansını yakalamışken Konservatuardan ayrılmak zorunda kalacaktı.

Çok geçmeden Behire Hanım ve Sami Bey, Melih'i de yanlarına alıp bir süreliğine Bebek'teki eve taşındılar. Evin en büyük odasında Behire Hanım için özel bir yatak hazırlandı. Ona özel yemekler pişiriliyor, doktorun tavsiye ettiği ne varsa temin ediliyordu. Bir yandan da Melih'e durumun ciddiyetini hissettirmemek, bunun gelip geçici bir hastalık olduğuna onu inandırmak için bütün aile seferber olmuştu.

Oraya taşınmalarının asıl sebebi Sami Bey'in Behire Hanım'ı tedavi için Almanya'ya götürecek olmasıydı. Behire Hanım'ın durumu hiç iyi değildi. Ailedeki herkes bunu biliyordu. Behire Hanım da farkındaydı şüphesiz. Yine de Almanya'da göreceği tedavinin işe yarayacağına dair bir umut vardı hepsinin içinde. En çok da Sami Bey'in. İşi gereği defalarca yurt dışına gidip gelmiş, kimi zaman Behire Hanım'ı ve Melih'i de götürmüştü. Avrupa ülkeleriyle Türkiye arasında çok büyük bir fark vardı. Özellikle teknoloji ve bilim açısından Avrupa çok daha ilerideydi.

Melih, anne ve babasının Almanya'da olduğu 1962 yazını Bebek'teki evde geçirdi. Birbirleriyle ancak mektup yoluyla haberleşebiliyorlardı. Gelen mektuplara bakılırsa her şey yolundaydı. Behire Hanım'a Almanya'daki hastanede mükemmel bakılıyor, durumu hızla iyiye gidiyordu. En azından Melih'e gönderilen mektuplarda öyle yazıyordu. Oysa aynı zarfla gönderilmiş diğer mektuplar, Melih'ten habersiz okunuyordu evde. Gerçeklerin yazdığı mektuplar.

Melih, annesinin iyileşip döneceği günü bekliyor, teyzelerinin, dayısının, anneannesinin ve dedesinin kendisine gösterdiği fazladan ilgi ve şefkatin tadını çıkarırken hiçbir şeyden şüphelenmiyordu. Yalan söylemezdi ki kimse ona. Yalan söylemek çok kötü bir şeydi. Ailede de okulda da bütün sevdiği büyükler, öğretmenler aynı şeyi söylüyordu. Annesini ve babasını çok özlüyor olsa da nasılsa eninde sonunda eski mutlu günlerine geri dönecekleri düşünüyor, o kalabalık evde tek çocuk olmanın, bu kadar çok seviliyor olmanın tadını çıkarıyor, muziplikleri ve şakalarıyla herkesi eğlendirmekten de geri kalmıyordu.

“Ama annemsiz olmaz ki...”

O yılın sonbaharında ortaokula başlayacaktı Melih. Sami Bey ve Behire Hanım, Almanya’ya gitmeden önce bu konudaki kararlarını vermiş ve Alman Lisesinin orta kısmı için mayıs ayı başında açılan aday kaydı başvurusunu yapmışlardı. Her ikisi de yurt dışına gidip geldikçe yabancı dilin ne kadar önemli olduğunu görmüşler ve yabancı dilde eğitim veren bir okulun oğullarının geleceği için çok faydalı olacağına inanmışlardı. Üstelik Alman Lisesi, eğitim kalitesinin yanı sıra disiplini ile de meşhurdu.

Ne var ki eylül ayında Melih Alman Lisesine başlarken Behire Hanım ve Sami Bey yanında olamayacaklardı. Okulun açıldığı gün yapılan törende sınıf sırasına girdiğinde, uzaktan onu izleyen anneannesi ve dedesinin gözyaşlarını saklamaya çalıştığını fark etmese de içine bir hüzün çökmüştü Melih’in. Herkesin anne babası gelmişti çünkü. Keşke onunkiler de gelseydi, gelebilseydi. Ne kadar uzun sürmüştü bu tedavi böyle.

Aylar önce anne ve babası onunla vedalaşırken, Melih’in derdi onu da yanlarında götürmüyor olmalarından çok uçağa binemeyecek olmasıydı. Daha iki yıl önce babası iş nedeniyle İspanya’ya giderken onu da yanında götürmüş, günler süren gemi seyahatinde kısacık hayatının en eğlenceli günlerini yaşamıştı. Henüz hiç uçağa binmemişti ve uçağa binmek onu hem korkutan hem de meraklandıran kocaman bir maceraydı. Anne babasını uğurlamak için havaalanına gittiklerinde, Behire Hanım ona sıkı sıkı sarılıp ağlarken Melih’in gözleri kocaman camların arkasından gördüğü uçaklardaydı.

İnsanı iliklerine kadar üşüten aralık ayının bir öğleden sonrasında, aylar sonra karşısında babasını gördüğünde Melih’in ilk sorduğu soru “Uçak nasıldı?” olacaktı bu yüzden. Oysa Sami Bey’in yüzünde Melih’in o güne kadar hiç görmediği bir ifade vardı. Sanki bunca zaman sonra oğlunu gördüğüne sevinmemiş gibi. Sanki mutsuz gibi… Her zaman jilet gibi görmeye alıştığı adam o değildi sanki. Gömleğinin üst düğmesi açık, kravatı gevşetilmiş, pantolonu buruşmuş bir vaziyette duruyordu karşısında. Gözleri kan çanağı, yüzü kireç gibi... Günlerdir uyumamış gibi, yorgun, bitkin, perişan... Melih’in heyecanla sorduğu soru karşılıksız kaldı.

“Annem nerede?” sorusuna ise yutkunarak cevap verdi Sami Bey. “Annen bir müddet daha Almanya’da kalacak Melih.”

"Ama neden?"

"Öyle icap ediyor."

"Ama annemsiz olmaz ki…"

Yanlarında ne yapacağını bilemez halde durmakta olan Güzide, gözyaşlarını Melih'e göstermeden sildi, zoraki bir tebessüm takındı. "Ama bak baban geldi ya Melih. Hadi sen gel benimle. Bak baban sana neler getirmiş Almanya'dan. Gel göstereyim," diyerek kolundan tutup Melih'i zorla odadan dışarı çıkardı.

Ters giden bir şeyler olduğunu anlamıştı Melih. Ne olduğunu ise bir zaman sonra öğrenecekti. Evin içindeki bütün o fısıltılı konuşmalar, sürekli gelip giden birileri, kapalı kapıların ardında duyduğu hıçkırıklar… Dışarıda lapa lapa yağan kar her yeri beyaza boyarken evin içine çöken karanlık, ağır hava…

Behire Kibar, 5 Aralık 1962'de, henüz 39 yaşındayken, Almanya'da hayata gözlerini yummuş, Sami Bey, Almanya'dan eşinin cenazesiyle birlikte dönmüş ama eve geldiği o gün, Melih'e bunu söyleyememişti. "İnce hastalık" Melih'i annesinden ayırmıştı.

8 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan ve Müveddet Anter'in sunduğu "Ondan Sonra" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

Yeni bir hayat

Baba-oğul yeni bir hayatın eşiğindeydiler artık. Yeni ve eskisinden çok daha zor bir hayat.

"Sami, oğlum. Sen de bizim bir evladımızsın. Makul düşünmek mecburiyetindeyiz. Melih daha çok küçük. Ne yapar ne edersiniz bir başınıza? Bunun yemeği var, çamaşırı, bulaşığı var. Bu çocuğun mektebi var. Gel inat etme. En azından Melih yüksek tahsile başlayana kadar…"

"Valide Hanım rica ederim, siz de beni müşkül durumda bırakmayın. Eğer şimdi kendi düzenimizi kurmazsak, istikbalde mümkünü yok kuramayız. Burada kaldığımız müddetçe Melih annesinin yokluğunu daha fazla hissedecek. Lütfen yanlış anlamayın. Bahis konusu siz değilsiniz. Sizin ona mükemmel bakacağınıza zerre şüphem yok. Lakin bu ev Behire'nin

hatıralarıyla dolu. Ben dahi bu yaşımda bu tesir altındayken, Melih nasıl intibak etsin? Bizim Melih'le muhakkak yeni bir muhite taşınmamız icap eder. Kendi kendimizi idame ettirmemiz lazım. Hak verin lütfen."

"Haklısın evladım, haklısın. Fakat yüreğim elvermiyor Allah biliyor ya. Aklımız sizde kalacak."

"Böylesi çok daha hayırlı olacak Valide Hanım, sizi temin ederim. Melih için de benim için de…"

Sami Bey kararlıydı. Nadide Hanım'ın ısrarı, ailenin diğer fertlerinin biraz da kırgınlıkla onu ikna etmeye çalışmaları boşunaydı. Oğlunu tek başına büyütecekti. Ona hem anne hem baba olacak, Behire Hanım'ın yokluğunu Melih'e hissettirmemek için elinden geleni yapacaktı. Madem bu talihsizlik gelmişti başlarına, kaderine boyun eğmeyecek, aksine eskisinden daha güçlü duracaktı. Kendini buna mecbur hissediyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 8 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar'ın kuzeni Taha Ülker anlatıyor:

"Güzide ve Hüsniye Ablalar, Behire Abla'nın ölümünden sonra Sami Abi'ye mesafeli davranmaya başladılar. Duygusal bir tepki gösterdiler ona karşı. Müfit Abi yine görüşüyordu, gelip gidiyordu ama iki kız kardeşle Sami Abi bir süre görüşmedi. Sonrasında, zannederim Sami Abi'nin Melih'e ne kadar hassas davrandığını, tekrar evlenmediğini, hayatını Melih'e vakfettiğini gördükçe aralarındaki soğukluk zamanla ortadan kalktı."

Sami Bey ve Melih bir süre sonra İstanbul'un Kadıköy yakasına, Selamiçeşme Lalezar Sokak'taki Deniz Apartmanı'na taşındılar. Sami Bey'in işi de Melih'in okulu da Avrupa yakasındaydı ama Sami Bey eski muhitlerinden tamamen uzak bir yerde kurmak istemişti yeni hayatlarını. Eskisinden çok daha zor olacak belki ama eskisinden daha az mutlu olmayacaktı yeni hayatları. Yaşadığı büyük acıya ancak böyle bir amaca tutunarak dayanabilirdi. Baba-oğul bir süre sonra yeni evlerinde kendilerine ait bir düzen kurdular. Bu düzende Sami Bey evin hem babası hem de annesiydi artık.

22 Eylül 2001'de CNN Türk'te yayınlanan ve Hakkı Devrim'in sunduğu "Hakkı'yla Sohbet" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Annem hayatta olsaydı, benim hatırladığım ve bana anlatılanlar kada-

rıyla mükemmel bir kadınla büyümüş olacaktım ama babam benim için sabah dörtte çamaşırlarımı yıkayan, beşte ertesi günkü yemeğimi pişiren, sabah altıda sobamı yakıp, altı buçukta sıcak bir odada uyanmamı sağlayan bir adamdı. Babamdan sonra kadınları beğenmez oldum. Mükemmel yemek yapıp, mükemmel ev temizleyen ve gündüzleri sabah sekizden akşam on sekize kadar Denizcilik Bankası'nda memurluk yapan bir adamdı."

Kuzu

Melih, Alman Lisesi hazırlık sınıfını bitirip bir üst sınıfa geçince, Sami Bey Melih'in tekrar piyano derslerine başlayabilmesi için bir tanıdığı vasıtasıyla bir öğretmen buldu. Melih, haftanın belirli günleri okul çıkışı Marika Hanım'ın Cihangir'deki evine gidip, ondan özel ders alacaktı. Derslere 1963 sonbaharında başladılar. Artık eskisine göre çok daha kolay anlayıp uygulayabiliyordu ondan isteneni. Notalarla, seslerle arası çok daha iyiydi. Ne zaman canı sıkılsa evdeki piyanonun kapağını kaldırıyor, bir şeyler çalıyordu. Bu yeni eve taşındıklarından beri piyanoyla daha fazla zaman geçirir olmuştu.

Dersler sırasında Marika Hanım'ın piyanonun üzerinde dolaşan ince uzun parmaklarını seyretmeye bayılıyordu Melih. Sanki birilerinin duymasından çekinir gibi hep fısıltıyla konuşan, ona kırık Türkçesiyle "Kuzum Melih," diye hitap eden bu mahzun bakışlı kadını daha tanıdığı ilk gün sevmişti. Çekingen bir saygı duyuyordu ona karşı. Her defasında ikram ettiği un kurabiyelerini büyük bir iştahla yedikten sonra teşekkür ettiğinde Marika Hanım'ın yüzünde beliren tebessüm içini ısıtıyordu.

Ne var ki bir gün bir ders sonunda babası onu almaya geldiğinde, Marika Hanım ve Sami Bey'in aralarında geçen konuşma Melih'i çok üzecekti. Dersleri bitirmek zorundaydılar. Marika Hanım'ın adı bir gün önceki gazetelerde hakkında tehcir kararı verilenler listesinde yayımlanmıştı. Yakın zamanda Kıbrıs'ta yaşanan olaylar sonucu, hükümetin aldığı kararla Türkiye'de yaşayan 13.000 Rum vatandaşın sınır dışı edilmesine karar verilmişti. Marika Hanım da onlardan biriydi.

O gün vedalaşırken Marika Hanım sıkı sıkı sarılıp öptü Melih'i. Ağlıyordu. Melih bir daha Marika Hanım'ı hiç görmedi. Piyano dersleri bir kez

daha yarıda kalmıştı.

Melih, Alman Lisesinin dört yıllık ortaokul kısmını 1966 yılında tamamlamıştı. O yıl İngilizce dersinden borçlu olarak lise kısmına geçmişti. Okulda kullanılan tabirle dokuzuncu sınıfı, yani lise birinci sınıfı bitirirkense İngilizce dersinin borcunu vermiş ama bu defa Almanca dersinden borçlu geçmişti. Ne var ki ikinci sınıfta bu defa borcunu veremeyecek ve 1967-1968 öğretim yılının sonunda, sınıfta kalacaktı.

Çok üzülmüş, kendini babasına karşı çok mahcup hissetmişti. Annesinin bir daha geri gelmeyeceğini kabullendiğinden beri, kendini çocuk gibi hissetmiyordu artık. Yine etrafındaki herkesi durmaksızın güldürecek bir şeyler buluyor, yine akla hayale gelmeyecek şakalarla bulunduğu ortamı neşelendiriyor, her defasında kendisi de kıs kıs gülüyordu ama bir yandan da canı acıyordu içten içe. Kimseye, babasına bile söylemediği, hatta kendinden bile saklamaya çalıştığı bir acıydı bu.

Babasının onu mutlu etmek, onun için bir annenin yapabileceği her şeyi yapabilmek uğruna gösterdiği insanüstü çabanın farkındaydı. O yaşta bir çocuğun farkına varamayacağı kadar farkındaydı üstelik. Bu yüzden babasına karşı bir minnet borcu vardı ve o borcu ancak mutlu, neşeli bir çocuk olarak, iyi bir evlat, başarılı bir öğrenci olarak ödeyebileceğini düşünüyordu. Ne var ki bir türlü yıldızının barışmadığı Almanca kompozisyon öğretmeniyle takışmadan edememiş, adam da yok yere onu sınıfta bırakmıştı işte. Hayatta doğru bildiğini söylemenin ve kendi doğrularında diretmenin bazen insana zarar verebileceğini ilk kez böyle tecrübe etmişti. Zarar görse de bu huyundan hayatı boyunca vazgeçmeyecekti oysa.

Her ne kadar derslerde zorlanıyor olsa da Alman Lisesinde aldığı eğitim ve disiplin anlayışı ile orada kurduğu arkadaşlıklar Melih'in hayatının kazanç hanesine yazılacak, nitekim o da bunu sonraki yıllarda her fırsatta, sık sık dile getirecekti.

Daha okuldaki ilk yılından itibaren, muziplikleri, yaramazlıkları, esprileri ve ince zekasıyla, okulun herkes tarafından tanınan ve sevilen, popüler öğrencilerden biri olmuştu.

Onyedi dergisinin Ağustos 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Lakabım 'Kuzu'ydu" başlıklı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Okulda çok yaramazdım. Bir seferinde öğretmen bana kızdığı ve haksız yere ceza verdiği için sınıftan çıktım ve iki buçuk saat kadar okulun bahçesinde havladım.

Okulda bana 'kuzu' lakabını takmışlardı. Çıktığımız bir okul gezisinde tam beş tane kuzu kapama yemiştim. O günden sonra bana Melih değil, 'kuzu' demeye başladılar."

Kadıköy-Karaköy vapuru

"Merhaba. Ben Halit. Hoş geldin bizim sınıfa."

"Merhaba. Ben de Melih. Hoş buldum. Sıra arkadaşım sensin galiba?"

"Evet."

"Sınıfta kalmış biriyle yan yana oturman sorun teşkil etmez umarım."

"Ben aslında seni tanıyorum Melih. Karşıdan geliyorsun değil mi sen de? Vapurda görüyordum hep."

"Evet Kadıköy'den. Ben de diyorum gözüm nereden ısırıyor. Sen de Kadıköy'den, değil mi?"

"Kızıltoprak'ta oturuyorum."

"Ben de Selamiçeşme'de."

Melih, 1968-1969 öğretim yılına Alman Lisesindeki yeni sınıfında başladı. Sıcakkanlıydı, tanımadığı insanlarla kolay iletişim kurabiliyordu. Bu nedenle Melih için yeni bir sınıfa alışmak pek de zor değildi. Nitekim çok zaman geçmeden sıra arkadaşı Halit'le samimi oluverecekti. Halit, yıllar sonra ülkenin önce müzisyen, sonrasında uluslararası ilişkiler uzmanı, gazeteci ve yazar olarak tanıyacağı Halit Kakınç'tan başkası değildi.

Okuldaki ahbaplıkları çok zaman geçmeden okul dışında da sürmeye başladı. Artık her sabah Kadıköy'den Karaköy'e giden vapurda birlikte oturuyor, Karaköy'den okula birlikte gidiyorlardı.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Haziran 2018 tarihinde yaptığı röportajda Halit Kakınç anlatıyor:

"O zamanlar köprü yok. Okul sekizi çeyrek geçe başlar, biri çeyrek geçe biterdi. Türkiye'nin en erken başlayan okuluydu. Okula gidip gelirken en büyük temennimiz o gün fırtına çıkmasıydı. Hava şartları nedeniyle vapur saat on bire kadar çalışmadığı zaman okulda bizi izinli sayıyorlardı çünkü."

"Don Cristobita ile Dona Rosita'nın Acıklı Güldürüsü"

Melih ve Halit'in sınıf arkadaşlığı, ikisinin ortak ilgi alanı olan müzik sayesinde gün geçtikçe pekişiyordu. Nitekim çok geçmeden kendilerini sahnede buluvereceklerdi.

O günlerde Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde amatör tiyatro oyunları sahnelenmekteydi. Bu maksatla amatör tiyatro ekibi kuranlardan biri de Devlet Demiryolları Mağaza Müdürlüğünden emekli Mesut Güroy'du. Toplulukta Mesut Güroy'un oğlu Nizam Güroy da vardı ve Nizam, Halit'le mahalle arkadaşıydı.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Haziran 2018 tarihinde yaptığı röportajda Halit Kakınç anlatıyor:

"'Don Cristobita ile Dona Rosita'nın Acıklı Güldürüsü diye bir oyun oynayacaklarmış. Melih'le birlikte gittik. Oyunun başında ikimiz çıkıp gitar çalıyoruz. İkimiz de makyajlıyız. 'Bu benim tiyatro kumpanyam' diye bir şarkı. Ben oyuna da çıkıyorum, Melih çıkmıyor, sahne arkasında piyano çalıyor. Kötü bir piyano vardı, akort ettirmişlerdi; onu çalıyor. Geceleri gidip orada prova yapıyoruz. Kaloriferler de yanmıyor."

Böylece ilk sahne tecrübesini acemi bir tiyatro topluluğunda acemi bir müzisyen olarak yaşayacaktı Melih. Oyun sadece iki defa oynanmıştı ama Melih ve Halit bir süre sonra o günlerde müziğe hevesli ve az çok enstrüman çalabilen bütün gençlerin yapmaya heves ettiği şeyi yapmakta gecikmeyecek ve birlikte bir orkestra kuracaklardı.

Burçlar

Melih'in piyano, Halit'in davul çaldığı orkestranın bas gitaristi de Melih'in Alman Lisesindeki bir önceki sınıfından arkadaşı olan Hüsnü Erim'di. Grubun gitaristi ve solisti ise onlardan birkaç yaş büyük olan İlhan Şeşen olacaktı. İlhan da Kadıköy yakasında, Kalamış'ta oturuyor, müzikle ilgileniyordu. Üstelik kendi besteleri de vardı. Dört arkadaş birlikte çalışmaya başladıklarında orkestralarının adını Burçlar koymaya karar verdiler.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Haziran 2018 tarihinde yaptığı röportajda Halit Kakınç anlatıyor:

"Hayatımızda ilk defa Çiftehavuzlar'ın çıkışında bir yerde, bir kulüpte, yılbaşı gecesi işi aldık. Alaturalarla[8] birlikte o günün parasıyla 300 lira kazandık. İyi paraydı. Çok iyi müzik yapıyoruz. Millet bakıyor böyle. İki ses, üç ses yapıyoruz. Melih o sıralar beste yapmaya başlamamıştı. İlhan ne söylerse onları çalıyorduk ama genellikle yabancı şarkılar, belki bir iki tane Türkçe söylüyorduk."

Burçlar grubu ilk heves, ilk heyecandı dört genç için de. Grup olarak sürekli program yapacak zamanı da mekânı da bulamayacaklardı belki ama müzik yaparak alkış almanın ve de para kazanmanın tadını ilk kez Burçlar tecrübesi sayesinde alacaklardı.

O yıllarda Kadıköy yakasındaki genç müzisyenlerin buluşma noktası, İstanbul'un ve ülkenin ilk pastanelerinden biri olan Kars Pastanesi'ydi. Müzikle ilgilenen gençler orada buluşup, tanışıp, müzik konuşuyorlardı. Gruplar orada kuruluyor ya da dağılıyor, planlar, fikirler havada uçuşuyor, orkestralar arası transferler orada yapılıyordu. Kars Pastanesi, Bahariye'de, o sıralar sinema salonu olarak kullanılan Süreyya Operası'nın tam karşısındaydı. Melih de bir süre sonra pastanenin müdavimlerinden biri olacaktı.

O pastanede tanıştığı ya da semtten tanıyıp da orada ahbaplığı ilerlettiği, arkadaş olduğu bir dolu genç gibi Melih için de müzik her şeyden önce bir hevesti aslında. Tıpkı futbol, otomobiller ya da kızlar gibi üzerinde uzun uzun konuşulacak, vakit geçirilecek bir şeydi. Bazıları daha hırslıydı; hayallerinde müziği meslek edinmek, tanınmak, hatta Erol Büyükburç kadar

---

[8] Müzisyene verilen bahşiş.

meşhur olmak vardı. Bazıları içinse müzik sadece bir hobi, geçici bir uğraştı. Melih ikinci gruptandı. Henüz lise öğrencisiydi ve o genç yaşında geleceğe dair kurduğu planlar arasında müzik yoktu. Yine de sık sık uğradığı Kars Pastanesi'nde oturmasının tek sebebi pastanenin benzersiz limonata ve pastaları değildi.

Nitekim onun için Boğaz'ın yerini tutmasa da Bebek Koyu'na benzerliği nedeniyle sevdiği Kalamış Koyu'na ne zaman inse, Köhne Çay Bahçesi'nde de Kars Pastanesi'ni aratmayacak sayıda tanıdık yüz ve müzik sohbeti karşılıyordu onu. O masalarda tıpkı Melih gibi sonraki yıllarda çok büyük işler yapacak, hatta ülke müzik tarihine adını yazdıracak birileri de vardı, henüz hiçbiri bunu bilmiyor olsa da.

24 Ağustos 2003 tarihli Cumhuriyet gazetesinin Pazar ilavesinde yayımlanan ve Berat Günçıkan tarafından yapılan röportajda Yaz Baltacıgil anlatıyor:

"O sıralar Moda'da oturuyorduk ve tabii ki Bahariye'deki Kars Pastanesi'nin bir müdavimi olmuştum. Herkes orada tanışır, gruplar kurar, her türlü işe gidilir (sünnet düğünü, düğün, evlenme, boşanma, her türlü müzik gereken yerlere) ve tabii günün en gözde parçaları çalınırdı… Çok harika arkadaşlar edindim. Stephan Umutyan, Alcan Kartoğlu, Melih Kibar, Memet Duru…"

Kırmızı Vox Jaguar

1969 yazında okullar kapandıktan bir süre sonra, Sami Bey ve Melih birlikte Almanya'ya gittiler. Melih'in kuzeni Taha Almanya'da, Stuttgart'ta oturuyordu. Çok sık görüşemeseler de çok yakın oldukları Taha'nın, eşiyle birlikte oturduğu evde geçirdikleri tatil, Melih'in hayatında yeni bir sayfanın açılmasına neden olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 8 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Taha Ülker anlatıyor:

"Temmuz-Ağustos aylarıydı sanırım, Sami Abi ve Melih Almanya'ya geldiler ve bir ay kadar bizde kaldılar. Birlikte çok güzel zaman geçirdik. Ben, cumartesi günleri Stuttgart'ın tanınmış müzik mağazası, Radio Barth'ın plak satılan bölümünde çalışıyordum. Bir gün Melih ve

Sami Abi'ye çalıştığım mağazayı gezdirmiştim. Melih mağazada bir org görmüş ve onu kafaya takmış. Türkiye'ye dönmelerine kısa bir zaman kala Sami Abi'den ısrarla ona org almasını istemeye başladı. Sami Abi'nin almaya niyeti vardı ama çok pahalıydı. O zamanlar benim aylık bursum 460 mark, o orgsa hatırladığım kadarıyla 2000 marka yakın bir paraydı. Birlikte Radio Barth'a gittik. Ben aracı oldum. Mağaza bana taksit yaptı ve o sayede orgu aldık.

Bir de Levi's marka kot pantolon istiyordu Melih. Henüz o marka yeni çıkmış, her yerde bulunmuyor. Çok da pahalı ama Melih tutturdu mu tutturuyor. Sami Abi de onu kırmak istemiyor. Aradık, taradık, en sonunda satıldığı mağazayı bulduk, onu da gidip aldık.

Almanya'da ev sahibimiz üst katımızda oturuyordu ve evlerinde piyano vardı. Melih bir gün onlara piyano çaldı. Hayran kaldılar. Orada org meselesi açıldı. Orgu aldık ama Türkiye'ye nasıl götürecekler? İstanbul'a gemiyle döneceklerdi. Ev sahibinin de Volkswagen bir arabası vardı. Adamcağız orgu arabasının tepesine güzelce bağladı, İsviçre'ye kadar onunla seyahat ettiler. Oradan da gemiye geçtiler. Sami Abi'nin becerisiyle org, müzik aleti olarak gümrüklerden geçip Türkiye'ye ulaştı.

Yıllar sonra Melih, ilk plağı çıktığı zaman bana gönderirken arkasına 'Stuttgart'tan aldığımız org nelere vesile oldu, görüyorsun değil mi Taha Abi?' diye bir not yazmıştı. O org hakikaten Melih'in hayatını değiştirdi."

8 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan ve Müveddet Anter'in sunduğu "Ondan Sonra" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Bütün anneler babalar çocukları sınıfı geçtiği zaman bir şey alırlar. Ben sınıfta kaldım diye babam bana org aldı. Moralim düzelsin diye. O org, o zaman dünyadaki meşhur gruplarda da kullanılan bir orgdu. Türkiye'de çok az vardı. Benim hayatımı değiştiren bir alet oldu. Yeni gelen bir şeyi ilk açtığında içinden bir koku çıkar. Ben o orgu ilk açtığım zaman çıkan o kokuyu hâlâ duyarım. Ve orgu hâlâ saklıyorum ben. Duruyor ve çalışır vaziyette."

Sami Bey'in maddi imkânlarını zorlayarak aldığı Vox Jaguar marka kırmızı renkli org, Melih'in yıllar boyu en yakın arkadaşı olacak ve ona müziğin kapılarını sonuna kadar açacaktı. Hem de çok kısa bir süre içerisinde.

Yarasalar

"Babam hayatta kabul etmez!"

"Niye Melih? Adamcağız bu orgu boşuna mı aldı sana?"

"O başka bu başka Ümit. Orgu evde çalayım diye aldı. Ben nasıl derim şimdi ben sahneye çıkıp çalacağım diye? 'Lise talebesinin yapacağı iş mi? Derslerin ne olacak?' der. Tanıyorum ben babamı."

"Amma yaptın Melih! Daha önce de çalmadın mı sen sahnede?"

"O bir kereydi, iki kereydi. Sürekli değildi ki. Hevesimi kırmak istememişti."

"Bu da sürekli değil. Yeni orgcu bulunana kadar. Hem harçlığını kazanacaksın, fena mı? Koskoca İstanbul Yelken Kulübü. Hiç öyle fena bir yer de değil."

"Yine de kabul etmez. İstersen iddiaya girelim."

"Bir sormaktan ne çıkar? Hep beraber konuşursak ikna ederiz bence. Nesine?"

Melih'in bu konuda babasından izin kopartamayacağına, arkadaşlarıyla iddiaya girecek kadar emin olması boşuna değildi. İstanbul Yelken Kulübü'nde hafta sonları program yapan Yarasalar Orkestrası'nın orgcusu olması için arkadaşı Ümit İriş'in Melih'e sunduğu teklif, sahiden de Sami Bey'in pek hoşuna gitmeyecek ve çok zor ikna olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Haziran 2018 tarihinde yaptığı röportajda Ümit İriş anlatıyor:

"Melih'i mahalleden tanıyordum. Piyasada orgcu olarak bizim grubun kalitesine uyacak bir o vardı. Yarasalar'a Melih'i alma fikri de benden çıktı. Önce babasının korkusundan kabul etmek istemedi. Babası okulunu ve eğitimini aksatacağını düşündüğü için istemiyordu çünkü. Sonra diğer arkadaşlarla beraber haftada sadece iki gün çalacak diye ikna ettik Sami Bey'i."

1969 yaz aylarında Yarasalar'ın kadrosunda davulda Haluk Aktan, gitarda Stephan Umutyan, bas gitarda Yaz Baltacıgil, orgda Ümit İriş ve solist olarak da Alcan Kartoğlu vardı. Sonbahar aylarında ise üniversite eğitimi için Ankara'ya gidecek olan Ümit İriş'in yerine Melih, Yarasalar'da org çal-

maya başladı. Sami Bey'den izni kısa bir süreliğine, geçici olarak ve haftada iki gece çalmak üzere koparmışlardı. Ne var ki Melih, Yarasalar'la İstanbul Yelken Kulübü'nde aralıklar da olsa iki seneye yakın bir süre zaman zaman haftada üç gece sahneye çıkacaktı.

"Rock'n roll" fırtınasının ve orkestra müziğinin tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de popüler kültüre damga vurduğu yıllardı. Hemen her eğlence yerinde, gece kulübünde, gazinoda, otellerin beş çaylarında, sinemaların film gösterimlerinden önce, hatta düğün salonlarında bile irili ufaklı orkestralar program yapıyordu. Moda Deniz Kulübü'nde program yapan Kanat Gür Orkestrası ile Fenerbahçe Sosyal Tesisleri'nde program yapan Şerif Yüzbaşıoğlu Orkestrası bunlardan sadece ikisiydi. Kadıköy yakasının bu iki gözde kulübünün tam ortasında ise İstanbul Yelken Kulübü vardı. İstanbul Yelken Kulübü'nde program yapan Yarasalar Orkestrası, diğer iki orkestraya göre çok daha amatördü.

Onyedi dergisinin Ağustos 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Lakabım 'Kuzu'ydu" başlıklı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"O zamanlara ait hatırladığım en neşeli anım ise şu; çalıştığım orkestrada dans müziği yapıyorduk. Bir akşam solist olarak bir hanım gelecek dediler. Adı Şeyda'ymış. Hanım geldi. Provaya başladık. Kadın kesinlikle beceremiyor. Hele bir şarkı var, onu söylemesine imkân yok. Perde açıldı ve orkestra eşliğinde Şeyda Hanım şarkı söylemeye başladı. Derken o hiç beceremediği şarkıya geldi sıra. Şarkı piyanoyla başlıyordu. Arkadaşlar bana işaret edip öbür şarkıyı çalmamı söylediler. Ben de çalmaya başladım. Bir de baktık ki Şeyda Hanım benim öbürünü çaldığımı anlamamış ve bir önceki şarkıyı söylüyor. O kadar gülmemiz tuttu ki arkadaşlar sahneyi terk etti ben de kendimi orgun altında buldum."

Yarasalar, 1965 yılında kurulmuş bir orkestraydı. Genç müzisyen adaylarından kurulu bu orkestranın kadrosu geçen yıllar içerisinde sürekli değişmişti. Melih'in çaldığı dönemde de sıklıkla eleman değişiklikleri yaşanacak, ara sıra farklı solistlerle de program yapacaklardı. Bunlar arasında Ercan Turgut, Timur Arda ve Yarasalar'da Melih'ten daha önce de solistlik yapmış olan Erol Evgin de vardı.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Melih, Alman Lisesi öğrencisiydi ben de o zamanki adıyla Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümünde okuyordum. Çok terbiyeli, zeki, dikkatli ve esprili bir çocuktu. Kısa sürede arkadaş olduk. Bir gün bestelerinden söz etti bana ve provada birkaç bir şey dinletti. O zaman Feneryolu'nda, bahçe içinde dört katlı bir apartmanın ikinci katının arka bahçeye bakan dairesinde oturuyorlardı. Evlerine gittim bir akşam. Babası Deniz Yollarında çalıştığı için gemilerle Akdeniz seyahatleri yaparlarmış. Gittikleri yerlerden alınmış İspanyol bebekleri vardı her yerde. Salonda da bir duvar piyanosu. Bana bestelerini çaldı, ben de kasetçalarımla kaydettim. Güzel şeyler vardı o bestelerin içinde. Gecenin bir vakti Sami Bey salonun kapısını açtı, 'Geç oldu, sabah okul var,' dedi. Haklıydı, ikimiz de sabah okula gidecektik. Üstelik Alman Lisesi de çok erken başlıyordu. 7.00 vapuruyla geçerlerdi karşıya; bense 7.55 vapuruyla geçiyordum. Neyse, o gece, orada bitti. O besteler öyle kaldı sonra, üzerinde çalışmak kısmet olmadı."

Melih ve Erol'un arkadaşlığı burada kalmayacak, yıllar sonra çok uzun bir zamana yayılacak bir ortaklığa dönüşecekti. Bunu henüz ikisi de bilmiyordu.

Liselerarası Müzik Yarışması

1969 yılının son ayları Melih için bir başka heyecana daha gebeydi: Milliyet Liselerarası Müzik Yarışması. 1965 yılında Hürriyet gazetesi tarafından Altın Mikrofon Yarışması düzenlenmiş ve o günlerin Türkiye'sinde müzikle uğraşan, orkestralar kurup çalan ve sesini duyurmak isteyen genç müzisyenlere yepyeni bir heyecan getirmişti. Buna karşılık Milliyet gazetesi de 1967'de Liselerarası Müzik Yarışması'nı başlatacaktı. Enstrüman bulmanın, satın almanın, müzik tesisatı kurmak için gerekli ekipmanı temin etmenin çok zor olduğu o yıllarda, enstrümanı olan, enstrüman çalmaya heves eden her genç iyi müzisyen değildi şüphesiz. Orkestralar çoğu zaman derme çatmaydı ama söz konusu yarışmalar hepsinin heves ve isteğini kamçılıyordu. Nitekim bu yarışmalarda ilk deneyimlerini yaşayan çok sayıda genç, gelecek yıllarda ülkenin önemli müzisyenleri olarak anılacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 25 Mart 2018 tarihinde yaptığı röportajda Muhtar Turan anlatıyor:

"Liselerarası Müzik Yarışması'na ilk kez 1969'da katılmıştık. O yarış-

mada okul orkestrası ikinci olunca tüm okulda müziğe ilgi arttı, yarışmaya ikinci kez katılmak için müzisyenler bir araya gelip gruplar oluşturmaya başladılar. Biz de Halit'le ve Melih'le birlikte bir grup oluşturduk. Dostluğumuz da böylece başlamış oldu."

Ne var ki yarışmaya katılıp Alman Lisesini temsil etmeye niyetlenen, bir tek Muhtar, Melih ve Halit'in içinde olduğu orkestra değildi. Okulda bu işe hevesli iki orkestra daha vardı. Bunun üzerine Okul Müdürü, yarışmaya katılacak orkestrayı seçmek için bir formül buldu. Her üç orkestra da birer konser verecek ve en iyi performansı gösteren orkestra yarışmaya katılmaya hak kazanacaktı. Konserler Tünel'de, o dönemde Alman Kültür Merkezi olarak kullanılan Teutonia binasında gerçekleştirildi. Ne var ki okul idaresi üç orkestra arasında seçim yapmakta zorlanacak, birinci belirlenemeyecekti. Bunun üzerine Okul Müdürü, bu üç gruptan elemanların birleşerek tek bir grup kurmalarını önerdi ve müdürün bu isteği gerçekleşti. Kurulan orkestranın orgcusu Melih olacaktı.

II. bölüm
‘70’li Yıllar

“Çoban Yıldızı asırlardan beri gemicilere yol göstermiştir. Bu parça da sana yol gösterecek,’ dediler bana. İçimden ‘Tam şair romantizmi,’ diye geçirdim. Meğer yüzde yüz haklılarmış.”

Melih Kibar. 7 Nisan 2001 tarihinde NTV’de yayınlanan ve Gani Müjde’nin sunduğu “Gündem Dışı” adlı programdan.

“Alman, Alman pompariçi pompariçi, pom pom!”

1970 yılı Liselerarası Müzik Yarışması elemeleri, Samsun, Ankara, İzmir, Adana, Bursa ve İstanbul’da yapılacaktı. İstanbul elemeleri, katılım sayısı fazla olduğu için iki güne bölünmüştü. Çekilen kura sonucuna göre Alman Lisesi ikinci gün, yani 30 Ocak 1970 günü Spor ve Sergi Sarayı’nda jüri ve halk karşısına çıkacaktı.

Melih, o gün önünde çalacağı jüri üyelerinden birinin Timur Selçuk olduğunu biliyordu. Timur Selçuk o günlerde ülkenin en popüler erkek şarkıcılarından biriydi. Üstelik herkes gibi yabancı şarkıların Türkçe versiyonlarını söylemiyor, kendi bestelerini yapıyor, şairlerin şiirlerini besteliyor, bu da Melih’in çok ilgisini çekiyordu. İki yıla kalmadan Timur Selçuk’un kuracağı orkestraya dâhil olacağını ise doğal olarak aklının ucundan bile geçirmiyordu. Melih ve arkadaşlarının tek hedefi ilk elemeyi geçebilmekti.

Önceki yıllarda da Liselerarası Müzik Yarışması’nın hem İstanbul elemelerine hem de finallerine ev sahipliği yapan Spor ve Sergi Sarayı, 1970 yılının 29 ve 30 Ocak günleri elemelere katılan okul orkestraları ve izleyicilerle dolup taştı. 29 Ocak günü toplam 16 orkestra yarışırken, Alman Lisesi dördüncü sırada sahneye çıktı.

Orkestra yedi elemandan oluşuyordu. Zeki Baktır ve Halit Kakınç vokal yaparken, Muhtar Turan hem vokal yapıyor hem de keman çalıyordu. Bas gitarda Hüsnü Erim, gitarda Atilla Hünal, bateride Muhlis Kenter ve orgda Melih vardı. Orkestra iki ay gibi kısa bir sürede kurulmuş ve yarışmaya hazırlanmıştı.

Yarışmada yine şartname gereği icra ve beste dallarında ayrı ayrı ödüller verilecekti. Bu yüzden orkestraların çalacağı üçer şarkıdan en az birinin daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış ve çalınmamış Türkçe bir beste olma zorunluluğu vardı. Alman Lisesi Orkestrası yarışmada iki yeni beste ve bir düzenleme çalmaya karar vermişti. Bestelerden birisi Halit Kakınç’ın Aşık Gevheri dizelerinden bestelediği “Gevheri”, diğeri ise Muhtar Turan’a ait enstrümantal bir beste olan “John Henry”ydi. Düzenleme yaptıkları parça ise o dönemde dünya çapında popüler olan İngiliz şarkıcı Lonnie Donegan’ın 1962 yılında meşhur ettiği “Sing Hallejulah” adlı şarkıydı.

Yavuz Hakan Tok’un 25 Mart 2018 tarihinde yaptığı röportajda

Muhtar Turan anlatıyor:

"Parçaların düzenlemelerini Melih ve ben yaptık. O hazırlıklar sırasında Melih'in özellikle hafızalarda kalan nakaratlar yaratmada ne denli yetenekli olduğunu anladım. Ben 16 yaşındaydım, Melih 18 yaşındaydı. Binlerce seyircinin önüne ikimiz de ilk olarak çıkıyorduk. Heyecan zirve yapmıştı."

8 Şubat 1970 tarihli Milliyet gazetesi Hafta Sonu ilavesinin Müzik Kulübü sütunlarında yayımlanan haberden:

"'Ya ya ya, şa şa şa Fenerbahçe çok yaşa!', 'Re re re, ra ra ra Galatasaray cim bom bom!', 'Ho ho ho, si si si Avusturya Lisesi!', 'Alman Alman pomparaçi pomparaçi, pom pom!'

Geçtiğimiz hafta perşembe ve cuma günleri Spor Sergi Sarayı'nda yükselen seslerden birkaçıydı bunlar. Dördüncü Liselerarası Hafif Batı Müziği Yarışması'nın İstanbul elemelerine taraftarlarıyla gelenler, kıyameti kopartıyor, tuttukları liseleri borazanlarla tesçi ediyorlardı[9]. Bu güzel rekabeti süsleyen tezahürat arasında kaliteli yarışmalar seyrettik."

Altı ayrı ilde yapılan elemeler sonuçlandıktan sonra finale kalan 15 lisenin adları Milliyet gazetesinin 1 Şubat 1970 Pazar günkü sayısında yayımlandı. 15 lisenin sıralandığı listede Alman Lisesi de vardı. Melih ve arkadaşları bir gün önce binlerce kişinin önünde, alkışlar ve tezahüratlar eşliğinde iki aydır prova yaptıkları şarkıları çalmanın heyecanını henüz üzerlerinden atamamıştı. O cumartesi gününü bir arada geçirip, bütün gün yarışmadan konuşmuşlar, diğer orkestralarla kendilerini kıyaslamış, iyi çaldıklarına dair inançlarını bir kez daha pekiştirmişlerdi. Yine de kendi alanlarında profesyonellerden oluşan jürinin kararını kestirebilmek zordu. O gece hiçbiri heyecandan uyuyamamıştı. Pazar sabahı gazetede gördükleri haber ise onlar için yepyeni ve bambaşka heyecanların başlangıcıydı.

[9] Cesaretlendirmek.

Final maratonu

Bu kez işleri daha zordu. Final için sadece İstanbul'da değil, İzmir ve Ankara'da da sahneye çıkacaklardı. Üstelik önlerinde çok fazla zaman da yoktu. Final maratonunun başlamasına sadece 14 gün vardı. O günlerde Milliyet gazetesinde her gün finale kalan liseleri tanıtan haberler yayımlanıyordu. Gazetenin 9 Şubat tarihli sayısında Alman Lisesi Orkestrası vardı. Orkestra elemanları hakkında bilgilere yer verilen haberde Melih Kibar için şunlar yazılmıştı: "6 Eylül 1951'de doğmuştur. Org, xylophon[10], gitar ve piyano çalar. Başak burcundandır. En çok sevdiği yazar Brecht, müzik türü ise cazdır. En büyük arzusu kimya mühendisi olmaktır. Minyon, güzel sesli kızlardan hoşlanır. En çok kızdığı olay ise haksız yere öğretmenleri tarafından azarlanmaktır."

Sami Bey, haberi gazetede yayımlandığı gün defalarca, tekrar tekrar okumuş, haberin fotoğrafında orkestra arkadaşlarının arasında poz vermiş oğluna uzun uzun, gururlanarak bakmıştı. Neden sonra gazeteyi katladı, kütüphanesine, yıllardır sakladığı 25 Nisan 1958 tarihli Hayat dergisinin yanına kaldırdı. O dergideki haberden sonra bu defa da bir gazetede Melih'in adı ve fotoğrafı yayımlanmıştı. Bunları ömrü oldukça saklayacak, günün birinde oğluna hediye edecekti.

İzmir finali için yola çıkacak İstanbul liselerinden finalist öğrenciler 14 Şubat sabahı Cağaloğlu'ndaki Milliyet gazetesi binası önünde toplandılar. Ellerinde valizleri ve enstrümanlarıyla onları bekleyen otobüse doluştuklarında saat sabahın yedi buçuğu olmasına rağmen hepsinin neşesi ve keyfi yerindeydi. Bu neşe ve şamata final maratonu boyunca devam edecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 25 Mart 2018 tarihinde yaptığı röportajda Muhtar Turan anlatıyor:

"Hep birlikte iki otobüsle yollara koyulduk. Grupların başında Milliyet gazetesinden Mehmet Ali Birand ve Arda Uskan vardı. Yolculuğumuz, Melih'in kendine özgü esprileriyle ve sonrasında okulda da tekrarlayacağı bayılma sahneleriyle çok eğlenceli geçti. Melih okulda büyük teneffüs sonrası bayılmış gibi yapar, arkadaşları onu sınıfa taşırlardı. O da işin gerçeğini bilmeyenlerin tepkilerini, 'Aman kafasına dikkat edin, doktor çağırın!' de-

[10] Akortlu tahta çubukların gam sırasıyla dizilmesinden oluşan, iki değnekle vurularak çalınan bir çalgı (ksilofon olarak da bilinir).

yişlerini izleyerek içinden kıs kıs gülerdi."

İzmir'deki final 15 Şubat, Ankara'daki final 17 Şubat, İstanbul'daki final ise 19 Şubat günü yine Spor Sergi Sarayı'nda yapıldı. Yarışmanın haberi, 21 Şubat Cumartesi günü yayımlanan Milliyet gazetesinin birinci sayfasında, şu başlıkla çıkacaktı: "İzmir Koleji ve Alman Lisesi birinci oldu…" Finalde beste kategorisinde birinciliği alan Alman Lisesi, icra kategorisinde de İzmir Koleji ve Tarsus Amerikan Koleji'nin ardından üçüncü olmuştu.

Yarışmanın başından beri "daimî jüri üyesi" olan Timur Selçuk ile Alman Lisesi Orkestrası'nın orgcusu Melih Kibar, Fındıkzade'deki Sözmen Oteli'nde yapılan veda yemeğinde bir kez daha aynı havayı teneffüs ederken, bir süre sonra birlikte çalışmaya başlayacaklarını bilmiyorlardı şüphesiz ama Melih o gece sahneye çıkıp birkaç şarkı söyleyen Timur'u hayranlıkla izleyecekti.

İlk plaklar

Haftalardır süren yarışma nihayet noktalanmış ama heyecan henüz bitmemişti. Şimdi sırada plak kayıtları vardı. Önceki senelerde olduğu gibi o sene de yarışmada dereceye giren grupların yarışma parçaları Milliyet gazetesi ve Sayan Plak iş birliğiyle plak olarak piyasaya çıkarılacaktı. Nitekim plak kayıtları yarışmadan hemen üç gün sonra başladı. Alman Lisesi Orkestrası da 23 Şubat günü stüdyoya girerek yarışmada çaldıkları 2 besteyi kaydetti. Bu, geri kalan hayatının büyük bir kısmını müzik stüdyolarında geçirecek Melih'in stüdyoyla ilk tanışmasıydı.

1970 yılı mart ayında Melih'in pikabında ilk kez içinde kendisinin de çaldığı şarkıların yer aldığı bir plak dönüyordu: Alman Lisesinin "Gevheri / John Henry" 45'liği. Sadece Melih ve babasının Selamiçeşme'deki evinde değil, Bebek'teki anneannesi, teyzeleri ve dayısının birlikte oturduğu evde de bu plak uzun süre bir şenlik, bir kutlama havasında çalındı, dinlendi. Plağın üzerinde Melih'in adı yazmıyordu belki ama henüz kendisi farkında olmasa da bir plağın üzerinde adını soyadını göreceği günler hiç de uzakta değildi.

Fenerbahçe-Moda-Kalamış hattında müzisyen adaylarının, semt gençlerinin bir araya geldiği kahvehanelerde, pastanelerde Liselerarası Müzik Yarışması'nın anıları uzun süre konuşuldu, dilden dile dolaştı. Ağustos ayında ise Alman Lisesi Orkestrası'nın iki elemanı, Halit ve Muhtar'ın

birlikte kurdukları Dönüşüm grubunun ilk 45'liği yayınlandı. Dönüşüm, Melih'in bizzat içinde yer almadığı ama Halit ve Muhtar'la olan arkadaşlık ilişkisi nedeniyle başından sonuna dek çok yakınında olduğu bir grup olacaktı. Nitekim üzerinde Melih Kibar ismi yazılı ilk plak da bu sayede ortaya çıkacaktı. Tansu isimli genç bir şarkıcının ikinci 45'liğiydi bu. Plağın A yüzünde yer alan "Dil Yâresi" adlı şarkıyı Âşık Emrah'ın dizelerinden Halit Kakınç bestelemiş, düzenlemeyi ise Muhtar Turan ve Melih birlikte yapmıştı. B yüzündeki anonim türkü "Sarı Zeybek"in düzenlemesi ise Melih tarafından yapılmıştı.

Korkulu geceler

Olan biten her şey Melih'in müziğe giderek daha fazla yakınlaşmasına sebep oluyor, kader ağlarını örüyordu. Uzun yıllar boyu en yakın arkadaşı olacak ve müzik yolculuğunda ona eşlik edecek Memet Duru'yla da o yıl; 1970 yılı haziran ayında tanıştı. O yaz Yarasalar'ın sürekli değişen elemanlarına bir yenisi eklenecek ve bir süredir orkestrada gitar çalmakta olan, Melih'in Alman Lisesi Orkestrası'ndan da arkadaşı Atilla Hünal orkestradan ayrılacaktı. Yerine acilen yeni bir gitarist bulmaları gerekiyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 20 Haziran 2018 tarihinde yaptığı röportajda Haluk Gültekin anlatıyor:

"O sıra ben Yelken Kulübü'nün üyesiydim. Her çarşamba ve cumartesi orkestrayla şenlik şamataydık. Derken orkestranın gitaristi başka bir orkestraya transfer oldu. Bunlar bir anda ne yapacaklarını şaşırdılar. Bizim de eskiden bir orkestramız, o orkestrada da çok güzel gitar çalan bir arkadaşımız vardı: Memet Duru. Onu tavsiye ettim. 'Onun yerini fazlasıyla doldurur,' dedim. 'Gelsin, bir deneyelim,' dediler. Dinlediler, hakikaten bayıldılar ve Memet orada çalmaya başladı."

Yavuz Hakan Tok'un 5 Aralık 2017 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru anlatıyor:

"Yarasalar'ın gitaristi ayrılınca Haluk onlara beni önermiş. Ertesi gün gittim kulübe. Yaz günü. Bunlar denizdeler. Konuştuk, repertuara baktık. 'Tamam, sen çal,' dediler. Melih'le de o zaman tanışmış olduk. 1970 Haziran ayı. Ben lise son sınıftaydım o sene. İstanbul Yelken Kulübü, hemen

yanında Fenerbahçe Kulübü ve bir de uzak gibi geliyor bakınca ama arada deniz olduğu için sesleri bize kadar gelirdi, Moda Deniz Kulübü vardı. Orada Kanat Gür Orkestrası çalıyordu, Fenerbahçe Kulübü'nde de Şerif Yüzbaşıoğlu Orkestrası. Tabii o zaman ne kadar 'baba' varsa hepsi Şerif Yüzbaşıoğlu Orkestrası'nda çalıyordu. Kim ara verirse sahnede, diğerlerini dinlerdi uzaktan. Biz hiçbirini tanımıyorduk henüz."

1971 yılının yaz aylarına girerken Melih orkestra arkadaşlarıyla beraber Yelken Kulübü'nden ayrılmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 5 Aralık 2017 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru anlatıyor:

"Fazla idealizm yüzünden bir gün oradakilere rest çektik ve tası tarağı toplayıp gittik. Eşyalarımızı da Yaz Baltacıgil'in Moda'daki evine taşıdık. Küçükyalı'da oturuyorlardı ve Moda'daki evi pek sık kullanmıyorlardı. Provalarımızı da o evde yapıyorduk. Yelken Kulübü'nden ayrılınca şunu yapalım, bunu yapalım diye hep konuştuk ama hiçbir şey yapmadık bir süre. Yine de sürekli beraberdik o süreçte. Bizim ev müsait olduğu için sürekli eküri halinde bizde kalıyorduk. 1971 yılı boyunca müzikle ilgili bir şey yapmadık."

Yavuz Hakan Tok'un 22 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru'nun eski eşi Yaşar Tan anlatıyor:

"Çok güzel bir arkadaş grubumuz vardı. Çok gençtik, sorumluluklarımız daha azdı, yaşantılarımız bu kadar yoğun değildi. Eğlenmek için daha çok vakit buluyorduk. Bağdat Caddesi'nde bir kafeye gittiğimizde, bir masada tanımadığımız birini görsek, 'Kim bu?' diye sorardık. Herkes birbirini tanırdı çünkü. Caddebostan'da sandal kiralarız, denize açılırız, gündüz denize gireriz, akşam Budak Sineması'na film izlemeye gideriz. Hiç unutmuyorum, film izlerken leblebi yerdik. Melih, seyirciler arasında nerede saçı olmayan bir adam görse hemen kafasına nişan alır, leblebi atardı. Sonra da kafasını çeviriverir, sanki yapan o değilmiş gibi davranırdı. Hep eğlenceliydi Melih, bizi sürekli güldürürdü."

Müzikle ilgili bir şey yapmasalar da arkadaş grubu ile gece gündüz beraberdi Melih. Kâh Yazların, kâh Halukların, kâh Memetlerin evinde kalıyorlardı. Ev sohbetlerinin en revaçta konusu ise korku hikayeleriydi ve Melih her zamanki muzipliğiyle bu konuda başı çekiyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 5 Aralık 2017 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru anlatıyor:

"Haluk'un ailesinin Caddebostan'da yazlık evi var. Çatı katında, deniz kenarı. Bir gece, hiç unutmam öyle bir grup var ki evde… Melih, ben, Mustafa Oğuz, Alinur Velidedeoğlu, Haluk Gültekin, Nusret… O çatı katındayız. Böyle bir atmosferde ancak korku filmi çekilir, o kadar müsait. Masa hazırlandı, fincan geldi, yazılar yazıldı. Ruh çağıracağız. İçimizden sadece Mustafa dalga geçiyor olayla. Tam olarak ikna olmadı ama onun da parmağı fincanın üzerinde. Birilerinin ruhunu çağırıyoruz, konuşuyoruz. En sonunda Melih ne yaptı ne etti, harfler arasında hareket eden fincana 'Mustafa ölmeli' diye yazdırdı. Mustafa çok korktu, bir ay kendine gelemedi. Sonra çok pişman olduk. Anne babasına ne diyeceğiz biz bunun? Hepsiyle görüşüyoruz, aileler hep görüşüyor.

Fakat biz bundan ders almadık. Aynı sene… Bizim ev de bahçe katı. Geceleri bazen bizde kalıyoruz. Evin köşesinde de bir sokak lambası var. O zamanlar sokaklar ıssız, dışarıda köpekler uluyor. Işıkları kapatalım dedik, kapattık. Melih bir kesik el hikâyesi anlatmaya başladı. Bir doktor bir adamın elini kesmiş, sonra o kesik el sürekli doktoru takip etmeye başlamış. O kadar da iyi anlatıyor ki… Birazını biliyorsa hikâyenin, birazını orada yazıyor, birazını da oynuyor zaten. Gece saat bir buçuk olmuş, hadi yatalım dedik. Nusret ve ben babamların yatağına yattık. Melih bana gizlice 'Sen yattıktan sonra Nusret'i oyala, uyumasın,' dedi. Herkes yattı. Biz Nusret'le yattığımız yerde konuşuyoruz. Biraz sonra Nusret, 'Ben kalkıp bir sigara içeceğim,' dedi. Yatakta doğruldu, döndü, ayağını yere koymasıyla birlikte Melih yatağın altından ayak bileğini yakalayıverdi. 'Hiii!' diye bir ses çıktı Nusret'ten. O da uzun süre kendine gelmedi sonra."

Yavuz Hakan Tok'un 20 Haziran 2018 tarihinde yaptığı röportajda Haluk Gültekin anlatıyor:

"O yaşların korkuyla karışık eğlenme hissi çok keyifli bir şey. Bir yandan korkuyoruz, bir yandan eğleniyoruz. Aslında korkumuzla da eğleniyoruz ya da eğlenerek korkumuza karşı çıkıyoruz. İkisini bir arada yaşıyoruz. O gruptaki hiç kimse korkmadım diyemez herhalde."

Şamata ve eğlenceyle geçen 1971 yazı yerini yavaş yavaş sonbahara bırakırken, Melih için yeni bir heyecan kapıdaydı. Artık bir üniversite öğrencisi olacaktı.

Boğaziçi Üniversitesi

Üniversite eğitimine dair ta çocukluğundan bu yana dilinden düşürmediği iki şey vardı Melih'in: Birincisi kimya mühendisi olmak, ikincisi de Boğaz'daki korunun içinde bütün ihtişamıyla boy gösteren, önünden kim bilir kaç defa geçtiği o binada, Robert Koleji binasında okumak. Bu iki hayalinin de gerçeğe dönüşme vakti gelmişti artık.

Tam da o yıl, ağustos ayında Meclis'ten geçen kanun tasarısı, 9 Eylül 1971 günü Cumhuriyet Senatosu tarafından onaylanmış ve Robert Koleji, Boğaziçi Üniversitesine dönüştürülmüştü. Yapılan protokol gereği kolejin, Amerika'daki vakfa ait olan arazisi de Türkiye'ye devredilecekti. Devir teslim töreni 10 Eylül akşamı yapıldı.

Mevcut öğrenciler eğitimlerine devam ederken, 1971-1972 öğretim yılı için üniversiteye 250 yeni öğrenci alınacaktı. Melih, başvurusunu yapmaya Sami Bey'le birlikte gitti. Yıllarca uzaktan görüp hayran olduğu, daha çocukken orada okumaya karar verdiği binaya ilk kez giriyordu. Kolejin tarihi dokusu, yemyeşil bahçeleri, göz alabildiğine Boğaz manzarası oracıkta içine çekmişti onu. Nüfus hüviyet cüzdanını ve iki adet vesikalık fotoğrafını teslim edip 100 liralık sınav harcını yatırdılar. Okula kabul edilmesi için geçmesi gereken bir sınav vardı henüz ama Melih, okul sınırları içine ilk kez girdiği o gün, babasıyla birlikte Boğaz'a karşı yokuş aşağı yürürken kendini o okulun öğrencisi saymaya başlamıştı bile.

Sınav 22 Eylül Çarşamba günü yapıldı, sonuçlar birkaç gün sonra, 27 Eylül günü gazetelerde yayımlandı. Hayali gerçek olmuştu. Melih Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü öğrencisi olmaya hak kazanmıştı.

"Şakır Şakır Şıp Şıp"

Yelken Kulübü macerası biteli çok olmuştu. Üniversiteye başlamasıyla birlikte Melih'in önceliği okuluydu artık. Yine de müzik peşini bırakmayacaktı. 1971 yılının bitmesine az bir zaman kala Melih kendini bir kez daha stüdyoda buldu. Bu defa çocuklar için hazırlanmakta olan bir plaktaki şarkıların düzenlemelerini yapacaktı. Hem Dönüşüm vasıtasıyla tanıdığı Grafson plak firması, hem Dönüşüm'ün menajerliğini yapan Ali Eraslan, hem de yine muhitten tanıdığı Turgut Irmak ve Sinan Gürmen'in içinde

olduğu bu proje, Irmak Pop Çocuk Orkestrası'nın plağıydı.

1970 yılında Zeki Irmak ve oğlu Turgut Irmak tarafından kurulan Irmak Pop Çocuk Orkestrası, kısa zamanda büyük ilgi görmüş, televizyonda programlara çıkmasıyla da popülerliğini artırmıştı. Plak fikri de bu nedenle doğmuştu. 60 çocuktan oluşan kalabalık bir kadroyla sahneye çıkıp hem çocuk şarkıları hem de kimi popüler şarkıları çalıp söyleyen Irmak Pop Çocuk Orkestrası'nın bu ilk plağı için iki yabancı şarkıya Sinan Gürmen tarafından Türkçe söz yazıldı, düzenlemeler Melih tarafından yapıldı.

O günlerin stüdyo şartlarında kalabalık bir orkestra ile kayıt yapabilmenin imkânsızlığı nedeniyle plak kaydı için orkestradan sadece altı çocuk seçilmişti. Beyoğlu'ndaki Stüdyo Hayri'de yapılan kayıtlarda şarkıları Güner Ümit seslendirecek, seçilen çocuklar da ona eşlik edeceklerdi. Çok sonraları hem oyuncu hem de televizyon sunucusu olarak ülke çapında tanınacak Güner Ümit'in ismi plağa Pofuduk olarak yazıldı. Ümit'in sesi hızlandırılarak çocuk sesine benzer bir ses elde edilmiş ve böylece (tıpkı bir dönem çok popüler olan Orhan Boran'ın Yuki'si gibi) Pofuduk isminde hayali bir karakter yaratılmıştı.

Plağın A yüzünde yer alan "Şakır Şakır Şıp Şıp", Middle Of The Road grubu tarafından seslendirilerek o yıl tüm dünyada çok popüler olan "Chirpy Chirpy Chip Chip" adlı şarkıdan uyarlanmıştı. Ne var ki bu şarkı bile 1971 yılı aralık ayında piyasaya sürülen plağın dikkat çekmesine yetmedi. Güner Ümit'in hızlandırılmış sesi nedeniyle TRT denetimi tarafından da "yayınlanmaz" kararı verilen şarkılar pek fazla duyulmayacak ve plak hiçbir etki yaratmadan arşivlere gömülüp gidecekti.

Timur Selçuk Orkestrası

Melih, 1972'nin ilk aylarını okul ve ev arasında gidip gelmekle geçirdi. Okulda ya da evde olmadığı zamanlarda ise yine Moda-Fenerbahçe-Kalamış üçgeninde arkadaşlarıyla bir aradaydı. Tam da o günlerde, arkadaş grubundan Yaz ve Memet, Timur Selçuk'la birlikte çalışma fırsatı yakaladılar.

Şarkılarıyla büyük şöhret yakalamış olmasına rağmen Fransa'da yaşaması sebebiyle pek ortalarda görünmeyen Timur Selçuk, 1972 Temmuz ayı başında Türkiye'ye gelmişti. Türkiye'de bulunacağı süre içinde sahne prog-

ramları yapmak için bir orkestraya ihtiyacı vardı. Önceki gelişlerinden birinde aileleri vasıtasıyla tanıştığı Memet Duru ve kış aylarında Türkiye'de doldurduğu 45'liğinin kayıtlarında bas gitar çalması nedeniyle tanıdığı Yaz Baltacıgil'i ilk etapta orkestrasına dâhil etmişti çünkü orkestrasının genç müzisyenlerden oluşmasını istiyordu.

Timur Selçuk Orkestrası'nın ilk kadrosunda Yaz ve Memet'ten başka Saim Gökyılmaz, Hayati Sünnetçiler ve Timur Selçuk'un kardeşi Selim Selçuk da vardı. Timur Selçuk bu kadroyla yaz boyu sahneye çıktı, yaz sonu son olarak İzmir Fuarı'ndaki programını tamamlayıp Fransa'ya döndü. Ancak orkestrası için planını yapmış ve bunu 23 Ağustos 1972 tarihli Hey dergisinde Ahmet Kılıç imzasıyla çıkan haberde şöyle anlatmıştı: "Gelecek bahar yurdumuza döndüğüm zaman yine birlikte sahne çalışmaları yapacağız. Fakat orkestram arada kalacak olan boş sezonu plak çalışmaları ile değerlendirecek. Bu çalışmalar enstrümantal. Paul Mauriat[11] çizgisinde olacak. Halen orkestramın plak yapacağı parçaların aranjmanları ile meşgulüm."

Ağustos ayı içerisinde Yaz Baltacıgil'in ilk solo 45'liği piyasaya sürüldü. Plağın A yüzünde yer alan "Bensiz Yol" adlı şarkının düzenlemesini, Yaz ve Melih birlikte yapmışlardı. Aynı günlerde Timur Selçuk Orkestrası, ilk 45'liği "Sıla Güneşi / Ben Gamlı Hazan" için stüdyoya girdi. "Ben Gamlı Hazan" Türk sanat müziği bestecisi Melahat Pars'ın bilinen bir şarkısıydı ve plakta enstrümantal olarak icra edilecekti. "Sıla Güneşi" ise Selim Selçuk'a ait enstrümantal bir besteydi. Timur Selçuk, sadece orkestrasının çaldığı parçaları düzenlemekle yetinecek ve sonrasında çıkacak plaklarda da kendi bestelerini değil, orkestra elemanlarının bestelerini kullanmayı tercih edecekti.

Orkestra sadece Timur Fransa'dan Türkiye'ye geldikçe bir arada çalıştığı için, araya giren zamanlarda kadroda ister istemez değişiklikler oluyordu. Nitekim Saim Gökyılmaz'ın ayrılmasından sonra, Mehmet ve Yaz'la olan dostluğu vesilesiyle, orkestranın yeni orgcusu Melih olacaktı.

Aynı günlerde Melih, hayatının ilk aşkını yaşıyordu. Nil'le İstanbul'da tanışmış ve arkadaşlıkları kısa sürede aşka dönüşmüştü. Ne var ki Nil'in ailesi Almanya'da oturuyordu. 1973 yazında, Karaköy Liman Lokantası'nda yapılan nişan töreniyle evliliğe ilk adımlarını atan Nil ve Melih, aşklarını

---

[11] 1957 yılından itibaren kendi adını taşıyan orkestrası ile enstrümantal plaklar yayınlayarak ve konserler vererek dünya çapında tanınan Fransız orkestra şefi.

uzunca bir süre karşılıklı yazdıkları mektuplarla sürdürdüler. Nişanlılıkları süresince zaman zaman Melih Almanya'ya gidecek, zaman zaman da Nil Türkiye'ye gelecekti ama aralarındaki mesafe giderek daha yıpratıcı olmaya başlayacaktı. Melih'in müzikle uğraşmasından Nil'in hiç ama hiç hoşlanmaması da cabasıydı.

Yavuz Hakan Tok'un 5 Aralık 2017 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru anlatıyor:

"Nil, Melih'in bizimle çalmasına müsaade etmedi. Melih kısa bir süre Timur Selçuk Orkestrası'nda çaldı, sonra tekrar Saim geçti onun yerine. Hatta 1973 yazında Bostancı Lalezar'daki çalışmamızı da Saim'le yaptık. Melih'le irtibatımız kesilmedi bu dönemde. 1974'te yine Bostancı'da bir gece kulübünde başladık ama Kıbrıs meselesi patlak verdi ve programlar iptal oldu. Çok kısa süre çaldık. Timur'la grup olarak son gece çalışmamız odur."

Timur Selçuk Orkestrası'nın ikinci 45'liği "Panayır Günü / Yaralı Ceylan" 1973 yaz aylarında kaydedildi ve ekim ayında piyasaya sürüldü. Plağın B yüzünde yer alan "Yaralı Ceylan" Yaz Baltacıgil'e ait bir besteydi ve düzenlemesi Timur Selçuk'a aitti. A yüzünde yer alan ve yine Timur tarafından düzenlenen "Panayır Günü" adlı enstrümantal parça ise Melih'in bir bestesiydi. Orkestranın ilk 45'liğinin gördüğü ilgi, bu plağı da merak konusu kılmıştı zaten ve "Panayır Günü / Yaralı Ceylan" 45'liği çıkar çıkmaz müzik listelerine yerleşti. Ne var ki Melih'in bestesi "Panayır Günü"nün bir kuşağın hafızasına kazınmasının sebebi sadece bu plak olmayacaktı.

"Oyun Treni"

1923 yılında icat edilen ve televizyon adı verilen cihaz, pahalı bir teknoloji olması sebebiyle uzun yıllar sürecek bir evrim sürecinde yaygınlaşacak, Türkiye ise bu teknolojiyle epeyce geç tanışacaktı. Ülkede ilk televizyon yayınları 1952 yılında İstanbul Teknik Üniversitesinden yapılmaya başlanmıştı ama bu yayınlar sadece İstanbul'da ve çok kısıtlı bir seyirci tarafından izlenebilmekteydi. Hem kurulan bu ilk sistemin yayın gücü yetersizdi hem de evlerde televizyon cihazı henüz yok denecek kadar azdı. TRT tarafından 31 Ocak 1968'de ilk resmi deneme yayınları başlatılınca ise işler değişecek ve televizyon teknolojisi ülkede hızla yaygınlaşmaya başlayacaktı.

1973 yılında TRT televizyonu artık düzenli olarak programlar üretmeye ve yayın yapmaya başlamıştı. Yapım ve yönetimini Eyüp Öncü'nün üstlendiği "Oyun Treni", TRT'nin çocuklara yönelik ilk programlarından biriydi. "Oyun Treni" ilk kez 21 Ocak 1974 Pazartesi akşamı ekrana geldi. Televizyona ilk kez çıkan iki genç tiyatro oyuncusu, Levent Kırca ve Köksal Engür'ün birer tren makinistini canlandırdığı program teatral bir yapıdaydı. Stüdyoya bir tren dekoru kurulmuştu. O tren, programın her bölümünde (güya) başka bir şehre gidiyor ve trenin gittiği şehre dair bilgiler veriliyordu.

"Oyun Treni" kısa sürede hem çocuklar hem de büyükler tarafından izlenen, sevilen bir yapım olmuştu. Programın bu kadar çok sevilmesinde jenerik müziğinin de büyük etkisi vardı kuşkusuz. Dinleyene sahiden bir trenin gidişini anımsatan bu müzik, birkaç ay önce 45'lik olarak piyasaya sürülen Melih Kibar bestesi "Panayır Günü"ydü.

Daha sonra Halit Kıvanç'ın bulacağı isimle "telesafirlik", yani evinde televizyon olanlara, televizyon seyretmek için misafirliğe gitme ritüeli o günlerde giderek yaygınlaşmaya başlamıştı. Bu nedenle evlerdeki cihaz sayısı az olsa da televizyon izleyicisi sayısı sanıldığından çok daha fazlaydı. Bunun da etkisiyle "Panayır Günü" kısa sürede daha önce hiç dinlememişlerin dahi kulaklarında yer edecek, sokaklarda ıslıkla çalınacak, üzerine uydurulan sözlerle ("Bizler Ali Veli makinist, bunlar vagonlarımız") çocukların oyun şarkılarından biri haline gelecekti. Ne var ki bu bestenin kullanılması için Melih Kibar'dan izin alınmamıştı. Daha doğrusu izin almak kimsenin aklına dahi gelmemişti çünkü o dönemlerde ülkede telif hakları diye bir şeyden kimsenin haberi yoktu. İsteyen istediği şarkıyı istediği zaman plak yapar, filmlerde kullanır ve çoğunlukla da kimse kimseden izin almayı düşünmezdi. Nitekim televizyon programlarında da bu durum bir süre böyle devam edecekti. Bundandır ki Oyun Treni'nin jeneriğinde Melih Kibar'ın adı bile geçmiyor, nedense kimse de bu çok sevilen melodinin bestecisini merak etmiyordu.

"Oyun Treni" TRT'nin tek kanallı siyah beyaz ekranında 20 bölüm olarak yayınlandı ve 3 Haziran 1974'e kadar devam etti. Melih'in adından önce bir bestesi meşhur olmuş, 20 hafta boyunca her pazartesi akşamı o günlerin en etkili iletişim aracı televizyondan yayınlanarak dillere düşmüştü. Kaderin bir cilvesi gibi kısa bir süre sonra aynı şey Melih'in başına bir kez daha gelecekti ama o henüz bundan habersizdi.

İlk "longplay"

1974 Mayıs ayında Timur Selçuk Orkestrası'nın ilk (ve tek olacak) 33'lük plağı piyasaya çıktı. İki yıllık bir sürece yayılmış, kimi parçaları farklı kadrolarla kaydedilmiş, 11 enstrümantal parçadan oluşan bir albümdü bu. Plaktaki bestelerin tamamı orkestranın genç elemanlarına aitti ve Melih'in de üç bestesi vardı. Zaten çoktan meşhur olmuş "Panayır Günü"nden başka plağın açılışında ardı ardına yer alan "Gençlik Şarkısı" ve "Kelebek" de Melih'e ait bestelerdi. Melih'in orkestradan ayrıldığı dönemde Melahat Pars'ın oğlu Bengiz Pars onun yerine çaldığı için, plağın künye bilgilerinde orkestranın orgcusu olarak ikisinin de adı yazılmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 26 Eylül 2017'de yaptığı röportajda Bengiz Pars anlatıyor:

"Benim eşim de Boğaziçi Üniversitesinde okuyordu ve Melih'le aynı vapurda gidip geliyorlardı. Oradan gelen bir dostluğumuz oluştu. Melih o sırada Timur'la çalışmaya başladı. Aynı günlerde ben de Amerika'dan gelen iki arkadaşımla beraber Mavi Işıklar'ı tekrar kurmuştum. Budak Sineması'nın açık havasında bir konser verdik. O gün Timur Selçuk da oradaymış. Bizi dinlemiş. Beni beğenmiş. Moda'da oturduğumu da öğrenmiş. Ertesi gün Timur, Melih, Yaz, Memet beraber geldiler. 'Var mısın bizle çalışmaya?' dedi Timur. 'Melih bizden ayrılıyor, sen devam etmek ister misin? Konserlerimiz var, bir de plak yapacağız.' Hemen kabul ettim tabii. Timur Selçuk bizim hayalimizdi. Melih ayrıldı, ben orkestraya dahil oldum. Hatta ilk iki hafta Melih her provaya gelip beni çalıştırmıştır.

Tüm plakta ben çaldım ama bazı şarkılar zaten önceden kaydedilmişti. Melih ayrılmış olsa bile yine bizimle beraberdi. Mesela Boğaziçi Üniversitesinde bir Timur Selçuk konseri yapıldı. Orada hep beraber çaldık. Ben org çaldım, Melih piyano çaldı. O günlerde Türkiye'ye gelen Fransız şarkıcı Christian Adam da Timur'un yakın arkadaşıydı. O da davetli olarak gelmişti konsere.[12] Efsane bir kadroyla çıkmıştık biz o konsere: Onno Tunç, Cezmi Başeğmez, Memet Duru, Selim Selçuk ve Melih…"

Yavuz Hakan Tok'un 5 Aralık 2017 tarihinde yaptığı röportajda

[12] Christian Adam'ın Türkiye'ye Ocak 1975'te geldiği düşünülürse, Bengiz Pars'ın bahsettiği bu konser de o sıralar yapılmış olmalı.

Memet Duru anlatıyor:

"Biz plağı beğeniyoruz ama enstrümantal bir plak ve bu yüzden hiç satmayacağını düşünüyoruz. Gelin görün ki müthiş patladı, listelere girdi. Her yerde çalar oldu o plaktaki müzikler. Filmlerde, televizyonda her yerde kullanıldı çünkü daha önce özgün bestelerin olduğu enstrümantal bir albüm yapılmamıştı hiç."

Sahiden de Timur Selçuk Orkestrası'nın adını taşıyan plaktaki besteler tıpkı "Panayır Günü" örneğinde olduğu gibi hem her yerde çalınacak hem de yıllarca çok sayıda Yeşilçam filminde izinsiz olarak kullanılacaktı.

Konserlerde çalmasa, fiilen orkestranın elemanı olarak görünmese bile Melih okuldan ve derslerden vakit buldukça Timur Selçuk Orkestrası ile beraberdi. Özellikle de okulun tatile girdiği yaz aylarında.

1974 yılının temmuz ayı başında ülkenin müzik gündemine bomba etkisi yaratacak bir haber düştü: Türkiye 1975 yılı Eurovision Şarkı Yarışması'na katılacaktı. Melih, hocası Timur Selçuk'un TRT tarafından yarışmanın müzik direktörü olarak tayin edildiğini birkaç gün sonra orkestra arkadaşlarından öğrendi. Bu sebeple Timur apar topar Ankara'ya gitmişti.

Bir kayıp daha

20 Temmuz günü aldığı acı bir haberle sarsıldı Melih. Bir süredir hasta olan anneannesi vefat etmişti. Günlerden cumartesiydi. Haberi alır almaz Sami Bey'le birlikte Bebek'teki eve gitmek üzere yola koyulmuşlardı. Vapurla karşıya geçerken kendi tutamamış, içini çeke çeke ağlamaya başlamıştı Melih. Sami Bey elini oğlunun omzuna koyup okşamış, hiçbir şey söylememişti. Melih 11 yaşına geri dönmüştü şimdi. Annesini kaybettiğini öğrendiği o güne. Çocukluğunun bir parçası daha kopup gitmişti işte. Bir kayıp daha vermişti. Hayat onu giderek büyütüyordu.

Nadide Hanım'ın cenazesi 21 Temmuz Pazar günü Bebek Camii'nde kılınan öğle namazı sonrası Rumelihisarı Mezarlığı'na defnedildi. Tören sırasında bir süre omuz verdiği tabutun içinde bir daha hiç göremeyeceği anneannesinin olduğuna inanmakta zorlanmıştı Melih. Ölüm hayatın bir parçasıydı belki ama yine de kabullenmek kolay değildi. Ölümden nefret

etmişti. Sevdiklerinin yitip gitmesinden… Bir daha dönmeyecek olmalarından… Ölümden korkmuştu. Hayatı boyunca, hep korkacaktı.

Ne çare hayat devam ediyordu ve gelecek günler Melih'in hayatını değiştirecek gelişmelere gebeydi. O yıl sınavlarını veremediği birkaç ders nedeniyle okulu bir sene uzadı. Alman Lisesinde yıl kaybetmesi onun müzikle olan ilişkisini profesyonelliğe doğru götürmesine neden olmuştu. Boğaziçi Üniversitesinde benzer bir durum ikinci kez başına geldiğindeyse, bu durumun onun hayat akışını doğrudan değiştireceğini kuşkusuz tahmin edemezdi.

Yeni öğretim yılında alttan alması gereken bazı dersler için devam ettiği sınıfta Melahat'le tanıştı. Melahat ve Melahat'in arkadaşı Dilek kısa sürede Melih'in en yakın arkadaşları olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 18 Nisan 2019 tarihinde yaptığı röportajda Dilek Çalgan anlatıyor:

"Bir dersten geçemiyorsunuz, o ders bir sonraki seneye kalıyor ama mezuniyeti etkiliyor, bir sene kaybediyorsunuz, öyle bir sistem. Bir sınıfı tekrar okumak gibi bir şey değil de dersi tekrarlamak sadece. Biz Melahat'le aynı yıl girmiştik okula; Melih'ten bir yıl sonra. Melih sene kaybedince Melahat'le aynı derslere girmeye başladı. Öylece tanışıp arkadaş oldular. Melahat zaten benim yakın arkadaşım. Biz üçümüz çok samimi ahbap olduk. Ben Baltalimanı'nda oturuyorum, Melih Selamiçeşme'de, Melahat Göztepe'de. Dolayısıyla onlar benden de yakın arkadaş oldular."

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Evlerimiz çok yakındı birbirine. Bende araba vardı. Sabahları ben telefon ediyordum, geliyorum diye haber veriyordum. O evden çıkıyordu, birlikte şarkılar söyleye söyleye, benim arabayla okula gidiyorduk. O çok espritüeldi ve ben ona çok gülüyordum. Hatta bazen toplum içinde de karşılıklı atışmaya başlardık, etraftakiler yerlere yatardı. Adeta ikili tiyatro oynardık. Her dakikamız gülmek, şarkı söylemek… Öyle geçiyordu günler.

Okula geliriz ama derslere ya gireriz ya girmeyiz. Girersek de derslerde yapmadığımız muzırlık kalmaz. 'Olmaz Böyle Şey' şarkısı vardı o zaman çok meşhur. Derste canı sıkılınca onu söylemeye başlar Melih, ben de eşlik ederim fısır fısır. Hoca dönüp bakar ne oluyor diye, biz hemen susarız. Ba-

zen birden aklına eser, elindeki silgiyi pat diye fırlatıverir birinin kafasına. Arkadan bir çığlık sesi...

Okuldan çıkınca da Bebek'te Özdemir Asaf'ın bir yeri vardı, çoğunlukla oraya, bazen de Boğaz'da başka bir yere giderdik. Bir şeyler yenilir, içilir… Sonra da yine şarkı söyleye söyleye eve geri dönerdik. Hatta benim arabaya binmek için arkadaşlar sıraya girerdi çünkü Melih'le ikimiz bir arada olunca hepsi çok eğlenirdi."

Annesiz ve tek başına büyümüş bir çocuk olarak Melahat'in dostluğu Melih'e iyi gelecek, onu bir abla, bir kardeş, bir sırdaş gibi benimseyecek ve bu arkadaşlık uzun yıllar boyu devam edecekti.

Eurovision Şarkı Yarışması

Eurovision Şarkı Yarışması, Avrupa Yayın Birliğine bağlı ülkeler arasında 1952 yılından beri düzenlenen bir yarışmaydı. Hem televizyon teknolojisine hem de müzik endüstrisine katkı sağlayan ve Avrupa'da büyük ilgi gören bu yarışma, Türkiye'de '70'lerin başından itibaren dikkat çekmeye başlamış, 1973 yılında TRT ilk kez o yılın Eurovision Şarkı Yarışması'nı naklen yayınla ekrana getirmişti. 1974 yılında yarışmayı ikinci kez naklen yayınlayan TRT, temmuz ayında da bir sonraki yıl Türkiye'nin yarışmaya katılacağını duyurmuştu. Timur Selçuk, Türkiye elemelerinin müzik direktörü olarak Ankara'da yapılan ilk toplantıya katıldığında, TRT Genel Müdürü tarafından kendisine bir görev daha verileceğinden habersizdi.

Yavuz Hakan Tok'un 29 Eylül 2017 tarihinde yaptığı röportajda Timur Selçuk anlatıyor:

"TRT Genel Müdürü İsmail Cem, benim yurt dışı tecrübelerimden istifade etmek istediğini söyledi. 'Yurt dışında hep görüyorum, yarışmalarda sinyal müzikleri oluyor. Öyle bir şey yapabilir miyiz?' diye sordu. 'Tabii, yaparız, ben bir düşüneyim,' dedim. Ben zaten orkestramla programlar yapıyordum zaman zaman. İstanbul'a dönünce çocukları topladım. 'Böyle bir görev verildi bana ama ben yazmayacağım sinyal müziğini; sizlerden biri yazacak,' dedim. Her birine ayrı bir makam ve Türk müziği usulü verdim. Bir hafta da mühlet koydum. 'Bir hafta sonra yine burada toplanalım, hepsini dinleyelim. Sonra aramızda oylayalım. Hangisini seçersek onu kulla-

nacağız, orkestrasyonunu da ben yapacağım,' dedim. Böyle durdular bir. Şaşkın şaşkın bakıyorlar acaba dalga mı geçiyorum diye."

Sinyal müziği

"Hocam ben söylemiştim, biliyorsunuz. Vizelerim var benim."

"Biliyorum Melih. Fakat Ankara'ya gelemeyecek olman, bu ödevden muaf olmanı icap ettirmez." Timur, her zamanki munis tavrı ve sakin ses tonuyla ikna etmeye mi çalışıyor, azarlıyor mu yoksa şaka mı ediyor, hiç anlaşılamayan ama karşısındakine itiraz etme payı da bırakmayan tatlı-sert otoritesiyle koymuştu son noktayı. Melih o akşam eve döndüğünde kendini orgunun başına geçmeye mecbur hissetti. Hemen o gece o besteyi yapamazsa hocasına mahcup olacaktı sanki.

Elemelerde yarışacak şarkıları çalacak ve Timur Selçuk tarafından yönetilecek orkestra, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndan 38 müzisyenin yanı sıra, Timur'un seçtiği müzisyenlerden oluşacaktı. Bu müzisyenler, Timur Selçuk Orkestrası'ndan Selim Selçuk ve Memet Duru'nun yanı sıra o günlerin adı parlayan genç müzisyenlerinden Onno Tunç'tu. Melih'se Boğaziçi Üniversitesinde tam da o tarihlere denk gelen vize sınavları nedeniyle Orkestra 75 adı verilen Eurovision orkestrasına dâhil olamayacaktı. Bu yüzden de sinyal müziği ödevi verilenler arasında yer almaya hakkı olmadığını düşünüyordu. Ne var ki Timur onu bu ödevden muaf tutmamıştı.

7 Nisan 2001 tarihinde NTV'de yayınlanan ve Gani Müjde'nin sunduğu "Gündem Dışı" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Ben eve gittim, oturdum ve besteyi hemen yaptım. 45 saniye olması gerekiyordu, süre belliydi. Çok da heyecanlandım. Hiç unutmuyorum o günü. Ertesi gün tekrar provası var bizim orkestranın. Provadan çıktık. Timur 'Çocuklar, yapan var mı?' diye sordu. Kendi kendime bu kadar çabuk yaptığım bir şeyi yaptım diyemem diye düşündüm. Öyle bir niyetim yoktu. Tam kapıdan çıkarken dayanamadım, 'Ben bir şey yaptım,' deyiverdim. 'Çabuk çal,' dedi. Çaldım."

Melih, hicaz makamı ve Türk aksağı usulünde bestelediği parçayı çalmayı bitirdiğinde, Timur orada bulunan herkese hitaben tek bir şey söyledi.

Bu cümle Melih'in kader çizgisini değiştirecek cümle olacaktı: "Arkadaşlar, sinyal müziğimiz hazır."

Arif Bey

Melih'in bestesi Timur Selçuk tarafından zaman geçirmeden TRT yetkililerine de dinletilecek ve hemen kabul görecekti. Tam istenildiği gibi bir müzik parçasıydı bu; hem yerli hem de batı normlarına uygun. TRT, bu beste için Melih Kibar'a 700 lira ödedi. Yarışmada yer alacak finalistlere ise 600 lira ödenecekti. Çok heyecanlıydı Melih. Kazandığı parayla ailedeki herkese birer hediye almayı planlıyordu. Teyzelerine, dayısına, babasına, dedesine…

Dedesi Arif Bey, Nadide Hanım öldüğünden beri iyi değildi. Hayata küsmüştü sanki. Hem sağlığı hem de ruh hali perişandı. Elinde hediyelerle, neşeyle gitmeyi planladığı Bebek'teki eve bir kez daha ani bir ölüm haberiyle gidecekti Melih. Dedesine bestesini dinletememişti daha. Arif Ölçmen, 5 Aralık 1974 günü vefat etti.

Sami Bey'in babası Abdülkadir Bey, Melih 16 yaşındayken vefat etmişti. Melih'in o cenazede yaşadığı üzüntü daha çok Sami Bey'in gözyaşları içindi. Oysa çocukluğunun bir kısmını yanında, evinde geçirdiği Arif Bey'le Melih'in yakınlığı çok daha başkaydı. Bebek'teki ev artık hem annesiz hem de babasız kalmıştı. Melih o eve bir daha ne zaman gidecek olsa, onların yokluğunu hep hissedecekti.

Genç besteci

Eurovision Şarkı Yarışması'nın Türkiye elemelerinde yarışacak 17 şarkı jüri tarafından belirlenmiş ve 17 Eylül 1974 günü bir basın duyurusuyla açıklanmıştı. Sırada şarkıların televizyon ekranından halka tanıtılması vardı. Bunun için Ankara'da TRT Orkut Stüdyosu'nda orkestra eşliğinde canlı performans kayıtları yapılacak ve sonra bu çekimler belirlenen bir takvime göre televizyonda sırayla yayınlanacak, ilk yayın ise 17 Aralık gecesi yapılacaktı.

O gece evinde televizyon olan herkes, aylardır gazete ve dergilerde haberleri çıkan, hakkında konuşulan yarışmada finale kalan şarkılardan ilk

dördünü dinlemek üzere ekran başındaydı. Melih de onlardan biriydi ama onun duyduğu heyecan bambaşkaydı. İstanbul'daydı. Yarışmanın tamamen dışında ama bir o kadar da içindeydi aslında. Hem de finale kalan bütün bestecilerden daha çok. Siyah beyaz ekranda Eurovision logosu belirdiğinde saatler 20.35'i gösteriyordu. Melih'in bestelediği, Timur'un düzenlediği ve büyük orkestra tarafından çalınan sinyal müziğinin ilk notaları yükseldi televizyonun hoparlöründen. Melih'in gözlerinden yaşlar süzülmeye başladı o dakikada. Henüz 24 yaşındaydı ve on an duyduğu heyecanı, döktüğü mutluluk gözyaşlarını hayatı boyunca unutamayacaktı.

Televizyonda yayınlanan ilk bestesi değildi. Daha bir yıl önce "Panayır Günü" her hafta ekranda çalınıyordu ama plak olarak yayınlanmış bir bestesini televizyonda duymakla bu besteyi duymak arasında bir fark vardı. Onu onurlandıran, gururlandıran ve mutlu eden bir fark. Nitekim ertesi gün, o gece yayınlanan dört finalist şarkıdan çok sinyal müziği konuşulacaktı ülkede. Nedendir bilinmez, bestecinin adı söylenmemiş, ekranda yazılmamıştı. Bu nedenle de herkes sinyal müziğini Timur Selçuk'un bestelediğini sanmıştı. Orkestra şefi olarak ekranda görünen ve tanınan oydu çünkü.

7 Nisan 2001 tarihinde NTV'de yayınlanan ve Gani Müjde'nin sunduğu "Gündem Dışı" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Ertesi gün Boğaziçi Üniversitesindeki arkadaşlarım 'Dün gece yarışmayı izledin mi?' dediler. 'İzledim,' dedim. 'Timur Selçuk müthiş!' dediler. O sırada başka bir arkadaş geldi. 'Olur mu, Timur Selçuk'un değil; o beste Ferit Alnar'ın dedi.' Şimdi ben biliyorum; çocuk benim de… 'O beste benim,' diyeceğim, deli zannedecekler. O yüzden bir şey diyemedim. Hâlâ içimde bir ukdedir bu."

İşin gerçeği ise bir süre sonra anlaşılacaktı. Önce Timur Selçuk, besteyi kendisinin değil, orkestrasındaki orgcusunun yaptığını basına açıkladı. Ardından finalist şarkıların halka tanıtıldığı programın dördüncü ve son bölümünde, 14 Ocak 1975 Salı gecesi sunucu Bülent Özveren sinyal müziğinin bestecisinin adını ekranda ilk kez anons etti: "Sevgili seyircilerimiz, dört haftadır ekranlarınıza gelen Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemelerinin sinyal müziği, genç bir besteci arkadaşımız tarafından yapılmıştır. Genç besteci Melih Kibar halen Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümünde okumaktadır."

Posta çeki oylaması

Yarışmada yapılacak halk oylaması için ilginç bir oylama yöntemi belirlenmişti. Oylamaya katılmak isteyen herkes postanelerden alınabilen, ayrıca PTT tarafından evlere de gönderilen posta çeklerine beğendiği şarkının adını yazıp halk jürisine dâhil olabiliyordu. Elemeler tamamlandığında, gönderilen posta çeklerinden çıkan sonuçlar, oylamanın halk jürisi kanadını oluşturacak, final gecesi profesyonel jürinin oylaması ile halk jürisinin oylaması yüzde hesabıyla sonucu belirleyecekti. Ne var ki konuyu tam anlayamamış çok sayıda kişi, posta çeklerine yarışma şarkılarının isimleri dışında şeyler de yazmıştı. Mecburen geçersiz sayılan bu oyların arasında Zeki Müren'in, hatta yarışmanın sunucusu Bülent Özveren'in bile adı yazılıydı. Posta çeklerine en beğenilen şarkı olarak en çok yazılanlardan biri ise yarışmanın sinyal müziğiydi. Zira sinyal müziğinin finalist bütün şarkılardan daha iyi olduğunu düşünenlerin sayısı hiç de az değildi. Bu durum o günlerde gazetelere haber olacak yansıyacaktı.

TV'de 7 Gün dergisinin 24 Şubat 1975 tarihli sayısında yayımlanan "Eurovision'un İsimsiz Kahramanı" başlıklı haberden:

"Eurovision Yarışmasının en popüler parçası hiç şüphe yok ki yarışmanın tanıtıcı müziğiydi. Televizyonda ve radyoda ilk dinlendiği andan itibaren halk tarafından benimsendi. Pek çok müziksever, yarışmadığı halde oyunu bu parçaya verdi. Bu oylar gün gün o kadar çoğaldı ki TRT, televizyon ekranından müzikseverleri ikaz etmek zorunda kaldı: 'Aman,' dediler. 'Tanıtıcı müziğe sakın oy vermeyin, oyunuz yanar sonra!'"

Yarışma hengâmesi 9 Şubat gecesi yapılan finalde Semiha Yankı'nın seslendirdiği "Seninle Bir Dakika" adlı şarkının Türkiye'yi temsil etmek üzere seçilmesiyle sona erse de Eurovision, ülke gündemini daha uzun süre meşgul etmeye devam edecekti. Nitekim herkesin çok merak ettiği o genç besteci, Melih Kibar da hakkında çıkan ufak tefek haberlerle de olsa, gazete ve dergi sütunlarında boy gösterir olmuştu.

Yarışma sürecinde ülkede müzikle ilgili ilgisiz herkes heyecan duyarak televizyon karşısına geçmiş, elemeleri siyah beyaz ekrandan izlemişti. İzleyenlerden biri de film yönetmeni Ertem Eğilmez'di. Herkes gibi o da sinyal müziğini besteleyen genç adamla ilgili haberleri okumuştu ama onunki beğendiği bir müziğin bestecisine duyulan merakın çok ötesindeydi. Nicedir

aradığını bulmuştu aslında Ertem Eğilmez. Ertesi gün, ofisinde otururken kesin kararını verdi, masasının üzerinde duran gazetedeki habere bir kez daha göz attı. Haberin fotoğraf karesinde uzun saçlı, açık alınlı, sakallı ve güleç yüzlü bir genç adam vardı. Yanında duranlara fotoğrafı işaret etti ve ağzından bir tek cümle çıktı: "Bana bu genç adamı bulun!"

Ertem Eğilmez

Kışın şiddetini insanın iliklerinde hissettirdiği, poyrazın yağmur damlalarını kamçı gibi savurduğu bir öğleden sonraydı. Melih, Taksim Meydanı'nda son durağa yanaşan otobüsten indiğinde az sonra yapacağı görüşmede ne konuşulacağını bile doğru dürüst bilmiyor ama az çok tahmin de ediyordu. Ertem Eğilmez onunla görüşmek istediğine göre, bu en kötü ihtimalle bir film müziği teklifi olacaktı. Kötü bir ihtimal miydi bir film müziği teklifi? Yapabilir mi böyle bir teklif gelirse? Kabul etmeli miydi? Üstesinden gelebilir miydi böyle bir işin? Belki de hiç sandığı gibi bir şey değildi ondan istenecek olan… Kafası o kadar karışıktı ki, heyecan bile duymuyordu aslında.

Meydanda şöyle bir durdu, etrafına bakındı. İnşaatı bir müddettir devam eden Sheraton Oteli[13] binasına takıldı gözü. Nasıl da heybetli görünüyordu. Çocukluğunda babası iş seyahatlerinde onu yanında götürdüğünde Avrupa şehirlerinde gördüğü, yüksekliğiyle insanın başını döndüren binalara benziyordu bu yeni yapılan bina. Oysa hiç böylesi binalar yoktu o günlerin İstanbul'unda. Binanın dikildiği arazide daha önce Taksim Belediye Gazinosu vardı. Anne ve babasıyla birlikte birkaç kez gittiklerini hatırlıyordu hayal meyal. Bir vakitler Şehir Orkestrası'nın, fasıl heyetlerinin, Safiye Ayla'nın, Müzeyyen Senar'ın, Münir Nureddin Selçuk'un seslerinin yankılandığı yerden şimdi inşaat sesleri yükseliyordu. Hem sevmiş hem sevmemişti bu yeni binayı. Sırtını döndü, meydanın can acıtan ayazından korunmak için üzerindeki kabanın yakalarını kaldırdı, ağır adımlarla Ayaspaşa'ya doğru yürümeye başladı. Büroya vardığında Ertem Eğilmez onu bekliyordu.

7 Nisan 2001 tarihinde NTV'de yayınlanan ve Gani Müjde'nin sunduğu "Gündem Dışı" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

---

[13] Daha sonra Ceylan Intercontinental Oteli olacak bina.

"Bana 'Genç adam, aynı Eurovision sinyal müziği gibi bir şey istiyorum,' dedi. O kadar müthiş heyecanlı bir adam gördüm ki karşımda. 45 dakikada senaryoyu anlattı; daha doğrusu, filmi orada oynadı bana."

26 Ekim 2004 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan "Bir Filmin Hikâyesi" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"O heyecanla 'Yapıyorsun, değil mi?' diye sordu. 'Yapıyorum,' dedim ama ne yapıyorum? Hayatımda hiç film müziği yapmamışım. Taksim'e doğru yürürken ter boşandı üzerimden. 'Bir söz verdin ama…' dedim kendi kendime…"

Aslında Ertem Eğilmez'in Melih'i ikna etmesi o kadar da kolay olmayacaktı. Melih az çok tahmin ettiği teklifi bizzat duyunca önce "Ben bu işi yapamam Ertem Bey," demişti. Bir film müziği besteleyecek kadar tecrübesi yoktu bestecilikte. Ertem Eğilmez'se doğru bir seçim yaptığına emindi. "Sen değil misin Timur Selçuk Bey'e bestesini beğendiren?.. Sen değil misin tüm Türkiye'ye bu besteyi dinlettiren?.. Ben senin yapacağına eminim. Genç olduğun için seni istiyorum. Bir yay bir yere kadar gerilir evladım, sonra o oku bırakmak gerekir. Senin yayın yeteri kadar gerili, bırak artık şu oklarını." Eğilmez'in bu cümleleri Melih'i ikna edecekti. Eve dönmek için bindiği dolmuşta beyninin içinde bir melodi dolanmaya başlamıştı bile.

"Hababam Sınıfı"

İlk "Hababam Sınıfı" hikâyesi, İlhan Selçuk'un sahibi olduğu Dolmuş adlı mizah dergisinde yayımlandığında takvimler 25 Temmuz 1956 tarihini gösteriyordu. Rıfat Ilgaz'ın Stepne mahlasıyla yayımlanan bu ilk hikâyesinin devamı gelmiş, "Hababam Sınıfı" hikâyeleri kısa sürede azımsanmayacak kadar popüler olmuş, 1957 yılında da kitap olarak basılmıştı. Daha sonra bizzat yazarı tarafından sahneye uyarlanarak bir tiyatro oyununa dönüştürülen "Hababam Sınıfı", 1966 yılında Ulvi Uraz Tiyatro Topluluğu tarafından seyirci karşısına çıkarılmış, oyun seyirciden büyük ilgi görmüş ve iki yıldan fazla bir süre sahnelenmişti. Peşi sıra Rıfat Ilgaz iki "Hababam Sınıfı" oyunu daha yazacaktı: "Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı" ve "Hababam Sınıfı Baskında".

"Hababam Sınıfı"nın bir sinema filmine dönüştürülmesi fikri ise aslında tiyatroya uyarlanması fikri kadar eskiye dayanıyordu. İlk kez 1966 eserin

hakları satın alınmış ancak filmin senaryosu sansüre takılınca bu proje gerçekleşmemişti. Tiyatro oyunu olarak sahnelenmesinden sonra film yapımcılarını tekrar heyecanlandıran eserin film olma çabaları yıllar içerisinde çok sayıda film şirketinin bu konudaki teşebbüslerine rağmen bir türlü sonuçlanmayacak, senaryolar her defasında sansüre takılacaktı. 1974 yılı yaz aylarında Rıfat Ilgaz'ın, "Hababam Sınıfı"nın film haklarını bu defa Arzu Film'e sattığı haberi duyulmuş ve bu defa Umur Bugay tarafından kaleme alınan senaryo, Sansür Kurulu'ndan geçmişti.

Kader ağlarını bir kez daha örmüş ve "Hababam Sınıfı" filme alınmak için adeta Melih Kibar'ın Eurovision sinyal müziğini besteleyen genç besteci olarak adını duyurmasını beklemişti. Bu bekleyişin sonucu Ertem Eğilmez'in bile hayal edemeyeceği kadar görkemli olacaktı. Oysa Melih için şimdilik sadece kendinden hiç emin olmadan giriştiği bir iş, adeta Eurovision sinyal müziğinden sonra aldığı ikinci bir ödevdi.

"Çoban Yıldızı"

Tam da o günlerde Eurovision Türkiye elemeleri finalisti 17 şarkıdan sekizinin plaklarını yayınlayacak olan Diskotür Plak'ın sahibi Antuan Şöriz, Melih'e bir teklif götürdü. Şöriz, halk tarafından çok sevilen Eurovision sinyal müziğini plak olarak yayınlamak istiyordu. 1970 yılından itibaren çeşitli plaklarda adı kimi zaman besteci ya da aranjör olarak yazılmış, kimi zaman da adı geçmese bile enstrümanist olarak kayıtlarda yer almış Melih'in, ilk kez kendi adını taşıyan bir plağı yayınlanacaktı. Müziğin Melih'in hayatına geri dönülmez bir biçimde hâkim olacağının bir başka habercisiydi belki de bu plak. Henüz bunun kendisi bile farkında değildi. Önceliği hâlâ okuldu, dersleriydi. Yine de bu plak teklifini geri çevirmeyecekti.

Önce, 45 saniyelik sinyal müziğini biraz daha geliştirerek üç dakikalık bir müzik parçası haline getirdi. Düzenlemeyi yine Timur Selçuk yaptı. Plağın arka yüzü için yine bir Türk müziği makamından yola çıkarak yaptığı ve o makamın adını verdiği "Ferahnak" adlı bestesini seçmişti Melih. O parçanın düzenlemesi de Timur tarafından yapılmıştı. Şimdi geriye bir tek şey kalıyordu: Sinyal müziğine bir isim koymak. Düşündü, taşındı ve en sonunda bir öğleden sonra, Bebek'te anneannesinin evine komşu olan şair Cavidan Tümerkan'ın kapısını çaldı.

7 Nisan 2001 tarihinde NTV'de yayınlanan ve Gani Müjde'nin sunduğu "Gündem Dışı" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Cavidan Tümerkan ve eşi 24 saat müsaade istediler benden. Ertesi gün akşamüstü beni çağırdılar. Gittim. Dediler ki, biz bunun adını 'Çoban Yıldızı' koyduk. İtiraf edeyim, hiç sevmedim ilk başta. 'Sen ileride çok önemli bir müzik adamı olacaksın. Çoban yıldızı asırlardan beri gemicilere yol göstermiştir, bu parça da sana yol gösterecek,' dediler bana. İçimden 'Tam şair romantizmi,' diye geçirdim. Meğer yüzde yüz haklılarmış."

"Hayalimdeki Adam"

Hem her defasında kendi bestesini yeniden duymak, hem de ülke gündeminin başköşesine yerleşen yarışmanın finalist parçaları konusunda fikir edinebilmek için tanıtım bölümlerinin yayınlandığı her salı gecesi televizyon karşısına geçen Melih, finalist şarkıların söz yazarı ve bestecileri anons edilirken bir isme takılmadan edememişti. Çiğdem Talu'ydu bu isim. Tam dört finalist şarkıda söz yazarı olarak Çiğdem Talu adı geçiyordu. Çiğdem, Melih'in adının ilk kez anons edildiği dördüncü bölümde, finalistlerden Yeliz'in seslendirdiği Selmi Andak bestesi "Hayalimdeki Adam"ın da söz yazarıydı.

"Ne zaman yalnız kalsam, hayalimdeki adam, sanki gerçekmiş gibi bulur beni…

Bir gün gelir rastlarsam, hayalimdeki adam, görünce gözlerimi tanır beni."

Bu, adı pek duyulmamış şarkı sözü yazarının aslında üç yıldır sayısız yabancı şarkıya Türkçe söz yazmış ve plaklarda ismi sadece Çiğdem olarak yazılmış genç kadın olduğunun o an farkına varmamıştı Melih. Çiğdem'in hayalindeki adamın kendisi olduğunu ve tıpkı şarkıda anlatıldığı gibi gözlerini görünce onu tanıyacağını ise aklının ucuna bile getirmemişti. Üzerinde kocaman harflerle Melih Kibar yazılmış "Çoban Yıldızı / Ferahnak" 45'liği piyasaya çıktıktan sonra Çiğdem Talu'nun evinde sürekli "Ferahnak"ı dinlemeye başladığını Melih'in öğrenmesine de daha çok vakit vardı.

Plak, 1975 yılı mart ayında piyasaya çıktı. Önceleri sadece televizyonda dinlenebilen "Çoban Yıldızı" şimdi her yerde duyulmaktaydı. Kimi kez önünden geçtiği bir plakçının sokağa çıkarılmış hoparlöründen yükseliyor-

du yazdığı notalar, kimi kez de girdiği bir dükkânda bir köşede çalıp duran pikapta dönüyordu plağı. "O benim işte, ben Melih Kibar'ım!" demek istiyordu o an çevresindeki tanımadığı insanlara. Dört duvar arasında bestelediği bir parçanın nasıl kendisinden bağımsız bir şekilde insanlara ulaştığını, yayıldığını görmenin, kim bilir kimlere nasıl dokunduğunu, kimlerin hayatlarında nasıl izler bıraktığını ise belki de hiçbir zaman bilemeyecek olmanın tuhaf, açıklanamaz bir büyüsü vardı. O büyünün kendisini yavaş yavaş esir almaya başladığının farkında değildi henüz. Oysa "Çoban Yıldızı" ona yol göstermeye başlamıştı bile. Bunu "Hababam Sınıfı" filminin 21 Nisan'da sinemalarda gösterime girmesiyle birlikte anlamaya başlayacaktı.

22 Eylül 2001'de CNN Türk'te yayınlanan ve Hakkı Devrim'in sunduğu "Hakkı'yla Sohbet" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Babamla yemek yerken yemeğin ortasında birdenbire bir şey gelir, kalkıp piyanoma gidip çalmaya başlardım. Ben de bilmiyordum onun ne olduğunu. Bir şey geliyor ve baştan sona ben onu çalıyorum. Bir kapı var galiba. O kapının arkasına geçiyorum, oradan 'Hababam Sınıfı'nı alıp geliyorum."

"Yetenekliymiş hergele"

Melih, Beşiktaş'taki Yumurcak Sineması'ndan çıktıktan sonra iskeleye kadar yürüyüp Kadıköy vapuruna bindiğinde hava iyiden iyiye kararmıştı. Ilık bir mayıs akşamıydı. Canı içeride oturmak istememiş, vapurun yan kenarlarındaki denize nazır tahta sıralardan birine oturmuştu. Vapur ilerlerken zaman zaman yüzüne denizden su damlaları sıçrıyor, tuzlu su damlalarının serinliği hoşuna gidiyordu. Tam o sırada yanındaki gencin ıslıkla çaldığı melodiyi duydu. Onun bestesiydi bu. Az önce sinema salonunda bir kez daha izlediği "Hababam Sınıfı" filminin melodisi. Birdenbire içindeki coşku ve mutluluk ikiye katlanıvermişti duyduğu ıslıkla. Dayanamadı, saçı ve favorileri alabildiğine uzun, ayağında İspanyol paça pantolonu, üzerinde kadife ceketiyle ayaklarını vapurun korkuluklarına uzatarak oturmuş gence doğru döndü:

"Güzel parça, değil mi?"

"Çok güzel. Film de çok komik. İkinci kez seyrettim, yine güldüm."

"Affedersiniz, jenerikte yazdı mı, gördünüz mü? Ben dikkat etmemişim. Bu parçanın bestecisi kim acaba?"

"Melih Kibar diye biri. Eurovision'un sinyal müziği vardı ya. Darananamm, darananananammm… Onun da bestecisiymiş ama pek tanınmış biri değil galiba. Timur Selçuk'un öğrencisiymiş, bir yerde okumuştum."

"Yetenekliymiş hergele!"

"Ben de gitar çalıyorum. Ufak bir orkestramız var. Eve gidene kadar unutmamam lazım, parçayı çıkaracağım gitarla."

"Siz devam edin o zaman, ben sizi lafa tutmayayım."

Vapur karşıya geçene kadar gencin ıslıkla çaldığı "Hababam Sınıfı" melodisi karıştı denizin sesine. Ne o söyledi Melih Kibar olduğunu, ne de genç adam fark etti. Utanmıştı söylemeye ama müziğin gücünü, müzikle neler yapabileceğini o akşam bir kez daha anlamıştı Melih. Bu bestesinin ve bundan sonra yapacağı nice bestenin ülkede yaşayan herkesin, hatta onun ölümünden çok sonra doğacakların bile ortak hafızasına bir daha hiç silinmemek üzere kazınacağını nereden bilebilirdi ki? Her insan gibi o da geleceğin onu getireceklerinden habersizdi.

Cevat Bey Köşkü'nde bir gece

Takvimler 25 Mayıs 1975'i gösteriyordu. Gün, cumartesi pazara döneli henüz birkaç saat olmuştu. Saat sabaha karşı 3.30 sularında iki genç adam, Bebek sırtlarının koyu karanlığında tedirgin adımlarla yürüyordu. Bıyıklı, ince, uzun olanı nereye gideceklerini biliyordu sanki, diğeriyse onu takip eder gibiydi. İyiden iyiye kendini hissettirmeye başlamış baharın ılık esintisi kâh aşağıdan, sahilden doğru denizin nemli kokusunu, kâh yanından geçtikleri bahçelerden taşan leylakların kokusunu dolduruyordu ciğerlerine. Gecenin sessizliğini sadece ayak sesleri bölüyordu. Melih'in çocukluğunda sonsuz bir özgürlük duygusuyla koşturduğu sokakları, üzerinden korkusuzca atladığı taş duvarları, gazoz kapağı sektirdiği kaldırımları geçtiler, o güne dek nedense hiç görmediği, bilmediği ahşap bir köşkün gıcırtılarla açılan bahçe kapısının önünde durup, soluklandılar.

"Burası," dedi Mustafa. "Ayıp olmayacak mı?" diye sordu Melih, kim bilir kaçıncı kez. Öyle ya… Gece bile değildi vakit, basbayağı sabaha karşıydı… Bu saatte misafirlik olur muydu? Hele hele iş konuşmaya gidilir miydi? Bu defa cevap vermedi Mustafa. Ayak sesleri mi yoksa bahçe kapısının gıcırtısı mı haberci olmuştu bilinmez ama köşkün kapısı onlar daha önüne varmadan açılıverdi. İçeriden sızan sarı ışık, karanlıktan gelmiş gözlerini kamaştırdı bir an. Üzerinde bir etek gömlek, boynunda yandan düğümlenmiş şık bir eşarp, yüzünde kocaman bir gülümsemeyle 30'lu yaşlarının ortasında bir kadın belirdi ışığın içinden. "Hoş geldiniz," dedi mırıldanır gibi sakin ama kendinden emin. Melih'in yol boyunca duyduğu tedirginlik o dakika bitivermişti. Kendisine doğru zarif bir jestle uzatılan elin sahibini sanki 40 yıldır tanıyordu. Çiğdem'le göz göze geldiler. Henüz yazılmamış kelimelerle, henüz çalınmamış notalar o gece, orada, Bebek sırtlarındaki Cevat Bey Köşkü'nde böyle tanışacaktı.

1975 yılı haziran ayının ilk günü başlayacak ve dört gün süresince devam edecek Marmaris Müzik Festivali için bir Marmaris şarkısına ihtiyaç vardı. Şarkının sözlerini Çiğdem Talu yazacaktı. Festivalin başlamasına sadece altı gün vardı ama şarkı henüz ortada yoktu. Mustafa, o gece önce Melih'in Selamiçeşme'deki evine gidip ona durumu anlatmış, sonra da onu alıp Çiğdem'in Bebek'te yaşadığı köşke getirivermişti.

Mustafa Oğuz, Melih'ten bir yaş küçüktü. Eğin'den İstanbul'a göç edip yerleşmiş bir ailenin oğlu olarak Moda'da dünyaya gelmişti. Derslerle ilgisi olmayan haylaz bir çocuktu. Daha ortaokul sıralarındayken arkadaşlarıyla birlikte konser organizasyonları yapmaya başlamış, Palabıyıklar adlı grubuyla sahneye de çıkmıştı. Timur'un menajerliği yapan Ali Eraslan'ın ayrılmasından sonra kendini onun menajeri olarak bulmuş, orkestrasının elemanlarıyla zaten yakın arkadaş olduğu için ister istemez işin içine girmişti. Çiğdem'i de Timur vasıtasıyla tanıyordu.

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Ben Çiğdem'i görür görmez vuruldum. Çok özel bir insandı. Gecenin o saatinde hâlâ müşfik, çok sıcak bir ev sahibiydi. Timur'a hafif hafif kızmıştım. Hep bizi bir araya getirecekti. Bunu geciktirmiş olmasına hayıflandığımı hatırlıyorum."

Sahiden de Timur, küçük yaşlarından beri tanıdığı ve ailelerinin de yıllardır görüştüğü Çiğdem'in söz yazarlığı yanı ile, kendi tabiriyle "öğrencisi" Melih Kibar'ın besteci yanının birbiriyle uyum sağlayabileceğini ilk hissedenlerden biriydi. Hatta nisan ayında Üsküdar Amerikan Kız Kolejinde düzenlenen ve Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finalinde yarışan şarkıcılardan bir kısmının katıldığı konserde ikisini tanıştırmış ama Melih ve Çiğdem o gün konser telaşı nedeniyle tanışmaktan öteye gidememiş, hiç konuşamamışlardı.

Çiğdem

Henüz popüler müziğin yerli kanadı emekleme çağındaydı. Yabancı şarkılar üzerine yazılmış Türkçe sözlerle yapılan ve "aranjman" diye adlandırılan şarkılar halktan büyük ilgi görüyordu. O zamanki tabiriyle "Türk hafif müziği"nin kendi şarkılarını üretmesi fikri hem müzik piyasası hem de dinleyici için çok yeni, epeyce de riskli bir yöntemdi. Kaldı ki Timur Selçuk gibi kendi bestelerini yapabilen çok az sayıda yerli besteci vardı. Nitekim Çiğdem de 1972 yılında başladığı şarkı sözü yazarlığını o güne dek hep yabancı şarkılara Türkçe söz yazarak sürdürmüştü. Türk bestecilerin bestelerine yazdığı şarkı sözleri parmakla gösterilecek kadar azdı.

Melih'in ilk görüşte etki altında kalması boşuna değildi. Hem güzel hem güler yüzlü, sıcakkanlı hem de çok zarif bir kadındı Çiğdem. Büyük dedesi Recaizâde Mahmut Ekrem, ülke edebiyat tarihine adını yazdırmış önemli bir yazardı. Dedesi Ercüment Ekrem Talu da öyle. Babası Muvakkar Ekrem Talu ise kalemini gazetecilik mesleğinde kullanarak tanınmış, sonrasında spor yazarlığı ve spor spikerliği de yapmıştı. Böyle bir ailenin kızıydı Çiğdem. İyi de bir eğitim almış, Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'nden sonra İsviçre'de filoloji eğitimi görmüş, Türkiye'ye döndükten sonra İngilizce öğretmenliği yapmaya başlamıştı. Şarkı sözü yazmaya başlaması ise tamamen tesadüf eseri olmuştu.

NTV'de yayınlanan ve ilk kez 14 Aralık 2013 tarihinde ekrana gelen "Söz ve Müzik" belgeselinde Çiğdem Talu'nun kızı Zeynep Talu anlatıyor:

"Annem Işık Lisesinde İngilizce öğretmenliği yapıyordu. Hiç müzikle alakası yoktu ama kalemi her zaman çok kuvvetliymiş. Bebek'te oturan

piyanist bir arkadaşı, Gülgün Alanyalı birtakım besteler yapıyor. Bir gün anneme gelip diyor ki 'Ben besteler yaptım. Bir yapım şirketine dinletmek istiyorum. Sen bunlara söz yazar mısın?' Annem de 'Ben söz yazmaktan anlamam, şarkı sözü başka bir şey,' diyor. Arkadaşı 'Olsun, sen bir dene,' deyince, o da birkaç tanesine söz yazıyor. Sonra Gülgün alıyor bunları, o zamanlar Unkapanı'nda Şoriz Bey (Antuan Şoriz) var meşhur plak yapımcısı, ona götürüyor. Annemin çalıştığı okul çok sıkı bir okul o zaman ve izin vermiyor böyle şeylere. O yüzden annem Gülgün'e şarkıların sözlerini de kendisinin yazdığını söylemesini, ondan bahsetmemesini tembihliyor.

Şoriz Bey şarkıları dinliyor ve 'Bestelerde çok iş yok ama sözler mükemmel! Biz sizinle söz yazarı olarak çalışalım,' diyor. 'Biz size birkaç tane yabancı şarkı vereceğiz, siz onlara Türkçe söz yazın,' deyince Gülgün gerçeği söylemeye mecbur kalıyor. 'Bunları ben yazmadım, bir arkadaşım yazdı ama isminin geçmesini istemiyor çünkü öğretmen,' deyince Şoriz Bey de 'İsmini geçirmeyiz, plaklara sadece Çiğdem yazarız,' diyor."

Üzerinde "Söz: Çiğdem" yazan ilk 45'lik plak henüz 17 yaşındaki genç bir kızın da ilk plağı olmuştu. Nilüfer'di bu genç kızın adı. Plağın B yüzünde yer alan "Ağlıyorum Yine" adlı şarkı, Türk hafif müziğine iki büyük ismi birden kazandırmış; Nilüfer şöhrete giden yolun ilk adımlarını atarken, Çiğdem de bu plaktan sonra ardı ardına yazdığı şarkı sözleriyle dönemin sayılı söz yazarından biri olarak anılmaya başlamıştı.

Melih, daha çok genç yaşında Timur Selçuk gibi kendi bestelerini üreten ve seslendiren bir müzisyenle çalışmaya başlamıştı zaten. Aranjman denilen müzik türünü yakından takip etmiyordu haliyle. Çiğdem ise daha adı yazılı ilk plaktan itibaren bu işte hiç de amatör olmadığını göstermiş, kalem gücü kadar matematik zekâ da gerektiren yabancı şarkılara Türkçe söz yazma işini az bulunur bir biçimde hakkıyla yapmaya başlamıştı ama aklının bir yerlerinde hep Türk bestecilerle daha fazla çalışma niyeti vardı. İkisini birlikte şarkı üretmeye kadar götürecek şartların hepsi hazırdı aslında.

"Ferahnak"

Melih'in Eurovision elemelerinde dört finalist şarkıda birden adını görüp kimdir diye merak ettiği, Timur'un birden fazla kez onu tanıştırmak iste-

diğini söylediği Çiğdem, yarışmadan bir süre sonra piyasaya çıkan "Çoban Yıldızı" 45'liğini o günlerde pikabından düşürmüyordu. Nitekim o gece de Çiğdem'in pikabında o plağın durduğu Melih'in gözünden kaçmayacaktı. Acaba Çiğdem, yeni tanışacağı Melih hakkında fikir sahibi olmak için plağı o gün mü alıp dinlemişti? Muzip bir gülümsemeyle sordu Melih: "Plak yeni galiba?" Çiğdem imayı anlamıştı. Güldü. "Hayır, çıktığında almıştım. 'Çoban Yıldızı'nı yarışmada ilk duyduğumda beğenmiştim zaten ama plağı dinleyince…"

"Plağı dinleyince beğenmediniz mi?"

"Hay Allah! Olur mu öyle şey? Tabii ki beğendim ama 'Ferahnak'ı daha çok beğendim."

"Aaa bakın bu sürpriz oldu bana."

"İnanmayacaksınız belki ama plağı aldığımdan beri günde kaç defa dinlediğimi bilmiyordum. Çok güzel bir beste. Amerikan Kız Koleji'nde Timur'un bizi tanıştırdığı gün sizi tebrik etmek istedim ama laf karıştı, konuşamadık. Kısmet bu geceyeymiş."

"Doğru ya, biz o gün tanışmıştık aslında."

Güneşin ilk ışıkları Boğaz'ın karşı kıyısından Cevat Bey köşkünün pencerelerine vurmaya başlamışken, onlar karşılıklı koltuklarda mahmur gözlerle oturuyor, saatlerdir süren sohbete devam ediyorlardı. Çiğdem bir ara Melih'e "Başka bestelerin var mı?" diye sormuş, Melih ona piyanoda iki bestesini çalmıştı. Çiğdem o melodileri duyar duymaz, Melih'le bu ilk bir araya gelişlerinin son olmayacağını anlamıştı; ne kadar süreceğini tahmin edemese de…

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Tabii o zaman hiçbirimiz bilmiyorduk sekiz sene üç gün sürecek bir yolculuğa çıktığımızı."

O gece Çiğdem daha önce kurguladığı "Marmaris" adlı şarkı sözünü temiz bir kâğıda yazdı, altına da her şarkı sözünü yazdığında yaptığı gibi günün tarihini not etti. Melih'in piyanoda çaldığı besteleri de kaydedip ona

getirmesini istedi.

Hayatındaki bazı anlar, damağında kalan tatlarla yer edecekti Melih'in hafızasına. Tıpkı annesinin bahsi her geçtiğinde tadını anımsadığı zeytinyağlı taze fasulye tadı gibi, o gece Çiğdem'in demlediği çayın tadını da yıllar sonra bile anımsayacaktı.

Çiğdem'den çok etkilenmişti ama bu etkilenme bir erkeğin bir kadından etkilenmesinden farklıydı; başka türlü bir şeydi. Sanki hep aradığı ama aradığının hiç farkında olmadığı şefkat, sıcaklık ve yumuşaklıktı Çiğdem'de daha ilk görüşte bulduğu şey. O günlerde Nil'le Almanya-Türkiye arası mektuplaşmayla sürdürdükleri nişanlılıkları devam ediyordu. Ediyordu etmesine ama Melih bu ilişkinin geleceğinden pek emin değildi.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Ben nişanlısını hiç görmedim ama nişanlısının bütün mektuplarından haberdardım. Melih'in tepesini attırıyordu, sinirleniyordu. Mektup alıp da sinirlenmişse 'Meloş hadi gel bir yerlere gidelim,' der, gideriz, oturur, yine şöyle yazmış, böyle yazmış diye anlatırdı. Ben onu yatıştırmaya çalışırdım. Kızlar böyle düşünür, şöyle düşünür derdim."

Marmaris Festivali

Ardı ardına yapılan Toplu İğne Şarkı Yarışması ve Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finalleri, Türkiye'de popüler müziğe gözle görülür bir hareket getirmiş, bir dolu genç isim tanınır hale gelmişti. Bunun yansıması 1975 yılı yaz aylarında yapılacak festivallerle kendini gösterdi. Bunlardan biri olan Marmaris Müzik Festivali, müzik dünyasının tanınan ve sevilen isimlerinin yanı sıra yarışmalarla adından söz ettirmiş genç şarkıcıları da ağırlayacaktı.

Festivale katılacak ekip, İstanbul'dan bir otobüsle yola çıktı ve 17 saat sürecek şarkılı türkülü, eğlenceli bir yolculuk sonunda Marmaris'e vardı. Sözlerini Çiğdem Talu'nun yazdığı, bestesini Melih Kibar'ın yaptığı "Marmaris" şarkısı da yolculuk sırasında otobüste çalınıp söylenen şarkılardan biriydi. Ne de olsa festivalin resmi şarkısıydı.

Ne var ki bu eğlenceli yolculuğun sonunda Marmaris'e varıldığında acı bir haber bütün planları altüst edecekti. Festivalin başlayacağı gün, festival ekibinden Halil Kon isimli Marmarisli bir genç, sahne kurulumu sırasında elektrik akımına kapılarak can vermişti. Bu üzücü olay nedeniyle festival iptal edildi. İstanbul'dan giden müzisyen ekibi kendilerine tahsis edilen otelde kalıp o dört günü değerlendirse de sahneye çıkıp konser veremeyecek, böylece Çiğdem ve Melih'in birlikte çalışmaya başlamasına vesile olan "Marmaris" şarkısı kimse tarafından duyulmadan tarihin tozlu sayfalarına gömülecekti.

İki arkadaş

Çiğdem, Melih'in bestelerini duymak için sabırsızlanıyordu. Nitekim tekrar bir araya gelmeleri için çok zaman geçmesine gerek kalmadı. Yanılmamış, "Ferahnak"ı boşuna sevmemişti. Melih, Çiğdem'in tam da aradığı besteciydi. Müzik anlayışları, görüşleri birbirine çok benzeyen iki müzik insanı, müzik dışındaki konularda da çok iyi anlaşan ve aynı duyarlılıkları paylaşan iki insan, iki arkadaş, abla-kardeş, anne-oğul… Hepsinden biraz vardı kısa sürede kurdukları ilişkinin içinde. Hepsi bir yana, birbirlerinden giderek daha çok etkilenen bir kadın ve bir erkek olduklarını ise şimdilik görmezden geliyor, kendilerine bile söyleyemiyorlardı.

Çiğdem, Melih'ten yaşça büyüktü. Dul bir kadındı, büyüme çağında bir kız çocuk sahibiydi. Sadece köklü bir ailenin kızı değil, şarkı sözü yazarı olarak da tanınmış bir isim ve dahası bir öğretmendi. Melih'se çok gençti. Henüz öğrenciydi. Okulunu bitirip yüksek lisans yapmak, sonra da kimya mühendisi olarak hayata atılmak ve nişanlısıyla evlenmek niyetindeydi. Üstelik hâlâ geleceğe dair planları arasında müziği meslek edinmek yoktu. Her ikisi de dostluk ve iş ortaklığından öteye geçecek bir yakınlaşmanın imkânsızlığının farkındaydı.

Bir araya gelme sebepleri müzikti. Sabahlara kadar süren çalışmaları ne Çiğdem'in ne de Melih'in çevresinde yadırganıyordu bu yüzden. Birbirlerinden aldıkları ilham, her ikisini de daha önce hiç olmadıkları kadar verimli bir döneme sokmuştu üstelik. Yavaş yavaş şarkılar ortaya çıkmaya başlamıştı bile.

Yavuz Hakan Tok'un 27 Şubat 2019 tarihinde yaptığı röportajda

Zeynep Talu anlatıyor:

"Ara sıra biz de karşıya, onlara giderdik ama çalışmalarını genellikle bizim evde yaparlardı. Çoğunlukla Melih yeni besteler yapmış olarak gelirdi. Onlar çalınır, kaydedilir, annem oradan bir şeyler yazar, sonra alır onu, gece yarıları çalışmaya devam eder… Bazen annemin yazdığı bir sözü Melih alır, hepimizi kovalar, piyanonun olduğu odaya kapanır, 'Bana sadece çay vermek için içeri girin,' derdi. İki saat, üç saat… Sonra 'Tamam bitti şarkı,' diye bizi çağırırdı. Bir sürü bildiğimiz şarkı böyle böyle çıktı."

"Taek-Won-Do"

Nisan ayında gösterime giren "Hababam Sınıfı" filmi, olağanüstü bir gişe başarısı yakalamıştı. Bu başarıda hiç kuşkusuz filmin müziklerine imza atan Melih'in de payı büyüktü. Filmin uzun yıllar sonrasına da kalacak bir Yeşilçam klasiği olacağını, müziğinin de Melih Kibar denilince ilk akla gelecek melodilerden biri olarak hafızalara yer edeceğini o günlerde tahmin etmek mümkün değildi belki ama "Panayır Günü" ve "Çoban Yıldızı"ndan sonra üçüncü kez enstrümantal bir Melih bestesi dilden dile dolaşmakta, sokaklarda ıslıkla çalınmaktaydı. Ne var ki "Hababam Sınıfı"nın müziği plak haline getirilmeyecek, filmi izleyen herkesin kulağına yer eden melodi, yıllarca sadece sinema salonlarında yankılanacaktı.

Melih ve Çiğdem birlikte şarkı üretmek için çalışadursun, haziran ayında Melih Kibar isminin yer aldığı iki 45'lik plak daha piyasaya çıktı. Bunlardan ilki Dönüşüm grubunun "Taek-Won-Do / Güle Oynaya" 45'liğiydi. Plağın A yüzünde yer alan "Taek-Won-Do", Halit Kakınç'ın sözlerini yazdığı bir şarkıydı ve beste ve düzenlemesi Melih Kibar tarafından yapılmıştı. B yüzünde ise Melih'in "Güle Oynaya" adını verdiği enstrümantal bir bestesi vardı ve bu bestenin düzenlemesi de Melih'e aitti. Bu plak Dönüşüm grubunun son resmi plağı olacak ve grup bir süre sonra dağılacak, Halit müzikten uzaklaşacaktı. Oysa Melih, yıllar önce Halit'le birlikte çıktıkları yolda ilerlemeye devam ediyordu. Hayatındaki bütün tesadüfler, tanışmalar, karşılaşmalar onu müziğe doğru adeta bir girdaba çeker gibi çekiyordu.

O günlerde Dönüşüm'ün eski menajeri Ali Eraslan, Arzu Plak adında bir firma kurdu ve bu firmadan aynı anda iki 45'lik birden piyasaya sürdü.

Bu plaklardan biri Ali Eraslan'ın menajerliğini döneminde kaydedilmiş ancak yayınlanmamış iki şarkının yer aldığı bir Dönüşüm 45'liğiydi. Diğeri ise dört şarkıdan oluşan bir 45'likti ve yine zamanında farklı şarkıcılarla yapılmış ve yayınlanmamış kayıtlardan oluşturulmuştu. Bu 45'likte bir dönem Yarasalar'ın solistliğini yapmış Ercan Turgut tarafından seslendirilen, "Her Gece Meyhanede" ve "Seni Düşünürken" adlı şarkılar Melih'in besteleriydi ve düzenlemeleri de Melih tarafından yapılmıştı. Ferda Duru'nun seslendirdiği "Sen Halimi Bir Bilsen" ise daha önce Yaz'ın "Bensiz Yol" adıyla plak yaptığı bestesiydi ve o plakta Melih ve Yaz'ın birlikte yaptığı düzenleme, bu plakta da aynen kullanılmıştı. Melih'in Eurovision sinyal müziği ile tanınmasından önce yapılmış bu kayıtlardaki besteler, acemilik döneminin izlerini taşıyordu. Nitekim bu plak da fazla duyulmadan tarihe gömülüp gidecekti.

İpucu

Ağustos ayında Çiğdem Talu, Melih Kibar'la çalışmaya başladığına dair ilk ipucunu TV'de 7 Gün dergisine gönderdiği bir yazıyla verdi. TRT, 1976 yılı Eurovision Şarkı Yarışması'na katılmama kararı almış ve bu karar hem halkta hem de müzik çevrelerinde tepkilere neden olmuştu. Melih Kibar ve Çiğdem Talu'nun konu hakkında görüş bildiren yazıları derginin 18 ve 25 Ağustos 1975 tarihli sayılarında bir hafta arayla yayımlandı. Melih, TRT'nin kararını esprili ama sert bir dille eleştirirken, Çiğdem de kararın yanlışlığını şarkı sözü yazarı bakış açısıyla değerlendiriyordu. Yazının içinde şöyle bir cümle de vardı: "Mektubuma ek olarak sizlere 1976 Eurovision Şarkı Yarışması için hazırladığım sözlerden birini sunuyorum. Yarışma yapılsaydı, Melih Kibar'ın bir bestesi için yazdığım ve üniversiteli gençlerden meydana gelen bir topluluğun okuduğu bu dizeler yarışma parçalarından birinin sözleri olacaktı…"

Dergi, Çiğdem Talu'nun mektubunun ekinde gönderdiği şarkı sözlerini nedense yayımlamamıştı ama Talu'nun verdiği ipucu boşuna değildi. İkilinin ortak çalışmalarının dinleyici karşısına çıkmasına pek az bir zaman kalmıştı. Nitekim birlikte yazdıkları şarkılardan ikisi hazırdı bile. "Anlamıyorum" ve "Neden Tuttun Elimi?" adları verilmiş bu iki şarkı, o günlerde şarkıcı olmaya hazırlanan Vicdan adlı bir manken tarafından seslendirilecekti. Doğrusu bu ya, Melih'in de Çiğdem'in de pek içine sinmiyordu bu

durum. Neyse ki Vicdan Hanım bir süre sonra plak yapmaktan vazgeçecek ve bu iki şarkı bir süreliğine bir kenara konulacaktı.

1975 yılının ekim ayında gösterime giren "Bitirimler Sınıfı" adlı filmin jenerik müziği olarak "Panayır Günü"nün kullanılması Melih için de sürpriz olacaktı. Tıpkı "Oyun Treni"nde olduğu gibi bu filmde de bestesi ondan habersiz olarak kullanılmıştı. Kasım ayında ise ikinci "Hababam Sınıfı" filmi "Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı" gösterime girdi. Dillere marş olmuş "Hababam Sınıfı" melodisi bir kez daha sinema salonlarında yankılanıyordu. Bu filmde, Melih'in ilk film için bestelediği müzikler kullanılmıştı ama o günlerde Ertem Eğilmez, Melih'e bir başka film müziği siparişi daha verecekti. Yine kalabalık bir kadroyla, bu kez bir aile filmi çekecekti Ertem Eğilmez. Melih'in filmin sıcaklığına ve samimiyetine uygun bir müzik besteleyebileceğine emindi. "Hababam Sınıfı" ile bunu ispat etmişti. Melih de film müziği yapma konusunda başta yaşadığı tereddütlerden kurtulmuştu artık. Nitekim, "Bizim Aile" adlı film 1976 yılının şubat ayında gösterime girdiğinde bir Melih Kibar bestesi daha dillerde dolaşmaya başlayacaktı. Filmin komik ve eğlenceli havasını birebir yansıtan fıkır fıkır ve muzip melodi, tıpkı "Hababam Sınıfı" müziği gibi çok sevilmişti.

"Şoför Mehmet"

O günlerde, Çiğdem'in Melih'le tanışmadan önce sözlerini yazdığı bir şarkı gündemdeydi. Bestesi Gündüz Pamuk tarafından yapılan ve Erol Evgin tarafından seslendirilen "Şoför Mehmet" adlı bu şarkı halk tarafından çok sevilmişti. '60'ların sonlarından beri yükselen bir ivmeyle şarkıcılık ve plak kariyerine devam eden Erol Evgin, "Şoför Mehmet"le adından sıklıkla söz ettirir hale gelmişti. Bu plak, Çiğdem'le Erol'un birlikte ilk çalışmasıydı.

"Şoför Mehmet" Çiğdem ve Erol'un tanışmalarına vesile olmasının yanı sıra Çiğdem'in zaten aklının bir köşesinde duran ve Melih'le çalışmaya başladıktan sonra daha da netleşen düşüncelerini de pekiştirecekti. Yabancı bir şarkıya söz yazmaktansa, özgün şarkılar yaratmak pekâlâ mümkündü. Halk, böylesi şarkıları da sevebilir, kabullenebilirdi. Kim bilir belki de bu konuda onunla aynı fikirde olan Erol Evgin, düşüncelerini gerçeğe dönüştürmek için en doğru şarkıcıydı. Nitekim Çiğdem yine o günlerde, benzer bir denemeyi de Timur Selçuk'un müziklerini yaptığı "Nereye Payidar?"

adlı tiyatro oyununa şarkı sözü yazarak yapmıştı.

Boykot

Melih bir yandan müzikle ilgili işler yapmaya devam ediyordu ama okuldan mezun olmasına da az bir zaman kalmıştı. 1976 yılının şubat ayında Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri okul yönetimine karşı bir boykot başlattı. Öğrencilerin özellikle okuldaki not ve değerlendirme sistemine dair yönetimden talepleri vardı ve bu talepler yerine getirilene kadar derslere girmeme kararı almışlardı. Melih de mecburen boykota katılmak zorunda kalacaktı. Oysa tıpkı babası gibi Melih'in de siyasetle ilişkisi sadece bir fikir ve görüş sahibi olmaktan ibaretti. Hiçbir zaman aktif olarak siyasi bir faaliyete katılmamıştı. Ülkede siyasi kutuplaşma giderek artarken, o hep siyasi amaçla bir araya gelmiş öğrenci gruplarından uzak durmaya çalışmıştı. Hayatı siyaset üzerinden anlamlandıranlardan değildi, hiç olmamıştı. Şubat ayında başlayıp nisan ayında öğrencilerin zaferiyle sonuçlanacak bu boykot ise Melih'in içinde ister istemez yer aldığı ilk ve son siyasi eylem olacaktı.

5 Nisan'da Çiğdem ve Melih, Ses dergisinin düzenlediği Altın Ses Yarışması için birlikte jüri koltuğuna oturdular. Daha altı yıl önce, aynı salonda sahnede yarışmacı olarak yer alan Melih, şimdi yarışmacıları değerlendiren jüri üyelerinden biriydi. Bu, onun ilk jüri üyeliği deneyimiydi ama son olmayacaktı.

Yüzüncü şarkı

Aynı günlerde Çiğdem Talu cephesinden gazete ve dergilere yansıyan bir başka haber ise Çiğdem'in evinde verdiği davet oldu. Esin Afşar için yazdığı son şarkı sözü "Sanatçının Kaderi", Çiğdem'in kaleme aldığı yüzüncü şarkı sözü olmuştu ve dört yılda yazdığı 100 şarkı sözü ile ülkenin sayılı şarkı sözü yazarlarından biri haline gelmişti. Bunu kutlamak için düzenlediği davete Nilüfer, Neco, Asu Maralman ve Füsun Önal gibi şarkılarına söz yazdığı şarkıcılardan bazıları katılacaktı.

17 Nisan 1976 tarihli Ses dergisinde yayımlanan "Müzikle Söz Yan Yana" başlıklı haberde Çiğdem Talu anlatıyor:

"Ben Türk hafif müziğinin oluşmasında emeği geçen Timur Selçuk,

Selmi Andak, Melih Kibar, Gündüz Pamuk, Şanar Yurdatapan ve Attila Özdemiroğlu gibi birçok besteci ile çalışma olanağı buldum ve bütün zorluklara, bütün engellemelere rağmen, günün birinde Türk müzikçilerinin Türk hafif müziğini istenilen düzeye getireceğine inanıyorum."

Çiğdem'in sıraladığı isimlerin hepsi, Gündüz Pamuk ve Melih Kibar hariç, yaptıklarıyla çoktan rüştünü ispat etmiş bestecilerdi. Gündüz Pamuk, "Şoför Mehmet"in bestecisi idi. Melih'in ise henüz dillere düşmüş, bilinen bir sözlü bestesi yoktu. Çiğdem Talu'nun onun adını da zikretmesi, yakında piyasaya çıkacak şarkılar için bir başka ipucu, belki de bir anlamda tanıtım çalışmasıydı.

Öğrenci boykotu nedeniyle tatil edilen Boğaziçi Üniversitesinde dersler 3 Mayıs günü tekrar başladı. Kaybedilen zamanın telafisi için yönetimin aldığı kararla okul 31 Temmuz'da kapanacaktı. Neyse ki yönetim, mart ayında aldığı ilk karardan caymış ve boykota katılan öğrencilerin dönem kaybetmesi kararından vazgeçilmişti. Bu durumda Melih, ağustos ayında Boğaziçi Üniversitesinden mezun olabilecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Bir ders için hazırlamamız gereken bir proje vardı. Sınıf olarak üçdört gün okulda kaldık, proje için çalıştık ama Melih ortalarda yok. Sabah projeyi teslim edeceğiz, o gece çıktı geldi. Gözler kıpkırmızı, 'Üç gündür uyumadım, stüdyodaydım. E ne yapacağız şimdi?' demez mi? İki dakikada halledilecek şey değil ki. 'Otur sen, benden biraz kopya çek, geri kalanını da beraber yapalım,' dedim. Bizim evde, yemek masasının üzerine yayıldık, çalışıyoruz. Annem de uykumuz gelmesin diye bize sürekli çay, kahve taşıyor. Bir yerden sonra ben çok yoruldum, Melih'e 'Şu son hesapları da sen yap, ben biraz gözlerimi dinlendireyim,' dedim. Kafamı masanın üzerine koydum. Uyumuşum tabii, kaç gecedir uykusuzdum.

Biraz sonra annem salondan içeri bir giriyor ki Melih de masaya kafasını koymuş ve uyuyakalmış. Neyse, sabaha kadar güç bela bitirdik projelerimizi. Sabah okula gideceğiz, 'Benim arabayla gidelim,' dedi Melih. 'Sen benden daha çok uykusuzsun, ben götürürüm seni,' dedim. Benim arabayla çıktık yola ama benim gözlerim kapanıyor uykusuzluktan. Yolda arabayı kullanırken ha bire söyleniyorum, 'Melih bu arabalar niye benim üzerime üzerime

geliyor?' diye. 'Meloş sen onların üstüne gidiyorsun!' dedi. Meğer yolun ortasında sürüyormuşum arabayı. Okula vardık. Melih, önüne çıkan herkese bunu anlatıyor. 'Allah'a şükür sağ salim geldik. Yolda bildiğim bütün duaları okudum…' Daha neler neler… 'Bir daha Meloş'un arabasına binmeyeceğim,' bile dedi ama bindi tabii."

Altın Portakal

1976 yılı haziran ayında Melih, bestecilik kariyerinin ilk ödülünü aldı. Üstelik, bu hiç beklemediği bir ödüldü. Okulunun bitmesine sadece iki ay vardı. Çocukluğundan beri kurduğu hayalin gerçeğe dönüşmesine, bir kimya mühendisi olmasına çok az zaman kalmıştı ama bestecilikteki başarısı henüz diplomasını almadığı kimya mühendisliğinin önüne geçmişti çoktan.

O yıl 13'üncü kez düzenlenen Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin finalinde yarışmak üzere jüri tarafından seçilen 10 yerli film arasında "Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı" da vardı. Sonrasında kopyası zamanında teslim edilmediği gerekçesiyle bir film elenmiş, festivalde jüri, dokuz filmi izleyip değerlendirmişti. Sonuçlar 24 Haziran günü açıklandı. Melih Kibar, "Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı" filminin müziğiyle En İyi Film Müziği Ödülü'ne layık görülmüştü. Festival jürisi, genellikle siyasi ve toplumsal içerikli filmlerin kabul gördüğü, "sanatsal" bulunduğu o günlerde, halk tarafından çok sevilmiş "Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı" filmine de filmin müziğine de kayıtsız kalamamıştı. Kader bir kez daha Melih'in yolunu müzikten yana aydınlatmıştı. Üstelik tam da o günlerde müzik cephesinde Melih için heyecan verici bir başka gelişme daha yaşanıyordu. Ağustos ayında Polonya'da yapılacak Sopot Müzik Festivali'nde besteci olarak Türkiye'yi temsil edecekti.

Aynı günlerde bir taraftan da Sami Bey, Melih ve Nil'in düğün töreni için hazırlıklar yapıyordu. Düğün, tıpkı nişanda olduğu gibi yine Karaköy'de, Denizcilik İşletmeleri'ne ait Liman Lokantası'nda yapılacaktı. Ne var ki Melih, tam da düğün hazırlıkları devam ederken, ani bir kararla evlenmekten vazgeçecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Düğüne bir hafta kalmıştı, Melih bir gün, 'Biz evlenmekten vazgeçtik,' dedi. Sebebini bilmiyorum ama aralarında zaten bir huzursuzluk vardı. Sanırım o ara müzik olayları da hızlanınca nişanlısı rahatsız oldu. Melih'in Çiğdem'e de bir yakınlık hissetmeye başlaması söz konusu muydu o günlerde, bilmiyorum. Henüz hiç telaffuz etmiyordu."

Sopot Festivali

Sonraki yıllarda ülke müzik gündeminde hemen her yıl yer alacak Sopot Müzik Festivali, Polonya'nın ve Polonya kültürünün tanıtılmasına yönelik, uluslararası ama küçük çaplı bir festivaldi. İlk kez 1961 yılında düzenlenen festival 1972 yılından beri iki etapta yapılıyordu. Birinci etap olan enternasyonal yarışmada her ülkenin temsilcisi iki şarkı seslendiriyordu. İkinci etapta ise yarışmacılar bir Polonya şarkısını istedikleri dilde ve istedikleri şekilde düzenlenmiş olarak söyleyebiliyorlardı. Festivalin sonunda her iki etap için de ayrı ayrı oylama yapılıyor ve ayrı ödüller veriliyordu.

Festivale katılmak için öncelikle başvurmak, sonrasında ön elemeyi geçmek gerekiyordu. O günlerde ülkenin popüler şarkıcıların biri olan Neco, bir yıl önce bu maksatla bir başvuru yapmış, ön elemeyi de geçmişti. Ne var ki birlikte katılmayı planladığı besteci Selçuk Başar, bestesini geri çekince, Neco 1975'te festivale katılamamıştı. 1976'da ise o daha başvuru yapmadan, Sopot Festival Komitesi'nden ona bir davet mektubu gelmişti.

TV'de 7 Gün dergisinin 19 Temmuz 1976 tarihli sayısında yayımlanan "Neye Niyet Neye Kısmet" başlıklı haberden:

"Bu yıl Festival Komitesi gönderdiği mektupta geçen yılki aksiliklerin tekrarlanmaması dileğinde bulunuyor ve Neco'yu finallere katılması için Sopot'a davet ediyordu. Bunun üzerine Neco derhal alarma geçti. Besteci Melih Kibar, Timur Selçuk ve söz yazarı Çiğdem Talu ile hemen ilişki kurdu. Sonuç olarak iki beste hazırlandı. Neco'nun 16. Uluslararası Sopot Müzik Festivali'nde Türkiye'yi temsil etmek üzere 21 Ağustos tarihinde Sopot'a hareket etmesi için bütün hazırlıklar tamamlandı."

Günler heyecan ve telaş içinde geçip gidiyordu. Sami Bey her akşam sofrada oğlunun anlattığı yeni gelişmeleri dinliyor, bir yandan mutlu oluyor, bir yandan da kaygılanmaktan kendini alamıyordu. Müzik, oğlunun hayatında

giderek daha çok ön plana çıkmaya başlamıştı. Özellikle Çiğdem'le tanıştıktan sonra Melih'teki değişim fark edilmeyecek gibi değildi. Piyanosuyla daha fazla vakit geçiriyor, ha bire yeni besteler yapıyordu. Oysa Sami Bey, Melih'in okul bittikten sonra yüksek lisans eğitimi almasını da istiyordu ve bunu mutlaka yurt dışında yapmalıydı. Her fırsatta bu konuyu açıyordu. Melih'se hepsinin hesabını yapıyordu kendince. Yüksek lisans yapmalıydı, evet. En azından bunu babası için yapmalıydı. Kimya mühendisi olmayı boşuna istememişti ya? Peki Çiğdem'le planları ne olacaktı? Şarkılar birikiyordu. O uzaklara giderse her şey yarım mı kalacaktı?

Melih ve Çiğdem arasındaki ilişki samimi bir dostluğun ötesine geçmiyor, ikisi de buna özen gösteriyordu. Ama Çiğdem'in şarkı sözleri, Melih'e söylemediği sözleri anlatır gibiydi.

"Seni düşündüm dün akşam yine, sonsuz bir umut doldu içime, bir de kendimi düşündüm sonra, bir garip duygu çöktü omzuma…"

Melih, onunla tanışana kadar hayatında mutluluğu bulamamış Çiğdem'in şarkı sözlerinde bahsettiği umudun nasıl bir şey olduğunu hissedebiliyor, kendini düşününce omzuna çöken duyguyu o da içinde duyuyordu. Çiğdem'in şefkatini, anaçlığını, güzelliğini, inceliğini seviyor ama buna aşk denir mi, onu bilemiyordu.

"O Sabah"

Neco'nun Sopot Festivali'ne katılacağı sadece bir ay önce belli olduğu için her şey çok kısa sürede olup bitmiş, ekip çok fazla hazırlık yapacak zaman bulamamıştı. Festivalin birinci etabı için Melih'in iki bestesine Çiğdem İngilizce sözler yazmış, "Miracle" ve "We Are Friends" adlı şarkılar böyle doğmuştu. İkinci etapta ise Neco bir Polonya şarkısını bu defa Türkçe olarak, yine Çiğdem'in yazdığı sözlerle seslendirecekti. Bu şarkı, Polonyalı şarkıcı Ursula Sipinska'nın Ergo Band adlı toplulukla kaydettiği "Gdzie Nie Ma Nas" adlı şarkıydı ve Türkçe ismi "O Sabah" konulmuştu. Her üç şarkının düzenlemesini de Timur Selçuk yaptı. Melih ve Çiğdem, daha bir yıl önce onları tanıştırma gayreti içinde olan Timur'la sonunda bu vesileyle bir araya gelmiş ve bir ekip olmuşlardı.

Ekip, festivalin başlamasından iki gün önce Sopot'a hareket etti. Festival,

24-29 Temmuz tarihleri arasında yapıldıysa da ekibin seyahati, öncesi ve sonrasıyla beraber on günü bulacaktı.

Hey dergisinin 13 Eylül 1976 tarihli sayısında yayımlanan "Neco Yazıyor" başlıklı haberde Neco anlatıyor:

"Yarışma öncesi yapılan provalar sırasında edindiğimiz bilgiler bizi korkuttu. Nedenine gelince: 32 ülkenin müzik elçilerinin hepsi de birbirinden iyi idi. Deyim yerindeyse, bize taş çıkartacak bir hazırlıkla gelmişlerdi… Biz ise yarışmaya ancak bir ay önceden girdiğimiz, ayrıca beste, güfte çalışmalarını yeni yeni yaptığımız için şahsen ben, hiçbir sahne yorumunu elde edememiştim. Yani bu parçaları büyük orkestra eşliğinde ilk kez bu yarışmada söyleyecektim."

Herkes çok heyecanlıydı. Ülkeden uzakta olmak, ülke adına yarışıyor olmak ve bu yüzden de alınacak sonucun getireceği sorumluluk… Bir yandan da her birinin kendini bir sınava giriyor gibi hissetmesi… Melih, ekipteki arkadaşlarına sık sık "İlk defa milli oluyorum," esprisini yapıyordu. Çiğdem, her zamanki sakinliği ile en az telaşlı olan gibi görünüyordu. Timur nispeten daha rahat olsa bile provalarda son derece titiz ve gergin oluyordu. Neco ise bir yandan kendine çok güveniyor, güçlü rakiplerine rağmen derece almadan ülkeye dönmeyeceğine inanıyor, ama bir yandan da duyduğu endişeyi saklayamıyordu.

O günlerde Çiğdem ve Melih'in yarışmadan tamamen bağımsız olarak yaşadıkları bir başka heyecan daha vardı. Onu ikisinden başka hiç kimse bilmiyordu. Sopot'ta geçirdikleri ilk günlerden birinde, akşam yemeği sonrası ekipçe bir şeyler içilip uzun uzun sohbet edildiği, gülünüp eğlenildiği bir gecede, herkes odasına çekildikten sonra Melih yatağına yattığında uzun süre uyuyamamıştı. Sabaha karşı ani bir kararla kalkacak, kendisine ikinci kez düşünme fırsatı vermeden koridora çıkıp biraz ilerideki odanın kapısını çalıverecekti. Çalar çalmaz pişman olmuştu. Çiğdem, üzerinde sabahlıkla, umduğundan çok daha kısa süre içinde kapıyı açtığında, geri dönmek için artık çok geçti. Belli ki o da uyuyamamıştı.

Ertesi gün ve sonrasında bir daha bundan hiç bahsetmediler. Aralarındaki yakınlık o gece, o güne dek korudukları sınırı ilk kez aşmıştı.

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tara-

fından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Bizim Çiğdem'le esas yakınlaşmamız galiba bu festivalde oldu. Yani normal ilişkilerde söylenen lafları birbirimize etmeye başladığımız yerdir Sopot. Ondan sonra artık kartlar açık oynanmaya başlandı, ama hep bunun dışarı yansımasını engelledik biz. İnsanların bunu salt kadın-erkek beraberliği olarak yorumlamaya eğilimli olmaları bizim içimizi acıtıyordu. Dışarıdan bakınca 'Koca kadın gencecik, bugünkü tabiriyle çıtır, sevgilisi mi var?' diyeceklerdi çünkü. Böyle şeylerden Çiğdem de çok korkardı, bana da ters geliyordu."

Çiğdem Talu'nun İngiltere'ye, Melih Kibar'a gönderdiği Neco'nun "O Sabah / Nefret" 45'liğinin kapağına kendi el yazısıyla yazdığı not (noktalama işaretleri aynen kullanılmıştır):

"Ne güzel… Her şarkının ayrı bir anısı var. 'O Sabah'ın bestecisi Polonyalı ama sözleri ikimizin… Çünkü o sabahı (!) yalnız biz biliyoruz…"

İlk kırgınlık

Timur Selçuk'un özellikle Polonya şarkısını baştan yaratan ve hem senfonik hem de Türk motifli bir hale getiren düzenlemesi yarışmada büyük beğeni toplayacak, Neco ısrarlı alkışlar karşısında şarkıyı dört kez tekrar etmek zorunda kalacaktı. Nitekim ödül de diğer iki şarkıdan değil ama bu şarkıdan geldi ve Neco, yarışmanın Polonya şarkıları etabında ikincilik ödülü kazandı. Polonya'dan Türkiye'ye döndüklerindeyse, Melih'i hem mutlu hem de üzüntülü günler bekliyordu.

Boğaziçi Üniversitesi Mezuniyet Töreni, 6 Ağustos 1976 günü yapıldı. O gün diploma töreni, İstanbul'da ağustos ayında pek de görülmeyecek bir biçimde yağan sağanak yağmur altında gerçekleştirildi. Mezuniyet gününün gecesi ise Melih'in okul arkadaşlarıyla birlikte katılacağı kutlama, Melih ve Çiğdem arasındaki ilk ve son tartışmanın sebebi olacaktı. Melih ve arkadaşları mezuniyet kutlamasına giderken kimsenin yanında bir arkadaşını ya da sevgilisini getirmemesini kararlaştırmışlardı. Sadece sınıf arkadaşları bir arada olacaktı. O günden sonra her biri başka bir yöne gidecek ve belki de hayatın telaşı içinde bir daha hiç bir araya gelemeyeceklerdi. Melih'in tek

başına gideceğini söylemesi, o gece birlikte kutlama yapmayı uman Çiğdem içinse büyük bir hayal kırıklığı olacaktı.

"Oraya benimle birlikte gitmekten imtina ediyorsan bunu açıkça söyleyebilirsin Melih. Ne de olsa yaşıtınız değilim."

"Ne ilgisi var Çiğdem? Nasıl böyle bir şey düşünebilirsin? Bunun seninle ilgisi yok. Kaç kere söyleyeceğim? Herkes tek başına gidiyor."

"Buna pek ihtimal vermiyorum."

"Sen beni yalan söylemekle mi itham ediyorsun Allah aşkına? Niye böyle bir şey yapayım ki, anlamıyorum."

"Beni koluna takıp götürememende anlaşılmayacak bir şey yok. Gayet açık. Başka türlü düşünecekler. 'Melih'e bak, kimle gelmiş,' diyecekler."

"Çiğdem, kırıyorsun beni. Böyle şeylerin aklımın ucundan bile geçmeyeceğini sen de çok iyi biliyorsun."

"Emin değilim Melih. Bu gece yanında olmak istiyordum. Bu benim için önemliydi ama anladığım kadarıyla senin için o kadar da önemli değilmiş."

"Peki o zaman Çiğdem. Ben de gitmiyorum! Tamam mı? Gitmiyorum! Bu kadar basit!"

Melih, sinirli bir hareketle boynundaki kravatı çözdü, koltuğa fırlattı, ceketini hırsla çıkardı. Çiğdem, Melih'in öfkesinden tedirgin olmuş, daha fazla üstüne gitmemek için mutfağa kaçmıştı. İlk kez böyle bir şey yaşıyorlardı. İkisini de başından beri huzursuz eden, hiç konuşmadıkları, konuşmaya cesaret edemedikleri ne varsa ortaya dökülmüştü bir anda. Belki de bütün o gerilimin patlama noktasıydı bu.

Oturduğu koltukta art arda kaç sigara yaktı bilmiyordu Melih. Derin bir sessizlik çökmüştü. Az önce yaşanan tartışmanın her cümlesi köşkün duvarlarına çarparak yankılanıyor, çoğalıyordu sanki. Çiğdem mutfakta çayın demlenmesini beklerken sakinleşmeye çalıştı. Niye bunu yaptığını bilmiyordu. Neden böyle şeyler söylediğini… Melih'in yalan söylemediğini biliyordu ama tutamamıştı işte kendini. Ona hiç yapmayacağı şeyleri yaptıran, hiç söylemediği şeyleri söyleten, ilk kez kontrolünü kaybetmesine neden olan bu duygu neydi? Yutkundu. İki bardak çay doldurdu. Birinin

yanına ince ince dilimlediği limonlardan koydu. Çayları eline alıp salona geçti. Melih hâlâ aynı koltukta, aynı şekilde oturuyordu. Yüzündeki ifade, oyuncağı elinden alınmış bir çocuğunkinden farksızdı.

"Çayını iç. Sonra gidersin istersen…" dedi Çiğdem. "Ya da içme. Geç kaldın yeterince zaten. Hadi git. Arkadaşlarını bekletme."

"Çiğdem…"

"Lütfen. Git diyorum. Bakma sen bana. Biliyorum yalan söylemediğini. Bu geceni zehretmeye hakkım yok. Git. Biz başka bir gün kutlarız yine. Anlaştık mı?"

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Çiğdem'in beni iyice sahiplendiği dönemlerdi… Ben kendimde o hakkı görüyor muydum, görmüyor muydum?.. Neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmiyordum… Bir âleme girmişim. Herkes bana 'besteci' diyor, 'Bravo!' diyorlar, ödüller veriyorlar, yurt dışında festivallere götürüyorlar. Ben ne olduğumu anlamadım. Kimya mühendisliği mi yapacağım, bestecilik mi yapacağım? Çiğdem 'Herkes kimya mühendisi olabilir ama herkes besteci olamaz,' gibi laflar ediyordu. O mezuniyet gecesi benim sekiz yıl üç gün içerisinde Çiğdem'e kırıldığım tek yarım saat, 45 dakikadır. Bana bir kere kadınlık kaprisi yaptı… 'Hayır, ben de geleceğim,' dedi. Çiğdem'in her zaman çok anlayışlı ve müşfik yaklaşımları olduğu için bunu anlamamasına önce hayretle, sonra kızgınlıkla baktım… Benim Çiğdem'e kırıldığım tek an budur."

Yük. Kim. Mü.

12 Ağustos gecesi, Tarabya Palet 2 adlı restoranda genç şarkıcı Engin Evin'in 24'üncü yaş gününü kutlamak üzere verdiği yemeğe Çiğdem ve Melih de katıldı. Geceye katılanlar arasında Çiğdem'in yakın çevresinden Yeliz ve Füsun Önal da vardı ve o sıralar her ikisi için de Melih'le birlikte şarkılar hazırlıyorlardı. Engin Evin'in doğum günüydü ama Melih için aynı zamanda ikinci bir üniversite mezuniyet kutlamasıydı o gece.

TV'de 7 Gün dergisinin 23 Ağustos 1976 tarihli sayısında yer alan "Doğum Günü Değil Solistler Geçidi" başlıklı haberden:

"'Yük. Kim. Mü.' Besteci Melih Kibar'a arkadaşları böyle takılıyorlardı. Üniversiteyi bitirmişti. Kimya mühendisi olmuştu. Adı da yüksek kimya mühendisinin kısaltılmışı olan 'Yük. Kim. Mü.'ye çıkmıştı. Önümüzdeki günlerde de staj için İngiltere'ye gidecekti."

Haberi süsleyen fotoğraflardan birinde objektife kahkahalar atarken poz vermiş olsalar bile haberin son cümlesindeki gerçeğin sıkıntısı ikisinin de içine çökmüştü o gece. Melih, babasının isteğine karşı çıkamamış, başvurularını yapmış ve yüksek lisans eğitimi için İngiltere'deki University of Swansea'ye kabul edilmişti. Ekim ayında İngiltere'ye gidecek ve iki yıl boyunca orada kalacaktı.

"İşte Öyle Bir Şey"

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"'Şoför Mehmet'ten sonra yeni plak için ne yapsak ne etsek diye konuşurken Çiğdem, 'Genç bir arkadaş var, bestelerini bir dinlemek ister misin?' dedi bana. Çiğdem'in evinde buluşmaya karar verdik. Tabii biz Melih'le birbirimizi görür görmez 'A Melih!', 'A! Erol!' diye sarılınca Çiğdem çok şaşırdı. 'Siz tanıyor muydunuz birbirinizi?' dedi.

Ben Ankara'da bir gazinoda çalışıyordum o sırada. Bir gün telefon ettiler bana 'Senin için bir şarkı yaptık,' diye. Çiğdem bana telefonda şarkının birkaç satırını okudu. 'Ben hemen geliyorum,' dedim. Uçağa atladığım gibi İstanbul'a gittim. Bütün gün o şarkıyı birlikte çaldık, söyledik. Akşam ben uçakla geri döndüm Ankara'ya.

Şarkı çok güzel oldu, çok inanıyoruz tutacağına. Plak firması da çok beğendi şarkıyı. Plağın arka yüzü için de Demis Roussos'un 'Far Away' şarkısını Türkçe yapalım istiyorlar. Biz de Çiğdem'le bu kadar güzel bir yerli beste yakalamışken aranjman bir şarkı yapmak istemiyoruz. Firmaya direniyoruz bir taraftan ama o kadar gücümüz de yok daha aslında. Melih'in başka bestelerine bakıyoruz, hareketli bir şarkı ne çıkarabiliriz diye. Derken 'Sevdan

Olmasa'nın sadece nakarat melodisini çaldı Melih. Onu beğendik. Sonra Çiğdem sözleri yazdı. Hatta ilk yazdığında 'Bu hayat çekilmez,' şeklindeydi. 'Başına bir ah koyalım,' dedim. 'Fazla alaturka olmaz mı?' diye tereddüt etti önce Çiğdem. Sonra öyle yaptık. Stüdyoya girdik, her iki şarkıyı kaydettik."

Erol Evgin'in 45'liği hazırdı. Melih ve Çiğdem'in yayınlanacak ilk şarkıları olacaktı bunlar. Plak piyasaya çıktığında nasıl karşılanacağını, neler olacağını üçü de bilemiyor ama umutlu bir heyecan duyuyorlardı.

"İşte Öyle Bir Şey / Sevdan Olmasa" 45'liği eylül ayında piyasaya sürüldü. Evgin yeni şarkılarını televizyonda ilk kez 10 Eylül gecesi yayınlanan "Marmara'dan" adlı programda seslendirdi. Ertesi gün plağın satışları ikiye katlandı. Üçünün de içten içe umut ettiği şey olmuş, her iki şarkı da çok sevilmişti.

Çiğdem ve Melih bir yandan bu ilk başarılarının mutluluğunu yaşarken, bir yandan da hazırda bekleyen diğer şarkılarla meşguldüler. Füsun Önal'la birlikte stüdyoya girmişlerdi bile. İlk yazdıkları şarkılardan biri olan "Neden Tuttun Elimi?" ve yeni yazdıkları "Bunlar da Geçer", bir 45'lik olarak piyasaya çıkacaktı. Bir taraftan Engin Evin, Rezzan Yücel ve Uğur Akdora ile de çalışıyorlardı. Ne var ki Melih'in İngiltere'ye gitmesine de çok az kalmıştı.

"Sen sahiden inanıyor musun bu işi yürütebileceğimize?"

"Elbette yürüteceğiz Melih. Beste yapmayı bırakmak niyetinde değilsin herhalde. Hem orada, memleketten uzakta daha güzel besteler yapacağına eminim. Kaç kere söyledim sana. Sen yaptıklarını kaydet, bana gönder yeter. Ben gerisini halledeceğim. Sen buradaymışsın gibi devam edeceğiz. Hem arada gelir gidersin zaten. Olmazsa ben de gelirim. Dünyanın öbür ucuna gitmiyorsun ya."

"Bilmem. Orada dersler filan şimdi… İster istemez…"

"Gözden ırak olan gönülden de ırak olur mu demek istiyorsun?"

"Yok hayır."

"Olmaz. Sen istemezsen olmaz. Ben biliyorum. Olmayacak."

"Öyle mi?"

"Öyle."

Melih'in İngiltere'ye gitme kararı kesinleştiğinden beri çok kez konuşmuşlardı bunu. Çocukluğundan beri her fırsat bulduğunda piyanosuyla dertleşirdi Melih. Sebep ne olursa olsun bundan vazgeçmeyeceğini de biliyordu ama piyanonun tuşlarından bir beste çekip çıkarmak neyse de onu bir şarkıya dönüştürmek başka bir motivasyon işiydi ve Çiğdem'le aralarına girecek mesafenin o motivasyonu yok etmesinden endişe ediyor, posta aracılığıyla şarkı yazmak fikri bir türlü tam olarak aklına yatmıyordu. Ne var ki başka da bir çare yoktu.

4 Ekim sabahı Yeşilköy Havalimanı'nda Melih'i uğurlamaya Çiğdem ve Erol da gelmişti. Sami Bey, Melih'le birlikte gidecek, oğlu orada düzenini kurunca geri dönecekti. Bu uğurlama gazete ve dergilere de haber olarak yansıdı. "İşte Öyle Bir Şey" ve "Sevdan Olmasa" şarkılarının yarattığı sükseyle Erol-Çiğdem ve Melih üçlüsü basının ilgi alanındaydı artık. 1 Aralık 1976 tarihli Hey dergisinde biraz gecikmeli olarak yayımlanacak haberin başlığı imalıydı: "Melih Kibar'ın kendi İngiltere'de, kalbi Çiğdem'de…"

Swansea

Melih'in İngiltere'de kalacağı Swansea Üniversitesi Singleton kampüsü, Londra'ya üç saat mesafede, Swansea koyunun kıyısında, yemyeşil bir ormanın içindeydi. Alman Lisesinden sınıf arkadaşı Ömer Velicangil, Boğaziçi Üniversitesine de Melih'le aynı yıl girmiş, arkadaşlıkları üniversite yıllarında da devam etmişti. Ömer, 1975 yılında mezun olduğunda yüksek lisans yapmak üzere Swansea Üniversitesini seçmiş, bir yıl sonra Boğaziçi Üniversitesinden mezun olacak Melih'e de bu okulu önermişti. Melih, Melahat ve Dilek ise zaten bir süredir yüksek lisans yapmak üzere okul araştırıyorlardı. Ömer'in tavsiyesi üzerine Swansea Üniversitesine başvuru yapmışlar ve başvuruları kabul edilmişti.

4 Ekim 1976 günü Melih, Sami Bey ve Melahat, Londra'ya indikten sonra kalacakları otele yerleştiler. Ertesi gün sabah saatlerinde Öğrenci Müfettişliğine giderek İngiltere'de öğrenim görebilmek için yaptırmaları gereken kayıt işlemlerini tamamladılar. Öğleden sonra ise trene binip Swansea'ye hareket ettiler. Singleton kampüsüne vardıklarında Melih'e Boğaziçi Üniversitesini hatırlatmıştı burası. Karşısında uzanan deniz her ne kadar Boğaz'a hiç benzemese de… Yazın bile bulanık ve nemli hava, İstan-

bul'un havasını epeyce aratsa da… Nitekim o akşam da hava ağır, soğuk, puslu ve ıslaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Trenden indiğimizde geç bir vakitti. Nasıl kapkaranlık… Bir taksiye bindik, şoför bizi kalacağımız yurt binasının kapısına kadar götürdü. Bekçiyi bulduk, bize odalarımızı gösterdi. Önce benim odaya gittik. Melih, 'Ben eşyalarımı bırakayım, babamı da yerleştireyim, sonra dışarı çıkalım,' dedi bana. 'Yok,' dedim 'Melih ben çok yorgunum. Annemlere mektup yazıp hemen yatacağım.' Onu gönderdim ama nasıl bir gece… Bir uğultu, bir fırtına… Karanlıkta ağaçlar bir sağa bir sola yatıyor. İçime fenalıklar bastı. Keşke Melih'e öyle demeseydim diye düşünüyorum. Bir baktım kapı tıkladı. Açtım, Melih. O da duramamış odasında. Babasını odada bırakmış, gelmiş. Birlikte binadan dışarı çıktık. Fırtına, yağmur, karanlık, sevimsiz bir yer… Müzik sesi gelen bir yer gördük, kafe gibi. Oraya girdik. Yiyecek bir şey de yoktu. O sırada daha önceden oraya gitmiş bir Türk arkadaşımıza rastladık. O bizi başka bir yere götürdü, yedirdi, içirdi."

Melih'in kampüste kalacağı misafirhane, College House denilen ana binanın hemen arkasında, Neuadd Mary Williams adlı yüksek bir blokun iki katlı uzantısındaydı. Binanın üst katında kızlar, alt katındaysa erkekler kalıyordu. Melih, Ömer ve yine üniversiteden arkadaşları Tahsin'in odaları alt katta, Dilek ve Melahat'in odaları ise üst kattaydı. İçinde yatağı, çalışma masası ve gardırobu bulunan odalar tek kişilik, küçük ama sevimliydi. Binada ayrıca ortak bir mutfak ve dinlenme odası vardı.

Fırtına

Fırtına giderek şiddetini arttırıyordu. Yemekten sonra Melahat ve Melih yurt binasına geri dönerlerken bir an rüzgâra kapılıp uçacaklarını düşünmüşlerdi. Burayı İstanbul'a benzetmekle ne kadar yanıldığını anlamıştı Melih. İstanbul'un en şiddetli rüzgârı bile bu kadar keskin, bu kadar sert ve soğuk olmazdı. Kendine de yediremiyor, Melahat'e belli etmemeye çalışıyordu ama korkmuştu biraz da.

Yurdun kapısından içeri girip üstlerini silkeledikleri sırada Melih belli

belirsiz bir şeyler mırıldanıyor, ne söylediği anlaşılmıyordu.

"Sen şarkı mı söylüyorsun Melih?"

"Benim piyano çalmam lazım."

"Nereden bulacağız piyanoyu şimdi? Delirdin galiba. Gidip yatalım hadi. Üstümüz başımız ıslandı zaten. Sami Beyamca çoktan uyumuştur. Beni odama bırak, sonra sen de git yat hadi."

"Benim piyano çalmam lazım Meloş."

"Tövbe estağfurullah! Rüzgâr çarptı seni galiba Melih. Bu saatte ne piyanosu? Nerede piyano? Konservatuar mı burası?"

"Bekçiye sorsak mı?"

"Melih benim çok uykum geldi. Zaten canımız çıktı bugün. Yat uyu hadi paşa paşa, sabah bakarız, sorarız piyano var mı diye."

Dışarıda büyük bir gürültüyle çakan şimşek ikisini de yerlerinden sıçrattı tam o anda. Melih, Melahat'in söylediklerini duymamış gibi hızlı hızlı yurdun güvenlik görevlisinin durduğu odaya doğru yürümeye başladı. Melahat'in Melih'in peşinden gitmekten başka çaresi kalmamıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Gecenin yarısında bekçiye gittik. 'Buralarda piyano var mı?' diye sorduk. 'Şurada bir kütüphane var, orada piyano var ama bu saatte çalamazsınız, oda kilitli zaten,' dedi. Melih ısrarla 'Hayır benim çalmam lazım,' diyor, adam anlamıyor. En sonunda 'Tamam bir yarım saatliğine açayım odayı ama yavaş çalın,' dedi. Neyse gittik, açtı kapıyı, biz girdik içeri. Melih geçti piyanonun başına, çalıyor. Ben de bir kenarda bekliyorum bir an önce bitsin de odama gidip yatayım diye. Çaldı çaldı, durdu. 'Nasıl?' diye sordu. 'İyi,' dedim. 'Yeni bestem,' dedi.

'İyi, güzel. Bitti mi? Hadi gidelim artık,' dedim ben. 'Olmaz,' dedi. 'Kaydetmem lazım. Yarın unuturum.' Yanında kayıt cihazı varmış meğer. Odasına gitti, onu aldı geldi. Fakat İngiltere'deki prizler bizim cihazlara uymuyor. 'Bak uymadı, hadi artık tamam, yarın yaparsın,' diyorum. Yine pes etmiyor. Tekrar bekçiye gitti. Ben yorgunluktan ölüyorum. Odamı bulabileceğimi

bilsem bırakıp gideceğim, sinirlendim artık ama kütüphaneye gelirken bir sürü bir yerlerden geçtik, nerede olduğumu bilmiyorum o anda. Neyse, Melih bir adaptör bulmuş, geldi. O sırada bu sefer de elektrik kesildi mi? 'Melih ne olur beni odama bırak, sonra ne halin varsa gör,' diyorum. 'Dur Meloş, otur iki dakika ben seni odana götüreceğim,' diyor. Allahtan çok geçmeden elektrik geldi de Melih kaydedebildi bestesini."

Ertesi sabah Öğrenci İşlerine gidip okul kayıtlarını yaptırmaları gerekiyordu ama Melih'in beste krizi nedeniyle geç yatınca, epeyce geç bir saatte uyanmışlardı. Geceden kararlaştırdıkları gibi Melih uyanınca hazırlandı, üst kata çıkıp Melahat'in oda kapısını çaldı.

"Postacı geldi!"

Melahat kapının arkasında Türkçe konuşan "postacı"nın Melih olduğundan hiç şüphe etmeden açtı kapıyı. "Hoş geldin postacı. Ne getirdin bana?"

"Hadi gidelim."

"Çantamı alayım da çıkarız. Keşke Öğrenci İşlerinin yerini sorsaydık dün gece."

"Öğreniriz. Önce postaneyi bulalım da."

"Ne postanesi? Ne işimiz var postanede?"

"Kaseti göndereceğim Çiğdem'e."

"Melih saçmalama. Kaçıyor mu kaset? Koy cebine, işimiz bitince göndririz. Önce kaydımızı yaptıralım."

"Hayır şimdi göndereceğiz. Önce postane."

"Kampüste postane olduğunu nereden biliyorsun? Ya yoksa?"

"Bilmiyorum. Yoksa da şehre gideriz."

"Hey Allah'ım sen bana sabır ver!"

"İçimdeki Fırtına"

Neyse ki kampüsteki postaneyi bulmaları zor olmamış, kaseti postaya verdiklerinde Melih rahatlamıştı. Aradan on beş gün geçti. Çiğdem'in gönderdiği ilk posta, Melih'in heyecanla beklediği zarf nihayet bir öğleden sonra eline geçti.

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"İki sayfalık bir mektup, pembe bir zarfla gelmişti. Nerede okuduğumu bile hatırlıyorum; odada. Sözlere bakıp başlığı görünce ben duvara tutundum. 'İçimdeki Fırtına'ydı şarkının adı… Ondan sonra Çiğdem'e telefon açtım. Sekiz buçuk saatten fazla bekledim telefonun başında bağlanana kadar. 'Çiğdem sen bu parçayı neden yaptığımı biliyor musun?' dedim. Ağladı telefonda."

Melih'in gönderdiği kaseti aldığı gün kaydı heyecanla dinleyen Çiğdem, şarkı üzerinde çalışmaya hemen o gün başlamış, sözleri yazıp bitirmesi için çok fazla zaman geçmesine gerek kalmamıştı. Besteyi ilk duyduğu anda hissettiği duyguyu şarkı sözlerinin teması yapmış, o temayı hikâyeleştirmişti. Melih'ten kilometrelerce uzakta, bambaşka bir şehirde, bambaşka bir havada dinlediği beste, ona o gece Swansea'de yaşanan fırtınayı anlatmıştı sanki. Hiç haberi olmadan, o bestenin hangi şartlar altında yapılıp kaydedildiğinden hiç haberi yokken, şarkı sözlerinde o fırtınadan bahsetmişti.

Bu açıklanması güç telepati, aralarındaki bağı daha da güçlendirecekti. Telefonla ülkeler arası irtibat kurmanın çok zor olduğu o günlerde, sürekli birbirilerine mektuplar ve kasetler göndererek yeni şarkılar üretmeye devam edeceklerdi. Çiğdem hem Melih'i beste yapması konusunda teşvik etmek, onun heyecanını yükseltmek hem de birlikte ürettikleri şarkıların kazandığı başarılara onu ortak etmek için bütün gazete ve dergi haberlerini, müzik listelerini, plak ilanlarını kesiyor, biriktiriyor ve Melih'e gönderiyordu. Birçoğunun üzerine de Melih'e hitaben ufak tefek esprili notlar, yorumlar yazıyordu.

1 Kasım 1976 tarihli Hey dergisinin plak listesinde "İşte Öyle Bir Şey / Sevdan Olmasa" 45'liği ilk kez bir numaraya yükselmişti. Çiğdem'in bu kupüre yazdığı not şöyleydi: "Yaa! İşte böyle Melihciğim. İlk plağımız 1

numara oldu!" Neco'nun kasım ayı başında çıkan "O Sabah / Nefret" 45'liğini ve 45'liğin yine Hey dergisinde çıkan ilanını Melih'e gönderirken, Çiğdem ilanın üzerine şöyle bir not düşmüştü: "Çiğdem Talu sevgili bestecisine kıvançla (!) sunar. 2. plağımız." Yine aynı günlerde piyasaya çıkan Füsun Önal'ın "Neden Tuttun Elimi? / Bunlar Geçer" 45'liğini gönderirken de plak kapağına Çiğdem el yazısıyla "III. plağımız ve sonsuz sevgiler…" yazmıştı. Melih'in İngiltere'de olduğu iki yıl boyunca Çiğdem düzenli olarak ona bütün bu haberleri ve plakları göndermeye devam edecekti.

Melih Kibar'ın 12 Ekim 1976 tarihini not düşüp İngiltere'den gönderdiği kartta Zeynep Talu'ya yazdıklarından:

"Zeynepciğim, sana okulumdan ilk mektubu gönderiyorum; benim de derslerim başladı dün, sen orada ben burada derslere girip çıkıyoruz. İnşallah ikimiz de başarılı oluruz. Benim kaldığım yer okulun içinde, okul da kocaman bir parkın içinde. Çok temiz ve düzenli. Yalnız buranın havası pek bir sulu; devamlı rüzgâr var ve bol bol yağmur yağıyor. Bu kadar suyun içinde herhalde boyum uzar!"

"When I Fall In Love"

13 Kasım 1976 günü İstanbul Sheraton Oteli'nde yapılan basın toplantısında Filmsan Vakfı tarafından o yıl ilk kez düzenlenecek olan İstanbul Uluslararası Hafif Müzik ve Film Festivali basına duyuruldu. Festival kapsamında, 3-5 Aralık tarihleri arasında uluslararası bir müzik yarışması da yapılacaktı. 31 ülkeden toplam 42 şarkıcının yarışacağı bu yarışmada orkestrayı yönetmek üzere Ergüder Yoldaş görevlendirilmiş, Türkiye'yi temsil etmek üzere ise üç şarkıcı seçilmişti. Seçimi yapan jüri üyeleri arasında Çiğdem Talu da vardı. Seçilen şarkıcılar ise Tanju Okan, Neco ve Nilüfer'di. Neco, yarışmaya "When I Fall In Love" adlı şarkıyla katılacaktı. Sözleri Çiğdem'e, bestesi Melih'e ait olan, düzenlemesi Timur Selçuk tarafından yapılan bu şarkı aslında ekip tarafından Tokyo Müzik Festivali'nde yarışmak üzere hazırlanmış, ancak o yarışmaya başvurmaktan vazgeçilince yedekte kalmıştı.

İstanbul Uluslararası Hafif Müzik ve Film Festivali için yapılan basın toplantısına o gün müzik yarışmasının jüri üyesi vasfıyla katılan Çiğdem,

bir gün önceyse Erol Evgin'in hem şarkı söyleyip hem de sunuculuk yapacağı "Pazardan Pazara" adlı televizyon programına konuk olarak katılmak üzere TRT'nin Kuruçeşme sırtlarındaki stüdyosundaydı. Program 14 Kasım günü yayınlandığında ise Erol Evgin'le sohbeti esnasında söyledikleri, müzik çevrelerinde bir hayli ses getirecekti.

Tercüman gazetesinin 24 Aralık 1976 tarihli sayısının İnci ilavesinde, Sezen Cumhur Önal imzasıyla yayımlanan "Milattan Önce-Milattan Sonra, Melih'ten Önce-Melih'ten Sonra" başlıklı yazıdan:

"Pazar Televizyonunda takdimcilik yapan Erol Evgin, 'İşte Öyle Bir Şey' şarkısının söz yazarı Çiğdem Talu'yu da ekranlara getirdi. Söze bütün şarkı sözü yazarlarını suçlamakla başlayan Talu, kendisinin Türk hafif müziğinin kurtarıcılarından olduğunu büyük bir tevazu içinde (!) belirtti. Ardından kısa bir süredir birlikte çalıştığı besteci Melih Kibar'a geldi… Çiğdem Talu 'Hayatımı milattan önce-milattan sonra gibi Melih'ten önce-Melih'ten sonra olarak ikiye ayırıyorum,' diye bu defa da Melih Kibar'ı methetmeye başladı… Erol Evgin de büyük bir hayranlıkla söz yazarının her sözünü onaylıyordu."

Tercüman gazetesinin 30 Aralık 1976 tarihli sayısının İnci ilavesinde yayımlanan "Çiğdem Talu'nun TV'deki Konuşması Hâlâ Tartışılıyor" başlıklı haberden:

"Bu 'milattan önce' lafı Türk hafif müzik bestecilerinin pek ağrına gitmiş. Selmi Andak o günden beri kendini 'Taş Devri bestecisi' olarak tanıtıyormuş… Daha sonra beste yapmaya başlayan Bora Ayanoğlu ise önümüzdeki günlerde 'Cilalı Taş Devri Bestecisi' olarak bir kart bastıracakmış. Esin Engin ise bu sözlere gülüyor ve 'Bana kala kala Yontma Taş Devri kaldı,' diyormuş."

Bu yazı ve haberde kullanılan alaycı ifadeler boşuna değildi. Talu ve Kibar iş birliği, Çiğdem'in iddialı sözlerini doğrular bir başarı kazanmıştı. Erol Evgin'in iki ay içinde 50.000 kopya satılan ve gazetelerde çıkan haberlere göre günde aşağı yukarı 1000 adet satılmaya devam eden 45'liği rekor kırıyordu. Tepkiler karşısında Çiğdem Talu, iddiasını bir adım ileri götürmekten de geri kalmayacaktı.

Ayrıntılı Haber gazetesinin 25 Kasım 1976 tarihli sayısında yayımlanan ve Duygu Asena tarafından yapılan "Çiğdem Talu Şarkı Sözü Yazarlarını Boykota Çağırıyor" başlıklı haberden:

"En çok sevilen şarkıların şarkı sözü yazarı Çiğdem Talu, tüm şarkı sözü yazarlarını bundan böyle yabancı parçalara söz yazmamak üzere boykota davet etmiştir."

Altın Kelebek

İstanbul Müzik ve Film Festivali'nin müzik yarışması için provalar devam ediyordu. Ne var ki Neco'nun provalarını izleyen Çiğdem durumdan pek hoşnut değildi. Yarışmada yer alacak bir parçanın söz yazarı olarak jüride yer almayı doğru bulmuyordu. Nitekim birkaç gün sonra Festival Komitesine jüri üyeliğinden istifa ettiğini bildirdi. Hemen ardından Neco'nun yarışma parçasını değiştirdiği haberi duyuldu. 5 Aralık gecesi Sheraton Oteli'nin balo salonunda sabah saatlerine dek süren yarışmanın finalinde Neco, Selçuk Başar'ın bestesi "Do It All Again" ile birinci olurken, en iyi şarkıcı ödülü de Tanju Okan'a verilecekti. Organizasyon bozuklukları ve teknik hatalar bir yana, şaibeli sonuçlarıyla adeta bir skandala dönüşecek festival ülke müzik gündemini uzun süre meşgul edecek, Melih ve Çiğdem'in yarışmada kullanılmayan parçası ise kısa bir süre sonra plak olarak dinleyici karşısına çıkacaktı.

15 Aralık'ta müziklerini Melih'in yaptığı "Aile Şerefi" adlı film sinemalarda gösterime girdi. Bu film için teklif yine Arzu Film'den gelmişti ancak bu defa yönetmen Ertem Eğilmez değil Orhan Aksoy, filmse bir komedi filmi değil, bir dramdı. Melih, film müziği kariyerinde ilk kez dram türünde bir film için müzik bestelemişti.

Ay sonuna doğru İngilizlerin yılbaşı tatilini fırsat bilen Melih, Türkiye'ye geldi. Aynı günlerde Neco'nun ilk 33'lük plağı piyasaya çıktı. Plakta "When I Fall In Love"ın yanı sıra Neco'nun Sopot Festivali'nde yarıştığı iki şarkı ve daha önce yayınlanan 45'liğin B yüzünde yer alan "Nefret", Çiğdem Talu-Melih Kibar ikilisine ait şarkılardı. Çiğdem aslında İngilizce şarkılara Türkçe sözler de yazmıştı ve plakta şarkıların Türkçe versiyonları olacaktı ama o günlerde Neco ile aralarında yaşanan gerilim sonucu şarkılar

Türkçe sözlerle kaydedilememişti.

Çiğdem ve Melih yeni yıla Tarabya'daki çok sevdikleri La Boheme Restoran'da birlikte girdiler. Ayrı kaldıkları iki ayda birbirlerine anlatacak çok şey biriktirmişlerdi. Çiğdem'in müzik dünyasında olan bitene, Melih'in okulda yaşadıklarına dair anlatacağı bir sürü şey vardı. Ve tamamlamaları gereken şarkılar, belki de yenileri… İstanbul'da hasret giderirlerken bir yandan da Füsun Önal şarkılarının son rötuşlarını yaptılar. Aynı günlerde Erol Evgin'in yeni 45'liğinin şarkıları için stüdyoya girip, kayıtları tamamladılar.

Yılbaşından hemen sonra Melih İngiltere'ye henüz dönmüştü ki Çiğdem'den bir telefon geldi. "İşte Öyle Bir Şey" Altın Kelebek Ödülü kazanmış, yılın şarkısı seçilmiş, Erol Evgin de Türk hafif müziğinde yılın erkek şarkıcısı ödülüne layık görülmüştü. O günlerde birçok basın organının yılın en iyileri seçimlerinde hem Erol hem de Çiğdem ve Melih'e ait iki şarkı birinci seçilmişti. "İşte Öyle Bir Şey / Sevdan Olmasa" 45'liğini yayınlayan Ronnex firması da birkaç hafta önce yüksek satış rakamı nedeniyle bu plağa Altın Plak Ödülü vereceğini duyurmuştu ama Altın Kelebek başka türlü önemliydi. Bu prestijli ödülle, başarıları tarihe geçecek bir biçimde tescil-

leniyordu. Çiğdem, ödül töreninde mutlaka Melih'in de olması gerektiğini söylüyordu. Bu, onların ilk büyük zaferiydi ve o törende ödülü birlikte almaları çok önemliydi.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Daha yeni dönmüştük Türkiye'den. Yılbaşı tatilinden sonra dersler başlamıştı tekrar. Melih bana 'Ben gidiyorum,' dedi. Nasıl gideceksin, ne yapacaksın derken 'Sen de gelsene,' deyiverdi. Aynı sınıfta olduğumuz bir Türk arkadaşımız daha vardı, derslere bizim yerimize o girip notları tutar, bizi idare eder, biz de bir haftada gider geliriz diye ikna etti beni. Hemen o gün apar topar bilet aldık, Türkiye'ye uçtuk. Havaalanında bizi Çiğdem ve Erol Evgin karşıladılar. Hatta ben aceleden aileme geleceğimi haber bile verememiştim. Gecenin bir saatinde beni eve bıraktıklarında önden Melih'i gönderdim, bizimkileri alıştırsın da birden beni karşılarında görünce kötü bir şey var sanıp yüreklerine inmesin diye."

"Yenge de Melih Kibar, değil mi?"

Altın Kelebek Ödül Töreni, 8 Ocak 1977 gecesi yapıldı. Melih ve Çiğdem tam da Çiğdem'in olmasını istediği gibi, törene birlikte katıldılar, ödülü birlikte aldılar ve basına birlikte poz verdiler.

5 Ekim 2000'de TRT 2'de yayınlanan ve Ayşe İdem Tümer ve Turgay Biçer'in sunduğu "Başarı Basamakları" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Ödül alırken kalabalık bir topluluğun önüne çıktık. Üstümden terler boşanıyor. İçimden 'İnşallah sunucu Halit Kıvanç mikrofonu bana uzatmaz,' dedim. Çiğdem gayet güzel konuştu, zaten öğretmendi. Sonra bana uzattı mikrofonu. 'Teşekkür ederim,' diye bir ses çıkartabildim, o kadar."

Törenden sonra, kutlama için Tarabya'daki La Boheme Restoran'a giden Melih ve Çiğdem, iki gün sonra, 10 Ocak gecesi ise bu defa bir plak tanıtımı için yine aynı restorandaydılar. Yıllar önce yaptığı tek bir plakla müzik kariyerine başlamış, sonra uzunca bir süre ara vermiş Rezzan Yücel, Çiğdem'in yakın arkadaşıydı. Melih ve Çiğdem, Rezzan için de şarkılar hazırlamışlardı ve onlardan ikisi yakında bir 45'lik olarak piyasaya çıkacaktı. O geceki yemek, plağın tanıtımı için basına verilen bir davetti aslında. Ancak basında geceye dair çıkan haberlerde Rezzan Yücel ve yeni plağından çok Çiğdem, Melih ve Erol'a yer verilecekti. Özellikle de o gece Melih'in piyanoya geçip çaldığı, Erol'unsa Çiğdem'i yanına alarak söylediği yeni şarkıları büyük sükse yapacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Bütün basın orada. Melih piyanoyla Rezzan'ın şarkılarını çaldı. Sonra 'Bir de Bana Sor'u çalmaya başladı. Sahneye beni çağırdılar, ben de söyledim. Sonra söylediğime pişman oldum çünkü öyle büyük bir ilgi oldu ki şarkıya, Rezzan'ın gecesinde Rezzan'a ayıp oldu gibi geldi."

Melih o günlerde Çiğdem'le birlikte bir de televizyon programına katılacaktı. Halit Kıvanç'ın sunuculuğunu yaptığı "A'dan Z'ye" adlı yarışma programında Erol Evgin konuk sanatçı olarak bir şarkı söylemiş, bir de yarışmacılara soru sormuştu. Soru, söylediği şarkının söz yazarı ve bestecisinin isimleriydi. Sorunun cevabı çift ise o sırada stüdyoda, seyircilerin arasında

oturuyordu. Bu, Melih ve Çiğdem'in televizyon ekranında birlikte göründükleri ilk programdı. Televizyon programına katılmak için Melih, Çiğdem ve Erol'un yaptığı Ankara yolculuğu ise onlara hiç unutamayacakları, her hatırladıklarında gülecekleri bir anı bırakacaktı.

13 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 1 kanalında yayınlanan ve Halit Kıvanç'ın sunduğu "Bugün Pazar" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"O günlerde nedense sabah erken saatte Ankara'ya uçak yok. Biz de yataklı trenle gittik. Tren Polatlı'da bozuldu. Saat 9'da da çekimde olmamız lazım. 'Hadi inelim, taksiye binelim, yetişelim,' dedik. Sabah saat 7'de. Taksi şoförü karşısında sabah sabah Erol'u görünce dehşet içinde. Arabasının her tarafını temizliyor, oradan oraya koşuyor, heba etti kendini. Bindik. Şoför oturuyor, yanında Erol. Şoförün arkasında ben oturuyorum, Erol'un arkasında da Çiğdem oturuyor. Şoför 'Ben senin bütün parçalarını dinlerim, bilirim,' diyor Erol'a. Hakikaten arabanın her yanı kaset dolu. Alıyor bir tane, takıyor teybe. Ya Ferdi Tayfur çıkıyor ya Orhan Gencebay çıkıyor ya da o günün başka popüler şarkıları çıkıyor; Erol'un şarkısı yok. Şoför bulacağım diye tek el direksiyonda tek eliyle kaset arıyor. Bir yandan gidiyoruz biz. Bulamadı şarkının olduğu kaseti.

Sonra çocuklar bahsini açtı. 'Abi senin iki çocuk vardı değil mi,' dedi Erol'a. Hakikaten onu da biliyor, tamam. Sonra laf bitti. Erol'a kendisini tanıdığını ispat edecek laflar bitti. Aynadan baktı. Benim o zaman sakallarım, hatta saçlarım bile vardı. Yanımda da Çiğdem var. Beni bir şeye benzetemedi ama herhalde ismim ilginç gelmiş, aklında kalmış. Aynadan baktı. Erol'a döndü: 'Abi,' dedi 'Yenge de Melih Kibar, değil mi?'"

Birkaç gün sonra Melih ve Melahat İngiltere'ye geri dönerken onları havaalanında yine Çiğdem ve Erol uğurluyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Melahat Tosunoğlu anlatıyor:

"Uçağa bindik. Melih aldı kâğıdı kalemi eline, bir şeyler yazıyor. Ne yazdığını sordum, 'Çiğdem'e mektup yazıyorum,' dedi. 'Yahu daha iki dakika önce yan yanaydınız,' diyorum, 'Yazmam lazım,' diyor. Sesimi çıkarmadım artık. Uçaktan indik, mektubu hemen havaalanından postalayacağım diye tutturdu. 'Swansea'ye gidelim, oradan postalarsın,' diyorum, katiyen kabul

etmiyor. Hemen postalaması lazımmış. Neyse, postane bulduk, gönderdik mektubu. Sonra havaalanından taksiye bindik, Heathrow'a gidiyoruz, Melih yine aldı kâğıdı kalemi eline. 'Ne yazıyorsun?' dedim. 'Çiğdem'e mektup yazıyorum,' dedi. 'E daha yeni postaladın?'

Bir de aynı gün postaladığı mektupları numaralandırırdı. Postada gecikme olur da biri birinden önce ya da geç giderse, Çiğdem sırasını karıştırmasın diye. Neyse… Takside yazdığı mektubu da istasyondan postaladık, trene bindik. Melih bir mektup daha yazmaya başlamasın mı?"

"Ekmek peynir gibi"

Melih'in İngiltere'ye döndüğü günlerde sinemalarda üçüncü "Hababam Sınıfı" filmi, "Hababam Sınıfı Uyanıyor" gösterime girdi. Çiğdem'le birlikte katıldıkları televizyon programı ise 28 Ocak 1977 gecesi ekrana geldi. Ocak sonunda Çiğdem Talu-Melih Kibar şarkılarının yer aldığı dört 45'lik de müzik listelerindeydi. Erol Evgin'in 45'liği hâlâ satmaya devam ederken, bu defa Füsun Önal'ın "Neden Tuttun Elimi? / Bunlar da Geçer" 45'liği listelerde bir numaraya kadar yükselmişti. Rezzan Yücel'in "Unutma / Bir Roman Gibi" 45'liği listelere henüz yeni giriş yapmıştı. Aynı günlerde piyasaya çıkan Uğur Akdora 45'liğinde ise ikilinin birlikte yazdığı "İçim İçime Sığmıyor" adlı şarkı vardı.

Şubat ayı sonunda Melih bir kez daha yine birkaç günlüğüne Türkiye'ye geldi. En az Altın Kelebek kadar önemli bir başka ödül daha kazanmışlardı ve o ödülü de Çiğdem tek başına almak istememişti. Hey dergisinin 1976 yılı Müzik Oskarları Töreni 26 Şubat günü Yenikapı'daki Çakıl Gazinosu'nda yapılacak, "İşte Öyle Bir Şey" bir kez daha yılın şarkısı ödülünü, Erol Evgin de bir kez daha yılın erkek şarkıcısı ödülünü alacaktı.

Hey dergisinin 7 Mart 1977 tarihli sayısında yayımlanan "Muhteşem Bir Şölen" başlıklı haberden:

"Ümit ve Esma adlarında iki kızla birlikte sahneye gelen Erol Evgin'le birlikte yılın bestesi seçilen 'İşte Öyle Bir Şey'in söz yazarı ve bestecisi Çiğdem Talu ile Melih Kibar da ödüllerini aldılar. Erol Evgin programına 'İşte Öyle Bir Şey'le başladı. Daha sonra yeni plağındaki iki yapıtı 'Bir de Bana Sor' ve 'Etme Eyleme'yi ilk kez Hey gençliğine söyledi. Muhteşem konse-

rin son şarkısı 'İşte Öyle Bir Şey' idi. Beyaz smokini ile bir prensi andıran ünlü şarkıcı, yılların verdiği tecrübe ile binlerce genci alabildiğine coşturmuş, oynatmış, kanlarını kaynatmıştı."

O gün ödül töreninde el ele tutuşup, ödülleriyle birlikte ellerini havaya kaldıran üçlü adeta galibiyetini ilan ediyordu. İlk kez dinleyici önüne çıkan yeni şarkılarının gördüğü ilgi de bu galibiyetin sürekliliğini müjdeler gibiydi.

Törenden sonra Melih hemen İngiltere'ye döndü. Yeni 45'liğin çıkışını bekleyememişti. 4 Mart Cuma günü plakçı vitrinlerini süslemeye başlayan 45'likteki şarkıları Erol Evgin cumartesi gecesi televizyonda yayınlanan "Bizden Size" adlı programda ilk kez seslendirdi. TV'de 7 Gün dergisinin 7 Mart 1977 tarihli sayısında "Müzik Dünyamızda Yeni Bir Bomba Patlıyor" başlığıyla yayımlanan haberi Melih'e göndermek için kesip saklayan Çiğdem, haberin altına şöyle bir not düşecekti: "Plağımız cuma günü piyasaya çıktı. Bugün pazartesi… Okulun köşesindeki plakçıya uğradım. 'Ekmek peynir gibi satıyor,' dedi…"

Plağın B yüzündeki yer alan "Etme Eyleme" şarkısının kaydında vokal yapanın kim olduğu ise o günlerde kimsenin dikkatini çekmemişti.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Şat Yapım'ın stüdyosunda kayıt yapıyoruz. Şarkının vokalleri çok tiz. Bir türlü vokal yapacak uygun bir ses bulamadık. O sırada da Sezen Aksu Şat Yapım'la çalışıyor, daha ilk plaklarını yaptığı dönem. Tesadüfen oradaydı. Ondan rica ettik, 'Etme Eyleme'nin vokallerini o yaptı."

"Evlenmiyoruz"

O haftanın Ses dergisi ise Erol Evgin'in yeni şarkılarını değil ama, Çiğdem Talu ve Melih Kibar ikilisini haber yapmıştı. Haber ikilinin ilişkisi üzerineydi ve her ikisi de aşk söylentilerini kesin bir dille yalanlıyordu.

Ses dergisinin 5 Mart 1977 tarihli sayısında "Bay ve Bayan 'İşte Öyle Bir Şey': Evlenmiyoruz" başlıklı haberden:

"Çiğdem Talu bir lisede İngilizce öğretmenliği yaptığını açıkladı: 'Söy-

lentiler aslında meslek hayatımı yıpratabilir. Üstelik 36 yaşında bir kadınım. Melih ise henüz 26 yaşında. Evlenmemize imkân yok. Sadece birlikte yaptığımız bu çalışmalar tüm dikkatleri üzerine çekti. Üstelik hiçbir zaman, kiminle olursa olsun, evlenmeyi düşünmüyorum.'

Aslında Melih Kibar da Çiğdem Talu'dan farklı bir açıklamada bulunmadı: '40'ı aşkın besteme Çiğdem söz yazıyor. Onunla düşünce ve duygularımızın aynı olması zaman zaman beni de şaşırtıyor. Bu nedenle çok başarılı yapıtlar sergiliyoruz. Evlenmek hiçbir zaman söz konusu değil. Çiğdem'e bugüne dek hiçbir kadına duymadığım sevgi ve saygıyı duyuyorum.'"

Çiğdem, Melih'e bu gazete kupürünü gönderirken haberdeki bu son cümlenin altını çizecek ve şu notu düşecekti: "Teşekkür ederim canım."

Bütün bu açıklamalar boşuna değildi. İkili, söylentilerin önünü almakla kalmıyor, kendi kendilerini de ikna ediyorlardı belki. Zira ikisi de bir yerde kendine dur demişti. Sıradan bir dostluğun çok ötesinde ama bir kadın-erkek ilişkisinin olağan seyrine de kapılmadan yaşamaya alıştırmışlardı kendilerini. Duygularına kapılıp ipleri bıraktıkları dönem kısa sürmüş, mantık ağır basmıştı. Aralarındaki kilometrelerce mesafe buna yardımcı olmuştu belki de. Melih'in ne kadar sosyal ne kadar girişken ve konuşkan olduğunu çok iyi bilen Çiğdem, İngiltere'de edindiği yeni arkadaşların arasında kızlar da olduğunu, hatta bazılarıyla flört ettiğini biliyor, hissediyor ve bunu hiçbir şekilde Melih'e yansıtmıyordu. En doğrusu buydu çünkü ikisi için de. Her ne kadar "Bir de Bana Sor"un şarkı sözlerinde "Bir ben uykusuz, bir ben huzursuz, bir ben çaresiz, bir ben sensiz…" diyen kişi aslında bizzat kendisi olsa da.

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Herhalde Çiğdem kendi penceresinden her şeyi çok iyi değerlendiriyordu. Duygusal yaklaşımlarını o da aleni bir şekilde hiçbir zaman ortaya koymadı. Yani çok net olarak, birbirimizle bunları konuşarak, 'canım, aşkım, bir tanem,' gibi terminolojilerle yaşamadık. Zaten yaşanılacak bir ortamda değildik çünkü Çiğdem'in evinde annesi Haslet Teyze vardı, kızı vardı… Aşk denen şeyi güzel kutulara koyup yüklüğün en üstüne, güzel bir yere kaldırmayı becerdik. Ondan sonra birbirinden hiç ayrılmayan iki dost olarak devam ettik."

Melih'in bir taraftan kimi zaman Türkiye-İngiltere hattında gidip gelerek, kimi zaman da mektuplarla ve telefon görüşmeleriyle sürdürdüğü müzik işleri devam ederken, bir taraftan da eğitimi sürüyor, bu arada kampüsteki yurt hayatı da bir hayli neşeli geçiyordu. Yakın arkadaşlarıyla bir arada olmanın tadını çıkarırken, her zamanki muzipliği ve şakalarıyla herkesi eğlendiriyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 18 Nisan 2019 tarihinde yaptığı röportajda Dilek Çalgan anlatıyor:

"Yurdun bir yemekhanesi var, haftanın altı günü orada yemek yiyoruz ama törenle. Büyük, ahşap masalar, sandalyeler… Girip oturuyorsunuz ama servis hemen başlamıyor. Yurt müdiresi diyebileceğimiz bir hoca, cübbesini giymiş vaziyette, yanında birkaç kişiyle birlikte salona giriyor. Onun bir masası var, oraya oturuyor. Latince, şükran duası gibi bir şeyler söylüyor. Sonra siyah elbiseler giymiş, beyaz önlüklü, şapkalı garson hanımlar servise başlıyor. Her akşam bu böyle.

Bir akşam yemekte yaş pasta servis edildi. Laf oraya nasıl geldi hatırlamıyorum ama Melih'le aramızda pastayı yüzüme atarsın atamazsın diye bir iddialaşma başladı. Ben iddialaşmayı hiç sevmem aslında ama Melih bir şekilde kışkırtıyordu insanı işte. Yaparsın yapamazsın derken Melih bütün bir pastayı kaptığı gibi suratıma geçiriverdi. Düşünebiliyor musunuz, o resmi salonda… Çok sinirlenmiştim ama bir yandan da nasıl gülüyorum… Ceza bile alabilirdik ama Allah'tan almadık."

Altın Plak

Melih'in "Bizim Aile" filmi için yaptığı müziklerin kullanıldığı "Gülen Gözler" filmi, 21 Mart 1977 günü sinemalarda gösterime girdi. Bu film de bir Ertem Eğilmez aile komedisiydi. 24 Mart'ta ise Melih ve Çiğdem, Erol'la birlikte bir kez daha televizyon ekranında göründüler. Melih'in Türkiye'de olduğu günlerde İzzet Öz, "Metronom" adlı programı için "Bir de Bana Sor" şarkısına özel bir çekim yapmıştı. Kayıt stüdyosunda gerçekleştirilen bu çekimde Çiğdem ve Melih de yer alıyordu. Çiğdem, programla ilgili haberleri Melih'e göndermek için ayırdığında "Birlikte katıldığımız ikinci TV programı" notunu düşmeyi ihmal etmeyecekti.

Mart sonunda Ronnex plak firmasının "İşte Öyle Bir Şey / Sevdan Olmasa" 45'liğine Altın Plak vermek için düzenlediği ödül töreni Çengelköy adlı Şehir Hatları vapurunda yapıldı. Şehir Hatları'ndan kiralanan vapur Kabataş'tan davetlileri aldıktan sonra Boğaz'a açıldı ve Erol Evgin, ödülünü denizin ortasında aldı. Melih, İngiltere'de olması sebebiyle bu törene katılamamıştı.

Melih'in Türkiye'den uzakta en çok özlediği şeylerden biri babasının yemekleriydi. Çok küçük yaşlarından itibaren Sami Bey'in pişirdiği yemeklere alıştığından kolay kolay kimsenin pişirdiği yemekleri beğenmiyordu. Üstelik İngilizlerin yemek kültürü Türkiye'den bir hayli farklıydı. Sami Bey'in İngiltere'ye gidip geldikçe getirdiği, kendisi gelemese de gelip giden tanıdıklar vasıtasıyla gönderdiği sucuk, pastırma, beyaz peynir gibi erzaklar çok işe yarıyordu o yüzden. Melih yurt binasındaki küçük mutfakta hem kendisi hem de arkadaşları için sık sık Türk usulü yemekler de pişiriyordu.

8 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan ve Müveddet Anter'in sunduğu "Ondan Sonra" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Hayatta beste yapmaktan sonra en çok sevdiğim şey yemek yapmak. Bu belki babamdan geçti bana ama babamla beraberken hiç yemek yapmazdım. İngiltere'deyken dişim apse yapmıştı. Gözümün önünden gece yarısı mantılar geçmeye başladı. Gece yarısı hamur açıp mantı yaptım. Hayatımda yaptığım ilk yemek odur. Bir cinnet geçirdim herhalde. Bir mantı cinneti geçirdim ve mantı yaptım. Hayatımda yediğim en güzel mantıydı."

O günlerden birinde, yine yurdun mutfağında yemek pişirmek için hazırlık yaparken yaşadıkları ise Melih ve arkadaşlarının hafızasından uzun süre silinmeyecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 18 Nisan 2019 tarihinde yaptığı röportajda Dilek Çalgan anlatıyor:

"Bir pazar günü akşamüzeriydi. Duşa girdim. Duş alırken, duş perdesinin aralığından duvar fayanslarına yansıyan bir gölge gördüm. Bizimkilerden biri beni arıyor herhalde diye düşünüp, havlumu sarındım, duştan çıktım. Ben çıkar çıkmaz, tanımadığım, sarışın genç bir adam koşarak kaçtı oradan. Hemen güvenliğe haber verdim ama bulamadılar. Yok, kaçmış.

Bir başka gece yurtta bir parti vardı. Bir şey almak için odama çıktım.

Camdan bir baktım, dışarıda yine aynı kişi. Bahçede bir ağaca dayanmış, yukarıya doğru bakıyor. Yine güvenliğe haber verdim ama yine kaçtı, yakalayamadılar.

Yurt binasında ortak bir mutfak vardı. Bir hafta sonu akşamüzeri orada oturuyoruz. Mutfak, binanın alt katında ve parka bakıyor. Ben pencerenin kenarında oturuyorum, Melih de akşam yemeği için hazırlamak için ciğer doğruyor. Kafamı bir kaldırdım, aynı adam yine karşımda. Çığlık çığlığa 'Adam burada çocuklar,' diye bağırdım. Melih elinde bıçakla odadan fırladı, adamın peşinden koşmaya başladı. Ciğer doğradığı için elleri kan içinde ve elindeki bıçak da kocaman. Melih adamın peşinden koşuyor, biz Melih'in peşinden koşuyoruz. Film gibi bir andı o. Melih yakalayamadı, adam yine kaçtı.

Sonra o genci bir daha hiç görmedik. Kimdi, kimin nesiydi öğrenemedik. Muhtemelen üniversiteden biri değildi ve sanırım rahatsızdı."

18 Nisan 1977 günü sinemalarda gösterime giren iki filmde birden Melih Kibar besteleri vardı. Erman Film'in Osman Seden yönetmenliğinde çektiği ve Erol Evgin'in de ilk kez oyuncu olarak rol aldığı Meryem ve Oğulları filminde Melih-Çiğdem-Erol üçlüsünün plak olmuş dört şarkısından üçü yer alıyordu. Arzu Film yapımı "Cennetin Çocukları" filminin müzikleri ise, Melih Kibar'ın "Aile Şerefi"nden sonra yaptığı ikinci dram müziği denemesiydi.

"Yıldönümü"

Aynı günlerde Füsun Önal'ın "Anlamıyorum / Yıldönümü" 45'liği piyasaya sürüldü. Füsun Önal'ın tamamı Melih Kibar-Çiğdem Talu şarkılarından oluşan albümü çoktan hazırdı ama Ronnex firması ilk etapta albümden bir 45'lik yayınlamaya karar vermişti. Bu 45'likte yer alan "Yıldönümü" adlı şarkınınsa Çiğdem ve Melih için özel bir önemi ve anlamı vardı. Nitekim 45'lik kapağında şarkının adının altına parantez içinde "25 Mayıs" yazılmıştı. Bu tarihe ilişkin açıklama ise şarkı sözlerinin sonunda yer alıyordu: "Çiğdem Talu-Melih Kibar ikilisinin çalışmaya başladıkları tarihtir." Çiğdem, bu şarkının sözlerini birlikte çalışmaya başlamalarının yıl dönümünde yazmıştı. Çiğdem'in şarkının sözlerinde "Bir yıl önceki karşılaşmamız aklımda," derken de "Bu dostluk bu inanç, hep böyle kalacak, yıllar sonra da

değil mi?" diye sorarken de hitap ettiği kişi Melih'ten başkası değildi. Nitekim 45'liğin İngiltere'ye gönderdiği kopyasına şu notu düşecekti: "Sekizinci plağımız ve yıl dönümümüz kutlu olsun canım benim… 'Hep böyle olacak' dedik… Hep böyle oluyor işte!"

Mayıs ayında Erol Evgin'in yeni 45'liği bütün dergi ve gazetelerin müzik listelerinde bir numaradaydı. Melih, bir fırsatını bulup bir kez daha İstanbul'a geldiğinde ise birlikte çalışmaya başlamalarının yıldönümü için bu kez erken bir kutlama yaptılar. 13 Mayıs gecesi ikinci yıl kutlaması için yine Tarabya'daki La Boheme Restoran'daydılar. Kutlama yemeğine katılanlar arasında Erol Evgin, Timur Selçuk, İlhan İrem ve Mine Veral da vardı. Mine Veral, Ses dergisinin 1975 Liselerarası Altın Ses Yarışması'nda kız solist kategorisinin birincisi olmuştu ve ilk plağında iki Melih Kibar-Çiğdem Talu şarkısı seslendirecekti. Çiğdem Talu, ülkede yaşanan siyasi çalkantıların müziğe yansımasını dikkatle takip ediyordu. "Nereye Payidar?" ve "Sakıncalı Piyade" oyunları için Timur Selçuk'un bestelerine yazdığı şarkı sözleri de siyasi tavrı olan, toplumsal içerikli sözlerdi. Pop şarkılarında suya sabuna dokunmuyor gibi görünse de kimi şarkı sözlerinin arasında zaman zaman mesajları olan cümleler de dikkati çekiyordu. Mine Veral için Melih'in iki bestesine yazdığı sözler de bu minvaldeydi. Mine Veral'in "Yolcu / Şaştım Kaldım" 45'liği haziran ayında piyasaya çıktı.

Tam da o günlerde Melih'in Swansea kampüsünde kaldığı yurt odasını boşaltması gerekiyordu. Yüksek lisans öğrencileri için verilen süre, eğitim yılının bitmesiyle birlikte sona ermişti. Artık yurtta kalamayacaklardı. Melahat ve Dilek, başka bir kız arkadaşlarıyla birlikte ev tutmaya karar verdiler. Ancak o arkadaşları bir süre sonra vazgeçince, Melahat ve Dilek'in ev arkadaşları Melih oluverdi.

Yavuz Hakan Tok'un 18 Nisan 2019 tarihinde yaptığı röportajda Dilek Çalgan anlatıyor:

"Kampüse yarım saatlik mesafede, iki katlı, çok güzel bir evdi. Evi tuttuktan sonra ben tatil için Türkiye'ye döndüm. Melahat ve Melih evde kalıyordu, benim odam da boştu. O günlerde Çiğdem, Çiğdem'in kızı Zeynep, Çiğdem'in Işık Lisesinden bir arkadaşı ve Sami Bey, İngiltere'ye gittiler ve hep birlikte o evde kaldılar."

Yavuz Hakan Tok'un 27 Şubat 2019 tarihinde yaptığı röportajda Zeynep

Talu anlatıyor:

"İngiltere'ye gittiğimizde, ilk iki gün Londra'da kaldık. Melih de yanımıza geldi. Londra'da geziyoruz. Güllü Aybar bana bir sandalet ısmarlamış İngiltere'den almam için. Güllü de benim ablam gibi, çok yakınız. İlla istediği sandaleti bulmamız lazım. Arıyoruz, tarıyoruz ama bir türlü onun istediği gibi bir şey bulamıyoruz. Ben de feci tutturan bir çocuktum, inatçıydım. O sandalet illa bulunacak.

Artık akşam olmuş, biz hâlâ dolaşıyoruz. Hiç unutmuyorum, trafik ışıkları var, karşıdan karşıya geçeceğiz. Ben 'Dükkanlar kapanıyor, Güllü'nün sandaletini hâlâ bulamadık,' diye kıyametler koparıyorum. Annem beni ikna etmeye çalışıyor ama ne mümkün. Ben artık nasıl tutturduysam, delirtmişim insanları demek, Melih'in elini havaya kaldırdığı hatırlıyorum; bir tokat patlatacak suratıma. Annemin aniden kafasını ona doğru çevirmesiyle öylece kaldı tabii. Melih yıllar boyunca, beni biriyle tanıştırırken hep bunu söyledi sonra: 'Zeynep kızım sayılır, hayatta tek el kaldırdığım insan.'

Melih telefonda annemi işletmeye bayılırdı. Swansea'deki evde kaldığımız bir gece, 'Dur bak şimdi ne yapacağım,' dedi bana. Gizlice evden çıkıp, evin yakınındaki bir telefon kulübesine gitmiş. Oradan evi arıyor. İçimizde İngilizce bilen bir tek annem olduğu için de o açtı telefonu. 'Elektrik idaresinden arıyorum, faturalar ödenmemiş, elektriğiniz keseceğiz,' demiş telefonda. Annem de yazık, kendisinin misafir olduğunu filan anlatmaya çalışıyor. Belki yarım saatten fazla işletti annemi. Sonra çok güldük tabii."

Sopot'ta "İşte Öyle Bir Şey"

Çiğdem İngiltere'den döndükten kısa bir süre sonra yeni bir haber aldı. Bir kez daha Sopot Festivali'ne gidiyorlardı. Bu defa Türkiye'yi temsil etmek üzere iki şarkıcı birden gidecekti Sopot'a. Biri Erol Evgin, diğeri ise Ayla Algan olacaktı. Ayla Algan, Ergüder Yoldaş'ın bir bestesiyle yarışmaya katılıyordu. Erol Evgin ise Türkiye'de büyük sükse yapan, ona Altın Plak ve bir dolu ödül kazandıran "İşte Öyle Bir Şey"le yarışmak istiyor, şarkının orada da beğenileceğini düşünüyordu. Yarışmada bir yıl öncesinden deneyimli olan Timur Selçuk da ekibe yine aranjör olarak katılacaktı. Ekibin büyük kısmı 21 Ağustos Pazartesi günü Sopot'a ulaştı. Çiğdem, İstanbul'dan birkaç gün sonra hareket edecek, Melih'se ise İngiltere'den gelecekti.

O yıl Sopot Festivali'nde bir yıl öncesinden farklı olarak yarışmacıların ikişer değil, birer şarkı söyleme hakları vardı. Bununla birlikte, yine bir tane de Polonya şarkısı söyleyeceklerdi. Yarışmanın Polonya şarkıları etabı için Erol Evgin, Timur Selçuk'la birlikte "Spot Slongugur" adlı şarkıyı seçmiş, şarkının Türkçe sözlerini Çiğdem Talu yazmış ve adını "Deniz" koymuştu. Timur'sa yaptığı düzenlemeyle bu şarkıyı bir Karadeniz horon havasına çevirmişti. Ne var ki ne bu şarkı ne de çok umutlu oldukları "İşte Öyle Bir Şey" yarışmada beklenen ilgiyi uyandıracaktı.

Hey dergisinin 5 Eylül 1977 tarihli sayısında "Ayla Algan Yarışmadan Az Kaldı Çekiliyordu" başlığıyla yayımlanan haberden:

"İlk kez uluslararası çapta bir yarışmaya katılan ve 10 bin kişi karşısına çıkan Erol Evgin çok heyecanlandı ama sahnedeki efendi ve güler yüzlü hali ile seyirciyi bağladı kendisine. Türk halkının zevkini ve rengini taşıyan 'İşte Öyle Bir Şey'in Polonya halkı için geçerli olmadığını hep beraber gördük. Timur Selçuk'un düzenlediği Polonya parçası 'Deniz' de Karadeniz havasına bürünmüştü. Böyle olunca halka yabancı gelen iki yöresel parça sunulmuş oldu. Bu hata idi. Nitekim Erol Evgin de bunun hata olduğunu kabullendi ve hiç olmazsa ilk parçanın daha popüler bir karakterde hazırlanması gerektiğini, bunu başaran şarkıcıların nasıl tutulduğunu anladı. Kim ne derse desin Erol Evgin görevini yaptı ve Polonya halkına bizden olan şeyler sundu. Yarışmada ödül almadığı için başarılı olmadığı düşünülmemeli."

Çiğdem ve Melih için Sopot, bir yıl öncesinin anılarıyla doluydu. Birkaç ay ayrı kaldıktan sonra birbirlerini tekrar Sopot'ta görmeleri de tuzu biberi olmuştu. Yine de hiçbir şey bir yıl önceki gibi değildi artık. Birlikte yaptıkları iş, ilişkilerinden bir adım önce geçmiş gibiydi. Festival sonrası Melih tekrar İngiltere'ye giderken Çiğdem de ekiple beraber İstanbul'a döndü. Melih İngiltere'ye döner dönmez Melahat ve Dilek'e evden ayrılacağını söyledi. On dakikalık mesafede, Westcliff semtinde başka bir ev bulmuş, okyanus manzaralı bu eve bayılmıştı. Yaşlı bir karı kocanın eviydi bu ve Melih sadece bir odasını kiralamıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 18 Nisan 2019 tarihinde yaptığı röportajda Dilek Çalgan anlatıyor:

"Bizi bırakıp başka eve çıktı diye ben birazcık bozulmuştum. Bizim evimizin olduğu yer iki katlı evlerin olduğu bir mahalleydi ve öyle bir manza-

rası yoktu ama Melih'in bulduğu evin manzarası şahaneydi. Bence o cazip geldi Melih'e. Bir de daha hür olmak istemiş olabilir. Gençken öyle algılamıyor tabii insan, niye bizi bıraktı diye düşünüyor ama özgürlük de önemli bir şey. Yoksa aramızda kötü bir şey olmadı. Birbirimize gidip geldik yine."

Füsun Önal'ın "Bir Tanem / Beni Hatırlar mısın?" adlı 33'lük plağı ağustos, Erol Evgin'in ilk 33'lük plağı "İşte Öyle Bir Şey" ise eylül aylarında peş peşe piyasaya çıktı. Her iki plaktaki onar şarkının onu da Çiğdem Talu-Melih Kibar şarkısıydı ve bu plaklarla ikili adeta müzik dünyasına meydan okuyor, iş birliklerinin kısa süreli olmayacağını bir kez daha gösteriyordu. Nitekim iki plak da ardı ardına listelerde bir numaraya yükselecek ve son derece iyi satış rakamları yakalayacaktı. Kasım ayında ise Çiğdem-Melih imzalı bir 45'lik daha çıktı piyasaya. İkili bu defa, o günlerin popüler isimlerinden Seyyal Taner için iki şarkı yapmışlardı. "Gülme Komşuna / Seni Çok Özledim" 45'liği de listelere aynı hızla giriş yapacaktı.

"Bu Gece"

"Melih? Duyabiliyor musun beni?"

"Evet şimdi duyuyorum ama hatlar kötü bugün galiba. Çok cızırtılı geliyor. Burası çok yağmurlu."

"Burası da öyle canım. Beş saatte bağlayamadılar telefonu. Nasılsın? Uyandırmadım umarım."

"İyiyim. Yok daha yatmamıştım. Bir şeyler okuyordum odada. Sen nasılsın?"

"İyiyim canım. Bak ne diyeceğim sana. Eurovision'a katılalım mı ne dersin?"

"Hayırdır inşallah! O nereden çıktı? Katılmayalım demiştik ya."

"Rezzan çok istiyor katılmak. Ben de şöyle bir baktım. 'Bu Gece' vardı ya ona yaptığımız. Çok güzel olur sanki. Aklımda bazı fikirler var."

"Bilmiyorum. Sen öyle diyorsan… Eeee? Yetişecek mi peki?"

"Aralık başında teslim edilecekmiş şarkılar. Şartnameyi aldırdım ben TRT'den. Esin Engin'le de konuştum. Stüdyo müsaitmiş. 'İki günde hallederiz' dedi."

"Zaten o şarkının aranjmanı için düşündüğümüz şeyler vardı."

"Evet, hepsini anlattım Esin'e. Rezzan çok heyecanlı. Çok da katılan varmış bu sene."

"Hayırlısı olsun… Deneylim bakalım. Denemekten bir zarar çıkmaz."

"Tamam canım. Ben de öyle düşünüyorum. Şimdi kapatıyorum. Gelişmelerden haberdar ederim ben seni."

"Tamam. Zaten bar bar bağırıyorum sesimi duyurmak için. Ev sahipleri bir şey var sanacak. Birazdan evden atabilirler beni."

Gülerek kapattılar telefonu karşılıklı. Ertesi gün Çiğdem, şarkı üzerine konuşmak için stüdyoda Esin Engin ve Rezzan Yücel'le bir aradaydı. "Bu Gece" sadece iki gün içinde aranje edilecek, kaydedilecek ve zamanında TRT'ye teslim edilecekti.

Eurovision Şarkı Yarışması 1978 Türkiye elemeleri için TRT tarafından görevlendirilen jürinin finale bıraktığı 12 şarkı, 6 Aralık 1977 günü televizyondan duyuruldu. "Bu Gece" ilk elemeyi geçen şarkılar arasındaydı. Ne var ki finale kalan diğer ekipler arasında çok güçlü rakipler vardı. İlk eleme zorlu geçecekti, orası kesindi. Çiğdem, şarkılarına ve bugüne dek müzikte elde ettikleri başarılara çok güveniyordu. Melih'se ülkeden kilometrelerce uzakta, olan biteni Çiğdem'in telefonda anlattıkları kadarıyla takip edebiliyor, sonucu merakla bekliyordu. İlk elemeyi geçen 12 şarkı, iki gün üstü üste, 16 ve 17 Aralık geceleri ekrana getirilecek, ertesi gün ise finale kalan altı şarkı açıklanacaktı. Bu maksatla yapılacak çekimlerde şarkıcılar önceden stüdyoda yapılmış kayıtlar eşliğinde "playback" yapacaklar, yani sadece ağızlarını oynatacaklardı. Yarışmacılar bir hafta önceden Ankara'ya çağırıldı. Çekimler TRT'nin Kavaklıdere'deki stüdyolarında yapıldı.

"Paris'te O Gece"

TV'de 7 Gün dergisinin 12 Aralık 1977 tarihli sayısında yayımlanan "Paris'te O Gece" başlıklı haberde Rezzan Yücel anlatıyor:

"Benim şarkımın bir mizanseni var. Olay Fransa'da, bir sokakta geçer. Paris sokaklarında sık sık rastlanan bir laternacı, bir de kemancı… O sırada

önlerinden bir kadın geçer… Kadın hüzünlü, çalgıcılar ise neşelidir. Kadın da çalgıcıların neşesine katılmak ister… Ve çalgıcılarla konuşur… İşte şarkım bu konuşmadan oluşuyor."

Rezzan Yücel, televizyon çekiminde şarkıyı tam da böyle bir mizansen içinde söyledi. Hatta bunun için İstanbul'dan Ankara'ya çekimde kullanılmak üzere 75 yıllık bir laterna getirtilmiş, Rezzan Yücel ve vokalistleri için şarkının hikâyesine uygun kostümler hazırlanmıştı. Eurovision'un bir şarkı yarışması olduğu kadar bir şov olduğunu da çok iyi bilen Çiğdem, her ayrıntıyı incelikle düşünmüş, yapılan her şeyi Melih'e telefonda tek tek anlatmıştı. 18 Aralık Pazar gecesi finale kalan şarkıların isimleri televizyonda açıklandığında, sonuçlar şaşkınlık yarattı. Finale altı şarkının bırakılacağı duyurulmuş olmasına rağmen, sadece dört şarkı seçilmişti. Ve seçilen şarkılar arasında "Bu Gece" yoktu.

"Allah Ayırmasın"

Yarışmanın bundan sonraki safhası epeyce kavgalı, gürültülü, işin içine Danıştay'ın bile karıştığı bir süreçle devam edecekti. Melih ve Çiğdem'se Eurovision defterini şimdilik kapatmışlardı. Aralık ayında Melih yılbaşı tatili için İstanbul'a geldi. O günlerde Çiğdem'le birlikte katıldıkları bir düğünde yan yana görünmeleri, artık unutulmaya başlamış söylentileri tekrar canlandıracaktı. Melih'in Alman Lisesinden sınıf arkadaşı Derya Maktav'ın düğünüydü bu.

Hafta Sonu gazetesinin 13 Ocak 1978 tarihli sayısında yayımlanan "Allah Ayırmasın" başlıklı haberden:

"Geçenlerde genç besteci Avrupa'dan döndü ve iki kafadar, ortak bir dostlarının düğününde yine bir araya geldi. Bu arada onların ilişkisindeki ilginç bir gelişme de meraklı gözlerden kaçmadı. Önceleri objektif karşısında ciddi poz vermeye özellikle dikkat eden ikili, bu kez pek samimiydi. Ve Kibar'ın kolu gece boyunca Talu'nun omzundan inmedi."

Bu tamamen magazin diliyle yazılmış haber Çiğdem'i üzecek, bir süre sonra kendini bir kez daha açıklama yapmak zorunda hissedecekti.

TV'de 7 Gün dergisinin 13 Mart 1978 tarihli sayısında "Evet Seviyo-

rum" başlığıyla yayımlanan haberde Çiğdem Talu anlatıyor:

"Duygusalımdır ancak düşüncelerimle hareket ederim… Aynı olayı, müziği paylaşan iki insan muhakkak birbirlerine ilgisiz kalamazlar. Melih'i sevebilirim ama bu platonik bir sevgiden ileri gitmez. Evlilik gibi sözler ancak hayaldir benim için… Hemen bunun nedenini de açıklayayım sizlere… Melih çok genç, gezecek, görecek, insanları tanıyacak… Bense artık 38 yaşına gelmiş, boyunca çocuğu olan bir kadın… Gerçekleri görmek, aradaki yaş farkını düşünmek gerek… Sorumluluklarımı, çocuğuma ve öğrencilerime karşı olan görevlerimi de biliyorum…"

Bu sözlerin içinde saklı yarım kalmışlık, yaşanmamışlık Melih'le aralarında hiç konuşulmayacaktı bir daha. Çiğdem'in yazdığı şarkı sözlerinde saklanacak olsa da…

"Anlatılır gibi değil, sevgi değil, aşk değil, bu öyle bir duygu ki, aştan da öte."

"Özgürlük"

1978 yılının mart ayında Çiğdem ve Melih imzalı şarkıların yer aldığı iki 45'lik daha çıktı piyasaya. Birisi Engin Evin'in uzun zaman önce kaydedilmiş "Suç Bende / Neredeydin Kim Bilir" 45'liği, diğeri ise Rezzan Yücel'in "Bu Gece / Birdenbire" 45'liği idi. Çok iyi bir şarkıcı olmasına rağmen o günlerde alkol sorunuyla boğuşan Engin Evin istikrarlı bir grafik çizemiyordu. Nitekim Evin'in plağı çok fazla ses getirmeyecek, buna karşın Rezzan Yücel'in Eurovision elemelerinde çok sevilmiş ama her nedense elenmiş şarkısının 45'liği ise kısa sürede iyi bir satış rakamı yakalayacaktı.

Nisan ayında yine Arzu Film yapımı bir aile komedisi olan ve Ertem Eğilmez tarafından çekilen "Neşeli Günler" filmi gösterime girdi. Melih'in "Bizim Aile" filmi için bestelediği müzikler, "Gülen Gözler"den sonra bu defa da "Neşeli Günler" filminde kullanılmıştı. Aynı günlerde Erol Evgin'in "İçimdeki Fırtına / Yine de Güzeldir Yaşamak" 45'liği ile Seyyal Taner'in "Sorma Neydi O / Neden Gelmedin?" 45'likleri piyasaya sürüldü. Melih ve Çiğdem için farklı ve özel bir yeri olan "İçimdeki Fırtına", böylece nihayet dinleyici karşısına çıkıyordu.

Timur Selçuk'un mayıs ayında yayınlanacak 45'liğinde ise bir Çiğ-

dem-Melih şarkısı vardı. Plağın A yüzünde, şarkı sözlerini Çiğdem Talu'nun yazdığı, müziklerini Timur Selçuk'un yaptığı "Sakıncalı Piyade" adlı tiyatro oyununun şarkılarından biri olan "Dönek Türküsü" yer alıyordu. Oyun Ankara Sanat Tiyatrosu tarafından ocak ayında sahnelenmeye başlamıştı, oyunun şarkıları ise sahnelenmesinden tam bir yıl önce hazırlanmıştı. "İşte Öyle Bir Şey"den bu yana Çiğdem'in ismi ilk kez bir şarkıda Melih Kibar olmaksızın yer alıyordu ve bu şarkı "Dönek Türküsü" idi. Buna karşılık Melih ve Çiğdem'in birlikte çalışmalarına dolaylı olarak, Melih'in besteci olarak parlamasına ise doğrudan etkili olmuş ve ikilinin birçok şarkısına da aranjör olarak imza atmış Timur Selçuk, ilk kez onların bir şarkısını seslendiriyordu. 45'liğin B yüzünde yer alan "Özgürlük" adlı şarkıydı bu.

Haziran ayında Çiğdem-Melih şarkılarından oluşan iki 45'lik daha yayınlandı. Biri, o günlerin popüler şarkıcılarından Nil Burak'ın "Kırk Yılda Bir / Dünyamı Yıktı Geçti" 45'liği idi. Diğeri ise sinema oyuncusu Sezer Güvenirgil'in ilk şarkıcılık denemesi olacak "Aşktan da Öte / Yazık Değil mi?" 45'liği.

"Ben Melih Kibar ve borçlarım..."

Melih, bestecilik kariyerini ülkeler arası devam ettirirken, yüksek lisans eğitiminin de sonuna gelmişti ve bitirme tezini teslim etmek üzereydi. Bu yüzden en son yılbaşı tatilinde geldiği Türkiye'ye altı aydır gelip gidemiyordu.

Melih Kibar'ın İngiltere'den teyzesi Güzide Ölçmen'e yazdığı 22 Haziran 1978 tarihli mektuptan:

"Sevgili teyzeciğim, işte hayırsız yeğeninizden nihayet bir mektup; tabii son görüşünüzde kimya mühendisi olarak hatırlıyor olmalısınız ama yarın 'yüksek kimya mühendisi' bir yeğeniniz olacak! Yarın tezimi teslim ediyorum, kabul edildi ve yarın hocama teslim edip işlerimi bitirmiş olacağım. Ben altı aydan beri Türkiye'ye gelmeden buradaki işleri ve mektuplarla, bantlarla da müzik işlerini yürütüyorum. Buralara iyice alıştım. Çok güzel bir yerde oturuyorum, deniz kenarında bir ev, yani tam Atlantik Okyanusu kenarında. Bir de ufak arabam var. Bu oturduğum yer şehrin dışında olduğu için araba şart. Ev sahipleri de aynı evde oturuyor, yaşlı bir karı-koca, çok tatlı insanlar. Burada işim bittiği zaman ne yapacağıma kesin karar veremedim henüz. Belki

biraz daha sallanırım buralarda. Hayırlısı olsun artık…"

İki yıla yakın bir süredir, İngiltere'deki müzik sektörünün işleyişini takip edip, Türkiye'deki müzik sektörüyle kıyasladıkça Melih'in besteciliği meslek edinip edinmeme konusunda kafası giderek daha çok karışıyordu. Hazır yüksek lisansını da tamamlayacakken, yüksek kimya mühendisi olarak hayatına devam etmeye karar veriyor, tam karar vermişken ertesi gün kendini piyano başında yeni bir beste yaparken buluyordu. O günlerde İngiltere'den Türkiye'deki dergi ve gazetelere gönderdiği mektuplarla besteciliği bıraktığını açıklayacak, sebep olaraksa ülkede işlemeyen telif haklarını gösterecekti.

Hey dergisinin 21 Ağustos 1978 tarihli sayısında yayımlanan ve Doğan Şener tarafından kaleme alınan "Melih Kibar Besteciliği Neden Bıraktı?" başlıklı köşe yazısında alıntılanan Melih Kibar'ın mektubundan:

"Aşağı yukarı üç-dört aydan beri kaleme almak istediğim bu mektubu nihayet gerçekleştirebilmenin mutluluğu içindeyim. Kimya mühendisi olarak ayrıldığım İstanbul'a yüksek kimya mühendisi olarak dönebilmek için yaptığım çalışmaların önemli bir kısmını tamamlamış bulunuyorum… Son yedi-sekiz haftada Hey listesinin üst sıralarında bestelerimi görmekten ne kadar kıvanç duyduğumu anlatamam. Her ne kadar profesyonel besteci sıfatında görülüyorsam da duyduğum amatör zevkin yerini hiçbir şey dolduramaz. Milyonlar ödeseler o zevki veremezler bana.

Ben müzikten kazandığım parayla tahsilimi tamamlamaya çalıştım. Ama İngiltere'de geçirdiğim iki yılın sonuna yaklaşırken burada vasat, hatta vasatın altında bir yaşamım olmasına rağmen aylık çeklerin gelebilmesi için borçlanmak zorunda kaldım. Şimdi Türkiye'de beni borç bekliyor… Bir yanda gazinolar, oradaki fiyatlar, bir yanda neon ışıklarla adı yazılan şarkıcı arkadaşlar ve ücretleri, bir yanda da son haftalarda listelerin üst sıralarında besteleri yer almış ben, yani Melih Kibar ve borçlarım…"

Hürriyet gazetesi Kelebek ilavesinin 7 Ekim 1978 tarihli sayısında "Besteciliği Bıraktım" başlığı ile yayımlanan haberde Melih Kibar'ın yazdıklarından:

"Buraya gelip de ülkemizin hafif müzik çarklarına dışarıdan bakma olanağına sahip olunca düşüncelerim yeterince somutlaştı. Artık beğenmediğim çarkların arasına sıkışmamaya karar verdim. Bu piyasanın zihniyetine karşı savaşmak için beste yorumlayıp göndermekten vazgeçtim. Ben bir

45'lik plak için 10 bin lira alırken gecede 5 ilâ 30 bin lira arasında kazanan şarkıcı arkadaşlar ve buna bağlı olarak plak şirketlerinin gelirleri arasındaki farklılık bardağı taşırdı ve bu kararı yazdım. Buraya gelen gazete ve dergilerden izliyorum. Bestelerimin çoğu plak listelerinin üst sıralarında. Ben öğrenimimi tamamlamak için geldiğim İngiltere'de 40 peni ile dolaştım günlerce. Şayet bir Batılı besteci olsaydım kazandığım telif haklarıyla belki de milyoner olmuştum."

Tüm bu yazdıklarında haksız değildi Melih. Türkiye'de telif hakları henüz işlerlik kazanmamıştı. Besteciler ya plak firması ya da şarkıcıyla yaptıkları anlaşma nispetinde şarkı başına para kazanıyor ama ne plak satışından ne de şarkıların sahnede söylenmesinden, televizyonda, radyoda yayınlanmasından eser sahibi olarak gelir elde edebiliyorlardı. Dolayısıyla şarkıları ne kadar çok çalınırsa çalınsın, plakları ne kadar çok satılırsa satılsın Türkiye'de bestecilik karın doyurmuyordu. Nitekim Melih'in kafasını o günlerde kurcalamaya başlayan bu mesele, sonraki yıllarda hiç vazgeçmeyeceği bir hak mücadelesine dönüşecekti.

Kesin dönüş

Ekim ayında başrolünde Seyyal Taner'in oynadığı bir televizyon filminin çekimlerine başlandı. Hüseyin Karakaş'ın yönetmenliğini yaptığı "Çırpınış" adlı film tamamen şarkılardan oluşacak müzikal bir film olacaktı ve şarkılar Çiğdem-Melih ikilisi tarafından yazılmış, düzenlemeleri yine Timur yapmıştı. Gecekonduda büyümüş bir genç kızın şöhret olmak için evinden kaçıp kötü yola düşmesini ve nihayetinde aklını yitirmesini anlatan hikâye, toplumsal bir eleştiri taşıyordu. Filmde kullanılacak beş şarkının her biri hikâyenin bir parçasını oluşturuyor ve bütünü tamamlıyordu. Türkiye'de daha önce hiç yapılmamış türde bir deneme olacaktı bu. Çekimler bir hafta içinde bitirildi ama filmin ekrana gelmesi için uzunca bir zaman geçmesi gerekecekti.

Melih, 1978 yılı kasım ayının ortalarında Türkiye'ye döndü. İki yıllık İngiltere macerası böylece sona ermişti. Özellikle besteciliği bıraktığına dair yayımlanan haberlerin ardından Çiğdem'le kaç defa telefonda konuştuklarını hatırlamıyordu. Çiğdem her defasında bu kadar yetenekli ve yaratıcı birinin kendi isteğiyle besteciliği bırakmaya hakkı olmadığını söylemişti. Daha yapılacak çok şey vardı. Melih'se kafasında her şeyi düşünüp tartıyor,

Çiğdem'e de hak veriyor ama ince eleyip sık dokumaktan bir türlü vazgeçemiyordu. Kendini bildi bileli böyleydi. Her konuda fazla titiz, fazla detaycıydı ve bazen detaylarda boğuluyordu bu yüzden. Tezini verip yüksek lisansını tamamladıktan sonra yaşadığı kararsızlık sürecinde Türkiye'ye dönmek istememiş ve dönüşünü sürekli ertelemişti. Ancak sonunda müzik ağır basacak ve Melih soluğu yine İstanbul'da alacaktı.

Türkiye'ye kesin olarak döndüğü ve Çiğdem'le müzik çalışmalarına devam ettiği haberi, daha bir ay önce besteciliği bıraktığına dair gazetelerde çıkan haberleri yalanlıyordu.

TV'de 7 Gün dergisinin 27 Kasım 1978 tarihli sayısında "Londra-İstanbul Arasında Doğan 27 Beste" başlıklı haberden:

"Melih Kibar'ın müziği bıraktığı, Çiğdem Talu ile birlikte çalışmadıkları yolundaki söylentilere verilecek yanıtları ve kanıtları var ikilinin… Melih Kibar tam sekiz ay boyunca yurda gelmeyince… 'Söylentilerin aksine, hiç ara vermedik sekiz ay boyunca çalışmalarımıza.' diyorlar bir ağızdan ve ekliyorlar: 'İşte kanıtları… Sekiz ay içinde yedi 45'lik, bir uzunçalar ve beş şarkıdan oluşan bir de televizyon müzikali hazırladık. Melih burada olsaydı da bundan fazla ürün veremezdik zaten.'"

Haber için TV'de 7 Gün muhabirine aylar sonra ilk kez birlikte poz vermişti Melih ve Çiğdem. Cevat Bey Köşkü'nde, Çiğdem'in plak kapaklarını astığı duvarın önünde… Melih saçlarını kestirmişti. O delikanlı havasının yerini olgun bir genç bir adam almıştı sanki. İkili geleceğe dair planlarından da bahsediyorlardı röportajda. "Çırpınış" gibi bir başka müzikal filmi de sinema için hazırlamak istiyorlardı. Tamamen şarkılardan oluşacak, içinde hiç diyalog olmayan bir film projesiydi bu.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Claude Lelouch'un 'Toute Un Vie (Tüm Bir Yaşam)' diye bir filmi vardı. O çok etkilemişti hepimizi. Onun gibi tamamen müzikal bir film olacaktı. Hatta Çiğdem bazı şarkıları yazmıştı bile ama sonra olmadı o iş. Yeşilçam'la öyle bir işi buluşturmak çok zordu tabii."

İkilinin gerçekleşmeyen bu film projesi için yazdığı "Tüm Bir Yaşam" adlı şarkı, ancak uzun bir süre sonra dinleyici karşısına çıkabilecekti.

Kasım ayında Erol Evgin'in "Aldım Başımı Gidiyorum / Kader Utansın" 45'liği piyasaya çıktı. Dergi ve gazetelere verilen ilanda "Türk hafif müziğinde artık onu kimse durduramaz… Aldı başını gidiyor!" cümlesi dikkat çekiyordu. Ronnex plak firması Çiğdem-Melih-Erol üçlüsünün elinden çıkmış her plağın satış garantisinden emindi artık ve bu yeni plağın iddiasını da böyle ortaya koyuyor gibiydi. Melih-Çiğdem ve Erol ise o günlerde Timur Selçuk'u da yanlarına alarak ikinci Erol Evgin 33'lüğüne girecek yeni şarkılar için stüdyoya kapanmışlardı.

"Müziko-kimyacı"

Sinemadan çıktığında, dışarıda kar yağışının başladığını gördü Melih. Ne şapka ne eldiven almıştı evden çıkarken ama üşümüyordu da. İngiltere'nin sürekli ıslak havasından sonra İstanbul'un kışı onu üşütmez olmuştu adeta. Kalabalık caddede insanlar koşuşturup duruyorlardı. Onun acelesi yoktu. Üzerine atıştıran kar taneleri de hoşuna gidiyordu. Yıllar öncesini hatırladı. Yine aynı sinema salonunda seyretmişti müziğini yaptığı ilk filmi. Aradan dört yıl geçmişti. Dördüncü "Hababam Sınıfı" filmi "Hababam Sınıfı Dokuz Doğuruyor"da bir kez daha onun müziği kullanılmıştı. Film başladığında karanlık salonda müziğinin yankılandığını duymak yine mutlu etmişti onu.

Dört yıl önce sinemadan çıktığı o gün, dört yıl süresince yaşayacaklarının birini bile hayal edemezdi. O gün vapurda "Hababam Sınıfı" müziğini ıslıkla çalan delikanlı onu tanımamıştı. Şimdiyse sokakta yürürken insanların ona dikkatli dikkatli bakmalarına alışmaya çalışıyordu. Kimisi tanıyordu belli ki. Kimisi de bir yerden tanıdığını düşünüyor ama çıkaramıyordu herhalde. Arada selam verenler bile oluyordu. Hatta film başlamadan önce ön sıradakilerin kendi aralarında adını fısıldaştıklarını duymuş, dönüp dönüp ona bakmalarını sıkılarak, tebessümle karşılamıştı. Tanınmış bir besteciydi artık. Şarkıları, onun hiç tanımadığı, bilmediği insanların dilindeydi. Oysa o, hâlâ profesyonel bir besteci olup olmadığına emin değildi. Birkaç gün önce Çiğdem'le aralarında geçen konuşma geldi aklına. Yüksek lisans eğitimi sırasında en zorlandığı dersin fiziko-kimya olduğunu söylemişti Çiğdem'e. Sonra konu konuyu açmış, Melih sormuştu: "Acaba hem müziği hem de kimyayı içine alan ve de bunların ikisiyle de uğraşan kişilere verilen bir ad var mıdır Çiğdem?" Çiğdem biraz düşünmüş, sonra zekice gülümseyerek

cevaplamıştı onu: "Sen müziko-kimyacısın!"

Çiğdem'in fiziko-kimya tabirinden türettiği müziko-kimyacı lafı aralarında uzunca bir süre espri konusu olacaktı. Gerçi bu şaka Melih'in içinde bulunduğu açmazı hafifletmiyordu. Yaptığı bestelerin insanlar tarafından bilinmesinin, dilden dile dolaşmasının mutluluğuna diyeceği yoktu. Ama bu, ona düzenli bir gelir, garantili bir iş sağlamıyordu. Her zaman düzen takıntılı beyni, bu belirsizliği, düzensizliği kabullenemiyordu.

"Avut sen beni"

Melih, sinemadan eve döndüğünde Sami Bey mutfakta yemek pişiriyordu. Türkiye'ye döndüğünden beri babası ona sevdiği yemekleri pişirebilmek için seferber olmuştu. Doğrusu bu ya, babasının yemeklerini de özlemişti Melih. Sırf o tadı alabilmek için İngiltere'de kaldığı süre boyunca kaç kez mutfağa girmiş, hatta bir keresinde canı çok istediği için mantı bile açmıştı. Babasının yemeklerinden sonra kimsenin yaptığı yemeği beğenemiyordu. Şimdi, lise yıllarındaki günlerine geri dönmüş gibiydi ve bundan hiç şikayetçi değildi.

"Yine neler yapıyorsun?"

"Erken geldin. Daha bir saati bulur pişmesi. Nasıldı film?"

"Güzeldi. Güldüm bayağı. Arayan soran oldu mu?"

"A evet Çiğdem aramıştı. Bir ara istersen hemen, sesi biraz telaşlı gibiydi."

"Hayırdır inşallah."

"Sordum, 'Mühim bir şey yok,' dedi ama…"

Melih salona geçti. Telefonun ahizesini kaldırdı, numarayı çevirdi.

"Alo. Çiğdem?"

"Melih, nasılsın canım?"

"İyiyim. Hayrola? Bir şey mi var? Babam sesini beğenmemiş telefonda."

"Hey dergisini gördün mü?"

“Yok hayır, almadım daha. Aklıma gelmedi. Ne var?”

“Önce iyiyi mi söyleyeyim kötüyü mü?”

“Hangisini istersen. Meraklandım şimdi.”

“Ödüller açıklanmış. ‘78’in ödülleri.”

“Eeee?..”

“Erol’un 33’lüğü üçüncü olmuş. ‘İçimdeki Fırtına’ da 45’liklerde beşinci. Erkek şarkıcılarda Erol, Ersan Erdura’ya kaptırmış birinciliği.”

“Bunlar iyi haber kısmı mı?”

“Yok canım. Bunlar kötü haberler.”

“Aman canım, ben de bir şey var sandım. Her sene bize ödül verecek değiller ya. Ne yapalım, canımız sağ olsun. Biz yaptığımız işi biliyoruz nihayetinde.”

“Orası öyle canım ama yine de beklemiyordum. Biraz üzüldüm.”

“Haklısın, ben de üzüldüm şimdi. Ama boş ver. Eeee, iyi haber neydi?”

“Yılın şarkı sözünde hem birinci hem ikinci olmuşuz. ‘İçimdeki Fırtına’ birinci, ‘Bu Gece’ ikinci.”

“Aaa ne güzel işte!”

“Bu halk oylaması değil. Jüri seçmiş. Malum, her zamanki isimler var işte jüride. Hayır anlamadığım şey niye yılın şarkısı değil de yılın şarkı sözü?”

“Yılın şarkısı neymiş?”

“Nükhet’in şarkısı, ‘Melankoli’. Tamam güzel şarkıydı ama…”

“Güzel şarkıydı, evet. Ali’nin bestesiydi değil mi o?”

“Evet canım. Yani anlayacağın iyi haber de pek iyi haber değil aslında. Ben bu şarkı sözlerini senin bestelerin üzerine yazdım. Bu şarkılar ikimizin. Şarkı sözüne tek başına ödül vermeleri saçma değil mi?”

“Saçma, haklısın ama sen de ödülü sonuna kadar hak ediyorsun.”

"Avut avut sen beni."

"Avutmuyorum, doğruyu söylüyorum. Gidip alayım bari dergiyi de inceleyeyim sonuçları. Daha yemeğin pişmesine varmış zaten."

"Hay Allah! Hadi git al. Ama sonra ara beni mutlaka tekrar."

"Tamam canım."

Hep böyleydiler başından beri. Bazen biri bir şeye kızar, veryansın ederken, öbürü onu sakinleştirirdi. Genellikle de olgun davranan, karşısındakini sakinleştiren taraf Çiğdem olurdu. Bazen de böyle Çiğdem kendini tutamaz, kibarlığı da hiç elden bırakmadan söylenmeye başlardı. O zamanlarda da Melih alttan alırdı. Böyle anlarda anne-oğul, abla-kardeş oluverirlerdi kendiliğinden.

"Çırpınış"

İlk kez 1965 yılında Hürriyet gazetesi tarafından düzenlenen ve dört yıl arka arkaya devam eden Altın Mikrofon Yarışması, 1972'de Günaydın gazetesi tarafından yeniden düzenlenmiş, ancak arkası gelmemişti. 1978 yılı sonlarında ise bu defa Saklambaç gazetesi, Altın Mikrofon'u tekrar hayata geçirmek için duyurular yapmıştı. Yarışma için başvuran 1234 şarkı arasından elemeler sonucu finale 19 şarkı bırakıldı. Bu şarkılardan biri de Çiğdem-Melih imzası taşıyan "Bu Bir Şarkı Değil" olmuştu. "Bu Bir Şarkı Değil"i genç bir solist seslendiriyordu. Boğaziçi Üniversitesinde öğrenci olan Deniz Şafak Yaprak'tı bu genç kızın adı. Melih, okulun Müzik Kulübü'nün bir konserinde izleyip sesini beğendiği bu genç kızı Çiğdem'le de tanıştırmış, ikili Altın Mikrofon'a onunla katılmaya karar vermişti.

Altın Mikrofon'un 12 finalisti, 1979 yılı şubat ayında Ankara, Bursa, İzmir, İzmit ve İstanbul'da yapılan beş konserle izleyici karşısına çıkıp şarkılarını seslendirdiler. Finalistlerin çoğu henüz adı duyulmamış genç şarkıcılardı. Kısa bir süre sonra adından sıklıkla söz ettirmeye başlayacak Kayahan ve iki yıla kalmadan Melih ve Çiğdem'le çalışmaya başlayacak Coşkun Demir de yarışmacılar arasındaydı. Yarışmanın finali 25 Şubat günü İstanbul'da, Şan Tiyatrosu'nda yapıldı. Ödüller, jüri ve halk oylamalarından alınan sonuçların ortalamasına göre üç ayrı kategoride verildi. Kendi seslendirdiği bestesi "Dışarıda Kar Yağıyor" ile hem beste hem de şarkı sözü dalında

Ünol Büyükgönenç'in birinciliğiyle sonuçlanan yarışmada şarkıcı dalında birinciliği ise Coşkun Demir alacaktı. Sıralamaya göre Melih ve Çiğdem'in şarkısı "Bu Bir Şarkı Değil", beste kategorisinde altıncı, şarkı sözü kategorisinde onuncu olurken, solistleri Deniz Şafak Yaprak ise şarkıcı kategorisinde dördüncü olmuştu. Sonuçlarda alt sıralarda kalmasına rağmen "Bu Bir Şarkı Değil," bir süre sonra "Seni Seviyorum" adıyla, Zerrin Özer'in sesinden tanınıp sevilecek ve ikilinin klasikleşecek şarkılarından biri olacaktı.

Hey dergisinin 1978 Yılı Müzik ve TV Oskarları Ödül Töreni, 3 Mart 1979 Cumartesi günü Spor ve Sergi Sarayı'nda yapıldı. O gün en iyi şarkı sözü dalında ödül alacak olan Çiğdem, törene Melih'le birlikte gelmişti. Sahnede ödülünü alırken tek başına olsa da kuliste Hey dergisi muhabirine yine Melih'le birlikte poz verecek ve şunları söyleyecekti: "Bu ödülü Melih'le birlikte almak isterdim. Tek başına ödül aldığım için bir burukluk var içimde. Ödül tek bile olsa, ben bunu Melih'le paylaşıyorum."

Aylar önce çekilen ve uzun süredir yayınlanmasını beklenen "Çırpınış" adlı televizyon filmi, 26 Mart gecesi ekrana geldi. Ne var ki film, televizyon izleyicisinde hayal kırıklığı yaratacaktı.

TV'de 7 Gün dergisinin 2 Nisan 1979 tarihli sayısından yayımlanan "Çırpınış Bu Ekran İçin Fazla Lüks" başlıklı yazıdan:

"Haftanın en çok konuşulan programı hiç kuşkusuz 'Çırpınış' adlı televizyon müzikali idi… Kimi göklere çıkardı 'Çırpınış'ı -ki bunlar oldukça azınlıkta kalıyorlardı- kimi ise yerin dibine batırdı. Eleştiriler öylesine keskindi. Hemen hiç ortası yoktu… Bize göre 'Çırpınış', geniş halk kitlelerinin anlayamadığı, hatta sıkıntıdan bunaldığı bir yapımdı. Kısacası TRT ekranının değil, çok az sayıda meraklısı olan bazı sinema-TV kuruluşlarının küçücük salonlarında gösterilecek bir müzikal denemesiydi."

"Çırpınış"a yönelik eleştiriler nedeniyle TRT bu filmi bir daha hiç yayınlamayacak ve hem film hem de film için Çiğdem ve Melih tarafından şarkılar uzun yıllar boyunca gün ışığına çıkamayacaktı.

Mart sonunda Erol Evgin, Bebek Maksim Gazinosu'nda sahneye çıkmaya başladı. Bu program için Melih'e de orkestrasında çalmasını teklif etmiş, Melih de kabul etmişti. Para kazanması lazımdı çünkü. Böylece yıllar sonra ilk kez sahnede, seyirci önünde çalacaktı Melih. Aynı günler-

de Çiğdem ve Melih'in bir kez daha uluslararası bir festivalde Türkiye'yi temsil etmek üzere bir şarkı hazırladıkları haberi duyuldu. Uzun zamandır hayalini kurdukları ama bir türlü gerçekleştiremedikleri müzikal film için hazırlayıp bir kenara koydukları "Tüm Bir Yaşam" adlı şarkıydı bu. Haziran ayında Bulgaristan'da düzenlenecek Altın Orfe Müzik Festivali'nde bu şarkıyı Yeliz seslendirecekti.

Nisan ayında Erol Evgin'in merakla beklenen ikinci 33'lüğü plağı piyasaya çıktı. "Erol Evgin '79" adı verilmiş plakta Evgin'in daha önce 45'lik olarak yayınlanmış şarkılarının yanında beş de yeni şarkı bulunuyordu.

İki haftalık gazino programı tamamlandığında, Melih artık bir tatili hak ettiğini düşünüyordu. İngiltere'den döndüğünden beri çok yoğun çalışmış ve yorulmuştu. Bulgaristan'da yapılacak festivale gitmeden önce tatil yapması için tek fırsat nisan ayının ikinci yarısıydı. Bir akşam yemeğinde Sami Bey'e bu düşüncesinden bahsetti.

"Kıbrıs'a gitsene," dedi Sami Bey. "Sıcaktır orası bu mevsim. Denize de girebilirsin."

"Hiç fena olmaz aslında. Nerede kalınır ki Kıbrıs'ta?"

"Salamis Bay Oteli var ya. Orasını çok methediyorlar. Yarın ben Harbiye'deki acenteye uğrar, rezervasyon yaptırırım senin için."

"Sen uğraşma, ben giderim."

"Yok yahu ne uğraşması? Yolumun üstü zaten. Kaç gün kalmak istiyorsun?"

"Besteci Melih Kibar mı?"

Turizm acentesinin geniş camlarından içeri yansıyan güneş, serin nisan sabahında Sami Bey'in içini ısıtmıştı. Az önce son yudumunu içtiği çay bardağını sehpaya bıraktı. Karşısında oturan güler yüzlü, sarışın genç kızın sorusunu gülümseyerek cevapladı: "10 gün. Otelden 22 Nisan'da çıkış yapılacak."

"Tamam efendim. Şuraya bir imza rica ediyorum."

"Tahsilatı?"

"Otele yapacaksınız. Çıkış yaparken."

"Teşekkür ederim. İsminiz neydi?"

"Ethel."

"Ne hoş bir isim. Tekrar teşekkür ederim Ethel Hanım."

"Rica ederim efendim, biz teşekkür ederiz. Şimdiden iyi tatiller."

Sami Bey oturduğu koltuktan kalktı. Genç kızın elini sıktı. Acentenin diğer çalışanlarına "İyi günler," diyerek bürodan ayrılırken, Ethel arkasından gülümsüyordu. Ethel'in yan masasında oturan Zelda, merakla baktı ona.

"Hayırdır?"

"Melih Kibar'dı giden bey."

"Aaa! Sahi mi? Besteci Melih Kibar mı?"

"Meşhur bestekâr"

Henüz sabahın erken bir saati olmasına rağmen güneş tam tepelerindeydi sanki. Gün sıcak geçecekti, belliydi. İstanbul'dan gelirken ne olur olmaz diye valize tıktığı hırkalara burada hiç mi hiç ihtiyacı olmayacağını düşündü Ethel, alnında biriken teri silerken.

"Rahatsız etmezsem yanınıza oturabilir miyim?"

Ethel ve Zelda, önce kafalarını kaldırıp soruyu sorana, sonra birbirlerine baktılar. Az önce otelin yemek salonunda kahvaltı masasında tanıştıkları ve sadece nezaketen sohbet ettikleri genç adam, havuz kenarında uzandıkları şezlongların başında dikilmiş, yanlarındaki boş şezlongu işaret ederek ve gülümseyerek cevap bekliyordu. "Tabii," demek zorunda kaldı Ethel şaşkınlıkla. Zelda, "Buyurun buyurun," diyerek tamamladı Ethel'in sözünü.

Daha bu sabah gelmişlerdi otele. 17 Nisan 1979 sabahı. Kim bilir kaç müşteriye tavsiye ettikleri, rezervasyon yaptıkları bu otele ikisi de ilk kez geliyordu. Patronları hem oteli görmeleri hem de tatil yapmaları için göndermişti onları. Az önce yemek salonunda yine onların acentesinden bir başka arkadaşlarıyla karşılaşıp selamlaşınca, arkadaşları, yanında oturan genci tanıştırmıştı onlara. "Alman Lisesinden arkadaşım Melih Kibar. Mu-

hakkak biliyorsunuzdur, meşhur bestekar kendisi."

İki üç dakikalığına oturdukları masada arkadaşları ve Melih'le otelin ne kadar güzel olduğundan, havanın da İstanbul'a kıyasla ne kadar sıcak olduğundan bahsederken, Ethel sadece şaşkındı. Çünkü bir hafta önce acentede, bu otel için adına rezervasyon yaptığı kişi bu genç adam değildi. Aksine, yaşlı bir adamdı ve Ethel adını duyduğu, şarkılarını bildiği Melih Kibar'ı kerli ferli, yaşını başını almış biri zannettiğinden, acenteye gelen o adamın Melih Kibar olduğundan neredeyse emindi. Öyle olmadığını o an fark ediyordu. Arkadaşları genç adamı onlara tanıştırdığında, Ethel ve Zelda birbirlerine bakıp gülmemek için kendilerini zor tutmuşlar, kahvaltıdan sonra havuza inmek için odada hazırlık yaparlarken makaraları koyuvermişlerdi.

"İlahi Ethel! Gencecik adammış ayol."

"Ne bileyim ben. 40 yıl düşünsem aklıma gelmez. O besteleri bu mu yapmış sahiden?"

Ethel, Melih Kibar adına rezervasyon yaptırmak için acenteye gelenin, Melih'in babası Sami Bey olduğunu çok geçmeden öğrenecekti. Sadece birkaç saat sonra.

"Musallat olmasa bari"

"Girmiyor musunuz havuza?"

Ethel, havuz kenarında güneşlenirlerken, Melih'in yanlarına oturmasından son derece rahatsız olmuştu. Hiç tutucu değil, aksine yaşıtlarına göre rahat bir genç kızdı. Öyle yetişmişti. Ama bütün rahatlığına rağmen tanımadığı ya da yeni tanıştığı insanlara karşı hep mesafeliydi ve daha yarım saat önce tanıştığı birinin bu yersiz samimiyeti de hiç hoşuna gitmemişti. "Şimdilik girmeyi düşünmüyoruz," diyerek geri çevirdi Melih'in havuz davetini. Zelda'ya söyleyecek laf kalmamıştı.

"Peki madem. Su çok güzel görünüyor. Ben bunu kaçıramam." Melih, üzerindeki tişörtü çıkarttığı gibi koşmaya başladı ve etrafa sular sıçratarak atladı geniş havuza. Zelda onu seyrederken gülüyordu: "Ne kadar samimi bir genç."

"Bana biraz laubali geldi," dedi Ethel, Melih'in olduğu tarafa bakma-

maya çalışarak. Bakışlarını elindeki kitaba çevirdi. "Laubali mi gerçekten? Şöhretli bir besteci. Müzik dünyasının içinde. Pek meşhur. Renkli bir dünya. Alışmıştır tabii herkesin ona ilgi göstermesine. Ben masada ilgi göstermedim diye geldi yanımıza kesin. Şu havuza atlaması filan… Hep dikkat çekmek için. İşimiz var… Musallat olmasa bari." Elindeki kitabın satırlarına boş gözlerle bakarken aklından bunları geçiriyordu Ethel. O kadar dalmıştı ki düşüncelere, ıslak bir çift kol birdenbire bedenini kavradığında, önce ne olduğunu anlayamadı. Kitap elinden fırlayarak yere düştü. Zelda şaşkın şaşkın bakarken Melih, kucağında Ethel olduğu halde havuza doğru koşar adımlarla ilerledi ve Ethel'in dehşete kapılmış bir halde "Ne yapıyorsunuz?" diye sormasına aldırış etmeden genç kızı suya atıverdi.

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"İnşallah havuz ortadan ikiye yarılır da ben de içinde kalırım, bir daha da çıkmam diye düşündüm o an. Çünkü havuzdan çıkınca kimsenin yüzüne bakacak halde değilim. Çok utandım. Sonra Melih'le bunu konuştuğumuzda 'İlk defa tanıştığım birini havuza atmak hayatta yapabileceğim bir şey değil ama çarpılmıştım. Ben de ne yaptığımın farkında değildim,' dedi bana."

Melih'in havuz başına gidip bütün cesaretini toplayarak kızların yanına oturmak için izin istemesi boşuna değildi. Ethel'i kahvaltı masasında gördüğü o ilk anda, kendi tabiriyle, "çarpılmış"tı.

Ayrı dünyalar

İki genç, ikisinin de ummadığı kadar kısa sürede yakınlaşacaklardı. Birbirlerinden ayrı geldikleri tatili neredeyse tamamen birlikte geçirdiler. İstanbul'dan, kendi hayatlarından, kendi çevrelerinden uzakta, Kıbrıs'ın sıcak güneşi ve tatil duygusunun verdiği coşkuyla ikisi de kalplerinin hızlı atışına mâni olamamış, ateş bacayı bir anda sarmıştı. Ne var ki bir süre sonra, tatilin sonu yaklaştıkça, İstanbul'da bıraktıkları hayatlarına kaldıkları yerden devam edecek olmalarının can sıkıntısı sardı ikisini de. Kaldıkları yerden devam ederken birbirlerinin hayatlarında ne kadar var olabileceklerdi?

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Sonra kendimize geldik. Benim ailem hiç tutucu bir aile değil ama bir kere dinlerimiz farklı. O başka dinden, ben başka dinden. Hadi bu da çok önemli değil ama Melih besteci, müzik dünyasının içinde. Bambaşka bir dünya o. Benim ailemse hiç alışık değil böyle şeylere. 'Biz birbirimizi sevdik, iyi anlaştık ama bu, burada kalsın. Ne zaman birbirimize ihtiyacımız olursa tabii yine konuşuruz,' dedik ve ayrıldık."

Yeşilçam filmlerinde ayrı dünyaların insanları kolay kavuşamazdı. Önlerine bin bir engel çıkardı. Kötü adamlar, kötü kadınlar, yanlış anlamalar, anlaşılmalar ve üst üste gelişen talihsiz olaylar… Ethel ve Melih de ayrı dünyaların insanlarıydı. En azından Ethel öyle düşünüyordu. Ama onların hikâyesinde ne talihsiz olaylar gelişecek ne kötü adamlar, kadınlar girecekti araya. Aksine onların hikâyesi aslında tam da bitti sandıkları yerde başlayacaktı.

"Ayrılmayalım biz"

Melih İstanbul'a döneli iki gün olmuştu. Ethel, akşam yemeğinden sonra gelip oturduğu havuz kenarındaki masalardan birinde, uçsuz bucaksız denize bakıyordu. Daha iki gün önce Melih'le el ele oturup sabahı karşıladıkları, doğan güneşi seyrettikleri masaydı bu. Zelda'nın onu çağıran sesini neden sonra duydu. "Ethel! Ethel!" Otelin havuza açılan kapısının önünde durmuş, eliyle gel gel işareti yapıyordu Zelda. Apar topar kalktı oturduğu yerden. Telaşla bakındı etrafına. Yoksa?.. Yoksa Melih geri mi gelmişti? Zelda, onun yakınına kadar gelmesini bekleyemeden, bulunduğu yerden seslendi heyecanla:

"Telefon varmış sana. Seni arıyorlar. Bak." Elindeki not kağıdını manalı bir gülümsemeyle Ethel'e uzattı: "İstanbul'dan Melih Kibar aradı. Yarım saat içinde tekrar arayacak." Ethel'in kalbi yerinden çıkacak gibi çarpmaya başlamıştı. Zelda'nın imâlı gülüşüne belli belirsiz karşılık verdi, lobiye uzanan dolambaçlı yolları koşarak nasıl geçtiğini bilemedi.

"Alo?"

"Ethel?"

"Melih?.. Hayrolsun?"

"Benim. Nasılsın?"

"Ama… Ama sen bugün yarışmada değil miydin?"

"Yarışmadayım. Spor Sergi Sarayı'nda. Buradan bağlattım telefonu."

"…"

"Ethel? Sesim geliyor mu?"

"Çok… Çok şaşırdım… Hiç beklemiyordum."

"Ara verildi de az önce. Benim de aklıma seni aramak geldi. Zaten… Hiç aklımdan çıkmıyorsun…"

"Melih…"

"Hiçbir şey söyleme… Fazla zamanım yok. Tören başlayacak… Ben, şey demek için aradım… Ben… Yapamıyorum Ethel. Biz ayrılmayalım. Olur mu? Bunu söylemek için aradım. Ayrılmayalım biz."

"Ama…"

"Söz ver bana. İstanbul'a gelince görüşeceğiz. Söz ver de içim rahat etsin."

"Melih…"

"Söz mü?"

"Peki… Söz…"

"Oh! Rahatladım şimdi. Huzur içinde jüri üyeliğime geri dönebilirim."

"Hay Allah!"

"Niye gülüyorsun? Sen de rahatladın, değil mi?"

"Aslında… Evet… Ben de rahatladım…"

"O zaman dönünce ara beni hemen. Seni seviyorum."

"Tamam, ararım. Ben de seni…"

Son cümle belli belirsiz çıkmıştı Ethel'in ağzından. Bir fısıltı gibi… Telefonu kapatırken, bir duyan oldu mu diye etrafına bakındı. Sanki o, telefonla konuşurken bütün lobi susmuş, herkes onu dinlemiş, hatta Melih'in söylediklerini de duymuştu etraftakiler. Dünya durmuştu o birkaç dakika

boyunca. Ethel, bu aşkın uzun, çok uzun yıllar boyu süreceğini tam da o anda, orada anladı.

Dördüncü yıldönümü

24 Mayıs günü Melih, Ethel'e telefon açtığında, Milliyet Liselerarası Müzik Yarışması için Spor ve Sergi Sarayı'nda idi. Bu salonda Alman Lisesi Orkestrası'nın orgcusu olarak yarışmaya katılmasının üzerinden tam 10 yıl geçmişti. Bu defa jüri koltuğundaydı ve yanında Çiğdem de vardı. Verilen ara bitip tekrar koltuklarına oturduklarında, Çiğdem, Melih'in yüzündeki muzip gülümsemeye anlam veremeyecekti. Kim bilir aklından neler geçiyordu yine?

Liselerarası Müzik Yarışması'nda eskisinden farklı olarak halk müziği ve folklor ekipleri de yarışıyordu artık. Melih ve Çiğdem ise batı müziği jürisindeydiler ve bu etapta sahneye çıkan 13 lise orkestrasını dinlediler. Yıllar içerisinde ödül kategorileri de değişmişti. Kız solist, erkek solist, icra ve şov olmak üzere dört ayrı kategoride değerlendirme yapacaklardı. O gün Kadıköy Anadolu Lisesi Orkestrası'nın solisti Seden Kutlubay, günün sonunda kız solist dalında birinci oldu. Ödülünü sevinçle havaya kaldırırken, jüri koltuğunda oturan Melih'le yıllar sonra birlikte çalışacaklarını henüz ne Seden biliyordu ne de Melih.

25 Mayıs gecesi Melih ve Çiğdem, tanışmalarının dördüncü yıldönümünü Cevat Bey Köşkü'nde kutladılar. Kutlamaya Erol Evgin, Yeliz, Rezzan Yücel ve Zerrin Özer de katıldı. Dört yıldır kim bilir kaç kez gelip gitmişti bu köşke Melih. Çiğdem'in kızı Zeynep, annesi Haslet Hanım, kimi zaman Erol, kimi zaman Yeliz, kimi zaman başkaları ama en çok da köşkün duvarları şahitti orada birlikte ürettikleri şarkılara.

Hey dergisinin 4 Haziran 1979 tarihli sayısında yayımlanan "Çiğdem Talu ve Melih Kibar Dördüncü Yıldönümlerini Kutladılar" başlıklı haberden:

"Dört ödül… Üç uluslararası müzik yarışması… Yedi LP… On altı 45'lik… Bunlar 25 Mayıs 1975 tarihinde tanışan ve birlikte çalışmaya karar veren Çiğdem Talu ve Melih Kibar'ın dört yıllık çalışma bilançosu."

O gece, dördüncü yıl şerefine kadeh kaldırmış, birkaç kadeh bir şey iç-

mişlerdi. Melih azıcık bile içse hemen gülümsemeye başlar, bakışları değişir, keyiflenirdi. Çiğdem çok iyi biliyordu bu hallerini. Ama o gece bir başkaydı bakışları. Sanki orada değil gibiydi. Başka bir yerdeydi, başka birinin yanında. Çiğdem o gece anladı. Melih âşıktı.

"Güzel kız, değil mi?"

Birkaç gün sonra Melih, Altın Orfe şarkısı üzerinde çalışmak için yine Cevat Bey Köşkü'ndeydi. Çiğdem mutfakta çay hazırlarken salonda sohbet eden Zeynep ve Melih'in gülüşmeleri geliyordu kulağına. Elinde tepsiyle salona girdiğinde ikisini Zeynep'in elindeki bir kitaba bakarlarken gördü. Zeynep'in okul yıllığıydı bu.

"Hayırdır, ne kaynatıyorsunuz siz? Ne var o yıllıkta?"

Zeynep ve Melih birbirlerine bakıp güldüler. Zeynep yanlarına merakla gelen annesine yıllığın açık sayfasını gösterdi. "Anne bak bu Ethel. Bizim okuldan mezunmuş. Güzel kız, değil mi?" Çiğdem fotoğraftaki sarışın kızın kim olduğunu hemen anlamıştı. "Çok güzelmiş. Yakın zamanda Kıbrıs'ta tatil yapmış mı bu Ethel?" Çiğdem, Melih'e muzip gözlerle bakıyordu bunu söylerken. Melih'se günlerdir bir türlü fırsat bulamadığı için anlatamadığı hikâyeyi anlatmak için sabırsızlanıyor, içi içine sığmıyordu Çiğdem'in gözlerine bakarken. Kırılmayacağına, üzülmeyeceğine, kıskanmayacağına emindi… Onunla yaşadıklarının üzerinden çok uzun zaman geçmişti. İkisi de o defteri kapatmıştı çoktan. Gerçekten iki sırdaştı onlar artık ve Ethel'le yaşadıklarını uzun uzun anlatabileceği, bu konuda fikrini alabileceği, dertleşebileceği birkaç kişiden biriydi Çiğdem.

Altın Orfe

12 Haziran sabahı Gayrettepe'deki Bulgar Başkonsolosluğu önünde bekleyen minibüsün Bulgar şoförü, Altın Orfe Festivali'nde Türkiye'yi temsil etmek için Bulgaristan'a götüreceği ekibi bekliyordu. Hey dergisi fotoğrafçısı Erol Diksoy, Yazı İşleri Müdürü Hulusi Tunca, Yeliz, Çiğdem, Melih ve yarışmada Türkiye adına jüri üyeliği yapacak müzisyen Süheyl Denizci'den oluşan ekip toplandığında, yarışmanın yapılacağı Slanchev Bryag şehrine

gitmek üzere hareket edildi.

Altın Orfe Müzik Festivali, ilk kez 1965 yılında Bulgar Karadeniz Şarkıları Festivali olarak düzenlenmiş, iki yıl sonra ise uluslararası bir festivale dönüştürülürken adı da Altın Orfe olarak değiştirilmişti. Tıpkı Sopot gibi bu festivalde de katılan ülke temsilcileri hem kendilerine ait bir şarkı hem de bir Bulgar şarkısını seslendiriyorlardı. Türkiye bu festivale ilk kez 1969 yılında katılmış, o tarihten beri Şenay, Ayla Algan, Esin Afşar, Selda Bağcan gibi isimler Türkiye'yi temsil etmişti.

Çiğdem, Yeliz'i neredeyse bebekliğinden beri tanıyordu. Bebek'te mahalle komşusuydular ve Yeliz sürekli onlara gidip geliyordu. Hatta çoğu zaman Çiğdem, sözlerini yeni yazdığı şarkıları, nasıl duyulduğunu anlayabilmek için ilk olarak Yeliz'e söyletirdi. Yeliz'in 1974-1975 yıllarında yayınlanan ilk üç 45'liğindeki şarkı sözlerini de Çiğdem yazmıştı ama o güne dek Yeliz'e bir Çiğdem-Melih şarkısı söylemek bir türlü kısmet olmamıştı. Bu festivalde ilk defa onların bir şarkısını söyleyecekti. Yarışmanın Bulgar şarkıları etabı içinse Bulgar besteci Yordan Colev'in bir bestesini seçmişler, şarkıya Çiğdem İngilizce sözler yazmış ve adını "I Came For You" koymuştu. 20 Haziran günü Türk ekibi yine minibüsle Türkiye'ye dönmek üzere Slanchev Bryag'den yola çıktığında Yeliz, beraberinde bir ödül getiriyordu. Yarışmanın Bulgar şarkıları etabında birinci olmuştu.

Tanışma

Melih ve Ethel, Ethel'in Kıbrıs'tan İstanbul'a dönmesinin hemen ertesi günü buluşmuştu. O günden sonra da her fırsatta ya buluşuyor ya da bir şekilde telefonla görüşüyorlardı. Ne var ki Ethel, bunu ailesinden gizlemek zorunda hissediyordu kendini. Ailesinin, bir müzisyenle flörtünü asla onaylamayacaklarına o kadar emindi ki hayatında ilk defa onlara yalan söylüyor, arkadaşlarıyla buluşacağını söyleyip Melih'le buluşuyordu. İki genç birbirlerini tanıdıkça, aralarındaki bağ daha da güçleniyordu.

"Hoş geldiniz." Çiğdem, köşkün kapısında gülümseyerek bakıyordu Melih ve Ethel'e. Her zaman yaptığı gibi yine kapıyı çalınır çalınmaz açmıştı. "Kapının arkasında mı bekliyordun yine?" dedi Melih. Çiğdem güldü. "Hay Allah! Çabuk mu açtım yine?" Melih'le aralarındaki şakayı Et-

hel'e açıklamak zorunda kaldı Çiğdem. "Kapıyı hemen açıyorum diye 'Biri geleceği zaman kapının arkasında bekliyorsun,' diye dalga geçiyor benimle. Bahçe kapısının sesini duyunca anlıyorum birinin geldiğini. Gelip hemen açıyorum kapıyı ama Melih'e anlatmak ne mümkün." Ethel, Melih'in bu tür takılmalarını öğrenmişti artık. Güldü. "İnandıramazsınız. O öyle diyorsa öyledir."

"Tekrar hoş geldiniz. Ben Çiğdem."

"Ethel. Memnun oldum Çiğdem Hanım."

"Ben de çok memnun oldum. Kaç defadır söylüyorum Melih'e 'Tanıştır beni,' diye. Nihayet bugüne kısmetmiş. Buyurun, içeri geçelim. Bu arada hemen şu sizi bizi, hanımı beyi kaldıralım mı en baştan? Bana sadece Çiğdem dersen kendimi daha rahat hissedeceğim Ethel."

"Tabii ki."

Açık pencereden içeri süzülen yeni sulanmış bahçenin kokusuna, iştah açıcı bir pastane kokusu karışmıştı. Salondaki masanın üzerinde sakız beyazı bir örtü, örtünün üzerinde tabaklar dolusu kurabiyeler, poğaçalar, şekerlemeler, kristal çay bardakları ve özenle katlanmış peçeteler duruyordu. Henüz koltuklara oturmamışlardı ki Zeynep arka odalardan birinden koşar adımlarla çıkıp geldi. Önce Melih'e sarıldı neşeyle, sonra Ethel'e gülen gözlerle baktı, elini uzattı: "Merhaba, ben Zeynep."

"Merhaba, ben de Ethel. Memnun oldum."

"Saint Benoit'lıymışsınız siz de. Yıllıktan bulduk fotoğrafınızı."

"Evet, Saint Benoit mezunuyum."

"Zeyno benim en yakın arkadaşım," dedi Melih Zeynep'in yanağından bir makas alarak.

"Şu huyundan vazgeçsen iyi olacak. Ayıp denen bir şey var. Beş yaşında çocuk muyum ben?" diye söylendi Zeynep. Melih güldü.

"Değilsin ama hemen yumurtlayıverdin, 'Yıllıktan bulduk fotoğrafınızı,' diye."

"Aaa anlatmamış mıydın?"

Ethel tam olarak anlamamıştı bu fotoğraf meselesini. Soran gözlerle bakıyordu Melih'e. Çiğdem girdi lafa.

"Melih ilk anlattığında Zeyno merak etmiş, tutturmuş illa resmini göreceğim diye. Sonra Saint Benoit mezunu olduğunu öğrenince yıllığı karıştırmışlar. Ben de Melih Zeyno'ya yıllıktan senin resmini gösterirken yakaladım onları."

"Bak şimdi. Niye yakaladım diyorsun? O anda sen mutfaktaydın. Gizli gizli göstermiyordum herhalde," diye lafa karıştı Melih.

"Biliyorum, şaka yapıyorum. Bütün şakaları sen mi yapacaksın? Bugün burada kadınlar çoğunlukta. O yüzden sana pek laf düşmeyecek Melih Bey."

"Eh, öyle olsun bakalım."

Melih askere gidiyor

Temmuz ayında Melih ve Çiğdem, Tanju Okan ve Zerrin Özer için hazırladıkları şarkıların stüdyo kayıtlarıyla uğraştılar. '60'lı yıllardan beri popüler bir şarkıcı olan Tanju Okan, son yıllarda durgun bir dönem geçiriyordu. Zerrin Özer ise dört yıl önce ilk 45'liğini çıkarmış ama plak pek başarılı olmamıştı. Çok iyi bir sesi vardı ve gelecek vaat ediyordu.

Melih ve Çiğdem'in müzik çalışmaları bütün yoğunluğuyla devam ediyordu. Ne var ki Melih için bir kez daha veda vakti gelip çatmıştı. Bu defa da askere gidecek ve uzunca bir süreyi İstanbul'dan uzakta, kim bilir nerede geçirecekti. Üniversite mezunu olduğu için askerliğini yedek subay olarak yapacak, askeri sınıfının belirlenmesi için de teslim olmadan önce bir sınava girecekti. Sınav, 1 Ağustos günü Tuzla Piyade Okulunda yapıldı. Alman Lisesinde geçirdiği yıllar ona disiplinli olmayı, kurallarla yaşamayı öğretmişti daha küçük yaşta. Zaten düzensizliğe tahammülü olmayan, titiz de bir yapısı vardı kendini bildi bileli. Askerlikte çok zorlanmayacağını düşünüyordu. Yine de tuhaf gelmişti sınav günü ilk kez şahit olduğu askeri düzen. Başka bir dili vardı askerliğin. Buna alışmak zaman alacaktı.

O hafta, Çiğdem'le birlikte bir veda yemeği yediler. Basına da haber olacak yemekte Çiğdem ve Melih, tıpkı Melih İngiltere'deyken yaptıkları gibi yine posta yoluyla şarkılar üretmeye devam edeceklerini söylediler gazete-

cilere. Bu ayrılık da birlikte üretmelerine engel olamayacaktı.

Hey dergisinin 6 Ağustos 1979 tarihli sayısında "Melih Kibar Askere Gidiyor" başlığıyla yayımlanan haberden:

"Melih Kibar ile Çiğdem Talu'nun iş beraberlikleri de böylece sürmüş oluyor. Yazımızı noktalamadan hemen kulağınıza fısıldayalım: Melih Kibar İstanbul'dan ayrılırken ardında gözü yaşlı bir sevgili bırakacak ama bu kesinlikle Çiğdem Talu değil. Melih Kibar'ın kimliğini açıklamak istemediği bu genç kız ile vatani görevinin bitiminde evlenecekleri yakın çevrelerince söyleniyor."

Bu haber, Melih'in hayatına Ethel'in girdiğine dair basında yayımlanan ilk haber olacaktı. Melih'e kalsa adını açıklamaktan da geri kalmayacaktı ama Ethel'in ailesinin haberi görme ihtimalini düşünmüştü. Çiğdem ve Melih'e dair yıllardır süregelen söylentilere de son noktayı koymuş oluyorlardı böylece. Ethel ise haberi gördüğünde heyecandan ne yapacağını bilemeyecek, eli ayağına dolaşacaktı. Yüzü kızarmış, utanmıştı. Kalbi deli gibi çarpıyordu. Abartmıştı işte gazeteciler yine. Hiç aralarında evlilik konusu geçmemişti ki… O da nereden çıkmıştı? Melih mi söylemişti acaba bunu gazetecilere? Peki ona niye söylememişti? Ya birileri görmüşse onları bir yerlerde?.. Ya birileri haberi okuyunca bahsedilen kızın Ethel olduğunu anlarsa ne yapacaktı? Ne diyecekti anne babasına?

Veda yemeğinin ertesi günü Melih berbere gitti. Üniversiteye başladığından beri hiç kesmediği sakallarını kestirdi, saçlarını iyice kısalttırdı. Artık askere gitmeye hazırdı.

"Kibar Asker"

Sınavın sonucu belli olmuştu. Melih askerlik görevini piyade asteğmen olarak yapacaktı. Bu iyi bir şeydi Melih için çünkü piyade sınıfının acemi birliği Piyade Okulu idi ve Piyade Okulu, İstanbul, Tuzla'daydı. Bu da askerliğinin acemilik devresini, yani ilk dört ayını İstanbul'da geçirmesi demekti.

Melih, 11 Ağustos günü birliğine teslim oldu. Üç haftalık bir temel askerlik eğitimin ardından Yemin Töreni yapılacak ve Yemin Töreni'ne kadar kışladan dışarıya çıkmalarına izin verilmeyecekti. Kural böyleydi. Neyse ki Melih o üç hafta boyunca pek de sıkıntı çekmeyecek, Sami Bey her hafta

sonu mutlaka ziyaretine gidecekti. Oğlunun ne kadar titiz olduğunu çok iyi bilen Sami Bey, kışlada pişen yemekleri yiyemeyeceğini düşündüğü için evde yemek pişiriyor, sefer taslarına koyup Melih'i ziyarete gidiyordu. Sami Bey'in yemekleri sadece Melih'i değil, asker arkadaşlarını da doyuruyordu her defasında. Bu ziyaretlere birkaç kez Çiğdem ve Erol da eşlik edecek, Ethel'se hemen her hafta Sami Bey'le birlikte Tuzla'nın yolunu tutacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Sami Bey her cumartesi hazırladığı yemekleri bir valize dolduruyor, birlikte Tuzla'ya gidiyoruz. O valizi açıyor, yemekleri seriyor, bütün askerlerin karnını doyuruyor, sonra biz birlikte geri dönüyoruz. Evden çıkarken de 'Tura katılmam gerekiyor,' diyerek çıkıyorum. Turizm şirketinde çalıştığım için sorun olmuyor.

Yine bir cumartesi birlikte Tuzla'ya gittik, askerleri yedirdik, içirdik. Dönüşte Ankara yolundan bir otobüse bindik ama meğer otobüs Avrupa yakasına geçecekmiş; yanlış binmişiz. 'Ben sizi köprüden önce indiririm, oradan başka bir vesait ile devam edersiniz,' dedi şoför. Biz de köprüden önce indik otobüsten. Sami Bey'in elinde valiz, durakta otobüs bekliyoruz. Bir araba durdu tam önümüzde. Kafamı bir kaldırdım, babam! Hiç alakası yok. Oradan geçmesi de imkânsız. 'A Ethel!' dedi babam. Müthiş telaşlandım. Sami Bey'e sessizce 'Babam,' deyince, 'Kızım sen hiç merak etme,' diye fısıldadı bana. Hiç renk vermedi. Neyse ki babam da Sami Bey'i tura gelen müşterilerden biri zannetti. Biz güzelce bindik arabaya, Sami Bey'i de bir güzel evine kadar bıraktık."

Yol boyunca, yeni tanışan iki yabancı gibi havadan sudan sohbet eden Sami Bey ve Ethel'in babası Daryo Bey, birkaç yıla kalmadan bir kez daha tanışacak ama neyse ki Daryo Bey bu ilk tanışmayı hatırlamayacaktı.

Melih, üç haftalık temel askeri eğitim sonrasında, 7 Eylül Cuma günü Tuzla Piyade Okulunda yapılan Yemin Töreni'nde ilk kez subay üniforması ile gazetecilere poz verdi.

Hey dergisinin 17 Eylül 1979 tarihli sayısında "Kibar Asker" başlığıyla yayımlanan haberden:

"Melih Kibar, müzik dünyamızda soyadı gibi son derece kibar, sessiz,

içine kapanık biri olarak tanınır. Genç besteci Tuzla Piyade Okulundaki arkadaşları tarafından da çok geçmeden böyle tanındı. Kıtasına katıldıktan birkaç gün sonra 'Kibar' diye çağrılmaya başlanan Melih Kibar'a Tuzla'da bir de takım çavuşu görevi verildi. Tarık Akan ile aynı bölükte olan genç besteci, çok geçmeden askeri marşları öğrettiği dördüncü bölüğün de en sevilenlerinden biri haline geldi."

Bursa günleri

27 Ekim 1979 gecesi televizyonda yayınlanan ve İzzet Öz tarafından hazırlanıp sunulan "Sihirli Lamba" programında iki yeni Melih-Çiğdem şarkısı ilk kez dinleyici karşısına çıkıyordu. Bu şarkıların biri Tanju Okan'ın seslendirdiği "Böyle mi Olmalıydı?" diğeri ise Zerrin Özer'in seslendirdiği "Son Bir Defa"ydı.

Zerrin Özer'in "Gönül / Yaman Olurum" 45'liği ise kasım ayı başında yayınlandı. 45'liğin A yüzünde yer alan Orhan Gencebay şarkısı "Gönül" kısa sürede bir "hit"e dönüşürken, B yüzünde yer alan Çiğdem-Melih şarkısı "Yaman Olurum" ister istemez gölgede kalacaktı. Tanju Okan ve Zerrin Özer'in Sihirli Lamba programında söyledikleri şarkıların plak olarak yayınlanmasına ise henüz bir süre daha zaman vardı.

Tuzla Piyade Okulundaki acemi eğitimini tamamladığında Melih'in askerliğinin kalan kısmını nerede geçireceği de belli olmuştu. Bursa'da, Işıklar Askeri Lisesinde öğretmen olarak görev yapacaktı. Bu haber, Melih'i olduğu kadar Ethel'i de sevindirmişti. Türkiye'nin herhangi başka bir yerine, çok uzak bir şehre de gitme ihtimali vardı ama öyle olmamıştı. Bundan sonraki 14 ayını, İstanbul'a çok yakın bir şehirde geçirecekti Melih. Kasım ayında dağıtım iznine ayrıldığında, Ethel'le birlikte iki günlük bir Abant kaçamağı yaptılar. Ethel'in acenteden arkadaşlarıyla birlikte gittikleri bu tatilde, aylar sonra ilk kez uzun uzun oturup konuşabileceklerdi. Üstelik şehir dışındaydılar ve kimsenin onları görmesi korkuları da yoktu.

Melih'in Bursa günleri Kasım sonunda başladı. Öğretmenlik ona hiç zor gelmemişti. Bir kere askeri okulda her şey çok düzenliydi. Ders programları, toplantılar, derse giriş çıkışlar… Öğrenciler gayet disiplinliydi ve derste en ufak bir haylazlık yapan olmuyordu. Hafta içi günlerde mesaiden son-

rasını diğer subaylar gibi dışarıda geçirebiliyordu; erler gibi kışlada kalmak zorunda değildi. Üstelik maaş bile alıyordu ve hafta sonları da rahatlıkla İstanbul'a gidip gelebiliyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Komutanları onu çok sevdiği için her hafta sonu cumadan ona izin veriyorlardı. Hızlı feribota atlayıp İstanbul'a geliyor, pazartesi sabah erkenden de dönüyordu. O Feneryolu'nda, ben Moda'da oturduğumuz için rahat görüşebiliyorduk. Onun evinin yakınında benim sürekli görüştüğüm liseden bir arkadaşım oturuyordu. Ailemin hiç benden beklemeyeceği bir şekilde arkadaşıma gittiğim yalanını söyleyip, Melih'le buluşuyordum. Hafta içi gelemiyordu zaten. Sadece hafta sonları görüştüğümüz için de kolay idare edebiliyordum ailemi. 19 yaşındayım. Her şeyi halledebiliriz gibi geliyordu bize. Ama zaman geçtikçe bunun çok zor olacağını fark etmeye başladım. Melih bilinen, tanınan bir insandı. Nasıl devam edecekti bu böyle, onu bilmiyordum."

Askerlik görevinde hem kimya mühendisliği diploması ve yüksek lisans eğitimi hem de Alman Lisesi diploması işe yaramış ve Almanca kimya dersi öğretmeni oluvermişti Melih. Zira Almanca eğitim veren Işıklar Askeri Lisesinde o yıllarda fizik, kimya, matematik gibi dersler de Almanca olarak okutuluyordu. Ne var ki müzik de Melih'in peşini bırakmıyordu. Aralık ayı başında aldığı bir haber kolay kolay da peşini bırakmayacağının bir başka göstergesi olacaktı.

Beş besteci

Eurovision Şarkı Yarışması'nda, 1975 ve 1978 yıllarında alınan kötü sonuçlar Türkiye'ye tam anlamıyla bir hezimet yaşatmış, 1979'da ise elemeler yapıldığı ve ülkeyi temsil edecek şarkı seçildiği halde yarışmanın İsrail'de yapılması nedeniyle politik bir tavır gösteren Türkiye, son dakikada yarışmadan çekilme kararı almıştı. 1980 yılında TRT bu defa Türkiye'yi temsil edecek şarkı ve şarkıcıyı bambaşka bir yöntemle seçmeye karar vermişti. Önce bir şarkıcı seçilecek, sonra ona şarkı yapmak üzere belirli sayıda besteciye sipariş verilecekti. TRT tarafından bu maksatla oluşturulan Seçici Kurul, 30 Kasım 1979 Cuma günü İstanbul Radyosu Mesut Cemil Stüd-

yosu'nda toplandı ve yapılan oylamayı açık ara farkla Ajda Pekkan kazandı. Hemen ertesi gün, yapılan ikinci toplantıyla da Ajda Pekkan'a şarkı yapmak üzere 10 besteci seçildi ve beşi asil, beşi de yedek olarak tespit edildi. Asil listedeki isimler, Turhan Yükseler, Atilla Özdemiroğlu, Şerif Yüzbaşıoğlu, Cenk Taşkan ve Melih Kibar'dı.

Adların kesinleşmesinden sonra TRT hiç vakit kaybetmeyecek ve günlerden pazar olmasına rağmen Bülent Özveren, tek tek bütün bestecilerin evlerini dolaşarak hem görevlendirmeleri kendilerine tebliğ edecek hem de sözleşmeleri imzalatacaktı. Bülent Özveren ve Hey dergisi ekibi, o gün akşam saatlerinde Melih'in Selamiçeşme'de babasıyla birlikte oturduğu evin kapısını çaldı.

Hey dergisinin 10 Aralık 1979 tarihli sayısında "Beş Besteci Eurovision İçin Tetikte Bekliyor" başlıklı haberden:

"Dairenin kapısını çaldığımızda saatimiz tam 20.35. Baba Kibar açıyor kapıyı ve hemen içeri giriyoruz. Ekranda gözümüz. Maliye Bakanı İsmet Sezgin, bakanlığında düzenlediği basın toplantısında enflasyonla mücadele bütçesi hakkında bilgi veriyor. Demek ki Melih Kibar'ın hâlâ haberi yok. Zaman yitirmeden Melih Kibar'a haberi veriyoruz. O an telefon çalıyor. Arayan Kartal Tibet. Nereden haberi almışsa, Melih Kibar'ı kutluyor. Melih de hiç renk vermeden kutlamayı kabul ediyor. Tuzla Piyade Okulundaki öğrencilik günlerini geride bıraktıktan sonra Bursa Işıklar Askeri Lisesine Almanca kimya öğretmeni olarak atanan genç sanatçı da çok seviniyor habere."

4 Aralık Salı günü Ajda Pekkan, Beste Ismarlama ve Eleme Jürisi üyeleri, seçilen asıl besteciler ve TRT yetkilileri, İstanbul Radyosu'nda ilk kez bir araya geldi. Melih'in görevinden izin alarak geldiği bu toplantıda, yarışmanın bundan sonrasına dair takvim konuşuldu. Seçilen besteciler için zorlu bir süreç başladığı kesindi. Nitekim şartnamede yazan bir cümle herkesin kafasını karıştırmıştı. TRT yönetimi, yapılacak bestelerin "Türk motifleri" taşımasını istiyordu. Daha önce tam aksi tarzda şarkılarla yarıştığımız bu yarışmada, tam da Ajda gibi Batılı görünümlü bir şarkıcıyı seçmişken, beste konusunda gösterilen bu tutum çoğu kimseye pek manalı gelmemişse de herkes farkındaydı ki içinde daha çok "Türk motifleri" taşıyan şarkı, finalde diğerlerinden bir adım daha öne geçecekti. Herkes gibi Melih'in de kafası karışmıştı. Ajda için nasıl bir beste yapmalıydı? İşte tam da bunu konuşmak için toplantıdan beş gün sonra Ajda Pekkan, bestecileri tek tek evlerinde ziyaret etmeye baş-

layacaktı. İlk ziyaret ettiği besteci ise Melih oldu. 10 Aralık 1979 günü Ajda Pekkan, Melih ve Çiğdem, Cevat Bey Köşkü'nde bir araya geldiler.

Melih Bursa'ya dönmek zorundaydı ve bu yüzden fazla zamanı yoktu. Ajda o gün Melih'in hazırda var olan besteleri dinledi, Çiğdem'in bazı şarkı sözlerini okudu ve Eurovision için hangilerinin uygun olabileceğini konuştular. O görüşmeden çıkan haberde, Ajda'nın Melih Kibar'ın bestelerinden çok etkilendiği ve Eurovision haricinde de birlikte çalışmak istediği, hatta üç besteyi de yeni uzunçalarına koymak üzere satın aldığı söylense de bu haber hiçbir zaman gerçeğe dönüşmeyecekti.

Ajda o hafta içinde diğer bestecilerle de görüştü. Melih dışındaki diğer dört bestecinin dördü de şarkı sözleri konusunda ilk etapta Fikret Şeneş'le iletişime geçmişti. Ne de olsa Fikret Şeneş, yıllar boyunca Ajda'nın en sevilen şarkılarının sözlerini yazan, ona hangi şarkıların yakışacağını en iyi bilen kişiydi. Melih'se her zaman olduğu gibi Çiğdem'den başkasıyla çalışmayı aklının ucundan bile geçirmemişti.

Beş bestecinin şarkıları hazır olduktan sonra jüri tarafından dinlenecek ve bir eleme yapılarak şarkı sayısı üçe indirilecekti. Şarkıların teslim tarihi ise 18 Ocak olarak belirlenmişti.

O günlerde Bursa Hakimiyet gazetesinde, Ayşe Abla rumuzlu yazarın "Gördüklerim Duyduklarım" adlı köşesinde yayımlanan "Eurovision'a Katılacak Eserlerden Biri Şehrimizde Hazırlandı" başlıklı yazıdan:

"Bu sene Hollanda'da yapılacak Eurovision Şarkı Yarışması'nda Ajda Pekkan için yazılan bestelerden biri simsiyah Bursa gecelerinde hazırlandı. Işıklar Askeri Lisesinde kimya öğretmeni olarak vatani görevini yapan besteci Melih Kibar, Çiğdem Talu'nun yazdığı 'Şarkılar türkülerle, dostluklar sevgilerle, bayramlar, seyranlarla dönmeli bu dünya…' şeklinde başlayan şarkının bestesini Bursa'da oluşturduğunu belirterek 'Bestem hazır olduğunda jüri tarafından onaylanırsa, Ajda Hanım'ın aldığı derecede Bursa'nın da payı olacak,' diyor. Bestelerin 18 Ocak'ta TRT'ye teslim edileceğini belirten Melih Kibar, 'Çiğdem Talu ile ortak bir çalışma içindeyiz. Ben notaya, o kâğıda döktü içinden geçenleri. Bursa'da vatani görevimi yapmaya gelirken verdiği şarkı sözlerini, geçenlerde bir mesai sonrası notaya döktüm. Gönderdiğim bestemi Çiğdem Talu, Ajda Hanım'la birlikte tetkik etmişler, telefon edip çok beğendiklerini belirttiler. Ayrıca bu şarkımda Modern Folk Üçlüsü'nü de vokal olarak kullanmak istiyorum,' diyor."

III. bölüm
‘80’li Yıllar

“Arabanın içinde koro söylüyor: ‘Nerede o günler, o güzel günler… Kıymetini bilmeden geçti seneler…’ Aşiyan’a doğru yol alıyoruz. Çiğdem’i gömmeye…”

Melih Kibar. Bravo dergisinin Temmuz 1983 tarihli sayısında “Çiğdem’in Ardından” başlığıyla yayımlanan yazısından.

"Cennet"

Melih ve Çiğdem, ocak ayı başında şarkıyı tamamlayarak kayıt için stüdyoya girdiler. Ajda Pekkan, kendisi için hazırlanan şarkıları elemeden önce seslendirmek istememişti. Bu yüzden de besteciler şarkılarını başka şarkıcılarla kaydediyorlardı. Melih ve Çiğdem de "Cennet" adını verdikleri şarkıyı stüdyoda Güzin ile Baha ikilisinden tanınan Güzin Boduroğlu'na söylettiler. Bestelerin teslim tarihinden bir gün önce, TRT'nin o günlerde göreve yeni başlamış Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu ve Ajda Pekkan bir araya gelerek basının karşısına çıktı. Ajda'nın eserlerin teslimden hemen önce söyleyeceği son sözler merakla bekleniyordu. Nitekim o da bu basın toplantısında şarkılar hakkında daha önce hiç vermediği kadar bilgi verecekti. Önce, "Ne yazık ki kolektif bir çalışmaya giremedik, fikir alışverişi yapamadık," diyerek Atilla Özdemiroğlu ve Şerif Yüzbaşıoğlu'nun bestelerini henüz dinleyemediğini manidar bir dille ifade edecek, ardından, dinlediği şarkılar hakkında yorum yapması istendiğinde ise, "Üçü de nefis... Hepsini çok beğeniyorum. Değerlendirme yapmamı istemeyin benden. Yanlış olur bu," diyecek ama ısrarlar karşısında dinlediği her şarkı için kısa yorumlar da yapmak zorunda kalacaktı.

TV'de 7 Gün dergisinin 21 Ocak 1980 tarihli sayısında "Ajda Pekkan'ın İki Favorisi Var" başlığıyla yayımlanan haberden:

"İşte Eurovision temsilcimizin iki favori şarkısı. İkisini de aynı oranda seviyor. 'Bir Dünya Ver Bana' için görüşleri şöyle: 'Nefis bir Latin diskosu havasında. Giriş kısımlarında kulağa çok hoş gelen ezgiler var.'

'Cennet' içinse 'Tek kelimeyle nefis,' diyor. 'İlk dinleyişte beğendim. Türk ezgileri ile hazırlanmış çok sempatik bir parça.'"

Şarkıların TRT'ye tesliminin hemen ertesinde, 19 Ocak Cumartesi günü Beste Ismarlama ve Eleme Jürisi ve Ajda Pekkan, başından beri yarışmanın adeta karargâhı haline gelen İstanbul Radyosu'nda bir kez daha toplandı. İki şarkı elenecek, finalde üç şarkı yarışacaktı. Şarkılar dinlendi, görüşler bildirildi ve çok geçmeden yapılan basın toplantısıyla finale kalan eserler kamuoyuna açıklandı. Şerif Yüzbaşıoğlu'nun "Olsam", Attila Özdemiroğlu'nun "Pet'r Oil" ve Cenk Taşkan'ın "Bir Dünya Ver Bana" adlı besteleri finale kalmış, diğerleri elenmişti. Sonraki günlerde çıkan haberlerde "Cennet"in melodik yapı olarak Macar ve Rumen havası taşıdığı için elendiği

yazılıp çizilecekti. Elemeyi geçen üç şarkının bestecileri ve Ajda Pekkan'ın final için hazırlıklarına başladığı günlerde, Melih ve Çiğdem çoktan Eurovision defterini kapatmış, yeni bir proje için çalışmaya başlamışlardı. Bu defa birlikte bir müzikalin şarkılarına imza atacaklardı.

"Hisseli Harikalar Kumpanyası"

1957 yılında Cumhuriyet gazetesinde muhabir olarak çalışmaya başlayan Egemen Bostancı, '70'li yıllarda müzik organizasyonları düzenleyen bir organizatör olarak adından söz ettiriyordu. Bostancı, 1979 yılında Uluslararası Sanat Gösterileri A.Ş. adında bir şirket kurmuş ve bu şirketin ilk prodüksiyonları olan "Merhaba Müzik" adlı müzikli gösteri ile "Yedi Kocalı Hürmüz" müzikali büyük başarı kazanmıştı. Egemen Bostancı hem oyuncu hem de yönetmen olarak tiyatro sahnesinde çok parlak işler yapmış Haldun Dormen'le birlikte çalışmak ve ortaya büyük müzikal prodüksiyonlar çıkarmak niyetindeydi. "Yedi Kocalı Hürmüz" müzikalinde bu isteğini gerçekleştiremese de 1979 yılı ağustos ayında Rumeli Hisarı'nda sahnelenmeye başlayacak Merhaba Müzik adlı müzikli gösteri, Bostancı ve Dormen iş birliğinin ilk ürünü olacaktı.

Nükhet Duru'nun başrolde olduğu "Merhaba Müzik"in yıldızlarından biri de Huysuz Virjin'di ve Huysuz Virjin'in seyirciden aldığı pozitif reaksiyon, Egemen Bostancı'nın aklına yeni bir fikir getirmişti. Haldun Dormen'den Huysuz Virjin için farklı bir müzikli gösteri yazmasını istedi. Bu fikir zaman içerisinde gelişecek ve sonunda büyük çaplı bir müzikale dönüşecekti. Kadro oluşmaya başladığında Huysuz Virjin'in yerini o günlerde yeni parlamaya başlamış genç bir tiyatro oyuncusu olan Mehmet Ali Erbil almış, başrol içinse Erol Evgin'le anlaşılmıştı. Müzikalin başrolünde Erol Evgin'in oynayacak olması, yıllardır birlikte çalıştığı Çiğdem ve Melih'in de müzikalin şarkılarını yapması demekti. Nitekim öyle de olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Egemen Bostancı bir gece beni Maksim'de izlemeye gelmişti. Programdan sonra kulise gelip 'Bir müzikal yapacağım, oynamak ister misin?' diye sordu. O güne dek Türkiye'de pek müzikal yapılmamış, yurt dışına gittik-

çe izliyoruz ama bize uzak biraz sanki. Tereddüt ettim. Beni 'Yedi Kocalı Hürmüz' müzikaline davet etti. Gittim, seyrettim. Seyirciye bayıldım. Biz o zamana kadar hep gazinolarda çalıştığımız için farklı bir seyirciye alışkınız. Baktım, müzikale çoluk çocuk, aileler gelmişler. 'Varım,' dedim. 'Yalnız biliyorsun, benim ekibim var. Onlarla birlikte gelirim.' Egemen tereddüt etmeden kabul etti."

Çiğdem, Melih ve Erol, müzikal için ilk toplantılarını Haldun Dormen'in Mecidiyeköy'deki evinde yaptılar. Yanlarında o günlerde Erol Evgin'in menajerliğini yapmaya başlamış olan, Melih'in eski arkadaşı Mustafa Oğuz da vardı. Zaten Mustafa'nın Erol'a menajerlik yapmaya başlaması da Melih sayesinde olmuş, aklında hiç böyle bir fikir olmayan Mustafa, Melih'in önerisi ve Erol'un ısrarıyla kendini işin içinde bulmuştu.

Melih'in ilkokula başladığı 1957 yılında, Küçük Sahne'de "Papaz Kaçtı" adlı oyunla Dormen Tiyatrosu'nun kapılarını ilk kez açan Haldun Dormen, tiyatrosunu maddi sıkıntılar nedeniyle 1972 yılında kapatmak zorunda kalmıştı. Egemen Bostancı'nın ısrarıyla yıllar sonra tiyatroya yeniden dönen Haldun Dormen'le Melih'in yolu ilk kez kesişiyordu.

Haldun Dormen'in ilk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"Çiğdem ve Erol'la kanlarımız hemen kaynayıverdi. Melih değişik bir adamdı. Alışılmamış esprilerle kendini sanki korumaya almış, aşılması güç bir duvarla karakterini iyice çerçevelemişti…"

Haldun Dormen'in yazdığı oyun, Anadolu'yu şehir şehir dolaşan bir çadır kumpanyasında geçiyordu ve kumpanyanın ismi, oyunun da ismi olacaktı: "Hisseli Harikalar Kumpanyası".

Haldun Dormen'in ilk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"Hisseli, otuzlu ve kırklı yıllarda Anadolu'yu dolaşan her topluluğun adının başına konması gereken bir kelimeydi. Nedenini yıllar sonra biri anlatmıştı bana. Hisseli olan her topluluk, sanki topluluğun üyeleri arasında kurulmuş bir kumpanya gibi gösteriliyor, böylece vergi sorumluluğunu en azına indiriyordu."

Ne var ki bu isme hem Çiğdem hem de Melih itiraz edecekti.

NTV'de yayınlanan ve ilk kez 14 Aralık 2013 tarihinde ekrana gelen "Söz ve Müzik" belgeselinde Zeynep Talu anlatıyor:

"Annemin şu lafını hiç unutmuyorum: 'Halduncuğum tamam her şeyi yazarım, çok güzel de bu 'Hisseli Harikalar Kumpanyası' lafını ben şarkıya nasıl yedireceğim? O kadar kakafonik bir laf ki…' Haldun Abi 'Ay şekerim sen yaparsın, sen yaparsın,' dedi."

Yapacaktı da nitekim. Ancak Çiğdem, Melih'in önüne şarkı sözlerini koyduğunda aynı itiraz bu defa Melih'ten yükselecekti.

"Ben bu sözleri bestelemem!"

"Hoş geldin, çok ıslanmışsın"

"Acayip yağıyor. Bir de karşıda daha fazla. Ethel'den ayrılıp arabaya binene kadar sırılsıklam oldum. Kaloriferi açtım arabada ama anca bu kadar kurudu."

"Hay Allah! Geç içeri, bir havlu getireyim ben sana."

Melih, her cumartesi yaptığı gibi, sabah erkenden Ethel'le buluşmuş, öğleden sonra ise Cevat Bey Köşkü'nde almıştı soluğu. Hafta içi Bursa'da askerlik ve öğretmenlikle geçerken, hafta sonlarını iple çekiyordu. Hafta sonu demek hem Ethel'i görmek hem de müzikalin çalışmalarına devam edebilmek demekti çünkü. Çiğdem elinde havluyla girdi salona. Kenarı dantel işli beyaz havluyu uzattı Melih'e. Melih ceketini çıkardı, saçlarını kurulamaya başladı.

"Hasta olma da…" dedi Çiğdem endişeli bir ses tonuyla.

"Yok bir şey olmaz. Eeee ne yapıyoruz bugün? Haldun gelmeyecek mi? Erol?"

"Yok, ikisi de yok bugün. Provada onlar. Biz çalışacağız."

"Birkaç bir şey dinleteceğim sana."

"Tamam, ben sana sıcak bir çay koyayım, sen de kurulandıktan sonra

müzik odasına bir git bakalım, piyanonun üstüne ne var bir bak."

"Allah Allah, ne varmış?"

Çiğdem cevap vermeden mutfağa doğru seğirtti. Melih elindeki havluyu boynuna sarıp merakla piyanonun olduğu odaya giderken, Çiğdem kendi kendine gülümsüyordu. Daha çayları koyarken Melih elinde şarkı sözü yazılı kâğıtla mutfağa, yanına gelmişti bile. "Bu ne Çiğdem?"

"Müzikalin açılış şarkısı."

"Hisseli Harikalar Kumpanyası?"

"Evet. Müzikalin adı 'Hisseli Harikalar Kumpanyası' değil mi Melihciğim?"

"Müzikalinin adının 'Hisseli Harikalar Kumpanyası' olduğunu biliyorum Çiğdemciğim. Sen 'Hisseli Harikalar Kumpanyası' diye şarkı sözü mü yazdın?"

"Evet, elinde tutuyorsun ya işte."

"Yok daha neler!"

"Haldun istiyor şekerim, açılış için…"

"Siz ikiniz de kafayı yemişsiniz. Haldun istiyor diye sen de oturup yazdın mı? Delirdin mi? Bu söz bestelenmez! Mümkün değil!"

"Bestelenir bestelenir, yaparsın sen. Hadi gel, salona geçelim." Çiğdem elinde çaylarla salona geçerken Melih hâlâ elindeki kâğıda bakıyor, söyleniyordu. "Söylenip durma, gel çayını iç." Melih kızgın kızgın bakarak girdi salona. Bir an sessizlik oldu. Çiğdem koltuğa oturmuş, gayet sakin, çayını yudumlamaya başlamıştı. "Çiğdem hayatta olmaz! Ben bu şarkı sözünü bestelemem. Ara Haldun'u, besteci değiştirsinler. Başka besteciyle çalışsınlar. Ben yapamam bu işi!"

"Ay Melih ne kadar büyüttün. Otur çayını iç. Doğru düzgün okumadın bile sözleri. Otur oku. Yaparsın sen, biliyorum ben. Senden başka hiçbir besteci besteleyemez bu sözleri. Güven bana. Gel, otur."

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Biz hep alışığız ya, önce ben besteyi yapıyorum, Çiğdem sonra sözleri yazıyor. Tabii müzikalde konu olduğu için önce sözler yazılacak ki ben onları besteleyeceğim. 'Canım sen bestelersin, bir tanem,' dedi her zamanki o destekleyen tavrıyla. Ağzımdan girdi, burnumdan çıktı. 'İyi o zaman sen git bakalım salona,' dedim. Oturdum, o gün besteledim."

6 Nisan 2001 gecesi Park Orman'da gerçekleştirilen "Yadigâr" albümü konserinde Erol Evgin anlatıyor:

"Müzikali hazırlıyoruz. Melih de askerlik yapıyor Bursa'da ve 'Ben burada beste yapamam, orgum yok,' deyip duruyor. Menajerim Mustafa'ya, 'Ne olur bir org alalım, orada da çalışabilsin,' dedim. Sonra Melih'in görev yaptığı Işıklar Askeri Lisesi Komutanını aradım. 'Komutanım, benim içimden geldi, oraya gelip okulda bir konser vermek istiyorum,' dedim. Mustafa'yla gittik biz. Orgu kurduk, Melih çaldı, ben söyledim. Komutan mutlu, çocuklar mutlu… Sonra komutana 'Biz bir müzikal hazırlıyoruz, Melih'in bu müzikali yetiştirmesi lazım,' dedim. Melih sahiden de müzikali yetiştirdi."

Müzikalin şarkıları birer ikişer ortaya çıkmaya başlamıştı. Oyunda çadır kumpanyasının assolistini canlandıran Nevra Serezli'nin söylemesi için dönemin modası arabesk şarkılara benzeyen, hatta biraz da o tür şarkılarla dalga geçen bir şarkıya ihtiyaç vardı. Çiğdem'in bu maksatla yazdığı "Deli Divane" adlı şarkı sözüne Melih hakikaten arabesk formda bir beste yapmıştı. Ancak teatral ve matrak bir şarkı değildi ortaya çıkan. Aksine basbayağı eli yüzü düzgün, güzel bir şarkıydı. Melih, Çiğdem ve Erol, ortak bir kararla bu şarkıyı oyunda kullanmamaya, sonrası için saklamaya karar verdiler. O sahne için Çiğdem "Sabır Taşı Kolyesi" diye yeni bir şarkı sözü yazdı, Melih yeni bir beste yaptı. Fikirler havada uçuşuyor, her gün yeni bir şeyler çıkıyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Nevra Serezli anlatıyor:

"Melih'le çalışmak için ilk bir araya geldiğimiz gün ben çok heyecanlıydım. Piyanonun başında Melih, Haldun, Erol, Çiğdem ve ben… Melih beni beğenmezse, istemezse diye endişe ediyordum fakat çok çabuk kaynaştık. Çiğdem zaten Bebekli olduğu için onu eskiden beri tanıyordum. Provalar sırasında Melih beni çok rahatlatmıştı. Piyano başında sohbet eder, gırgır geçer, kendiyle dalga geçer, bizimle dalga geçer… Oyun ortaya

çıktıktan sonra da çok başarılı olduğumu söyleyerek beni yüceltmişti, çok mutlu olmuştum.

En tatlısı, Melih'in babasıyla da çok iyi ahbaplık ederdik. Bayılırdım babasına. Oğluna çok düşkündü ve devamlı provalara gelirdi, sonra turnelere de ziyarete geldi. Onunla da arkadaş gibi olmuştuk."

Haldun Dormen'in ilk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"Melih Kibar, Çiğdem'in çay partilerine bazen gözleri parlayarak geliyordu. Bu, Çiğdem'in sözlerini daha önceden verdiği bir şarkıyı bestelediğinin açık seçik belirtisiydi. O çalmak, biz de dinlemek için sabırsızlanıyorduk. Israrımız üzerine her seferinde Melih, bir Rubinstein edasıyla piyanonun başına geçer, çalardı yeni şarkısını. Şarkıları dinlediğimiz zaman çay partisi bir şölene dönüşür, mutlulukla birbirimizi kutlamaya başlardık. İyi bir şey olacağa benziyordu bu 'Hisseli Harikalar Kumpanyası'."

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Nevra Serezli anlatıyor:

"Haldun, Melih'ten bir sahne için beste yapmasını ister, sahneyi anlatır, nasıl bir şey istediğini söyler, sonra Melih iki gün ortadan kaybolurdu. Melih'in ortaya çıkmasını merakla beklerdik. Sonra bir gelir, şarkıyı bestelemiş, geçer piyanonun başına, kendisi söyler. Çok da kötü şarkı söyler ama beste o kadar muhteşem olurdu, öyle bir çalardı ki, sevinçten havalara uçardık. Melih de bizim gözümüzün içine bakardı, beğendik mi yoksa pek de beğenmedik mi? Koskoca besteci… Çocuk gibi onay beklerdi bizden. Beğendiğimizi söyleyince de çok mutlu olurdu. Sonra üç gün sonra, beş gün sonra bir şarkı daha… Bir bulmaca tamamlanır gibi teker teker çıkıyor ya o parçalar… O heyecan, o yaratım anı… Sanatçıları yaşatan o coşku işte."

13 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 1 kanalında yayınlanan ve Halit Kıvanç'ın sunduğu "Bugün Pazar" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"'Karnım acıktı,' diyorsun yemek yiyorsun, 'Susadım,' diyorsun su içiyorsun ya benim de bestem geliyor. Piyanomun başına gidip bestemi yapıyorum. Ruh halimde bir değişiklik oluyor, bir şey oluyor. Dikkatimi çeken bir şey var. Neşeli olduğum zamanlarda çok hüzünlü, hüzünlü olduğum zamanlarda da aşırı neşeli besteler yapıyorum. Ters geliyor. O acaba bir denge

midir? 'Sevdan Olmasa'yı yaptığım zaman içim kan ağlıyordu. 'Hep Böyle Kal'ı yaptığım zamanı hatırlıyorum mesela. O gün de korkunç neşeliydim. Bütün muzipliğim üstümdeydi.'"

Melih ve Çiğdem'in yılbaşından önce üzerinde çalıştıkları Tanju Okan'ın 33'lük plağı, 1980 yılı ocak ayında piyasaya çıktı. "Yorgunum" adı verilmiş bu plakta, dört tane Çiğdem-Melih şarkısı vardı. Şubat ayında ise Zerrin Özer'in ilk 33'lük plağı yayınlandı. O plakta da dört şarkı Çiğdem Talu-Melih Kibar imzası taşıyordu. Aynı günlerde gazete ve dergilerde müzikale dair ilk haberler de yayımlanmaya başlamıştı. Bir yandan provalar devam ederken, bir yandan da müzikalde kullanılacak "playback"lerin kayıtları yapılıyordu. Aranjör Esin Engin stüdyoda çalışırken, oyuncular Taksim'deki Keban Oteli'nin balo salonunda provalara devam ediyorlardı.

Melih ancak Bursa'dan gelebildiği zamanlarda katılabiliyordu bu çalışmalara. Her defasında Ethel'le buluşmayı da ihmal etmiyordu. Aralarındaki ilişki doğal bir biçimde bir hayat arkadaşlığına, evliliğe doğru gitmeye başlamıştı. Bunun için ne oturup ciddi ciddi konuşmaya ne de özel bir teklife gerek kalmıştı. Geleceğe dair planlar kendiliğinden gelişmişti.

"Geçen gün annem tutturdu 'Roni Beyler bize gelmek istiyorlar,' diye. Cemaatten ahbapları. Bakırköy'de oturuyorlar. Bir kere bile bize gelmediler bugüne dek. 'Şimdi nereden icap etti anne?' diye soruyorum. 'Seninle de tanışmak istiyorlar,' diyor. Anlamıyorum sanki. Bir oğulları vardı Amerika'da okuyan. Belli ki bizi tanıştıracaklar."

"Tanışsaydın canım. Ne var tanışmakta?"

"Saçmalama Melih. Ne olursa olsun öyle bir şey yapmayacağımı biliyorsun."

"Biliyorum da… Sizinkilere benden bahsettiğinde ne olacak onu bilmiyorum."

"Ne olacaksa olacak. Ailem istemiyor diye vaz mı geçeceğiz?"

"Benim için öyle bir ihtimal yok."

"Benim için de yok."

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Ben ailemden o kadar çok korkuyordum ve çekiniyordum ki biz elimize

geçen her parayı küçük küçük beyaz eşyalara yatırmaya başlamıştık. Çünkü söylediğim zaman ailemden ne cevap gelecek hiç bilmiyorum. Nasıl karşılayacaklar, ne olacak? Ben Melih'in babası ve babaannesiyle tanışıp biraz ailesine girmiştim ama Melih'i benim aileme sokamamıştım daha. Ama biz birikimlerimizi yapıyorduk yavaş yavaş."

Yavuz Hakan Tok'un 8 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar'ın kuzeni Taha Ülker anlatıyor:

"Melih, Bursa'da askerliğini yaparken ben de işim gereği zaman zaman Bursa'ya gidip geliyordum. Melih'le buluşup zaman geçiriyorduk. Eşimin ablası da Bursa'da oturuyordu ve bir gidişimde beni ve Melih'i yemeğe çağırdılar. Birlikte evlerine gittik. Yemekten sonra kahve içmiştik. 'Abla bana fal bakar mısın?' diye sordum. Bana sağlığımla ilgili birçok şey söyledi. Fal bitince Melih 'Abi check-up'ı bedavaya getirdin,' dedi, güldük. Arkasından Çiçek Abla, Melih'in de falına baktı. 'Sizin bir gönül ilişkiniz var ya da olacak. İtalya yarımadasıyla ilgili bir gönül bağı…' dedi Melih'e. Bir de 'Senetleriniz ya da çekleriniz var ve üç vakte kadar bunları art arta alacaksınız,' dedi.

O gece o evden ayrılıp baş başa kaldığımızda Melih bana Ethel'le olan ilişkisinden ilk kez bahsetti ve Ethel'in İtalyan kökenli olduğunu anlattı. Sonra da 'Hisseli Harikalar Kumpanyası' müzikalinden söz etti. Egemen Bostancı'dan aldığı çeklerin de falda bahsi geçen çekler olduğunu söyledi. Hayatındaki iki önemli olay, o gece, o falda çıkmıştı.

"Söyle Canım"

"Hisseli Harikalar Kumpanyası", ilk kez Elmadağ'daki Şan Sineması'nda seyirci karşısına çıkacaktı. Şan Sineması, ülkenin en önemli film yapımcı ve yönetmenlerinden biri olan Turgut Demirağ'ın hayata geçirdiği bir projeydi. Demirağ, '50'li yılların başında, Türkiye'nin en büyük ve en modern sinema ve tiyatro salonunu yapmak üzere harekete geçmiş ve Şan Sineması, Surp Agop Ermeni Hastanesi Vakfı'nın Elmadağ'daki hastanenin hemen yanında bulunan boş arazisinde inşa edilmişti. 5 Mart 1953'te "Cennete Dönüş" adlı opera filmi ile açılışı yapılan Şan Sineması, balkonsuz salonu, geniş sahnesi, maroken koltuklu locaları, kalorifer ve klima tertibatı ile uzun yıllar boyunca İstanbul'un seçkin salonlarından biri olarak rağbet

görecekti. Ne var ki yıllar içinde eski ihtişamını yitirmiş, bakımsız bir hâle gelmişti. Üstelik '80'li yılların başında sağ-sol çatışmaları, anarşi ve siyasi belirsizliğin ortaya çıkardığı ekonomik kriz sebebiyle ciddi bir yakıt sıkıntısı çekiliyordu ve Şan Sineması salonu bu yüzden ısıtılamıyordu. "Hisseli Harikalar Kumpanyası" ekibi son provaları ancak gece yarısına doğru, son film seansından sonra ve buz gibi bir salonda yapıyordu bu yüzden. Buna rağmen bütün kadro yaptığı işe dört elle sarılmıştı. Nitekim gala gecesinde, harcanan emeklerin boşa gitmediği anlaşılacaktı. Müzikal ilk kez 3 Mart 1980 Pazartesi gecesi, Çocuk Koruma Derneği yararına yapılan gala ile seyirci önüne çıktı.

Haldun Dormen'in ilk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"Oyunun finalinde kıyametler koptu ve Egemen, Oytun (Turfanda), Osman (Şengezer), Melih, Çiğdem ve ben sahneye çıkıp büyük bir coşkuyla alkışlayan seyirciyi defalarca selamladık."

Bir tiyatro geleneği olarak gala gecesi müzikalin beyin takımı; yazarı, yönetmeni, koreografı, dekor-kostüm tasarımcısı, besteci ve söz yazarı da oyun sonunda sahneye çıkmış, alkışlanmıştı. Melih ilk kez bir müzikalin bestecisi olarak alkış alıyordu. Bunun son olmayacağını ise o gece hiç düşünmemişti. Ertesi gün yapılan toplantıda oyunun uzun olması sebebiyle yapılacak bazı değişiklikler konuşuldu. Süreyi kısaltmak için bazı şarkıların çıkarılması gerekiyordu ve Egemen Bostancı'nın ilk aklına gelen "Söyle Canım" adlı şarkı olmuştu. Zira "Söyle Canım" aslında bu müzikal için bestelenmemişti ve oyundan çıkarılması konu akışını bozmazdı. Çiğdem ve Melih bu şarkıyı daha müzikal fikri ortada yokken yapmışlar, sonradan müzikale koymaya karar vermişlerdi.

TV'de 7 Gün dergisinin 3 Kasım 1980 tarihli sayısında yayımlanan "Altın Plak Başkent'te Geldi" başlıklı haberde Erol Evgin anlatıyor:

"1979 yılının ortalarıydı. Ekip halinde çalışıyorduk. Melih piyanoda son derece akılda kalan ritmik canlı nefis bir melodi çaldı. Bana göre enfes bir besteydi. Derhal Çiğdem'den bu melodiye bir söz yazmasını istedim. Melodideki o sevinci, coşkuyu Çiğdem de sözlerde yakalamıştı. Çalışmalar bittiğinde İzmir Fuarı'na gidiyordum. Şarkıyı ilk kez orada sahnede söyleyip, seyircinin reaksiyonunu ölçmek istedim. Umduğumdan daha büyük

ilgi görmüştü 'Söyle Canım'. Derken 'Hisseli Harikalar Kumpanyası' projesi gerçekleşti. Müzikale 'Söyle Canım'ı da koymayı teklif ettik. Haldun kabul etti ve şarkı oyunun en uygun yerine yerleştirildi."

Egemen Bostancı'nın ısrarına rağmen Erol, Melih ve Çiğdem "Söyle Canım"ın oyundan çıkarılmasına direndiler. Bu konuda ne kadar haklı oldukları ise bir süre sonra ortaya çıkacaktı. Oyun sahnelenmeye başladığında "Söyle Canım" en çok alkış alan şarkılardan biri oluvermişti. Nitekim çok geçmeden bu şarkının 45'lik olarak piyasaya sürülmesine karar verildi. Plağın arka yüzüne ise müzikalin bir diğer aşk şarkısı olan "Hep Böyle Kal" konulacaktı.

"Söyle Canım / Hep Böyle Kal" 45'liği Nisan ayında piyasaya çıktı ve çıkar çıkmaz müzik listelerinin 1 numarasına yerleşti. "Söyle Canım", sadece 1980 yılının "hit"i olmakla kalmayacak, futbol maçlarında taraftarların değiştirdiği sözlerle söylenen bir tribün şarkısı olarak uzun yıllar boyu stadyumlarda yankılanacaktı.

5 Ekim 2000'de TRT 2'de yayınlanan ve Ayşe İdem Tümer ve Turgay Biçer'in sunduğu "Başarı Basamakları" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Yaptıklarımın bir yere gelmesini yaşarken görmüş olmaktan dolayı hafif bir kıvanç duyuyorum, müsaade ederseniz. Halka mâl olmak çok önemli bir şey. Benim görüş açıma göre öyle ama bir de mizah penceresinden bakacak olursak, şöyle bir şey var: Erol Evgin'in söylediği bir şarkı var, 'Söyle Canım'. Ben Galatasaraylıyım. Fenerbahçeliler Galatasaray'a gol attıkları zaman bu şarkıyı söylediklerinde, benim bestemle benden intikam aldıklarını düşünüyorum. O zamanlar çok keyif alıyor muyum, orası tartışmaya açık."

Mayıs ayında, "Hisseli Harikalar Kumpanyası"nın 33'lük plağı piyasaya sürüldü. Haziran ayında ise Erol Evgin'in bir reklam filminde oynayacağı haberi yansıdı basına. Samur Halı için çekilecek reklam filminin müziği Melih ve Çiğdem tarafından yapılacak ve altı değişik versiyonla kaydedilecekti. Filmin yönetmeniyse Tunç Başaran'dı. Bu, Melih ve Çiğdem'in ilk reklam müziği deneyimi oluyordu. Melih, yaşamının kalan kısmında sayısız reklam müziğine imza atacağını henüz bilmiyordu. Bu film için yaptıkları şarkı da bir reklam müziğinden çok yeni bir Erol Evgin şarkısı gibi olacaktı.

"Hisseli Harikalar Kumpanyası", gişede büyük bir başarı kazanmıştı.

Haftanın her günü, hafta sonları matine-suare oynanan oyun için Şan Sineması kapısında kuyruklar oluşuyordu. O günlerde giderek artan anarşi olayları nedeniyle oyun başladıktan bir süre sonra İstanbul'da geceleri sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş, bu yasak önceleri gece 12'de başlarken, sonraları 11'e çekilmişti. Bu yüzden oyunu akşam yedide başlatmak zorunda kalıyorlardı ama buna rağmen seyirci sayısında azalma olmuyordu.

Tercüman gazetesinin 10 Ekim 1980 tarihli sayısında Mukbil Özyörük'ün Karar Sizin isimli köşesinde "Hisseli Harikalar Kumpanyası" başlığıyla yayımlanan yazısından:

"Nereden, nasıl o melodilerin ilhamını alıyorsun ey Melih Kibar? Nasıl içine doğuyor o sesler? Hangi görünmez melek, o güzel şarkıları, o içli müziği bir ninni söyler gibi senin kulağına mırıldanıyor da onları notalarına döküp kâh coşturuyor, kâh hüzünlendiriyorsun?

Gene çocukluk günlerimi hatırladım. Darülbedayi'nin bir ara denediği meşhur müzikalleri… Bin bir yokluk içinde Hazımların, Vasfi Rızaların çıkardığı müzikalleri… Fakat, baktım da şaştım: Nereden nereye gelmiş Türkiye'de bu sanat… Bu imkânlar…"

"Ben kansermişim Melih"

"Hisseli Harikalar Kumpanyası" ve şarkıları, müzik ve gösteri dünyasında gündemin baş köşesine yerleşmişken, Melih ve Çiğdem cephesinde hüzün vardı. Çiğdem bir süre önce Melih'e çok yorulduğunu, biraz tatil yapmak istediğini söylemiş, tek başına Londra'ya gitmişti. Bir süre orada kalıp, ardından o günlerde Paris'te olan kızının yanına, Fransa'ya gidecekti. Sadece Melih değil, çevresindeki herkes, annesi ve Zeynep bile bunun gerçekten bir tatil seyahati olduğunu zannediyordu.

Çiğdem, Londra'ya gideli daha bir hafta olmuştu ki bir öğleden sonra Melih, Işıklar Askeri Lisesinde dersten çıktığında, Çiğdem Talu'nun aradığını, birazdan tekrar arayacağını söylediler. Telefondaki ses tonu, Melih'in hiç alışık bir olmadığı bir şekilde ağlamaklıydı. "Melih nasılsın?"

"İyiyim Çiğdem. Sen nasılsın? Hayrola, bir şey mi oldu? İstanbul'da mısın sen? Sesin çok yakından geliyor. Moralin mi bozuk?"

“Evet. İki gün oldu geleli.”

“Neden? Londra’dan Paris’e gitmeyecek miydin sen? Neden döndün?”

“Nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum Melih. Sana bir şey söylemem lazım.”

“Meraklandırma beni. Ne oldu? Kötü bir şey mi var?”

“Ben… Bir süre önce doktora gitmiştim…”

“Ne doktoru?”

“Bir şey… Bir şey vardı.”

“Kadın hastalığı filan mı? Söylesene Çiğdem.”

“Yok değil. Hatırlıyor musun hani ‘Hisseli’ yeni başladığında ben bir grip geçirmiştim.”

“Evet?”

“O zaman fark ettim. Göğsümde bir sertlik vardı.”

“Kaç ay önce… Neymiş peki?”

“Dur… Acele etme, anlatıyorum. O zaman sormuştum doktora. ‘Önemli bir şey değil,’ demişti.”

“Eeee?”

“Sonra geçmedi. Baktım iyice yumru halini alıyor. Bir uzman doktora gittim mayıs ayında.”

“Benim bunlardan niye haberim yok Çiğdem?”

“Telaşlandırmak istemedim kimseyi. Kimseye söylemedim. Evdekiler bile bilmiyor. Doktor da ‘Boşuna evhamlanıyorsunuz, süt bezesi o,’ dedi.”

“İyi ya. Geçmedi mi sonra?”

“Geçmedi Melih. Baktım, geçenlerde boynumda da yumrular çıkmaya başladı. Bu sefer çok huzursuz oldum. O yüzden gittim ben Londra’ya. Kimsenin haberi yoktu.”

“Eeee? Ne oldu peki?”

"Biyopsi yapılacak ama epey masraflı işler. O yüzden döndüm İstanbul'a. Parayı denkleştirdim. Yarın tekrar gidiyorum biyopsi için."

"Elim ayağım titriyor şu anda Çiğdem. Neden anlatmadın bugüne kadar? Merak etme. Kötü bir şey değildir. Bak görürsün, Melih demişti dersin."

"…"

"Ne oldu? Niye sustun? Çiğdem?.."

"Bugün de gitmeden bir Adnan Bey'e danışayım dedim."

"Adnan Bey kim?"

"Adnan Salepçioğlu. Cerrah. Çok eski aile dostumuz. Ona gittim"

"O ne dedi peki? Neymiş?"

"…"

"Çiğdem söylesene, çatlatma adamı!"

"'Yavrum çok şanssızmışsın,' dedi. Bu hastalığın nadir görülen, tedavisi imkânsız bir türüne yakalanmışım."

"Ne diyorsun Çiğdem? O ne demek öyle?"

"Ben kansermişim Melih!"

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Çiğdem'e öyle bir mertebede bakıyordum ki, bir nevi tanrı gibi… Nasılsa her şeyin üstesinden gelir, kanser de neymiş diye düşünüyordum. Ondan sonra iş ciddiyete bindi ama ben hep olayı şaka olarak gördüm. Yani ciddiyetini anlamamaya çalıştım. Kendimi bu işin ciddiyetinden uzak tutmaya çalıştım. Çünkü Çiğdem'le kanseri ben hiçbir zaman bir arada düşünemiyordum. Ondan sonra Çiğdem tedavi için İngiltere'ye gidip gelmeye başladı."

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Çiğdem'in hastalığına Melih çok kızdı. Öfkelendi resmen. Çok çocukça bir şeydi bu. İstemedi. Kabullenmedi."

NTV'de yayınlanan ve ilk kez 14 Aralık 2013 tarihinde ekrana gelen "Söz ve Müzik" belgeselinde Zeynep Talu anlatıyor:

"Annem Londra'ya gitti. Orada bir hastanede baktı doktorlar. 'Öyle üç ay değil ama elimizden geleni yapacağız, bilmiyoruz ne olacağını,' dediler. Annem Londra'ya âşıktı. Hayatında en sevdiği şehirdi. Ondan sonra senenin yedi-sekiz ayını Londra'da geçirmeye başladı. Üç ay gidiyor, bir ay burada kalıyor ama sanki seyahate gidiyor, çok keyfi yerinde. Londra sokaklarından bize resimler yolluyor. Ben okul her tatil olduğunda gidiyorum. Orada geziyoruz, eğleniyoruz, müzikallere gidiyoruz. O zaman fiziksel olarak da sağlığı yerinde gözüküyordu daha. Londra'dan şık defterler alırdı, çok meraklıydı öyle şeylere. O defterlere hem günlük gibi notlar alır hem de şarkı sözlerini yazar, onları Melih'e yollardı. Melih de ona buradan bestelerini yollardı. Tam tersine dönmüştü bu sefer de. Ama yine üretime devam ediyorlardı. Böyle garip kesişmeler de var hayatlarında yani…"

Çiğdem, Melih'le yaptığı telefon konuşmasının ertesi günü Londra'ya hareket etti. Biyopsi sonucu kanser olduğunu doğruladıktan bir süre sonra da Westminister Hastanesi'nde radyoterapi almaya başladı. Bu ilk gidiş beş aya yakın sürecek, Türkiye'ye ancak ekim ayında gelebilecekti.

"Hisseli Harikalar Kumpanyası", bahar ayları boyunca İstanbul'da, Şan Sineması'ndan sonra Kadıköy ve Ataköy'de de sahnelenmiş, yaz ayları ise Bodrum ve Çeşme'de, sonra İzmir ve Mersin fuarlarında sahnelenmişti. Hatta İzmir Fuarı'nda bir gece, müzikalin 100'üncü kez perde açmasını kutlamışlardı. Kısa sürede kazanılmış büyük bir başarıydı bu. 12 Eylül 1980 ihtilali tam da ekibin İzmir'de olduğu döneme denk gelmişti. İhtilalden sonraki birkaç gün sahnelenemeyen müzikal, sonrasında Fuar Manolya Bahçesi'nde perdelerini tekrar açtı. Askerliği tam da ihtilal günlerine denk gelen Melih ise şanslıydı çünkü görev yaptığı yer bir askeri okul olduğu için onun için değişen pek bir şey olmamıştı.

Egemen Bostancı, "Hisseli Harikalar Kumpanyası"nın büyük başarısı üzerine, yaz aylarında yeni bir müzikal projesi için Haldun Dormen'le çalışmaya başlamıştı. Bu defa ünlü Broadway müzikali "Hello Dolly"nin yerli versiyonu için harekete geçmişlerdi. Başrolünde Perran Kutman oynaya-

cak, "Hisseli Harikalar Kumpanyası" yeni sezonda da devam edeceği için bu yeni müzikale farklı bir kadro kurulacaktı. Egemen Bostancı, müzikalin şarkılarını yine Melih ve Çiğdem'in yapmasını istiyordu. Bu yerli versiyonda "Hello Dolly" müzikalinin orijinal şarkılarından sadece bir tanesi kullanılacak, diğer şarkılar yerli besteler olacaktı. Haldun Dormen ve Nisan Serezli tarafından uyarlanan "Hello Dolly", Türkiye'de "Çöpçatanın Fendi" adıyla sahnelenecekti. Perran Kutman'la anlaşma sağlanamayınca başrol Ayfer Feray'a verilmiş, yanı sıra Eşref Kolçak, Hümeyra, Abdullah Şahin, Enver Demirkan ve Nisan Bener kadroya dâhil edilmişti. Müzikleri Melih besteledi ama şarkı sözlerinin biri Çiğdem tarafından yazılabildi.

Haldun Dormen'in ilk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"'Çöpçatan'ın müziği Melih Kibar tarafından baştan yazılıyordu. Orijinal şarkılardan bir tek ünlü 'Hello Dolly' şarkısını oyunda bırakmış, geri kalanların tümünü otuzlu yılların Türkiye'sine uydurmak için Melih'e ısmarlamıştık. Çiğdem Talu uzun bir süre için Londra'da olduğundan, şarkı sözleri aralarında benim de bulduğum çeşitli kimseler tarafından gerçekleştirilmişti."

Ne var ki Melih'in müzikal için yaptığı bestelere başkalarının söz yazması, o günlerde hastalığının verdiği moral bozukluğu içinde olan Çiğdem'in kırılmasına yol açacaktı. Tam da o sıralarda, Eurovision'da yaşadığı hezimet sonrası bir süreliğine müziğe küsen ve aylardır yurt dışında olan Ajda Pekkan, Çiğdem'i Londra'da ziyaret etti. Ajda, Türkiye'ye dönüşünde müziğe kaldığı yerden devam etmek için kendine yeni bir çıkış yolu arıyordu ve aklında tamamı Türk bestecilerin şarkılarından oluşan bir plak yapmak vardı. Çiğdem'in hastalığı nedeniyle gerçekleştirdiği ziyaretin arkasında, ona yapacağı bir teklif vardı aslında. Yeni plağındaki bazı şarkıların sözlerini Çiğdem'in yazmasını istiyordu. Melih'le birlikte çalışmaya başladığından bu yana başka hiçbir bestecinin teklifini kabul etmeyen Çiğdem'in o günlerde Melih'e içten içe duyduğu kırgınlık, Ajda'nın bu teklifini kabul etmesine yol açacaktı. İlk kez Melih'ten başka bestecilerin bestelerine söz yazması için gelen bir teklifi geri çevirmiyordu.

Eylül ayında Zerrin Özer'in "Sevgiler" adı verilmiş ikinci 33'lük plağı piyasaya çıktı. Plakta Çiğdem ve Melih tarafından yazılmış bir tek şarkı vardı. "Her Şey Seninle Güzel" adlı bu şarkının sözlerini Çiğdem, 1977 yılının 31 Ekim gecesi, doğum gününde yazmıştı. "Beklenmedik bir anda ayrılık gelip

çatsa, seninle paylaştığım tek bir gün yeter bana," diyen satırlarda sanki geleceği görmüş, beklenmedik bir anda gelecek ayrılığı tahmin etmiş gibiydi.

26 Ekim Pazar günü, "Hisseli Harikalar Kumpanyası" perdelerini 175'inci kez açtığında, Ankara'daydılar. Tıpkı ilk geceki gibi Melih ve Çiğdem de salondaydı. Matinedeki oyundan sonra bir ödül töreni yapılacaktı çünkü. Egemen Bostancı, Erol Evgin'e "Söyle Canım" 45'liğinin yüksek satış rakamı nedeniyle Altın Plak, Melih ve Çiğdem'e de birer ödül plaketi verecekti. Matine gösterisinin bitiminde Melih, Çiğdem ve Erol, tüm oyuncuların hazır bulunduğu sahnede ödüllerini aldılar, aynı günün gecesi ise bir kutlama yaptılar. Bu ödül töreni için Melih Bursa'dan, Çiğdem'se Londra'dan kalkıp gelmişti. Uzun uzun konuşup, sohbet ettiler o gece. Ne var ki eksik bir şeyler, bir yabancılık vardı aralarında. Çiğdem anlatmayacak olsa, tedavisinin nasıl gittiğini, durumunun iyi olup olmadığını sormayacaktı Melih neredeyse. Londra'yı sormuştu. Orada nereleri gezdiğini de sormuştu ama hastalığı yokmuş gibi davranıyordu. Çiğdem üstünkörü anlattığında bile daha fazlasını öğrenmek için çaba göstermemişti. Üstelememişti Çiğdem de. 11 yaşında annesini kaydeden Melih, o zamandan beri içinde saklı duran ve kime, neye karşı olduğunu hiç bilmediği küskünlüğünü şimdi sanki Çiğdem'e yöneltmiş gibiydi. Çiğdem'se Melih'e kırgınlığını açıkça göstermese de mesafeli davranıyordu.

"Çöpçatanın Fendi"

Çiğdem İstanbul'a döndükten sonra peşine düşen gazetecilere kanseri nasıl yendiğini anlatmıştı uzun uzun. Londra'ya gidince korkulacak bir şey olmadığını görmüş, tedavisini başarıyla tamamlamıştı. Oysa işin aslı öyle değildi. Tedavisi bitmemişti. Sonucun ne olacağını ise doktorlar bile bilmiyordu.

Aynı günlerde Erler Film'in Erol Evgin ve Gülşen Bubikoğlu'nun başrollerinde oynayacağı bir müzikal film hazırlığı içinde olduğu haberleri basına yansıdı. Erler Film'in sahibi Türker İnanoğlu sahnelerde büyük iş yapan müzikal furyasını Yeşilçam'a taşımak istiyordu. Filmin müziklerini Melih ve Çiğdem hazırlayacaktı. Melih, Çiğdem ve Erol'un yıllardır hayalini kurdukları sinema filmi projesi böylece gerçeğe dönüyordu. Ne var ki artık hiçbir şey eski günlerdeki gibi değildi. Melih de Çiğdem de bu filmin birlikte şarkı ürettikleri son proje olma ihtimalinin farkındaydılar

ama bunu kendilerine bile itiraf edemiyorlardı.

Kasım ayında Melih askerlik görevini tamamlayıp İstanbul'a döndü ve kendini müzik çalışmalarına verdi. Bir yanda "Çöpçatanın Fendi" müzikalinin son rötuşları yapılıyor, bir yandan da yakında çekimleri başlayacak olan müzikal filmin toplantıları devam ediyordu. Çiğdem'se tekrar Londra'ya dönmüştü. "Çöpçatanın Fendi" müzikali, 6 Aralık 1980 gecesi Şan Müzikholü'nde sahnelenmeye başlandı. Egemen Bostancı, Şan Sinması'nda tadilat yaptırmış, salonu yeniletmiş ve bir müzikhole dönüştürmüştü. Eskisine göre çok daha konforlu ve modern hale gelen salon, artık Şan Müzikholü olarak anılıyordu. Ne var ki "Çöpçatanın Fendi" müzikalinin "Hisseli Harikalar Kumpanyası" kadar beğenilmeyeceği daha gala gecesi seyircinin verdiği reaksiyondan belli olmuştu. Amerikan kökenli hikâye, her ne kadar Türkiye'ye uyarlanmış olsa da Türk seyircisine pek sıcak gelmemişti. Başrolde Erol Evgin gibi popüler bir yıldızın olmaması bir dezavantajdı. Yanı sıra kadronun kendi içinde yaşadığı sorunlar da oyunun akıbetinin pek parlak olmayacağının habercisi gibiydi.

"Biriyle beraberim"

Aralık ayında Modern Folk Üçlüsü'nün "Pop" adı verilmiş 33'lük plağı piyasaya çıktı. Melih ve Çiğdem'in Ajda Pekkan için hazırladıkları Eurovision şarkısı "Cennet" nihayet sır olmaktan çıkıyor ve ilk kez bu plakla dinleyiciye ulaşıyordu. Melih, daha şarkıyı yaptıkları o günlerde Ajda'ya Modern Folk Üçlüsü'nün eşlik etmesini düşündüğünü söylemiş ve bu düşüncenin üzerinden bir yıl geçtikten sonra şarkı Modern Folk Üçlüsü tarafından seslendirilmişti.

Melih'in İstanbul'a dönüşüyle birlikte Ethel'le ilişkisi de bir dönüm noktasına gelmişti. O zamana dek isteseler de bir adım öteye geçmeleri mümkün değildi. Her şeyden önce Melih'in askerliğinin bitmesi gerekiyordu. Oysa artık önlerinden o engel de kalkmıştı. Şimdi bir tek engel vardı sadece: Ethel'in ailesi hâlâ onun Melih'le beraber olduğunu bilmiyordu. Çok geçmeden kader ağlarını örecek ve o düğüm de kendiliğinden çözülecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Melih'in yakın arkadaşı Memet Duru'nun kayınvalidesi ve kayınpederi,

Moda Deniz Kulübü'nden annemlerin tanıdıkları. 1981'e girdiğimiz yılbaşı günü Memet'in kayınvalidesi anneme 'Duyunca ne kadar sevindik anlatamam. Senin kızın benim oğlum kadar sevdiğim Melih'le berabermiş,' diyor. Annem de 'Sen yanlış biliyorsun herhalde, benim kızımın Melih Kibar'la bir alakası yok,' diyor. Annem de benim gibi Melih'i yaşlı biri zannediyor.

Annem o gün öğleden sonra eve döndü. 'Ay Ethel, komedi vallahi. İnsanlar neler düşünüyorlar. Sen Melih Kibar'ın oğluyla berabermişsin,' dedi bana. Ben de 'Yalan anne,' diyorum ama kafamdan aşağı da kaynar sular döküldü. Bir yerden kopacak belli ki. Ucuna geldi artık."

Yavuz Hakan Tok'un 22 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru'nun eski eşi Yaşar Tan anlatıyor:

"Bu, 'Melih Kibar'ın oğlu' şakası uzunca bir süre devam etti bizim aramızda. Hatta bir hafta sonu İlhan İrem'in nişanı için Polonezköy'e gideceğiz. Ailesi Melih'le görüştüğünü bilmediği için Ethel'i evden o zamanki eşim Memet'le ben aldık, Melih de sonradan bize katıldı. Bir gece Polonezköy'de kaldık. O iki gün sürekli 'Melih Kibar'ın oğlu' şakası yapıldı, çok güldük."

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"O dönem bizim bütün akrabalar Moda'da oturuyor. Hep aynı sokaklar, aynı apartmanlar... Ben çok rahat büyüyen bir çocuktum o yüzden. Bütün kuzenler, kuzinler… Ben 15-16 yaşlarında akrabalarımın çocuklarıyla yurt dışına, seyahate bile gittim. Geceleri rahatlıkla dışarı çıkabiliyordum ama Melih'le birlikte olmaya başladıktan sonra kendimi eve kapatmıştım. Bunun üzerine annem ve ablam benim erkeklerden korkmuş olabileceğimi düşünüp beni psikoloğa götürmeye çalıştılar o dönem. Ben de anlatamıyorum ki öyle bir korkum yok aslında. Biriyle birlikteyim ama onu açık edemiyorum. Randevu aldılar, götürecekler beni kesin doktora. Ben de en sonunda 'Biriyle beraberim,' dedim.

Onun Melih Kibar olduğunu söylediğim anda kıyametler koptu tabii. Annem hemen babamı aradı. Babam işten geldi. İtalyan kökenli olduğumuz için İtalyan pasaportlarımız var. 'Hemen toplayın eşyaları, İtalya'ya gidiyoruz,' dedi. Ben 'Bir tanışın, ondan sonra karar verin,' diyorum, babamsa 'Sen müzisyen biriyle yapamazsın. Ben seni tanıyorum. Bunu yol yakınken

bitirelim. Bundan sonraki hayatında mutsuz olma,' diyor ısrarla. 'O öyle sizin gazetelerde okuduğunuz insanlar gibi biri değil. Onun hayatı öyle değil. Okumuş, eğitimli, ailesi düzgün,' diye anlatmaya çalışıyorum ama nafile."

Aile içinde kopan fırtınanın sonunda Ethel, anne babasını Melih ve Sami Bey'le tanışmaya ikna etmeyi başaracaktı. Bu tanışma, artık ilişkilerinin resmiyet kazanması anlamına geliyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Melih, babasıyla birlikte bize tanışmaya geleceği gün içim çok buruldu. Tuzla'dan dönerken babamla karşılaştığımız, Sami Bey'i evine kadar bıraktığımız gün geliyordu aklıma. Babam o günü hatırlayacak, Sami Bey'i tanıyacak, yalanım ortaya çıkacaktı. Neyse ki hatırlamadı babam. Tanıştılar ve çok sevdiler birbirlerini. Ve anladılar ki Melih sevecekleri bir insan. Ondan sonra da hep Melih'i benden daha çok sevdiler zaten. Hep onu kayırdılar bana karşı. Bazen bazı konularda ben çok yüklenirdim Melih'e, onlar hep Melih'in tarafında olurlardı."

Böylece iki gencin arasındaki son engel de ortadan kalkmıştı. Üstelik kısa bir süre içinde her şey ummadıkları bir biçimde yoluna girmişti. Aileler çok iyi anlaşıyor, Ethel'in ailesi Melih'i seviyor, Sami Bey ise zaten ilk tanıştıklarından beri Ethel'i kendi kızı gibi sahipleniyordu. İşin içine ailelerin girmesiyle birlikte evliliğe doğru giden yolun kısaldığı açıktı. Oysa Melih endişeliydi. Bir yuva kuracaktı iyi, hoş ama bu yuvayı bestecilik gibi düzenli geliri ve garantisi olmayacak bir meslekle mi geçindirecekti? Kafası zaten karışıkken dayısının, teyzelerinin ve Ethel'in anne babasının söyledikleri iyice aklını çeliyordu. Öte yandan aklının bir köşesinde, derinlerde bir yerlerde de "Ya Çiğdem ölürse?" sorusu vardı. Bu soru onu içten içe kemiriyordu. Çiğdem ölürse bir daha beste yapabilir miydi? Bestelerine kim Çiğdem gibi söz yazabilirdi ki? Besteciliği bir şekilde yapmaya devam etse de artık eğitimini aldığı alanda bir iş sahibi olmalıydı. Kararını verdi. Kararını verdikten kısa bir süre sonra, 1981 yılı ocak ayının son haftasında, Fako İlaç firmasının Levent'teki fabrikasında çalışmaya başladı.

İlaç fabrikası

Yavuz Hakan Tok'un 30 Kasım 2017 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"O dönemde hem müzikal yapıyordu, geceleri çalışıyordu, hem de gündüzleri ilaç fabrikasında çalışıyordu. Fakat o sekiz ay çok mutsuz bir sekiz ay oldu. Okumuş, bu konuda eğitimli ama gönlü orada değil. Çok zor bir sekiz ay geçirdi."

Artık gündüzleri mesai yapması gereken bir işi vardı Melih'in ve bu, o yaşına dek hiç alışık olmadığı bir şeydi. Ancak müzik dünyasında yaptıklarının karşılığını alamadığına dair inancı, düzenli bir gelir ve gelecek kaygısı onu buna mecbur kılmıştı.

Gong dergisinin 4 Şubat 1981 tarihli sayısında "Dostlar Beni Hatırlasın" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Besteci olarak ürünümüze zam istediğimiz vakit, 'Aman!' diyorlar. 'Stüdyo saatlerinden plak hammaddesine kadar her şey pahalandı. Halimizi biliyorsun, imkânsız…' Bizler için ekmek pahalanmıyor mu? Nota kâğıdı, yol ücreti, ev kirası, benzin zam görmüyor mu? Plakçı için besteci hep geri planda. Onun istemeye hakkı yok… Onun hakkını koruyan bir örgütü yok. Beni müzik ortamından kaçıran adaletsizliktir. Kazandırdığım paraların dağılımındaki eşitsizliktir. Bir besteci bu paralarla geçinemez. Türkiye'ye dönerken İngiltere'deki arkadaşlara, bestelerimin karşılığında aldığım paraları söylediğim zaman kimseyi inandıramadım."

"Çöpçatanın Fendi" müzikalinde Hümeyra'nın seslendirdiği iki şarkı, o günlerde 45'lik olarak yayınlandı. "Aşk Kapıyı Çalınca / Bir Damla Yaş" adlı şarkıların yer aldığı plağın A yüzündeki şarkının sözlerini Bora Ayanoğlu, B yüzündeki şarkının sözlerini ise Çiğdem Talu yazmıştı. Şan Müzikholü'nün bazı formalite eksikleri nedeniyle Belediye tarafından kapatılması ve 24 gün süreyle kapalı kalması nedeniyle bir süre ara verilen "Çöpçatanın Fendi" müzikali, 16 Şubat'ta bu defa "Selam Meloş" adıyla yeniden sahnelenmeye başlandı. Oyun revize edilmiş, kadroda değişiklikler yapılmıştı ama bu yeni versiyon da beklenen başarıyı getirmedi. Müzikal 8 Mart'ta son kez sahnelenecek ve perdelerini kapatacaktı.

"Renkli Dünya"

Öte yandan müzikal sinema filminin çalışmaları devam ediyordu. Proje ilk tasarlandığında isminin "Bazıları Müzik Sever" olması düşünülen film, daha sonra "Renkli Dünya" adını almıştı. Filmin çekimleri tamamlanırken Melih de aranjör Esin Engin'le beraber müziklerin son rötuşlarını yapıyordu. Şarkılar kaydedilmiş, filmin konusuna uygun olarak yapılmış şarkıların bazılarında Erol Evgin'den başka Nevra Serezli, Adile Naşit, Erol Günaydın gibi filmde rol alan oyuncular da şarkı söylemişti. Başrol kadın oyuncusu Gülşen Bubikoğlu'nun söyleyeceği şarkılarsa Yeliz tarafından seslendirmişti.

"Renkli Dünya" filmi Şan Müzikholü'nde yapılan görkemli bir galayla tanıtıldı ve film 24 Şubat 1981 günü gösterime girdi. Filmin konusu zaten bir müzikal oyunun sahnelenmesi etrafında dönüyordu. Bu nedenle de özellikle şarkılı sahnelerin büyük kısmı Şan Müzikholü'nde, film için hazırlanan dekor ve kostümlerle çekilmişti. O günlerde Yeşilçam'da arabesk şarkıcılarının başrol oynayıp konudan ilgisiz bir biçimde kendi şarkılarını söyledikleri filmler çok modaydı ve iyi gişe yapıyordu. Bu filmse gerçek bir müzikal filmde olması gerekenlere yer verilmiş, büyük bütçeli ama buna karşın yine de Yeşilçam klişelerini içinde barındıran bir film olmuştu. Nitekim seyircinin ilgisi bir hayli yüksek olacak ve film iki hafta süresince gösterimde kalacaktı.

Cumhuriyet gazetesinin 6 Mart 1981 tarihli sayısında yayımlanan ve Atilla Dorsay tarafından kaleme alınan film eleştirisinden:

"'Renkli Dünya', gerçekten de müzikal kavramıyla hiç ilgisi bulunmayan, şarkıcı / türkücülerin avaz avaz bağırdığı filmlere kıyasla daha bir müzikal. Gerçi sinemanın olanaklarından asgari ölçüde yararlanılmış, gerçi müzikal sahnelerin çoğu, en küçük bir kurgu çalışması olmaksızın Şan Sineması'nın sahnesinin karşısına yerleştirilen kameranın sahnede olup bitenleri saptamasıyla oluşuyor. Ama yer yer de olsa gerçekten bir müzikal film yapma çabası var. Sözgelimi Gülşen Bubikoğlu'na sahnede 'Hoş geldin,' denildiği bölümde veya çarşı pazarda hep birlikte söylenen şarkıda olduğu gibi…"

Melih ve Çiğdem, "Hisseli Harikalar Kumpanyası" müzikalinden sonra bir kez daha birden fazla "hit" şarkı çıkaracak bir işe imza atmışlardı. "Hisseli Harikalar Kumpanyası" için yapıp sonra o müzikalde kullanmaktan

vazgeçtikleri "Deli Divane" ile bu film için yaptıkları "Rüya" ve "Bir Bakışın Yetti" adlı şarkılar kısa sürede dillere düşecekti.

"Selam Meloş"un 8 Mart'ta perdelerini kapatmasından iki gün sonra, 10 Mart 1981 gecesi "Hisseli Harikalar Kumpanyası", Kadıköy Halk Eğitim Merkezinde 300. kez sahnelendi. Gecenin sonunda Melih de dâhil olmak üzere oyuna katkısı olan herkese o gece oyunu izleyen Türkan Şoray tarafından birer plaket verildi. 12 Mart'ta ise yeni bir müzikal olarak lanse edilen ama aslında bir şov, bir varyete olan "Müzikal Kahkaha" adlı oyun Şan Müzikholü'nde sahnelenmeye başlandı. Orhan Boran'ın yazdığı, Metin Serezli'nin yönettiği bu oyunun tanıtımlarında şarkı sözü yazarı ve besteci olarak Çiğdem Talu ve Melih Kibar adları yazsa da ikilinin müzikale katkısı bir-iki şarkıdan ibaretti. Zira diğer şarkılar bilinen başka şarkılardı. Müzikalin müzik direktörlüğü ve aranjörlüğünü ise Melih'in Yelken Kulübü günlerinden beri yakın arkadaşı olan Memet Duru üstlenecekti. Bu, iki eski arkadaşın pek yakında başlayacak ortaklığının ilk habercisiydi.

Mart ayında Neco'nun "4 Mevsim" adlı yeni 33'lüğü yayınladı. Yıllar önce Sopot Festivali'nde yarıştığı şarkılardan biri olan Melih-Çiğdem ortak çalışması "We Are Friends"in Türkçe versiyonu "Arkadaşız", ilk kez bu plakta yer alacak ve plağın sevilen şarkılarından biri olacaktı. Mayıs ayında yayınlanan Füsun Önal'ın yeni 33'lüğünde de bir Çiğdem-Melih şarkısı vardı. "Saat 12… Daha Sabaha Çok Var" adlı bu şarkı, aynı zamanda uzunçaların da ismi olmuştu. Bu plak için Çiğdem yıllar sonra ilk kez yabancı şarkılara söz yazmıştı ve Melih'ten ayrı olarak üç şarkıda daha söz yazarı olarak imzası vardı.

"Çöpçatanın Fendi (Selam Meloş)" müzikalinin başarısızlığı, Haldun Dormen ve Egemen Bostancı'nın aralarının bozulmasına neden olmuştu. Çiğdem ve Melih şimdilik Egemen Bostancı safında kalmış gibi gözüküyorlardı ama işler bir süre sonra tersine dönecekti. Zira Egemen Bostancı'nın sahibi olduğu Uluslararası Gösteri Sanatları'nın yeni projesi "Sait Hopsait" müzikali için şarkı sözü yazarı olarak Çiğdem Talu ile anlaşan Bostancı, besteci olarak ise Melih'e değil, Attila Özdemiroğlu'na teklif götürmüştü. Egemen Bostancı, Çiğdem ve Melih ikilisinin ayrı ayrı işler yapmalarının onların tekrara düşmesini engelleyeceği fikrindeydi ve Çiğdem de Melih'e duyduğu kırgınlıkla Bostancı'nın bu teklifini kabul edivermişti. Böylece Çiğdem, Ajda Pekkan ve Füsun Önal için başka bestecilerin şarkılarına söz yazmasından sonra bir kez daha Melih olmaksızın bir işe imza atıyordu.

Tam da "Renkli Dünya" gibi başarılı bir işin ardından ortaya çıkan bu durum müzik çevrelerinde ikilinin ayrıldığı yolunda dedikodulara yol açacaktı.

"Sait Hopsait" müzikali başından itibaren türlü şanssızlıklara uğradı. Müzikalin baş kadın oyuncusu olarak üç ay provalara katılan Sezen Aksu, oyuna 10 gün kala mide kanaması geçirince rolünü Nevra Serezli'ye devretti. Mayıs ayı boyunca Şan Müzikholü'nde sahnelenen oyun, yaz aylarında turneye çıktığında kadrosu yine değişmiş, Nevra Serezli'nin yerini bu defa Hümeyra, baş erkek oyuncu İlyas Salman'ın yerini ise Mehmet Keskinoğlu almıştı. Ne var ki kadro değişikliği de işe yaramayacak ve Egemen Bostancı'nın bu projesi de başarısızlıkla sonlanacaktı.

"Ah Güzel İstanbul"

Melih ve Çiğdem'in iş ortaklığının bittiğine dair haberin doğru olmadığı kısa bir süre sonra ortaya çıkmış, Erol Evgin'in yeni plağı için ikili tekrar bir araya gelmişti bile. Ağırlıklı olarak "Renkli Dünya" filminde kullanılan şarkıların yer aldığı bu plakta daha önce duyulmamış yeni Melih-Çiğdem şarkılar da olacaktı. O günlerde Melih bir yandan da iki yıl aradan sonra yeni bir film müziği bestelemek için uğraşıyordu. Ömer Kavur'un yönettiği ve Müjde Ar'la Kadir İnanır'ın başrollerini paylaştığı "Ah Güzel İstanbul" adlı filmin müziklerini hazırlıyordu.

Gong dergisinin 10 Haziran 1981 tarihli sayısında yayımlanan "Ah Güzel İstanbul'un Müziği Böyle Yapıldı" başlıklı haberden:

"Film bir kamyon şoförüyle bir genel kadının aşkını içeriyordu. Önce hikâyeyi okudu Melih. Fakat her zaman olduğu gibi filmin finalini okumadı. Çünkü final için farklı bir müzik yazmayı adet edinmişti. Olaya daha kesin adapte olabilmek için, uzun yola giden kamyon şoförleriyle söyleşti. Onların yaşantısını inceledi. Müzik zevklerini yokladı. Sonra kamyon şoförlerinin çevrelerine girdi. Yaşadıkları mahallelerde gezdi. Örneğin çingene çalgıcıların günlük yaşamlarını inceledi. Çalışmalara ara verdiğinde bir sahile oturup notaya döktü duygularını. Bu arada 'Ah Güzel İstanbul' filminde bir genel kadını canlandıran Müjde Ar, genelev çekimlerinden bilgi verdi. Filmde kendisine eşlik eden gerçek genelev kadınlarının duygu ve dünyasını anlattı."

Aynı günlerde Melih ve Çiğdem'le Haldun Dormen'i tekrar bir araya getiren çalışma ise Yeliz için hazırlayacakları müzikal şov projesi olacaktı. Haldun Dormen'in yazacağı şovun müziklerini Melih ve Çiğdem hazırlayacak, oyunun sunuculuğunu Mustafa Alabora yapacak, idari işlere ise Sami Bey bakacaktı. Ekip Cevat Bey Köşkü'ndeki ilk toplantısında Ses dergisi muhabirine birlikte poz vermişti. Bu proje o günlerde hayata geçemeden rafa kalkacaktı ama Haldun Dormen, Melih ve Çiğdem'e "Hisseli Harikalar Kumpanyası" kadrosunun oynayacağı yeni bir müzikal yazdığının haberini vermişti bile. Çok geçmeden yine birlikte çalışmaya başlayacaklardı. Ortada bir tek sorun vardı: Egemen Bostancı ile Haldun Dormen'in arası açık olduğuna göre bu yeni müzikalin yapımcılığını kim üstlenecekti?

"İşte eşim olacak kız"

Temmuz ayında Erol Evgin'in yeni 33'lüğü "Erol Evgin ve Renkli Dünyası"nın tanıtım kokteyli Taksim'deki Lalezar Pub'da yapıldı. Evgin üçüncü kez tamamı Çiğdem ve Melih şarkılarından oluşan bir uzunçalarla dinleyici karşısına çıkıyordu. Ne var ki bu plağın üçlünün birlikte yaptığı son çalışma olacağını o günlerde hiçbiri bilmiyordu. O günkü kokteyle Çiğdem katılmamıştı. Gazete ve dergi muhabirlerinin ilgi odağında ise Melih Kibar'ın yanında ilk kez gördükleri genç kız vardı.

Gong dergisinin 29 Temmuz 1981 tarihli sayısında "İşte Eşim Olacak Kız" başlığıyla yayımlanan haberden:

"Daha düne kadar Melih Kibar'ın ilham perisinden söz edilmiyordu. Daha doğrusu böyle birinin varlığı bilinmiyordu. İşte bu ilham perisini bir rastlantı sonucu bulduk. Liste başı olan şarkıların bu genç kız için bestelendiğini öğrendik. Adı Ethel… Tanınmış bir iş adamının kızı. Soyadı büyük bir titizlikle gizleniyor. 22 yaşında, düz kumral saçlı, ela gözlü. Bir turizm şirketinde çalışıyor. Melih Kibar'la Ethel'in arkadaşlığı bir buçuk yıldan beri sürüyor. Beraberliklerini evlilikle sonuçlandırmaya kararlılar. Ama yine de bu beraberliği olanaklar ölçüsünde gözlerden uzak tutmaya çalışıyorlar. Her ikisi de artist olmadıklarını savunuyorlar. Melih Kibar 'Eşim olacak,' diyor Ethel için."

Melih ve Ethel, o kokteyle birlikte katılarak ilişkilerini ilk kez açığa çı-

karıyorlardı. Artık saklamak için bir sebepleri yoktu zaten. Haber yalan değildi. Evlilik hazırlıkları yapıyorlardı.

"Müzikal Kahkaha" oyunu 12 Nisan'a kadar İstanbul'da sahnelendikten sonra 23 Nisan'da Ankara'da perde açmıştı. Sonrasında İstanbul'da tekrar devam eden oyun, temmuz ayında başrol oyuncusu Orhan Boran'ın hastalığı nedeniyle perdelerini bir daha açılmamak üzere kapattı. Aynı günlerde Haldun Dormen'in yazdığı yeni müzikalin haberi bir basın toplantısıyla duyuruldu. Müzikalin adı "Geceye Selam" olacak ve Erol Evgin dışında "Hisseli Harikalar Kumpanyası" müzikalinin neredeyse bütün kadrosu bu müzikalde de yer alacaktı. Egemen Bostancı'yla yollar ayrıldığı için aranılan yeni prodüktör ise sürpriz bir şekilde ortaya çıkmıştı.

24 Ocak 1980'de Süleyman Demirel hükümetinin ekonomiye dair aldığı kararlarla, o güne dek daha içe dönük bir ekonomik modeli benimseyen Türkiye, dışa açılmayı ve dünya ekonomisiyle entegre olmayı hedefleyen radikal bir ekonomik hamle gerçekleştirmişti. Kısmen başarılı olsa da olumsuz yönleriyle de uzun yıllar tartışılacak 24 Ocak İstikrar Kararları'nın bir sonucu olarak ortaya çıkan banker furyası, o günlerde ülkenin gündemindeydi. İrili ufaklı yüzlerce banker, yüksek faiz vaadiyle halkı yatırım yapmaya çağırırken, sonu büyük bir hüsranla bitecek bu furyanın en popüler isimlerinden biri de Banker Kastelli olarak tanınan Cevher Özden olacaktı. Cevher Özden, bir süredir finans piyasasının önde gelen isimlerindendi ve kültür sanat alanında da faaliyet göstermek istiyordu. Haldun Dormen'le bir tesadüf eseri tanışmaları, Dormen'in yeni kurulacak olan Kastelli Kültür Sanat Vakfı Genel Sanat Yönetmenliği görevine getirilmesiyle sonuçlanmıştı. Böylece "Geceye Selam" müzikaline de aranan yapımcı bulunmuştu. Müzikal, vakfın ilk projesi olarak sahneye konulacaktı.

Bir müzikal başlarken, bir müzikal bitiyordu. Ağustos ayında "Hisseli Harikalar Kumpanyası" Ataköy Eğlence Merkezi'nde son kez sahnelendi. Oyun bir buçuk yıl gibi bir süre içerisinde tam 366 kez sahnelenerek Türk tiyatro tarihine yazılacaktı.

Ördek dansı

Melih, o günlerde işten güçten ve İstanbul'un telaşından biraz olsun uzaklaşmak için hafta sonları Ethel'le birlikte Büyükadaya'ya gidiyordu. Ethel'in ablası Nita ve eşi İzel'in kiraladığı evde kalıyorlar, birlikte hoşça vakit geçiriyorlardı.

İzel Rozental'ın 20 Nisan 2020 tarihinde Şalom gazetesinde yayımlanan "Adam Gibi Adam" başlıklı yazısından:

"Bir cuma akşamı Melih'le birlikte Büyükada'ya gitmek üzere Sirkeci'den vapura binmiştik. Yol uzundu, otuz yaşlarındaki iki delikanlı için takdir edersiniz ki çok daha uzundu... O yıllarda vapurlarda alkollü içkiler serbestti. Matrak adamdı Melih, yol boyunca demlenirken aramızda şakalaşır, gündemle ilgili bolca espriler üretirdik.

O günlerde tuhaf bir şarkı, herkesin diline dolanmıştı. Melodisi ve sözleri bir yana, komik de bir dansı vardı. Daha ilk notalarla birlikte genç yaşlı demeden, insanlar kollarını dirsek hizasından büküp sallayarak ördekler gibi kanat çırpmaya başlıyordu. Fransızcadaki orijinal adıyla "La Dance Des Canards", yani ördek dansından söz ediyorum.

O vapurda, o gün, konu popüler vakvak şarkısına gelince, melodiyi mırıldanarak kollarımızı ördek gibi açıp kapamaya girişmiştik. Birbirimize baktıkça deliler gibi gülüyorduk. Hafif çakırkeyiftik, çevreye aldırmıyorduk, zaten çevre de bizimle ilgilenmiyordu fakat bir ara güvertenin karşı köşesinde arkadaşlarıyla birlikte oturmakta olan Yakup Barouh'la göz göze gelip selamlaştığımızı hatırlıyorum. Yakup, Türkiye'nin önde gelen reklam ajanslarından birinin sahibiydi ve yöneticisi olduğum kalem firmasının da reklamlarını yapıyordu. Yani aramızda mesafeli bir iş ilişkisi vardı. O an biraz utandığımı hatırlıyorum. Sonra... Aklıma bir fikir düştü. Melih'e döndüm ve 'Hadi gel bundan bir reklam cıngılı yapalım,' dedim. O neşeli nağmelerin üzerine dolmakalem hakkında bazı sözler uydurmaya başladım. 'Bu sözleri şarkının üzerine aranje edersin, birlikte şarkıyı söylerken, dev kalemlerin arasında ördek dansı yaparız, acayip reklam olur!'

Melih bu şakayı her nasılsa ciddiye aldı ve hemen o akşam salt eğlenmek için uydurduğum sözlerle uyumlu özgün bir beste yaptı. Yepyeni bir şarkı yaratmıştı! Melodiyi dinledikçe beğenim artıyordu. İş ciddiye binmişti! Pa-

zartesi sabahı ilk iş Yakup'tan randevu aldım. Biraz sıkılarak da olsa odasına girdim. Söyleyeceklerimi düşündükçe fikir nedense artık bana saçma gelmeye başlamıştı. Her an geri adım atabilirdim. Cuma gününe değinmeden konuya nasıl gireceğimi düşünüyordum ki, benden önce o girdi lafa: 'Cuma akşamı vapurda çok neşeliydiniz, size gıpta ettik,' dedi. Artık cayamazdım, 'Gülme lütfen, saçma bir reklam fikriyle geldim,' deyiverdim bir çırpıda. Ben hayal ürünü projemizi anlatırken o, sıcak ve candan gülümsemesiyle beni cesaretlendiriyordu. Sonunda, 'Olmaz böyle saçmalık, markanızın imajı zedelenir,' diyerek beni caydıracağını beklerken, tam aksine 'Güzel olur,' dedi. Ok yaydan çıkmıştı!

İlk iş olarak Melih'i Yakup Barouh'la tanıştırdım. Melih, Tanrı vergisi yeteneğini salt sanat adına kullanıyordu ama o yıllarda sanat karın doyurmuyordu. Telif hakları, ülkemizde bilinen bir kavram olmaktan çok uzaktaydı. Yakup derhal bizi yönetmen Ali Tara ile buluşturdu. Ali Tara, dönemin en çılgın reklam filmi yönetmenleri arasında sayılıyordu. Yakup'a göre Ali Tara bu proje için biçilmiş kaftandı. Dönemin tüm teknik imkânsızlıklarına karşın film, okul açılış döneminde gösterilmek üzere TRT'ye yetiştirildi. Yakup, nasıl becerdiyse, filmde kullanılan dev boyuttaki kalem maketlerini aslına uygun bir şekilde yaptırmıştı. Filmde maalesef biz dans etmedik. Yakup profesyonel dansçıların boy göstermesini daha uygun görmüştü. Reklam filmi o kadar beğenildi ki, uzun versiyonu kış boyunca sinemalarda oynadı.

Yakup'la iş ilişkisi sayesinde başlayan arkadaşlığımız sonradan güzel bir dostluğa dönüştü. Son derece pozitif ve yapıcı bir kişiliğe sahipti. Tanışıklığımız boyunca onun bir kez bile olsun 'olmaz' dediğini hatırlamıyorum. Melih Kibar ile Ali Tara'nın Yakup Barouh sayesinde başlayan ailevi dostlukları ise hep sürdü."

İlk reklam filmi müziğini Erol Evgin'in oynadığı reklam filmi için birkaç ay önce yapmıştı Melih. Aslında o işin Erol Evgin'e şarkı hazırlamaktan pek bir farkı yoktu onun için. Scrikss dolmakalemlerinin bir şaka sonucu ortaya çıkan reklam filmi ve bu film sayesinde kurduğu dostluklar, Melih'in reklam sektörüne girişinin asıl başlangıcı olacaktı.

İstifa

Kastelli Kültür Sanat Vakfı ve "Geceye Selam" müzikalinin basın tanıtımı, 7 Eylül 1981 günü Sheraton Oteli'nde yapılan bir yemekle gerçekleştirildi.

Ses dergisinin 19 Eylül 1981 tarihli sayısında Özcan Kandemir Bilir imzasıyla yayımlanan "Yeni Müzikal Fabrikası" başlıklı haberden:

"Bu vakıf önümüzdeki sezon sanat hayatına yeni bir renk ve soluk getirecek. Bu vakfa yönetmen olarak atanan Haldun Dormen'in yazıp yöneteceği ve dokuz yıl aradan sonra aynı müzikalde sahneye çıkacağı oyunun adı 'Geceye Selam'. Bu müzikalin müziği Melih Kibar, sözleri Çiğdem Talu tarafından yazılacak ve pek çok ünlü sanatçı yer alacak."

Müzikalin müzik direktörlüğü ve aranjörlüğünü ise Memet Duru yapıyordu. Oyunun okuma provaları, tanıtım yemeğinden bir süre önce Keban Oteli Balo Salonu'nda başlamıştı. Ne var ki Egemen Bostancı'yla sözleşmesi devam eden Adile Naşit ve Mehmet Ali Erbil, okuma provalarına karılmalarına rağmen, Bostancı'nın izin vermemesi üzerine kadrodan ayrılmak zorunda kalmıştı.

Müzikal, Venüs Sineması'nda sahnelenecekti. Sıraselviler Caddesi'nde yer alan Venüs Sineması, İstanbul'da sinema salonu olarak inşa edilen ilk binaydı ve 1920 yılında Cine Magic adıyla açılmıştı. 1964 yılında Venüs Sineması adını alan salon, 1971- 1975 yılları arasında Devlet Tiyatroları tarafından kiralanarak tiyatro salonu olarak kullanılmıştı. 1975'ten beri ise yine sinema salonu olarak kullanılıyordu ama köhne ve bakımsız bir haldeydi. Kastelli Kültür Sanat Vakfı tarafından kiralanan ve tadilata alınan salon, "Geceye Selam" müzikali ile yıllar sonra yeniden tiyatro salonu olarak hizmete açılacaktı.

O günlerde "Geceye Selam" müzikalinin şarkılarını hazırlamaya devam eden Melih, bir dönüm noktasındaydı. İlaç fabrikasındaki işinden ayrılması da tıpkı işe başlaması gibi ani bir kararla olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 5 Aralık 2017 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru anlatıyor:

"Melih o sırada Fako'da çalışıyor. 'Oh çok iyi, çok rahatım,' diyor bana. Fako'nun servisinden Şişli'de inip oradan stüdyoya geliyor. Gece stüdyoda

bizimle takılıyor, sabah erkenden kalkıp yine Fako'ya gidiyor. Bir gün stüdyoda işi erken bitirdik, Harbiye'deki Günay Bar'a gidelim dedik. Gittik, bir iki bir şey içtik. Melih'e dedim ki 'Sen git ve istifa et. Bana böyle memnunmuş gibi numara yapıyorsun ama ben gözünden anlıyorum senin. O işlerle alakan yok. Niye sürekli stüdyoya geliyorsun? İşinden mutlu olan adam bize arada bir telefon eder, ne yapıyorsunuz diye sorar, böyle sürekli stüdyoya gelmez. Çoğu zaman senin kaydın bile yok, ne işin var stüdyoda? Böyle devam edersen çok mutsuz olursun,' dedim. İki üç gün sonra istifa etti."

Böylece Melih, 30 yaşını tamamladığı günlerde hayatının kalanına dair kesin kararını veriyordu. Eylül ayında istifa etmesiyle sonuçlanacak sekiz aylık ilaç fabrikası deneyimi, eğitimini aldığı mesleği yapmak için ilk ve son denemesi olacaktı. Artık hayatına sadece müzikle devam edecekti.

Eylül ayında Melih ve Çiğdem'in "Doğru Söyle" adlı yeni bir şarkılarının da yer aldığı "…Ve Zerrin Özer" adlı yeni Zerrin Özer 33'lüğü piyasaya sürüldü. 5 Ekim'deyse "Hababam Sınıfı Güle Güle" filmi sinemalarda gösterime girdi. Serinin beşinci ve son filmiydi bu ve film İstanbul'da sadece Şan Müzikholü'nde gösteriliyordu. Şan Sineması'nda bir müzikhol olarak kullanılmaya başlandığından beri ilk kez bir film gösterimi yapılması adeta kaderin bir cilvesi gibiydi. Yeni müzikal orada sahnelenmeyecekti belki ama Melih'in notaları hâlâ o salonda yankılanmaya devam ediyordu.

Aynı günlerde "Hisseli Harikalar Kumpanyası" kadrosu iki aya yakın bir aradan sonra müzikalin televizyona aktarılması için tekrar bir araya geldi. Dekorlar bu defa TRT'nin Kuruçeşme sırtlarındaki stüdyolarına kuruldu ve çekimler yapıldı. Televizyon için dört bölüm olarak çekilen müzikal, ekim ayı içerisindeki Kurban Bayramı süresince dört gün arka arkaya yayınlanacaktı. Böylece oyunu sahnede izleyemeyenler de izlemiş oluyor, aynı zamanda "Hisseli Harikalar Kumpanyası" müzikali TRT arşivine kalıcı olarak giriyordu.

Tercüman gazetesinin 13 Ekim 1981 tarihli sayısında Mukbil Özyörük'ün Karar Sizin isimli köşesinde "TV'de Hisseli Harikalar" başlığıyla yayımlanan yazısından:

"Milletlerarası şöhrete ermiş müzikallerin çoğunu seyrettim, biliyorum. 'Hisseli Harikalar' o, enternasyonal şöhretli müzikallerin hiçbirinden aşağı kalır bir eser değildir. Konu basit, fakat fevkalade bir ustalıkla işlenmiştir.

Melih Kibar'ın müziği, memleketimizde hafif batı müziği alanında emsali gösterilememiş bir sanat kudreti taşımaktadır. Benim nazarımda Kibar'ın müziğine bugüne kadar kimse tarafından ulaşılamamıştır ve gerek eserdeki belli başlı besteleri, gerek 'incidental'[14] müziği itibariyle de henüz ulaşılabilir gözükmüyor."

Ekim ayında "Erol Evgin ve Renkli Dünyası" 33'lüğü müzik listelerinde 1 numaraya yerleşmişken, Yeliz'in kendi adını taşıyan ilk 33'lük plağı piyasaya sürüldü. Bu plak Melih'i bir hayli sinirlendirecekti. Yeliz, "Renkli Dünya" filminde söylediği şarkılardan ikisini, "Deli Divane" ve "Rüya"yı, Zafer Dilek'in yaptığı yeni düzenlemelerle seslendirerek plağına koymuş ama bunun için plağı yayınlayan Yankı Plak firması tarafından Melih ve Çiğdem'den izin alınmamıştı.

Gong dergisinin 11 Kasım 1981 tarihli sayısında yayımlanan "Yeliz'i Bir Elime Geçirirsem" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Ben parçalarımı genellikle tek şarkıcıya veririm. Yeliz'e bu şarkıları yalnızca filmde seslendirmesi için vermiştik. Plak yapma hakkı ise Erol Evgin'in bağlı bulunduğu şirkettedir. Yeliz ne benden ne de Çiğdem Talu'dan izin almaya gerek duymadan parçaları plağa okudu. Bu olaydan sonra Yeliz'le görüşme olanağı bulamadım. Bir yakalarsam, söyleyeceğimi ben bilirim. Zaten asıl muhatabımız olan plak şirketine protesto gönderdik."

Neyse ki bu problem, bir süre sonra Yeliz'in plak şirketiyle anlaşma sağlamaları ve hak ettikleri bedelin ödenmesiyle çözülecekti. O günlerde Melih, Çiğdem, Erol ve Timur bir araya gelmiş, Erol Evgin'in Şan Müzikholü'nde yapılması planlanan konserleri için çalışıyorlardı. 30 kişilik bir orkestra eşliğinde yapılacak konserler, ekip için adeta bir gövde gösterisi olacaktı. Ne var ki tam da o sıralar Egemen Bostancı'nın yaptığı bir açıklama ortalığı karıştırdı. Bostancı yeni müzikal projesinde yine Çiğdem Talu ve Melih Kibar ikilisiyle çalışacağını söylemişti. Oysa Çiğdem ve Melih'in bundan haberi yoktu.

Hey dergisinin 2 Kasım 1981 tarihli sayısında yayımlanan "Artık Bir Araya Gelemezler" başlıklı haberinde Çiğdem Talu ve Melih Kibar anlatıyor:

"Biz 1981-82-83 yılları çalışma programımızı şimdiden çizmiş bulunu-

---

[14] Yazar burada "incidental" kelimesini "kendine özgü" manasında kullanmış olmalı.

yoruz. Şu günlerde Kastelli Kültür Sanat Vakfı programı içinde yer alan ve kasım ayında perdelerini açacak olan 'Geceye Selam' müzikalinin çalışmalarını sürdürmekteyiz. Şan Müzikholü'nde yapılacak olan ve bizim hazırladığımız repertuvardan oluşan Erol Evgin resitallerinin ise Uluslararası Gösteri Sanatları A.Ş. ile hiçbir ilgisi yoktur. Şan Müzikholü yalnızca bu resitaller için belli tarihlerde kiralanmıştır."

Çiğdem ve Melih'in bu açıklaması, "Geceye Selam" müzikalinin basına açık provasının yapıldığı gün basın mensuplarına yazılı olarak dağıtıldı. Böylece ikili ile Egemen Bostancı arasındaki ipler tamamen kopuyordu. Bir süre sonra ise Erol Evgin resitallerinin süresiz olarak ertelendiği duyuruldu. Erol Evgin, Timur Selçuk ve Evgin'in menajeri Mustafa Oğuz'un imzası bulunan duyuruda erteleme sebebi olarak Belediye'nin bilet fiyatlarını düşük tutması ve bu büyük çaplı işin maliyetini karşılamaması gösteriliyordu.

"Geceye Selam"

22 Kasım'da Melih'in müziklerini yaptığı "Ah Güzel İstanbul" filmi gösterime girdi. 27 Kasım'da ise "Geceye Selam" müzikali Venüs Tiyatrosu'nda Çocuk Sağlığı Derneği yararına yapılan gala gecesiyle perdelerini açtı. Müzikal, özellikle görkemli dekor ve kostümleriyle beğeni toplayacak ve sezon boyu sahnelenmeye devam edecekti. Adile Naşit ve Mehmet Ali Erbil'in kadrodan çıkması üzerine yerlerine Suna Pekuysal ve Erdinç Akbaş getirilmişti. Oyunda Haldun Dormen de rol alıyor ve daha önce hiç yapmadığı bir şey yapıp şarkı da söylüyordu. Oyunda ilk kez şarkı söyleyen bir başka tiyatro oyuncusu da Mustafa Alabora idi. Müzikaldeki şarkılar plak ve kaset formatında da basılmış, ancak piyasada satışa sunulmamıştı. Sadece oyunu izlemeye gelenler fuayedeki stanttan satın alabiliyorlardı. Birkaç ay sonra beklenmedik bir şekilde sona erecek müzikal, televizyon ya da video için filme de alınamayacağından "Geceye Selam"dan geriye bir tek bu plaktaki ses kayıtları kalacaktı.

Kasım ayında Çiğdem ve Melih cephesinden gelen bir başka haber de ikilinin Nükhet Duru ile anlaştığı yolundaydı. Bu adeta bir transfer haberiydi zira Çiğdem ve Melih'in Erol Evgin'le bir ekip oldukları ilk dönemde Nükhet Duru, Mehmet Teoman ve Cenk Taşkan da bir ekip olarak çalışıyordu ve iki ekip ister istemez birbirleriyle kıyaslanmış, hatta bir rekabetten

söz edilir olmuştu. Nükhet Duru'nun ekip çalışması onlarınki kadar uzun sürmemiş olsa da yıllar sonra Nükhet bu kez rakip cephede, Çiğdem ve Melih cephesindeydi.

Hürriyet gazetesi Kelebek ilavesinin 30 Temmuz 2005 tarihli sayısında "Onun Kaldığı Yerden Devam Etmek Zorundaydık" başlığıyla yayımlanan ve Sibel Arna tarafından yapılan röportajda Nükhet Duru'nun anlattıklarından:

"Bestecim Cenk Taşkan Türkiye'yi bıraktı gitti. 'Beni en iyi anlayan insan gitti,' diye ağlaşıyordum. Çiğdem, 'Nükhet biz de seni anlarız. Gel, ekip büyüsün. Biz sana da şarkı çıkarırız, Erol'a da,' dedi.

Ben piyanoyu çıtır çıtır yer gibi çalan iki insan gördüm şimdiye kadar. Biri Melih bir Timur. Bir gün bir televizyon programındayız. Melih piyano çalıyor. Gaza geldi. Elleriyle ayaklarıyla çalmaya başladı. Piyanonun markası Yamaha'ydı. Ben de canlı yayında aynen şöyle dedim: 'Melih biraz daha devam edersen küçük küçük Yamaha'larımız olacak çünkü sevişir gibi çalıyorsun.'"

Aralık ayında Erol Evgin yeni bir reklam filmi için kamera karşısına geçti. Bir yıl önce yaptıkları reklam filminden sonra Erol, Melih ve Çiğdem bu defa Akbank reklam filmi için gelen teklifi kabul etmişlerdi. Filmin şarkıları yine Melih ve Çiğdem tarafından yapılacak, her ay bir başka şarkı yayına girecek ve böylece toplamda 12 reklam şarkısı üretilecekti. İlk reklam filmi 1981'i 1982'ye bağlayan yılbaşı gecesi televizyonda yayına girdi. O gece Erol Evgin, TRT'nin yılbaşı için hazırladığı özel çocuk programında Melih ve Çiğdem'in hazırladığı "Merhaba Yeni Yıl" adlı yılbaşı şarkısını da seslendirecekti. "Bir yıl daha büyüdük biz de pırıl pırıl duygularla, kaybolmayan umutlarla…" diyordu Çiğdem bu şarkının sözlerinde. Umudunu kaybetmemeye çalışıyordu. Oysa hastalığı peşini bırakacak gibi değildi. Bu yüzden ilk fırsatta tekrar Londra'ya gitmesi gerekiyordu.

"Çalgıcı Giremez"

Gelişim Yayınları tarafından 1980 yılında yayımlanmaya başlanan ve Türkiye'nin ilk erotik erkek dergisi olarak lanse edilen Erkekçe'nin büyük satış rakamları yakalaması üzerine Karacan Yayınları da 1981 yılı temmuz ayında Bravo adında benzer bir dergi çıkarmaya başlamıştı. Erkekçe'ye kıyasla daha az erotik olmakla birlikte kültür sanat ağırlıklı haber, yazı ve

röportajlara da yer veren Bravo'nun Genel Yayın Yönetmenliğini Ali Saydam yapıyordu. Ali Saydam, Melih Kibar'a dergide müzik üzerine yazılar yazmasını teklif etmişti. Teklifi ilk duyduğunda tereddüt etse de sonrasında kabul eden Melih'in ilk yazısı, derginin Mart 1982 tarihli sekizinci sayısında yayımlandı.

Bravo dergisinin Mart 1982 tarihli sayısında yayımlanan ve Melih Kibar tarafından kaleme alınan "Çalgıcı Giremez" başlıklı yazıdan:

"İstanbul'da şehir hatları vapurlarında salon girişlerine konmuş 'çalgıcı giremez' levhası var. Bu levhanın aşağılayıcı niteliği bir yana, bir 'çalgıcı' neden bir vapurun salonuna girmek ve orada sanatını icra etmek istesin? Hemen akla gelen neden maddi koşullar oluyor. Müzisyenin kız bile verilmeyecek nitelikte bir toplum kesimini oluşturduğunu atasözlerinde yansıtabilen bir zihniyetin, o kesimin insanlarının karınlarını nasıl doyurduğunu düşünmek dahi istemeyeceği de doğal değil midir?"

Yıllardır her fırsatta dile getirdiği düşüncelerini bu defa da bir köşe yazısına dökmüştü Melih. Bravo dergisinde her ay düzenli olarak yazmaya devam ettiği müddetçe yazılarında Türkiye'deki müzik sektörü, bir meslek olarak müzisyenliğe bakış açısı ve telif haklarından bahsetmekten geri kalmayacaktı.

"Geceye Selam" müzikalinin 100'üncü oyunu, 5 Mart'ta Venüs Tiyatrosu'nda, oyundan sonra yapılan plaket töreniyle kutlandı. Gecede Melih ve Çiğdem de birer plaket aldılar. Ne var ki müzikalin geleceğini tehlikeye sokacak gelişmeler arka arkaya geliyordu. Haldun Dormen şubat ayında Kastelli Kültür Sanat Vakfı Genel Sanat Yönetmenliğinden istifa etmişti. Dormen, işine fazlaca karışılmasını gerekçe gösterse de kulislerde "Geceye Selam" müzikalinin zarar ettiği konuşuluyordu. Oyun perde açtığından beri dolu salonda sahneleniyordu. Buna rağmen yapılan yatırıma karşılık henüz kâra geçilebilmiş değildi. Prodüksiyon ve kadro büyük ama salon küçüktü.

Haldun Dormen'in ilk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"Çiğdem alacağı telif paralarıyla tedavi için yeniden Londra'ya dönmeyi planlamıştı. Doktor randevularını da ayarladığı halde, söz verildiği gün parasını alamadığından, yolculuğunu ve tabii bu arada randevularını iptal etmek zorunda kalacaktı. Çiğdem'i hiç o gün olduğu gibi görmemiştim. Ağ-

lıyor, bağırıyor ve hastalığını bile ciddiye almayanlara lanet yağdırıyordu…

Mart ayının ortalarına doğru Kastelli'den iyice kopmaya başlamıştık. Bunun üzerine biz de Mehmet (Okur) ve Mustafa'yla (Alabora) düşündük taşındık (tabii Çiğdem'in de fikrini alarak), oyunu kendi hesabımıza Kızıltoprak Kent Sineması'na götürmeye karar verdik. Kadıköy seyircisi bu müzikali rahatlıkla bir ay süreyle doldurabilirdi. Kastelli bize dekorları, kostümleri veriyor, biz de buna karşılık reklamlardan Kastelli adını çıkarmıyorduk. Yaz için İzmir'deki Manolya Bahçesi'yle görüşmüş, bir aylık anlaşma yapmıştık. Ondan sonra oyunu Ankara'ya götürecek, o arada dört bölüm olarak televizyona çekecektik."

"Geceye Selam", 31 Mart'tan itibaren Kızıltoprak Kent Sineması'nda sahnelenmeye başladı. 13 Nisan gecesi ise Venüs Tiyatrosu'nda özel bir Çiğdem Talu-Melih Kibar gecesi yapıldı. Gecede Erol Evgin, Nükhet Duru, Coşkun Demir, Kartal Kaan, Neco, Füsun Önal, Zerrin Özer ve Rezzan Yücel sahneye çıkıp Çiğdem ve Melih şarkılarını seslendirdiler. Geceden elde edilen gelir Çiğdem'in tedavi masrafları için kullanılacaktı.

22 Nisan'da, o yıl dördüncü kez düzenlenen Avni Dilligil Tiyatro Ödülleri'nin sonuçları açıklandı. "Geceye Selam" müzikali Haldun Dormen'e en iyi yönetmen, Melih Kibar'a ise en iyi oyun müziği ödüllerini kazandırmıştı. Ödül töreni, 27 Nisan Salı günü Kızıltoprak Kent Sineması'nda yapıldı. Daha önce müzikten ve sinemadan birer ödül kazanan Melih ilk kez tiyatrodan bir ödül alıyordu.

25 Mayıs'ta Melih ve Çiğdem bir kez daha birlikte bir televizyon çekimindeydiler. Programın çekimi tam da onların tanışmalarının yedinci yıldönümüne denk gelmişti. O gün çekimde bundan da bahsedeceklerdi zaten. Yıllar önce birlikte katıldıkları ilk televizyon programının da sunucusu olan Halit Kıvanç, bu defa "Pazar Rüzgârı" adlı müzik eğlence programının sunucusuydu. Yer, yine TRT'nin Kuruçeşme Stüdyoları'ydı ama hiçbir şey bundan birkaç yıl önce olduğu gibi değildi. Çiğdem, kemoterapi sonrası dökülen saçlarını gizlemek için peruk takmaya başlamıştı. Kortizon içeren ilaçlar yüzünden kilo almıştı. Mutlu ve rahat görünmeye çalışmasına rağmen yorgun ve huzursuzdu.

"Aranjmana da El Attı"

Müzik dünyasında gücü ve kıdemi arttıkça, telif hakları konusundaki düşüncelerini hem daha açık ve net hem de daha sert bir üslupla ifade etmeye başlamıştı Melih. Olması gerekenle olan arasındaki korkunç farkı eline geçen her fırsatta yineliyordu. Ne var ki o günlerde söyledikleri, Türkiye'de ancak uzun yıllar sonra tartışılır ve çözümü aranır hale gelecekti.

Milliyet gazetesinin 6 Haziran 1982 tarihli sayısında yayımlanan ve Doğan Şener tarafından kaleme alınan "Telif Hakları Öcü müdür?" başlıklı yazıda Melih Kibar anlatıyor:

"Diyelim ki felekten bir gece çalmaya karar verdiniz ve eşinizle ya da bir arkadaşınızla bir içkili gazinoya gittiniz. Bir yandan yemeğinizi yiyip, bir yandan içkinizi yudumlarken, bir yandan da sahneye çıkan sanatçıları izlersiniz. Onlar size çeşitli şarkılar söylerken, siz de eğlencenize dalarsınız ve sonunda belli bir hesap ödeyip evinize dönersiniz. Ödediğiniz paralardan size sunulan yemeklerin hazırlanabilmesi için harcanan miktar çıktıktan sonra geriye kalanını gazino sahibi ve sanatçılar bölüşür ama orada söylenen şarkıları üreten fikir sahiplerine hiçbir kira, başka bir deyişle telif hakkı ödenmez.

Biliyorsunuz, son yıllarda müzikaller furyası ülkemiz sanat yaşamında önemli bir yer tutmakta. Bu oyunlarda kullanılan müziklerin ve şarkı sözlerinin yaratıcılarına gece başına ödeme yapılmayan ender ülkelerden birinde yaşadığımızı biliyor muydunuz?

Bir diskoteğin başlıca kaynağı müziktir. Dünyadaki çoğu ülkede diskjokeyin çaldığı her parça için, her çalışta belli bir kira ödenmektedir. Ülkemizde böyle bir uygulama henüz görülmemiştir. Benzeri ödemeler, filmlerde kullanılan veya konserlerde sunulan parçaların her biri için yapılmaktadır. Türkiye'de ise örneğin bir film yapımcısı bir parça için o paranın üreticilerinden izin alma gereği bile duymaz çoğu zaman."

Melih'in sıklıkla dile getirdiği bu konular henüz müzik çevrelerinin gündeminde değildi. Şayet yurt dışında yaşayan bir besteci olsaydı, sadece "Hababam Sınıfı" filminin müziğini bestelediği için bile ömür boyu parasal sıkıntı çekmeyebilirdi. Çiğdem'in tedavi masrafları için gece düzenlemek zorunda kalmaları, Cevat Bey Köşkü'nün satılması ve tüm bunlara rağmen parasal sıkıntısının devam etmesi Melih'i hem üzüyor hem de çok sinirlendiriyordu.

8 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan ve Müveddet Anter'in sunduğu "Ondan Sonra" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Andrew Lloyd Weber 1973'te 'Jesus Christ Superstar'ı bestelediğinde benim gibi orta halli bir ailenin çocuğu. Oyunun üçüncü ayındaki telif haklarıyla Glasgow yakınlarında bir şato, Londra dışında bir malikane ve bir Rolls Royce araba alıyor. Sadece üç ayın sonunda… Kendimi Lloyd Weber'le mukayese etmiyorum, sakın yanlış anlaşılmasın ama benzeri bir şekilde, aynı oranda başarıya ulaşmış 'Hisseli Harikalar Kumpanyası'nın 366 oyunu sonunda benim aldığım para 125 bin lira brüt. Ben bu kadarını söyleyeyim. Başka bir yorum getirmeme gerek yok herhalde."

Haziran ayında Melih ve Çiğdem, Yamaha şirketinin Tokyo'da 12'nci kez düzenleyeceği Dünya Popüler Şarkı Festivali'ne katılmak üzere Nil Burak tarafından seslendirilen ve "Hold My Hand" adını taşıyan İngilizce bir şarkı hazırladılar. Şarkı yapıldı, kaydedildi ama o yıl Türkiye yarışma dışı kalınca festivale gidilemedi.

23 Haziran 1982 sabahı Türkiye güne şoke edici bir haberle uyandı. Cevher Özden, yani Banker Kastelli yurt dışına kaçmıştı. İrili ufaklı bir dolu bankerin kaçışı, iflası, tasfiyesiyle sonuçlanacak sürecin başlangıcıydı bu. Dolayısıyla, "Geceye Selam" müzikalinin de sonu.

Haldun Dormen'in ilk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"Dekorlarımız, kostümlerimiz ve de bütün ses bantlarımız Venüs'te mühürlenmişti… İzmir turnesi kalıyor, yaptığımız televizyon anlaşması da şimdilik suya düşüyordu. Ayrıca Kastelli'ye para yatırmış binlerce ve de binlerce kişinin hayatı kararmıştı. Ulusal bir felaketti Kastelli'nin kaçması. İş bir tek yılda nereden nereye gitmişti."

Çiğdem ve Melih'in birlikte katıldıkları "Pazar Rüzgârı" adlı program, 4 Temmuz 1982 gecesi ekrana geldi. Onlara ayrılan bölüm başladığında, sunucu Halit Kıvanç önce ikiliyle sohbet etti, ardından Melih piyanoda "İçimdeki Fırtına"nın müziğini çalarken, Çiğdem de elindeki küçük not defterine bakarak şarkının sözlerini şiir gibi okudu. Bu sekanstan sonra Halit Kıvanç onlara teşekkür ettiğinde Çiğdem, "Bir şarkının oluşması için mutlaka bir şarkıcı tarafından söylenmesi gerekmez mi?" diyerek Kıvanç'a

Coşkun Demir'i anons etmesi için pas atacaktı. Anonsu takiben Coşkun Demir geldi. Melih Kibar tekrar aynı şarkıyı çalmaya başladı. Coşkun Demir, Çiğdem'den elindeki küçük defteri aldı ve sözlere bakarak "İçimdeki Fırtına"yı söylemeye başladı. Çiğdem ve Melih böylece genç şarkıcı Coşkun Demir'le birlikte çalışmaya başladıklarını duyurmuş oluyorlardı. Nitekim o televizyon çekiminde söylememiş olsalar da yaptıkları iş birliği sonucu ortaya çıkan beş şarkının kayıtları tamamlanmıştı bile. O günlerde Coşkun, plağın kalanında yer alacak şarkıları tamamlamaya çalışıyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Coşkun Demir anlatıyor:

"1979'da ben Altın Mikrofon'da yarışırken, yarışmada Melih ve Çiğdem'in de bir şarkısı vardı ama biz o zaman tanışmamıştık. Müziği meslek edinip ilk 45'liklerimi çıkardıktan sonra bir albüm yapmaya karar verince Melih'le tanışmak istedim. O günlerde ilaç fabrikasında çalışıyordu ve organizatör Ali Rıza Türker'le birlikte Melih'i iş yerinde ziyaret ettik. 'Melih Bey, ben bir albüm yapmak istiyorum ve bu plakta ağırlıklı olarak sizden şarkılar olsun istiyorum,' dedim. Olumlu yaklaştı, beni evine davet etti 'Oturup konuşalım,' dedi.

Sonra bir gün evine gittim, uzun uzun sohbet ettik. 'Sizin Erol Evgin'le yaptığınız şarkılar çok güzel ama onlar daha ziyade Türk müziği formunda, makamsal şarkılar. Ben, eğer sizin için mümkünse, daha folk ağırlıklı şarkılar yapmak istiyorum,' dedim. 'Olur tabii,' dedi. Çiğdem'le benim için yaptıkları ilk şarkı 'Hele Hele' oldu. Daha sonra 'Vakit Akşam Oldu mu?', 'Gül Yanaklım' ve 'Sıla' geldi. Hakikaten de dördü de folk motifleri olan şarkılardı. Hatta 'Köy Düğünü' şarkısını da aynı dönemde yaptılar ama onu 'Geceye Selam'da Kartal Kaan seslendirdi ama insanlar yıllarca benim söylediğimi zannettiler."

Melih'in zaten yakın arkadaşı olan İlhan İrem de arkadaşlıklarının bundan böyle iş ortaklığı olarak da devam edeceğini o günlerde açıkladı. İlhan, yeni 33'lük plağındaki şarkıların düzenlemeleri için aranjör olarak Melih'le anlaşmıştı. O güne dek işin aranjörlük kısmında çok aktif olmayan, tek tük düzenleme yapan Melih, ilk kez bir albümün tamamına aranjör olarak imza atacaktı.

Gong dergisinin 7 Temmuz 1981 tarihli sayısında yayımlanan "Aranjmana da El Attı" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Bugüne kadar birlikte çalıştığımız aranjör arkadaşlarla, Çiğdem Talu'yla kurduğumuz uyumu bulamadım. Bundan böyle, bir parça günahıyla sevabıyla benim olsun istiyorum. Bu arada, diğer besteci arkadaşlarımın da düzenleme işlemlerini seve seve üstleniyorum. Artık aranjör Melih Kibar, besteci Melih Kibar'dan daha çok çalışacak…"

Ürettiği şarkılardan hakkı olan geliri kazanamaması, artık müziği meslek edinmiş Melih'i bir çıkış yolu aramaya itiyordu ister istemez. Çok yakında evlenecekti ve bir yuva kurmanın sorumluluğunu almak için kendini buna mecbur hissediyordu. Şimdilik böyle bir çıkış yolu bulmuştu. Her zaman yaptığı gibi yine uzun uzun düşündükten sonra aniden bir karar almış ve isminin başına "aranjör" sıfatını da koymaya hazır olduğunu açıklayıvermişti. Nükhet Duru'nun yeni 33'lüğü "Âşıksam Ne Fark Eder?" tam da o günlerde piyasaya çıktı. Plaktaki 10 şarkının dokuzu Çiğdem ve Melih şarkısıydı. Bu şarkılardan üçü, "Geceye Selam" müzikalinde kullanılan "Her Şey Senin İçin", "Gökyüzünden İndi Yıldızlar" ve "Aşk Dediğin Nedir ki?" adlı şarkılardı. Plaktaki düzenlemelerin tamamını Memet Duru yapmıştı.

Hey dergisinin 26 Temmuz tarihli sayısında yayımlanan plak eleştirisinden:

"Çiğdem Talu, Melih Kibar ve aranjör Memet Duru ile el ele veren Nükhet Duru, uzun bir çalışma döneminden sonra ortaya enfes bir yapıt çıkarmış… Bravo Çiğdem, bravo Melih, bravo Mehmet ve hem bravo hem de teşekkürler Nükhet böyle bir albümü pop müzik dünyamıza kazandırdığınız için."

Çiğdem, 24 Temmuz günü Londra'dan döndü. Bitkindi. Zamanının giderek azaldığını, bunca zamandır yapılan tedavinin bir işe yaramadığını biliyor ama bunu çevresindekilere belli etmemek için insanüstü bir uğraş veriyor ve her şeye rağmen çalışmaktan asla vazgeçmiyordu.

Ağustos ayında Sezen Aksu'nun "Firuze" adı verilmiş 33'lük plağı yayınlandı. Sezen Aksu bu plak için Memet Duru'nun ve Melih'in birer bestesini de seslendirmiş, düzenlemeleri de Memet yapmıştı. Plak piyasaya çıktığında ise bu iki şarkının plağa konulmadığı ortaya çıkacaktı. Çiğ-

dem-Melih şarkısı olan "Keşke", ve Memet Duru'nun Ümit Yaşar Oğuzcan'ın şiirinden bestelediği "Beni Hatırla", "Firuze" albümünün sadece kaset baskısında yer alıyordu.

"Kibar Damada Kibar Gelin"

1982 yılı Eylül ayı Melih'in hayatındaki bir başka dönüm noktası oldu. 23 Eylül Perşembe günü Beyoğlu Evlendirme Dairesi'nde Ethel ve Melih hayatlarını birleştirdiler.

Hey dergisinin 4 Ekim 1982 tarihli sayısında yayımlanan "Kibar Damada Kibar Gelin" başlıklı haberden:

"Soyadı gibi 'kibar' biri olarak tanınan Melih Kibar ile 'kibar gelinim' dediği Ethel Zamero, 23 Eylül Perşembe, Beyoğlu Evlendirme Dairesi'nde karı-koca ilan edildiler. Çiftin nikâhında ünlüler dünyasından ilk göze çarpanlar İlhan İrem, Rezzan Yücel, Çiğdem Talu, Erol Evgin, Timur Selçuk, Füsun Önal, Mustafa Alabora, Haldun Dormen ve Hadi Çaman idi."

Nikah şahitleri, Melih'in dayısı Müfit Ölçmen ve Ethel'in dayısı Soli Hassan oldu. Nikahtan sonra davetlilere kuğu şeklindeki nikâh şekerleri ikram edildi. Akşamsa eğlence vardı. Moda Deniz Kulübü'ndeki kutlama yemeğinde Melih'in şarkıları, Melih'in çaldığı piyano eşliğinde bir ağızdan söylendi.

Arkadaşları aralarında para toplamış ve Melih'e düğün hediyesi olarak yeni bir piyano almışlardı. Bu hediye, Melih'in o gün duyduğu sevinç ve mutluluğu daha da artıracaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 6 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda, o günlerde Melih'in yakın arkadaşlarından biri olan Eser Noyan anlatıyor:

"Ne hediye alalım diye uzun süre düşündük. Melih'e ne alınır? Elbette piyano alınır. Piyanonun evine getirildiği gün çocuk gibi sevindiğini hatırlıyorum."

Düğünden sonra Melih ve Ethel, balayı tatili için Alanya'ya gittiler. Melih hayatının en mutlu günlerini yaşarken, tatilde her şeyden uzakta kafasını dinliyor ama bir yandan da aklını kurcalayan sorulara cevap bulmaya çalışıyordu. Artık pek de beste yapmaya niyeti yoktu. Sadece aranjörlük yaparak hayatını kazanmak istiyordu. Nitekim balayı seyahatine çıkmadan

hemen önce İlhan İrem'le birlikte Hey dergisi için yaptığı röportajda da bunu söylüyordu.

Hey dergisinin 4 Ekim 1982 tarihli sayısında yayımlanan "10 Yılda 8 Aranjör Değiştirdi" başlıklı röportajdan:

"Dört gün önce Ethel Zamero ile dünya evine giren Melih Kibar ile İlhan İrem'i, Kibar'ın Kadıköy yakasındaki evlerinde piyano başında çalışırken bulduk. Çalışmaya ara verdikten sonra ilk olarak İlhan İrem anlatmaya başladı: '40 dakikalık bir beste yaptım. Plağın iki yüzü, yalnızca bu parçadan oluşacak. İşte bu parçaya çok ilginç bir aranjman yazılması gerekiyordu ve benim de ilk aklıma gelen Melih Kibar oldu. Melih ile yıllardır arkadaşız ama bir türlü ortak bir çalışmaya girememiştik. Sonunda birlikte çalışma ortamını bulduk.' Arkasından Melih Kibar konuşmaya başladı: 'İlhan, parçayı getirdi. Dinledim, sanki bir hayal alemi içinde yazılmıştı. Çok etkilemişti beni. Kabul ettim. Kısmette balayı yaparken aranjman yazmak da varmış ama Türk pop müziğine yeni bir soluk getirecek her olayda varım.'"

"Koca Çınar"

Ekim ayında Coşkun Demir'in ilk 33'lük plağı "Koca Çınar" piyasaya çıktı. Melih, Çiğdem'le birlikte yazdığı beş şarkıdan üçünün aranjesini yapmakla kalmamış, plakta yer alan Teoman Alpay ve Fikret Kızılok şarkılarının da düzenlemelerine imza atmıştı. İlk kez bir plakta aranjörlüğü bu kadar ön plana çıkıyordu. Daha plak piyasaya çıkmadan televizyon ve radyoda yayınlanmaya başlayan "Hele Hele", kısa sürede bir "hit"e dönüşmüştü bile. Çiğdem ve Melih'in Coşkun Demir'le işbirliği de tıpkı Nükhet Duru iş birliği gibi başarı kazanmıştı.

Hey dergisinin 1 Kasım 1982 tarihli sayısında yayımlanan plak eleştirisinden:

"İçlerinde en mükemmeli de bir süredir radyo ve TV'de izlediğimiz 'Hele Hele'. Melodik yapısının akıcılığı, sözlerinin cana yakınlığı ile değişik, çarpıcı bir parça olan bu beste ile Coşkun Demir adından uzun süre söz ettirecektir. Albümün en göz dolduran ikinci yapıtı 'Sıla'. Akdeniz'in sıcak ve insancıl yapısını taşıyan bu parçada söz ve müzik uyumu harikulâde. Bir başka 'hit' olmaya aday parça da 'Gül Yanaklım'. İlk dinleyişte hareketli, fıkır fıkır bu bestenin sanki Erol Evgin için yapıldığı izlenimi uyanıyor insanda.

Aynı günlerde Atıf Yılmaz'ın yönettiği ve Melih'in müziklerini yaptığı eleştirel bir komedi filmi olan "Dolap Beygiri" filmi sinemalarda gösterime girdi. Öte yandan "Geceye Selam" müzikalinin talihsiz sonu, yeni bir yapım şirketi ortaklığının da başlangıcı olmuştu. Melih'in balayında olduğu günlerde, Haldun Dormen, Çiğdem Talu, Mustafa Alabora, Çetin Akçan ve Mehmet Öztopuz, Yön-Tem A.Ş. adını verdikleri bir şirket kurdular. Bu bir sanatsal yapım ve yönetim organizasyon şirketiydi ve eğlence dünyası için projeler üretecek, ayrıca sanatçı menajerliği de yapacaktı.

Yön-Tem'e ilk teklif, Osmanbey'deki Semiramis Gazinosu sahiplerinden geldi. Aynı binanın ikinci katında açacakları gece kulübünün işletmesini teklif ediyorlardı. Teklifi kabul ettiler ve Çiğdem'in önerisiyle gece kulübünün adını Pierrot koydular. Pierrot Gece Kulübü, yapılan özel bir davetle ekim ayı ortasında açıldı. Açılış davetinde Zerrin Özer, Nil Burak, Coşkun Demir ve İlhan İrem, Melih'in piyanosu eşliğinde şarkılar söylediler. Açılıştan sonraki gecelerde de Melih kulüpte piyano çalmaya devam edecek, ne var ki Pierrot macerası ummadıkları kadar kısa süreli olacaktı.

Gong dergisinin 17 Kasım 1982 tarihli sayısında "Geceye Selam Ortaklığa Devam" başlığıyla yayımlanan haberden:

"Şu sıralarda ise Melih Kibar var Pierrot'da. Kibar her gece konuklara hem kendi şarkılarını hem sevilen diğer eserleri çalıyor. Zaman zaman da hafif müziğin sevilen sesleri Kibar'a konuk oluyorlar… Bu çalışmanın bambaşka bir anlamı var Melih Kibar için… Yıllar sonra ilk kez sahnede Kibar… Ve kendi eserlerini kendi seslendiriyor."

Erol Evgin'in bir yıl önce planlanan fakat yapılamayan Şan Tiyatrosu konserleri, nihayet 14 ve 27 Kasım 1982 tarihlerinde yapıldı. Üstelik bu iki konser, bir yıl önce anlaşmazlık içinde oldukları Egemen Bostancı'nın şirketi Uluslararası Gösteri Sanatları A.Ş.'nin düzenlediği bir konser serisi içerisinde yer alıyordu. Yani o cephede buzlar çözülmüş gibi görünüyordu. 27 Kasım Cumartesi günü Melih ve Çiğdem Şan Tiyatrosu'nun en ön sıralarında Erol'u izliyorlardı. Erol, konserin sonunda her ikisinin de isimlerini anons etti, her ikisi de oturdukları yerden kalkarak seyirciyi selamladılar. Bu, üçlünün bir arada göründüğü son konser olacaktı.

"Pencere"

Pierrot macerası, mekân sahipleri ile Yön-Tem ekibi arasında çıkan anlaşmazlık nedeniyle bir ay bile sürmeden bitti. Bunun üzerine Melih, kendini tamamen İlhan İrem'in yeni albümünün düzenlemelerine verecekti. Hem İlhan İrem kariyerinde hem de Türk popüler müziği tarihinde yeni bir dönemecin eşiği olacak bu plak için İlhan ve Melih geceli gündüzlü çalışıyorlardı.

Gong dergisinin 24 Kasım 1982 tarihli sayısında yayımlanan "Pencereden Gelen Sesler Başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Yapılan iş sadece bir söz-müzik üretimi değil, aynı zamanda da bir fikir üretimidir. İlhan'la aramızda eksiksiz bir uyum var. Bu da birlikte yaptığımız çalışmayı olumlu yönden etkiliyor… Yaptığım bazı çalışmalar dışında besteci olarak aradıklarımı bulamadım. Aranjörlükte telif hakları söz konusu olmadığından manevi baskı altında kalmadan çalışıyorum."

Sahiden de besteciliği bir kenara koymuş, tamamı İlhan İrem tarafından yazılmış şarkıların olduğu "Pencere" adlı plağın düzenlemelerine odaklanmıştı o günlerde Melih. Çiğdem'se yine İngiltere'ye gitmişti ve artık kaçınılmaz sona doğru giden süreç iyice hızlanmıştı. Nitekim bu, onun son gidişi olacaktı. O günlerde Çiğdem cephesinden gelen tek haber, Haldun Dormen'in yönettiği, Füsun Önal ve Hadi Çaman'ın başrolleri paylaştığı "Kelebekler Özgürdür" adlı tiyatro oyunu için yazdığı tek bir şarkı sözü oldu. Oyunla aynı adı taşıyan şarkının sözlerini Çiğdem Londra'da, hasta yatağında yazmış, sözleri bu kez Melih Kibar değil, Bora Ayanoğlu bestelemişti. Melih ve Çiğdem sadece telefonla konuşabileceklerdi bu dönemde. Melih, Çiğdem'in hastalığına karşı verdiği duygusal tepki nedeniyle kaçınılmaz sonu görmezden gelmeye devam ediyordu.

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Çiğdem'in öleceğini hiçbir zaman düşünmedim, aklıma getirmedim. Kadın 'Kanserim,' diyor, 'Ha ha kanser tabii,' diyorum. Yalan söylüyor diye değil. Kanser, ne olacak… Şurada sivilce çıktı gibi… Öyle görmek istediğim için…"

Kaçınılmaz son

1983 yılını Londra'da karşılayan Çiğdem'in tedavisi giderek daha masraflı hale gelmeye başlamıştı. Hem maddi katkı sağlamak hem de ona moral vermek maksadıyla bir kez daha özel bir gece düzenlemesine karar verildi. Onu uzak yakın tanıyan herkes seferber olmuştu. Çiğdem'in şarkı sözü yazarlığındaki 10'uncu yılının da kutlanacağı "Çiğdem Talu'ya Selam" gecesi, 28 Mart 1983 gecesi Şan Tiyatrosu'nda yapıldı. Nevra Serezli ve Haldun Dormen'in açılış konuşmasını yaptığı gece, Çiğdem'in Westminister Hastanesi'nden gönderdiği telgrafın okunmasıyla devam etti: "Bu gece benim gecem… Ama benim gecemde ben bulunamıyorum… Hepinize kucak dolusu teşekkürler… Yakında aranızda olmak dileklerimle…"

Gecede başta Erol Evgin, Füsun Önal, Nilüfer, Nükhet Duru, Sezen Aksu ve Timur Selçuk olmak üzere Çiğdem'in şarkı sözü yazdığı, birlikte çalıştığı şarkıcıların büyük kısmı sahneye çıkıp onun şarkılarını söylediler. Melih gece boyunca sahnede, piyanonun başındaydı. Çiğdem'in annesi Haslet Hanım ve kızı Zeynep de oradaydı.

Hey dergisinin 4 Nisan 1983 tarihli sayısında yayımlanan "Çiğdem, Çiçeklerin En Güzelisin Sen…" başlıklı haberden:

"Gecenin en anlamlı yanı, muhteşem finaliydi. Geceye katılan bütün sanatçılar ellerinde çiçeklerle Melih Kibar'ın Çiğdem Talu için yazdığı parçayı söylüyorlardı: 'Çiğdem, Çiğdem, çiçeklerin en güzelisin sen.' Görülmeye değer bir tabloydu bu. Bütün sanatçılar ellerindeki çiçekleri seyircilere fırlatıyorlardı. Seyirciler de aynı çiçekleri yeniden sanatçılara atıyorlardı. Rengarenk çiçekler uçuşuyordu salonda."

Bu rengarenk tablo, bu hüzünlü ama yine de umutlu dayanışma gecesi, ne çare ki giderek yaklaşmakta olan sonu erteleyemeyecekti. Londra'daki doktorlar artık yapılacak bir şey kalmadığını söylüyorlardı. En doğrusu Çiğdem'in ülkesine ve evine geri dönmesi, son günlerini sevdikleriyle birlikte geçirmesiydi artık. Nitekim bir süre sonra Çiğdem'in İstanbul'a döndüğü haberi duyuldu.

Haldun Dormen'in lk baskısı 1993 yılında İnkılap Kitabevi tarafından yapılan "Antrakt" adlı anı kitabından:

"Ben her gün iki elim kanda olsa, Bebek'e gidiyor, onu bir saat için bile

olsa görmeye çalışıyordum. Her şeye rağmen saat beşte çay sofrası yine kuruluyor, pastalar, kekler, küçük tuzlular sofradan eksik olmuyordu. Sonra günlerden bir gün Çiğdem çay sofrasına gelemedi. Yataktan kalkacak gücü bulamamıştı kendinde. Bizler de çay masasının çevresinde annesi ve kızı Zeynep'le her şey normalmiş gibi davranmaya çalıştık. Yavaş yavaş bu yataktan çıkamamalar sıklaşmaya başladı ve sonunda Bebek'teki evde çay sofraları tamamen tarihe karıştı."

Melih Kibar'ın aranjör olarak imza attığı "Pencere" adlı İlhan İrem 33'lüğü tam da o günlerde, mayıs ayında piyasaya çıktı.

Hey dergisinin 11 Nisan 1983 tarihli sayısında "Pencerede Bir Canavar Var" başlığıyla yayımlanan röportajda İlhan İrem anlatıyor:

"Ben, Melih ve altyapıda çalan müzisyenler, tam üç ay stüdyonun kapısını aşındırdık. İşimiz bitip de hesap çıkartıldığında tam 212 saat çalıştığımızı anladık."

Bravo dergisinin Temmuz 1983 sayısında Melih Kibar tarafından kaleme alınan yazıdan:

"'Pencere' adlı albümde ilk defa İlhan'la çalıştık ve şimdiye kadar İlhan hakkında duyduklarımın ne denli doğru olduğunu ben de yaşadım. Bestelerinin orkestrasyonları konusunda bana başvuran İlhan İrem'in, neler istediğini önceden saptayıp bana mezuniyet projesi hazırlayan bir mimar adayı titizliğiyle sunması beni hem sevindirdi hem de işimi kolaylaştırdı."

"Pencere" albümünde İlhan İrem'e vokal yapan Sevingül Bahadır, Melih'in uzun yıllar boyu sayısız cıngıl ve albüm kaydında birlikte çalışacağı solistlerden biri olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sevingül Bahadır anlatıyor:

"Ben daha lise öğrencisiyken 'İşte Öyle Bir Şey'in plak kaydında Erol Evgin'e vokal yapmıştım. Melih o günlerde İngiltere'deydi ve biz tanışmamıştık. Şarkının düzenlemesini yapan Attila Özdemiroğlu çağırmıştı beni kayda. O zamanlar vokal yapan çok az sayıda insan var. Ben, ne yapılması gerektiğini çabuk anlıyorum, kulağım çok iyi, tek başıma farklı seslerden vokal yapabiliyorum. Dolayısıyla birisi vokale çağırıyor, birisi cıngıla çağırı-

yor, stüdyodan stüdyoya koşturuyorum.

1981 yılında yine Attila Özdemiroğlu'nun müziklerini yaptığı 'Beyoğlu Beyoğlu' adlı oyunun vokallerini yapıyordum. İstanbul Ses Kayıt Stüdyosu'nda çalışıyoruz. Melih'le o günlerde tanıştık ve ben onunla da çalışmaya başladım. O da yeni yeni reklam cıngılları yapmaya başlamıştı. İlk hangi cıngılı kaydettik hatırlamıyorum ama o yıllardan en net aklımda kalan, 'Pencere' albümünde vokal yapmam. Özellikle de 'Sevecen' şarkısı. Ondan sonrası çorap söküğü gibi geldi."

Amerika

1983 yılı mayıs ayı başında Melih, Memet ve Memet'in eşi Yaşar Hanım'la beraber Amerika'ya, New York'a gitti. Memet'le uzun süredir konuştukları fikri hayata geçirmek için attıkları ilk adımdı bu. Bir ses kayıt stüdyosu açacaklardı ve bu stüdyonun o günlerde İstanbul'da bulunan bütün stüdyolardan daha modern ve daha gelişmiş bir teknolojiye sahip olmasını istiyorlardı. Bu yüzden de Memet'in Amerika'da yaşayan kuzeniyle konuşup, ihtiyaç duydukları teknik cihazları oradan satın almaya karar vermişlerdi.

Yavuz Hakan Tok'un 22 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru'nun eski eşi Yaşar Tan anlatıyor:

"Amerika'ya aktarmalı uçakla gittik, dolayısıyla aktarma arasında bir gece de otelde kalmamız gerekti. Otelde oda yok. Bizim odaya bebek yatağı gibi küçük bir yatak koydular. Melih yanımıza kaldı. Çocuğumuz gibi… Zaten hep öyleydi. Bir arkadaştan ziyade ikimizin çocuğuydu sanki.

Yolda uçak türbülansa girdi. Melih zaten paniğe kapılır uçuşlarda. Ben de öyleydim. Uçak sarsılıyor, biz Melih'le birbirimize sarılıyoruz, ağlıyoruz, dualar ediyoruz. Uçakta herkes bize bakıyor. Melih ikide bir yerinden kalkıyor, hosteslere bir şeyler soruyor… Deli etti hostesleri de. Memet o kadar utanmış ki, en sonunda 'Ben sizi tanımıyorum,' demeye başladı."

Amerika'da bulundukları süre içinde Memet'in kuzeninde kaldılar. Ellerinde avuçlarında ne var ne yok bu işe yatırmışlar, üstüne bir de borç almışlardı. Memet'in ve Melih'in kayınpederleri de yardım etmiş, gerekli para denkleştirilmişti.

Yavuz Hakan Tok'un 22 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru'nun eski eşi Yaşar Tan anlatıyor:

"Boston'da kaldığımız evde bir akşam yine hep beraber eğlendik, güldük. Melih yine şakalar yapıyor. Çok keyifli zaman geçiriyoruz ama aşağı katta oturanlar rahatsız olmuşlar. Kapıya, şikâyete geldiler. Memet, Melih ve ev sahipleri konuştular komşuyla, 'Misafiriz,' dediler, öyle kapandı konu ama bir gerginlik de oldu. Ertesi sabah da bankaya gidip cihazları almak için gerekli parayı çekeceğiz. Bir gece önce gürültüden rahatsız olan komşu kadın bankada karşımıza çıkmasın mı? Meğer o bankada çalışıyormuş ve işimizi yapacak olan kişi de o. Melih kadını görünce hayalet görmüş gibi oldu. 'Ben vazgeçtim,' deyip kapıya döndü, gidiyor. Zor durdurduk. Bir taraftan gülüyoruz, bir taraftan da utandık. Kadın bir gece önce bunlara bağırmış çağırmış. O da bizi görünce şaşırdı zaten. Neyse, sonra hiçbir şey olmamış gibi işimizi hallettik ama tabii sonraki yıllarda da bu anı aklımıza geldikçe çok güldük."

Cihazlar satın alınmış, gemiyle Türkiye'ye gönderilmişti. Melih ve Memet, döner dönmez stüdyonun kurulması için çalışmalara başlayacaklardı.

Melih ve İlhan'ın aylardır üzerinde çalıştıkları "Köprü" 33'lüğü piyasaya çıkar çıkmaz olumlu tepkiler almaya başlamıştı. Ne var ki sevinçleri gölgeliydi. Melih, uzun süredir yanına çok az insanı kabul eden Çiğdem'i epeydir görmemişti. Amerika dönüşü uzun bir aradan sonra onu görmeye gittiğinde ise takvimler tanışma yıldönümleri olan 25 Mayıs'ı gösteriyordu.

"Bir gün dönecekmiş gibi"

Melih, Bebek'teki apartmanın kapısına geldiğinde bir an geçmişe gitti. 1975 yılının 25 Mayıs gecesi geldi aklına. Havadaki erguvan kokusunu duydu yine. Artık Cevat Bey Köşkü'nde oturmuyordu Çiğdem. Köşk Çiğdem'in tedavi masrafları yüzünden satılmış, köşkün bahçesine yapılan yeni apartmanın bir dairesine taşınmışlardı. Kapıyı açan Çiğdem değildi bu defa. Zeynep adeta fısıldar gibi "Hoş geldin," dedi Melih'e. "Çiğdem nasıl?" diye soramadı bile Melih. Zeynep'in yüzündeki ifade, sesindeki bitkinlik ve evdeki derin sessizlik her şeyi anlatıyordu zaten.

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Gidemiyordum… Çiğdem'i görmeye gidemiyordum. Ortak dostlarımız bana 'Ne olur Melih, görme!' diyorlardı. Çiğdem'in telefonda konuşması değişmeye başlamıştı. Tuhaf bir şey… 25 Mayıs'ta tanışmıştık, 25 Mayıs'ta görmeye gittim. Konuştuk. Benim sesimi duyuyordu, bana cevap veriyordu ama başka bir canlıyla, başka bir şeyle konuşuyordum ama neyle konuştuğumu bilmiyordum."

Çiğdem Talu, o günden tam üç gün sonra, 28 Mayıs gecesi son nefesini verdi. Cenazesi 30 Mayıs günü Bebek Camii'nde kılınan öğle namazından sonra Aşiyan Mezarlığı'nda toprağa verildi. Törende Çiğdem'in hayatına dokunmuş, Çiğdem'in hayatlarına dokunduğu hemen herkes oradaydı. Herkes ağlıyordu. Melih hariç.

27 Ocak 2004 tarihinde CNN Türk'te yayınlanan ve Can Dündar tarafından hazırlanıp sunulan "Yüzyılın Aşkları" adlı belgeselde Melih Kibar anlatıyor:

"Oskay Alptürk'ün arabasına binip Aşiyan Mezarlığı'na gideceğiz. Hiç ağlamadım ben. Çiğdem'in ölümünü duyduğumda ağlamadım, camide ağlamadım, evde yalnızken ağlamadım. Ama o arabanın içinde tam dört dakika ağladım. O dört dakikayı hiç unutmuyorum. Mezarlığın kapısına geldiğimizde bitmişti."

Bravo dergisinin Temmuz 1983 tarihli sayısında yayımlanan ve Melih Kibar tarafından kaleme alınan "Çiğdem'in Ardından" başlıklı yazıdan:

"Arabanın içinde koro söylüyor: 'Nerede o günler, o güzel günler… Kıymetini bilmeden geçti seneler…' Aşiyan'a doğru yol alıyoruz. Çiğdem'i gömmeye…

Çiğdem benim için yalnız bir söz yazarı ve birlikte şarkılar ürettiğimiz bir mesai arkadaşı değildir. En ufak üzüntümü benimle paylaşır, sevinçlerime en az benim kadar büyük coşkuyla katılırdı; stüdyo çalışmalarımızda alnımdan ter damlarken Çiğdem hemen bir havluyla koşar, terimi siler, hatta terli sırtıma kendi elleriyle havluyu yerleştirirdi. Yurt dışında lisansüstü tahsilimi tamamlamaya çalışırken düştüğüm maddi sorunların çözülmesinde yine Çiğdem'in katkıları olmuştur.

Piyano başındaki sohbetlerimiz, sohbet arasında birdenbire ortaya çıkıveren ezgiler ve sözler, sabaha karşı telefonda birbirimize dinlettiğimiz besteler, Çiğdem'in İngiltere'ye telefon açıp yazdırdığı sözler, Polonya'da başarılar kazanıldıkça içilen Polonya'nın meşhur vişneli votkası, çıkan plaklarımızın heyecanı, kazandığımız altın plakların çılgınca sevinci, piyasada yediğimiz kazıkları anımsayıp önce öfkelenmemiz, sonra gülüp geçişlerimiz, çalışmalarımız sırasında acıkınca sabaha karşı Küçük Bebek'teki seyyar köfteciden alınan köfte ekmekler ve daha neler neler…

Çiğdem'in aramızdan ayrılmasını mantığıma kabul ettirmeye çalışıyorum ama olmuyor; sanki son zamanlarda bizleri alıştırdığı gibi gene İngiltere'ye tedaviye gitti de bir gün çıkıp aramıza dönecekmiş gibi geliyor."

Cenaze toprağa verilmiş, üzerine toprak atılmaya başlanmıştı. Hıçkırık sesleri, caddeden geçen arabaların seslerine karışıyordu. Melih'in elindeki küreği birileri aldı, Melih birkaç adım geri gitti, olan biteni uzaktan izlemeye başladı. Son görevini de yapmıştı. Cenaze namazında "Helal olsun," derken, sesi zar zor çıkmıştı. Çok ağır gelmişti bu söz ona. Katıldığı hiçbir cenazede gelmediği kadar ağır gelmişti. Boş gözlerle bakıyordu şimdi cenazenin üstüne atılan toprağa. Orada yatanın Çiğdem olduğuna hâlâ inanmak istemiyordu.

"Melih, başımız sağ olsun,"

"Sağ olun, dostlar sağ olsun…"

Müzik camiasından tanıdığı, tanışlıktan öte hiçbir dostluğunun olmadığı meşhur şarkı sözü yazarıydı yanına gelen. Birkaç kez telefonda görüştüklerini hatırlıyordu. Her defasında onunla çalışmak istediğini söylemiş, Melih de Çiğdem'den başka söz yazarıyla çalışmadığını yinelemek zorunda kalmıştı hep. Kadın, baş sağlığı diledikten sonra sanki gizli bir şey söyleyecekmiş gibi iyice yanaştı Melih'e. Sarı kâküllerini gizleyemeyen siyah eşarbını düzeltti, Melih'in kulağına fısıldadı: "Eeee Melihciğim, Çiğdem öldüğüne göre artık birlikte çalışabiliriz, değil mi?" Kanının çekildiğini hissetti Melih. Kadının soluğunu hissetti yüzünde, ister istemez geriye doğru çekti kendini.

Gong dergisinin 17 Ağustos 1983 tarihli sayısında yayımlanan "Sanatçı Geçinenlere Yuh Olsun" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Çiğdem tabutta… Henüz soğumamış, orada… Bizden biri, içimizden biri kalkmış beni tavlamaya çalışıyor. O gün tüylerim diken diken, bugün anlatırken yine diken diken… Nasıl insanız, nasıl sanatçıyız, biz bu kafayla, bu yürekle nasıl şarkı yaparız, anlamıyorum gitti… Başımı eğdim, bir yana çevirdim. Kadın anlamıyor… Anlasa zaten orada öyle durmaz, onu sormaz. Teşekkür ettim, çalışmayı şimdilik düşünmediğimi söyledim. Ne yapayım? Rezalet mi çıksın, bir hareket yapayım da olay mı olsun?.."

"Kim O?"

Temmuz ayında yeni bir müzikal haberiyle Melih Kibar adı bir kez daha gazetelerdeydi ancak bu defa besteci değil; aranjör olarak. Cüneyt Gökçer'in yöneteceği, Ayten Gökçer'in başrolünü oynayacağı bu yeni müzikal projesinin adı "Zülfiye Zülfü"ydü. 1910'lu yıllarda İstanbul Sulukule'de yaşayan bir dansözün hikâyesinin anlatıldığı oyun ve oyunun şarkı sözleri Sevgi Sanlı tarafından yazılmıştı. Müziklerini Memet Duru'nun bestelediği müzikalin kadrosunda Melih, aranjör ve müzik yönetmeni olarak yer alıyordu. Aslında Melih de Memet de hem beste hem düzenleme yapabiliyorlardı. Bu müzikalin düzenlemelerini de Memet Duru pekâlâ kendisi yapabilirdi ama o günlerde iki arkadaş, birbirlerine bu şekilde destek veriyorlar, işleri bölüşüyorlardı. Nitekim "Geceye Selam" müzikalinde de tam tersini yapmışlar, Melih besteleri yaparken Mehmet aranjör olarak kadroda yer almıştı. Ne de olsa onlar, iki eski arkadaş olmanın ötesinde birer iş ortağıydılar artık.

Ağustos ayında Melih, bir başka iş birliğinden bahsedecekti basına. Çiğdem'in yerine bundan böyle birlikte çalışacağı söz yazarını bulmuştu. Uzaklarda değil, aksine çok yakınındaydı bu söz yazarı. İlhan İrem'den bahsediyordu. Bundan böyle yapacağı bestelerin şarkı sözleri İlhan İrem'e emanetti.

Gong dergisinin 10 Ağustos 1983 tarihli sayısında yayımlanan "Çiğdem Talu'nun Boşluğu İlhan İrem ile Dolacak" başlıklı haberde İlhan İrem anlatıyor:

"Melih Kibar'ın uzunca bir süredir müzik dünyasından uzak tuttuğu besteleri artık benim sözlerimle bütünleşecek. Ancak bu güç birliği de belirli çizgilerin üzerinde bir güç birliğidir ve şarkılarıyla belirli çizgileri aşmak isteyen sanatçılarla çalışılacaktır."

İlhan, ilk iş olarak Çiğdem'in dinlediği zaman adını koyduğu bir Melih bestesine söz yazmıştı. Bu şarkıyı Coşkun Demir için hazırlamışlardı. Sırada başka şarkılar da vardı.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Coşkun Demir anlatıyor:

"Çiğdem'in Londra'dan son dönüşüydü. Nisan ayının son haftasıydı sanırım. Bebek'teki evin balkonunda oturuyoruz. Yeliz var, İlhan İrem, Rezzan Yücel var, kalabalık bir grubuz. Çiğdem o zaman daha iyiceydi. Yenildi, içildi, sohbetler edildi. İlerleyen saatlerde Melih piyanonun başına geçti, Erol'un, benim, Rezzan'ın söylediği şarkıları çalıyor, birlikte söylüyoruz. Şahane bir gece… Sonra Melih, 'Bakın yeni bir beste yaptım, çok güzel, Çiğdem buna hemen söz yazman lazım,' dedi ve çalmaya başladı. Şarkının nakarat kısmındaki iki hecelik yeri çalarken, Çiğdem birden 'Kim o,' diye atıldı. Hepimizin çok hoşuna gitti. 'Harika bir slogan, bu şarkının adı bu olsun' dedik hep beraber. O akşam defalarca çaldı Melih bu bestesini. Sonraki günlerde Çiğdem'in durumu ağırlaştı, şarkıyı yazamadı. Çiğdem'in ölümünden sonra İlhan, Çiğdem'in bulduğu isimden yola çıkarak o sözleri yazdı."

Melih böylece aylardan sonra yeniden beste yapmaya başlayacağının sinyallerini veriyordu. "Kim O?" eski bir bestesiydi belki ama ardından mutlaka yenileri de gelecekti. Nitekim birkaç hafta sonra İlhan ve Melih ikilisinin Nazan Şoray için şarkı hazırladıkları duyuldu. Hemen ardından Melih'in beste yapmaya geri döndüğünün bir başka müjdecisi de hazırlamakta olduğu tiyatro oyunu müziğine dair çıkan haberler oldu. Musahipzade Celal'in "İstanbul Efendisi" adlı oyunu İstanbul Devlet Tiyatroları tarafından Reşit Gürzap yönetmenliğinde sahneye konacaktı ve Melih'e bu klasikleşmiş oyun için yeni müzikler bestelemesi teklif edilmişti. Melih bu teklifi, devlet garantili bir iş olmasının verdiği rahatlıkla kabul etmişti. Daha önce dört müzikal için beste yapmıştı ama bu kez bir tiyatro oyununu müzikleyecek ve şarkıları da tamamen tiyatro oyuncuları seslendirecekti. Kadroda hiç şarkıcı yoktu. Bu yüzden, bu oyun Melih için daha önce çalıştığı müzikallerden farklı bir deneyim olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 9 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda "İstanbul Efendisi" oyununun şarkı sözlerini yazan ve yardımcı yönetmenliğini yapan Arsen Gürzap anlatıyor:

"Melih, şarkı sözlerini benim yazmamı istedi. Hayatımda hiç şiir yazmamıştım ama beni bu konuda o kadar zorladı ki sonunda bütün şarkı sözlerini ben yazdım. Benim Türkçe müzikle pek fazla ilgim yoktu fakat Melih'in bestelerini bilirdim. Hatta onun besteleri beni Türk bestecilerle tanıştırdı diyebilirim. 'İstanbul Efendisi' için de harikulade besteler yaptı ve onun sayesinde çok başarılı bir müzikal oldu.

Oyunun müzik kayıtları sırasında stüdyoda, Melih ve ben camlı bölmenin arka tarafındayız. Oyunculardan biri diğer tarafta şarkı söylüyor ama korkunç kötü söylüyor. Camdan bizi görüyor ama sesimizi duyamıyor tabii. Melih, suratındaki ciddi ifadeyi hiç değiştirmeden oyuncunun ne kadar kötü söylediğini ve ne kadar detone olduğunu öyle kelimelerle ifade ediyor ki ben gülmekten koltuktan düşmek üzereyim. Bir taraftan da oyuncuya kendimi göstermemeye çalışıyorum ki güldüğümü görmesin. Melih'in komikliği kocaman bir adamın komikliği gibi değil de adeta bir çocuğun komikliği gibiydi. Esprili yanı, çocuk yanını beslerdi hep."

1983'ün hem yazını hem de sonbaharını ya stüdyoda ya da evde ama çoğunlukla piyanosunun başında geçirdi Melih. Bir yanda "İstanbul Efendisi"nin kayıtları, bir yanda İlhan İrem'le ortak çalışmaları, bir yanda ise Memet'le birlikte açacakları stüdyonun işleri… O kadar yoğundu ki, 6 Eylül'deki 33'üncü doğum gününü, Nazan Şoray'ın getirdiği sürpriz pastayla yine stüdyoda kutlayacaktı.

Gong dergisinin 14 Eylül 1983 tarihli sayısında "Müzikli Dostluk" başlığıyla yayımlanan haberden:

"'Çok yaşa sen Melih… Çok yaşa Melih…' Ve neşeli, hoplaya zıplaya dalıveriyor stüdyonun kapısından Nazan Şoray. Bir elinde kocaman bir kutu, diğerinde ise bir şişe. Ne olduğunu ne bittiğini kimse anlayamadan doğru dürüst, Nazan Şoray sarılıveriyor Melih Kibar'a ve her iki yanağından öpüveriyor.

'Allah iyiliğini versin senin Nazan,' diyor. 'Bu kadar arkadaşım var. Doğum günümü hatırlayan bir tek sen oldun.'"

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Nazan Şoray anlatıyor:

"İlhan İrem'den bir şarkı almak istiyordum. O sıralar İlhan da Melih'le

birlikte çalışıyordu. Böylece onunla da tanışmış oldum. Çok başka bir adamdı Melih Bey. Neşesi, enerjisi, güler yüzü, esprileri… Osmanbey, Samanyolu Sokak'ta İstanbul Stüdyoları vardı; orada çalışıyorduk. Öyle stüdyo günleri yaşıyorduk, oraya çalışmaya mı gittik, gülmeye mi gittik, belli değil. Bir keresinde İlhan, Melih Bey ve ben bir toplantı yapacağız. Melih Bey telefon açtı, 'Ben gelemiyorum bugün. Şu an Kadıköy'deyim, vapurdan yeni indim,' deyip alelacele kapattı telefonu. Çok sinirlendim bir anda. İnanmadım, doğru söylemediğini düşündüm. Atladım arabaya, doğru Kadıköy İskelesi'nin oraya gittim. Bir baktım, minibüs kuyruğunda bekliyor. Camdan kafamı uzatıp 'Melih Bey, Melih Bey!' diye seslendim. Beni bir gördü, şaşkınlık içinde. 'Senden korkmayan taş olsun!' dedi bana. O lafını hiç unutmuyorum. Sonra bayağı gülmüştük bu olaya."

"İstanbul Efendisi" Devlet Tiyatroları Taksim Sahnesi'nde ilk temsilini 28 Ekim 1983 gecesi verdi. Oyun, Osmanlı zamanında geçiyordu ama Melih müziklerde bir sentez denemiş ve o dönemin müziğine takılı kalmamıştı. "İstanbul Efendisi" seyirci tarafından çok sevilecek ve uzun süre sahnelenmeye devam edecekti. Üstüne üstlük hemen ardından Devlet Tiyatroları, Melih'e bir oyun müziği siparişi daha vermiş, "İstanbul Efendisi"nin müziklerini tamamlar tamamlamaz, bu defa da bu yeni oyun için çalışmaya başlamıştı. Melih için bu da bir başka ilkti çünkü Serpil Akıllıoğlu tarafından yazılmış "Küçük Nasrettin" adlı oyun, bir çocuk oyunuydu.

8 Kasım günü Melih ve İlhan, Kıbrıs Türk Kadınlar Birliği'nin davetlisi olarak bir dizi konser vermek üzere Kıbrıs'a gittiler. 9 Kasım'daki ilk konser Güzelyurt'taydı. 11 ve 12 Kasım'da Girne ve Lefkoşa'da ikişer konser, 13 Kasım'da ise Magosa'da bir konser vererek turu tamamladılar. Ertesi gün akşam saatlerinde Türkiye'ye dönmeleri planlanmıştı ama hiç beklenmedik bir şey olacak ve dönüşlerini ertelemek zorunda kalacaklardı.

Bağımsızlık ilanı

Valizleri almak üzere odaya çıkan İlhan, Melih'i oda kapısının önünde onu beklerken buldu.

"Ne oldu? Gelmiş mi transfer aracı?" diye sordu Melih.

"Gelmemiş."

"Nasıl gelmemiş? E geç kalacağız?"

"Transfer yok. Uçak da yok. Feribot filan hepsi iptal. Gidemiyoruz!"

"Hayda! Niye peki?"

"Onu anlamadım. 'Otelde kalmaya devam edebilirsiniz,' dediler resepsiyondan. Odaya geri koyalım valizleri. Bu gece buradayız anlaşılan."

"Hayırdır inşallah. Savaş mı çıktı yoksa?"

"Bilmiyorum. Telefonlar da kesilmiş. Hiçbir yerde telefon çalışmıyor."

"Hiç hayra alamet değil bunlar."

"Bana da öyle geldi. Valizleri koyalım da inip bakalım aşağıya. Belki bir haber gelmiştir."

Birkaç saat sonra, Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş, milletvekillerine verdiği yemekte "Size bir müjdem var. Yarın bağımsızlığımızı ilan edeceğiz!" diyordu. "Dış dünyayla bütün ilişkimiz kesilmiştir. Telefon, telgraf ya da başka bir araçla dış dünyayla temas kurmanız mümkün değil. Yarın meclis toplanacaktır." Haber bir anda kulaktan kulağa duyuldu. Gece boyunca mahalle mahalle dolaşan birileri, halkı ertesi gün Meclis'in önünde toplanmaya çağırıyordu. "Denktaş'ın size bir sürprizi olacak," deniyor, sürprizin ne olduğu tam olarak söylenmese de Denktaş'ın niyetinin bağımsızlık olduğunu eskiden beri bilenler ertesi gün neler olacağını aşağı yukarı tahmin ediyorlardı.

1974'teki Kıbrıs Türk Barış Harekâtı sonrası kurulan federe devlet sistemi yürümüyor, anlaşmazlıklar çözümlenemiyor, Rum kesimi üniter devlet kurulması yönünde etkin bir lobi faaliyeti yürütüyordu. Buna karşılık Türk kesimince yapılabilecek en tesirli hamle bağımsızlık ilan edilmesi olacaktı. Nitekim ertesi sabah toplanan meclis karar aldı ve birkaç saat sonra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmen kurulduğu dünyaya ilan edildi.

Gong dergisinin 23 Kasım 1983 tarihli sayısında "Gurur Günümü Lefkoşe'de Yaşadım" başlıklı haberde İlhan İrem anlatıyor:

"Kıbrıs bayram yeri gibiydi. Bu coşkuya biz de katıldık ve iki gün daha Kıbrıs'ta kaldık. Çarşamba günü halktan imza toplandı. Herkes bu bağımsızlık hareketini destekliyordu. Bu arada ordu alarma geçirildi. Elektrik

trafosunun Rumların bulunduğu tarafta olması nedeni ile önlemler alındı. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bayram devam ederken konuğu olarak bulunduğumuz Rauf Denktaş 'Ayağınız uğurlu geldi,' diyordu bize."

Melih ve İlhan, konser için geldikleri Kıbrıs'ta kendilerini bir anda tarihi bir olaya şahitlik ederken bulmuşlardı. Dönüşlerini mecburen iki gün ertelediler, bu sürede bir de televizyon için solo konser çekimine katıldılar. Türkiye'ye ise ancak 17 Kasım'da dönebildiler.

Melih, aralık ayında bir Kıbrıs yolculuğu daha yapacaktı. Bu kez müzisyen olarak değil, gazeteci olarak gidiyordu Kıbrıs'a. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin çiçeği burnunda Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'la Bravo dergisi için röportaj yapacaktı. Geçen gelişlerinde tanışıp ahbap oldukları Denktaş, Melih'in röportaj önerisini düşünmeksizin kabul etmişti. Melih dergide yazmaya başladığından bu yana zaman zaman röportajlar da yapıyordu. Özellikle Orhan Gencebay'la yaptığı röportaj müzik çevrelerinde ilgiyle karşılanmıştı. Röportaj için gittiği Kıbrıs yolculuğu, Melih'in hayatının kalan kısmında çok fazla önemseyip dikkate alacağı bir bilgi kazandıracaktı ona.

4 Aralık 1992 tarihinde Interstar'da yayınlanan ve Güler Kazmacı'nın sunduğu "Salı Pazarı"adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"1983 yılı sonuna kadar astrolojiye ve burçlara inanmıyordum. Hatta inananlarla dalga geçiyordum. Rauf Denktaş'ın sekreteri, Latife Birgen diye bir hanımefendi benim yıldız haritamı çizdi ve sonra altı buçuk saat boyunca onu bana anlattı. O günden beri artık inanıyorum."

O gün duyduklarından çok etkilenen Melih, sonrasında burçların insan karakter yapısına etkileri konusunda çok fazla şey öğrenip, yeni tanıştığı herkese ilk iş olarak burcunu soracak, hatta bazen şaka yollu da olsa birlikte çalışacağı insanlarla anlaşıp anlaşamayacağı hakkında burçlarından yola çıkarak tahminlerde bulunacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 14 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda, bir dönem Melih Kibar'ın asistanlığını yapan Gamze Aydemir anlatıyor:

"1987 yılında Yamaha Müzik Okulu için iş başvurusu yapmıştım. Melih Kibar'la ilk yaptığımız görüşmede bana ilk soru olarak burcumu sordu. Burcumu öğrenince de 'Çok uzun süre çalışamayız herhalde ama bir

başlayalım bakalım,' dedi. Sonrasında hem Müzik Okulu hem de Stüdyo Melki'de 1994 yılına kadar çalıştım. Tabii bu süre zarfında Melih burçlar konusunda onu yanılttığımı defalarca söyleyip durdu."

"Dünyanın Sekizinci Harikası"

Melih'in Rauf Denktaş röportajı, Bravo dergisinin Ocak 1984 tarihli sayısında yayımlandı. Aynı günlerde Nazan Şoray'ın "Dünyanın Sekizinci Harikası" adı verilmiş 33'lük plağı piyasaya çıktı. Plağa adını veren şarkının söz ve müziği İlhan İrem'e aitti. Melih'in bestesi olan "Eskisi Gibi" adlı şarkının sözlerini de İlhan yazmış, her iki şarkının düzenlemesini ise Melih yapmıştı. Aynı günlerde Melih ve Memet Duru, Levent'te kiraladıkları üç katlı evde kurulmakta olan stüdyonun son hazırlıklarıyla uğraşıyorlardı. Amerika'dan aldıkları cihazlar ve orada çizdirdikleri elektronik projeyle Türkiye'de o güne dek var olan en ileri teknolojiye sahip stüdyoyu faaliyete geçirmelerine çok az bir zaman kalmıştı. Henüz sekiz kanallı stüdyolardan 16 kanallı stüdyolara geçileli bir yıl bile olmamışken, bu yeni stüdyo, müzisyenlere 24 kanallı kayıt yapabilme imkânı verecekti ve hem Melih hem de Memet, küçük ortakları ses teknisyeni İhsan Apça ile beraber, stüdyonun açılacağı günü heyecanla bekliyorlardı.

Melih, o günlerde tanıştığı genç bir müzisyen adayını da stüdyosuna alacak ve onu müzik dünyasına kazandıracaktı. Bu genç, yıllar sonra besteci ve aranjör olarak önemli işlere imza atacak Hamit Ündaş'tı.

Yavuz Hakan Tok'un 12 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Hamit Ündaş anlatıyor:

"Melih Kibar ile tanışmamız 1984 yılında oldu. Ben 1978 yılından beri Tahtakale'de çalışıyordum. Müzik ile olan ilişkim, sadece düğün salonlarıyla sınırlıydı. Melih Kibar meğerse çalıştığım iş yerinin sahibinin damadıymış. Bunu duyduğumda öyle heyecanlanmıştım ki, anlatamam. Bir gün eşiyle birlikte şirkete geldi. Sohbet sırasında patronum benim de müzisyen olduğumu ağzından kaçırmış ve Melih Kibar benimle tanışmak istemiş. O gün tanıştık. Melih Abi, patronumdan izin alarak beni stüdyoya çağırdı. Ertesi gün stüdyoya gittim fakat elim ayağım titriyordu. Önüme bir nota kâğıdı ve kalem koydu ve bana nota yazdırdı. Yazdığım notalardan çok et-

kilenmişti ki kelimesi kelimesine aynen şöyle dedi: 'Biz birlikte çalışmalıyız'. Ben de hiç tereddüt etmeden kabul ettim. Ertesi gün şirkete geldi ve patrondan beni istedi. Patron beni çok severdi, o yüzden çok üzüldü ve Melih Kibar'a 'Seninle tanıştırdım, hata mı yaptım yani?' diyerek şaka yollu takıldı. Melih Abi'yle ilk günden itibaren birbirimize ısındık ve ilerleyen yıllarda abi-kardeş gibi olduk."

Stüdyo Pan

Melih ve Memet'in ismini Stüdyo Pan koydukları ses kayıt stüdyosu, 1984 yılı şubat başında faaliyete geçti. Stüdyonun mali işlerini Sami Bey idare edecekti. Sami Bey bu işleri iyi biliyor, Melih ve Memet ise para pul işinden hiç anlamıyorlardı. Her ikisi de müzik çalışmalarını burada yapacaklardı bundan sonra. Reklam müziği sektörüne yavaş yavaş girmeye başlamışlardı zaten. Reklam müzikleri Melih'e bir besteci olarak daha kısa süreli bir çalışmayla, daha garantili para kazandırıyordu. Ülkede reklam sektörü zaten hızla büyümekte, gelen iş tekliflerinin sayısı gün geçtikçe artmaktaydı. Üstelik Melih'in bundan sonra bu tip çalışmalar için farklı stüdyolarda sabahlamasına gerek kalmayacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Melih reklam piyasasından bir şekilde karşılığını aldığını gördü. Çok da iyi reklam ajanslarıyla, kafasına çok uyan yönetmenlerle çalışıyordu. Adeta kendini buldu. Etrafında aynı lisanı konuştuğu bir sürü insan oluşmaya başladı. O yüzden de o dönem reklam müziği yapmayı daha çok seviyordu."

Stüdyo Pan, Melih ve Memet'in çalışmaları dışında ayrıca başka müzisyenlerin çalışmaları için kiraya da verilecekti. Tespit ettikleri kira bedeli ise o günlerde İstanbul'daki bütün kayıt stüdyolarından daha fazlaydı: Saat başı 6.000 Türk lirası. Bunun sebebi de hiç kuşkusuz Stüdyo Pan'ın ülkedeki tek 24 kanallı ve bilgisayarla çalışılabilen tek stüdyo olmasıydı. Türkiye'de müzik üretiminde bilgisayar teknolojisinin kullanılması Stüdyo Pan'la başlayıp yayılacak, ülkenin önde gelen müzisyenleri de bu konudaki ilk deneyimlerini bu sayede yaşayacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 12 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda

Hamit Ündaş anlatıyor:

"O yıl Levent'teki Gazeteciler Sitesi yeni kuruluyordu ve Melih Abi oradan da bir daire kiraladı. Orayı ev stüdyosu yaptık ve birlikte çalışmalara başladık. Orada çalıştığımız projeleri, Stüdyo Pan'da bitirirdik. Çalıştığımız ilk bilgisayar, Commodore 64, yani yeşil ekran diye adlandırdığımız bir bilgisayardı. Amerika'dan getirdiği dijital aletlerle çalışmaya başladığımızda, yeni bir dönem açılıyordu. 'MIDI[15] klavye' ile Türkiye'yi biz tanıştırdık. Gelen 'MIDI port' başlı başına bir orkestraydı. Atilla Özdemiroğlu, biz stüdyoda çalışırken ziyarete gelmiş ve yaptığımız müzikler bilgisayarda çalarken ekranda gördüğü ve hareket eden dataları hayretler içerisinde izlemişti. Hatta bir gün de Onno Tunç'un evine 'MIDI' ile müzik nasıl yapılır anlatmaya gitmiştim."

Hey dergisinin 11 Haziran 1984 tarihli sayısında "Bu Stüdyoda Sokaktaki Adam Bile Şarkıcı Olur" başlığıyla yayımlanan haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Alaturka alışkanlıklara bir son vermekle başlıyoruz işe. Sanatçının eşi dostu ya da arkadaşı ne stüdyoya ne de kayıt odasına girebilir. Ancak bekleme salonunda oturup işin bitmesini bekler. İşimiz yoksa, bizlerden biri bile giremez stüdyoya… Başlangıç ve bitiş saatlerine özen göstereceğiz. Kimsenin işi sarkmayacak ve bir sonraki müşteri bekletilmeyecek. Kontrol odasına ise aranjör, tonmayster ve şarkıcı dışında, örneğin çalgıcılar bile, kimse giremeyecek."

İşinde tecrübe sahibi oldukça, kişilik yapısındaki titizlik ve disiplini birlikte çalıştığı insanlara daha fazla hissettirir hale gelen Melih ilk defa, ortaklı da olsa kendine ait bir iş yerine sahip oluyor ve bu yüzden prensiplerini de kendi koyuyordu. Kimilerinin onu "huysuz" diye tanımlamasının ardından yatan şey bu titizlik ve disiplinden başka bir şey değildi aslında.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019'da yaptığı röportajda Merve Kibar Mucur anlatıyor:

"Babamın her şeyi son anda yapmak gibi bir huyu vardı. Bir yere gidilecekse evden en son anda çıkar, bir iş yetiştirecekse, en son gün çalışmaya

---

[15] MIDI (Musical Instruments Digital Interface): Bilgisayara bağlanan, piyano benzeri bir klavye. Bilgisayar üzerinden yüklenen farklı enstrüman sesleri bu klavye kullanılarak çalınabiliyor.

başlardı. Buna rağmen, her nasıl yapıyorsa, hep vaktinde yetiştirirdi yapılması gerekenleri. O yüzden ben ders çalışmadığımda, bir ödevi zamanında yapmadığımda çok sinirlenirdi. Hafta sonu ailece arkadaşlarla bir yerlere gitmişiz mesela, ertesi gün için de bir program yapılıyor. Ben bizimkilerle ve onların arkadaşlarıyla vakit geçirmeyi çok sevdiğimden, yeni bir plan yapıldığında çok heyecanlanırdım. Bunu da belli ediyor olmalıyım ki anında kaçınılmaz ikaz gelirdi babamdan: 'Sen ödevlerini yaptın mı ki yarın bizimle gelmeyi düşünüyorsun?'"

9 Mart 1994 gecesi ATV'de yayınlanan ve Cansu Akbel tarafından hazırlanıp sunulan "Gece" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Birine beddua edecekseniz 'İnşallah başak burcu ol,' diyebilirsiniz. O mükemmeliyetçilik bazı avantajları beraberinde getiriyor tabii ki ama insan kendi kendini yiyor. Mesela sofrada bıçağın içeri doğru dönük durması lazım. Bunlar hep gözünde puan kaybettirici nitelikler olmaya başlıyor. Kötü tabii bunlarla birlikte yaşamak."

"Hayallerden Gerçeklere"

Müziklerini Melih'in yaptığı "Küçük Nasrettin" adlı çocuk oyunu, Devlet Tiyatrosu Taksim Sahnesi'nde 12 Şubat 1984 günü sahnelenmeye başlandı. Büyük kısmı Devlet Tiyatrosu'nun stajyer öğrencilerinden oluşturulmuş kadrosu ve Faik Ertener'in rejisiyle "Küçük Nasrettin" hem izleyicilerden ilgi görecek hem de eleştirmenlerden olumlu yorumlar alacaktı.

Milliyet Sanat dergisinin 1 Mart 1984 tarihli sayısında yayımlanan oyun eleştirisinden:

"Koskoca Devlet Tiyatrosu'nun tüm olanakları seferber edilmiş ve elhak, afişinden ışığına, dekorundan müziğine, danslarına dek 'fıkır fıkır, şıkır şıkır' bir çocuk / büyük oyununa dönüşmüş Nasrettin Hocamızın fıkraları."

Feza Tok'un "Hayallerden Gerçeklere" adı verilmiş 33'lük plağı mart ayında piyasaya çıktı. Albümdeki bütün şarkıların söz ve müzikleri Feza Tok'un kız kardeşi Beyza Tok'a aitti. Albümün müzik prodüktörlüğünü ve aranjörlüğünü ise Melih yapmıştı. Zaten Feza ve Beyza Tok kardeşler de Melih'in keşfiydi. 1981 yılının haziran ayında Gong dergisi aracılığıyla

genç yeteneklerle çalışmak istediğini duyurmuş, gelen başvurular arasından onları seçmişti. Önceleri dört kişilik bir grup kurma niyetindeydi ancak sonrasında Feza Tok'a solo bir albüm yapmaya karar vermişti. Müzik kariyerinin geri kalanında sayısız yeni müzisyene destek verecek, kol kanat gerecek Melih'in genç müzisyenlerle hayata geçirdiği ve prodüktör olarak imza attığı ilk projesiydi bu.

Yavuz Hakan Tok'un 6 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Beyza Tok anlatıyor:

"Melih'le evlerimiz çok yakınmış meğerse. 'Biz daha önce niye tanışmadık?' dedik birbirimizi tanıyınca ve hemen kaynaştık. Bazen çat kapı bize gelir, 'Ne yemek var?' diye sorardı. Bazen biz yokken gelir, annemle otururdu. Annesiz büyüdüğü için çok severdi aile hayatını. O günlerde henüz evli değildi. 'Bir kardeşim olsun çok isterdim,' derdi zaman zaman. Biz onunla abi kardeş gibi olmuştuk zaten.

Hey dergisinin 1 Haziran 1984 tarihli sayısında yayımlanan "Aralarına LP Girdi" başlıklı haberde Feza Tok anlatıyor:

"Daha sonra üçlü olarak bir reklam müziği yaptık. Stüdyo ile ilk tanışmam o reklam müziği sayesinde oldu… Bu yaz Melih Kibar'la birlikte stüdyoda oturmuş sohbet ediyorduk. O sırada Melih: 'Çocuklar sizin parçalar ne oldu?' diye sordu. Ben de laf olsun diye 'Parçalar tamam,' dedim. Melih bunu ciddiye aldı ve uzun bir çalışmanın sonucunda 'Hayallerden Gerçeklere' ortaya çıktı."

"Hayallerden Gerçeklere" 33'lüğü piyasaya çıktığında olumlu eleştiriler alsa da dinleyici tarafından çok fazla ilgi görmeyecekti. Ferdi Özbeğen ve Ümit Besen'in başını çektiği, daha sonra "taverna" olarak adlandırılacak piyanist şantör müziği, arabeskin bir başka türü olarak hızla yayılırken, o günlerin pop müziğinde yeni seslerin kendilerini kabul ettirebilmesi bir hayli güçtü.

Hey dergisinin 9 Nisan 1984 tarihli sayısında yayımlanan plak eleştirisinden:

"Feza Tok hiç sapmadan, dümdüz, bir okuyuşla müziğin hakkını veriyor. Peki niye hafif Türk müziği demiyoruz? Bundan on yıl önce olsaydı bu plak kapışılırdı da ondan. Şimdi kulağı, piyanolu şarkıcıların kolay ve tekdüze müziğine alışmış müzikseverlerin böyle batılı parçalara ısınması

kolay olmayacak… Beyza Tok'un söz ve müzikleri, bu konuda isim yapmış olanlara taş çıkartacak kadar güzel. Bu güzel bestelerin hakkını veren iki kişi daha var. Biri düzenlemeleri yapan Melih Kibar, öteki de tipik, geniş ve entervalli bir sesi olan Feza… Tebrikler Beyza Tok, tebrikler Feza Tok, tebrikler Melih Kibar!.."

Melih'in prodüktörlüğünü yaptığı bu albüm bir yana, Melih ve İlhan ortaklığının devam ettiğini ise o günlerde duyulan bir başka haber gösterecekti. O yılki Altın Orfe Festivali'nde Türkiye'yi İlhan İrem temsil edecek, Melih de aranjör sıfatıyla İlhan'ın yanında olacaktı. Haziran ayında yapılacak festival için İlhan ve Melih şimdiden parça seçimine başlamıştı bile.

İlhan ve Melih ortaklığının ilk ortak işlerinden biri olan "Pencere" adlı 33'lük plak, yakaladığı yüksek satış başarısı nedeniyle plak firması Türküola tarafından Altın Plak Ödülü'ne lâyık görülmüştü. Ödül töreni, 14 Nisan 1984 gecesi Veranda Gece Kulübü'nde yapıldı. Törende İlhan İrem'e Altın Pencere ve Altın Rozet, Melih Kibar'a ise Altın Plaket verildi. İkili, ödüllerini gecenin sunuculuğunu da üstelenen Fecri Ebcioğlu'nun elinden aldı.

Mayıs ayı içinde İlhan ve Melih yeni bir söz yazarıyla çalışmaya başladıklarını basına açıkladılar. Artık ikili değil üçlü olarak devam edeceklerdi müzikal üretimlerine. Buldukları yeni söz yazarı ise hiç yabancı değildi aslında. Melih'in çocukluğunu bildiği, neredeyse elinde büyümüş Zeynep'ti bahsettikleri kişi; Çiğdem Talu'nun kızı Zeynep. Zeynep henüz sadece 17 yaşındaydı ama Melih onun şiir denemelerini okuduğu gün bu işi yapabileceğine inanmıştı.

Hey dergisinin 13 Mayıs 1984 tarihli sayısında yayımlanan "Melih Kibar Yeni Söz Yazarını Buldu: Zeynep Hilâv[16]" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Zeynep annesinin yanında büyüdü. Aynı evde, aynı havayı soludu. O evde yaşayıp da duygulu bir insan olmamak mümkün değil. Zeynep'in şiir denemeleri bir rastlantı sonucu elime geçti. Çok ilginç dizeleri vardı. Birlikte çalışmamızı kabul etti."

Yavuz Hakan Tok'un 27 Şubat 2019 tarihinde yaptığı röportajda

---

[16] Zeynep Talu, o yıllarda babasının soyadı olan Hilâv'ı kullanırken sonraki yıllarda annesinin soyadını kullanmaya başlayacaktı.

Zeynep Talu anlatıyor:

"Uzun zamandır reklam müzikleri dışında beste yapmıyordu. Bir gün beni çağırdı, 'Bir beste yaptım, gel bakalım bir dinle,' dedi. Gittim, piyanoda çaldı besteyi bana. 'Çok güzel olmuş, şahane,' dedim. 'Bunun sözlerini sen yazacaksın,' dedi. 'Ben söz yazamam, alakam yok o işlerle,' diye itiraz ettim. 'Yıllarca bizim nasıl çalıştığımı seyrettin sen. Al bunu, götür evde bir dene,' diyerek besteyi kaydettiği kaseti tutuşturdu elime. Çaresiz aldım, eve gidip bir şeyler yazmayı denedim. 'Bir şeyler karalayıp götüreyim de bu işin olmayacağını anlasın,' diye düşünüyorum.

Birkaç gün sonra yazdığım sözleri Levent'teki stüdyoya götürdüm. Okudu, kâğıdı katladı, uçak yaptı ve fırlatıp attı. 'Rezalet!' dedi sonra. 'Ben sana dedim, yazamam ben," diyorum ama dinleyen kim? Bir buçuk saat nasihat verdi bana, ikna etmeye çalıştı. Melih birini bir şeye inandırmak istiyorsa, ne yapar eder, mutlaka inandırırdı. Nasıl ikna olduysam, stüdyodan bir çıktım, 'Evet, ben yazabilirim,' diye gidiyorum eve. Sonra tekrar oturdum, yazdım. Bu defa okuyunca, 'Tamam, olmuş, bu,' dedi."

Melih ve Zeynep'in ilk ortak çalışması olacak "Neden Sanki Neden" adlı şarkı o günlerde Coşkun Demir'in yeni plağında kullanılmak üzere bir köşeye konuldu. Melih, Türk pop müziğine uzun yıllar boyu sayısız şarkı sözü yazacak bir yetenek kazandırdığının henüz farkında değildi şüphesiz ama Zeynep'ten umutluydu. Bu keşfi ona heyecan ve mutluluk vermişti. Kim bilir belki de Çiğdem'le yakaladığı sihri yakalayacaktı Zeynep'le. Bu umut ve arayışının yıllar boyunca süreceğini ise henüz bilmiyordu. O günlerde İlhan ve Melih'in Çiğdem için bir şarkı yazdıkları haberi de düşecekti dergi sayfalarına. Çiğdem öleli tam bir yıl oluyordu.

TV'de 7 Gün dergisinin 28 Mayıs 1984 tarihli sayısında yayımlanan "Şarkı Sözü Yazarı, Şarkı ile Anılır" başlıklı haberden:

"Melih Kibar, cenaze töreninin ardından aceleci adımlarla evinin yolunu tutmuştu. İçinde bir şeyler kıpırdanıp duruyordu. Eve varır varmaz piyanosunun başına geçti. Parmakları bu kez siyah-beyaz tuşlar üzerinde isteksiz dolaşıyordu ama içindeki bir ses 'Çal… Çiğdem için çal,' diyordu ona. Buruk, hüzünlü bir melodiydi bu, müzik dünyasının Çiğdem'i için yazılan. Sonra İlhan İrem adlı kalemi eline geçtiğimiz günlerde. O da Çiğdem Abla'sı için kâğıda döktü duygularını. 'Bile Bile Bilmezcesine' adını verdi

şiirine. 'Bile Bile Bilmezcesine', Melih Kibar'ın müziğiyle birleşip, Çiğdem Talu'nun ölümünün birinci yıl dönümü anısına bir şarkı olup çıktı. Bir şarkı sözü yazarı da ancak böyle anılırdı."

Müzikli bir hafta

5 Haziran 1984 sabahı Altın Orfe Festivali için Bulgaristan'a hareket edecek Türk kafilesi, yıllar önce olduğu gibi yine minibüsle yola çıkmak üzere Gayrettepe'deki Bulgar Konsolosluğu önünde hazırdı. Minibüste İlhan, Melih ve festivalde jüri üyesi olarak yer alacak Şenay'ın yanı sıra İlhan'ın menajeri ve gazeteci olarak Nejat Çetinok, Hey dergisinden Hulusi Tunca ve foto muhabiri Akın Coşkuner vardı. Ethel de Beyza Tok'a birlikte onları uğurlamak için oradaydı ama iki gün sonra o da uçakla yanlarına gidecekti.

Festival 7 Haziran'da başladı. İlhan İrem, festivalin üçüncü gecesi olan 9 Haziran'da sahneye çıktı. Melih, şarkıların aranjörü ve orkestra şefi olarak sahnedeydi. İlhan, önce Bulgar şarkıları dalında yarışacağı şarkıyı söyledi. Bulgar besteciler Moris Aladjem ve Todor Anastosov'a ait şarkının Türkçe sözlerini de İlhan yazmış ve adını "Merhaba Komşu" koymuştu. Uluslararası şarkıcı bölümünde yarıştığı şarkı ise söz ve müziği kendisine ait olan "Ayrılık Akşamı"ydı. Yarışmacıların performansları tamamlandıktan sonra tüm ekipler sonuçların açıklanacağı Glarus Otel'in yolunu tuttular.

Hey dergisinin 25 Haziran 1984 tarihli sayısında "Altın Orfe Güneşli, Turistli, Müzikli Bir Hafta Yaşadı" başlıklı haberde Doğan Şener anlatıyor:

"Saat 23'te akşam yemeğine oturduğumuzda, Melih Kibar siparişleri alan garsona söyle dedi: 'Hayatım bir de ödül rica edeceğiz…' O sırada tüm yarışmacılara eşlik eden Doğu Alman vokal grubunun elemanları masamıza yaklaştılar. İrem'le Kibar'ı kutladıktan sonra şöyle dediler: 'İnanın şimdiye kadar eşlik ettiğimiz en iyi ekip sizsiniz. Bizim gönlümüzde sizin birinciliğiniz yatıyor.' Böylesine ilgi, bütün Türk ekibini alabildiğine umutlandırmıştı. Saat 01.50'de jüri, odasından çıktı. Şimşek hızıyla kendimizi Şenay'ın yanına attık. Yüzü asıktı: 'Çocuklar, yedi yıldır ilk kez hiçbir dalda dereceye giremedik…' dedi. Az önce sevinç çığlıklarının atıldığı Türk masasına bir hüzün çökmüştü. 02.20'de komiteden Russi Petrov güler yüzle masamıza geldi: 'İlhancığım tebrikler. 20 ülkeden 130 gazetecinin büyük bir kısmının

oyuyla Gazeteciler Özel Ödülü'nü aldın.' 'Eh buna da şükür,' dedik. Böylesine başarılı bir yarışma çıkardıktan sonra elimiz boş dönmek de vardı."

Türk ekibi, 11 Haziran günü yine minibüsle yola çıkıp İstanbul'a döndü. Yarışma heyecanı ve provaların arasında bir sahil şehri olan Slanchev Briag'da gezip dinlemişler, denize girmişler, sıcak havanın tadını çıkarmışlar ve bol bol da alışveriş yaparak yurda dönmüşlerdi. Şimdi başka bir seyahat vardı sırada. Temmuz ayında Sopot Festivali'ne dair basında çıkan haberlerde bir kez daha Melih Kibar'ın adı geçiyordu.

"Haydi Coşkun!"

Hey dergisinin 6 Ağustos 1984 tarihli sayısında "Haydi Coşkun" başlığıyla yayımlanan haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Altın Orfe Festivali sırasında, Sopot Müzik Festivali Organizasyon Komitesi Başkanı Mieczyslaw Preis tarafından bu festivale katılmam için Hulusi Tunca ile birlikte teklif aldık. Türkiye'ye dönüşte bu teklifi ilk olarak Zerrin Özer'e götürdüm ve 'olur' yanıtını alınca işlemlere başladık. Şarkılar belirlendi, pasaportlar çıkartıldı, komiteye resmen başvuruda bulunuldu. Yola çıkacağımız saati beklediğimiz bir sırada Zerrin'in bir gazino programını öne sürerek Sopot'a gelemeyeceğini söylemesi beni, daha doğrusu Türk ekibini Polonyalılar karşısında oldukça zor duruma düşürdü. Şu anda günde dört saatlik bir çalışmayla Coşkun Demir'i Sopot için hazırlıyoruz."

Melih, Zerrin Özer'i düşünerek Sopot Festivali'ne hazırlanırken, üç şarkı belirlemişti. Birisi Sezen Aksu'nun "Firuze" albümü için seslendirip sonrasında plağa koymadığı "Keşke" olacaktı (Bu şarkının adı basına yansıyan haberlerde "Yavaş Yavaş Açıldı Gözlerim" olarak geçiyordu.) Bir diğeri, yine bir Çiğdem-Melih şarkısı olan ve daha önce Nil Burak için hazırlanan "Hold My Hand" adlı şarkıydı. Polonya Şarkıları dalında yarışmak içinse Polonyalı besteci Jan Borysewiez'in "Miniej Niz Zero" adlı şarkısına Zeynep tarafından Türkçe sözler yazılmış ve şarkının adı "Her Şey Deli" olarak belirlenmişti.

Festival, 15-18 Ağustos tarihleri arasında yapıldı. İlk iki gecede adaylar uluslararası şarkıcı dalında performanslarını sergilediler. Üçüncü gece ise bu defa Polonya şarkıları dalındaki performanslar izlendi. Yarışmanın sonunda Coşkun Demir, Polonya şarkıları etabında dördüncülük ödülünün sahibi olacaktı.

"You were born to be a singer"

Melih, 1984'ün sonbahar aylarını stüdyoda reklam ve film müziği çalışmalarıyla geçirdi. Kasım ayında müzik dünyasının gündeminde bir kez daha Eurovision Şarkı Yarışması vardı. Yarışmaya o sene isteyen bütün besteciler katılabiliyordu ve Melih de 1980'den sonra ilk kez katılmaya karar vermişti. Hazırladığı iki bestenin sözlerini İlhan İrem yazdı. Melih, reklam cıngıllarında birlikte çalıştığı genç solistlerden üçünü bir araya getirerek bir grup kurmuştu. Yarışma için hazırlanan her iki şarkıyı da bu grup seslendirecekti. Grup, Alev Aydeniz, Sarper Semiz ve Seden Kutlubay'dan oluşuyordu. Seden Kutlubay, Melih'in Çiğdem'le birlikte jüri üyesi olarak yer aldığı 1979 yılı Liselerarası Müzik Yarışması'nda Kadıköy Anadolu Lisesinin solisti olarak kız solist kategorisinde birinci seçilen genç kızın ta kendisiydi. Seden'i Melih'le tanıştıransa, bir süre önce asistanlığını yapmaya başlayan bir başka genç müzisyen, Aykut Gürel olmuştu.

Melih Kibar'ın ölümünden sonra Seden Kutlubay (Gürel)'ın yazdıklarından:

"Yıl 1983… Söylenmesi gereken bir cıngıl var, haberi getirip 'Söyler misin?' diye soran Aykut Gürel, heyecanla kabul eden o güne kadar hiç cıngıl söylememiş, ilk deneyimini yaşayacak olan ben, beni deneyip cıngıl söyleyip söyleyemeyeceğime karar verecek olan ve stüdyoya gittiğimde tanışacak olduğum kişi Melih Kibar… Cıngıl ise Çikita muzlu çiklete ait…

'Merhaba ben Melih…'

'Ben de Seden…'

Prova yapıyoruz, cıngılı seslendirecek iki kızız. Alev'le de orada tanışıyoruz ve girip stüdyoya söylüyoruz kısa sürede. 'Yaşasın başardım,' diyorum içimden, dışarıya ise yansıtmıyorum bu heyecanı kendimce… Cıngıl bitince iş bitti, hadi gidin gibi bir şey gerçekleşmiyor. Onun Alman Lisesinden, benim Kadıköy Anadolu Lisemden, üniversitelerimizden (benim ilk senem) ve tabii ki müzikten bahsediyoruz bir süre; karşılıklı birbirimizi ölçüp biçiyoruz kısacası. Melih piyanonun başına geçiyor çalıyor, ben söylüyorum. İki saat süreyle aklımıza gelen her şeyi o çalıyor, ben de söylüyorum ve bana dönüp 'You were born to be a singer (sen şarkıcı olarak doğmuşsun)' diyor. (Ukalalık sanmayın ya da 'biz hep İngilizce konuşuruz' da değil konu; anlatmak istediği şeyi en güzel şekilde bu sözcüklerle anlatıyor ve ben de anlıyorum.)

‘Tanıştığımıza memnun olduk,’ diyoruz. Gecenin bir vakti olduğu için annem ve babam gelip beni stüdyodan alıyorlar. Melih buna çokça şaşırarak, hafif de mutlu olarak bakıyor ve ayrılıyoruz… Ondan sonraki iki yıl boyunca hayatım stüdyo, ev ve okul arasında mekik dokumakla geçiyor, stüdyoda projelerimi çizebilmek için masam bile var…

Çiğdem Talu’nun acısı daha dinmemiş Melih’te (hiç de dinmedi.) ‘Ona yaptığım bir şarkı var, hadi söyle,’ diyor Sami Amca’nın evinde, yine ilk meşk buluşmalarımızdan birinde. O çalıyor, ben söylüyorum, finalde ikimiz de ağlıyoruz. Sami Amca bizi yaptığı böreklerle teselli etmeye çalışıyor…

Ethel’le tanışıyorum. Mükemmel bir kadın. Çocukları gibi oluyorum yaşım biraz büyük olmakla birlikte… Henüz Merve doğmamış…”

Müziklerini Melih’in hazırladığı, yönetmenliğini Başar Sabuncu’nun yaptığı ve başrollerinde Şener Şen, Adile Naşit ve Ayşen Gruda’nın oynadığı “Namuslu” adlı film 28 Kasım 1984 günü sinemalarda gösterime girdi. Melih, bilgisayarla müzik yaparak hem modern teknolojiyi kullanıyor hem de daha düşük maliyetle ve daha kısa sürede iş çıkarabiliyordu. Reklam müziklerini genelde bu şekilde oluşturmaya başlamıştı. Nitekim “Namuslu” filminin müziğini de benzer bir biçimde hazırlayacaktı.

1985 yılı Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finali ön elemesi için başvuran 89 şarkı, 5 Kasım’da TRT’ye teslim edilmişti. Seçici Kurul’un yaptığı eleme sonucu finale kalan 10 eser, 2 Aralık 1984 günü açıklandı. Melih’in gönderdiği besteler finale kalamamıştı ama birkaç yıl önce keşfedip ilk plağının prodüktörlüğünü üstlendiği Feza Tok, kardeşi Beyza Tok’un bir bestesiyle finalde yarışacaktı. Melih, bu parçanın düzenlemesini yaparak yarışmaya bu defa aranjör olarak dâhil olacaktı.

Yavuz Hakan Tok’un 6 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Beyza Tok anlatıyor:

“Sonuçlar açıklandı. Melih’in besteleri yok, benimki var. Bunu duyunca Melih’in şöyle bir ‘Aaaa!’ dediğini hatırlıyorum. Ben de çok şaşırmıştım ama zaten o ara hep beraber olduğumuz için benim bestemin aranjörü doğal olarak Melih oldu. Bunu ne ben teklif ettim ne o ‘Ben yapayım,’ dedi. Tamamen kendiliğinden gelişti.”

O günlerde Melih'in, Eurovision da dâhil olmak üzere, bütün işlerini bir anda ikinci plana itecek bir gelişme oldu hayatında. Ethel hamileydi.

"Baba oluyorum!"

"Ethel hamileymiş!" Melih kapıyı öyle bir hışımla açmıştı ki, Memet tam da önündeki bilgisayara dalmışken neye uğradığını şaşırarak yerinden sıçradı. Melih onun bu haline mi gülüyordu, yoksa verdiği haberin sevinciyle içeri zaten gülerek mi girmişti emin olamadı Memet. "Ciddi misin? Hayırlı olsun, tebrik ederim."

"Et tabii. Baba oluyorum." Sarılıp öpüştüler. Melih yerinde duramıyordu. "Oğlum bu ne heyecan? Dokuz ay böyle geçmez ben sana söyleyeyim. Sakin ol biraz. Otur da bir çay söyleyeyim sana," dedi Memet.

"Kahve söyledim ben. Sana da söyledim."

"Eee? Kaç aylıkmış?"

"Bir ay."

"Oğlum emin misiniz? Bir ayda hemen emin olunmaz."

"Yok yahu. Teyzeme götürdüm Ethel'i. Oradan geliyorum şimdi."

"Teyzene mi götürdün?"

"Yahu Hüsniye Teyzem kadın doğum uzmanı değil mi benim?"

"Haa şimdi anladım. Doktordan tescilli yani."

"Tabii canım. Kesin."

"Eh hadi bakalım. Bir avazda, sağlıkla doğsun inşallah."

"N'apmak lazım?"

"Ne demek n'apmak lazım? Bir şey yapmayacaksın. Bekleyeceksin. Senin Ethel'e dikkat etmekten başka yapacağın bir şey yok."

"Yok değil mi? Ne acayip bir duyguymuş Memet ya. Kanat taktım uçuyorum ben sanki."

"Uçarsın daha çok uçarsın. Hele bir kucağına al da bak asıl o zaman görürsün…"

"Şampanya mı patlatsaydık?"

"Bu saatte? Daha neler! Gören de dünyada ilk kez sen baba oluyorsun sanacak!"

Sahiden de doğuma kadar geçecek süre şimdiden gözünde büyümüştü Melih'in. Plansız bir hamilelikti bu. Hiç hesapta yoktu o sıralar bir çocuk sahibi olmak. Ama Ethel de Melih de deliye dönmüşlerdi sevinçten. Teyzesinin hesabına göre ağustos ayında doğacaktı bebek. Memet'in dediği gibi, Melih için beklemekten ve bu süreçte Ethel'e ihtimam göstermekten başka yapacak bir şey yoktu.

Stüdyonun çaycısı kahveleri getirdiğinde bir tabak dolusu da lokum vardı tepside. Memet kaşlarını kaldırarak baktı çaycıya. "Hayırdır? Bu lokum nereden çıktı?"

"Melih Bey getirmiş," dedi çaycı "Müjdeli haber lokumu." Memet bir parça lokumu ağzına atan Melih'e bakıp kahkahalarla güldü. "Hey Allah'ım! Görmemiş baba olmuş!.."

Yamaha

1985 yılı Melih'e yeni bir iş anlaşması getirmişti. Dünyaca ünlü Japon elektronik firması Yamaha, Türkiye pazarına giriyordu. Yamaha'nın Türkiye distribütörü Sanyo Büro ve Müzik Sistemleri Anonim Şirketi, firmanın müzik direktörlüğü yapması konusunda Melih'e teklif götürmüştü. Dönemin tüm dünyada popüler müzik enstrümanı orgdu ve her türlü enstrüman sesini çıkarabilen, tek başına bir orkestra olabilen bu yeni nesil orglar artık Türkiye'de de satılacaktı. Melih'in kabul ettiği bu teklif, onun için yıllarca sürecek yeni bir maceranın da başlangıcı olacaktı.

İlhan İrem'in Moda Sineması konserleri de Yamaha'nın sponsorluğunda düzenlendi. 1985'in 16 ve 17 Şubat'ında İlhan İrem, Moda Sineması'nda Grup Sevecen ve Melih Kibar eşliğinde sahneye çıktı, konserde hem "Pencere" uzunçalarından yeni şarkılarını hem de eski şarkılarını seslendirdi. Konserin ikinci yarısı başlarken sunucu Engin Noyan sahneye önce Melih Kibar'ı davet etti. Melih, ne çalacağı sorulunca şu cevabı verdi: "Benim çok

değerli bir söz yazarı arkadaşım vardı, rahmetli oldu: Çiğdem Talu. Çiğdem Talu'nun öldüğü gün bir beste yaptım. Enstrümantal bir besteydi. O gün ben hislerimi başka türlü anlatamazdım. Bir ezgiye sığdırmaya çalıştım. Buraya gelirken çalışmadım fakat içimden geldiği gibi çalacağım. Herhalde Çiğdem de hayatta olsaydı ve benim başıma aynı şey gelseydi o da aynı şeyi yapardı. Önce eskilerden, 76'dan bu yana şöyle bir gezinelim. Sonra kimya mühendisliğinden beni bu yollara düşüren Çiğdem'i beraber analım." Sonrasına Melih orgunun başına geçti ve önce eski şarkılarından bir potpuriyi, daha sonra da Çiğdem için yaptığı besteyi solo olarak çaldı.

O günlerde Melih bir yandan İlhan İrem'in "Pencere" adlı plağının devamı olacak "Köprü"nün düzenlemeleri için stüdyoda çalışıyor, bir yanda da ardı ardına reklam müzikleri yapıyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 5 Aralık 2017 tarihinde yaptığı röportajda Memet Duru anlatıyor:

"Melih'in de benim de o stüdyonun kurulduğu 1984'ten sonra neredeyse hiç kreatif çalışmamız yoktur. Sebebi de bu ticaret oldu işte. O şirket, bir cıngıl fabrikasına dönüştü. Ben o stüdyoyu devredinceye kadar 600 civarında cıngıl yaptım. Sanıyorum ki Melih de bir o kadar yapmıştır. Attila Özdemiroğlu ve Onno Tunç da yapıyordu. O stüdyodan binlerce cıngıl çıkmıştır. Tamamen maddi kaygılar nedeniyle başka hiçbir şey yapamaz olmuştuk. O naif ve kreatif dönem adeta sona ermişti."

Dinlence '85

Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemeleri, 1 Mart 1985 gecesi Atatürk Kültür Merkezi'nde yapıldı ve televizyondan naklen yayınlandı. Melih sadece Beyza Tok'un şarkısının aranjörü olarak oradaydı ama beklenmedik bir şekilde geceye onun şarkıları damga vuracaktı.

Finalist şarkıcı ve grupların sırayla sahneye gelmesinden sonra gecenin konuk ekibi olarak Hollanda'dan gelen Dolly Dots topluluğu şarkılarını söyleyip bitirmiş ama jürinin puanlaması bitmemişti. Bunun üzerinde yönetmen Erşan Başbuğ'un o sırada verdiği bir kararla, sunucular Orhan Boran ve Başak Doğru, seyirciler arasında oturan Erol Evgin'i sahneye davet ettiler. Erol Evgin, hiç beklemediği bu davet karşısında çok şaşırmıştı. Ne

var ki oylama tamamlanana kadar yarım saate yakın bir süre reji masasından çalınan şarkılarına "playback" yaparak sahnede kalacaktı. Bu mini konser "Deli Divane"yle başladı. Rejinin o anda seçtiği şarkılar arasında birden fazla Melih Kibar bestesi de vardı.

Sonuçlar açıklandığında Mazhar-Fuat-Özkan, "Âşık Oldum" adlı şarkıyla Türkiye'yi temsil etmeye hak kazanırken, Feza Tok'un seslendirdiği "Özlem", dereceye giremeyecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 6 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Beyza Tok anlatıyor:

"Şarkının söz bestesi bana ait ama ben aslında bale bölümü mezunuyum. Dolayısıyla koreografiyi de ben yapmak istedim. Melih, 'Hayır, her şeyi sen yapamazsın!' diyerek itiraz etti. Bazı konularda dediğim dedik bir tarafı vardı. Ben de öyleydim. 'Bu benim asıl branşım,' diyorum, kabul etmiyor. Sonuçta o koreografiyi ben yaptım ama provalar sırasında Kısa Dalga Vokal Grubu'nun iki kadın solisti de arka arkaya, on beş gün arayla hamile olduğunu öğrendi. Üstelik birisine doktor fazla hareket etmesini yasaklamıştı. Dolayısıyla şarkının koreografisi çok sönük kaldı. 'Özlem' iyi şarkıydı ama birinci olan Mazhar-Fuat-Özkan da o günlerde çok popülerdi tabii."

6 Mart'ta, İstanbul Sheraton Oteli'nde, Dinlence '85 adıyla bir fuar açıldı. Açılış günü Melih, Yamaha standındaydı ve fuar ziyaretçileri ile basına hem son model Yamaha orgları hem de yeni bir müzik grubunu tanıştırdı. Bu grup aslında İlhan İrem'e Moda Sineması konserlerinde eşlik eden ve Ahmet Altuğ, Aykut Gürel, Artun Sürmeli ve Alan Hasman'dan oluşan grubun ta kendisi idi ama bu defa ismi Güncel olarak değişmiş ve gruba bir de solist dâhil olmuştu. Bu solist ise Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi olan ve bir yandan da üniversite müzik kulübünde müzik çalışmaları yapan Bora Ebeoğlu isimli gençti.

Yavuz Hakan Tok'un 10 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Bora Ebeoğlu anlatıyor:

"Boğaziçi Üniversitesinde mühendislik okuyordum ama müzikle ilgili ne bulursam ona koşuyordum bir taraftan da. Üniversitenin bir müzik kulübü vardı. Orada takılıyordum. Yamaha'nın fuara katılması söz konusu olunca orada stantta bir orkestra olsun istenmiş. Aykut Gürel'in o zamanki eşi Şule

kurmuştu grubu. Bana da solistlik teklif etti. Biz, sırtında Yamaha yazan pırıltılı ceketler giyip orkestra olarak yer aldık o fuarda. Müzikten ilk kez orada para kazandım. Melih'le de tanışmış olduk. Orada bana reklam cıngılları seslendirmemi önerdi. Böylece cıngıl işine onunla başlamış oldum."

Bir yetenek gördüğü her gence birlikte çalışmayı öneriyor, böylece birçok müzisyen adayının yolunu açıyordu Melih. Bora Ebeoğlu ne ilk ne de son olacaktı.

28 Mayıs'ta Çiğdem'in ölüm yıl dönümü için düzenlenen anma etkinliği Suadiye Vakkoroma'da yapıldı. Bir giyim mağazası olmasına karşın mağazanın geniş alanı içerisinde müzik dinletileri ve söyleşilerin yapılabileceği bir bölüm vardı ve o günlerde orada sık sık etkinlikler düzenleniyordu. Çiğdem Talu'yu anma etkinliğinde ise Melih'in çaldığı piyano eşliğinde Erol Evgin, Füsun Önal, Rezzan Yücel, İlhan İrem, Rıza Silahlıpoda ve Coşkun Demir, Çiğdem-Melih şarkıları söylediler.

"Bilgisayarın Yarattığı Plak"

Haziran ayında Melih Kibar'ın yeni plağı için Nilüfer'e bir beste verdiği haberinin yanı sıra İlhan İrem'in çalışmaları devam eden "Köprü" adlı 33'lüğü de gündemdeydi. Düzenlemelerini Melih'in yaptığı plaktan "Türkiye'de ilk kez bilgisayarla yapılan plak" diye bahsediliyor, İrem'se müziğine "uzay müziği" adını veriyordu.

Hey dergisinin 8 Haziran 1985 tarihli sayısında "Bilgisayarın Yarattığı Plak" başlığıyla yayımlanan haberden:

"Çağ, bilgisayar çağı. Yavaş yavaş giriyor bilgisayarlar tüm yaşamımıza. İş yerlerinde, evlerde ve hatta plak stüdyolarında artık bilgisayarlarla çalışılıyor. Ülkemizde bilgisayarların yarattığı ilk plak da İlhan İrem'e ait olacak… Bilgisayara bağlanmış enstrümanlar, Melih Kibar ve Memet Duru'yla birlikte ilginç bir plak yapabilmek için geceli gündüzlü çalışıyor İlhan İrem."

O günlerde Coşkun Demir ise plak olmamış bir Melih Kibar bestesiyle gündemdeydi. 45'lik plaklar artık basılmaz olmuştu. 33'lük plaklar da eskisi kadar yüksek satış rakamları yakalayamıyordu ve plak yapmak giderek daha masraflı bir iş haline gelmeye başlamıştı. Bu yüzden şarkıcılar ve besteciler tamamladıkları ve kaydettikleri şarkıları plak olarak basılmasını bek-

lemeden TRT'ye gönderiyordu. Böylece en azından televizyon programlarına katıldıklarında yeni şarkılarını söyleyebiliyorlardı; şayet denetimden geçmişse tabii. İlhan İrem'in sözlerini yazdığı, Melih'in bestelediği "Kim O?" da denetimden geçmiş yeni bir Coşkun Demir şarkısıydı ve Demir'in televizyon programlarında seslendirdiği şarkı, bir anda dikkatleri üzerine çekmiş, hatta o günlerde radyo programlarının en çok istek alan parçası olmuştu. Ne var ki yeni bir Coşkun Demir albümünün çıkışına daha epeyce bir süre vardı.

Öte yandan Ethel'in doğum yapmasına da çok az bir zaman kalmıştı. İsteseler bebeğin kız mı erkek mi olacağını öğrenmeleri çok kolaydı. Melih'in Hüsniye teyzesi, hamileliğinin başından beri düzenli olarak Ethel'in kontrollerini yapıyor, her defasında hamilelik sürecinin sorunsuz ve rahat geçiyor olmasını memnuniyetle karşılıyordu. Birkaç kez de bebeğin cinsiyetini öğrenmek isteyip istemediklerini ısrarla sormuş ama hep olumsuz yanıt almıştı. Ne Ethel ne de Melih istiyordu bunu. Ethel'in gönlünde bir erkek, Melih'in gönlünde ise bir kız bebek yatıyordu. "Sağlıklı olsun da…" diyorlardı her lafı açıldığında. O mutlu gün nasılsa gelecek, bebeğin cinsiyeti o gün öğrenilecekti.

11 Temmuz 1985 gecesi Melih, Caddebostan'da 8.5 Gençlik Eğlence Merkezi'ndeydi. Lise yıllarında arkadaş grubuyla birlikte sık sık film izlemeye geldiği, birden fazla kez de Timur Selçuk Orkestrası'yla beraber konsere çıktığı yerdi burası aslında. O zamanlardaki adıyla Budak Sineması'nın yazlık kısmı bir konser alanına dönüştürülmüş ve 8.5 adıyla hizmete açılmıştı. O gece dünyaca ünlü Amerikan şarkıcı Gloria Gaynor, İstanbul Gelişim Orkestrası eşliğinde orada konser veriyordu.

Davetli olarak orada bulunan Melih, Gloria Gaynor'dan önce sahneye çıkan gruba dikkat kesilecekti. Genç müzisyenler ve gruplarla zaten hep ilgiliydi. O gece sahnede izlediği Klips adlı grubun performansını da çok beğenmişti.

Yavuz Hakan Tok'un Eurovision konulu radyo programı için 13 Aralık 2002 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Grup sahneye çıktığında yanımdaki arkadaşıma dönüp dedim ki: 'Gör bak şimdi nasıl kötü bir şey seyredeceğiz.' Derken harika bir grupla karşılaştım. Konserden sonra hemen soyunma odasına gittim, 'Merhaba çocuk-

lar. Benimle çalışmak ister misiniz?' dedim. 'Tabii,' dediler ama hafif dalga geçer gibi de baktılar bana açıkçası. Telefonumu verdim, bir ay sonra bunlar beni aradılar. 'Melih abi siz o akşam dalga mı geçtiniz yoksa ciddi miydiniz?' diye sordular. 'Ben çok ciddiyim,' dedim."

Acemi baba

Ethel ve Melih'in bebekleri, 20 Ağustos günü öğleden sonra saat dört sularında Şişli'deki Ataman Kliniği'nde dünyaya gözlerini açtı. Melih'in teyzesi Hüsniye Hanım'ın çalıştığı Ataman Kliniği, Şişli Doktor Şevket Bey Sokak'taydı. Klinik binası, cumhuriyetin ilk yıllarında armatör Ruşen Sadıkoğlu tarafından İtalyan mimar Giulio Mongeri'ye yaptırılmış, bina bu nedenle uzun yıllar Mongeri Evi olarak anılmış, sonrasında klinik olarak kullanılmaya başlanmıştı. Anne tarafı İtalyan kökenli olan bebeklerinin, İtalyan bir mimarın elinden çıkmış bu görkemli binada dünyaya gelmesi ise Melih'in de Ethel'in de aklına gelmemiş, hoş bir tesadüftü.

Ağustos sıcağı adeta nefes aldırmıyor, Melih sigara üstüne sigara yaktıkça boğazının daha da kurumasına engel olamıyor, kliniğin bahçesinde, güneşin altında volta atıp duruyordu. Başka ne için, ne zaman böyle telaşlanmış, bu kadar heyecan duymuştu ki? Yok… Böylesi hiç olmamıştı. 34 yaşında, hayatında daha önce hiç yaşamadığı bir şey yaşıyordu. Kaygı, endişe, merak, korku, sevinç, coşku, panik, mutluluk, şaşkınlık… Hepsi birbirine karışmıştı. Ne kadar uzun sürmüştü bu doğum böyle? Hep böyle mi olurdu? Yoksa ters giden bir şeyler mi vardı? Bir sigara daha yaktı. Titreyen elleriyle çakmağı bir türlü çakamazken, Güzide teyzesinin sesini duydu: "Melih! Melih! Müjdemi isterim!" Bir an sesin nereden geldiğini anlayamadı. Hâlâ elindeki çakmakla mücadele ediyordu. Neden sonra, kliniğin üst kat balkonunda ona el kol işaretleri yapan teyzesini fark etti. "Melih koş gel, doğdu doğdu! Kızın doğdu koş!" Elindeki sigarayı da çakmağı da fırlatıverdi yere. "Kızın doğdu," demişti teyzesi. Kızı doğmuştu! Demek kızdı!

Koşarken bir yandan da ceketinin yan cebine elini sokup kliniğe gelirken koyduğu bir deste 10 binlik banknotu çıkardı. Binanın girişindeki ihtişamlı merdivenleri tırmanırken, ilaç kokulu koridorda yürürken, üst kata çıkarken, önüne kim gelirse eline birer 10 binlik tutuşturuyordu. "Kızım oldu," diyordu şaşkın şaşkın bakanlara. Ağzı kulaklarındaydı. Utanmasa zıp zıp

zıplamaya başlayacaktı sevinçten.

Sami Bey gülerek karşıladı onu üst kata çıkan merdivenlerin başında. Sarıldılar. Güzide teyzesi de gülerek bakıyordu Melih'e. Göz göze geldikleri anda ağlamaya başladı Güzide.

"Sağlıklı mı? Ethel nasıl?" diye sordu Melih neşeyle.

"Çok şükür. İkisi de sağlıklı. Birazdan getirecekler."

Tekerlekli sedyeyle doğumhaneden çıkarılan Ethel perişan görünüyor ama bütün bitkinliğine rağmen gözlerinin içi gülüyordu. Yanında, sağ koluyla kavradığı kundağın içinde küçücük, sapsarı, çirkin bir bebek duruyordu. "Merve," dedi Melih, sanki bebek onu anlayacak, sesini duyunca ona bakacak, onu görecekmiş gibi. Ethel güldü. "Ben iyiyim Melih," dedi.

Bebeğin adı daha doğmadan belliydi. Cinsiyetini bilmedikleri için hamilelik sürecinde hem kız hem de erkek adları düşünmüşlerdi. Melih'in bir arkadaşının önerdiği Merve ismi çok hoşlarına gidince, kız olursa Merve koymaya kesin karar vermişlerdi.

Ethel odasına yerleştirildi. Merve, hasta yatağının yanına konulan bebek beşiğine yatırıldı. Ağlamaktan yorgun düşmüş, uyuyakalmıştı hemen. Bütün bunlar olurken, Melih ortalıkta dönenip duruyor, ne yapacağını bilemez bir şekilde bir Ethel'e, bir Merve'ye bakıyor, ikisini de alıp bir an önce eve gitmek istiyordu. Şu an etraftaki herkes, her şey fazlaydı sanki. Üçü baş başa kalsınlar istiyordu. Etrafta üçünden başka kimse olmasın. Ne tuhaftı. Doğacak bebeklerinin neye benzeyeceğini dokuz ay boyunca hep merak etmiş ama hiç gözünde canlandıramamıştı Melih. Son haftalarda elini Ethel'in karnına koyduğunda içeride hareket eden, hatta düpedüz tekme atan o şey, bu dokunsan kırılacak gibi duran küçücük bebek miydi sahiden? Bu buruşuk suratlı, küçücük dudaklı, kaşsız, saçsız bebek onların mıydı şimdi? Karmakarışık olmuştu. Kalbi deli gibi çarpıyordu. Âşık olmak gibi bir şeydi demek ki baba olmak. Duyguları kontrolünden çıkmıştı. O sırada odanın kapısını tıklatan hemşire gülümseyerek girdi içeriye:

"Melih Bey, bir beş dakika dışarı gelebilir misiniz?" Telaşlandı birden. Ethel, ablası Nita'ya doğumun nasıl zor olduğunu anlatıyor, Melih'se gözlerini Merve'den alamıyordu. Niye çağırıyorlardı ki onu dışarıya şimdi? İstemeye istemeye gidip birkaç dakika sonra odaya geri döndüğünde ise

kahkahalarla gülüyordu.

"Ne oldu?" dedi Ethel şaşkınlıkla. "Neden gülüyorsun Melih?" Odadaki herkes soran gözlerle Melih'e bakıyordu. "Ben para dağıttım ya herkese. Dayım demişti yanına para al, babalığın şanındandır, hastane çalışanlarına para verilir bebek doğunca,' diye. Adettenmiş."

"Eee?"

"Gördüm," diyerek güldü Sami Bey. "Saçıyordun paraları."

"Saçıyordum da işte saçarken yanlışlıkla adamın birinin eline para tutuşturmuşum. Meğer adamcağızın karısı da doğum yapıyormuş o sırada. Parayı geri verdi bana." Hepsi birden gülmeye başladılar bunun üzerine. Ethel sevgiyle baktı Melih'e. "Acemi baba bu kadar olur," dedi gülerek.

"Merhaba Halley!"

8-13 Eylül tarihleri arasında Melih, Coşkun Demir'le birlikte Beyaz Ev Müzik Dinleti Merkezi'nde sahneye çıkmak üzere Bodrum'daydı. Henüz bir aylık bile olmamış Merve'yi ve lohusalığı devam eden Ethel'i bırakmak istememiş ama önceden verilmiş sözden de geri dönememişti.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Coşkun Demir anlatıyor:

"Hayatım boyunca unutamayacağım günler geçirdik o yıl Bodrum'da. Beyaz Ev her gece tıklım tıklım dolardı. Melih piyano çalıyor, ben söylüyorum. Başka hiçbir enstrüman yok. Melih'in kuzenleri Taha ve Tarık Ülker de geldi sonra Bodrum'a. Onlarla da çok güzel zaman geçirdik, çok iyi arkadaş olmuştuk."

Ekim ayında Nilüfer'in "Bir Selam Yeter" adlı 33'lüğü piyasaya çıktı. Plakta Melih'in bir tek bestesi yer alıyordu. Bu şarkı, Melih-Zeynep işbirliğinin ilk şarkısı olan "Neden Sanki Neden?" adlı şarkıydı. İlk bestelendiğinde Melih'in Coşkun Demir için düşündüğü şarkı, sonunda Nilüfer'e gitmiş ve Nilüfer'in seslendirdiği ilk Melih Kibar bestesi olmuştu. Bu şarkının, yazdığı ilk şarkı sözü olmasının yanı sıra Nilüfer tarafından seslendirilmesinin de Zeynep Talu için farklı bir anlamı olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 27 Şubat 2019 tarihinde yaptığı röportajda Zeynep Talu anlatıyor:

"Nilüfer hayatında ilk kez Melih'i aramış, gidip onun bestelerini dinlemiş ve bu şarkıyı seçmiş. Annemin 1972 yılında sözlerini yazdığı ilk şarkının adı "Neden?" ve Nilüfer tarafından seslendirildi. Benim 1984 yılında sözlerini yazdığım ilk şarkının adı "Neden Sanki Neden?" ve yine Nilüfer tarafından seslendirildi. Üstelik, çok enteresandır, bu şarkı Nilüfer'in kariyeri boyunca seslendirdiği tek Zeynep Talu şarkı sözü ve tek Melih Kibar bestesi oldu."

1985 yılı bitmeden, Melih'in müziklerini yaptığı üç film birden sinemalarda gösterime girdi: 28 Ekim'de Başar Sabuncu'nun yönettiği ve Şener Şen'in başrolünü oynadığı "Çıplak Vatandaş", 9 Aralık'ta yine Şener Şen'in başrolünde oynadığı ve Ertem Eğilmez'in filme aldığı "Âşık Oldum", 29 Aralık'ta ise Kartal Tibet'in yönettiği bir Kemal Sunal filmi olan "Keriz".

Artık çok fazla şarkı üretmese de aslında her zamankinden çok daha fazla beste yapıyordu Melih. Reklam müzikleri gecesini gündüzünü alıyordu. Merve'nin varlığı Melih'in ailesinin geleceğini garanti altına alma kaygısını iki katına çıkarmıştı. Yamaha ile olan çalışmalarının bir yeni halkası olarak kasım ayının son haftası Yamaha Uygulamalı Eğitim Merkezi'nde verilecek org derslerinin planlamalarını yaptı.

Gong dergisinin 3 Aralık 1985 tarihli sayısında "Elektronik Tuşlu Çalgılarla Müzik Eğitimi" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Bu çalışmalara katılanlar, bir zevk olarak müzik yeteneklerini geliştirebilecekleri gibi, profesyonel amaçla klavye çalmayı isteyenler de bu doğrultuda kendilerini geliştirme ve kusursuza ulaşma olanağı bulacaklar."

Tam da o günlerde gelen bir haberle ülkenin önde gelen bestecilerinden biri olduğu gerçeği bir kez daha kapısını çalacaktı. 1986 yılı Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemeleri için TRT tarafından beste siparişi verilen beş besteciden biri Melih Kibar olmuştu.

Kasım ayında TRT her yıl yaptığı gibi yine bir duyuru yapmış, şartname yayımlamış ve şartname gereği bestecilere tanınan süre dolduğunda TRT'ye 84 eser teslim edilmişti. Ne var ki Seçici Kurul, dinlediği şarkıların hiçbirini beğenmemiş ve Türkiye'yi temsil edecek nitelikte bir tek şarkı bile bula-

mamıştı. Müzik dünyasına bomba gibi düşen bu haber sonrasında herkes TRT'nin nasıl bir yol izleyeceğini merakla bekliyordu. Tam da o günlerde İlhan İrem basına bir açıklama yaparak TRT'nin onu görevlendirmesini istemişti. 1986 yılının Barış Yılı olması sebebiyle "Yurtta Barış Dünyada Barış" adını taşıyan bir beste yaptığını ve eğer TRT yönetimi sıcak bakarsa, bu bestesiyle yarışmaya katılmak istediği söylüyordu İlhan. 23 Aralık 1985 tarihli TV'de Yedi Gün dergisine beyaz güvercinlerle poz verirken, "Dünyaya bir barış kıvılcımı da benden," diyor ve ekliyordu: "Halley kuyruklu yıldızı dünyaya her gelişinde felaketler getirmiş. Bu kez, ben bir kehanette bulunup 'Halley barış getirecek,' diyorum." Halley'in barış değil ama ona ve Melih'e yarışmada Türkiye'yi temsil etme şansını getireceğini, o günlerde şüphesiz İlhan da tahmin etmemişti. Zira TRT, aralık ayı başında Türkiye finalinin, seçilmiş bestecilere ısmarlanacak şarkılarla yapılacağını duyurmuş, bu iş için görevlendirilen bestecilerin adları ise 27 Aralık'ta açıklanmıştı.

Tıpkı 1980 yılında olduğu gibi yine beş besteci seçilmişti TRT tarafından. Barış Manço, Selmi Andak, Selçuk Başar, Olcayto Ahmet Tuğsuz ve Melih Kibar'dı bu besteciler. Şarkıları seslendirecek şarkıcılar konusunda ise besteciler serbest bırakılmıştı. Her besteci, istediği şarkıcıyı TRT'ye önerecek, kabul edilirse onunla yarışacaktı.

İlhan İrem'in "Köprü" adlı 33'lük plağı 1986 yılı ocak ayında piyasaya çıktı. Neredeyse bir yılı aşkın bir süredir basına haberleri yansıyan plak, beklendiği üzere büyük ilgi görecekti. İlhan İrem, "Köprü"yle başladığı senfonik-pop çalışmalarına bu plakta yine Melih Kibar'ın aranjörlüğünde devam ediyordu.

Hey dergisinin 11 Ocak 1986 tarihli sayısında yayımlanan "İlhan İrem'den Bir Uzay Destanı" başlıklı haberde İlhan İrem anlatıyor:

"Bu uzunçalarda bildik batı müziği enstrümanları dışında duyduğunuz tüm davul ve klavye seslerinin bir bilgisayar programı ile gerçekleştirildiğini söylemek istiyorum. Tüm bu işlerin üstesinden de Melih Kibar geldi."

Hey dergisinin 11 Ocak 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Aranjörünün Gözüyle Köprü" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Bence, İlhan'ın bu çalışması, Türk popuna bambaşka bir boyut getirecek. Boyuttan kastım; Türk popu hem anlayış ve hem de teknik bakımından

çağdaş müziğin gerisinde… Biz bu plakla, bu iki kavrama evrensel düzeyde yaklaşmaya çalıştık. Plak, ilk dinlendiğinde büyük bir kesime itici gelebilir. Böyle bir plağı algılamak zaman sorunu. Ben; Melih Kibar olarak, böyle bir plağın Türk popuna kazandırılmasından dolayı kıvanç duyuyorum."

Klips ve Onlar

Eurovision Şarkı Yarışması için bestelerin teslim tarihi olan 31 Ocak Cuma günü diğer dört besteci eserlerini TRT'ye teslim ettikleri halde Barış Manço teslim etmedi ve yarışma dışı kaldı. Final, dört şarkıyla yapılacaktı. Yarışma şarkılarının ve seslendirecek şarkıcı ve grupların adları ise 4 Şubat Salı günü basına yansıdı. Selmi Andak'ın bestesini Nil Burak ve İbo, Selçuk Başar'ın bestesini Nilüfer, Olcayto Ahmet Tuğsuz'un bestesini Seyyal Taner seslendirecekti. Her biri o günlerin popüler şarkıcılarıydı. Oysa Melih Kibar'ın bestesini seslendirecek grubun adı hiç de tanıdık değildi. Klips ve Onlar'dı bu grubun adı. Herkes Melih Kibar'ın neden tanınmamış isimlerden oluşan bir grupla yarışmaya katıldığını soruyor, kimse bu duruma bir anlam veremiyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sevingül Bahadır anlatıyor:

"Melih Bey'le zaten hem albüm vokallerinde hem de reklam cıngıllarında çalışıyorduk. Seden'le benim ses renklerimizin uyumunu da çok beğenirdi. Bir gün 'Hadi Eurovision'a sizinle katılayım,' dedi. Parçayı önceden yapmış zaten. Piyanoda çalıyor, çalıyor… Bize hiçbir ifade etmiyor duyduğumuz şey. Çünkü o, kafasındakini çalıyor, biz anlamıyoruz. 'Buna bir de erkek vokal lazım,' dedi. Büyük ihtimalle o vokalleri duyuyordu kafasında. Klips grubundan bahsetti. Biz de hiç tanımıyoruz onları. Sonra bizi tanıştırdı, ses uyumlarımıza baktı. Seslerin güzel tınladığını duyunca da çok mutlu oldu. Biz öylece bir grup olduk. O dönem müzisyen Orhan Topçuoğlu da vardı Melih Bey'in yanında. Birlikte düşünmüşler taşınmışlar, Seden'le bana Onlar diye bir isim bulmuşlar. Biz ilk başta şaka sandık, beğenmedik ama onlar, şunlar bunlar derken grubun adı Klips ve Onlar kaldı."

Eurovision gündemini takip edenler, Melih Kibar'ın bestesinin adının "Halley" olduğunu ve şarkının sözlerini İlhan İrem'in yazdığını görünce, İrem'in bir

süre önce yaptığı açıklamayı hatırlayacaklardı. İlhan İrem kendi bestesi ve sesiyle değil ama yazdığı şarkı sözleriyle yarışmaya böylece dâhil olmuştu.

Cumhuriyet gazetesinin 30 Mart 1986 tarihli sayısında "Kazanırsak Zafer Gençlerin" başlığıyla yayımlanan ve Mehmet Akit tarafından yapılan röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Halley'i 19 Ağustos 1985 gecesi besteledim. Yani kızım Merve doğarken[17]. Eurovision için benden beste istenilince de elimde hazır olan bu besteyi göndermeyi kararlaştırdım. Sözleri yazması için İlhan İrem'e verdim. Kendi kurduğum Melki organizatörlük şirketiyle gençleri bulup destekliyorum. Bir şey olacaksa gençlerden olsun dedim ve seslendirmeleri için onları seçtim. Salt birinci olmak için yola çıkmadım. Yola çıksaydım kime söyletmem gerekirdi bilmiyorum ama başka birilerini seçmem gerekirdi."

TRT tarafından onaylanan şarkıların kayıtları için bestecilere tanınan süre 28 Şubat'ta sona erecekti. Melih, Klips ve Onlar'la şarkıyı kaydetmek için stüdyoda çalışmalara başlamıştı bile.

Milliyet gazetesinin 25 Şubat 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Eurovision İçin Geriye Sayım" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Öncelikle şunu belirteyim: Bu şarkıyı ancak genç ve cıvıl cıvıl bir ekip seslendirebilirdi. Herkes izlerken ne kadar haklı olduğumu görecek. Bu yüzden Klips ve Onlar adlı iki ayrı ekibi birleştirdim. Bunun nedenlerinden biri de yıllardan beri bu tür bir çalışma yapmanın özlemini çekmekti. Türkiye'de bu tür yarışmalarda kesinlikle starlar aranıyor. Oysa Eurovision'da böyle bir durum yok. ABBA yarışmayı kazanana dek çok az kişinin tanıdığı bir ekipti. Ben bu yoldan hareket ederek vokal yapan Seden Kutlubay ile Sevingül Bahadır'dan oluşan Onlar'la; Gür Akad, Derya Bozkurt ve Emre Tukur'dan oluşan Klips'i birleştirdim. Bu gençler giysilerine varıncaya dek her yanlarıyla dikkat çekecekler... İlk kez iddialıyım diyorum ve çalışmalarımızı kazanacakmış gibi sürdürüyorum."

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sevingül Bahadır anlatıyor:

"Yarışmanın finalinde şarkıyı 'playback' yaparak seslendirecektik ama

---

[17] Merve, 20 Ağustos 1985 doğumlu olduğuna göre, doğumdan bir gece öncesini kastediyor olmalı.

yine de Ankara'ya gitmeden önce çok çalıştık. En çok da koreografi çalıştık. Selçuk Borak yapmıştı koreografiyi, bizi de o çalıştırdı. Çok heyecanlıyız ama bir taraftan da lay lay lom vaziyetteyiz, çok eğleniyoruz. Çok genciz çünkü. Aramızda heyecanlı olmayan bir tek Seden vardı. O, bize göre çok daha profesyonel duruyordu. Derken o da provalar sırasında parmağını kırdı. Koreografide hep birlikte sağa doğru döndüğümüz bir yer vardı. Seden de Gür'ün yan tarafında duruyor. Birinden biri yanlışlıkla ters tarafa dönünce Seden'in eli Gür'ün gitarına çarptı. Final gecesi parmağını sardık, bir de üstüne fiyonk yaptık, sahneye öyle çıktı."

Gençlerden oluşan ABBA gibi bir grup kurmak, Melih'in 1981 yılından beri aklında olan bir fikirdi zaten. Eurovision 1986 ona nihayet bu fırsatı vermişti. Büyük isimlere rakip olarak finale çıkaracağı gençlere ve şarkısına çok güveniyordu ama öte yandan müzik çevrelerinde bu kararından dolayı bir hayli eleştiriliyordu. Yarışma hakkında çıkan haberler hep Seyyal Taner, Nil Burak ve Nilüfer üzerinde yoğunlaşıyor, Klips ve Onlar basın tarafından pek önemsenmiyordu.

Tıpkı bir yıl önce olduğu gibi, yine canlı yayınla ekrana getirilecek final, seyircili olarak yapılacaktı. Ancak bu defa finalin Ankara'da yapılması kararlaştırılmıştı ve yarışma, yıllar sonra ilk başladığı yere, başkente geri dönüyordu. Bu dönüş, bir hayli görkemli olacaktı.

Ankara'nın Bahçelievler semtinde, Tarım Kredi Kooperatifleri Yardımlaşma Birliği Vakfı tarafından inşa ettirilen bina kompleksinin tiyatro olarak kullanılması planlanan binası, inşaatın tamamlanmasından sonra TRT'ye verilmiş ve bir televizyon stüdyosuna dönüştürülmüştü. Orkut Stüdyosu olarak anılan bu binanın hemen yanında ise aynı kompleksin bir parçası olan Arı Sineması vardı. Üç katlı salonu ve görkemli fuayesi ile o yıllarda 'Orta Doğu'nun en büyük sinema salonu' olduğu söylenen Arı Sineması, yıllar boyunca Ankaralılara hizmet verdikten sonra, 1985 yılının son aylarında TRT yönetimi tarafından kiralanmıştı. Yapılan tadilat ve düzenlemelerle Arı Sineması, bundan böyle bir televizyon stüdyosu olarak kullanılacaktı. TRT, 1986 Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finalini, o güne dek sahip olduğu en büyük televizyon stüdyosu olan Arı Stüdyosu'nda yapma kararı almıştı.

Arı Stüdyosu'ndaki provalar için ekipler bir hafta önceden Ankara'ya gittiler ve Ulus'taki Stad Oteli'nde kendileri için ayrılmış odalara yerleştiler.

Basının da yakında takip ettiği provalar başladığında beklenmedik bir tablo çıkmıştı ortaya. Tanınmamış olmaları nedeniyle diğerlerinden çok daha az haber konusu yapılan "Halley" ekibinin elemanları provalarda gözle görülür derecede dikkat çekmişlerdi. Yarışmada yıllardır kanıksanan bir müzikal anlayış vardı bu anlayış epeyce demode bir Anglosakson müzikal geleneğinin peşinden koşuyordu. Genel seyriyle dünyadaki güncel ve popüler müziğin pek de semtine uğramayan şarkıların yarıştığı bu festivalin Türkiye ayağında da benzer bir anlayış hakimdi. Oysa "Halley", hem çok günceli yakalamış bir ritim ve armoni anlayışı içeriyor, hem de içine serpilmiş "rock" sosuyla Türk popüler müziğinin o günlerdeki seyrinin üzerinde bir müzikal tavrı barındırıyordu. Seslendiren ekibin genç ve çağdaş görüntüsü de şarkı üzerinde oluşan olumlu kanaati pekiştiriyordu. Böylece "Halley", provaları izleyen herkesin gözünde yarışmanın birinciliğe en yakın adayı oluvermişti.

"Amatörlerin Zaferi"

15 Mart Cumartesi gecesi Arı Stüdyosu'ndan yapılan canlı yayın saat 21.00'de başladı. Gecenin açılışını Tolga Han Dans Grubu yaptı, ardından Komedi Dans Üçlüsü sahneye çıktı. Gecenin bir diğer yerli konuğu ise Türkiye'nin ilk Eurovision temsilcisi Semiha Yankı olacaktı. Finalist ekiplerin performanslarından önce gecenin sunucusu Erkan Yolaç, Norveç'ten gelen Dollie De Luxe ikilisini davet etti. Ardından, o günlerde Avrupa'da çok popüler olan İtalyan şarkıcı Gazebo çıktı sahneye. Gazebo'dan sonraysa yarışmanın ilk finalisti olarak Klips ve Onlar sahnedeydi.

Finalist ekiplerin sahneye çıkış sırası kura ile belirlenmiş ancak Melih, ekibini özellikle ilk sırada sahneye çıkarmak istemişti. Seyyal Taner ise kura çekmeyeceğini, kura sonucunda kendisine kalan sıraya razı olacağını söylemişti. Kalan iki ekibin kura çekmesi sonucu ortaya çıkan sıralama, yarışmanın yapılacağı günün sabahında stüdyodaki kulis duvarına asılmıştı. İlginçtir ki bu sıralamanın, yarışmanın sonucuyla doğrudan bir ilgisi olacaktı.

Finalist şarkıların "playback" olarak seslendirildiği performanslar tamamlandıktan sonra jüri oylamaya geçerken, sahne yine konuk sanatçılara kaldı. Önce İtalyan şarkıcı Riccardo Fogli, ardından da İsveç'e Eurovision 1984'te birincilik getiren Herrey's topluluğu sahneye çıktı. Jüri üyelerinin oylamayı tamamlayıp salondaki yerlerine döndüğü dakikalarda, sonuçların

yazılı olduğu kâğıt, sunucu Erkan Yolaç'a ulaştırılmıştı. Sonuçlar, ekiplerin sahneye çıkış sırasının tam tersiydi: Nilüfer dördüncü, Nil Burak ve İbo üçüncü, Seyyal Taner ikinci ve Klips ve Onlar birinci olmuştu.

Ödüllerin dağıtılmasından sonra diğer ekipler alkışlarla sahneden ayrılırken, Klips ve Onlar elemanları "Halley"i bir kez daha seslendirmek üzere yerlerini alıyorlardı. Beklenen olmuş, önceleri hiç şans verilmeyen, ancak daha sonra birinciliğe en yakın aday olarak gösterilen "Halley", geceyi zaferle bitirmişti.

Tele Magazin dergisinin 24 Mart 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Amatörlerin Zaferi" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Birinci olmak çok güzel. Ama yarışmada benim için birincilikten önemli olay var. O da şu: Türkiye'de gençlerin de bir şeyler yapabileceğini kanıtlamak ve birtakım tröstleşmiş isimlerin yıkılmasını, geçilmesini sağlamaktı. Bence Türkiye'de Eurovision işlevinin önemi bu olmalı. Bu sadece Türkiye'de birtakım isimler arasında yapılan bir yarışma. Halbuki bütün Eurovision'a katılan ülkeler arasında bu yarışma yeni isimler kazandırma amacına yönelik. Çünkü bu bir müzik endüstrisi yarışması. Müzik endüstrisinin yeni isimlere ihtiyacı var."

Tercüman gazetesinin 17 Mart 1986 tarihli sayısında "Halley'in Yıldızları Tercüman'da Buluştu" başlıklı haberden:

"Şarkının bestecisi Melih Kibar, besteyi halen altı buçuk aylık olan kızı Merve için yaptığını belirterek, 'O sıralarda kızın sana uğur getirecek diyorlardı. Bu görüş doğru çıktı ve kızım bana uğur getirdi,' şeklinde konuştu."

Yarışma bittikten sonra ekipler otele döndüler. Stad Otel'in restoran bölümünde yarışmacılar için masalar hazırlanmış, yemekler hazır edilmişti. Geceye katılan yabancı konukların da yer aldığı bu yemekte en hareketli masa, "Halley" ekibinin masası olacaktı.

Hey dergisinin 22 Mart 1986 tarihli sayısında "Stad İnledi F-34 Çınladı" başlıklı haberden:

"Salonun en dibinde uzunca bir masa… 'Halley Halley Halley' çığlıklarından geçilmiyor. Melih Kibar, eşi Ethel, babası Sami Kibar, İlhan İrem, TRT'den kahraman Afyonoğlu, Klips'in yakışıklıları ve Onlar'ın güzelle-

ri… Haaa bir de menajerleri Orhan Topçuoğlu ve sevgilisi Ayşegül Aldinç… Bir söylüyorlar, bin gülüyorlar. Şampanyalar patlatıyorlar. Kısacası şampiyonluğun tadını alabildiğine çıkartıyorlar."

"Çim sahaya uygun krampon"

Yarışmanın haberleri, final gecesinden sonra da gazete ve dergi sütunlarını işgal etmeye devam edecekti. Şimdi herkes bu meçhul gençleri, Klips ve Onlar'ı tanımak istiyordu. Haklarında çok az şey bilinen bu beş genç, yılların profesyonellerini geride bırakarak ülkeyi temsil etmeye hak kazanmışlardı. Ne var ki yarışmadan hemen sonra grup cephesinden gelen ilk haber, bir ayrılık haberi oldu. Ekibin Onlar kanadı bir fire vermişti. Seden Kutlubay, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık bölümü üçüncü sınıf öğrencisiydi ve yarışma için iki aya yakın bir süre derslere girememesi demek, okulda sene kaybetmesi demekti. Bu yüzden ekipten ayrılmaya karar vermişti. Seden'in yerine gruba yeni birinin bulunması ise sadece bir gün içerisinde gerçekleşecekti.

Yavuz Hakan Tok'un Eurovision konulu radyo programı için 13 Aralık 2002 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Seden gelemeyeceğini beyan etti ve bunun üzerine bir başkasının başına talih kuşu kondu. Seden'in yerine kimi bulacağız diye düşünürken, bir arkadaşım 'Candan diye bir kız var,' dedi. Ertesi gün sabah erkenden Candan'a telefon açtım. 'Eurovision'a gelir misiniz, sizi Norveç'e götürelim,' dedim. O dönemlerde özellikle önemli isimler, starlar için Eurovision'a gitmek milli mücadele anlamına gelirken, herkes gitmek için birbirini yerken, kızın biri evinde oturuyor ve birdenbire birisi ona telefon açıyor ve 'Acaba gelip yurt dışında bizimle yarışır mısınız?' diye soruyor. Tabi o da benim dalga geçtiğimi düşündü. Nitekim bir saat sonra aradı ve 'Siz sahiden o Melih Kibar mısınız?' diye sordu. 'Evet' dedim ve böylece Candan Erçetin de yarışmaya katıldı."

Cumhuriyet gazetesinin 2 Ekim 200 tarihli sayısında Ümit Zileli tarafından yapılan ve "Şarkıcılığı '94 Krizine Borçluyum" başlığıyla yayımlanan röportajda Candan Erçetin anlatıyor:

"O sırada üniversite son sınıftayım, konservatuarda dönem bitirmeye ça-

lışıyorum. Üstelik konservatuarda klasik okuyan öğrencilerin opera dışında bir şey söylemesi yasak. Hocamla konuştum, 'Bir sefere mahsus olur,' dedi. Bakanlık da Türkiye adına gittiğim için izin verdi."

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sevingül Bahadır anlatıyor:

"Candan geldi ve birdenbire kendini stüdyoda buldu. Ertesi gün fotoğraf çekimleri vardı. O da bir sersemlik yaşadı ama gayet akıllı ve usturuplu bir kızdı. Ekibe kolay uyum sağladı."

Aranan solist bulunmuş, şimdi sıra şarkının yeniden düzenlenmesine ve tanıtım filminin çekilmesine gelmişti. Grup, çekimleri yapacak olan yönetmen Erşan Başbuğ ve teknik ekiple birlikte Güney sahillerine doğru yola çıkarken, Melih Ankara'da kalıp ekibin yurt dışına gidişiyle ilgili işlemleri başlattı. İlk iş olarak Hollanda'ya gidilecek ve şarkının kaydı orada yapılacaktı. Zira Melih şarkının yurt dışı versiyonunun farklı olmasına, daha finalden önce karar vermişti.

Hürriyet gazetesinin 17 Mart 1986 tarihli sayısında Taner Dedeoğlu imzasıyla yayımlanan "Zafer Sarhoşluğu" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Şarkının bu şekli Türkiye için hazırlanan şeklidir. Şimdi Avrupa için değişiklikler yapacağız. Baştaki aksak ritmi kaldıracağız. Bazı bölümlerde vokali ön plana çekeceğiz. Ortadaki gitar soloyu da öne çekeceğiz."

Cumhuriyet gazetesinin 30 Mart 1986 tarihli sayısında Mehmet Akif imzasıyla yayımlanan "Kazanırsak Zafer Gençlerin" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Burada toprak sahada maç yapıyorduk, orada çim saha var. Çim sahaya uygun krampon giymek gerek. Buradaki jürinin isteklerini yerine getirdik. Şimdi oradaki jürinin beğenisine uymalıyız. Tereciye tere satamayız, yarışmaya kendi bildiğimizle katılamayız. Bu müzik onların müziği, Türkiye'de ise batılı anlamıyla pop müziği yok."

Nitekim Melih, şarkının yeni versiyonu için Hollandalı müzisyen Peter Schön ile anlaşmıştı bile. Peter Schön, bir yıl önce yarışmada Türkiye'yi temsil eden Mazhar-Fuat-Özkan'ın "Diday Diday Day" adlı şarkısını da

düzenmiş ve bambaşka bir hale getirmişti. Melih'in çok eski arkadaşı olan Mustafa Oğuz, o yıl Mazhar-Fuat-Özkan'ın menajeri olarak işin başındaydı. Mustafa Oğuz, TRT tarafından bir kez daha yarışmanın yurt dışı ayağında "artistik direktör" olarak görevlendirilince, "Halley" ekibinin bir parçası olmuş ve Hollanda bağlantısı böyle kurulmuştu.

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Istvan Leel-Ossy anlatıyor:

"Zaten Türkiye ile önceki yıldan gelen bir bağlantımız vardı. Melih'le Hollanda'ya şarkının kaydı için geldiklerinde, stüdyoda tanıştık. Bana yeni bir stüdyo kurmayı planladığından bahsetti ve stüdyo kurulduğu zaman İstanbul'a gelip onunla birlikte çalışmamı teklif etti. 'Neden olmasın?' dedim. Mazhar-Fuat-Özkan'ın konserleri sebebiyle zaten birkaç kez Türkiye'ye gelip gitmiş ve İstanbul'u çok sevmiştim. Hem de o sıralarda Hollanda dışına çıkmak, başka bir ülkeye gitmek gibi bir niyetim de vardı. Aslında Amerika'ya gitmek istiyordum ama Melih'in teklifi de cazip geldi."

Melih'in henüz fikir aşamasındaki yeni stüdyo projesinin gerçekleşmesine daha zaman vardı ama o, şimdiden yeni stüdyosunun ses teknisyenini ayarlamıştı bile.

Melih, "Halley"e ve ekibine çok güveniyordu. Tam anlamıyla canını dişine takmış, varını yoğunu ortaya koyarak hazırlanıyordu yarışmaya. İçine doğmuştu sanki. Uzun yıllar önce kendi adını televizyon ekranında ilk kez Eurovision Şarkı Yarışması sayesinde duymuş, bu yarışma onun bugünlere gelişinin ilk adımı olmuştu. Kader çizgisinin bir kez daha Eurovision'la kesiştiği noktada şimdi başka bir hedef vardı önünde: Birincilik olmasa bile yarışmadan ülkenin o güne kadar aldığı en yüksek puanla dönmek.

18 Nisan 1986 tarihli Hafta Sonu gazetesinde Anuş Bakış'ın Müzik '86 adlı köşesinde "Biz Yazıyoruz, Ama Siz Anlıyor musunuz?" başlığıyla yayımlanan yazıdan:

"1986 Eurovision'undan söz ederken, burada, en büyük ağırlığı Melih Kibar'ın taşıdığını da belirtmeden geçemeyeceğiz. Kibar, müziğimize kazandırmaya çalıştığı her iki topluluk için de bir besteciye düşecek görevin çok daha fazlasını sırtlanmış durumda. Gerçi bunda Klips ve Onlar'ın Kibar'a ait bir yapımcı firmanın sanatçıları olmanın etkisini fazlasıyla görmek

mümkün. Ancak yine de Melih Kibar'ın şimdilik Eurovision yolunda kendi kişisel çabalarıyla ilerlemeye çalıştığını birlikte izliyoruz.

Geçtiğimiz yıl Mazhar-Fuat-Özkan'ın da yaptığı gibi, 'Halley'in stüdyo kayıtlarının Hollanda'da gerçekleştirilmesi artık denenmiş, yararı görülmüş akılcı bir yol. Bunun sağlanabilmesi için Melih Kibar'ın kendi deyimiyle 'Elindeki, avucundakini Eurovision uğruna harcaması' ise ancak ekibimizin azminin, iyi niyetinin bir göstergesi olabilir. Evet, Melih Kibar, beş kişilik topluluğun Hollanda'da stüdyoya girebilmesi, burada da yarışmaya hazırlanabilmesi için varını yoğunu cömertçe ortaya koydu."

Yarışmanın Avrupa finalinde yarışacak şarkı ve şarkıcılar belli olduğunda ortaya bir de sürpriz çıkmıştı. Finalistler arasında bir Türk besteci daha vardı. Yıllardır yurt dışında yaşayan Atilla Şereftuğ, Daniela Simons'un seslendirdiği "Pas Pour Moi" adlı bestesiyle finalde İsviçre adına yarışacaktı.

Türkiye dokuzuncu

Türk ekibi, 26 Nisan günü Norveç'e hareket etti. Ekipte TRT'den çok sayıda görevli ve basın mensubu da vardı ama "Halley"in söz yazarı İlhan İrem yoktu. İrem, yurt dışına çıkış için evraklarını geç teslim ettiği gerekçesiyle TRT tarafından Norveç'e götürülmemişti.

Eurovision, Melih için bugüne dek yaşadığı tüm uluslararası festivallerden daha heyecan vericiydi. Bir kere televizyondan naklen yayınlanacağı için tüm Türkiye'de ve Avrupa'nın hemen her ülkesinde izlenecekti. Olası bir başarısızlığın Türkiye'de uzun süre gündem konusu yapılacağının, yarışmaya tecrübesiz bir grupla katılması nedeniyle faturanın ona kesileceğinin de farkındaydı. Oysa provalarda grubun gösterdiği performans hiç de acemice değildi.

Orada bulundukları süre içinde planlı basın toplantıları ve kokteyllere katıldılar, kendilerine ayrılan prova saatlerini en iyi şekilde değerlendirmeye çalıştılar. Her şey son derece profesyonelce planlanmıştı ve organizasyon neredeyse kusursuz yürüyordu. Her yıl yarışma öncesi açılan bahisler o sene de açılmıştı ve "Halley"e bahislerde pek de şans verilmiyordu ama bu bile ekibin moralini bozmuyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sevingül Bahadır anlatıyor:

"Orada yarışma için bulunduğumuzun farkındayız ama hepimiz çok genciz, kanımız kaynıyor ve eğlenmek istiyoruz. Grup olarak partilere katılıyoruz, partilerde fazla azıtıyoruz diye Melih Bey birkaç kez azarladı bizi. Bir akşam biz beşimiz, otel odasında Türkiye'den getirdiğimiz nazar boncuklarına hediye paketleri yapıyoruz. Diğer ülke yarışmacılarına, görevlilerine hediye olarak vereceğiz bu paketleri. Bir yandan sohbet ediyoruz, bir yandan paket yapıyoruz. Bir anda odanın kapısı çalındı ama öyle böyle değil, kapı kırılacak neredeyse, gümbür gümbür.

Meğerse Melih Bey'e birileri 'Senin çocuklar ortada yok, yine bir yerlere kaçtılar herhalde,' demiş. O da delirmiş. Sağa sola bakınmış, birilerine sormuş, başka otelleri aramış… Bizi sahiden de ortalarda göremeyince çok sinirlenmiş. Otel odalarına bakmak en son gelmiş aklına. O kadar emin ki bizim odalarda olmadığımızdan, mutlaka bir yerlerde eğlendiğimizden… Odaya bir hışımla girdi. Biz kendi halimizde takılıyoruz, uslu uslu. Ambalaj yapıyoruz, Gür bir kenarda gitar çalıyor, şarkı söylüyor. Bizi öyle gördü. 'Burada mıydınız siz?' dedi. 'Saatlerdir buradayız,' dedik masum masum. Oturdu ve çocuk gibi ağlamaya başladı. 'Beni doldurdular, ben de gaza geldim. Size güvenmem gerekiyordu,' dedi. O kadar da duygusal bir adamdı."

3 Mayıs 1986 gecesi, Türkiye'de saatler 22.00'yi gösterdiği dakikalarda, televizyon ekranlarında Eurovision logosu belirdi, sinyal müziği duyuldu ve Grieghallen adlı salondan yapılan canlı yayın başladı. Türk ekibi sekizinci sırada sahneye çıktı ve üç dakikalık performans hiçbir aksaklık olmadan tamamlandı. Performans sırasında orkestrayı Melih yönetiyordu. Finalist ülkelerin performanslarından sonra ülkelerden gelen oyların toplanması için geçen sürede "interval act" adı verilen şov bölümü ekranlara geldi. Sonrasında ise tek tek yarışan ülkelerin jürilerine bağlanılarak puanlamalar alındı. O yıllarda henüz "tele-voting" denilen telefonla halk oylaması sistemi yoktu. Her ülke kendi jürisi ile puanlama yapıyordu. Bu nedenle Türk vatandaşlarının yaşadığı yabancı ülkelerden fazla puan gelmesi gibi bir durum söz konusu değildi. Türkiye, 1975'ten beri yarışmada, değil üst sıralara çıkmak, ilk 10'a bile girmeyi başaramamıştı. Oysa o gece bir şeylerin değişeceği daha ilk ülke jürisinin puanları açıklandığında belli olmuştu.

İlk oy veren ülke olan Lüksemburg, Türkiye'ye altı puan vermişti. Tam

da hızlı başladığımızı düşünürken, bu defa Yugoslavya'dan 12 puan geldi. Ardından yedi ayrı ülke daha "Halley"e puan verdi. Yarışma sona erdiğinde, Türkiye'nin hanesinde tam 53 puan gözüküyordu. Şeytanın bacağını kırılmış, Türkiye yarışmada dokuzuncu olarak ilk defa ilk 10 arasına girmişti.

Yavuz Hakan Tok'un Eurovision konulu radyo programı için 13 Aralık 2002 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Kuliste Türk ekibi olarak, daha önceki yıllardaki boynu büküklükten kurtulmuş olmanın verdiği sevinci yaşıyorduk. Ülke puanlamaları bittikten sonra yabancı basın kulise girdi. Belçika grubu birinci oldukları için seviniyordu o sırada fakat bizim sevincimiz o kadar coşkuluydu ki, bütün yabancı basın herhalde bu sene yarışmayı kazanan Belçikalı arkadaşlar bunlar diye düşünüp, uzun süre bizim fotoğraflarımızı çekti, hatta bize Fransızca bir şeyler de sordular. Biz, Türk grubu olduğumuz söyledik, çok şaşırdılar."

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sevingül Bahadır anlatıyor:

"Melih Bey her birimizi ayrı ayrı kucakladı, uzun uzun sarıldı, teşekkür etti. Hatta ben Türkiye'yi arayıp annemle konuşmuştum. 'Çok kötü söylediniz kızım,' dedi bana ve benim moralim çok bozuldu. Neredeyse ağlayacaktım. Melih Bey gördü, 'Gel buraya, ben senin nasıl söylediğini biliyorum,' deyip beni sakinleştirdi, toparladı. Onu hiç unutmuyorum."

Yarışmayı Belçika adına yarışan 14 yaşındaki Sandra Kim, "J'amie La Vie" adlı şarkısıyla kazanmıştı ama Türk ekibinin sevinci de ondan aşağı kalır gibi değildi. Yarışmadan sonra yapılan "after-party" davetinde Melih Kibar ve İsviçre adına yarıştığı bestesi ile ikinci olan Atilla Şereftuğ, gazetecilere el sıkışarak poz veriyorlardı. İki Türk besteci, yanlarında Klips ve Onlar elemanları ve Daniela Simmons olduğu halde, mutlulukla gülüyorlardı objektiflere.

Hürriyet gazetesinin 5 Mayıs 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Sevinçteki Ders" başlıklı haberden:

"Ekibimizin dün akşam, Türkiye'ye dönmeden önce, yarışmanın yapıldığı Norveç'in Bergen kentinde Hürriyet'e görüşlerini açıklayan, 'Halley'in bestecisi Melih Kibar, politik unsur üzerinde durdu ve 'Bazı ülkelerin jürileri politikadan etkilenmeseler, şarkımız ilk beşe girebilirdi,' görüşünü savu-

narak, şunları ekledi: 'Örneğin, Norveç'ten oy alamadık. Bu ülkede Ankara İşkencesi adlı bir kitap piyasaya çıkmış. Bunun sonucu etkilediğini sanıyorum. İster istemez, böyle şeyler, jürileri sıcak veya soğuk bakmak açısından şartlandırıyor.'"

Aynı haberde Melih, Belçika'nın birinciliğini yadırgadığını, bu çocuk şarkıcının duygu sömürüsü ile ilgi çektiğini düşündüğünü de söyleyecekti.

"Halley" ekibi, 4 Mayıs 1986 gecesi Türkiye'ye döndüğünde, havaalanında bir gazeteci ordusuyla karşılaştı. Her ne kadar onlar "Hakkımız beşincilikti," deseler de dokuzunculuk bile Türkiye'de bir bayram havası estirmeye yetmişti. Öyle ki birkaç güne kadar siyasiler bile çeşitli açıklamalar yaparak, yarışmanın sonucunu Türkiye'nin son dönemdeki dışa dönük siyasi hamlelerine bağlayacaklardı. Oysa Melih'in de röportajlarında sık sık yineleyeceği gibi, bu aslında "gençlerin zaferi"ydi. Melih tam tabiriyle bir kumar oynamış ve kazanmıştı.

Hürriyet gazetesi Kelebek ilavesinin 30 Temmuz 2005 tarihli sayısında "Onun Kaldığı Yerden Devam Etmek Zorundaydık" başlığıyla yayımlanan ve Sibel Arna tarafından yapılan röportajda Candan Erçetin'in anlattıklarından:

"Çok gençtim ve her genç gibi keskin fikirlerimi açıklamak, belki de onay almak peşindeydim. Dokuzunculuk aldıktan sonra dönerken, herkesin bir zafer sarhoşluğu içinde eğlenmesine rağmen ben sürekli 22 ülke arasında dokuzuncu olmanın dünyanın en iyi sonucu olmadığını, şu Türk ezikliğini bir kenara bırakmamız gerektiğini, aslında bu ekibin ilk beş içinde olabileceğini söyleyip duruyordum. Melih Abi beni uçakta bir kenara çekti ve 'Candan, etraf gazeteci dolu o yüzden böyle konuşmayı kes lütfen, hem bugünlük bununla yetinmemiz gerekiyor, artık imkânsız olmadığını da biliyoruz, belki başka sefere,' dedi. Haklıydı. Aslında ben de haklıydım ama hakkım yoktu."

"Her şey birlikte yükselir"

8 Mayıs gecesi Melih, Klips ve Onlar'la birlikte Parlamento Muhabirleri Derneği'nin balosundaydı. Klips ve Onlar'ın da mini bir konser verdikleri gecenin onur konuğu Başbakan Turgut Özal'dı. Özal, Melih'e ve Klips ve Onlar üyelerine derneğin birer plaketini verdi, onları tek tek tebrik etti ve

birlikte hatıra fotoğrafı çektirdi. 9 Mayıs'ta Kayseri'ye giden Özal, orada yapacağı meydan konuşmasında sözü Eurovision'a da getirecekti.

Milliyet gazetesinin 10 Mayıs 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Özal: Ekonomiyi Kayseri'de Öğrendim" başlıklı haberden:

"Başbakan Özal, yıllar önce borç ertelemesi için gidilebilen OECD'ye[18] bu dönem Türkiye'nin başkanlık yaptığını, Eurovision'da ilk kez dokuzuncu olduğunu, bir lisenin uluslararası matematik yarışmasında başarı kazandığını hatırlatarak 'Her şey birlikte yükselir,' şeklinde konuştu."

Klips ve Onlar elemanları finale gitmeden önce verdikleri röportajlarda iki grubun Eurovision için bir araya geldiğini ve yarışmadan sonra yollarına ayrı ayrı devam edeceklerini söylüyorlardı. Ne var ki şimdi işin rengi değişmişti. En kısa zamanda bir albüm çalışmasına başlayacaklardı. Her iki grubun elemanları da Melih'in Melki Prodüksiyon adını verdiği ve henüz resmi olarak kurulmamış olsa da faaliyetlerine başlamış yapım firmasının anlaşmalı sanatçılarıydılar. Dolayısıyla Melih, her iki grubun hem birlikte hem de ayrı ayrı şarkılarını bir araya getireceği bir plak çalışması yapmaya karar vermişti. O günlerin heyecanıyla alınan bu kararın hayata geçmesiyse biraz zaman alacaktı.

Hocası Timur Selçuk'tan öğrendiği ve yıllardır kendisinin de savunduğu tezin doğruluğu uluslararası bir platformda ispat edilmişti. Ne varsa gençlerde vardı. Nitekim çok geçmeden Hey dergisi aracılığıyla genç müzisyen adaylarına bir kez daha çağrı yapacaktı Melih:

Hey dergisinin 14 Haziran 1986 tarihli sayısında "Çalgısına Güvenen Gençler Arıyorum" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Biz bir zamanlar korkunç koşullarda müzik yapmaya çalışırdık. Akordu bozuk bir piyanom vardı. Arkadaşım da sapı kırık gitarıyla eşlik ediyordu bana. Ve müzik yapıyorduk. Ben gençlerle çalışmak istiyorum ama müziğe gönül veren gençlerle. Klips'le çalışmaya başladığım zaman TRT'deki birtakım tipler 'Sen başından kaybettin Melih Bey!..' diyorlardı bana. Ama ben gençlere inanıyordum. Çalışmalarımız gece yarılarına kadar sürüyor, 'Bu kadar yeter… Teşekkürler çocuklar…' diyordum, onlar 'Biraz daha çalı-

---

[18] Organisation de Coopération et de Développement Economiques: İktisadi İş Birliği ve Gelişme Teşkilatı.

şalım…' diye yalvarıyorlardı. Sonunda çalışarak başarıya ulaştılar. Oysa onların yerine o nice nice süper starlarımızdan biri olsaydı değil dokuzuncu, 99'uncu bile olamazdı."

Melih'in telefon numarasını da vererek kendisini aramaları için gençlere çağrı yaptığı bu haberden bir süre sonra yine gençlerle beraber bir başka festival gitmek için çalışmalara başladığı haberi çıkacaktı dergilerde. Dört yıl önce Nil Burak'la birlikte katılmak için başvuru yaptığı Yamaha Müzik Festivali için bir kez daha başvuru yapmıştı. Artık Yamaha'nın Türkiye'deki danışmanı olduğu için bu defa ilk elemeyi geçip festivale katılma şansı yüksek olabilirdi. Festival için seçtiği isimlerse birlikte çok sayıda reklam cıngılı kaydettiği iki genç, Sertab Erener ve Bora Ebeoğlu idi. İkili, festivalde "Return To Fantasy" adlı şarkıyı seslendirecekti ve Melih'e ait bu bestesinin sözlerini de Bora Ebeoğlu yazmıştı. Ne var ki festivale katılma projesi gerçeğe dönüşemeden suya düşecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 10 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Bora Ebeoğlu anlatıyor:

"Ben o sıra reklam müziklerinde şarkı söylüyordum. Melih'le çalışıyorum, Attila Özdemiroğlu ile çalışıyorum. Gece gündüz reklam müziği kaydediyoruz. O sıralar herkesin derdi de Eurovision'a katılmak, müzik festivallerine katılmak. Sertab'la bizi Eurovision için düşünüyordu. 'Sizden bir ikili yapacağım, sizi Eurovision'a hazırlayacağım,' demişti. Sonra Yamaha Festivali çıkınca bana bir bestesini verdi, İngilizce sözler yazmamı istedi. Ben de yazdım. Sertab'la bir gün bir araya geldik, fotoğraflar çektirdik. Sözleştik, çalışacağız. Fakat ben çalışmalara gidiyorum, Sertab yok. Melih kızıyor niye gelmiyor bu kız diye. Sonra öğreniyoruz ki Sertab sağlık problemi nedeniyle gelemiyor çalışmalara. Kolit hastalığı vardı. Melih'in de disiplinsizliğe hiç tahammülü yoktu. O yüzden bizim ikiliyi başlamadan bitirdi. O şarkı yazıldı, kaydedildi ama öyle kaldı."

Altın Güvercin

Temmuz ayında gözler o yıl ilk kez düzenlenecek olan bir şarkı yarışmasına çevrildi. Kuşadası Kültür Sanat Festivali kapsamında yapılacak yarışmanın adı Altın Güvercin konulmuştu. Yarışmayla ilgili ilk açıklama ocak

ayında yapılmış, mayıs ayında elemeler gerçekleştirilmiş ve finale 15 şarkı bırakılmıştı. Elemeyi yapan jüri üyeleri arasında Melih de vardı.

O yıllarda ülkede yaz ayları süresince devam eden bir festival çılgınlığı yaşanıyordu. Hemen her turistik il ya da ilçede bir festival düzenleniyor, hepsi de ilgi görüyor, sanatçılar bir festivalden diğerine giderek yaz boyu konserler verirken, zaman zaman yabancı ülkelerden gelen yıldızlar da festivalleri renklendiriyordu. Kuşadası Kültür Sanat Festivali de sanatçıların ve halkın katılımıyla bir şenlik havasında başlayacak ve yarışma heyecanıyla sona erecekti. 25 Temmuz günü festival kapsamında düzenlenen sempozyumda Melih, Selmi Andak, Esin Engin, İzzet Öz ve Aysel Gürel'le birlikte Türk popunun dünü, bugünü ve yarınını konuşmak üzere Efe Otel'deydi. Sempozyumu Timur Selçuk yönetti ve oturumun sonunda katılımcılar tüm müzisyenlere birlik çağrısı yaptılar.

Hafta Sonu gazetesinin 1 Ağustos 1986 tarihli sayısında yayımlanan "Teşhissiz Ameliyat Olur mu?" başlıklı haberden:

"Melih Kibar, Altın Güvercin'de yarışmak için başvuran parçalardan yakınıyor: '209 parça geldi yarışmaya. Çok sevindirici bir rakam. Ancak o 209 parçanın içinden çok az puan farklıyla yaklaşık 22-23 parçayı finale bırakabildik. 209 parça gelmesi sevindirici mi? 209 tane parça gelseydi sevindirici idi. Ama 209 tane parçanın 150 tanesi paramparçaydı, parça değildi…'

Müzik sektörünün işleyişine dair Melih'in yıllardır bıkmadan yinelediği eleştiriler, yavaş yavaş sektördeki herkesin konuştuğu şeyler haline gelmeye başlamıştı. Nitekim bu sempozyumdan çıkan, en kısa zamanda bir müzik meslek birliği kurulmasına yönelik karar bir süre sonra somutlaşacak ve Türkiye'deki ilk müzik meslek birliği MESAM (Türkiye Musiki Eserleri Sahipleri Meslek Birliği), Yıldırım Gürses'in başkanlığında 11 Ağustos 1986'da kuruluş başvurusunda bulunacak, 8 Aralık 1986'da ise tüzel kişilik kazanarak faaliyetine resmen başlayacaktı.

Melki

26 Temmuz gecesi Melih, Kuşadası Stadyumu'nda finalist 15 ekibi değerlendirerek oy vermek üzere jüri koltuğundaydı. Sahneye çıkan şarkıcıların ya da seslendirilen şarkıların bestecilerinin birçoğunu tanıyordu. Zerrin

Özer, Füsun Önal, Coşkun Demir gibi uzun süre birlikte çalıştığı isimler birer birer finalist olarak sahneye çıkıyordu mesela. Hem yakın arkadaşı hem iş ortağı Memet Duru, yarışan iki şarkının düzenlemesini yapmıştı. İlhan İrem'se bir şarkının söz yazarıydı. Zaten üretimin de giderek azaldığı pop müzik piyasasında üreten isimlerin sayısı da belliydi ve böylesi yarışmalar dahi o günlerde piyasaya genç isimler kazandırmakta yeterince etkin olamayacaktı. Nitekim gecenin sonunda birincilik ipini göğüsleyen de deneyimli bir müzisyen olan Fatih Erkoç oldu.

Gecenin Melih için duygusal bir yanı da vardı. Çünkü jürinin değerlendirmeleri arasına Çiğdem Talu Özel Ödülü de konulmuştu. Çiğdem'in adına ilk kez bir ödül verilecekti. Jüri, bu özel ödülü ikili olarak yarışan Füsun Önal ve Suna Yıldızoğlu'na layık gördü ve ödülü ikiliye veren de Melih oldu.

Faaliyetlerine bir süre önce başlayan müzik prodüksiyon firması Melki, 23 Ağustos 1986'da resmi olarak kuruldu. Melki, Melih'in tek başına ve kendi adına sahip olduğu, ömrünün sonuna kadar, 19 yıl boyunca çatısı altında kalacağı firma olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Akatlar'daki Gazeteciler Sitesi'nde Sami Bey'in kooperatiften girdiği bir ev vardı. Şirket orada kuruldu, ilk çalışmalar orada yapıldı. Daha sonra kurulacak stüdyonun ilk planlamaları da orada yapıldı. Ta ki stüdyonun inşaat işleri başlayana kadar. Sonra o ev satıldı ve parası stüdyoya harcandı."

Eylül ayında İzmir Fuarı'nda açılan Yamaha standında gazetecilere poz veren Melih, Japonya'dan gelen org virtüözü Yukiko Hamada'ya da ev sahipliği yapıyordu. İzmir ve Çeşme'de konserler verecek olan Hamada, repertuvarına "Halley"i de almıştı. İstanbul'a döndüğünde ise stüdyoda, Klips ve Onlar'ın 33'lüğü için grupla çalışmalarına devam etti Melih. Bir yandan da Yamaha Müzik Okulu'nun yöneticisi olarak kış sezonunda verecekleri org kurslarının hazırlıklarını yapıyordu.

Ekim ayında Coşkun Demir'in uzun bir süredir çıkması beklenen yeni albümü "Kim O?" nihayet piyasadaydı. İlk plağını kendi finanse eden Coşkun Demir, bu albüm için de maddi kaynak bulmakta zorlanmış, sonuç-

ta ortaya içinde sadece dört yeni şarkının bulunduğu bir kaset çıkmıştı. Yeni çıkan bandrol yasasıyla birlikte müzik firmaları yasal kasetler basmaya başlamış, satış fiyatları da üretim maliyetleri de plaklara göre daha düşük kasetler hem yapımcılar hem de dinleyiciler için daha avantajlı bir hale gelmişti. Bu yüzden bu albüm de plak olarak basılmayacak, sadece kaset olarak piyasaya sürülecekti.

Gençlerle gençlere

Eurovision Şarkı Yarışması 1987 Türkiye elemeleri için ilk açıklama 28 Ekim 1986 günü yapıldı. TRT bir kez daha seçtiği bestecilere şarkı sipariş etme kararı vermişti. Seçilen 11 bestecinin içinde yine Melih de vardı. TRT ile besteciler arasındaki sözleşme 11 Kasım günü imzalandı. Seçilen bestecilerden Atilla Şereftuğ yarışmaya katılmayacağını beyan ettiği için finalist besteci sayısı 10'a indi. Müzik dünyasının gündemi bir kez daha Eurovision'a kilitleniyordu.

20 Aralık'ta İstanbul Leo Kulübü'nün düzenlediği Müzik Şöleni'ne Melih, Timur Selçuk ve Süheyl Denizci ile beraber konuk olarak katıldı. Ortaköy Sanat Merkezi'nde gündüz saatlerinde yapılan şölende üç müzisyen hem söyleşi yaptılar hem de etkinliğe katılan gençlerle birlikte sahneye çıkan genç grupları izlediler. Melih, o gün söyleşi sırasında müziğin gençleşmesine dair düşüncelerini bir kez daha dile getirecekti.

Sabah Yıldızı gazetesinin 22 Aralık 1986 tarihli sayısına yayımlanan "Gençlerle El Ele" başlıklı haberden:

"Melih Kibar, 'Uzun bir süredir gençlerle gençlere programı uyguladığını, gençlerimize olanak verilirse başarılı olacaklarını Klips ve Onlar'la ispatladıklarını, bugün konsere çıkacak grupları 11 topluluğun arasından seçtiklerini belirterek, gençlere ancak gençlerin hitap edebileceğini, çünkü onların kendilerine örnek alabileceği tipleri seçtiklerini söyledi. 'Bu yüzden de gençlere ancak gençler müzik yapmalıdır,' dedi."

Eurovision için seçilen bestecilerin hazırladıkları şarkılar ve şarkıları seslendirecek şarkıcıların isimleri TRT tarafından 23 Aralık'ta yapılan bir basın toplantısıyla açıklandı. Ortada ilginç bir tablo vardı. Klips ve Onlar'ın yarışmada kazandığı başarı neredeyse tüm bestecileri genç isimlerle çalış-

maya yöneltmişti. Bu defa finalistler arasında çok az kıdemli isim vardı. Nitekim Melih de tıpkı bir yıl önce yaptığı gibi yine genç bir grup kurmuştu. Sözlerini Bora Ebeoğlu'nun yazdığı ve "Paydos" adını verdiği bestesini Bora Ebeoğlu ve Oya Küçümen'den kurulu Grup Denk seslendirecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 10 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Bora Ebeoğlu anlatıyor:

"O sıralar Melih, Oya'yla bir reklam müziği kaydetmiş. O gün Oya'ya Eurovision projesinden ve bahsetmiş ve 'Bir çocuk var, sesi çok güzel. İkinizi birlikte dinlemek istiyorum,' demiş. Hatta o günlerde ben de bir reklam müziği seslendirmiştim; 'Genciz biz delikanlı, aktif dinamik, heyecanlı,' diye bir şey. Melih, Oya'ya 'İşte o reklamdaki çocuk,' diye anlatmış beni. Oya da reklam filmindeki kürek çeken kaslı manken çocuklardan biri zannetmiş. Sonra bir gün stüdyoda bir araya geldik. Tabii Oya beni görünce biraz hayal kırıklığına uğradı ama ben hayat arkadaşım olacak kişiyle böylece, Melih sayesinde tanışmış oldum. Tabii o gün aklımızda hiç böyle bir şey yoktu. Tamamen müzik için, müzik aşkıyla bir araya gelmiştik."

"Saat Sabahın Dokuzu"

Melih'in müziklerini yaptığı "Âdem ile Havva" isimli film 28 Aralık'ta sinemalarda gösterime girdi. Başrollerini Tarık Akan ve Sibel Turnagöl'ün paylaştığı bu komedi filminin yönetmeni Şerif Gören'di. Melih bu film için ilk kez bir jenerik şarkısı da bestelemişti. Tıpkı filmin konusu gibi şarkı da ülkede değişen kültür anlayışını ve hâkim olan arabesk kültürü tiye alıyordu. "Paris Nere…" adlı bu şarkıyı, şarkının sözlerini de yazan Bora Ebeoğlu seslendiriyordu.

1987 yılının ocak ayında ise Melih'in adı ilk kez bir televizyon dizisinin jeneriğinde geçecekti. Orhan Aksoy'un yazıp yönettiği, Sadri Alışık ve Meral Oğuz'un başrollerini paylaştığı "Saat Sabahın Dokuzu" adlı bu dört bölümlük dizinin ilk bölümü 11 Ocak Pazar gecesi ekrana geldi. Başına gelen talihsiz olaylardan sonra intihar etmeye karar verip bir binanın çatısına çıkan genç bir kadının hikâyesinin anlatıldığı dizi, daha ilk bölümünden itibaren özellikle intihar teşebbüsü sahnesiyle çok konuşulacak, Melih'in dizi için yaptığı müziklerse çok beğenilecekti.

Şubat ayında Eurovision Şarkı Yarışması ülke müzik gündemini meşgul etmeye devam ediyordu. O sene Türkiye finalinde yarışacak finalistler şarkılarını orkestra eşliğinde canlı söyleyeceklerdi ve bu, önceki yıllara kıyasla çok daha fazla prova gerektiriyordu. Melih cephesinde de hazırlıklar bu yönde devam ederken, Grup Denk dört kişiye çıkmıştı.

Hey dergisinin 21 Şubat 1987 tarihli sayısında yayımlanan "Belçika Yolcuları Harekete Hazır" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Önceleri iki kişi olarak çalışıyorduk. Oysa ben şarkıyı dört kişilik bir grup için hazırlamıştım. Bir yandan hazırlıklarımızı sürdürürken öte yandan parçanın atmosferine ve arkadaşlara uyum sağlayabilecek kişiler arıyordum. Derken Zeynep Alev Akdeniz ve Zeynep Draman'ı buldum. Bu işi iyi yapacaklarına inanarak gruba aldım. Daha sonra koreografi konusunda titiz bir seçim yaptık. Yarışmanın canlı olmasından hareket ederek bir ses düzeni kiraladık. Böylece çocuklar mikrofona adapte oldular. Mikrofon kablosunu nasıl tutacaklarını, ses düzeninden gelen sese göre kendi seslerini dengelemeyi öğrendiler. Kısacası bu yarışmaya tam bir Avrupalı gibi hazırlandık."

TRT Arı Stüdyosu'ndaki provalar 16 Şubat'ta başladı. TRT, büyük final için kesenin ağzını açmış, ses düzenini Hollanda'dan getirtmiş, özel bir dekor hazırlatmış ve yine ilgi çekecek yabancı konuk sanatçıları da gecenin programına almıştı. 1983 Eurovision birincisi Corinne Hermes ile 1986'nın birincisi Sandra Kim ve aynı yılın Yugoslavya temsilcisi Doris Drogovic, final gecesi sahneye çıkacaklardı.

"Paydos"

Melih, uzun yıllar birlikte çalışacağı Cihan Okan'la o günlerde, yarışmanın provaları sırasında tanıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 20 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cihan Okan anlatıyor:

"Eurovision'da Attila Özdemiroğlu'nun bestesini Arzu Ece'yle birlikte seslendiriyorduk. Şarkıyı söylerken görüntüde ben piyano çalıyorum ama aslında piyanodan ses çıkmaması lazım. Ben deliler gibi dolanıyorum ortalıkta, ne yapsam da piyanodan ses çıkmasını engellesem diye. Attila Abi

de yok ortalarda. Melih Abi'nin dikkatini çekmiş, 'Sen niye dolanıp duruyorsun?' dedi bana. Anlattım durumu. 'Git bak, arka tarafta depo gibi bir yer var. Orada minderler olacak. Al onları, piyanonun içine koy. Onlar susturucu vazifesi görür, sen çalsan da ses çıkmaz piyanodan,' dedi. Dediğini yaptım ve sahiden işe yaradı. Sonra tekrar karşılaştığımızda 'Sen neler yapıyorsun?' diye sordu bana. O günlerde ben Günay Restoran'da, orkestrada çalışıyorum, gündüzleri de konservatuara devam ediyorum. Onları anlattım. 'O zaman gündüzleri vakit bulduğunda gelsene, yeni bir stüdyo yapıyoruz,' dedi. 'Gelirim tabii,' dedim ama İstanbul'a dönünce daha ben onu aramaya fırsat bulamadan o beni aradı. 'Hani konuşmuştuk, gelecektin?' dedi. Düşünsenize, koskoca Melih Kibar 'Niye gelmedin?' diye beni arıyor. 'Hemen geleyim Abi," dedim ve gittim. Gidiş o gidiş…"

21 Şubat 1987 Cumartesi gecesi, Eurovision Türkiye finali canlı yayını saat 21.00'de başladı. Orkestranın yaptığı açılıştan sonra 10 finalist ekip sırayla şarkılarını seslendirdiler. Provalar sırasında çekilen kura sonucu "Paydos" ekibi ikinci sırada sahneye çıktı. Grup Denk'in dört elemanı, ilginç kostümleri ve dansları, neşeli tavırları ve hatasız performanslarıyla alkış aldılar. Finalistlerden sonra gecenin konuk sanatçılarına geçildi. O sırada 23 kişiden oluşan jürinin oylaması başlamıştı. Sıra sonuçların açıklanmasına geldiğindeyse soluklar tutulmuştu. Sunucu Bülent Özveren yarışmanın sonucunu sadece birinciyi anons ederek açıklayacaktı. Kazanan, Olcayto Ahmet Tuğsuz'un bestesi "Şarkım Sevgi Üstüne" ile Seyyal Taner ve Grup Lokomotif olmuştu. Aylardır devam eden heyecan böylece sona eriyordu. O gece açıklanmayan oylama detayları ise sonraki günlerde gazete ve dergi haberlerine yansıdı. İlk oylamada hiçbir şarkı salt çoğunluğa ulaşamayınca, ikinci tur oylama geçilmiş, ikinci turda "Şarkım Sevgi Üstüne" 15 oyla birinci seçilirken, "Paydos" sekiz oyla ikinci olmuştu.

11 Nisan 1987 günü yapılan Liselerarası Müzik Yarışması finalinde jüri koltuğunda oturan Melih, pop orkestrası kategorisinde birinci seçtikleri Alman Lisesini herkesten daha çok alkışlayacaktı. Aradan geçen onca yıla rağmen, okuluna ödül kazandıran genç orkestra elemanlarının yaşadığı o heyecanı en iyi o biliyordu çünkü.

Eurovision Şarkı Yarışması finali, 9 Mayıs gecesi Brüksel'de yapıldı. Gecenin sonunda Türkiye bir kez daha beklenmedik bir hüsran yaşadı. Bir sene önce "Halley"le alınan iyi derece herkesi umutlandırmışken "Şarkım Sevgi

Üstüne" o başarının yanından bile geçememiş, dahası sıfır puanla sonuncu olmuştu. Final gecesinden birkaç gün sonra bu konuda fikri sorulanlardan biri de Melih Kibar olacaktı. Melih her zamanki gibi açık sözlüydü.

Güneş gazetesinin 11 Mayıs 1987 tarihli sayısında yayımlanan "Böyle Besteye Böyle Sonuç" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Biraz geç oldu ama herkes bu bestenin Eurovision'a gidemeyeceğini anladı. Selçuk Başar'ın, Onno Tunç'un, Mazhar-Fuat-Özkan'ın besteleri bundan daha mı kötüydü? Hayır. Sıfır puan almamıza gelince, her ülke kendine göre ilk onu seçiyordu. Söyleyin hangi ülke bu besteyi ilk ona sokardı? TRT'nin Seçici Kurulunun günahını Ramazan[19] ekranında sonuncu olarak çektik."

Çeşme-Kuşadası-Antalya

Klips ve Onlar'ın beklenen 33'lüğü "Halley", mayıs ayında nihayet piyasaya çıktı. "Halley"in Türkçe ve İngilizce versiyonlarıyla yer aldığı plağın K yüzü Klips şarkılarından, O yüzü ise Onlar şarkılarından oluşuyordu ve Onlar şarkılarının tamamı Melih'in besteleriydi. Söz yazarı olarak ise ikişer şarkı sözüyle Bora Ebeoğlu, Mine Sübar ve İlkim Erkan'ın isimleri vardı. Genç şarkıcılar ve genç söz yazarlarıyla günün ritim anlayışına uygun, bilgisayar destekli, elektronik yapıda şarkılar üretmişti Melih. Plaktan da anlaşıldığı üzere Klips ve Onlar müzik yolculuklarına artık iki ayrı grup olarak devam edeceklerdi. Grup Denk ise yaz aylarına kadar beklemedeydi çünkü o yaz ikinci kez yapılacak Çeşme Uluslararası Şarkı Yarışması'nda Türkiye'yi temsil etme görevi onlara verilmişti. Görevin onlara verilme sebebi ise Eurovision Türkiye finalinde ikinci olmalarıydı. Yani Eurovision'da kaçırılan şans, bir başka uluslararası yarışmada yakalanmıştı.

Festivaller nedeniyle Melih, yaz aylarını Çeşme-Kuşadası-Antalya hattında geçirecekti. Çeşme Uluslararası Şarkı Yarışması, haziran ayında beş gün boyunca süren Çeşme Deniz Şenliği'nin kapanışında, 27 Haziran gecesi Çeşme Kalesi'nde yapıldı. Televizyondan naklen yayınlanan yarışmanın sunuculuğunu Cansu Akbel'le birlikte Anthony Delon yaptı. Sekiz ülkenin

---

[19] 1987 yılında Eurovision Şarkı Yarışması finalinin yapıldığı 9 Mayıs gecesi Ramazan ayına denk gelmişti.

katıldığı yarışmada Grup Denk, tıpkı Eurovision Türkiye finalinde olduğu gibi şarkıyı Melih Kibar'ın yönettiği orkestra eşliğinde canlı seslendirdi. Koreografi de aynıydı. Değişen tek şey grubun kostümleriydi. Gecenin sonunda Grup Denk ve Melih Kibar, 500 dolarlık mansiyon ödülü alırken, yarışmanın birincisi ise İngiltere adına "Rock'n Roll Ride" adlı parçasıyla yarışan Double Take adlı grup oluyordu.

Temmuz ayında müzik gündemi bu defa Altın Güvercin'e yönelmişti. Bir önceki yıla göre yarışmada çok daha az profesyonel isim vardı bu defa. Tıpkı Eurovision gibi Altın Güvercin de rotasını gençlere doğru çeviriyordu. Yarışmanın finali, 25 Temmuz 1987 gecesi Kuşadası Stadyumu'nda yapıldı. Birinciliği Aşkın ve Harun ikilisi, Uğur Başar'ın bestesi "Yeniden"le kazandı. Şarkının sözleri Sezen Aksu'ya aitti. Zaten Aşkın ve Harun da Sezen Aksu'nun vokalistleriydi. Melih Kibar'ın uzun süredir birlikte çalıştığı ama bu defa jüri koltuğunda oturup izleyerek değerlendirdiği Onlar grubu "Özlem" adlı şarkısıyla ikinci olmuştu. Çiğdem Talu Özel Ödülü'nü ise artık sadece Oya ve Bora'dan ibaret kalmış Grup Denk, "Tasvir-i Şikâyet" adlı şarkısıyla kazanmıştı. Melih, yazdığı şarkı sözlerini beğenerek bestelerini emanet ettiği Bora Ebeoğlu ile bu yarışmadan bir süre sonra yolları ayrılacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 10 Mayıs 2019 tarihinde yaptığı röportajda Bora Ebeoğlu anlatıyor:

"Biz Oya'yla çalışmaya başladıktan bir süre sonra birbirimizden hoşlandık ve aramızda bir arkadaşlık başladı. Bunu açıklayamıyorduk çünkü Melih'ten korkuyor, o yüzden Oya'yla gizli gizli buluşuyorduk. Bir süre sonra açığa çıktı tabii ve Melih kıyameti kopardı. Onun çocukları gibi olduğumuz için 'Siz benden habersiz ne işler karıştırıyorsunuz?' durumu oldu. Bir gün Hürriyet gazetesinde 'Melih Kibar Oya'yla Bora'yı Kovdu' diye bir haber gördük. Çok kızmış bize. Hiçbir zaman öyle kanlı bıçaklı olmadık. Ondan sonra birlikte çalışmadık ama görüşmeye devam ettik, hatta yıllar sonra Bebek'te komşu da olduk."

Yaz aylarının festival turu eylül ayında bu defa Antalya'da yapılan Akdeniz Akdeniz Şarkı Yarışması ile devam ediyordu. O da bir uluslararası yarışmaydı ve Melih yarışmanın ön eleme jürisindeydi. Yarışmada 16 ülke yer alacak ve Türkiye'yi "Bazı Akşamlar" adlı şarkısıyla İlhan İrem temsil edecekti. Yarışmanın finali 26 Eylül gecesi Antalya Aspendos Tiyatrosu'nda yapıldı ve birinciliği 1983 yılı Eurovision Şarkı Yarışması birincisi Corinne

Hermes kazandı. Hermes, Eurovision'da Lüksemburg adına yarışarak birinci olmuş, Akdeniz Akdeniz'de ise bu defa Fransa'ya birincilik getirmişti. Türkiye adına yarışan İlhan İrem'se dereceye girememişti.

"Camdan Bir Ev"

Ekim ayında Melih 'in adı ilk kez bir televizyon programının jenerik müziklerinin bestecisi olarak ekranda göründü. 1984'te televizyonun gündüz kuşağında yayınlanmaya başlayan ve kısa sürede seyirci tarafından çok sevilen "Hanımlar Sizin İçin" adlı programdı bu. Program, 1987-1988 sezonunda akşam kuşağında yayınlanacaktı. Hazırlıklarına temmuz ayında başlayan "Hanımlar Sizin İçin"in yeni sezonunun ilk bölümü 6 Ekim 1987 akşamı ekrana geldi. Melih bu program için sadece jenerik müziğini değil, programın içindeki bölümlerin ara müziklerini de hazırlamıştı.

Kasım ayı geldiğinde ise gündem bir kez daha Eurovision'du. TRT yetkililerinin kamuoyundan gizli olarak müzik dünyasındaki bestecilerle yaptığı görüşmelerin sonucu ilk kez 11 Kasım'da açıklandı. 1988 Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemeleri için bu defa 17 besteci ve gruba beste siparişi verilmiş, anlaşmalar yapılmıştı. Melih, son iki yıldır olduğu gibi yine görev verilen besteciler arasındaydı. Bir süre sonra, TRT tarafından seçilen bestecilerden biri olan Attila Özdemiroğlu, işlerinin yoğunluğu nedeniyle yarışmadan çekildiğini açıkladı. Bu durumda finalde 16 bestecinin şarkıları yarışacaktı. Melih yine önceki yıllarda bildiğinden şaşmamış, yarışma için tamamen genç isimlerden oluşan yeni bir grup kurmuştu.

Hey dergisinin 21 Aralık 1987 tarihli sayısında yayımlanan "Gençlere Bir Şans Daha" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Bu konuda yanılmadığımı bundan önceki yıllarda kanıtladım. Çünkü gençlere güvenmem ülkeme en yüksek puanı getirdi. Üstelik, geçtiğimiz yıl 10 besteciden yedisinin benim çizdiğim yoldan yürümesi beni oldukça mutlu etti."

Haberin yayımlandığı günlerde henüz adı konulmamış grup, Seden Kutlubay, Adalet Güzey, Reyhan Soykarcı (Karaca), Gülgün Yıldız ve bir yıl önceki yarışma vesilesiyle tanışıp birlikte çalışmaya başladığı Cihan Okan'dan oluşuyordu. Finalde yarışacak şarkıların ve şarkıcı / grupların isimleri 11

Ocak 1988 günü açıklandı. Melih'in bestesinin sözlerini Zeynep Talu yazmıştı ve şarkının adı "Camdan Bir Ev" idi. Elif İnce'nin de katılmasıyla 6 kişiye çıkan grubun adı ise Grup Efekt olmuştu.

Yavuz Hakan Tok'un 20 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cihan Okan anlatıyor:

"Ben Melih Abi'nin yanına gidip gelmeye başlamıştım o dönem. Cıngıl seslendiriyordum, bazen albüm vokallerine sokuyordu beni. O, hep gençlerin yanındaydı, herkese açıktı. Az yetenekli insanlara bile bir şans verirdi mutlaka. Yapabilir mi, edebilir mi? 'Gel bakalım, bir dene,' derdi. Yapamayanlar da oluyordu arada ama onları elimine ediyordu zaten. 'Camdan Bir Ev' ekibi de öyle oluştu aslında. Dışarıdan birini aramadı Melih Abi. O sırada çevresinde gençlerden kim varsa, onlarla bir ekip kurdu."

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Serhat Hacıpaşalıoğlu anlatıyor:

"Melih proje üretmeyi çok severdi. Hatta bazen takılırdım ona, 'Bak şurada bir ağaç var, hadi ona da bir proje yap,' diye. Birinde küçücük bir renk görse, ışık görse, ondan hemen bir hikâye oluşturabileceğine inanırdı. Belki kendisinde de bu güç vardı ama her dokunduğu kişi bunu kaldıracak kadar altyapılı değildi."

Finalist şarkılar arasında Melih'in adı bir başka şarkıda daha geçecekti o sene. Aslıgül Kırıcı'nın bestesi "Bulutlar"ın düzenlemesini de Melih yapmıştı. İşin ilginç tarafı şarkıyı seslendiren de Sevingül Bahadır'dı. Plak çalışması ve Altın Güvercin'de kazanılan ikincilik, Candan Erçetin ve Sevingül Bahadır'ı bir arada tutmaya yetmemiş, Onlar çoktan tarih olmuş, Sevingül Bahadır bu yarışmaya tek başına katılmıştı. "Bulutlar" şarkısında Sevingül Bahadır'a vokalist olarak eşlik edenler ise Seden Kutlubay ve Elif İnce idi. Yani Melih bu şarkıda kendi ekibinin solistlerini vokalist olarak kullanıyordu. Böylece "Halley"in Türkiye elemelerinde birinci olduğu gün şarkıyı Klips'le birlikte seslendiren Seden ve Sevingül de bir kez daha Eurovision sahnesinde yan yana gelmiş oluyordu. Melih'in uzunca bir süre birlikte çalıştığı İlhan İrem'se bu defa besteci olarak finaldeydi ve kendisinin seslendirdiği "Yurtta Barış Dünyada Barış" adlı şarkının düzenlemesi yine Melih'in bir dönem birlikte çalıştığı Aykut Gürel tarafından yapılmıştı. Dahası İrem'in Ultraviyole adını verdiği grubunda Klips'ten Gür Akad

da vardı. Melih'in yakın zamana kadar birlikte çalıştığı Oya ve Bora ise finalde Turhan Yükseler'in bir bestesini seslendiriyorlardı. Tüm bunlar gösteriyordu ki Melih'in el verdiği genç müzisyenler birer ikişer popüler müzik sahnesinde yerlerini almaya başlıyordu ve devamı da gelecekti.

"Selam Dostlara"

İki senedir film müziği yapmayan Melih, 1987 yılı sonlarında Engin Ayça'nın "Bez Bebek" adlı filmi için besteler yapmıştı. Film 16 Ocak 1988'de vizyona girdi. Filmin açılışında Engin Ayça'nın eşi ve filmin oyuncularından biri olan Gülsen Tuncer, sözlerini de yazdığı bir şarkı seslendiriyordu.

Cumhuriyet gazetesinin 22 Ocak 1988 tarihli sayısında yayımlanan film eleştirisinden:

"Hülya Koçyiğit ve Hakan Balamir'in son derece usta işi oyunları, Melih Kibar'ın ancak gereken yerlerde öykünün altını çizen çok ölçülü müziği, Erdoğan Engin'in görüntüleri de filme katkıda bulunuyor."

29 Ocak'ta Orhan Boran'ın yazdığı ve eşi Güler Boran'ın yapımcılığını üstlendiği televizyon müzikali "Selam Dostlara"nın ilk bölümü TRT TV 1 ekranında yayınlandı. Türkiye'deki ilk televizyon müzikali "Çırpınış"ın bestelerini de Melih yapmıştı ve yıllar sonra bu konuda yapılan ikinci denemede de besteleri yapmak ona kısmet olmuştu. Ayda bir kez ekrana gelecek "Selam Dostlara"nın her bölümünde farklı bir konu işleniyor, konuyla ilgili şarkılarla skeçler iç içe geçiyordu. Konuya göre farklı oyuncular ve şarkıcıların rol aldığı müzikalde, yeri geldiğinde oyuncular da şarkı söylüyordu.

Marmara V.A.P.P.[20]

21 Aralık 1987'de kurulan ikinci Özal hükümetinin Kültür ve Turizm Bakanı Tınaz Titiz, o günlerde hem kültür hem de turizm alanlarındaki sorunlar, çözümler ve yapılabilecekler üzerinde çalışıyordu. Bunun bir uzantısı olarak da Bakan Titiz, 1988 Ocak ayı içerisinde önce tiyatro, klasik müzik ve bale gibi sanat dallarının temsilcileriyle toplantılar yaptı, peşi sıra

---

[20] V.A.P.P. (Video Audio Post Production): Görüntü ve sesle ilgili işlerin yapım sonrası çalışmaları.

da hafif müzikçilerle bir araya geldi. Genellikle sanat kapsamı içerisinde değerlendirilmeyen hafif müzik için yapılan bu toplantı herkesi heyecanlandırmıştı. Atatürk Kültür Merkezi'nde basına kapalı olarak yapılan toplantıya hafif müziğin birçok besteci ve şarkıcısı katıldı, sorunlar konuşuldu, tartışıldı. Bakan Titiz, hafif müzikçilerden sorunları kendisine doğrudan iletmeleri için bir sözcü seçmelerini istedi. Yıllardır müzik dünyasındaki sorunları en çok dile getiren, özellikle telif hakları konusunda en sert ve en radikal çıkışları yapan şüphesiz Melih'ti. Doğal olarak herkesin ortak kararıyla hafif müzikçilerin sözcüsü olarak Melih seçildi. 28 Ocak'ta yapılan ikinci toplantı ise Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Ertan Cireli'nin başkanlığında yapıldı.

Hafta Sonu gazetesinin 5 Şubat 1988 tarihli sayısında Anuş Bakış'ın Müzik '88 adlı köşesinde yayımlanan "…Ve Devlet Hafif Müziği Tanıdı" başlıklı haberden:

"Her iki toplantıda da üzerinde durulan konular, hafif müzik sanatçılarının kurulacak bir pop müzik vakfı çatısı altında birleşmesi. TRT'nin Denetleme Kurulu'na ve hafif müziğin gelişmesini engelleyen diğer sorunlara karşı birlikte mücadele vermeleri… Devletin konserler için salon sağlanmasına yardımcı olması… Çeşitli girişimlerin sinema ve müzik eserlerine ayrılan fondan destek görmesi…"

Konuşulan sorunların ne kadarı çözülebilecek, ortaya atılan fikirlerin ne kadarı hayata geçirilebilecekti, kimse bilmiyordu. Nitekim toplantıdan çıkan öncelikli kararlardan olan bir pop müzik vakfının kurulması kararı bile ancak aylar sonra gerçeğe dönüşebilecekti. İkinci toplantıdan iki gün sonra, 30 Ocak 1988 günü Melih, yeni stüdyosu Marmara V.A.A.P.'ın açılışını yaptı. Açılışın şeref konuğu Müsteşar Ertan Cireli oldu.

Hey dergisinin 8 Şubat 1988 tarihli sayısında yayımlanan "Yeni Stüdyo Gençlerin Hizmetinde" başlıklı haberden:

"Türkiye'de artık dünya standartlarında bir stüdyo var. Ünlü müzisyenlerimizden Melih Kibar'ın açtığı bu stüdyo, Marmara Ses Kayıt Stüdyosu adını taşıyor. Müzik ve sinema eserleri için ayrılan bütçeden müziğe verilen ilk kredi ile kurulan bu stüdyo, 24 manyetik, 24 de dijital olmak üzere toplam 48 kanallı Marmara Ses Kayıt Stüdyosu, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Ertan Cileli tarafından açıldı.

En doğal sesin elde edilebildiği ve dijital kayıtların Atari Bilgisayar ile yapıldığı stüdyo, 310 metrekarelik bir alan üzerine kuruldu ve toplam 198.000.000 liraya mal oldu. Açılış sırasında stüdyo ile ilgili bilgiler veren Melih Kibar, stüdyoda öncelikle Melki Prodüksiyon'un işlerinin yapılacağını belirterek 'Burayı yoz müziğin kapısından giremeyeceği bir yer olarak yaşatmak istiyoruz,' dedi."

Daha sonraları Melki olarak anılacak bu stüdyo, Melih'in hayatının kalan kısmının büyük bir bölümünü geçireceği yerdi. Etiler, Cengiz Topel Caddesi'ndeki bir apartmanın 300 metrekarelik bodrum katı büyük uğraşlar sonucu hem modern cihazlarla donatılmış bir stüdyo olmuş, hem de yaşam alanlarıyla birlikte Melih'in ofisi ve Melki Prodüksiyon'un işlerinin yürütüldüğü bir merkez olarak kullanılacak hale getirilmişti.

"Ben çayı açık ve limonlu içerim!"

Eurovision Şarkı Yarışması 1988 Türkiye finali için finalist ekipler 8 Şubat'ta Ankara'ya gittiler. Tıpkı son iki yıldır olduğu gibi, final yine Arı Stüdyosu'nda, canlı orkestra eşliğinde yapılacaktı. Provalar, finalin yapılacağı cumartesi gecesine kadar aralıksız devam etti.

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Melih Ankara'da ama provalar sırasında orguna ihtiyacı oluyor; org da İstanbul'da. Tam da o sırada ablam bir arkadaşıyla birlikte briç turnuvasına katılmak üzere arabayla Ankara'ya gidecek. Orgu da arabaya koyduk, onlar götürecek. Tam kış günü, yollarda buzlanma var. Ablamlar yolda ciddi bir trafik kazası geçiriyorlar. Araba takla atıyor, ters yüz oluyor. Neyse ki kimseye bir şey olmadan Ankara'ya varıyorlar. Ablam, orgu teslim etmek için Melih'le buluşuyor, 'Çok feci bir kaza geçirdik,' diye anlatmaya başlıyor. Melih lafın gerisini dinlemeden, hemen 'Orgum nasıl?' diye soruyor. Ablam bunu gülerek anlattı bize, 'Biz ölümden döndük, Melih, orgunu sordu bize,' diyerek."

13 Şubat 1988 gecesi bütün ülkede nefesler tutulmuş, televizyon başında heyecanlı bekleyiş başlamıştı. Turhan Yükseler yönetimindeki büyük orkestranın yaptığı açılışla başlayan gece, sunucu Canan Kumbasar'ın sahne-

ye gelmesi ile devam etti. Yarışma süresince Melih, dördüncü sırada yarışan "Bulutlar" ve 12'nci sırada yarışan "Camdan Bir Ev" için iki kez orkestra şefi olarak yerini aldı. Performanslar tamamlandıktan sonra sahneye gecenin konukları olarak Türkiye'de çok popüler olan İtalyan ikili Al Bano ve Romina Power çıktı. Gecenin sonunda dereceye girenler açıklandığında Melih'e bir kez daha ikincilik düşmüş, "Camdan Bir Ev" yedi kişilik jürinin oylarıyla ikinci seçilmişti. Birinci ise "Sufi" adlı şarkısıyla Mazhar-Fuat-Özkan olmuştu.

Stüdyonun işleri yavaş yavaş oturmaya başlamış, Marmara V.A.P.P. kısa sürede müzisyenlerin uğrak noktalarından biri haline gelmişti. Onno Tunç ve Attila Özdemiroğlu başta olmak üzere çok sayıda müzisyen hem albüm hem de reklam müzikleri kayıtları için orayı tercih ediyor, stüdyonun geleni gideni eksik olmuyordu. Melih'in iki yıl önce Hollanda'da tanışıp Türkiye'ye davet ettiği Istvan Leel-Ossy, stüdyonun ses mühendisi olarak işe başlamıştı. Melih, İstanbul'da ona bir ev tutmuş ve stüdyonun sesle ilgili tüm işlerinde onu görevlendirmişti.

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Istvan Leel-Ossy anlatıyor:

"Türkiye'de o güne dek yapılmış en profesyonel stüdyoydu. Kurulum aşamasında çok zorluklar yaşadık. Uzun süre inşaat işleri devam etti. Sonra çalışmalara başladık. Reklam müzikleri, başka kayıtlar… Birlikte sayısız iş yaptık."

Melih, reklam müzikleri ve albüm kayıtlarında vokalist olarak birlikte çalıştığı Cihan Okan'ı ise Istvan'ın yanına asistan olarak vermişti.

Yavuz Hakan Tok'un 20 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cihan Okan anlatıyor:

"Bana 'Şu tonmaysterlik işini öğren bakalım biraz,' dedi. Ben de Istvan'la takılmaya başladım. Hatta şöyle bir şey de oldu: Ben okulda Fransızca eğitim aldığım için İngilizcem pek iyi değildi. Melih Abi, Istvan'la aramızdaki diyaloğu sağlasın diye İngilizce bilen bir tanıdığını stüdyoya çağırdı. Ben, aylar boyunca tercüman vasıtasıyla Istvan'dan işi öğrendim. Istvan ayrıldıktan sonra da aşağı yukarı üç-dört sene tek başıma stüdyoda tonmayster olarak çalıştım. Bir taraftan da bana cıngıl yapmayı öğretti Melih Abi. Bir reklam işi geldiği zaman 'Sen olsan ne yapardın?' diye soruyordu. Ben bir şey

hazırlıyordum, o bana hatalarımı söylüyordu. 'Bak yanlış yapmışsın çünkü kendi egona yenilmişsin. Firmanın istediği şu ama sen kendi istediğini yapmışsın," gibi tenkitler yapardı. Tam bir öğretmen gibiydi..."

Yavuz Hakan Tok'un 12 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Yonca Lodi anlatıyor:

"Melih Abi kendini hiçbir zaman kendi yaşının insanı olarak görmediği için hep genç insanlarla, genç müzisyenlerle bir arada olmayı tercih ederdi. Hiç kimse de yadırgamazdı bunu çünkü onun ustalardan duymaya alışık olduğumuz türden ağdalı bir dili yoktu. 'Şunu şöyle yap, bunu böyle yap, benim dediğim doğrudur' demezdi. 'Bunu da böyle mi yapsak, hadi bir de böyle yapalım,' der, bizden de bir şeyler öğrenmeye çalışırdı. Öğretmeye değil, çalışmaya hevesliydi. Tabii ki onun ne kadar engin bir müzik adamı olduğunun hepimiz farkındaydık ama o sanki kendinin farkında değilmiş gibi davranırdı. 'Yahu biraz Melih Kibar olsana!' derdim bazen ona. Gülerdi."

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Onur Mete anlatıyor:

"Yaptığı işte çok titiz, çok detaycıydı. Bitmiş bir iş için bile daha iyi nasıl olabilir diye kafa yorardı. 'Bir değişiklik yapmak istiyorum,' deyip bizi tekrar stüdyoya çağırdığı, her şeyi baştan kaydettiğimiz zamanlar olmuştur. Özellikle cıngıllarda sadece teknik olarak iyi şarkı söylememizin yetmeyeceğini, şarkı söylerken ifademizin de çok önemli olduğunu vurgulardı. 'Gülümseyin,' derdi bize, 'Gülümsemenizi duymak istiyorum.'"

Yıllar sonra müzik sektörünün önemli menajerlerinden biri olacak Funda Sanlıman da o günlerde Melki kadrosuna dâhil olmuştu.

Yavuz Hakan Tok'un 25 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Funda Sanlıman anlatıyor:

"Daha yaşım çok küçük ama evliyim, üç yaşında bir çocuğum var, bir yandan üniversiteye devam ediyorum ama çalışmak da istiyorum. Ne yapmam lazım diye düşünürken alt kat komşum, Admar reklam ajansının sahibi Muammer Öztat, 'Melih Kibar bir asistan arıyor, istersen git bir görüş,' dedi. Müzik işinden hiç anlamam, nasıl olur, ne yaparım derken bir gidip şansımı denemeye karar verdim. Melih Bey'in Alman Liseli olduğunu biliyorum. Ben de İtalyan Liseliyim. 'Aynı dili konuşuruz herhalde,' diye dü-

şündüm. Gittim. Melih Bey odasında oturuyordu. Kendimi tanıttım, 'Size nasıl yardımcı olabilirim?' diye sordum. Bana ilk lafı şu oldu: 'Ben çayı açık ve limonlu içerim!'

'Peki Melih Bey, ben sizin çayınızı getiririm,' dedim ve öyle başladım işe. Başladım ama kendime oturacak bir yer bulamıyorum. Sonunda Melih Bey'e sordum. Bana bir yer gösterdi, 'Burası santral, telefonlara bakacaksınız,' dedi. Şaşırdım biraz tabii. 'Neden?' diye sordum. 'Çünkü santral bir şirketin beynidir,' dedi. 'İçeride neler oluyor, dışarıdan kimler arıyor, bunları ben sana öğretemem; ancak santralde oturarak öğrenirsin.' Sonra zaman içerisinde ben Melih Bey'i tanıdıkça, işin her alanında onun hayatını kolaylaştırmaya başladım. Olan bitene hâkim oldum ve altı ay sonra artık o stüdyonun müdürüydüm. O zaman bana, 'Senin bunları yapabileceğini zaman içerisinde gördüm. İnisiyatif verilmez; alınır ama bunu sana en başta söyleyemezdim,' dedi."

28 Mayıs 1988 gecesi, beşinci ölüm yıl dönümünde Çiğdem Talu'yu anmak için dostları bir kez daha bir aradaydı. Zeynep ve Melih'in başı çektiği gecede Erol Evgin, İlhan İrem, Nil Burak, Zerrin Özer, Yeliz, Coşkun Demir, Haldun Dormen ve Rıza Silahlıpoda, Çiğdem'i onun yazdığı şarkılarla yâd ettiler. O geceden gazetelere düşen bir haber, Zeynep ve Melih Kibar'ın Erol Evgin'le çalışmak için kolları sıvadığı şeklindeydi. Ne var ki bu üçlünün birlikte yapacakları şarkılar için henüz biraz daha zaman vardı. Nitekim temmuz ayında "Erol Evgin '88" adı verilmiş kaset piyasaya çıktığında, albümde Melih'in sadece düzenlemelere imza attığı görülecekti.

Casio

1989 Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemeleri için 27 Eylül günü toplanan Seçici Kurul, bu defa sekiz besteci belirledi. Melih, yine seçilen besteciler arasındaydı. Ancak bu defa şartnamede bir değişiklik yapılmıştı ve dileyen bütün bestecilerin katılabileceği ikinci bir eleme daha yapılacaktı. Bu elemeye katılanlar arasından da sekiz beste seçilecek, böylece finalde 16 şarkı yarışacaktı.

Melih'in Yamaha firmasından, Türkiye distribütörlüğünü Beko'nun yaptığı Casio firmasına transfer olduğu haberi ağustos ayında duyulmuştu.

Habere göre Casio-Melih Kibar Müzik Dünyası adı verilmiş bir programla Melih ve ekibi, meraklılarına org dersleri verecekti. Casio Müzik Okulu, ekim ayında Beko Ticaret'in Şişli Kent Sineması yanında yer alan mağazasında yapılan bir davetle açıldı. Eser ve Engin Noyan çiftinin söylediği şarkılarla başlayan davet, Attila Atasoy'un Melih'in orgu eşliğinde söylediği şarkılarla devam etti. Açılışa katılanlar arasında Bedia Muvahhit, Esin Engin, Zeynep Talu gibi isimler göze çarpıyordu.

Kasım ayında Melih için reklam müziği kariyerinde sevindirici bir gelişme yaşandı. Müziklerini Melih'in yaptığı iki reklam filmi birden 1988 yılı Londra Uluslararası Reklam Ödülleri için aday olmuştu. Dünyanın dört bir yanından başvuran reklam ajanslarının ürettikleri reklam filmleri, afişler ve kampanyaların değerlendirildiği bir yarışmaydı bu. Aday seçilen reklam filmlerinden biri Ersu meyve sularının, diğeri ise Wella saç jölesinin reklam filmiydi. Her iki film de Melih'in sıklıkla çalıştığı ajanslardan biri olan A4 Reklam Ajansı tarafından tasarlanmış ve Ali Tara tarafından çekilmişti. Binlerce başvuru arasından seçilip aday olduğu bu prestijli ödüle ait finalist sertifikaları, Melih'in çerçeveletip yıllar boyunca saklayacağı birer anı olacaktı. Aynı günlerde "İstanbul Efendisi" adlı müzikli oyununun televizyona aktarılması için çalışmalara başlanmıştı. 1983-1984 sezonunda İstanbul Devlet Tiyatrosu tarafından sahnelenen oyunun televizyon versiyonunda yeni oyuncularla beraber eski kadrodan oyuncular da vardı. Bu yüzden Melih bütün şarkıları yeniden düzenledi ve kendi stüdyosunda yeni oyuncularla kayıtlar yaptı. Üç perdelik oyun televizyon için üç bölümlük bir dizi haline getirilmişti ve ilk bölüm 28 Kasım 1988 günü ekrana geldi.

Eurovision Türkiye finalinde yarışacak 16 şarkı ve şarkıları seslendiren şarkıcı / gruplar TRT tarafından 22 Aralık'ta açıklandı. Melih, yine gençlerden oluşan bir grupla katılıyordu yarışmaya. Sözleri Zeynep Talu tarafından yazılmış "Hayır" adlı şarkısını Cihan Okan, Jeyan Erpi ve Belma Sera birlikte seslendirecekti. Finalde yarışacak diğer bestecilere bakıldığında ise ortaya çıkan tablodaki en ilginç detay, Melih'in yarışmada ilk kez hocası Timur Selçuk ile rakip olmasıydı. Finalde Timur'un iki bestesi vardı. 1975 Eurovision'unda Melih'e sinyal müziğini besteleterek ona besteciliğe giden yolu açan ve sonraki yıllarda Melih'in çok sayıda bestesini düzenleyen Timur, şimdi öğrencisi ile aynı elemede yarışacaktı.

"Hisseli" geri dönüyor

Türkiye'de müzikaller devri, 1986 yılında Egemen Bostancı'nın yılında ölümüyle kapanmış, 9 Şubat 1987 gecesi şüpheli bir yangın sonucu kullanılamaz hale gelen Şan Tiyatrosu'yla beraber müzikaller devrinin anıları da kül olmuştu. 1988'in son aylarında Haldun Dormen, "Hisseli Harikalar Kumpanyası"nın devamını yazmaya koyuldu. Artık böylesi prodüksiyonları sahnelemek çok zordu ama bu proje pekâlâ bir televizyon dizisi olabilirdi. Dormen ilk taslakları hazırladıktan sonra, eski ekibi tekrar bir araya getirebilmek için görüşmelere başladı ve görüştüğü ilk isimlerden biri Melih oldu. Melih'in bu dizi için yeni şarkılar yazmasını istiyordu Haldun Dormen. Bu yeni şarkıların sözlerini ise Dormen'in uzun süredir birlikte çalıştığı Çetin Akçan yazacaktı. Çetin Akçan, ilk kez 1983 yılında, yine Haldun Dormen'in yazıp yönettiği "Şen Sazın Bülbülleri" müzikali için şarkı sözleri yazmıştı. Bir dönem Nilüfer'le evli olan Çetin Akçan, o dönemde pop müzik piyasası için yazdığı şarkı sözleriyle de adından söz ettirmişti. Melih ve Çetin Akçan, "Hisseli Harikalar Kumpanyası"nın televizyon dizisinde ilk kez birlikte çalışacaklardı ama bu iş birliği, sonrasında da uzunca bir süre devam edecekti.

1989 yılı geldiğinde Melih bir yandan Casio Müzik Okulu ile ilgili çalışmalarına devam ediyor, bir yandan da zamanının büyük bölümünü, yıllardır olduğu gibi yine reklam müziklerine veriyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 21 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cihan Okan anlatıyor:

"Bir yandan çok yoğun çalışıyoruz ama Melih Abi sayesinde çok da eğleniyoruz stüdyoda. Benim Günay Restoran'da çalıştığım dönemde Melih Abi çok sık gelir giderdi oraya. Günay'ın muhasebesini yapan Şenol vardı. Bir gün onunla sohbet ederlerken Melih Abi olta atmış, 'Ben bu Cihan'ı hiç sevmiyorum, tuhaf tuhaf hareketleri var,' demiş. Şenol da 'Haklısın Abi, bazen burada da saçma sapan konuşuyor,' diye cevap vermiş. Sen misin öyle diyen? Ertesi gün Melih Abi, Şenol'a telefon açıp, 'Ben Cihan'ı işten kovdum. Zaten sen de onun hakkında kötü şeyler söylemiştin,' demiş. Şenol da beni çok severdi. Çok şaşırmış, üzülmüş. 'Abi ben onu öylesine söyledim, yapma etme,' demiş ama bakmış Melih Abi gayet ciddi, 'Yok yok işe yaramaz bir adam Cihan,' diyor. Çok canı sıkılmış.

Melih Abi bana bunu anlattı. Ben de ertesi gün Günay'a gidince, 'Yazıklar olsun Şenol sana, Melih Abi'ye neler demişsin benim hakkımda, beni işten kovdu,' diye sitem ettim. Çok bozuldu. 'Ben stüdyoya geleceğim, bu iş düzelteceğiz,' diye beni ikna etmeye çalışıyor. Melih Abi'yi aramış, o da 'Gel o zaman stüdyoya. Cihan'ı da çağıracağım, konuşalım,' demiş. Bir gün sonra stüdyoda buluştuk, karşılıklı oturuyoruz. Melih Abi'yle biz atışmaya başladık. O beni gösterip, 'Berbat bir herif bu!" diyor, ben ona 'Benimle adam gibi konuş, ayağını denk al!' diye çıkışıyorum. Sesler yükseldi, ayağa kalktık, artık birbirimize gireceğiz neredeyse. Şenol alı al moru mor oldu. Araya girmeye çalışıyor, 'Yapmayın, etmeyin ne olur,' diye yalvarıyor. Melih Abi'ye ben gülmemek için kendimizi zor tutuyoruz. Sonra patladık tabii. Şenol bir ay benimle konuşmadı."

"Ben yarışmadan çekiliyorum!"

1989 yılı mart ayının ilk haftası Melih, Eurovision elemeleri için bir kez daha Ankara'ydı. Orkestra provalarının başladığı gün, Stad Oteli'ndeki odasında Ankara'dan gelecek kargoyu bekliyordu. İstanbul'dan ayrılırken yetişmediği için yanına alamadığı orkestra partisyonlarının bilgisayar çıktıları kargoyla eline ulaştığında ise neye uğradığını şaşıracaktı.

Otel lobisinden telaşlı adımlarla geçerken Garo durdurdu onu. Yarım saattir resepsiyon telefonunda hararetle konuşan Melih'in ne konuştuğunu duyamasa da halinden ve tavrından bir sorun olduğunu anlamıştı.

"Hayrola Melih, ne oluyor? Bir problem mi var? Kime sinirlendin? Nereye gidiyorsun?"

"Ben yarışmadan çekiliyorum Garo!"

"Haydaaa! O da nereden çıktı şimdi?"

"Çekiliyorum. Mümkün değil yetişmez. Hayatta olmaz! İmkânı yok!"

"Ne yetişmez? Ne oldu? Gel otur şöyle bir sakinleş."

"Bülent Osma'yla konuşmaya gidiyorum. Telefonda söylemişler ona da zaten. Bizim yarınki provayı iptal etmiş."

"Hiçbir şey anlamadım. Güzel güzel bir anlat, ondan sonra gerekirse beraber gideriz. Gel."

Garo kolundan çekerek lobideki koltuklara oturttu Melih'i.

"Baksana şu partisyonlara Garo. Hepsi yanlış."

"Bakayım." Garo şöyle bir göz attı Melih'in elindeki nota kağıtlarına. "Nasıl oldu bu?"

"Bilgisayar hatası. Hepsi birbirine girmiş. Ben nasıl partisyon yazayım bu saatten sonra? Koca orkestra… Aradım hemen TRT'yi. Onlar da Osma'ya söylemişler. 'Melih'in yarınki provasını iptal ederiz, partisyonlar yeniden yazılana kadar süre tanırız,' demiş. Mümkün değil. Dünya yıkılsa yetişmez. Rezil olamam ben provasız çıkıp. Gidip söyleyeceğim. Çekiliyorum ben."

"Yahu delirdin mi? Bunun için yarışma bırakılır mı?"

"E ne yapayım? Bu saatten sonra hayatta yetişmez."

"Eh be Melih. Nuh diyorsun peygamber demiyorsun yani. Bir sakin ol. Yetişir. Yetiştiririz. Ben de yardım ederim. Ne olacak? Bu gece uyumayız olur biter."

Garo Mafyan'ın yardımıyla bir gün içinde yeniden yazılan partisyonlar, Melih'in son dakikada yarışmadan çekilme kararı almasını engellemişti. Nitekim 11 Mart gecesi yapılan canlı yayında "Hayır" adlı şarkının orkestra tarafından çalınmasında da grubun icrasında da bir sorun yaşanmadı.

Yavuz Hakan Tok'un 21 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cihan Okan anlatıyor:

"Onun öyle anlık vazgeçmeleri meşhurdu. Bir sabah gelir, 'Cihan ben stüdyoyu kapatıyorum,' der. 'Abi yine ne oldu?' diye sorarım, 'Yok yok, kesin kapatıyorum,' der. Sonra sakinleşir ama o an çok ciddidir. Bir keresinde de bana 'Cihan ben artık yapamıyorum, al stüdyoyu sen çalıştır, bana da kârdan üç beş kuruş bir şey verirsin,' demişti, hiç unutmuyorum."

Yavuz Hakan Tok'un 4 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda, Stüdyo Melki'de 10 yıla yakın bir süre çalışan Aysun Kırtaş anlatıyor:

"Melih Bey'in o çocuksu tarafının farkına varıp, idare etmeyi bilirsen, onu yönlendirebilmek, motive edebilmek o kadar da zor değildi aslında. Çok ani öfkelenebilen birisiydi, evet ama sen onu o kadar çok seviyorsun ve içinde en ufak bir art niyet olmadığının o kadar farkındasın ki her şeyi tolere edebiliyorsun. Bizi kaç kez kovdu ama kaç kez... Kovuyordu, kızıyordu, sonra hiçbir şey olmamış gibi kaldığımız yerden devam ediyorduk. Onunla kısa süreli çalışıp ayrılanlar, onu anlayamayanlar oldu hep."

Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finali, 11 Mart 1989 gecesi TRT Arı Stüdyosu'ndan yapılan canlı yayınla ekrana geldi. TRT yönetimi yarışmanın şartnamesinde yaptığı değişiklikle finalin oylamasını yıllar sonra yeniden halk jürisine bırakmıştı. 16 şarkının performansı tamamlandıktan sonra sekiz ilde kurulmuş halk jürileri tıpkı Avrupa finallerinde yapıldığı gibi sırayla puanlarını açıkladılar. Sunuculuğunu Güler Kazmacı ve Bülent Özveren'in yaptığı gecenin sonunda jüri puanlarının toplamı Timur Selçuk'un bestesi "Bana Bana"nın birinciliğini ilan ediyordu. Melih ise Türkiye finallerinde o güne dek aldığı en düşük puanı almış ve "Hayır", 16 şarkı arasında ancak 14'üncü olabilmişti.

"Yolun Yarısı"

Televizyon için hazırlanan ve çekimleri yılın ilk aylarında tamamlanan "Hisseli Harikalar Kumpanyası" dizisinin ilk bölümü 4 Nisan 1989 gecesi ekrana geldi. Dizide müzikalin eski versiyonundan görüntüler ve şarkılar da kullanılmıştı. Artık hayatta olmayan Adile Naşit ve anlaşma sağlanamayan Mehmet Ali Erbil dışında eski kadro bir araya getirilmiş, yanı sıra kadroya yeni oyuncular da dâhil edilmişti. Bu müzikal dizide Erol Evgin, yıllar sonra ilk kez yeni Melih besteleri seslendiriyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 24 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih'le uzun yıllar birlikte çalışan müzisyen Serdar Şensezgin anlatıyor:

"Stüdyo gündüzleri dolu olduğu için 'Hisseli Harikalar Kumpanyası'nın kayıtlarını gece geç saatlerde yapıyorduk. Vokalleri ben, Seden Kutlubay, Sevingül Bahadır, Cihan Okan, Jeyan Erpi ve o zaman soyadı Altın olan Sertab Erener yapıyorduk. Dizide rol alan ve şarkı söyleyen oyuncular da kayda geliyordu. Bayağı kalabalığız, 20-25 kişi var. Saatlerce kayıt yapmışız,

yorulmuşuz. Sabaha karşı kayıt bitiyor, ışıklar söndürülüyor, dolaptan bir viski şişesi çıkıyor. Melih, 'Bakın şimdi gelecekler,' diyor ve biz müzikalin eski kadrosundan o gün hayatta olmayanların da aramıza geldiğini düşünerek hep birlikte şarkılar söylüyoruz."

21 Nisan'da Melih, Türk Tanıtma Vakfı'nın düzenlediği Türkiye'yi Tanıtma Haftası etkinliklerine katılmak için kalabalık bir grupla birlikte Çin'e hareket etti. Ekipte Coşkun Demir ve Ayşegül Aldinç'in yanı sıra Neşet Ruacan Orkestrası, modacı Ayla Eryüksel, Türk yemeklerini tanıtmak üzere Maçka ve Efes otellerinin aşçıları, mankenler ve fotoğraf sanatçısı Sıtkı Fırat gibi farklı alanlardan isimler de vardı. Türkiye'yi Tanıtma Haftası etkinlikleri Çin'in Pekin, Sincan, Çuhe ve Cina şehirlerinde yapılacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Coşkun Demir anlatıyor:

"Verdiğimiz konserlerde Çinlilerin bizim şarkılarımıza gösterdiği reaksiyonu unutamam. Özellikle 'Gül Yanaklım', 'Hele Hele' gibi hareketli şarkılarımda deli gibi eğleniyor, eşlik ediyor, alkışlıyorlardı. O seyahatten hatırladığım bir şey de Melih'in ekibin en popüler kişisi olmasıydı. Sürekli yaptığı şakalar, anlattığı fıkralarla hepimizi güldürüyordu. Çince 'Merhaba' demeyi öğrenmiş hemen. Bize de öğretti. Herkes birbirini gördüğünde 'nihao' diyerek selamlıyordu. İstanbul'a döndükten sonra da bu espri bir süre devam etti aramızda."

Aynı günlerde Çin'de öğrenci ve işçiler tarafından başlatılan protesto gösterilerinin yarattığı tansiyon giderek yükseliyordu. Neyse ki Türk Tanıtma Haftası etkinlikleri bu durumdan etkilenmeden tamamlanabildi. Ekibin İstanbul'a dönmek üzere uçağa bindiği 13 Mayıs günü, 300.000'i aşkın öğrenci ve işçi Tiananmen Meydanı'nı işgal etmişti. Türk ekibi, sonu kanlı bitecek olayların ortasında kalmaktan kıl payı kurtulmuştu.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Coşkun Demir anlatıyor:

"Bizi havaalanına zar zor gönderdiler. Alana gittiğimizde tüm Çin karışmıştı zaten. Zor kaçtık oradan."

Daha çok küçük yaşlarından itibaren babasıyla birlikte yurt dışı seyahatlerine çıkmaya başlamış, yıllar içinde de bulduğu her fırsatta bu seyahatleri sür-

dürmüştü Melih. Mesleği sayesinde daha önce gitmediği yerlere gitmek fırsatını da yakalamıştı sık sık. Çin de bunlardan biri olarak anılarında kalacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 10 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cem Özer anlatıyor:

"Bir gün Melih'e 'Bunca yıldır o kadar yer gezdin. Dünyada en çok nereyi seviyorsun?' diye sordum. 'Çin,' diye cevap verdi. Nedenini sordu. 'Ben Çin normlarına göre çok yakışıklı bir adamım. Orada bana çok ilgi gösteriyorlar, çok itibar görüyorum,' dedi.

28 Mayıs 1989 gecesi, ölümünün altıncı yılında Çiğdem Talu bir kez daha anıldı. Boğaziçi Üniversitesinin Bizim Tepe tesislerinde yapılan geceye bir süre önce dizi için bir araya gelmiş olan "Hisseli Harikalar Kumpanyası" ekibi de katıldı. Gecenin sunuculuğunu Melih yapacak, piyanosunun başına geçip Çiğdem'le ortak yazdıkları şarkıları çalarken, "Hisseli Harikalar Kumpanyası"nın yeni versiyonuna dair bol bol espri yapıp herkesi güldürecekti.

22 Eylül 1989 günü Melih, Eurovision Şarkı Yarışması için bir kez daha TRT ile anlaşma imzaladı. Bu defa 10 besteciye sipariş verilmişti ve listede son beş yıldır olduğu gibi yine Melih de vardı. Melih'se o günlerde yıllar sonra yeniden bir müzikal için çalışıyordu. Haldun Dormen'in bu defa kendi tiyatrosu hesabına yapacağı bir müzikaldi bu. "Hisseli Harikalar Kumpanyası"nın televizyon versiyonu nedeniyle Haldun Dormen'le tekrar bir araya gelmesi, bu yeni projenin de kapısını açmış ve Dormen, Kemal Uzun'la birlikte yazdığı "Yolun Yarısı" adlı müzikalin şarkılarını Melih'e sipariş etmişti. Şarkı sözlerini yine Çetin Akçan yazıyordu.

Müziklerini Melih'in yaptığı "Küçük Nasrettin" adlı çocuk oyunu 1983-1984, 1984-1985 ve 1988-1989 sezonlarından sonra 1989-1990 sezonu için, ekim ayında bir kez daha perdelerini açarken, 14 Aralık 1989 gecesi "Yolun Yarısı" müzikali Dormen Tiyatrosu'nda sahnelenmeye başlandı. Başrollerini Nevra Serezli ve İsmet Üstekin'in üstlendiği oyunda Fikret Kuşkan, Demet Akbağ, Ceylan Palay ve Defne Halman gibi genç oyuncular rol alıyordu. Melih ve Haldun Dormen'in yıllar önce imza attıkları müzikaller kadar büyük bir prodüksiyon değildi; zira her şeyden önce salon buna müsait değildi.

Haldun Dormen'in ilk baskısı 2001 yılında Oğlak Yayınları tarafından yapılan "İkinci Perde" adlı anı kitabından:

"Melih'in olgunluk devrinin eserleri olarak adlandırdığım şarkıları bizleri çok mutlu ediyordu. Hele 'Çizgiler' adlı şarkı bence Türkiye'de yazılmış en güzel şarkılardan biri olmuştu. Nevra da yaşlanmakta olan bir kadının yüzünde beliren çizgileri anlatan şarkıyı mükemmel bir yorumla söylüyor ve daha provalarında bile hepimizi heyecanlandırıyordu."

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Nevra Serezli anlatıyor:

"Birinci perdenin finalinde söylediğim 'Çizgiler' şarkısı hepimizi çok etkiliyordu. Şarkının finalinde kadının 'Gelin bütün çizgiler, yüzüme dizilin, artık korkmuyorum sizden' diyerek isyan edişinde tüylerimiz diken diken oluyordu. Müthiş bir besteydi ve çok da zor bir şarkıydı. Ben profesyonel şarkıcı değilim; bir müzikal oyuncusuyum. Kimse de benden profesyonel şarkıcı performansı beklemeyecek, onu biliyorum ama yine de şarkıyı stüdyoda kaydedeceğimiz gün çok heyecanlandım. Sabahtan temrinler yaptım, çalıştım.

Stüdyoya girdim. Gayet güzel söylüyorum ama şarkının bir yerinde yüksek bir yer var, oraya çıkmak için kendimi kasıyorum, nefessiz kalıyorum, olmuyor. 'Olmadı, bir daha alalım,' diyorum. Bir daha, bir daha… En sonunda Melih diğer taraftan yanıma geldi. 'Çok fena kasıyorsun. En yüksek notaya detonesiz çıkmak istiyorsun. Nevra, benim istediğim bu değil,' dedi. 'Ben bir oyuncuyu duymak istiyorum. Sen detone olmadan söyleme derdinden, sözlerin asıl anlamı yok ediyorsun. Lütfen şarkıyı söylerken bana şarkının sözlerini aktar. Benim senden tek istediğim bu.' Bana 'My Fair Lady' müzikalinde Rex Harrison'ın söylediği 'I've Grown Accustomed To Her Face" şarkısını örnek verdi. Rex Harrison o şarkıyı konuşur gibi söyler fakat o kadar etkileyicidir ki, dinlerken gözleriniz dolar. 'O şarkıda adamın ne kadar güzel sesi olduğunu ya da şarkıyı ne kadar güzel söylediğini fark ediyor muyuz? Hayır. Verdiği duygu kalbimize işliyor. Sen de burada onu hissettireceksin,' dedi Melih ve ben o şarkıyı tam onun istediği şekilde, cümlelere anlam kazandırarak söyledim. Çok mutlu oldu. Dinleyen herkes de bayıldı.

Sonra Melih bana 'Bu şarkıyı oyun sırasında katiyen banttan okumayacaksın, her gece canlı okuyacaksın!' dedi. 'Melih delirdin mi sen? Sesim

kısılır, nasıl söylerim?' diyorum, 'Kısılsın, kısık söylersin' diyor. 'Şarkının anlamını şimdi buldun, gerisi hiç önemli değil. Ben altyapıyı yapacağım, sen oyunda bu şarkıyı canlı söyleyeceksin!' Gerçekten de ben her oyunda, o şarkıyı canlı söyledim. Söylerken ben ağlardım, karşımda seyirci ağlardı. Sesimin kısık olduğu günler oldu, hasta olduğum günler oldu ama hep Melih'in o sözleri geldi aklıma: 'Sen kelimeleri duyur, cümleleri duyur. En yüksek notaya çıkıp çıkmaman hiç önemli değil. Yeter ki şarkıya anlam ver.' Bundan daha güzel bir öğreti olabilir mi? Melih'ten aldığım müthiş bir derstir bu."

O günlerde Melki en yoğun günlerini yaşıyor, bir taraftan albüm kayıtları, bir taraftan reklam işleriyle, neredeyse günün 24 saati arı kovanı gibi işliyordu. Melki Prodüksiyon bir taraftan tanıtım organizasyonları da yapmaya başlamış, bunun için stüdyonun üst katında ayrı bir ofis açılmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Merve'nin doğumuna birkaç ay kala turizm acentesindeki işimden ayrılmıştım. Patronum doğumdan sonra dönerim diye tamamen işten çıkarmamıştı beni ama doğumdan sonra ben bebeğime benden başka kimse bakamaz psikolojisine girdim ve tekrar çalışmaya başlayamadım. Bir gün evdeki duvar kağıtlarının çiçeklerini sayarken buldum kendimi. Melih 'Bu olabilecek bir şey değil, sen tekrar çalışmaya başla,' dedi. Eski çalıştığım yere dönmem de mümkün değildi. Birlikte çalışmayı teklif etti. 'Melki'nin tanıtım işleri için zaten birilerine ihtiyacım var, sen yap,' dedi bana. O zamanlar daha küçük küçük tanıtım organizasyonları yapmaya başlamıştı Melki."

Çeşitli firmalara ve oteller için yurt dışından gelen turist kafilelerine yönelik özel gece organizasyonlarının planlandığı bu birimde, o dönemde çalışanlardan biri de Candan Erçetin olacaktı.

Hürriyet gazetesi Kelebek ilavesinin 30 Temmuz 2005 tarihli sayısında "Onun Kaldığı Yerden Devam Etmek Zorundaydık" başlığıyla yayımlanan ve Sibel Arna tarafından yapılan röportajda Candan Erçetin anlatıyor:

"Ben üç yıl Melih Abi'nin şirketi Melki Tanıtım'da çalıştım. Onu hatırladığımda aklıma tek bir kelime değil ama bir tanımlaması geliyor. Mutfağımızdan mesul Kazım kardeşimizi çağırır ve 'Kazımcığım, bana hani şu şeffaf

kaplara doldurup, içine küçük beyaz taş parçacıkları atıp, demir çubuklarla karıştırdığınız koyu kırmızı içecekten getirir misin?' derdi. Sadece çay istemek için dahi beyin kıvrımlarını böylesine kullanan çok usta bir hatipti.

Aynı işte çalışırken bir gün 'Biliyor musun senden şarkıcı olmaz' dedi, 'Neden abi?' dedim, 'Çünkü sen bir şarkıcı için fazla akıllısın, çok soru soruyorsun,' dedi. Bu, yargılamak ya da moralimi bozmak için değildi. Beni profesyonel yaşamın zorluklarına karşı kendi üslubunca uyarıyordu, 'Git başka işte başarılı ol, yoksa üzülürsün,' diyordu. Haklıydı. Ben de zaten başarıyı uzun yıllar hep başka mesleklerde yaşadım."

Hepinizi kovuyorum!

"Bu, nedir bu?" Melih, elindeki kâğıdı kızgınlıkla sallayarak girmişti odaya. Asistanının az önce bilgisayardan çıktı alarak masasına bıraktığı kağıttı bu. "Ne nedir Melih?" Ethel soran gözlerle bakıyordu Melih'e. Önündeki bilgisayar ekranına öyle gömülmüştü ki, Melih'in kızgın sesi yerinden sıçratmıştı onu. Melih, cevap vermek yerine elindeki kâğıdı fırlatıp attı odanın ortasına. Ethel'in karşı masasında oturan Candan da ayağa fırlamıştı telaşla. Belli ki bir şeyi yanlış yapmışlardı. Melih bu kadar sinirlendiğine göre önemli bir hata olmalıydı ama ne? Ne olduğunu anlamaya fırsat kalmadan Melih bir hışımla önce Ethel'in, sonra Candan'ın bilgisayarlarının fişlerini olanca kuvvetiyle prizlerinden çekti.

"Melih ne yapıyorsun? Kaydetmemiştim yazdığımı."

"Kaydetme zaten. Kovuldunuz! Hepinizi kovuyorum. Kapatıyorum bu ofisi!"

Candan belli belirsiz gülümsedi, adeta fısıldayarak "Neden?" diye sordu. İster istemez içinden gülmek gelmişti ama Melih'in ciddi olduğundan da şüphesi yoktu.

"Uluslararası firmaya yazı yazıyorsunuz, tarih atmıyorsunuz! Bu nasıl ciddiyetsizlik!"

Ethel derin bir iç geçirdi. Candan'la göz göze geldiler. "Buna mı sinirlendin Melih? Unutulmuştur. Düzeltiriz hemen."

"Unutamazsınız! Böyle bir lüksünüz yok. Düzeltmeyin, istemiyorum.

Çıkın hemen, terk edin burayı. Kovdum sizi!"

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Biz mecburen çıktık stüdyodan. Binanın ön tarafında bir yeşillik alan vardı. Orada bekliyoruz. Bir şekilde nasılsa bizi affedip geri çağıracak diye düşünüyoruz. Bir taraftan da gülüyoruz çünkü çok komik. Hepimizi birden kovdu. Tabii baktı olacak gibi değil, çalıştığımız odada telefonlar çalıp duruyor, iş durdu. Bir süre sonra baktık Melih yanımıza geldi. 'Bir daha olmayacaksa sizi affediyorum,' dedi. Tekrar işe aldı bizi."

Yavuz Hakan Tok'un 25 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Funda Sanlıman anlatıyor:

"Bir gece yarısı beni evden arayıp yatağımdan kaldırdı, stüdyoya getirtti. Yazdığım bir yazıda cümlenin sonuna nokta yerine üç nokta koymalıymışım, yanlış yazmışım. Stüdyoda da o gece Ajda Pekkan var. Onun yanında haşladı beni. Böyle kafamıza vura vura öğretirdi bazı şeyleri. Kanal bantı[21] ne demek, 'inch bant'[22] ne demek, kayıtlar nasıl yapılır, tek tek öğretmişti bana. Bazen kayıtlarda beni de stüdyoya sokar, neyin nasıl yapıldığını anlatırdı. Çalışma hayatıma dair her şeyi ondan öğrendim ben."

Yavuz Hakan Tok'un 4 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Aysun Kırtaş anlatıyor:

"Örneğin bir şey alınması gerekiyor ve Melih Bey sana gelip diyor ki 'Bundan 20 tane alınması lazım.' Sen o şeyi hayatında ilk kez görüyorsun ve '90'lardayız. Yani Google'a girip bakma şansın yok. İnternet yok, cep telefonu yok, hiçbir şey yok. 'Ne yapacağım, nereden alacağım?' derseniz, Melih Bey'in cevabı hazırdı: 'Sen bulacaksın! Araştır, bul!' Buna benzer şeyler çok yaşadım onunla çalışırken. Sonraki iş hayatımda bunun o kadar çok faydasını gördüm ki… Biri bana 'Şu yapılacak' dediğinde hiç 'Nasıl yapılacak?' diye sormadım, paniğe kapılmadım. Melih Bey her zaman karşısındakini çok yönlü ve hızlı düşünmeye zorlardı."

---

[21] O yıllarda profesyonel stüdyo kayıtlarında kullanılan, solist, vokal ve enstrüman kayıtlarının ayrı ayrı kanallara kaydedilebildiği çok kanallı manyetik bantlar.

[22] O yıllarda stüdyolarda kullanılan manyetik makara bantlara, müzisyenler arasında "inch bant" denilirdi.

1996 yılı eylül ayında Radyo Aktif'te yayınlanan "Yıldız Hikâyeleri" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Hem sevdiğim hem sevmediğim özelliklerimden bir tanesi mükemmeliyetçi oluşum. Medeniyetin ayrıntılarda gizli olduğunun en güzel örneklerinden biri benim. Medeni miyim? Çok fazla tartışmam; evet, medeniyim. Tabii ki medeniyet adına öğreneceğim çok fazla şey var hâlâ ama ben ayrıntıcıyım. Bütünü meydana getiren saçma sapan ayrıntılardır çünkü. O yüzden ben de ayrıntılara takık vaziyetteyim."

IV. bölüm
‘90’lı Yıllar

“Acaba biz öldükten sonra bizim anımıza böyle görkemli anma programları yapılabilecek mi? En azından hatırlayanlar olacak mı?”

Melih Kibar. 1 Haziran 1994 tarihinde TV 2’de yayınlanan ve İdil Öztamer’in sunduğu “Sanat ‘94” adlı programdan.

"Yaşamak İstiyorum"

1990 yılı Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemesi için seçilen 15 şarkının isimleri ve seslendirecek şarkıcı ve gruplar TRT tarafından 17 Ocak 1990 günü açıklandı. 15 şarkının 10'u sipariş verilen bestecilere aitti ve bu bestecilerden biri yine Melih'ti. Melih, 1986 yılından beri adet haline getirdiği üzere, yine beraber çalıştığı iki gence emanet etmişti şarkısını. "Daha Kolay" adını taşıyan ve sözleri İlhan İrem tarafından yazılan şarkıyı Candan Erçetin ve Cihan Okan birlikte seslendirecekti.

24 Şubat gecesi saatler 20.00'yi gösterdiğinde ekran başına geçen herkes, Ankara Arı Stüdyosu'ndan yapılan canlı yayında heyecanlı bir final izleyeme hazırdı. Finalde Melih'in bestesi 14'üncü sırada yer alıyordu. Candan ve Cihan ikilisinin yanına iki de dansçı eklemişti Melih. Ne olsa Eurovision demek biraz da şov demekti. Alev Baymur ve Alkış Peker, Yavuz Özdel'in koreografisiyle şarkı boyunca dans ediyorlar, onların dansına yer yer Candan ve Cihan da katılıyorlardı. Finalist ekiplerin performansları tamamlandıktan sonra gecenin konuk ekibi Kaoma çıktı sahneye. O günlerde "Lambada" isimli şarkısıyla dünyada fırtınalar estiren grubun performansından sonra sunucu Korhan Abay, il jürilerinden puanlamaları almaya başladı. Sekiz ayrı il jürisinin verdiği puanlar tamamlandığında, yarışma Kayahan'ın birinciliği ile sonuçlanacaktı. Kayahan'ın şarkısı "Gözlerinin Hapsindeyim" 86 puan alırken, Melih'in bestesi "Daha Kolay" 55 puanla dördüncü olmuştu.

29 Mart 1990 gecesi, o günlerin yerli sinemasının en büyük ve iddialı prodüksiyonlarından biri olan "Karılar Koğuşu" filminin galası yapıldı. Kemal Tahir'in aynı adlı romanından uyarlanan filmin senaristi ve yönetmeni Halit Refiğ idi. Filmin müzikleri ise Melih tarafından yapılmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 29 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Halit Refiğ'in eşi Gülper Refiğ anlatıyor:

"Eşimin Melih'i keşfetmesi, 1975 yılındaki Eurovision sayesinde olmuştu. Herkes gibi oturduk biz de yarışmayı izliyoruz televizyondan. Şarkılar bitti. Halit, 'Sen şarkıları bırak da o başta çalan müzik vardı ya, o müthiş bir şeydi,' dedi. Daha Melih'le karşılaşmalarına yıllar var. Zaten Eurovision'dan sonra Ertem Eğilmez, 'Hababam Sınıfı' müziği için hemen Melih'i kapmıştı. Ertem Eğilmez de bir dehaydı çünkü.

Halit'le Melih'in ilk bir araya gelişleri ise 'Karılar Koğuşu' filmi sayesinde oldu. Yanlış hatırlamıyorsam, filmin yapımcısı Türker İnanoğlu'na Melih'i öneren Halit olmuştu. Halit'le birlikte Melih'in Etiler'deki stüdyosuna gittiğimizi hatırlıyorum. Malatyalı Fahri'nin bir türküsü vardı, onun filmde kullanılmasını istiyordu Halit. Neyse… Gittik biz o gün. Melih bizi görür görmez Halit'e, 'Abi bambaşka bir şey yapmışsın, müthiş bir film olmuş,' dedi. Sarıldılar. Ben ağlamaya başladım. O zamanlar Halit'le 15 yıllık evliydik ve ben Adnan Saygun ve Oğuz Atay'dan sonra ilk kez eşimin yaptığı bir film için birinden böyle övgü aldığını duyuyordum."

"Karılar Koğuşu", o dönemde yerli filmlerin salon bulamama sorunundan nasibini alacak ve ancak mayıs ayında sinemalarda gösterime girebilecekti. Eylül ayında yapılan Altın Portakal Film Festivali'nde en iyi film seçilecek "Karılar Koğuşu", Melih ve Halit Refiğ'in ilk iş birliğiydi ama son olmayacaktı.

1990 yılında Kuşadası Altın Güvercin Şarkı Yarışması üçüncü kez yapılıyordu. Yarışmanın ilk iki senesinde jüri üyesi olarak görev alan Melih bu defa finalist olacaktı. Melih'in finale kalan bestesi "Yaşamak İstiyorum" adını taşıyordu ve sözleri Çiğdem Talu'ya aitti. Çiğdem'le birlikte şarkı ürettikleri dönemde Rezzan Yücel için yazılmış ama kaydedilmemiş, yayınlanmamış bir şarkıydı bu ve finalde yıllar sonra yine Rezzan Yücel tarafından seslendirilecekti. Yarışmanın finali 21 Temmuz gecesi yapıldı ve televizyonun birinci kanalından naklen yayınlandı. Yarışmadan önce çekilen kura sonucu Rezzan Yücel ilk sırada sahneye çıktı. Şarkının düzenlemesi Metin Özülkü tarafından yapılmıştı, orkestrayı ise Turhan Yükseler yönetiyordu. Gecenin sonunda birincilik "Kâhya Yahya" adlı şarkısıyla Cem Karaca'nın olurken, "Yaşamak İstiyorum" dereceye giremeyecekti.

İlk televizyon programı

Melih'in adı artık müzik dünyasında ilk sıralarda anılıyor, kıdemli bir besteci olarak sıklıkla müzik yarışmalarında jüri üyesi olarak görev almasının yanı sıra sürekli söyleşilere, panellere ve televizyon programlarına da katılıyordu. Buna karşın ilk kez bir televizyon programında sunuculuk yapacaktı. Son yıllarda yapılan tüm Eurovision Türkiye finallerinin yönetmeni olan Bülent Osma'nın yönetmenliğini üstlendiği bu program "Genç Kuşak" adını taşıyordu ve ilk bölümü 26 Temmuz 1990 gecesi TRT TV 1'de ekra-

na geldi. Adından da belli olduğu üzere, ağırlıklı olarak genç müzisyenlere ayrılmış bir programdı bu. Melih, müzikte gençlere yol açma misyonunu televizyonda sunduğu ilk programda da sürdürüyordu böylece. "Genç Kuşak", televizyonda üç bölüm halinde yayınlandı ve bu bölümlerde Sevingül Bahadır, Gür Akad, Gülgün Yıldız ve Serdar Şensezgin gibi Melih'in yolunu açtığı genç isimler ekrana getirildi. Bu ilk projesi, Melih'in zaten bilinen konuşkanlığı ve şakacılığı ile sıcak ve samimi bir ekran yüzü olacağının habercisi oluyordu. Kariyerine şimdiden sonra bir de televizyon programcılığı eklenecekti ama henüz o da bunun farkında değildi.

Tek kanallı televizyon yıllarında biri ekrana ezkaza sıklıkla çıkacak olsa hemen kazanlar kaynamaya başlar, o kişinin TRT'de bir tanıdığı olduğu, bu yüzden kayırıldığı söylentileri yayılırdı. Bunun için de özellikle şarkıcılar ekrana belirli periyotlarla çıkarılırdı. Bir dönem Melih ve Çiğdem hakkında da ekranda sık göründükleri için imalı yazılar yazılmıştı. Oysa artık o günler geride kalıyor, ülkede televizyon yayıncılığı TRT'nin tekelinden çıkıyordu. Henüz özel televizyon ve radyo yayınlarını resmileştirecek bir kanun yoktu ama mevcut kanunlardaki boşluklar sayesinde ilk özel televizyon kanalı Magic Box Star 1 adıyla kurulmuş ve 7 Mayıs 1990 günü test yayınlarına başlamıştı. Televizyon ve radyo yayıncılığının özgürleşmesinin bu ilk adımını diğerleri takip edecek ve kısa bir süre sonra çok şey değişecekti.

Müzikteki değişimin ilk sinyalleri de 1990 yılında kendini göstermeye başladı. Plak sektörü bitiş noktasındaydı. Buna karşın yasal kaset satışlarında ciddi bir yükselme olmuş, yabancı müzik albümlerinin de dünyayla eşzamanlı olarak yayınlanmaya başlamasıyla kaset pazarında arz da talep de artmıştı. 1990 yılı şubat başında piyasaya çıkan "Sevgiliye" adlı ilk kasetiyle Aşkın Nur Yengi beklenmedik bir satış başarısı yakalamıştı. Sezen Aksu ve Onno Tunç'un prodüktör olarak imza attıkları bu kaset, Sezen Aksu'nun vokalisti Aşkın'ı bir anda bir yıldız haline getirmiş, popüler müzikte yıllar sonra ilk kez yeni bir isim eskilerin önüne geçmişti. Bu da Melih'in ta '80'lerden beri arkasında durduğu fikrin doğruluğunu gösteriyordu. Müziğin geleceği gençlerdeydi.

Melih, hem mayıs ayında üçüncü kez jürisinde yer aldığı Üniversiteler Arası Müzik Yarışması'na katılan 72 şarkıyı dinlerken, hem de TRT'nin ilk kez düzenleyeceği Altın Anten Beste Yarışması'na katılan 111 şarkıyı değerlendirmek üzere ekim ayında bir kez daha jüri koltuğuna otururken aynı

şeyleri düşünüyordu. Eurovision'da "Halley"in başarısı ile başlayan süreç, müziğe hevesli ve yetenekli gençlerin cesaretini artırmıştı. '80'lerde atılan tohumlar, '90'larda filiz vermeye başlayacaktı. Yıllardır gençlere ilham vermişti Melih. Şimdi onun gençlerden ilham alma vaktiydi.

1990 yılının aralık ayında bir yandan reklam müziği çalışmalarına, bir yandan müzik okulundaki işlerine devam ederken bir yandan da yeni bir film müziği üzerine çalışıyordu. Yönetmen Engin Ayça'nın yeni filmi "Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu"nun müzikleri için kolları sıvamıştı bu defa. Filmde bir şarkıcı ve ona eşlik udinin hikâyesi anlatıldığı için bol bol müzik olması gerekiyordu. Şarkıcıyı canlandıran Türkan Şoray, tıpkı eski Yeşilçam filmlerindeki gibi yine başkasının sesiyle şarkılar söyleyecekti. Udiyi canlandıran Ekrem Bora ise kendi sesiyle birkaç şarkı söylüyordu. Bu şarkıların bazıları bilinen alaturka şarkılar olsa da üç tanesi Melih'in bestelediği şarkılar olacaktı. O güne dek bestelerinde hep Türk müziği makamlarını kullanmıştı Melih ama ilk kez bu film için tamamen Türk müziği formunda besteler yapıyordu. Bu, onun için yeni ve farklı bir deneyimdi. Bu üç şarkıyı bir sanat müziği yorumcusu olan Semra İnanç seslendirdi ve filmde Türkan Şoray'ın oynadığı şarkıcının sesi oldu.

"Besteci olarak geri geliyorum"

1990'ı 1991'e bağlayan yılbaşı gecesi bir süredir kafasını kurcalayan düşünceleri Ethel'e açtı Melih. Besteciliğe aktif olarak geri dönecekti.

14 Mayıs 1991 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan "Yarım Elma" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Kimya mühendisliği mi müzik mi diye bir kaygı taşıyordum sürekli olarak. Ve sonunda müzikte karar kılınca sadece bir besteci olarak kalmanın ülkemizin ekonomik koşulları doğrultusunda beni ileride başka şeylere muhtaç edebileceği kanısına vardığım için besteciliği, müzik adamlığını bir anlamda ikinci plana iterek bir iş adamı oldum istemeden… Bu dönemde de ekonomik olarak reklam müzikleriyle ayakta durdum müzikten kopmadan. Reklam müzikleri benim için çok güzel bir laboratuvardı. Aradım aradım aradım, yabancı müzikleri dinledim. Böyle bir vaktim oldu. Ve yılbaşı gecesi eşime dedim ki, 'Ben besteci Melih Kibar olarak geri geliyorum'. Gönül

isterdi ki Çiğdem Talu'yla beraber olsun bu ama tabii bu sadece bir hayal."

Sahiden de 1991 yılı Melih'in reklam ve film müzikleri dışındaki bestecilik kariyeri için yıllardır olmadığı kadar hareketli geçecekti. Müziklerini hazırladığı "Madde 438" adlı film 22 Şubat'ta gösterime girdi. Erler Film'in gerçek bir olaydan yola çıkarak tasarladığı bu filmin başrollerinde Gülşen Bubikoğlu ve Berhan Şimşek vardı, yönetmen ise Ümit Efekan'dı. Ne var ki bu film de sadece bir tek sinemada gösterime girebilecekti. O günlerde çekimlerine başlanan ve müzikleri yine Melih tarafından hazırlanan "Bir Kadın" adlı film ise sinema salonlarından gösterilmeyecek, daha sonra video kaset olarak yayınlanacaktı. Gülşah Film'in prodüksiyonu olan "Bir Kadın" da tıpkı "Madde 438" gibi yine Ümit Efekan'ın yönettiği bir kadın filmiydi ve başrollerini Hülya Koçyiğit ile Orçun Sonat paylaşıyordu.

1991 yılı Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finali 9 Mart 1991 gecesi yine Ankara'da, TRT Arı Stüdyosu'nda yapıldı. Yıllar sonra TRT beste sipariş etme yönteminden vazgeçmiş ve yarışmayı bütün bestecilere açık hale getirmişti. Ocak ayı başında finale kalan 15 şarkı açıklandığında listede hem tanınmış hem de tanınmamış besteciler vardı ama yıllar sonra ilk kez Melih yoktu, çünkü yarışmaya beste göndermemişti. Buna karşın final gecesi Melih'in adı iki şarkının aranjörü olarak yine anılacaktı. Rüya Ersavcı'nın seslendirdiği "Turkish Delight" ve Adnan Göyken'in seslendirdiği "Hamburger" adlı şarkıların düzenlemeleri Melih tarafından yapılmıştı.

Gecenin sonunda, sekiz ilde kurulmuş halk jürilerinin verdiği puanlarla, Şevket Uğurluel'in bestesi "İki Dakika"yı seslendiren Can Uğurluel, İzel ve Reyhan Karaca birinci oldu. "Turkish Delight" üçüncülüğü bir başka şarkıyla paylaşırken, "Hamburger" yedincilikte kalacaktı.

Melih o sıralarda "Bir Kadın" adlı filmin yanı sıra Gülşah Film'in bir başka projesinde daha besteci olarak çalışıyordu. "Anadolu'nun Kadın Erenleri" adı verilmiş bir televizyon dizisiydi bu. Nezihe Araz'ın Kenan Işık'la beraber senaryosunu yazdığı dizinin yönetmeni Naci Çelik Berksoy'du ve her bölümde farklı bir kadın erenin hikâyesi anlatılıyordu. Beş bölüm olarak çekilen dizinin ilk bölümü 18 Mart 1991 gecesi ekrana geldi.

30 Mart günü Melih, Erol Evgin'le birlikte Ankara'daydı. Ankara Gençlik Günleri etkinlikleri kapsamında Atakule'de yapılan müzikli söyleşide Erol'la birlikte sahneye çıktılar ve hem seyircilerle sohbet ettiler hem de

şarkılar çalıp söylediler. Uzun yıllar sonra ilk kez birlikte sahneye çıkıyorlardı. Söyleşi, Erol Evgin'in şu cümleleriyle başladı: "27 yıllık müzik yaşamımın en canlı, en renkli, bana göre en güzel dönemini sizlere getirdim. Bu arada o dönemi en iyi anlatacak dostumu, sanatçıyı da getirdim size; Melih Kibar'ı getirdim." Sadece Melih değil, Zeynep Talu da orada, salondaki seyirciler arasındaydı o gün. Üçü birlikte gelmişlerdi Ankara'ya. Tıpkı yıllar önce Çiğdem'le birlikte gittikleri gibi. Nitekim o günlerde Melih'in yeni bestelerine Zeynep söz yazıyor, yeni Erol Evgin albümünün hazırlıkları sürüyordu.

Şubat ayında çekimleri tamamlanan "Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu" filmi de Türk filmlerinin gösterimi konusunda yaşanan salon sorunu nedeniyle seyirciyle buluşamamıştı. Filmin ilk gösterimi 8 Nisan günü İzmir Film Festivali'nde yapıldı. Festivalin açılış filmi olarak seyirci karşısına çıkan film, temmuz ayında video kaset olarak yayınlanacaktı.

Hafta Sonu gazetesinin 29 Mart 1991 tarihli sayısında yayımlanan "Ünlü Popçudan Nihavend Şarkılar" başlıklı haberden:

"Son bestelerini de 'Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu' adlı film için yaptı Melih Kibar. Güfteleri Gülsen Tuncer'e ait olan üç Türk sanat müziği bestesi, Melih Kibar'ın son çalışmaları. Dinleyenin pek beğendiği eserler üçü de… Hatta talibi, bu şarkıları seslendirmek isteyeni de pek bol… Bugüne kadar yaptığı çoğu bestenin Türk müziği makamlarının özellikleri taşıdığını söyleyen Melih Kibar'ın 'Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu' adlı film için yaptığı şarkıların ilk talibi Emel Sayın oldu. Şimdilik şifahi olarak ilk mutabakata vardı iki sanatçı."

Bu haber gerçeğe dönüşmeyecekti ama "Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu" filmi, Melih Kibar'ın alaturka bestelerinin yer aldığı tek çalışma olarak sinema ve müzik tarihine geçecekti.

4 Aralık 1992 tarihinde Interstar'da yayınlanan ve Güler Kazmacı'nın sunduğu "Salı Pazarı" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Hayatımda ilk defa üç tane Türk müziği bestesi yaptım. Benim için bir hobiydi veyahut da bir reklam müziği gibiydi yaklaşımım. Şimdi çeşitli kişiler bu parçaları seslendirmek istiyorlar. Ben önce şaka yapıyorlar zannettim. Düşünebiliyor musunuz, Hacı Melih Efendi'nin besteleri diye…"

Nisan ayında Nükhet Duru'nun "Aç Gözünü Adamım" adlı albümü yayınlandı. Melki'de kaydedilen albümde, sözlerini Çetin Akçan'ın yazdığı "Bir Adım Yeter" adlı bir Melih bestesi de yer alıyordu.

Hürriyet gazetesi Kelebek ilavesinin 30 Temmuz 2005 tarihli sayısında "Onun Kaldığı Yerden Devam Etmek Zorundaydık" başlığıyla yayımlanan ve Sibel Arna tarafından yapılan röportajda Nükhet Duru anlatıyor:

"'Mahmure'nin içinde bulunduğu albümü Melih'in stüdyosunda kaydettim. Şarkıyı çaldık. Melih, şuna tef ve zil koyalım dedi, koyduk. Kayıtlar bittikten sonra 'Allah aşkına Nükhet geç karşıma oynayalım,' dedi. Geçtim, karşılıklı oynarken bana dedi ki: 'Bu şarkıyı sen hayat boyu söyleyeceksin. Mahmure adamın içini gıcıklıyor.' Dediği oldu."

Coşkun Demir'in "Özledim" adı verilmiş yeni albümü de aynı günlerde piyasaya çıktı. Sadece kaset formatında yayınlanan albümde Melih'in beş yeni bestesi vardı. Ayrıca yıllar önce Sezen Aksu'nun "Firuze" 33'lüğüne giremeyen, sonrasında Coşkun Demir'in Sopot Festivali'nde yarışma şarkılarından biri olan "Keşke", yeni düzenlemesiyle bu albüme girmişti. Söz yazarı olarak beş yeni bestenin ikisinde Zeynep Talu, birinde İlhan İrem, birinde de Bora Ebeoğlu'nun imzaları vardı. "Yeniden" adlı şarkının sözleriyse o günlerde TRT Genel Müdürü olan Kerim Aydın Erdem tarafından yazılmıştı. Kültür Bakanlığı 1989 Ekim'inde "Türk müziğini anlamsız sözlerden oluşan güftelerden arındırmak ve bu sözlere çağdaş yorumlar getirmek" maksadıyla bir projeye girişmiş, bu kapsamda da sanat müziği, hafif müzik ve halk müziği kategorilerinde çeşitli bestecilere çeşitli şairlerin şiirlerini bestelemeleri için sipariş vermişti. Bu siparişlerden Melih'in payına Kerim Aydın Erdem'in iki şiiri düşmüş, onlardan biri olan "Yeniden" böylelikle bir şarkıya dönüşüp, bir yıl sonra Coşkun Demir'in albümüne girmişti.

1991 yılı mayıs ayının 28'inde Melih bir Çiğdem Talu'yu Anma Gecesi'nde daha mikrofon başındaydı. Boğaziçi Üniversitesi Mezunları Derneği'nde düzenlenen ve Melih'in sunuculuk yaptığı gecede Çiğdem'in dostları, Erol, Haldun Dormen, Coşkun Demir, Neco ve kızı Zeynep her sene olduğu gibi yine bir aradaydı ve onu yine şarkılarıyla andılar.

Milliyet gazetesinin 29 Mayıs 1991 tarihli sayısında yayımlanan "Çiğdem Talu Anıldı" başlıklı haberden:

“Melih Kibar, ‘O, ölümünden önce de kıymetli bir insandı. Onun dergahından geçmek nimettir. Bir gün biz de ölüp gideceğiz, keşke bizleri de onun gibi ananlar olsa!’ diyor, ara verdiği aktif bestecilik yaşamına ‘giderek Çiğdemleşiyor’ dediği Zeynep Talu’nun yazdığı sözlerle döneceğini, ‘Zeyno’dan başkasıyla’ çalışmayacağını söylüyordu.

“Bu benim arkadaşım”

“Bu nedir Merve?”

Merve kendini bildi bileli, babasının piyanosu, evin o köşesinde, duvara yaslanmış duruyordu. Başkalarının evlerine gittiklerinde bir piyano görmediği zaman buna bir anlam veremezdi çünkü piyano ona göre evin olmazsa olmaz eşyalarından biriydi. Günün herhangi bir saatinde piyano sesi duymak, babasının tuşların üzerinde gezinen parmaklarını izlemek onun için o kadar doğaldı ki… Peki babası şimdi neden sanki ilk defa görüyormuş gibi, başında durduğu piyanoyu işaret ederek ‘Bu nedir?’ diye soruyordu.

“Piyano… Değil mi?”

“Piyano ama, sadece piyano değil.”

“Anlamadım baba.”

“Bu benim arkadaşım.”

Merve kikirdedi. Babası ona yine şaka yapıyor olmalıydı. “Piyanodan arkadaş mı olur? Piyano konuşamaz ki.”

“Konuşamaz. Konuşamaz ama dinler. Sen anlatırsın, o dinler.”

“Nasıl dinleyecek. Kulakları mı var?” Merve, çocuk aklıyla, babasının söylediklerine kafasında anlam bulmaya çalışıyordu.

“Kulakları yok; tuşları var. Geçersin piyanonun başına, dokunursun tuşlarına, başlarsın anlatmaya… Derdini anlatırsın, mutluluğunu anlatırsın… Hepsini dinler… En iyi arkadaş, seni dinleyen arkadaştır. O yüzden de bütün enstrümanlar onu çalanların arkadaşı olur.”

“Ben çalarsam, benim de arkadaşım olur mu yani?

"Olur tabii. Hem seni hiç üzmez. Sen çalmadıkça sesi çıkmaz. Öyle durur, bekler. Senin anlatmanı bekler."

"Ben çalmasını bilmiyorum ki."

"Öğrenmek ister misin?"

Melih, Merve'nin bir enstrüman çalmasını, müzikle ilgilenmesini çok istiyordu. Piyano çalarken Merve'nin onu hayran hayran izlemesi, duyduğu notaları mırıldanırken hiç hata yapmaması çok hoşuna gidiyordu. Yakında ilkokula başlayacaktı ve artık piyanoya başlamasının zamanı gelmişti. Ne var ki birkaç denemeden sonra kızına piyano çalmayı kendisinin öğretemeyeceğini fark edecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019 tarihinde yaptığı röportajda Merve Kibar anlatıyor:

"Her girdiğimiz ortamda babamın tanınıyor olması, eve gelen açılış ve özel etkinlik davetiyeleri, tiyatrolarda en önde oturmak, gidilen festivaller, yarışmacı veya jüri üyesi olarak katıldığı yarışmalar, onu televizyonda izliyor olmak gibi şeyleri çocukluğumda hiçbir zaman sorgulamadım sanırım. Bu haliyle oldukça normal bir hayatımız vardı bence. Yaşım ilerleyip de arkadaşlarımın aileleriyle kıyaslamalar yapmaya başladığımda, yaşantımızın herkesin hayatından ne kadar değişik ve özel olduğunu fark etmeye başladım. Bu fark ediş kendi kariyer seçimimde beni bir hayli zorladı. 'Ne yaparsam onunki gibi bir hayatım olabilir?' sorusunu sorunca, uzun yıllar cevabını bulmak hiç kolay olmadı benim için. Onunla aynı kulvarda olmayı hiç düşünmediğimden, kendimi kanıtlayabilmek adına çocukluğumda astronotluktan cerrahlığa, oradan dedektifliğe uzanan birbirinden değişik ideallerim oldu. Babamsa beni piyanoya çok yakıştırıyordu. Çok iyi kulağım olduğunu söylüyordu, çok başarılı olacağımı düşünüyordu ve piyano çalmamı çok istiyordu. Altı yaşımda beni piyano çalmaya başlattı o yüzden. Hâkim olduğu bir konuda karşındakine bir şey anlatırken çabuk parlar, bir anda inanılmaz sinirlenebilirdi. O yüzden benim hocamın o olamayacağını anlamamız fazla uzun sürmedi. Özel bir öğretmen tutuldu ve haftanın belirli günleri ben evde ders almaya başladım.

Babam, hep bir enstrüman çalmanın öneminden bahsederdi. İleride keyfim kaçtığında, birine sinirlendiğimde hep piyanomla dertleşebileceğimi ve

bunun ne kadar rahatlatıcı olacağını söylerdi. Hiçbir zaman piyanist olmak istemedim aslında ama sanırım sırf bu yüzden, yıllarca piyano eğitimi almaya devam ettim."

Yıllar sonra Sopot

Melih'in 1991 yılında besteciliğe geri dönmesinin bir başka sonucu da yıllar sonra tekrar Sopot Festivali'ne gitmesi olacaktı. Haber haziran ayında gazetelere yansıdı. İki genç şarkıcı, Hülya Tüten ve Ozan Orhon'un festivalde seslendireceği iki şarkıdan biri Garo Mafyan'ın, diğeri ise Melih'in bestesi olacaktı. Her iki şarkının sözleri de Figen Çakmak tarafından yazılmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Nisan 2019 tarihinde yaptığı röportajda Figen Çakmak anlatıyor:

"Eşim, o yıllarda Polonya'nın pek çok firmasının Türkiye temsilciğini yapıyordu. Bir gün evimizde Polonyalı bir ekibe piyanoyla konser vermiştim. O gün bana Polonya'nın en büyük festivali olan Sopot'un Türkiye temsilcisi olmamı teklif ettiler. Melih Kibar'la çalışmaya başlamam da bu vesileyle oldu. Kendisiyle bir konserde tanıştık ve ben ona Sopot için birlikte çalışmayı önerdim. Seve seve kabul etti. Onun bir bestesine İngilizce sözler yazdım. Melih Kibar benim hocam oldu, bana şarkı sözü yazmayı öğretti. Bana her zaman 'Söyleyecek bir sözün varsa şarkı sözü yaz; yoksa kelimeler yan yana gelir ama boş laf olur,' derdi. Ben de hep öyle yapmaya çalıştım. Daha sonra da bana şarkı sözünün içindeki melodiyi bulmayı öğretti. Ondan çok şey öğrendim. Yıllarca birlikte festivallere gittik ve nice ödüller aldık."

Sopot Festivali, 22-25 Ağustos tarihleri arasında yapıldı. Sopot'a Türkiye'den giden ekipte Neco da vardı. Neco yarışmada hem jüri üyesi olarak görev yapacak hem de festivalin Mega Star adı verilen bölümünde Leman Sam'la birlikte mini bir konser verecekti. Böylece 1976 yılından sonra bir kez daha Melih ve Neco Sopot'ta bir aradaydılar.

Hülya ve Ozan, finalde Garo Mafyan'ın bestesi "This Is My World"ü ve Melih'in bestesi "We Need The Light"ı seslendirdiler. Gecenin sonunda birincilik Letonya'nın olurken Türk ekibi jüri özel ödülünü aldı. O yıl festivaldeki tüm etkinlikler Engellileri Koruma Vakfı yararına yapılmıştı. Türk ekibi de 1000 dolarlık özel ödülün tamamını bu vakfa bağışladı.

Sopot dönüşü Melih, Figen Çakmak ve Hülya Tüten'le bir başka festivalin hazırlıklarına başladı. Bu defa Litvanya'da yapılacak olan Vilnius Müzik Festivali'ne gideceklerdi. Bir dönem dünyanın iki siyasi kutbundan biri olan Sovyetler Birliği'nin dağılma süreci o günlerden başlamıştı. Sovyetler Birliği'nden ayrılıp bağımsızlığını ilan eden ilk ülke Litvanya olacaktı. 11 Mart 1990'da ilan edilen Bağımsızlık Bildirgesi'nden sonra Sovyetler Birliği'nin sert tepkisiyle karşılaşan Litvanya hem ambargo hem de savaş tehdidi altındaydı. Vilnius Müzik Festivali tam da bu kargaşanın ortasında yapılıyordu. Litvanya'nın başkenti Vilnius'a bağlı olan Trakai kasabasında 20 Eylül'de başlayan festivalde Melih'e, diğeri Figen Çakmak'a ait, düzenlemeleri Melih tarafından yapılmış iki beste seslendiren Hülya Tüten, Türkiye'ye Finlandiya Özel Ödülü ile dönecekti.

Kabare Mifasol

Melih'in uzunca bir süredir üzerinde çalıştığı kabare projesi Kabare Mifasol, ilk gösterisini 25 Ekim gecesi yaptı. Maçka Oteli'nin Park Restoran Salonu, bu gösteri için bir kabare sahnesine dönüştürülmüştü. "Böyle Olsaydı Ne Olurdu?" adlı kabare şovda Cem Özer, Rüya Ersavcı, Vedat Sakman, Yusuf Azuz ve Rus şov grubu Vishenka yer alıyordu. Şovun metnini Muzaffer Abayhan yazmış, yönetmenliğini ise Cem Özer ve Melih birlikte yapmışlardı. Türkiye'de gece kulübü ve kabare tarzı eğlence anlayışının hâkim olduğu bir döneme girilmişti. Cem Özer ise ilk özel televizyon kanalı Star 1'in yıldızlarından biri olarak "Laf Lafı Açıyor" adlı "talk-show"uyla çok popülerdi. Muzaffer Abayhan zaten o programın da metin yazarıydı. Rüya Ersavcı ise müzik dünyasında artık kendini kanıtlamış bir şarkıcıydı.

Yavuz Hakan Tok'un 23 Ekim 2019 tarihinde yaptığı röportajda Rüya Ersavcı anlatıyor:

"Melih Bey'le 1984 yılında tanışmıştık. O günlerde ben hem konservatuara gidiyordum hem de Timur Selçuk'un müzik okuluna devam ediyordum. Bir gün Melih Bey oraya geldi. Nasıl sempatik, nasıl sıcakkanlı biri… Hemen kaynaştık. Sonrasında ben reklam cıngılları seslendirmeye başlayınca yollarımız yine kesişti. O dönem Cihan Okan, Sevingül Bahadır ve ben bir stüdyodan öbür stüdyoya koşturuyoruz, sürekli kayıttayız ama en çok Melih Bey'in stüdyosundayız. Hatta 'Sıcak, çok sıcak…' diye bir reklam cıngılı var-

dı. Melih Bey canımıza okudu. Söylüyoruz, beğenmiyor. Bir daha, bir daha… O sıcağı hissettirmemiz lazımmış tonlamada… Çalışması zor bir insandı ama sonuçta onun elinden çıkan iş her zaman iyi oluyordu. Bir zaman sonra ben artık bütün müzikal ağımı o stüdyo üzerinden kurmaya başladım. Melih Bey'le hemen her gün ya stüdyoda beraberdik ya telefonla konuşuyorduk.

Sonra kabare projesi başladı ve biz Melih Bey'le ilk ve tek küslüğümüzü bu kabare yüzünden yaşadık. Bir konuda tartışma çıktı aramızda. Sonra ortalık duruldu ama biz iki ay küs kaldık. Tabii sonra fazla dayanamadık, barıştık çünkü onunla küs kalmak da mümkün değildi."

Hem kadın-erkek ilişkileri, hem de güncel magazin ve siyasetin konu edildiği kabarede bol bol da şarkı söyleniyordu. Cem Özer'in bu kabarede şarkı söylemesi, yakın zamanda başlayacak Melih-Cem müzikal ortaklığının da ilk habercisi oluyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 10 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cem Özer anlatıyor:

"O sıralar iyice ahbap olmuştuk Melih'le. Zaman zaman bana gidip gelirdi. Bir gelişinde evde benim yazdığım şiirleri görmüş. 'Çiğdem'in yazdıklarından sonra ilk defa bu okuduklarım beni heyecanlandırdı. Bunları şarkı yapabilir miyim?' dedi. 'Olur,' dedim ben de. Şiirleri aldı, gitti. Aradan birkaç gün geçti, beni Melki'ye çağırdı. İlk bestelediği şiir 'Tükenmeden Bitti'. Kafasında Nilüfer'in sesini hayal ederek yapmış besteyi. Ben söylemeye çalışıyorum, deniyoruz ama ben şarkıcı değilim ki. Nilüfer'in sesine göre yapılmış bir şarkıyı nasıl söyleyeyim? Söylerken Kayahan taklidi yapıyorum, gülüyoruz. Biz öyle kendi kendimize şarkıyı çıkarmaya çalışırken, yan stüdyoda da yapımcı Şahin Özer varmış. Bir albümün 'mix'i yapılıyormuş, onun için gelmiş. Benim Kayahan taklidimi duyunca hoşuna gitmiş, 'Kim bu?' diye sormuş. Sonra yanımıza geldi, bana albüm yapmayı teklif etti."

Ekim ayında, Erol Evgin'in "Erol Evgin ile Yeniden" adı verilmiş yeni albümü piyasaya çıktı. Bu albümde Erol, Melih-Çiğdem dönemine ait altı şarkıyı Melih'in yaptığı yeni düzenlemelerle yeniden seslendirmişti. Albümdeki iki yeni Melih bestesinin sözlerini ise Zeynep Talu yazmıştı. Böylece Erol, 1982 yılından sonra ilk kez bir albümünde Melih'in bestelerine yer veriyor, kadim ortaklık bir albümle daha tarihe geçiyordu.

17 Temmuz 1992 tarihinde TRT TV 1'de yayınlanan "Bir Başka Gece" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Bu kasetin benim için önemi şudur: Ben bu kasetteki parçaları zamanında yaptığımda, orkestrasyon yapma konusunda oldukça deneyimsizdim ve dolayısıyla deneyimli arkadaşlarımla çalışmıştık. Bu defa 'o çocuklar benim olsaydı nasıl yapardım'ı göstermeye çalıştım."

Melih televizyonda

1992 yılının ilk aylarında Melih, televizyon dünyasıyla her zamankinden daha fazla yakınlaşacaktı. TRT'nin yenilenen jeneriklerinin müzikleri onun tarafından bestelenmişti. Dahası, yeni bir özel kanalda her hafta ekrana çıkmaya hazırlanıyordu. 1991'in son aylarında deneme yayınlarına başlayan Teleon adlı bu yeni kanal, 27 Ocak'ta programlı yayına geçti. 31 Ocak gecesi ise eğlence programı "Cuma Postası"nın ilk bölümü yayınlandı. Mehmet Ali Erbil ve Ceylan Palay'ın sunduğu bu programda Melih'in kendisine ait bir köşesi vardı ve her hafta bu köşede müzik konukları ağırlayacaktı. Programın ilk bölümün konukları Leman Sam ve Cihan Okan oldu. Sonrasında Melih 16 hafta daha "Cuma Postası"nda yer almaya devam edecekti.

Teleon'da 3 Şubat gecesi ilk bölümü yayınlanan "Belkıs Hanım'ın Konağı" adlı dizinin müziklerini de Melih yapmıştı. Erdoğan Tokatlı'nın yönettiği bu dizinin başrollerinde Nedret Güvenç, Füsun Demirel ve Aydemir Akbaş vardı. Bir yandan da Melih'in geçmiş yıllarda müziklerini yaptığı filmler de sıklıkla televizyon ekranlarına getiriliyordu çünkü yeni açılan televizyon kanalları henüz yeterince program üretemedikleri için yayın akışlarında çok sayıda filme yer veriyorlardı. Ne var ki müzik sektöründe artık işlemeye başlamış telif hakları sisteminin sinema tarafında henüz hiçbir gelişme yoktu. Müziklerini yaptığı filmler defalarca ekranlarda gösterilirken, Melih'in cebine tek kuruş para girmiyordu.

Mart ayının ilk haftası Melih, yine Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemesi için Ankara'daydı. Bu yıl da bir önceki yıl olduğu gibi yarışma bütün bestecilere açık olarak yapılmış, finale 13 şarkı kalmıştı. Bu şarkılardan ikisinin düzenlemesini Melih yapmıştı. Sözlerini Zeynep Talu'nun yazdığı Figen Çakmak bestesi "Son Defa"yı Aslı Omağ ve Tuğrul Arsever'in solist-

leri olduğu Grup Bis seslendiriyordu. Sözleri Ebru Gider'e ait Mine Mucur bestesi "Bu Gece" ise Sinan Erkoç tarafından seslendirilecekti.

Ankara Sheraton Oteli'nde kalan finalist ekipler, 4 Mart'ta orkestra provalarına, 7 Mart'ta ise solistli provalara başladılar. Cuma akşamı, yarışmaya 24 saatten biraz fazla bir zaman kalmışken heyecan doruktaydı. Ne var ki gece kostümlü prova sona erdiğinde kulaktan kulağa yayılan haber herkesin moralini bozacaktı. Saat 19.20 sularında Erzincan, Erzurum ve Bingöl'ü etkileyen 6.3 şiddetinde büyük bir deprem meydana gelmişti. Bölgede yüzlerce bina yerle bir olmuştu ve henüz sayısı tespit edilemese de yüzlerce ölü ve yaralı olduğundan bahsediliyordu. Bu felaket haberi tüm ülkeyi yasa boğdu. Bu durumda cumartesi gecesi yarışma finalinin ekrana getirilmesi mümkün değildi. Öte yandan yarışmayı ertelemek, bütün finalist ekipleri ileri bir tarihte Ankara'da tekrar toplamak da imkânsızdı.

O gece otelde kimseyi uyku tutmadı. Herkes televizyon başında deprem bölgesinden gelecek haberleri bekliyordu. Bir yandan da yarışmanın akıbetinin ne olacağını konuşuyorlardı kendi aralarında. Ertesi gün sabah saatlerinde, TRT yönetiminin aldığı karar yarışmacılara açıklandı. O gece hiçbir şey olmamış gibi yarışma yapılacak, ancak ekranda yayınlanmayacaktı. Finalistler canlı yayındaymış gibi performanslarını sergileyecekler ancak yarışmanın oylama kısmı yapılmayacaktı. Nitekim öyle de oldu. Banda kaydedilen canlı performanslar, bir hafta sonra, 21 Mart gecesi ekrana getirildi. O gece sunucular Nevin Agiç ve Bülent Özveren yine Arı Stüdyosu'nda canlı yayındaydı. Şarkılar yayınlandıktan sonra, canlı yayında halk jürilerinin oylama sonuçları alındı.

Gecenin sonunda Aldoğan Şimşekyay'ın bestesi "Yaz Bitti" birinciliği almış, Melih'in düzenlemelerine imza attığı iki şarkıysa dereceye girememişti. Bununla birlikte, tıpkı Cihan Okan gibi, sonrasında yıllar boyunca birlikte çalışacağı bir müzisyenle daha Eurovision elemeleri sayesinde tanışacaktı Melih. Bu müzisyen, o günlerde henüz 18 yaşında olan Tuba Önal'dı.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Tuba Önal anlatıyor:

"Finalde Müfit Bayraşa'nın bestesi 'Neredesin?'i seslendiren Şebnem Özsaran'a vokal yapıyordum. Konservatuar öğrencisiydim, 15 yaşından itibaren ufak tefek vokal yapmaya başlamıştım ama henüz müzik piyasasının

içinde değildim. Ankara Sheraton Oteli o yıl yeni açılmıştı. Bütün finalist ekipler orada kalıyor. Benim için çok farklı bir dünya. Etrafta bir sürü müzisyen var. Ben de bu işi yapma niyetindeyim. Bir taraftan kendimi de bir şey zannediyorum, ukalayım.

Bir sabah otelde kahvaltı yaparken Melih Abi benim oturduğum masaya geldi ve karşıma oturdu. 'Benden izin almadan nasıl oturursunuz,' der gibi bakıyorum yine bir ukalalıkla ama bir şey de diyemiyorum tabii. Melih Kibar masana oturmuş, daha ne istiyorsun? Durdu durdu, 'Bu ne ukalalık?' dedi bana. 'Kimseye merhaba bile demiyorsun, iki karış suratla ortalarda havalı havalı dolaşıyorsun!'

Bir süre öyle bakıştık. Ben ne cevap vereceğimi bilemedim. Sonra birden ikimiz de gülmeye başladık. Sanki uzun süredir birbirini görmeyen iki arkadaşmışız da tekrar karşılaşmışız gibi. Kahkahalarla gülüyoruz. Aslında o kadar haklıydı ki Melih Abi. Hiç asık suratlı biri değildim normalde ama o çekingenliği öyle bir sosyal maskeyle gizliyordum. Onu fark etmişti Melih Abi. Böylece tanışmış olduk.

Sonrasında orada kaldığımız süre boyunca hep bir arada olduk. Melih Abi beni oradaki birçok müzisyenle tanıştırdı. Benim korno çalıyor olmam da çok hoşuna gitmişti. 'İstersen İstanbul'a dönünce okul çıkışlarında stüdyoya gelebilirsin,' dedi. Ben de bayıla bayıla gitmeye başladım tabii. Bir kenarda oturup, korno etütlerime çalışıyordum. Ara sıra 'Hadi gel bakalım, kayda giriyoruz,' derdi. Cıngıl kaydına girerdik. İstediği gibi söyleyemediğim zamanlarda 'Patates mi satıyorsun, çık dışarı!' diye azarlardı beni. Oturup ağlardım. Sonra tekrar çağırır, 'Hadi gel bakalım, tekrar deneyelim,' derdi. Solistlik başka bir şey ama stüdyoda şarkı söylemek, bir vokal grubunun parçası olmak çok başka bir teknik ve terbiye gerektiriyor. Bunları bana hep Melih Abi öğretti. Beni bu işin en iyileriyle bir araya getirdi. Bir taraftan da çok güldürürdü beni. Bir baba gibi, öğretmen gibi, arkadaş gibi…"

Yavuz Hakan Tok'un 3 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sevingül Bahadır anlatıyor:

"Melih acemi vokalistleri özellikle benimle birlikte kayda sokardı. Bir de onları korkuturmuş 'Sevingül çok sinirlidir, sakın bir hata yapma,' diye. Ben bunu sonradan öğrendim. Hiç alakası yok, asla sinirli biri değilimdir ama Melih öyle bir korkutmuş ki gözlerini, hepsi titreyerek geliyordu yanıma."

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Tuba Önal anlatıyor:

"İlk kez Sevingül'le birlikte cıngıl kaydına girdiğimiz günü hatırlıyorum. Sevingül'ün beş dakikada yapıp bitireceği işi yanında ben olunca elli beş dakikada bitiremedik. Ben yapamıyorum, tekrar tekrar yapıyoruz o yüzden. Sonra Melih Abi içeriden seslendi: 'Sevingül ne diyorsun, olur mu?' Sevingül de 'Olmuş bile Melihciğim, olmuş olmuş,' dedi. Ben bir sevin bir sevin… O günü hiç unutamıyorum."

"Hafif Hafif"

1992 yılı mayıs ayında Erdal Çelik'in "Cana Cansın" adlı albümü yayınlandı. Albümde yedi şarkının düzenlemesi Melih tarafından yapılmıştı. Bu şarkılardan biri olan ve sözleri Zeynep Talu tarafından yazılan "Senin Olsaydım" ise Melih'in yeni bestelerinden biriydi. Plak basımının ve satışının artık tamamen durduğu, CD'lerin ise yüksek maliyetleri nedeniyle henüz yaygınlaşmadığı o günlerde, birçok albüm sadece kaset formatında piyasaya çıkıyordu. Erdal'ın "Cana Cansın" albümü de onlardan biri olacaktı. Nitekim Neco'nun haziran ayında piyasaya çıkan dört şarkılık yeni çalışması da sadece kaset olarak basıldı. Albümde iki şarkının düzenlemesini Melih yapmıştı ve bunlardan birinin bestesi de Melih'e aitti. Melih bu albüme prodüktör olarak imza atmakla kalmıyor, "Hafif Hafif" adı verilmiş bu kaset, Melki Prodüksiyon etiketiyle piyasaya çıkan ilk çalışma oluyordu.

"Hafif Hafif"in müzik tarihine geçecek bir başka özelliği de Türkiye'de "maxi-single (kısaçalar)" formatında yayınlanan ilk kaset olmasıydı. Kısaçalar formatı daha önce 45'lik plaklarda denenmişti ama kaset formatında ilk kez deneniyordu. Zamanla dijital teknolojinin ister istemez yaygın kılacağı bir formattı bu ve Melih bir kez daha geleceği çok önceden sezmişti.

17 Temmuz 1992 tarihinde TRT TV 1'de yayınlanan "Bir Başka Gece" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Kimya mühendisliği var ya serde, ben de bir deney yapmak istedim ve sevgili dostum Neco'yla dört şarkılık bir kaset çıkardım. Bu dört şarkılık kaset çok daha makul fiyatlı ve sevdiğiniz bir şarkı için gidip 10 şarkılık kaset almak zorunda kalmıyorsunuz. Eğer bu sistem tutarsa, hiç tanınmamış bir

şarkıcı için 10 şarkılık prodüksiyona girmenize gerek kalmayacak. İki veya dört şarkılık bir prodüksiyon yaparım, tutarsa ondan sonra devam ederim."

Kasetin piyasaya çıktığı günlerde Melih bir kez daha Rusya'da, bu defa Saint Petersburg'daydı. Gorbaçov liderliğindeki Rusya giderek komünist rejimin dışa kapalı ve katı yönetim tarzından uzaklaşıyor, dünyaya açılıyordu. Daha önceleri folklor ve klasik müzik festivalleri yapılan Saint Petersburg'da 1992 yılında ilk kez düzenlenen White Nights Pop Müzik Festivali de bunun bir göstergesiydi. 15-22 Haziran tarihleri arasında yapılan festivalde Türkiye, sözlerini Figen Çakmak'ın yazdığı iki Eser Taşkıran bestesiyle katılıyordu ve Meltem Taşkıran'ın seslendirdiği şarkıların düzenlemelerini Melih yapmıştı. Dünyanın en güzel şehirlerinden biri olan Saint Petersburg'da geçen bir hafta sonunda, Melih ve ekiptekiler Türkiye'ye dönerken, yanlarında festivalde kazandıkları ikincilik ödülünü de ülkeye getiriyorlardı.

Figen Çakmak'la olan dostluğu ve birlikte yurt dışı festivallerinde yakaladıkları uyum, Melih'in bu dönemde çok sayıda festivale gitmesine neden olacaktı. Nitekim aynı yılın ekim ayında ardı ardına iki festivale daha gitti. Önce Litvanya'da yapılan Vilnius Müzik Festivali, ardından Avusturya'da yapılan Bregenz Festivali. Vilnius'ta Cihan Okan, Bregenz'de Tuba Önal ve Hakan Tunçkıran yarıştı ve her iki festivalden de FIDOV Gençlik ve Performans Ödülü ile döndüler.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Tuba Önal anlatıyor:

"Gittiğimiz festivallerde Melih Abi'den şarkı söylemenin dışında başka şeyler de öğreniyordum. 'Bak gördün mü Tuba, kuzeyin şarkıcıları böyledir, güneyin şarkıcıları böyledir, bu ülkede şu yapılır, şu ülkede bu yapılır…' Bir sürü şey anlatırdı bana. Her yerde tanıdıkları vardı ve her gittiğimiz yerde çok sevilirdi. Herkes Melih Abi hakkında güzel şeyler söylüyor, herkes onun oturduğu masaya oturmak, onunla sohbet etmek istiyor. Müthiş espriler yapar ve müthiş fıkra anlatır, herkes onun etrafında toplanırdı."

"Pazarola"

Devrin Başbakanı Turgut Özal'ın oğlu Ahmet Özal, ilk özel televizyon kanalı olan Star 1'in ortakları arasında yer alıyordu. 1992 yılında yaşanan anlaşmazlık nedeniyle ortaklıktan çekilen Özal, yeni bir televizyon kanalını faaliyete geçirmek için hazırlıklara başladı. Özal'ın kanalı Kanal 6, 20 Eylül 1992'de deneme yayınlarına başladı, 4 Ekim'de de programlı yayına geçti. Kanal 6 o günlerde televizyon dünyasında popüler olan çok sayıda ismi program kadrosuna dâhil etmişti. TRT kökenli Cenk Koray ve TRT'den Star 1'e ilk transfer olan sunuculardan biri olan Müge Oruçkaptan bu transferlerden ikisiydi. İkilinin birlikte sunacağı pazar öğleden sonrası kuşak programında Melih'e de bir köşe ayrılmıştı. Böylece Melih bir kez daha bir programın içinde bir köşe sunacak, yine müzik dünyasından konuklar ağırlayacaktı.

"Pazarola"nın ilk bölümü 31 Ocak 1993 günü yayınlandı. Canlı yayında ekrana getirilen programda Melih'in sunduğu köşenin adı ise "Çember Dışı" konulmuştu. Bu bölümde Melih, ağırlayacağı konuklarını mecazi anlamıyla çemberin dışına çıkaracak; yani onlara kendi türlerinin dışında şarkılar söyletecek ve onlarla müzik üzerine sohbet edecekti. "Pazarola" programında Melih'in işi sadece kendi köşesini yapmaktan ibaret değildi. Programın jenerik müziğini de o bestelemişti. Dahası, her hafta program içinde kullanılmak üzere kısa kısa şarkılar da besteleyecekti. Bu şarkılar bölüm geçişlerinde Müge Oruçkaptan tarafından seslendiriliyordu. Şarkı sözlerini ise Çetin Akçan yazmıştı. Ayrıca bir de programın yayınlandığı aylar boyunca devam edip sonuçlandırılacak bir ses yarışması vardı. O günlerde çok popüler olan 900'lü hat numaralarını arayan program izleyicileri, telefona şarkı söyleyip ses kayıtlarını bırakacaklar, Melih tarafından yapılacak değerlendirme sonucu ise bazıları finale kalacaktı. İşin asıl karmaşık tarafı ise yarışmanın Türk müziği, Türk halk müziği ve pop müziği olmak üzere üç ayrı kategoride yapılacak olmasıydı. Yani Melih'in işi bir hayli zordu.

Bu yarışmaya dair ilk duyuru da ilk programda yapıldı ve telefon numaraları açıklandı. Artık Melih'e düşen, her hafta bırakılan kayıtları tek tek dinleyip eleme yapmaktı. Bir yandan her hafta program için yeni besteler yapmak, onların kayıtlarını tamamlamak ve bir yandan da canlı yayındaki köşesi için ön hazırlık yapmak gerekiyordu. Görünen oydu ki, bu program Melih'i bir hayli yoracaktı.

28 Mart 1993 günü Kanal 6'da yayınlanan ve Cenk Koray'la Müge Oruçkaptan'ın sunduğu "Pazarola" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Dinlemeler hâlâ sürüyor. 63.000 küsur dinleme kolay bitmiyor. Bayramda Kapadokya seyahatine gittim. Yanıma gelip benimle konuşmak isteyen herkes, yarışmaya katıldığını söylüyordu. Her başvurunun tek tek dinlendiğine o kadar eminler ki, çok hoşuma gitti bu. Gerçekten dinleniyor çünkü. Sağlıklı sonuç vermek o kadar kolay değil."

Şubat ayında Melih, yine bir festival için yurt dışındaydı. İrlanda'da düzenlenen Cavan Festivali'nde daha önce Vilnius'ta yarışan "She's My Baby" adlı bestesini yine Cihan Okan seslendirecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 21 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cihan Okan anlatıyor:

"O sıralar ben Amerika'daydım, oradan direkt İrlanda'ya geldim. Girişte, havaalanında bana bir sorun çıkardılar. 'Niye Amerika'dan geliyorsunuz?' diyorlar, birtakım sorular soruyorlar. Ayırdılar beni bir kenara, içeri almıyorlar. Melih Abi de havaalanına beni almaya gelmiş, çıkışta bekliyor. Ona haber gönderdim. Bir taraftan da oradaki yetkililerle bağıra bağıra konuşuyorum ama Türkçe. Sinirim bozuldu. Melih Abi bir geldi yanıma, etrafta kim var kim yok hepsini bir güzel haşladı. O, beni içeri almayan görevli bir anda özür diledi, elimden tutup beni dışarıya çıkardı. Melih Abi'nin sinirli halini düşünemezsiniz. Ağzından burnundan alevler saçardı. Adamlar nasıl korktuysa, olay hemen çözüldü."

1993 yılı Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finali, 13 Mart gecesi İstanbul'da, Elmadağ'da bulunan Andromeda adlı diskotekte yapıldı. Yarışma yıllar sonra İstanbul'a taşınmakla kalmıyor, yeni şartname birçok yeniliği de beraberinde getiriyordu. Oylama o gece salonda bulunan ve finalistleri izleyen, sayısı bine yakın genç yaptı. Ne jüri ne de halk oylaması vardı bu defa. Final bir festival, bir konser havasında yapılıyor ve sonucu sadece gençler belirliyordu.

Yarışmada Figen Çakmak'ın söz ve müziğini yazdığı, düzenlemesini Melih'in yaptığı "Son Senfoni" adlı şarkı Deniz Şafak Yaprak tarafından seslendirildi. İlk kez 1979 yılı Altın Mikrofon yarışmasında bir bestesini seslendiren Deniz Şafak Yaprak'la Melih'in yolları yıllar sonra yeniden bir yarışmada kesişmişti. Gençlerden oluşan jüri doğal olarak eğlenceli bir

"rock'n roll" şarkısı olan ve Burak Aydos tarafından seslendirilen "Esmer Yarim"i birinci seçerken "Son Senfoni" yarışma sonunda üçüncülüğü kazanıyordu. O gece yarışmanın yapıldığı Andromeda Disko'da bir genç kız Melih'in yanına gelmiş ve onunla tanışmak istediğini söylemişti. Bu genç kız, dört yıldır TRT İstanbul Televizyonu'nun çeşitli programlarında sunuculuk yapan, henüz 23 yaşındaki Deniz Seki'ydi.

Yavuz Hakan Tok'un 1 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Deniz Seki anlatıyor:

"O sıralar aklımın bir köşesinde hep kendimi iyi bir müzisyene dinletmek var. Çocukluğumdan beri en büyük hayalim şarkı söylemek çünkü. Ben o gece TRT görevlisi olarak oradaydım. Melih Abi de yarışma için orada. Bir fırsatını bulup yanına gittim, 'Müzik aşkıyla yanıp tutuşuyorum, beni dinler misiniz?' dedim. O da 'Hemen yarın Melki'ye gel,' dedi. Ertesi gün, iki dirhem bir çekirdek, heyecanla gittim stüdyoya. Piyanosunun olduğu bir çalışma odası vardı, beni oraya aldı, piyanosunu açtı ve bir şarkı söylememi istedi. Sezen Aksu'nun 'Kaybolan Yıllar'ını söylemeye başladım, o da piyanoyla bana eşlik etti. Beni o kadar rahat hissettirdi ki, sanki kırk yıldır piyano eşliğinde şarkı söylüyormuşum gibi, bir kendine güven, bir rahatlıkla söyledim şarkıyı. Şarkı bitti, ben yaprak gibi titriyorum ne diyecek acaba diye. 'Yarın yine gel,' dedi bana. 'Ne yapacağız?' diye sordum. 'Stüdyoya gireceksin, cıngıl okuyacaksın,' dedi.

Cıngılın reklam müziği olduğunu biliyorum ama böyle bir tecrübem hiç yok. Hayatında kulağına kulaklık takıp stüdyoya girmiş biri değilim. Ertesi gün gittim, büyük bir cesaretle stüdyoya girdim ve tek başıma Nissan bisiklet firmasının cıngılını seslendirdim. Sonrasında Melki'de cıngıl seslendirmeye devam edince sunuculuğa veda ettim ve hayatımın rotasını müziğe çevirdim. Düşünsenize, koskoca Melih Kibar'sın ve müziğe hevesli bir gence bir şans veriyorsun ve belki de bilmeden hayatını değiştiriyorsun. İşte benim hayatım o günden sonra değişti."

Yavuz Hakan Tok'un 24 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda bir dönem Melih Kibar'ın yanında çalışan müzisyen Alp Yenier anlatıyor:

"Melih Abi hiçbir zaman eski kafalı olmadı. Bana da hep öğütlerdi, 'Bilgisayarda en son çıkan programı kullanacaksın, dergilere üye olacaksın, her ay yeni çıkan sesler, teknolojilerle ilgili bilgi edineceksin, gündemi takip

edeceksin.' O yüzden genç bir müzisyen adayı ona geldiği zaman da onunla mutlaka görüşürdü. Eğer bir ışık görmezse arkasını getirmez, görürse de elini bırakmazdı. Benim orada olduğum yıllarda Melih Abi'ye sesini dinletmek için stüdyoya belki 50 tane insan gelmiştir. Eğer yeteneği yoksa direkt yüzüne söylerdi. Ağlayarak çıkanlar olmuştur oradan. Zaten Melih Abi hep, 'Soyadım kadar kibar değilim,' derdi."

Melih'in müziklerini yaptığı "ABC" adlı yarışma programının ilk bölümü 14 Nisan'da TRT'de yayınlandı. Yurt dışındaki televizyon kanallarında yayınlanan yarışmalar benzeri, bölüm aralarında hostes kızların dans ederek şarkı söyledikleri eğlenceli bir yarışma programıydı bu ve Melih bu program için birden fazla kısa şarkı hazırlamıştı. 17 Nisan günü ise Melih ve Erol bir kez daha Çankaya Kültür Sanat Vakfı'nın düzenlediği Gençlik Günleri kapsamında söyleşi ve dinleti yapmak üzere Ankara'da, Atakule'deydiler. Tıpkı bir yıl önce olduğu gibi, o gün de söyleşinin bir yerinde Erol, Melih'ten bir şarkı söylemesini istediğinde, yine aynı esprili girizgâhı yaptı ve yine aynı şarkıyı söyledi: "Benim hocam sevgili Timur Selçuk. Her yerde kıvançla söylüyorum. Benim bugüne kadar gelmemdeki en büyük etken Timur. Tepeden tırnağa bir müzik adamı. Varsa eğer, espri yeteneğimi de ondan almışımdır. Müthiştir Timur ve çok da gerçekçidir. Langadanak söyler her şeyi insanın suratına. Bana sürekli olarak hayatında benimkinden daha kötü bir ses duymadığını söylerdi. Yüzde yüz haklı. Bu nedenle ben de Timur'un bir şarkısını söyleyeceğim şimdi size."

Bu şarkı, Timur Selçuk'un Orhan Veli'nin şiirinden bestelediği "Pireli Şarkı"ydı. Melih sonraki yıllarda da ne zaman sahnede ve televizyon programlarında şov gereği bir şarkı söylemesi gerekse hep bu şarkıyı söyleyecek ve bunu Timur'dan intikam almak için yaptığını anlatacaktı.

13 Mart 2005 tarihinde Şafak Karaman'ın "Müzik Dergisi" adlı televizyon programı için yaptığı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Sesim olsun çok isterdim. Yorumlarımı sesimle sunabilmek… Pavarotti gibi bir üst noktadan bahsetmiyorum ama mesela Kayahan'ı hep kıskanmışımdır. Kıskanmak değil de gıpta etmişimdir. Kayahan da bir Pavarotti değil ama duygularını çok güzel ifade edebilen bir silaha sahip olması bana hep cazip gelmiştir. Allah vermedi. Ben bir kargayım."

35 besteciden biri

Popüler Müzik Sanatçıları Vakfı (POPSAV), 1989 yılının 31 Ekim'inde faaliyete geçmiş ve henüz müzik meslek birliklerinin kurulmadığı o günlerde, popüler müzik sanatçılarının örgütlenmesine yönelik ilk kuruluş olmuştu. Vakıf, 1990 yılından itibaren çeşitli faaliyetler göstermeye, etkinlikler düzenlemeye başladı. 1993 yılında düzenlenen Türk Pop Müziğinde 35 Yıl 35 Besteci gecesi de bunlardan biri olarak müzik tarihine geçecekti. İsimlerini POPSAV bünyesinde oluşturulan Seçici Kurul'un tespit ettiği 35 besteci o gece ödüllendirilecek ve her birinin birer besteci sahnede icra edilecekti. Bu bestecilerden biri de Melih'ti. 35 Yıl 35 Besteci etkinliği, 30 Nisan gecesi Atatürk Kültür Merkezi'nde yapıldı ve Show TV'den naklen yayınlandı. Gecede ödül verilecek besteciler evlerinden limuzinlerle alındı, Atatürk Kültür Merkezi'ne kırmızı halıdan geçerek girdi. Halit Kıvanç ve Ajda Pekkan'ın sunuculuğunu yaptığı gecede bestecilerin kendi seçtikleri şarkıları, kendi seçtikleri şarkıcılar tarafından büyük orkestra eşliğinde canlı olarak seslendirildi ve her birine özel hazırlanmış plaketler hediye edildi. Melih'in bu gece için seçtiği şarkı "İşte Öyle Bir Şey"di ve doğal olarak Erol Evgin tarafından seslendirildi.

Melih'in müziklerine imza attığı "ABC" adlı yarışma programının 12 Mayıs 1993 gecesi yayınlanan dördüncü bölümünde Melih bu defa yarışmacı olarak programın konuğuydu. Yarışma için hazırladığı şarkıları seslendiren vokalistlerden biri olan Tuba Önal da bir diğer ünlü konuk yarışmacı olarak Melih'in yanındaydı. Melih yine her fırsatta birlikte çalıştığı genç müzisyenleri lanse etmeye devam ediyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda, bir dönem Melih Kibar'ın yanında çalışan ve yakın dostlarından biri olan Jülide Alasya anlatıyor:

"Melih Bey çok doğru insan seçen bir adamdı. Etrafındaki herkes çok fazla talepkâr olmayan ama ondan bir şeyler kapmaya çalışan, onun etrafında olmaktan mutlu olan insanlardı. Çok da özel ve iyi insanlardı. Melih Bey'in hayatta öyle bir görevi olduğunu düşünüyorum. Doğru insanları bir araya getirdi, onları doğru insanlarla tanıştırdı ve hayatlarına dokundu."

5 Ekim 2000'de TRT 2'de yayınlanan ve Ayşe İdem Tümer ve Turgay Biçer'in sunduğu "Başarı Basamakları" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Benim piyasada çok fazla öğrencim var elbette. En azından bugün geldikleri yerlerde çeşitli yüzdelerde çok fazla katkım olan çok fazla insan var. Ben hocamdan devralmaya çalıştım ama o yeterlilik düzeyine geldim mi gelmedim mi, bunu sevgili Timur Selçuk'un kendisi değerlendirsin, ben bir şey söyleyemem bu konuda ama geçenlerde Timur'un ettiği bir lafı duymak çok hoştu benim için. 'Arkamı dönebileceğim bir talebem,' demesi ne kadar güzel bir şey. 1986'daki Eurovision yarışmasından itibaren hep gençlerle bir şeyler yapılabileceğine inandım. O bir dönüm noktasıdır benim için."

Pop müziğin giderek canlandığı, her gün yeni isimlerin, yeni prodüksiyonların çıktığı o günlerde Show TV de bir müzik yarışması düzenlemişti. Kanal 6'nın yarışmasından farklı olarak bir ses yarışması değil, beste yarışmasıydı ve adı Pop Show '93 olarak belirlenmişti. Pop Show '93'ün finali 25 Mayıs gecesi yapıldı ve Show TV'den naklen yayınlandı. Finalist şarkılardan biri olan "Sev"in sözleri Çetin Akçan'a, bestesi Mine Mucur'a aitti ve Tuba Önal'ın seslendirdiği bu şarkının düzenlemesini Melih yapmıştı. Ancak o gecenin Melih için finalistler arasında yer almaktan daha heyecanlı başka bir tarafı vardı.

Jüri değerlendirmelerini yaparken, sahnede bir saate yakın bir süreye sığdırılmış bir Türk pop müziği tarihi gösterisi yapıldı. Kantolarla başlayıp operetlere, oradan tangolara, aranjmanlara ve beste denemelerine kadar giden şovda Melih-Çiğdem-Erol ortaklığından da Türk pop müziğinin dönüm noktalarından biri olarak bahsediliyordu. Bu bölümde orkestrayı Melih yönetti ve Erol "İşte Öyle Bir Şey"i söyledi. Ondan sadece 15 dakika önce, Timur da şovun bir parçası olarak "İspanyol Meyhanesi"ni seslendirmiş, yani hoca ile öğrencisi Türk popunun kilometre taşları olarak aynı şovun içinde yer almışlardı.

Pop Show '93 yarışmasında birinciliği "Ansızın Çektin Gittin" adlı bestesiyle Suat Suna kazandı. Melih'in düzenlemesini yaptığı ve Tuba Önal'ın seslendirdiği şarkı ise dereceye girememişti.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Tuba Önal anlatıyor:

"Şarkı dereceye giremedi ama yarışmadan sonra Show TV'den bana bir teklif geldi. Bir güzellik yarışması yapılacakmış, orada Halit Kıvanç'la beraber sunuculuk yapmamı istediler. Sonrasında da yine Show TV'de yayınlana-

cak bir eğlence programının sürekli sunucusu olacağımı söylediler. O günün şartlarında çok kıymetli bir teklifti aslında. Ben çok heveslendim, gidip hemen Melih Abi'ye anlattım. Çok sert bir tepki gösterdi. 'Hayır! Sen müzisyensin, asla böyle bir şeyi tercih edemezsin,' diyerek karşı çıktı. Bir senedir bana müzisyen olarak emek veriyordu ve beni alıp başka bir dünyaya çekmelerinden korkmuştu. Ağırlığını koydu ve ben de Show TV'nin teklifini reddettim. Öyleydi Melih Abi; eğer size güveniyor, inanıyorsa, canını, kanını, her şeyini ortaya koyardı. O, sizde bir şey görmüştür, ona inanmıştır. Siz kendinize inanmadığınız zamanda bile o yanınızdadır."

Melih o günlerde bir yandan Cem Özer'in ilk albümünü tamamlamak için çalışıyordu. Cem ve Melih, stüdyoda birlikte uzun saatler geçiriyorlar, albümü yavaş yavaş ortaya çıkarırken bir yandan da birlikte çok eğleniyorlardı.

Yavuz Hakan Tok'un 10 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cem Özer anlatıyor:

"Albümde 'Beni Seviyorum' diye bir şarkı vardı. Şarkıya ben 'Yek, dü, se, car' diyerek giriyordum. Onu kaydediyoruz. Gecenin bir vakti, stüdyonun dış kapısı da açık. 19-20 yaşlarında bir genç geldi, oralarda dolaşıyor ama kimdir nedir diye hiç sormuyoruz. Dışarıdan kebap sipariş etmiştik. Onlar geldi, oturduk yiyoruz. O çocuk da teklifsiz geldi, oturdu sofraya, o da yiyor bizimle. Herkes bir diğerinin tanıdığı zannediyor. Sonra tekrar kayda girdik, şarkının girişini kaydediyoruz yine. Ben 'Yek, dü, se, car' derken çocuk duruma el koydu. 'Bir dakika, o öyle olmaz,' dedi. 'Nasıl olacak?' dedik. Girdi stüdyoya, taktı kulaklığı. 'Yek, tük, sek, tük' diye bir şeyler söylemeye başladı. Bir yandan şaşkınız, bir yandan gülüyoruz. Meğerse stüdyonun kapısını açık görünce, sesi duymuş gelmiş. Kimsenin tanıdığı değilmiş. Stüdyoya çok gelen giden oluyor ya, onlardan biri diye kimse de ses etmemiş. Günlerce güldük sonra bu olaya, 'Yek, tük, sek, tük' diye diye."

Bütün iş yoğunluğunun arasında, iki eli kanda bile olsa aksatmadığı bir şey vardı Melih'in. Her sene ölüm yıl dönümünde düzenli olarak Çiğdem Talu için bir etkinlik yapıyordu ve 1993, Çiğdem'in ölümünün 10'uncu yılıydı. Çiğdem Talu'yu Anma Gecesi, 28 Mayıs'ta Teşvikiye'deki Mim Otel'de yapıldı. Gecenin organizasyon desteği Kuzguncuk Lions Kulübü tarafından sağlanmıştı. Geceye katılanlar arasında Erol Evgin, Yeliz, Coşkun Demir ve Grup Gündoğarken vardı. O gece Çiğdem Talu adına en iyi şarkı sözü ödülü verilmesi planlanmış ve ödüle söz ve müziğini yazdığı

"Rüzgâr" adlı şarkısıyla İlhan Şeşen layık görülmüştü.

Melih o günlerde katıldığı bir televizyon programı sayesinde müzik dünyası için yeni bir keşif daha yapacaktı. Bu keşif, adını Türkiye Güzellik Yarışması'nda birinci olarak duyurduktan sonra televizyon sunuculuğu yapmaya başlayan Defne Samyeli idi.

Yavuz Hakan Tok'un 28 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Defne Samyeli anlatıyor:

"Star televizyonunda 'İyi Günler Türkiye' adında bir canlı yayın program sunuyordum. Hayatın her alanından konuklar ağırladığımız bir programdı. Bu konuklardan biri de Melih Kibar oldu. O güne kadar tanışmamıştık kendisiyle. Program öncesi sohbette, bir anda güzel bir arkadaşlık yakaladık. Benden yaşça büyüktü ama çabucak ortak bir dil oluştu aramızda. Konuşma sesime bakarak bana 'Siz şarkı da söylüyorsunuz galiba, kulağıma eğitimli bir ses geliyor,' dedi. Ben de şan dersi aldığımı, çocukken TRT İstanbul Çocuk Korosu'nda şarkı söylediğimi, ailemin beni konservatuara göndermediğini ama müzik adına hayallerimin olduğunu, televizyonda müzikli bir kabare şov programı yapmak istediğimi anlattım. O da benim sesimi stüdyoda bir dinlemek istediğini söyledi. Melki'ye gittim bir gün. Beni piyano eşliğinde dinledi ve 'Sen bir şarkıcısın. Sesini sadece bir televizyon programında kullanmak, onu küçümsemek olur. İzleyici seni anlamaz ve hanım kızımız şarkı da söylüyor derler ama esasen sen bir şarkıcısın, bunu bil. Sesini şarkıcı olarak değerlendirmezsen iki elim yakandadır,' dedi."

"İnsan kendini sevmek zorunda"

Melih'i uzun süredir bir hayli oyalayan Kanal 6 Ses Yarışması, 1 Temmuz'da pop müzik, 8 Temmuz'da Türk halk müziği, 15 Temmuz'da Türk sanat müziği finallerinin yapılmasıyla son buldu. Aynı günlerde Cem Özer'in "A'Cemî Şarkılar / Beni Seviyorum" adı verilmiş albümü piyasaya çıktı. Yıllar sonra ilk kez bir albümde bu kadar çok sayıda yeni Melih Kibar bestesi vardı. Sekiz şarkının bestesine imza atan Melih, bunlardan birinin sözlerini de kendisi yazmıştı. "Beni Seviyorum" adlı bu şarkı, Melih'in bütün müzik kariyeri boyunca yazdığı ilk şarkı sözüydü.

13 Şubat 1994 tarihinde TRT TV 1 kanalında yayınlanan ve Halit Kıvanç'ın sunduğu "Bugün Pazar" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Bir tane söz yazdım. Onu da kızım Merve için yazdım. Merve bir gün bana geldi ve 'Baba ben çok çirkinim değil mi?' diye sordu. 'Yok kızım sen çok güzelsin,' dedim, gitti. Ben de piyanoda bir şey çalmaya çalışıyorum. Biraz sonra tekrar geldi. 'Baba ben çirkinim, değil mi?' dedi. 'Kızım sen çok güzelsin,' dedim, yine gitti. Ondan sonra tekrar geldi, yine 'Ben güzel miyim?' diye sordu. Ben de "Hayır çirkinsin," dedim artık. Gittikten sonra ben bütün konsantrasyonumu kaybettim tabii. Oturdum, birdenbire söz yazdım. 'Güzel de olsam, çirkin de olsam fark etmez. Ben, beni seviyorum.' İnsan kendini sevmek zorunda."

Yavuz Hakan Tok'un 10 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Cem Özer anlatıyor:

"Albümdeki 'Beklerim' adlı şarkıyı stüdyoda prova edeceğiz. Melih, 'Bak, bu şarkı çok zor. Bunu iyi söylemeni zaten beklemiyorum ama bir deneyelim,' dedi. Benim şarkıcı olmadığımı biliyorsun, ne diye böyle zor şarkılar besteliyorsun o zaman? Adam, istese de basit bir şey yapamıyor ki. Neyse ki Candan Erçetin, Sevingül Bahadır, Özkan Uğur, Cihan Okan gibi sesler var vokallerde de onlarla kapatıyoruz açığı.

Prova yapıyoruz diye rahat rahat, hiç kasmadan söylüyorum ben şarkıyı. Hatta şarkının sonlarına doğru sözleri unuttum, orası öyle eksik kaldı ama nasıl olsa prova diye düşünüyorum. Meğerse Melih o sırada kayıt yapıyormuş. 'Çok güzel oldu,' dedi bitince. 'Kayıt yapıyoruz,' dese, ben kasılıp söyleyemeyeceğim diye böyle bir formül bulmuş. O şarkı albüme o kayıtla girdi sonra, bir daha kaydetmedik."

23 Temmuz'da, Ayvalık Amfi Tiyatro'nun açılış gecesi için yapılan Erol Evgin konserinde Melih de sahnede piyanosunun başındaydı. 1993 yılı, Erol Evgin'in müzikte 25'inci yılıydı ve bu konser aynı zamanda Evgin'in tüm müzik yaşamını özetlediği bir kutlama konseriydi. Devamı da gelecekti. 29 ve 30 Temmuz'da bu defa Rumeli Hisarı'nda 25'inci Yıl Konserleri adı altında iki konser daha yapıldı ve Melih, Erol'un müzik yaşamındaki en önemli kişi olarak yine onunla birlikte sahneye çıktı.

O günlerde ülkenin siyasi gündemi İSKİ skandalı ile çalkalanıyordu.

İSKİ Genel Müdürü Ergun Göknel'le ilgili yolsuzluk iddiaları gündeme bomba gibi düşmüştü. Göknel'in bir memurun sahip olamayacağı kadar büyük bir servet edindiği, boşanmak üzere olduğu karısının ihbarıyla ortaya çıkmış ve gerisi çorap söküğü gibi gelmişti. Günlerce gazete manşetlerinden inmeyen, filmlere konu olabilecek bir skandaldı. Nitekim o günlerin en yeni özel kanalı ATV, bu skandaldan üç bölümlük bir dizi çıkarmıştı bile. Orçun Sonat, Sevda Ferdağ ve Merve İldeniz'in başrollerini paylaştıkları "Suyu Satan Adam" adlı bu dizinin yönetmeni Ümit Efekan'dı. Müzikleri ise Melih tarafından yapılmıştı. "Suyu Satan Adam", bir mini dizi olarak 23, 24 ve 25 Eylül geceleri ardı ardına yayınlandı. Melih'in daha önce üç sinema filminde birlikte çalıştığı Ümit Efekan'la ilk televizyon dizisi çalışması olacaktı bu.

Ekim ayında Melih bir kez daha Litvanya yollarındaydı. Vilnius Pop Müzik Festivali'ne üçüncü kez, bu defa aranjör olarak katılıyordu. Sözleri Figen Çakmak tarafından yazılmış iki Mine Mucur bestesinin, "Loving You" ve "It's Too Late" adlı şarkıların düzenlemelerini yapmıştı. Şarkıları yarışmada Zafer Olcay seslendirdi ve orkestrayı Melih yönetti. Gecenin sonunda Türkiye ikincilik ödülünün sahibi olacaktı.

Milliyet gazetesinin 14 Ekim 1993 tarihli sayısında yayımlanan "Pop Müzik Festivali" başlıklı haberden:

"Türk ekibi 750 dolarlık ödülü Litvanya Konservatuarı ve hayatı ilik nakli ameliyatına bağlı olan Burçak Çerezcioğlu arasında paylaştırmayı kararlaştırdı. Türk ekibinin kazandığı ödülün yarısını burs verilmek üzere Litvanya Konservatuarına bağışlaması büyük sempati topladı. Zafer Olcay kazandığı ikincilikle birlikte Türkiye'nin Litvanya'dan ödülle ayrılma geleneğini bozmamış oldu."

Ekim ayında Melih cephesinden gazetelere yansıyan bir başka haberse Kültür Bakanlığının 14 besteciye verdiği müzikal siparişi ile ilgiliydi. Habere göre Melih, sipariş üzerine hazırlayacağı müzikal için konu olarak Adnan Menderes'i seçmişti. Oyunu Nezihe Araz yazacaktı. Melih, bu müzikalde Adnan Menderes'i Erol Evgin'in canlandırmasını istiyordu. Proje çok heyecan vericiydi ama ne yazık ki Melih'in uzunca bir süre üzerinde çalışacağı bu müzikal çeşitli sebeplerle tamamlanamayacak, yarım kalacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 28 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Defne Samyeli anlatıyor:

"Melih, Adnan Menderes müzikali için Nezihe Araz'la çalışmaya başladı. Bu onu çok heyecanlandırmıştı. Ben de müzikal hayranı olduğum için Melih'le sık sık müzikallerden konuşurduk. Müzikalleri sadece bir müzisyen olarak değil, bir matematikçi kafasıyla da değerlendirir, öyle yaklaşırdı. Menderes müzikali ekibine benim de dâhil olmamı istedi. Nezihe Hanım'ın yazdıklarını bana verdi ve ben metni şarkı sözü formatına çevirmeye başladım. Hatta birkaç tanesini hazırlamıştım, Melih'e göstereceğim ama dikkat etmeden farklı türden kağıtlara yazmışım. 'Şimdi Melih bunları böyle görürse kâğıtların boyutları birbiriyle aynı değil diye sinirlenir, beğeneceği varsa da beğenmez,' diye düşündüm. Kırtasiyeye gidip bir top kâğıt aldım ve hepsini aynı tip kâğıda yeniden yazdım. Bunu ona söylediğim zamanda çok güldü. 'İyi ki öyle yapmışsın,' dedi. Biliyorum çünkü, böyle detaylara çok dikkat ederdi.

Şayet sahnelenebilseydi, sıfırdan yazılmış ve bestelenmiş, bize ait bir hikâyesi olan ama Broadway ve West End müzikalleri kalibresinde bir oyun çıkacaktı ortaya. O güne dek hiç öyle bir müzikalimiz olmamıştı ve Melih buna cesaret etmişti. Adnan Menderes'i politik olarak öven değil; tam tersine insani tarafları, günahları ve sevaplarıyla anlatan, bunu da müthiş müziklerle yapan bir müzikal olacaktı. Belki de tıpkı 'Evita' gibi dünya sahnelerinde de oynanacak bir müzikal çıkacaktı ortaya. Keşke yapılabilseydi."

15 Kasım 1993 gecesi, Erol Evgin 25. Yıl Konseri bu defa Atatürk Kültür Merkezi'nde yapıldı. Erol Evgin'in 25 yıllık müzik kariyerinden kesitlerin yer aldığı bu görkemli gala gecesinde Melih de orkestrada piyano çalarak Erol'a eşlik ediyordu. Konserin ikinci yarısında Erol, "Türkiye'nin gelmiş geçmiş en güzel Eurovision şarkısıydı ama yarışmaya katılamadı; çünkü tanıtım müziğiydi," diyerek "Çoban Yıldızı"nı anons etti ve Melih de orkestra eşliğinde artık klasikleşmiş bu parçasını çaldı. Melih'in konserde solo çaldığı parça ise "Mastika"nın adeta bir piyano konçertosuna dönüştürdüğü düzenlemesiydi.

"Bu söz bitmeden bu odadan çıkılmayacak!"

1993'ün son aylarını yeni projeler için çalışarak geçirdi Melih. Bir yanda yeni televizyon dizileri, bir yanda yeni bir müzikal ve bir de albüm çalışması vardı. 1994 yılı, özellikle televizyon açısından epey hareketli geçecek-

ti. 6 Ocak gecesi TRT TV 1'de ilk bölümü yayınlanan "Yaz Evi" adlı dizi bunun habercisiydi. Dizinin senaryosu Nezihe Araz tarafından yazılmıştı. Yönetmen ise Naci Çelik Berksoy'du. Başrollerinde Yıldız Kenter, Şükran Güngör, Müşfik Kenter ve Kadriye Kenter'in yer aldığı dizinin müziklerine imza atan Melih, dizi için bir de özel şarkı bestelemişti. "Henüz Vaktin Var" adlı bu şarkının sözlerini Selma Çuhacı yazmış ve şarkı Yıldız Kenter tarafından seslendirilmişti.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"Melih, 'Şu ana kadar yazdığın, hazırda neyin varsa getir,' dedi bana. Ben de Melih'in huzuruna çıkarılabilecek nitelikte bulduklarımı derleyip topladım, içlerinden 10-15 tane seçtim ve götürdüm. Direkt olarak o şarkı sözünü seçti. 'Çok güzel şiir, ben bunu bestelerim,' dedi. Tesadüfe bakın ki o günlerde de 'Yaz Evi' dizisi için bir şarkı istiyorlar. Melih bestesini yaptıktan sonra bu şarkıyı Yıldız Kenter'e dinletiyor. Bayılıyor Yıldız Hanım, şarkıyı dinlerken ağlamaya başlıyor. Hatta dizide şarkının yer aldığı bölümde Yıldız Hanım rol gereği 'Bu şarkı benim çok kıymetli öğrencilerim Selma Çuhacı ve Melih Kibar'a aittir,' dedi. Öyle bir şey eklemişler senaryoya."

"Henüz Vaktin Var", Melih'le Selma Çuhacı ortaklığının dinleyici önüne çıkan ilk şarkısı olmuştu. Melih'in yıllardır süren şarkı sözü yazarı arayışı bu defa yolunu Selma Çuhacı ile kesiştirmişti ve bu ortaklık daha uzun yıllar devam edecekti. Nitekim aynı günlerde Defne Samyeli için planladığı albüm projesinde de Selma ile birlikte çalışıyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 28 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Defne Samyeli anlatıyor:

"Melih'le tanıştıktan kısa bir süre sonra birlikte albüm yapma noktasına geldik. Melih beni opera sanatçısı Belkıs Aran'la tanıştırdı ve ben ondan şan dersleri almaya başladım. Bir taraftan da Selma Çuhacı sözler yazmaya, Melih besteler yapmaya başladı. O günlerde Selma'yla güzel bir ortaklığa başlamışlardı. Selma, onu yıllar sonra yeniden heyecanlandıran şarkı sözü yazarı olmuştu. Erol Evgin ve Çiğdem Talu ile yakaladığı gibi bir ekip çalışması yapabilme arzusundaydı. O ortaklığın dinamiği çok başka şartlar altında gerçekleşmiş tabii. O dönemi çok özler ve bize çok sık anlatırdı. Bu kadar değerli bir müzisyenden o dönemin içyüzünü, o şarkıların nasıl çık-

tığını bizzat dinlemek benim için çok özel bir deneyim oldu. Adeta onların dünyasına ışınlandım."

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"En büyük zevki beni kıskandırmaktı ve bunu hep Çiğdem Talu'yu kullanarak yapardı. Şarkı sözü yazarı olarak çok iyi olmak istiyorum ya, benim zayıf noktam o. Şöyle bir kaşını kaldırırdı, 'Çiğdem olsaydı bunu böyle yapardı,' derdi. 'Melih beni ölmüş bir insanla yarıştırma, bak kötü oluyorum. Beni biriyle yarıştıracaksan bari yaşayan biriyle yarıştır. Şartlarımız eşit değil çünkü,' diye kızardım. 'Tamam tamam, seni kızdırmak için yapıyorum,' derdi."

22 Eylül 2001'de CNN Türk'te yayınlanan ve Hakkı Devrim'in sunduğu "Hakkı'yla Sohbet" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Çiğdem beşti, ben de beştim ama biz bir araya geldiğimiz zaman on milyar ediyorduk; on etmiyorduk. Bu şımarıklık, bu alışkanlık veya bu lüksü yaşamış olmanın bana getirdiği keyfi başkalarında aradım. Ararken de Çiğdem'e ihanet mi ediyorum diye bir duygu da vardı açıkçası, ilk defa burada söylüyorum bunu."

Ocak ayında, Melih'in ismi gazete haberlerinde bir de müzikalle anılıyordu. Çetin Akçan'ın yazıp yönettiği ve Melih'in müzik direktörlüğünü yaptığı "Şarkılar Susarsa" adlı müzikal, ilk kez 18 Ocak 1994 gecesi seyirci karşısına çıktı. Dormen Tiyatrosu'nun prodüksiyonu olan bu müzikalin kadrosu her biri bir süre sonra tanınmış birer isim olacak Halit Ergenç, Emre Altuğ, Şebnem Sönmez, Yosi Mizrahi, Nazlı Tosunoğlu gibi genç oyunculardan oluşuyordu. 1 Şubat'ta Kanal 6'da "Orhan Gencebay Dizisi"nin, 15 Şubat'ta ise Show TV'de "Sevginin Gücü" adlı dizinin ilk bölümleri yayınlandı. Her iki dizinin de müzikleri Melih tarafından yapılmıştı. Tüm bunların arasında, uzun zaman sonra yeniden heyecanlandıran ve yeniden şarkılar bestelemek üzere piyanosunun başına oturtan Defne Samyeli albümüyse Melih'in birinci önceliğiydi.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"Defne'nin albümündeki bütün şarkıların önce besteleri yapıldı, sonra ben sözlerini yazdım. Stüdyoda Melih'in bir piyano odası vardı. Bütün bes-

telerini orada yapardı. Bir gün bir şarkı bestelemiş yine. Defne de oradaydı. Beni piyano odasına çağırdı. Bestenin kaydını verdi bana. 'Bu şarkının sözlerini yaz hemen,' dedi. Dışarı çıktı, kapıyı üzerime kilitledi. Kapının arkasından da bağırıyor: 'Bu söz bitmeden bu odadan çıkılmayacak!' Ne kadar zamanda yazarım, ne yaparım, bari bir ekmek, su verseydin… 'Hayır! Arada bir çay gönderirim, kıymetimi bil!' dedi. Hakikaten yazdım da öyle çıkabildim odadan. 'Hadi Beni Sev' diye bir şarkı vardır o albümde; o şarkı odur işte."

Yavuz Hakan Tok'un 28 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Defne Samyeli anlatıyor:

"Benim için çok büyülü ama aynı zamanda da çok çekişmeli bir dönemdi o çünkü Melih Kibar çok zeki ve yetenekli biri olmanın yanında, sevimliliği, tatlılığı ve hoşluğu kadar çok büyük zorlukları da olan bir insandı. Benden 21 yaş büyüktü bir kere. Bazı konularda fikri sabitti. Ben de otorite sorguladığım, her şey için izah beklediğim için anlaştığımız kadar anlaşamadığımız durumlar oldu. Benim ailemin ve onun ailesinin de sık sık bir araya geldiği bir görüşme halindeydik o günlerde. Bir yandan da gece sabahlara kadar stüdyoda kayıttayız. O zaman bilgisayarla kayıt daha yeni yeni yapılıyor ama Melih vokal kayıtlarında kes yapıştır yapmak istemediği için şarkıları bana başından sonuna söyletiyordu. 'Gerçek bir şarkıcı stüdyoda bir şarkıyı başından sonuna kadar kesmeden okur,' diyordu ama bana okuttuğu şarkılar, müzikal açıdan bir hayli de zor şarkılardı. Kaldı ki benim çok fazla şarkıcılık tecrübem de yoktu.

Albüm çalışması sırasında Melih bana, 'Sen de şarkı sözü yazsana,' dedi. Albümde iki tane şarkı sözüm var ve ben onları Melih'e borçluyum. Onun önerisiyle şarkı sözleri yazdım, götürüp okuttum, beğendi ve onları besteledi. Hayatımda öyle de bir izi var Melih'in. Bana ilk kez şarkı sözü yazdıran kişidir."

Şubat ayında, tüm bu yoğunluğun içerisinde Melih, Selma Çuhacı'yla birlikte 10 gün sürecek bir Türkmenistan ziyareti yaptı.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"Ekinciler Holding o dönem Türkmenistan'da çok önemli işler yapıyor-

du. Holdingin Yönetim Kurulu Başkanı Namık Kemal Ekinci, aynı zamanda Türkmenistan'ın Maliye Bakanı ve o zamanki Türkmenbaşı Saparmurat Niyazov'un da sağ koluydu. Sovyetler Birliği dağılmış, Türkmenistan bağımsızlığını kazanmış… Namık Bey bir jest yapmak istiyor ve bir marş besteletmek için araştırma yapmaya başlıyor. Melih'e bağlantı kuruyorlar. O da 'Ben söz yazarı olarak Selma'yla çalışıyorum,' diyor. Beni aradılar, birtakım dokümanlar verdiler. İki ay oturup çalıştım. 'Türkmenistan Marşı' öyle ortaya çıktı. Sonra Türkmenlerin çok ünlü bir şarkıcısı, Kerim Kurban Aliyev Türkiye'ye geldi ve marşı seslendirdi, hatta kayıt da Melki'de yapıldı. Sonra bizi Türkmenistan'a davet ettiler. 17 Şubat, Niyazov'un doğum günüydü. Resmî tören yapıldı, marş çalındı, bizi 10 gün orada ağırladılar ve bildiğim kadarıyla sonra birçok resmî törende, devlet töreninde bu marş çalındı."

Yeniden ekip çalışması

Televizyon kanalları artmış, programlar çeşitlenmişti. Pop müzik hiç olmadığı kadar revaçtaydı. Melih hem pop müziğin bir önceki kuşağının en saygın bestecilerinden biriydi hem de esprili kişiliği ve sohbetiyle televizyon programları için ideal bir isimdi. Üstelik yıllar sonra yeniden besteciliğinin ön plana çıktığı bir döneme girmişti. Öyle ki Erol Evgin'le tıpkı yıllar önce olduğu gibi yine ortak bir çalışma içine gireceklerinin haberini de veriyordu Melih. Çiğdem'in yerine şarkı sözlerini Zeynep Talu yazacak, yeni yapacakları albümün prodüktörlüğünü ise yine o ilk dönemde de prodüktörleri olan Ahmet Güngörmüş yapacaktı. Bu haber, 8 Nisan 1994 günü yapılan basın toplantısıyla duyuruldu. O toplantıda Melih, Erol, Zeynep ve Selma birlikte çıktılar basının karşısına. 15 Nisan'da yayınlanan "Müzikli Hatıralar" programında ise Melih ve Erol'un yanında Zeynep de vardı ve böylece haber bir kez daha doğrulanıyordu.

İstanbul, Levent'te, yapımına 1988 yılı ağustos ayında başlanan, iki gökdelenden oluşan ve halk arasında Sabancı Kuleleri diye adlandırılan Sabancı Center, 18 Ekim 1993'te hizmete girmiş, 8 Kasım'da düzenlenen törenle, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından resmen açılmıştı. Binada Hacı Ömer Sabancı'nın adı verilmiş bir de konser salonu bulunuyordu. Bu salonda verilen ilk konser, 27 Ocak 1994 günü Akbank Oda Orkestrası'nın solist İdil Biret eşliğinde verdiği konser oldu. 31 Mayıs 1994 gecesi ise aynı salonda yıllardır aksatılmadan sürdürülen Çiğdem Talu'yu Anma Gecesi

yapılacaktı. O günlerde pop müzik üzerine faaliyetlerini yoğun bir biçimde sürdürmekte olan POPSAV, bu gecenin organizasyonunu da üstlenmiş, Kültür Bakanlığı da destek olmuştu. Geceyi Halit Kıvanç ve Zeynep Talu sundu. Melih ve Erol'un her yıl olduğu gibi yine hazır bulunduğu geceye Ajda Pekkan, Erol Büyükburç, Nükhet Duru, Yeliz ve Gündoğarken gibi müzik camiasından isimlerin yanı sıra Sabancı ailesi de katıldı.

1 Haziran 1994 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan ve İdil Öztamer'in sunduğu "Sanat '94" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Ben dün akşam Çiğdem'i kıskandım. Türkiye gibi bir ülkede ölümünden 11 yıl sonra bile böyle anılabiliyor. Dün orada arkadaşlarla sahne arkasında hep bunu konuşuyorduk. Acaba biz öldükten sonra bizim anımıza böyle görkemli anma programları yapılabilecek mi? En azından hatırlayanlar olacak mı? O yüzden Çiğdem'e gıpta ettim."

O gece salonda bulunanlar, Melih'in 28 Mayıs 1983 gecesi, Çiğdem'in öldüğü gece yaptığı ama yıllardır gün ışığına çıkarmadığı bestesini de sözlü olarak dinlediler. İlhan İrem, yıllar önce sözlerini yazdığı ve "Bile Bile Bilmezcesine" adını verdiği bu şarkıyı, Melih'in piyanosu eşliğinde seslendirdi.

Ağustos 2006 tarihinde michaelshow.net adlı internet sitesi için Michael Kuyucu tarafından yapılan röportajda İlhan İrem anlatıyor:

"Çiğdem Talu'yu toprağa verdiğimiz günün gecesinde, Melih bir beste yaptı. Ağıt diyebileceğimiz bu piyano eserine söz yazdım. 'Bile Bile Bilmezcesine', yalnızca iki kez sahnede seslendirildi. 1983 yazında Rauf Denktaş'ın davetlisi olarak gittiğimiz Kıbrıs'ta, Lefkoşa, Girne, Güzelyurt konserlerinde Melih besteyi enstrümantal olarak çaldı. Son konser olan Magosa konserindeyse şarkıyı Melih'in piyanosu eşliğinde ben söyledim. Şarkı bittiğinde salondaki herkes ağlıyordu. Melih, piyanoya kapanmış hıçkırıyordu. On sene sonra, 1993'te Sabancı Center'da, Çiğdem Talu'nun onuncu ölüm yıl dönümü konserinde, Melih'le birlikte şarkıyı son kez seslendirdim. Bence Melih Kibar'ın en güzel bestesidir."

Melih'in bir süre sonra besteleyeceği "İşte Sabancı" adlı marşın temelleri Çiğdem Talu'yu Anma Gecesi'nde atılmıştı. O gece Sakıp Sabancı ile tanışan Selma Çuhacı, sohbet içerisinde Melih'le birlikte yaptıkları "Türkmenistan Marşı"ndan bahsedince Sakıp Bey, Sabancı Holding için de bir marş

hazırlamaları teklifinde bulunacaktı. "İşte Sabancı" ilk kez 27 Ağustos'ta Kanal D'de yayınlanan "Klas Magazin" adlı programda duyuldu ve uzun yıllar boyu her sabah Sabancı Holding'e bağlı kuruluşlarda çalındı.

"Tek Başına"

4 Eylül'de, 42 yaşına girmesine iki gün kala Melih, babası Sami Bey'i kaybetti. Sami Bey, 20 Ağustos günü, Merve'ye doğum günü hediyesi almak için dolaşırken kalp krizi geçirmiş, Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne yatırılmıştı. Sapasağlamken, hiçbir hastalığı yokken birdenbire gelen kalp krizi, ne yazık ki sonun başlangıcı olmuştu. Annesinin vefatından sonra ona hem annelik hem babalık yapmış, yanından hiç ayrılmamış, hayatındaki en büyük destekçisi olmuş Sami Bey artık yoktu. Babası hastaneye yatırıldığında, her zaman yaptığı gibi yine piyanosuyla dertleşmek için çalmaya başladığında kendiliğinden çıkan beste, Melih'in Sami Bey'e vedası olacaktı.

Takvim gazetesinin 3 Eylül 2001 tarihli sayısında yayımlanan "Yadigâr Değil, Kibar Bir Şaheser" başlıklı haberde Melih Kibar'ın anlatıyor:

"Pazartesi şirkete geldiğimde yapılacak bir sürü iş vardı. Birden oda dönmeye başladı. Fırlayıp piyanomun başına geçtim ve bir solukta duygularımı anlatan bu şarkıyı yaparak rahatladım. Oğluna âşık, fedakâr bir baba için birlikte geçirdiğimiz yılları özetlemek istedim."

Melih, bu besteye "Yadigâr" adını verecek ve "Yadigâr", Melih Kibar'ın kendi ismiyle çıkacak ilk albümünün de adı olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 25 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Funda Sanlıman anlatıyor:

"Sami Bey çok özverili, çok korumacı bir adamdı. Oğluna çok düşkün, onun ne maddi ne manevi, hiçbir şekilde zarar görmesini istemeyen bir babaydı. Ofisin bütün alışverişlerini bizzat yapar, taşır, getirir, stüdyonun para akışını kuruş kuruş takip eder. Bütün bunları sırf Melih'i korumak adına yaptığını düşünüyorum. Melih de bazı konularda babasıyla çok çatışırdı. Hiç anlaşamıyorlar gibi görünürdü ama ondan şikâyet etmesine, söylenmesine rağmen Melih bir taraftan da küçük bir çocuk gibi sığınırdı babasına. Çocuklar annelerinden azar işitir de yine 'Anne' diye ağlarlar ya… Aynı

öyleydi onların ilişkisi de. Sami Bey, Melih'i hiç büyütmedi."

Yavuz Hakan Tok'un 6 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Beyza Tok anlatıyor:

"Bir keresinde 'Sami Bey, neden tekrar evlenmediniz?' diye sormuştum. 'Ne de olsa adı üvey anne olacaktı; oğlum üvey anneyle büyüsün istemedim,' demişti bana. Çocuğu için kendi hayatından vazgeçmiş bir babaydı Sami Bey."

22 Eylül 2001'de CNN Türk'te yayınlanan ve Hakkı Devrim'in sunduğu "Hakkı'yla Sohbet" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"İngilizceyi ilk öğrenmeye başladığım zaman, 15 yaşlarında, Amerikalı bir kızı tavlamaya çalışırken kızcağıza dönüp, 'My father is like a woman (babam bir kadın gibidir)' dedim. Kız hafif irkilmişti. Ben bunu başka anlama çekeceğini bilmiyordum."

Yavuz Hakan Tok'un 16 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Babası öldüğü gün beni aradı Melih. 'Babamı kaybettim,' dedi. Hemen yanına koştum. O gece babasının evinde uzun saatler piyano çaldı. Eski piyanosu orada duruyordu. Şarkılar söyledik… Çok özel bir geceydi."

Defne Samyeli'nin uzun süredir hazır olan ve temmuz ayında piyasaya çıkması planlanan albümü ancak ekim ayında yayınlanabildi. Albüm, "Tek Başına" adını taşıyordu. Melih'in çalışmalarını büyük bir heyecan ve umutla yaptığı albüm, yapımcı firmayla yaşanan anlaşmazlıkların kurbanı olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 28 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Defne Samyeli anlatıyor:

"Albümü piyasaya çıkaracak firmayla Melih arasında birtakım anlaşmazlıklar oldu. Sözleşme imzalanmasına rağmen albüm uzunca bir süre bekletildi, piyasaya çıkarılmadı. Ben artık neredeyse vazgeçmiş, albümü gözden çıkarmıştım. Sonra nihayet albümü piyasaya çıkarmaya karar verdiler ama bu defa da yapımcı, albümde Melih Kibar'ın bestesi olmayan tek şarkıya klip çektirdi. Dördüncü, belki beşinci klip çekilebilecek şarkıydı o aslında. Sonrasında başka da klip çekilmedi zaten. Albüm, sadece kaset olarak yayınlandı, CD olarak basılmadı ve yapımcısı tarafından hiç desteklenmedi. Böyle olunca da yıllar sonra inandığı bir şarkıcı ve söz yazarıyla, inandığı

bir iş yapıp yola çıkmak isteyen Melih'in hevesi kursağında kaldı. Hassas insanlar bir yerde bir kere kırıldıkları zaman hayatlarında gidecekleri yollar değişebiliyor. Melih olağanüstü hassas birisiydi. Böyle şeylerden çok etkilenirdi. Nitekim tıpkı öncesinde olduğu gibi bu albümden sonra da uzun bir zaman pop müzik alanında yeni bir üretim yapmadı."

Kasım ayında, Melih ve Selma Çuhacı'nın şarkılarına birlikte imza attıkları "Lütfen Kızımla Evlenir misiniz" adlı müzikli oyun, Kenter Tiyatrosu'nda sahnelenmeye başladı. Kenterlerle Melih'in iş birliği "Yaz Evi" dizisinden sonra tiyatro sahnesinde de devam ediyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"Bir gün Melih bana 'Selma müthiş bir iş geldi, bir müzikli oyun için şarkı yapacağız," dedi. 'Hem senin için bir okul olacak bu; müzikli oyuna nasıl şarkı sözü yazılır, onu öğreneceksin.' Çok heyecanlandım. Birlikte Kenter Tiyatrosu'na gittik, ayrıntıları konuştuk, ben teksti aldım. Uzunca bir süre çalıştım üzerinde, sonra bitirince heyecanla Melih'i aradım. Yıldız Hanım, Melih ve ben Melki'de buluştuk. Melih aldı elimdeki dosya kağıtlarını. Okuyor, her sayfayı bitirdikten sonra gözlüğünün üzerinden, tek kaşı havada bana bakıyor ama tekinsiz bir bakış. Sinir bozucu. Altından iyi bir şey çıkmayacağını anladım ben tabii. Okuduğu kâğıdı Yıldız Hanım'a veriyor. O da sağ olsun gayet iyi niyetle 'Aaa ne güzel olmuş,' diyor.

Melih son okuduğu sayfayı eliyle adeta savurarak Yıldız Hanım'a verdi, sonra iki eliyle olanca gücüyle masaya vurdu. Yıldız Hanım'la biz, ikimiz de yerimizden sıçradık. 'Ne bunlar ne?" diye çıkıştı. 'Sen beni rezil mi edeceksin? Ben sana güvendim, böyle büyük bir projeyi sana verdim. Piyasada elimi sallasam 100 tane şarkı sözü yazarı gelir, bin katı güzelini yazar. Sen benimle dalga mı geçiyorsun?' Ben başladım ağlamaya. Sarsılarak ağlıyorum. Melih, 'Sana son bir şans,' dedi. 'Bak hiç kimseye yapmam ama sırf seni çok sevdiğim için… Sana bir hafta veriyorum. Ya bana adam gibi müzikli oyun sözü yazar getirirsin ya da seninle bütün bağımı koparırım. Bir daha da çalışmam seninle.' Yıldız Hanım da 'O kadar da kötü değil Melih Bey, bir denesek,' diye araya girecek oluyor ama Melih çok sert. 'Yıldız Hanım rica ederim, ben kendisine kefil oldum burada,' diyor. Ben zangır zangır titriyorum. Yıldız Hanım'dan özür diledim, kağıtları topladım ve kapıyı var gücümle çarpıp çıktım dışarı. Bir yandan ağlıyorum, bir yandan

bağırıyorum koridorlarda 'Bir daha da buraya gelirsem!..' Herkes odalardan çıktı ne oluyor diye.

Eve gidince bayağı bir ağladım. Sonra kendi kendime 'Ben niye pes ediyorum ki?' diye sordum. O gece oturup tekrar yazmaya başladım. Nasıl bir hızla yazıyorum, durduramıyorum kendimi. O hırsla öyle şeyler çıkıyor ki, ben de inanamıyorum. İki günde bitirdim hepsini. Aradım hemen Melih'i ama 'Melih Bey, Selma Hanım' diye konuşuyoruz birbirimizle, öyle resmîyiz. Buluştuk stüdyoda. İlk sözü okudu, kâğıdı bıraktı, ayağa kalktı, alkışlamaya başladı. 'Sizi ayakta alkışlıyorum Selma Hanım. Bu sözü Türkiye'de yazabilecek başka söz yazarı yok,' dedi. Sonra hepsini okudu. 'Tebrik ediyorum, önünüzde eğiliyorum,' dedi. "Nasılmış? Demek ki isteyince yazılabiliyormuş!' O kadar haklıydı ki… Benim ilk yazdıklarım şarkı sözüydü çünkü. Onlar oyuna konulmuş şarkılar olurdu. İkinci yazdıklarımsa müziklendirilmiş, şiirsellik de içeren konuşma metinleriydi. Oyun için gereken oydu. Bunu bana öğrettiği için sonrasında defalarca teşekkür ettim ona. Bana bir sanat kazandırdı."

"Ben mahvoldum!"

Eurovision Şarkı Yarışması 1993 yılı finalinde son sıralarda yer alan Türkiye, o günlerde yarışmaya katılacak ülke sayısına getirilen sınırlama nedeniyle 1994 yılında yarışmanın dışında kalmıştı. Türkiye'nin 1995 yılında yarışmaya tekrar katılabileceği haberi ise 1994'ün Eylül ayında basına yansıdı. TRT bir kez daha kolları sıvamış, yeni bir şartname hazırlığına başlanmıştı. Yeni şartnameye göre, TRT yönetimi bu defa eser sipariş etmek üzere beş kıdemli, beş de genç kuşak besteci seçmeye karar vermişti. 1994'ün son günlerinde TRT tarafından yapılan açıklamaya göre seçilen beş kıdemli besteci arasında yine Melih'in de adı vardı.

Melih, 1995'in ilk aylarında bir yandan Eurovision için hazırlık yaparken bir yandan da yeni bir televizyon dizisi ve tiyatro oyunu için müzikler hazırlıyordu. Tıpkı bir yıl önce ekrana gelen "Sevginin Gücü" dizisi gibi yine Erler Film'in bir yapımı olan "Zirvedekiler" adlı dizinin ilk bölümü 21 Şubat 1995 gecesi ekrana geldi. Melih'in müziklerini hazırladığı tiyatro oyunu ise Meltem Cumbul ve Ragıp Yavuz'un o günlerde birlikte kurdukları Beyaz Sahne'nin bir prodüksiyonuydu. "Dört Mevsim" adlı oyunda Melih'in

bestelediği dört ayrı enstrümantal müzik, oyunun konusuyla paralel olarak, mevsimler arasındaki duygu geçişlerini sembolize ediyordu.

Eurovision Şarkı Yarışması için Melih, sözlerini Zeynep Talu'nun yazdığı, "Sev" adını taşıyan bir şarkı hazırlamıştı. Şarkıyı seslendirmek üzere seçtiği isimse ona Mine Mucur'un tanıştırdığı Yeşim Dönüş Işın isimli genç kızdı. Melih çok güçlü bir sesi olan Yeşim'e çok güveniyordu ancak henüz 21 yaşında olan Yeşim'in sahne tecrübesi neredeyse hiç yoktu. Nitekim Ankara'daki provalar başladığında bu durum Melih'in karşısına ciddi bir sorun olarak çıkacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 2012 yılı mart ayında yaptığı röportajda Arzu Ece anlatıyor:

"Ben o yıl Fatih Erkoç'la birlikte söylediğim Uğur Başar'ın bestesi 'Sevda' ile yarışıyordum. Ertesi sabah son kostümlü prova yapılacak ve provayı jüri de izleyecekti. Gece 1.30 gibi odamın telefonu çaldı. Telefondaki Melih Kibar'dı. Ağlamaklı bir sesle bana 'Seninle acil konuşmam lazım, lütfen otelin roof'una gelir misin?' dedi. Ben korktum, 'Ne oldu, birine mi bir şey oldu?' dedim. Pijamalarımı çıkarıp, apar topar yanına gittim. Roof'a çıktığımda Melih kafasını iki elinin arasına almış, yere doğru bakar vaziyette 'Ben mahvoldum,' diyerek sallanıyordu. Yanında TRT yetkililerinin de olduğunu görünce sorunu tahmin ettim. Melih, provalarda çok sorun yaşıyordu. Yeşim, sesi çok güzel olmasına rağmen bir türlü kendini yarışmaya hazır hissedememişti. Hatta bir iki kere karşıma alıp öğüt ve cesaret vermiştim ama sanırım psikolojik etkenler de vardı ki çok detone oluyordu ve bunun farkındaydı. Hatta 'Ben hazır değilim, ben annemi isterim,' gibi tepkiler vermeye başlamıştı. İşte o son gece de 'Ben yapamayacağım, geri dönüyorum,' demiş Melih'e. Tabii bu bir besteci için olabilecek en kötü durum. Melih de hemen TRT yönetimini arayıp, durumu anlatmış, acilen başka bir solist bulması gerektiğini söylemiş.

Melih o gece bana 'Bu kadar kısa sürede beni ancak sen kurtarabilirsin,' dedi. Ben de 'Bana kalsa elimden geleni yaparım ama, ben buraya Uğur ile geldim, bana neden yaptın demez ama etik olarak onun iznini almamız gerekiyor,' dedim. Saat gecenin ikisi olmuştu. Birlikte Uğur Başar'ı aradık ve uyandırıp odasına gittik. Uğur'un Melih'e cevabı da şu oldu: 'Ben aynı duruma düşseydim, sen yardım etmez miydin?' Uğur'dan da onayı alınca, Melih bana şarkının kasetini verdi. Sabaha kadar şarkıyı ezberleyip, jürinin

izleyeceği provaya hazırlanmam gerekiyordu. Yalnız küçük bir sorun daha vardı; Yeşim alto, ben koloratur sopranoydum ve şarkının tonu bana çok pesti. 40-50 kişilik orkestra için yazılmış partisyonların ton değiştirilerek yeniden yazılması, o kadar kısa süre içinde imkânsızdı. Benimse uyku gözümden akıyordu. Sadece şarkının sözlerini çıkartıp büyük büyük yazdım ve vurdum kafayı yattım.

Sabah provaya gittiğimde, sözleri sahne monitörlerine yapıştırıp Tanrı'nın da yardımıyla şarkıyı söyledim. Akşam final vardı ve ben yarışmaya katıldığım asıl şarkı olan 'Sevda'dan ümitliydim. Kulisteki monitörün sesi çıkmıyordu, bozuktu. Topuklu ayakkabılar çok canımı acıtıyordu, ayakkabılarımı çıkardım, üşüdüm ve üzerime kazak giydim. Bir ara Garo Mafyan bana "Hadi niye çıkmıyorsun sahneye?" dedi. Ben de 'Fatih'le Uğur oturuyor, ben ne yapacağım sahnede?' dedim. 'Birinci oldun, haberin yok mu?' dedi. Ben koridorda ayakkabımın biri ayağımda, diğerini giydim, koşarken kazağımı attım üzerimden. Sahnede beni kutluyorlar ama ben hala 'Şarkının tonu çok pes geldi, iyi söyleyemedim,' diyorum."

Böylece Melih, Eurovision Şarkı Yarışması'nda Türkiye'yi temsil etme hakkını ikinci kez kazanmış oluyordu. Bir gece önce şayet Arzu Ece yaptığı teklifi kabul etmese yarışmadan çekilmeyi bile düşünecek hale gelmişken, ertesi gece birinciliğini kutluyordu. Üstelik bir başka solistin tonuna göre yazılmış düzenleme üzerine şarkıyı zorlanarak seslendiren bir son dakika solistiyle. Bu solist değişikliği meselesi bir süre basında yazılıp çizilecek ve farklı yorumlar yapılacaktı. Oysa işin doğrusu buydu ve sonucunda daha önce Türkiye'yi Grup Pan'ın bir üyesi olarak "Bana Bana" adlı şarkıyla temsil etmiş olan Arzu Ece için de ikinci kez temsil etme şansı hiç beklemediği bir şekilde doğmuştu.

Cumhuriyet gazetesinin 25 Mart 1995 tarihli sayısında yayımlanan "Müslüman Mahallesinde Salyangoz Satacağız" başlıklı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Yıllardan beri Eurovision'a gençlerle katılıyorum. En iyi sonucu da gençlerle getirdim. Dolayısıyla böyle bir değişiklik yaparken bir sebebim olması gerekir. Bu genç arkadaşımız şimdiye kadar yarışmaya katıldığım gençlerin aksine son derece heyecanlanınca performansını düşürdü. Ben de uzun vadede kendisinden çok şey beklediğim için geri çektim. Arzu Ece'yle görüştüm. Arzu büyük başarı gösterdi çünkü parça Yeşim'in sesine göre

yazılmıştı. Parçayı Arzu'ya göre biraz değiştireceğim. Vokalist arkadaşlarla da bazı değişiklikler yapacağız, biraz daha kalabalık olacağız. Müslüman mahallesinde salyangoz satmaya gideceğiz. Bunun için salyangozların en iyisini satmaya çalışacağız."

Nitekim Melih, Ankara'dan döner dönmez Avrupa finali için parçanın üzerinde yapacağı değişiklikler üzerinde çalışmaya başlamıştı. İlk iş olarak iki olan vokalist sayısını üçe çıkarmak için bir vokalist arayışına girdi.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Füsun Balta anlatıyor:

"Üniversiteden mezun olduktan mimarlık yapmaya başlamıştım ama bir yandan da müzikle ilgileniyordum. Timur Selçuk'un dershanesine devam ederken piyano hocam Aslıgül Ayas'tı ve Melih Kibar'ın Eurovision için bir vokalist aradığını bana o söyledi. Eurovision Türkiye finalinden üç gün sonraydı. Melki'ye gittim, Melih Bey sesimi dinledi, çok beğendi. 'Senden solist de olurmuş ama şimdi bir vokaliste ihtiyacım var,' dedi. Böylece ben de ekibe dâhil oldum. Arzu Ece, diğer vokalist arkadaşlarım Ece Sandallı, Sertan Belciler ve ben, dördümüz çok sıkı bir çalışma içerisine girdik. Önümüzde az bir süre vardı. O süreçte ben Melih Kibar'ı yakından tanıma fırsatı buldum. Karşımda hem bir sanat, müzik insanı hem de analitik bakan ve düşünen, evrensel bir dünya görüşüne sahip bir insan vardı. Müziği teknik olarak her şeyiyle bilen, buna karşın duygusunu da kullanabilen biri… Kısaca seçkin bir insan vardı ve Melih Kibar'ı tanımak benim müziğe bakış açımı değiştirdi."

"Erol Evgin Show"

1995 yılında Türkiye'de pop müzik altın günlerini yaşıyordu. Kasetlerin çok satıldığı, sürekli yeni isimlerin piyasaya çıktığı, müzik sektöründe sayısız prodüksiyonun yapıldığı o günlerde Melih besteciliğin diğer alanlarında çalıştığı için güncel pop müzik sektörünün içinde çok etkin değildi. Piyasaya çıkan albümlerin büyük bir kısmı onun stüdyosunda yapılıyor, albüm yapım süreçlerinde ona fikir danışan, ondan destek alan da çok oluyordu. Buna karşın giderek daha az sayıda albümde besteci ya da aranjör olarak adı görünür olmuştu. Mart ayında piyasaya çıkan "Sana Aitim" adlı Metin

Şentürk albümü bunlardan biriydi. Albüme Selma Çuhacı ile birlikte yaptığı şarkılardan biri olan "Yürek Sancısı" adlı şarkıyı vermişti Melih. Öte yandan Erol Evgin'le birlikte yapacakları albümden ses seda çıkmıyordu. Herkes yıllar sonra Erol-Melih iş birliğinden çıkacak yeni bir albümü beklerken, onlar bir televizyon şovuyla izleyici karşısına çıkmaya hazırlanıyorlardı.

Melih zaten yıllardır televizyon dünyasıyla içli dışlıydı. Diziler, reklam filmleri ve çeşitli programlar için yaptığı jenerik müzikleri bir yana, müziklerini yaptığı filmler de neredeyse gün aşırı ekranlardaydı. O güne dek çeşitli programlarda konuk ağırladığı müzik sohbetleri yapmış, yanı sıra sayısız televizyon programına da konuk olarak çağırılmıştı. Bu defa ise Erol Evgin'in sunduğu müzikli sohbet programında hem piyano başında olacak hem de sohbetlere katılarak "talk show" formatının bir geleneği olan ikinci adamı oynayacaktı. Erol Evgin Show'un ilk bölümü 4 Nisan 1995 gecesi TRT TV 1'de ekrana geldi. Programın konukları Perran Kutman ve Kenan Doğulu'ydu. Şovun her bölümünde bir de genç yeteneğe yer verilecekti ve bu ilk programdaki genç yetenek de Melih'in zaten birlikte çalıştığı gençlerden biri olan Tuba Önal'dı. Erol Evgin Show her hafta TRT TV 1'de ekrana gelmeye devam edecek ve 1996 yılı temmuz ayına dek 60 haftaya yakın bir süre Melih bu programda Erol'a eşlik edecekti. Bu süre boyunca müziğin yanı sıra sanat dünyasının farklı dallarından da konuklar ağırladılar.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Serhat Hacıpaşalıoğlu anlatıyor:

"1995 Eylül ayında 'Erol Evgin Show'a konuk olmuştum. Programın adı her ne kadar 'Erol Evgin Show' olsa da aslında 'Erol-Melih Show' gibiydi çünkü hem piyanosuyla hem de sohbetleriyle Melih de programın bir parçasıydı. Ben de o sıralarda TRT'de Riziko yarışmasını sunuyordum. Melih'in Alman Liseli olduğunu biliyordum ama daha önce hiç tanışmamıştık. Programda bazen şarkıcı olmayan konuklar da şarkı söylüyordu. Ben o zaman şarkıcılık yapmıyordum ama program için Fransızca bir şarkı hazırladım ve Melih'in piyanosu eşliğinde söyledim. O gün biz Melih'le Alman Lisesinden sohbete başladık, sonra devamı geldi. Daha ilk tanışmamızda sanki 40 yıllık dost gibiydik. Böylece hayatımda çok önemli bir yer alacak, mükemmel bir insanı kazanmış oldum.

Bana şarkı söylemem konusunda ilk telkini yapan kişi de Melih oldu. Lionel Richie'nin 1984 Olimpiyatları kapanışında 'All Night Long'u söy-

lediği bir performansı vardı. Onu örnek göstermişti Melih bana. 'Sen bu tip işlerin adamı olacaksın,' demişti, onu hiç unutmuyorum. Zaman içerisinde onun yanılmadığını da görmüş oldum. Müzik kariyerimde en ciddi profesyonel yaklaşımları, daha ilk adımlarımı atmadan önce bana gösteren Melih'ti. O bakımdan çok şey borçluyum ona. Melih olmasaydı belki de müziğe hiç başlamazdım."

Melih, Serhat Hacıpaşalıoğlu'nun 1997 yılında yayınlanacak ilk "single" çalışması "Rüya" ile resmileşecek müzik yolculuğu için onu cesaretlendirmekle kalmayacak, aralarındaki dostluk uzun yıllar boyu sürecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Serhat Hacıpaşalıoğlu anlatıyor:

"Sonrasında Ethel ve Merve ile tanıştım, kısa zamanda bir aile gibi olduk. O yıllarda Anadolu yakasında oturuyordu ve evlerimiz çok yakındı. Çok sık görüşüyor, birbirimize gelip gidiyorduk. Birlikte tatillere çıktık. Liselerarası Müzik Yarışması'nın organizasyonunu üstlendiğim ilk yıldan itibaren Melih hep jüri üyesi olarak yer aldı ve yarışma konusunda beni yönlendirenlerden biri oldu. Sadece İstanbul'da değil, yarışmanın şehir dışındaki elemelerinde de hep yanımdaydı.

Benzer çok yanımız vardı. İkimiz de sözünü sakınmayan ve düşündüğünü biraz fazla hızlı ifade edip çevredekilerin tepkisini alabilen kişilerdik. Birbirimizin bu özelliğini fark edince de doğal olarak kendimizi yakın hissettik. Tanışmadan da önce bir saygım, sevgim ve hayranlığım vardı zaten ona karşı. Tanıştıktan sonra bunun dostlukla perçinlenmesi beni çok mutlu etti. Alman Liseli olmak bana hayatta çok hediyeler kazandırmıştır. Melih'le Alman Lisesi ortak paydasında buluşmamızın da çok değerli olduğunu düşünüyorum."

Serhat ve Melih'in dostluğunun harcını atan Alman Lisesi ortak paydası, yıllar sonra Serhat'ın Melih Kibar'ın anısına üreteceği ve fikir babası olacağı projelerin de temelini oluşturacak ve Serhat, o yıllardan beri hayal ettiği projeleri gerçekleştirerek Melih'e olan vefa borcunu yıllar sonra böyle ödeyecekti.

"Nefes alamıyorum!"

Melih'in müziklerine imza attığı "Dört Mevsim" adlı oyun, 14 Nisan 1995 gecesi, Mecidiyeköy'deki Fox Fun Kültür Merkezi'nde ilk kez seyirci karşısına çıktı. Aynı günlerde Eurovision şarkısı "Sev"in İngilizce ve Türkçe versiyonlarının yer aldığı kaset ve CD, TRT etiketiyle basıldı. 5 Nisan 1994'te Tansu Çiller hükümetinin yayımladığı ekonomik kararlar, ülkede genel bir kemer sıkma politikası başlatmış, bu durumdan kamu kurum ve kuruluşları da nasibini almıştı. Nitekim Eurovision için TRT'nin ayırdığı bütçe o kadar düşüktü ki, Melih ekibiyle birlikte başka destekler alarak hazırlanıyordu yarışmaya.

Cumhuriyet gazetesinin 13 Mayıs 1995 tarihli sayısında Cumhur Canbazoğlu imzasıyla yayımlanan "İlk Beş Olmasın" başlıklı haberde Melih Kibar anlatıyor:

"Önce koreografiyi değiştirdik. Aylin Kalem koreografiyi yeniden yazdı. Ragıp Yavuz da sahne hareketleriyle ilgilendi. Bütün vokalleri de değiştirdik. Parçaya orkestrasız başlıyoruz. Lobi çalışmaları için 5 Nisan kararları çerçevesinde kendi yağımızla kavrulduk. Hediyeleri kendimiz aldık. Kıyafetler için Sakıp Sabancı ve Ahmet Eren sponsorluk yaptı. Ayakkabıları POPSAV aldı. Yani bugün imece usulüyle sahneye çıkıyoruz. Özel TV'lerin platolarına gidip kıyafetlerin ekranda nasıl göründüğüne baktık. TRT, parçanın İngilizce ve Türkçe versiyonlarını CD olarak bastırdı ve dağıttı, ayrıca çok güzel bir tanıtım kitabı hazırladı. Şansımıza gelince… Hayatta iddialı olmayı sevmem ama bir kere sonuncu olmayacağımızı söylüyorum. Ayrıca diğer parçalara da bakarak, her şey planladığımız gibi giderse, 'Neden ilk beşe girmeyelim?' diyorum."

Cumhuriyet gazetesinde bu haberin yayımlandığı günün gecesi, Türkiye'de saatler 22.00'yi gösterdiğinde televizyonda Eurovision Şarkı Yarışması finali naklen yayını başlamıştı. Yarışma İrlanda'nın başkenti, Dublin'de bulunan Point Theather'da yapılıyordu ve o gece aynı zamanda yarışmanın 40'ıncı yılıydı. Türkiye 10'uncu sırada sahneye çıktı. Orkestrayı Melih Kibar yönetiyordu.

7 Mayıs 2020 tarihinde yayınlanan ve Ali Durgut tarafından yapılan YouTube röportajında Arzu Ece anlatıyor:

"Dublin'de üç gün arka arkaya seyircili prova yapıldı. Toplam 75 bin kişi seyretti provaları. Oraya gelen insanlar da sürekli bahis oynuyorlar. Bahislerde biz sürekli ilk üçteyiz; hiç aşağı düşmedik. Melih hop oturuyor hop kalkıyor. Zaten çocuk gibi, çok heyecanlıydı hep. 'Tamam, bu sene kesin birinciyiz,' diyor. Oraya çeşitli ülkelerden gelmiş basın da bizimle röportaj yapmak için yarışıyor. İrlanda basını her gün bizi kapaktan veriyor. Ben de 'Herhalde gerçekten bir şeyler olacak,' diye düşünmeye başladım çünkü gelen tepkiler o yöndeydi."

Ne var ki Türkiye'de yarışma popülerliğini neredeyse tamamen kaybetmişti artık. Son yıllarda alınan başarısız sonuçlar bir yana, bir süredir Türkiye finallerine genç ve çoğunlukla tanınmamış şarkıcı ve bestecilerin katılıyor olması da Eurovision'u ülke gündeminden düşürmüştü. "Sev" tam bir festival şarkısıydı, Batı formunda bir besteydi ve halkın kolay seveceği bir şarkı değildi. Bütün bunlar yarışmanın izlenirliğini bir hayli azaltmıştı. Türkiye'de gazetelerde doğru düzgün haber bile çıkmamıştı. Üstelik aynı gece MTV'nin Euro-Video Grand Prix adlı yarışması da vardı. 1987 yılında Avrupa televizyon sektörüne giren Amerikan müzik kanalı MTV'nin düzenlediği bu yarışmada Avrupa ülkelerine ait video klipler yarışıyordu ve Türkiye'den de Emel Müftüoğlu'nun "Hovarda" adlı şarkısına Umur Turagay tarafından çekilen klip finalistler arasındaydı. Eurovision ne kadar eski neslin eğlencesiyse, MTV de o kadar yeni neslin eğlencesiydi ve kuşkusuz çok kişi için MTV'nin yarışması Eurovision'dan daha heyecan vericiydi. Nitekim gecenin sonunda Eurovision'da aldığımız derece de fazla konuşulmadı bu yüzden. "Sev", yedi ülkeden aldığı puanlarla, 23 ülke arasında 16'ncı olmuştu. MTV'den gelen sonuç biraz daha sevindiriciydi çünkü "Hovarda" klibi 16 finalist arasında yedinci olmuştu.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Füsun Balta anlatıyor:

"Melih Bey bu sonucu çok olgun karşıladı. 'Yarışmada siyasi oyların döndüğünü zaten biliyordum ama provalarda o kadar alkışlanınca, bu defa hak yerini bulacak galiba diye düşünmüştüm. Yanılmışım,' dedi. Yine de suratı asılmadı, hep gülümsüyordu. Onun müzisyenliği bir yana, bir yaşam felsefesi olarak bana kattıklarından biri de bu oldu. İnandığın, doğru bildiğinin peşinden git, sonuç her türlü olabilir ama sen sevdiğini, inandığını yap. Melih Bey yaptığı işi aşkla yapıyor ama bir taraftan beyninin analitik tarafını

da devreden çıkarmıyordu. Beynin sağ ve sol yarısı farklıdır ya, herkesin bir tarafı ağır basar. Melih Kibar, beyninin iki yarısını dengeli kullanabilen nadir insanlardan biriydi."

5 Ekim 2000'de TRT 2'de yayınlanan ve Ayşe İdem Tümer'le Turgay Biçer'in sunduğu "Başarı Basamakları" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Mutlaka yeteneğim var ama onun yanında matematiğim var benim. Mesela ben çok fazla reklam müziği yapıyorum ve ilk reklam müziği yapmaya başladığımda reklam müziklerinin güzel şarkılar olduğunu zannediyordum. Hayır, değil. Reklam müziği insanı rahatsız da edebilir ama maksat o markayı Ayşe Hanım'ın kafasına kazımaktır. Yani misyonunuzun ne olduğunu iyi saptarsanız, oraya giden yol, duygularınızı matematik diliyle formüle etmektir. Özünü inkâr etmeksizin, ulaşmak istediğiniz kitlenin yapısını mümkün olduğunca gerçekçi, hayallere kapılmaksızın irdeleyerek bir tahlil sonucunu elinize aldıktan sonra yeteneklerinizle matematiği bir araya getirirsiniz. Ben bu konuda şanslıyım; beni matematiğim de iyidir. Ben duyguların matematikle kombine edilmesi gerektiğine inanıyorum."

Melih, çok umutlu olduğu Eurovision'da hayal kırıklığına uğramıştı ama o günlerde asıl canını sıkan şey başkaydı. Bir süredir yüzünde çıkmaya başlayan beyaz lekeler giderek artıyordu. Zaten en ufak bir şeyde doktora gitmeyi adet edinmişti. Nitekim bunun için de doktorun kapısını çalmakta gecikmedi.

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Ethel Kibar anlatıyor:

"Doktora birlikte gittik. O bir karışım verdi, karışımı yüzüne sürmesini ve güneşe çıkmamasını söyledi. Bir müddet iyiydi ama vitiligo hastalığı çok durdurabilen bir şey değildir. Bir müddet sonra yayılmaya başladı ve neredeyse bütün yüzünü kapladı. Bu, Melih için hep üzüntü kaynağıydı. Sabah kalktığında aynada yüzünü görmek onu her defasında aşağı çekiyordu. Neyse ki doktor, vitiligo hastalığını çok detaylı anlatmış, kanserle hiçbir bağlantısı olmadığına Melih'i ikna etmişti. Yoksa, vücudundaki herhangi bir rahatsızlığı doğrudan kanserle ilişkilendirirdi Melih. Bir yerinde bir ben çıksa, midesi ağrısa… Bir başkasının bir hastalığını duysa, hemen kendinde o hastalığı aramaya başlardı. Hatta bir Ankara seyahati dönüşü, Melih, ablamın eşi onun bir arkadaşı, arabayla İstanbul'a geliyorlar. Eniştemin ar-

kadaşı da soğuk algınlığı geçiriyormuş. Gayet doğal bir şekilde 'Boğazım ağrıyor, zor nefes alıyorum,' diye hastalığını anlatmaya başlıyor ama bunlar Melih'in yanında asla anlatılmaması gereken şeyler.

Aradan bir saat geçiyor geçmiyor, Melih arabanın arka koltuğuna boylu boyunca yatıyor. 'Nefes alamıyorum, öleceğim galiba,' demeye başlıyor. Anlatılan bütün hastalık belirtilerini kendisinde hissediyor. Yoldan beri aradılar, 'Hemen Melih'in kulak burun boğaz doktorundan randevu al,' dediler. Ben randevu aldım, doktora gittim. Onlar da İstanbul'a girer girmez Melih'i doğrudan doktorun yanına getirdiler. Ne zaman ki doktor 'Hiçbir şeyin yok,' dedi, Melih ancak o zaman kendine geldi."

Yavuz Hakan Tok'un 6 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Eser Noyan anlatıyor:

"Ona bakarken biraz tereddütlü bir bakışımı yakalasa, 'Bir şey mi oldu, bir yerimde bir şey mi var? Hasta gibi mi bakıyorum sana,' diye sorardı. 'Melih yapma Allah aşkına, yok bir şey,' derdim. Melih'in yanındayken bakışlarımı kontrol altında tutmak gibi bir mecburiyetim oluşmuştu çünkü ben de bakışlarıyla kendini çabuk ele veren biriyim. Bu da yoruyordu bazen beni açıkçası. Tabii ki insanlık hali, o da herkes gibi bazen yorgun olabiliyor, iyi görünmeyebiliyordu ama bunu bırakın Melih'in yüzüne söylemeyi, hissettirmek bile onun kalkıp hastaneye gitmesine sebep olabilirdi."

Yavuz Hakan Tok'un 28 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Defne Samyeli anlatıyor:

"Birlikte çalıştığımız dönemde kaç kere gece yarısı stüdyodakilerle toplanıp Melih'i hastaneye götürmüşlüğümüz vardır. Sözgelimi 'Göğüs kafesimdeki kemiğin biri diğerlerinden daha büyük, galiba ben kemik kanseri oldum,' derdi. Ben 21 yaşındaki halimle gülerdim onun bu durumuna ama Melih o kadar endişelenirdi ki o anda, ciddiye almıyor olsak bile kalkar, doktora giderdik."

Vitiligo, cilde rengini veren pigmentlerin eksikliğiyle ortaya çıkan ve derideki lekeler dışında vücutta fizyolojik olarak bir rahatsızlık yaratmayan bir hastalıktı ancak zaten hastalık hastası olan Melih'in, bu zararsız hastalığın dış görünüşünde yarattığı değişikliği dert etmemesi mümkün değildi. Bu durum özellikle televizyon programı yaptığı dönemde canını çok

sıkacak ve her programdan önce yüzündeki lekelerin belli olmaması için makyaj masasına oturacaktı.

Pamukkale

İrlanda'dan döner dönmez, Eurovision defterini bir daha açmamak üzere kapattı Melih. 1995 yılı onun son Eurovision macerası olacaktı. Şimdi önünde başka maceralar vardı. Çok değil, birkaç hafta sonra, haziran ayında Pamukkale'nin yolunu tutmuştu bile.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Nisan 2019 tarihinde yaptığı röportajda Figen Çakmak anlatıyor:

"O sıralar ağrılarım nedeniyle bana Pamukkale'deki şifalı suları tavsiye etmişlerdi. O sebeple gitmiştim Pamukkale'ye. O günlerde Pamukkale travertenleri eskisi kadar beyaz değildi. Kaplıca suları oteller tarafından kullanıldığı için doğal akış bozulmuş, kirlenme başlamıştı. Orada bir festival yapmak ve hem bu konuya dikkat çekip hem de bir kampanya başlatmak fikri geldi aklıma. Kaldığım otelin yetkilileriyle konuşurken böyle bir festivale sponsor olabileceklerini söylediler. Pamukkale Festivali böyle doğdu."

Figen Çakmak'ın Melih'le dostluğu zaten yıllardır devam ediyordu. Birlikte yurt dışında çok sayıda festivale katılmışlardı. Bu nedenle Figen Çakmak, Pamukkale Festivali'nde Melih'in organizasyonda yer almasını istemişti. 23-25 Haziran tarihleri arasında gerçekleştirilen Uluslararası Pamukkale Müzik ve Kültür Festivali'nin ilk gecesi ulusal yarışma yapıldı. Denizli Açık Hava Tiyatrosu'nda yapılan yarışmada 16 şarkı yarıştı, konuk sanatçı olarak da Nilüfer sahneye çıktı. Müfit Bayraşa'nın "Hoş Geldin" adlı şarkısıyla geceyi birincilikle kapatan Yeşim Dönüş Işın, uluslararası yarışmada Türkiye'yi temsil etme hakkını da kazanmıştı. Böylece Yeşim Dönüş Işın, Eurovision'da son dakikada elinden kaçırdığı fırsatı Pamukkale'de yakalamış oluyordu. Interstar tarafından naklen yayınlanan final gecesinde 16 ülke temsilcileri hem kendi şarkılarını hem de birer Türk şarkısını seslendirdiler. Sunuculuğunu Korhan Abay ve Yasemin Baytok'un yaptığı yarışmanın sonunda birinciliği "Chissa Se Adesso" adlı şarkıyla İtalya adına yarışan Beatrice Dali ve Piero Cotto çifti kazandı. Türkiye adına yarışan Yeşim Dönüş Işın ise dördüncü olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 26 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda, Melih Kibar'ın bir dönem asistanlığını yapan Seda Sertbaş anlatıyor:

"Ben o yıl üniversiteye yeni girmiştim ve bir taraftan da kendi paramı kazanmak için festivallerde çalışıyordum. O zamanlar festivaller tıpkı Eurovision gibi anlı şanlı, büyük organizasyonlarla yapılıyordu. Melih Bey'le Pamukkale Festivali sırasında tanıştım. Ben başak burcu olduğum için ve onun etrafındaki insanların yüzde doksanı da başak burcu olduğu için çok çabuk anlaştık. Festivalin sonunda bana 'Sen benimle çalışacaksın,' dedi. İstanbul'a dönüşte ben Melih Bey'i aramadım çünkü okula gidip geliyordum. Sonra bir yerde karşılaştık. 'Ben sana demedim mi sen benimle çalışacaksın diye,' dedi. Unutmamış beni. Ofisine görüşmeye çağırdı. Ertesi gün de Melki'de çalışmaya başladım. O zamanlar Melki bir okul gibiydi. Bütün yapımcılar orada, müzisyenler orada, o dönemin pop yıldızları orada… Sürekli akışı olan bir yerdi.

Daha 17 yaşındayım ve kimse bana yapmam için bir iş vermiyor. Melih Bey çalışırken arşivden bir şarkı ister, 'DAT'lar aranır taranır, bir türlü bulunamaz ya da çok geç bulunur, Melih Bey kızar… Baktım orada bir eksiklik var. Benim de zaten işim yok, sabahtan akşama kadar Melih Bey'in yanında öyle gözlemci olarak takılıyorum. Meşguliyet olsun diye kimseye bir şey söylemeden bütün o 'DAT'lardaki şarkıların listelerini çıkardım, bilgisayara tek tek girdim. Melih Bey bir gün yine bir şarkı istedi. 'Tabii sizin bu şarkıyı bulmanız yine iki ay sürecek,' diye dalgasını da geçti. Ben hemen arkasından 'Şu numaralı DAT'taki şu numaralı şarkı,' deyince Melih Bey şoke oldu. Stüdyodaki herkesi topladı, 'Bakın gördünüz mü bu kızın yaptığını,' dedi. O günden sonra benim stüdyodaki pozisyonum başka bir hale geldi. Orası benim için de bir okul oldu. Çok çalıştım, çok şey öğrendim.

Her sabah geldiğinde 'Günaydın' dedikten sonra kahvaltısını edip etmediğini, canını sıkan bir şey olup olmadığını sorardım. Hani çocuğuna öyle sorar ya insan… Ben de çocuktum ama ona da çocuğum gibi yaklaşırdım. Melih Bey'in hayatta insanlarla kurduğu bütün ilişkiler öyleydi çünkü, öyle davranılmasından hoşlanırdı."

"Müzik, reklamı fethetmiştir."

Aynı günlerde Melih, bir de reklam filmiyle gündemdeydi. Garanti Bankası'nın "Sucu Çocuk" reklam kampanyası için Ali Tara'nın çektiği film, Melih'in bu film için bestelediği müzikle birleşince, ortaya çok etkileyici bir sonuç çıkmıştı. Uzun zaman sonra Melih'in bir enstrümantal bestesi daha dillere düşüyordu böylece.

2002 yılında CNN Türk'te yayınlanan ve Ayşe Köse'nin sunduğu "Şimdi Reklamlar" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"21 yıldan beri birlikte çalıştığım yönetmen dostum Ali Tara var. Ali Tara ile çalışmak dünyanın en acı veren olaylarından biridir ama sonunda müthiş de keyif vardır. Yaptığı işi bu kadar iyi bilen az insan var. Rekorum onunla. Stüdyoda geçirdiğim maksimum süre benim hayatımda bir seramik markasının reklam filmi için 68 saattir. 30 saniyelik bir filmdi. 68 saat stüdyodan hiç çıkmadık. Ali Tara'yla yaptığımız çalışmaların hepsi bir başarıya ulaşmıştır. Bunların içinde en unutulmaz olanı Sucu Çocuk."

Cumhuriyet gazetesinin 20 Ağustos 1996 tarihli Pazar ilavesinde "Reklam Sanata Çalım Atınca" başlığıyla yayımlanan ve Volkan Aran tarafından kaleme alınan yazıdan:

"Görüntü kısa film formatında, müzik ise cıngıldan öte gerçek bir bestedir... Sucu çocuk, 'Teşekkürler,' der, 'soğuk suuu' içip para uzatan büyüklere. Kazandığı parayı yatırıma çevirir ve Melih Kibar'ın unutulmaz bestesi eşlik eder tüm görüntülere. Müzik, reklamı fethetmiştir."

2002 yılında CNN Türk'te yayınlanan ve Ayşe Köse'nin sunduğu "Şimdi Reklamlar" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Bir gün sekreterim 'Elazığ'dan arıyorlar,' diyerek bir telefon bağladı bana. Tanımadığım birisi 'Sucu Çocuk'un müziğini çok beğenmiş, tebrik etmek için aramış. Ben herhalde dalga geçiyor diye düşündüm çünkü reklam müziklerini kimin yaptığı hiçbir zaman hiçbir yerde duyulmaz, ancak meslek dergilerinden bu bilgiye ulaşılabilir. Meğerse bu kişi gitmiş, Garanti Bankası şubesine sormuş, onlar da ajansa sormuşlar. Melih Kibar olduğunu öğrenmiş, benim telefonumu bulmuş. Sonrasında bu besteyle ilgili Türkiye'nin her yerinde telefonlar geldi bana."

Kasım ayında, Rüya Ersavcı'nın "Akşam Delisi" adlı albümü piyasaya çıktı. Albümde Melih'in iki bestesi vardı. 1995 yılını böyle kapatan Melih, 1996 yılında hiçbir albüm çalışmasında yer almadı. Pamukkale Festivali ve yıl sonuna doğru başlayacağı yeni tiyatro ve film müziklerinin yanı sıra her zamanki gibi reklam müzikleri çalışmalarıyla geçirecekti bütün yılı.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Aysun Kırtaş anlatıyor:

"Melki'ye ön muhasebe yapmak üzere girmiştim. Sonrasında asıl muhasebeyi de tutmaya başladım. Derken, reklam müzikleri işlerinin takibini üstlendim. Ajanslarla görüşmeler, cıngılı kimler seslendirecek, hangi müzisyenler çalacaksa onların stüdyo ayarlamaları, zamanlamaları, iş bittikten sonra teslimi ve tahsilatı ile ilgili süreci takip ediyordum.

Melih Bey reklam müziklerini yaparken çoğu zaman ben de yanında kalıyordum. Bir zamanlama var ve o zamanlamaya göre karşı tarafa söz veriyoruz. Öncelikle Melih Bey'in reklam için bir beste yapması lazım ama bazen canı istemiyor, yapmıyor. Çalışmıyor, stüdyoya girmiyor, eve gidiyor. Ben artık mecburen Ethel Hanım'ı arıyorum, araya onu sokuyorum ama onun da yapacağı bir şey yok. 'İlham gelmedi,' diyor Melih Bey. Buna rağmen bizim zamanlamanın dışına çıkıp geciktirdiğimiz cıngıl çok nadir olmuştur. Ne yapar eder, zamanında bitirirdi ama o bitirene kadar ben de biterdim. O tedirginlikle iş bitene kadar yanında olmayı tercih ederdim hep.

Melki gerçekten bir müzik okulu gibiydi. Melih Bey'le çalışmak isteyen çok insan vardı, gelir, giderlerdi. Kimisi kısa, kimisi uzun süre çalıştı orada. Sürekli yeni asistanlar alıyor ve bu biraz benim işlerimi de rahatlatıyordu. Tabii yeni gelenler Melih Bey'i daha yakından tanımadıkları için, onlar bir iş yaparken yine ben takip etmek zorunda kalıyordum. Bir keresinde artık bu takip işinden o kadar yorulmuşum ki, bir işi doğrudan asistana verdim. Melih Bey gece çalışacak, bir reklam müziği kaydı yapacak, bir 'DAT'a kaydedecek ve stüdyonun kafeteryasındaki masaya bırakacak, sabah erkenden stüdyoyu açan çaycı da 'DAT'ı reklam ajansından gelen görevliye teslim edecek. Ben, boş 'DAT'ın üzerine reklamın adını da yazarak masaya bıraktım, asistana tembihledim ve gittim. Meğer Melih Bey o gece çalışmaya gelmemiş. Asistan kız da Melih Bey gelmeyecek diye çıkıp gitmiş. Sabah çaycı, durumdan haberdar olmadığı için benim masanın üzerine bıraktığım boş 'DAT'ı alıp gelen ajans görevlisine vermiş. Müşteriyle toplantıları var,

birlikte dinleyecekler ama bir bakıyorlar 'DAT' boş. Kıyamet koptu tabii. Melih Bey çok kızdı ve kabak benim başıma patladı."

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Onur Mete anlatıyor:

"O komiklikte, o tatlılıkta bir adamdan öyle bir öfke çıkabileceğini asla tahmin edemezsiniz. O an onu gördüğünüzde 'Bu, Melih Kibar,' demezsiniz. Bana değil ama başka birilerine kızdığını gördüğüm bir gün ben Melih Abi'den korktum. Biri bana Melih Abi'den korkacağımı söylese inanmazdım. Kızmakta haklı olduğu bir konuydu ama bambaşka bir adama dönüştü o anda. Neyse ki kızgınlıkları hiç uzun sürmez, çabucak geçiverirdi. Özür dilemesini de bilen bir adamdı. O kızgınlık anında birini kırdıysa, sonra gider "Tatlım beni biliyorsun,' der, yanağını okşar, hemen gönlünü alırdı."

Melih, Eurovision defterini kapatmıştı kapatmasına ama istese de istemese de ismi bu yarışmayla anılmaya devam ediyordu. Nitekim 1996 yılı Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye finalinde bu defa yarışmacı değil ama jüri üyesi olarak yine Ankara'da, TRT Arı Stüdyosu'ndaydı. 17 Şubat 1996 gecesi TRT TV 1 kanalından canlı olarak yayınlanan yarışma, Ümit Eroğlu yönetimindeki büyük orkestranın birbirine bağlı olarak çaldığı iki Melih Kibar bestesi, "Çoban Yıldızı" ve "Sev"le başladı. Ardından sunucu Bülent Özveren çıktı ve salonda, seyircilerin arasında oturmakta olan Melih Kibar'ı şu cümlelerle anons etti: "Yıl 1975… Yaptığımız bütün final turlarında o hiç unutamadığımız, sevdiğimiz eser çalışıyordu. Adını sonra koyduk: 'Çoban Yıldızı.' O günden bu yana 'Çoban Yıldızı' bütün Eurovision Şarkı Yarışmalarının değişmez jenerik müziği oldu. Ve bağlı olarak da 'Sev'i dinledik. Hatırlayacaksınız 'Sev' geçen yıl Dublin'de ülkemiz adına yarışmıştı. 'Çoban Yıldızı' ve 'Sev'in müşterekliği var efendim. Hani 1986 yılında bize en iyi dereceyi kazandıran bir bestecimiz vardır; onun eseri, sevgili Melih Kibar'ın... Ve sevgili Melih Kibar bu akşam bizlerle." Yarışmaya yıllar boyunca emeği geçmiş Melih'in alkışlarla onurlandırıldığı bu açılıştan sonra Melih, 21 yıl sonra "Çoban Yıldızı"nın hikâyesini bir kere daha anlattı ve o geceki görevini yapmak üzere jürinin bulunduğu salona geçti.

"Benimsin"

Mart ayında katılım duyuruları yapılan ikinci Pamukkale Müzik ve Kültür Festivali'nin Ulusal Yarışma bölümünde yarışacak 12 şarkı, mayıs ayında kamuoyuna açıklandı. Finale kalan eserler arasında Melih'in bir bestesi de vardı. Sözleri Sibel Ayraçman tarafından yazılan, beste ve düzenlemesi Melih tarafından yapılan "Benimsin" adlı bu şarkıyı Ece Sandallı seslendiriyordu.

1986'da Bandrol Yasası'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte uluslararası müzik firmaları birer ikişer Türkiye pazarında boy göstermeye başlamıştı. 1994 yılında faaliyete geçen Sony Müzik bunlardan biriydi. Rüya Ersavcı'nın 1995 yılında yayınlanan "Akşam Delisi" adlı albümü de Sony Müzik etiketi taşıyordu ve ismini Melih Kibar'ın aynı adlı bestesinden alan bu albüm, Melih'in Sony Müzik Türkiye ofisinin o günlerdeki yöneticisi Melih Ayraçman'la tanışmasına da sebep olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Ayraçman anlatıyor:

"Bana geldiklerinde Rüya Ersavcı'nın albümünü bitirmişlerdi. Melih'le birbirimizi gıyaben tanıyorduk ama bu vesileyle tanışmış olduk. Güzel bir iş birliği oldu. Sonra biz kısa sürede dost olduk ve bu dostluk ailece görüşmeye dönüştü."

Melih Ayraçman'ın eşi Sibel Ayraçman da müzikle yakından ilgiliydi ve şarkı sözleri yazıyordu. Melih Kibar ve Sibel Ayraçman ortaklığının dinleyici önüne çıkan ilk şarkısı "Benimsin", Pamukkale Festivali kapsamındaki ulusal yarışmada finale kalan şarkılarından biri olmuştu. Şarkı, yarışmada dereceye giremedi ama sonrasında Sibel-Melih ortaklığı başka şarkılarla devam edecekti.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sibel Ayraçman anlatıyor:

"Yazdığım şarkı sözleri vardı. Melih, 'Bunları bana ver,' dedi. Ben de tereddütsüz verdim. Sonra beni aradı bir gün. 'Sana bir şey dinleteceğim,' dedi. Bir şarkı sözümü bestelemiş ama o kadar güzel bestelemiş ki bir tek kelimesini bile değiştirmemiş, benim yazarken hissettiğim her şeyi hissettirmiş bestede. Telefonun ucunda o ağladı, ben ağladım. İlk şarkımız o oldu. 'Hiç Yok' diye bir şarkıydı."

Merve, Alman Lisesi'nde

Merve'nin ilkokuldan mezun olmasına sayılı günler kalmıştı. Ethel ve Melih'in o günlerde en çok konuştuğu konu buydu. Melih, daha Merve okula başlamamışken yapmıştı planını. Tıpkı kendisi gibi onun da Alman Lisesinde eğitim almasını istiyordu. Her ne kadar okurken çok zorlanmış, hatta sınıfta kalmış olsa da hayatı boyunca Alman Lisesinin ona kazandırdıklarının çok faydasını görmüştü. O yüzden Merve'nin de aynı eğitimden geçmesini istiyor ve bu konuda başka hiçbir öneriye sıcak bakmıyordu. Ethel'se Alman Lisesinin Avrupa yakasında olması nedeniyle Merve'nin gidiş geliş zorluğunu düşünüyor ve başka okul alternatiflerini de düşünmeleri gerektiğini söylüyordu. Melih kararlıydı. Merve de küçük yaşlarından beri babasının ona anlattıklarının etkisiyle Alman Lisesini kendine tek hedef belirlemişti. O yıl, özel okullara giriş sınavı 1 Haziran günü yapılacaktı. Sınavdan bir gün önce, 31 Mayıs günü ise Alman Lisesinin Geleneksel Sosis Günü vardı. Melih, o gün Merve'yi Sosis Günü'ne götürdü.

Taksim'den yürüyerek Galatasaray'a doğru giderlerken Melih, Merve'ye İstiklal Caddesi'ni anlatıyordu. "Tam ben Alman Lisesine başladığım sene tramvayları kaldırdılar, yerine troleybüsleri koydular. Şuradan biniyordum, Beşiktaş'a kadar götürüyordu. Oradan da vapura binip karşıya geçiyordum. O zaman bu cadde trafiğe kapalı değildi. Arabalar geçebiliyordu."

"Nasıl bir şeydi ki o?"

"Troleybüs mü? Otobüs gibi ama elektrikli. Havada kablolar var, troleybüsün üzerinde de kancalar var. O kancalar kablolara takılıyor, oradan elektrik alıyor. Bazen yolda giderken kancalar yerinden çıkardı. Troleybüs duruverirdi. Şoför iner, troleybüsün üstüne çıkar, kancayı yerine takar. Biz de iner, seyrederdik şoförü. Çok eğlenirdik."

"Şimdi yok mu onlardan?"

"Otobüsler var ya."

"Ben otobüsle mi geleceğim okula?"

"Dur bakalım, bir çaresine bakacağız."

Melih o gün Merve'ye okulu gezdirmiş, Sosis Günü'nde karşılaştığı eski okul arkadaşlarına kızının da orada okuyacağını koltukları kabararak söy-

lemişti. Merve'yse yürüdükleri uzun yoldan sonra yüksek duvarlı, demir kapılı bahçeden içeri girdiklerinde karşılarına çıkan eski stil, görkemli taş binadan biraz ürkmüştü.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019 tarihinde yaptığı röportajda Merve Kibar Mucur anlatıyor:

"Alman Lisesi'ne girmek benim için kaçınılmaz bir hedefti. Öyle ki, eğer puanım tutmamış olsaydı neler yaşanırdı kestiremiyorum bile. Bu fikir kafama öylesine işlemiş ki, özel okullar giriş sınavının ortalarında bir anda konsantrasyonumu kaybetmişim, önümde oturan kızın tokasını incelerken buldum kendimi. Bunu fark ettiğim anda, 'Kendine gel Merve, sen Alman Lisesine gireceksin,' diye motive ettim kendimi. Sınav sonrası, sorulardan biri hatalı olduğu için cevabı değiştirilince, puanım tutmadı ve ancak yedek listesine girebildim. Annem de fırsattan istifade hemen başka bir okula kaydımı yaptırdı. Bir yandan da bana o okulun yeşilliklerinden, yemek derslerinden, ekoseli güzel formasından bahsediyor. Ben de Alman Lisesi fikrinden tamamen uzaklaştım çünkü Alman Lisesini ilk gördüğümde itiraf etmeliyim ki biraz korkutucu gelmişti binası. Sonra yedek listesinde yer açılınca, tam bir hafta bunun kavgası oldu evde; babama karşı annem ve ben. Ne yaptıysak babamı fikrinden geri döndüremedik. Bu konuda çok ısrarcıydı. Neticede benim için en güzel arkadaşlıklarımın kurulduğu, harika bir dünya vizyonunu edindiğim bir okul oldu Alman Lisesi. Şimdi 'Babam o zamanlar iyi ki ısrarcı olmuş,' diye düşünüyorum."

5 Ekim 2000'de TRT 2'de yayınlanan ve Ayşe İdem Tümer'le Turgay Biçer'in sunduğu "Başarı Basamakları" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Gerçekten beyin jimnastiği yapmanın çok faydası olduğuna inanıyorum. Okula gitmek… İleride işini yapsın veya yapmasın en azından o kitapları okumak… Beyni çalıştırıyor olmak… Kimya formülleri olabilir bu, hukuk satırları olabilir. Beyni işler tutmanın çok faydasını gördüm ben. Bir de hayatta en çok faydasını gördüğüm şeylerden birisi lisan bilmek. Alman Lisesinde iki lisan hatta iki buçuk lisan öğrendim. Biraz da Fransızca biliyorum. Özellikle şimdi çağdaş müzik ortamında bilgisayar ve diğer aletlerin kullanımında kimseye sormak zorunda kalmadan onu kendi kendine çözebilmenin bana getirdiği bir artı zaman var."

"Tek kelime ile nefis"

23 Haziran 1996 gecesi Erol Evgin Show'un yeni bölümü ekranda yayınlanırken, Melih ikinci Pamukkale Festivali finalinde jüri üyesi olarak görev yapıyordu. Dört gün sonra, Melih'in Erol Evgin Show'dan ayrıldığı haberi basına yansıdı.

Milliyet gazetesinin 27 Haziran 1996 tarihli sayısında yayımlanan "Melih Kibarca Ayrıldı" başlıklı haberden:

"TRT'de yayınlanan Erol Evgin Show'un yönetmeniyle anlaşamayan besteci Kibar, artık Evgin'le program yapmasının söz konusu olmadığını açıkladı. Kibar, Evgin'le dost kalacaklarını söyleyerek, 'Erol önceleri geri döneceğimi sandı ama olaylar beklediği gibi gelişmedi,' dedi."

Pamukkale'den döndükten sonra, yaz aylarının kalanını Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nin Kilyos'ta açılan yaz kampına gidip gelerek geçirdi Melih. Müzik ve sporun çeşitli dallarında kursların düzenlendiği bu kampta, Melih de müzik bölümünü yönetiyordu.

Merve'nin Alman Lisesine kaydolması, Melih ve Ethel için radikal bir kararı da beraberinde getirmişti. Evlendiklerinden beri oturdukları Feneryolu'ndaki evden çıkıp, Etiler'de, stüdyonun olduğu binanın yan sokağında bir eve taşındılar. Her ikisi de zaten hemen her gün Anadolu yakasından Etiler'e gidip geliyorlardı. Merve'nin okulu da Avrupa yakasında olunca, artık karşıda oturmalarının bir anlamı kalmamıştı. Bundan sonra babasının işyeri, Merve'nin hayatı boyunca unutamayacağı bir oyun alanı olacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 4 Mart 2019'da yaptığı röportajda Merve Kibar Mucur anlatıyor:

"İlkokula gittiğim dönemde Anadolu yakasında oturuyorduk. Bu yüzden o döneme dair Melki anılarım yok denecek kadar az. Babam genelde hep stüdyoda çalışıyor olurdu, ben de gittiğim zaman annem ve dedemle zaman geçirirdim. Evimizi stüdyonun yan sokağına taşıdıktan sonraysa servisten indiğim gibi, formamı bile çıkarmadan stüdyoya gitmeye başladım. Koşturduğum koridorlar en çok zaman geçirdiğim yer, babamın benden yaşça büyük asistanları en yakın arkadaşlarım, babamı mikser başında çalışırken izlemek ve kayıtlarına girmek en keyif aldığım şeylerdi o dönemde. Çok eğlenceli, hep hareketli ve büyülü bir ortamdı orası benim için. Bir tek, ba-

bam arkadaşlarına müstehcen fıkralar anlatacağı zaman beni odadan dışarı çıkarırdı. Ben de sinir olur, kapının dışından onları dinlemeye çalışırdım."

1996 yılı sonbahar aylarında Melih, yeni projelerin çalışmalarına odaklanmıştı. Kent Oyuncuları ile ikinci müzikli oyun projesi "Umut Şarkıları" adlı oyun olacaktı. Güney Afrikalı yazar Athol Fugart tarafından kaleme alınan, Türkçeye Filiz Ofluoğlu tarafından çevrilen oyunu Yıldız Kenter yönetiyordu, oyuncular ise Şükran Güngör ve Elvan Boran'dı. Şarkı sözleri yine Selma Çuhacı tarafından yazılmış, besteler ve düzenlemeler ise Melih tarafından yapılmıştı. Oyun İstanbul'da ilk kez 7 Aralık 1996 gecesi, Kenter Tiyatrosu'nda seyirci karşısına çıktı. Melih'in aynı günlerde müziklerini tamamladığı "Köpekler Adası" adlı film ise ilk kez 27 Aralık gecesi, Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda yapılan gala gecesinde seyirci karşısına çıktı. Halit Refiğ'in senaryosunu yazdığı ve yönettiği filmin başrolleri Perihan Savaş ve Tanju Gürsu paylaşıyordu. 1997'nin mart ayında sinemalarda gösterime girecek olan bu film, Melih ve Halit Refiğ'in birlikte çalıştığı üçüncü ve son film olarak sinema tarihine yazılacaktı.

1 Ocak 1997 sabahı gazetelerini açanlar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın "1997'nin ilk müzikli güldürüsü" ibaresiyle dikkat çeken ilanıyla karşılaştılar. Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın "Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç" ve "Kaynanam Nasıl Kudurdu" isimli romanları, Güner Sümer tarafından tiyatroya uyarlanmış, Savaş Dinçel'in yönetmenliğini yaptığı ve şarkı sözlerini de yazdığı bu oyunun müziklerini ise Melih bestelemişti. Şehir Tiyatroları oyuncularından oluşan kalabalık bir kadronun rol aldığı "Kuyruklu Yıldız Altında", tıpkı "İstanbul Efendisi" gibi büyük bir prodüksiyondu. Oyun, ilk kez 15 Ocak 1997 gecesi, Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda seyirci karşısında çıktı ve büyük beğeni topladı.

Sabah gazetesinin 22 Ocak 1997 tarihli sayısında yayımlanan Ali Rıza Kardüz tarafından kaleme alınan "Kuyruklu Yıldız Altında" başlıklı yazıdan:

"Melih Kibar'ın müziği tek kelime ile 'nefis'. Hakan Elbir yönetimindeki orkestra da güzel müzik yapıyor. Oyuncular, 'tiyatro oyuncusu olmalarına rağmen' şarkılı bölümlerde de başarılı. Bir seyirci olarak ben beklerdim ki, müzikli bölümler 'pat' diye başlamasın, 'pat' diye bitmesin; oyun, müzikli müsamereye dönmesin. Mademki orkestra oyun boyunca orkestra boşluğunda bekliyor. Melih Kibar'ın hazırladığı müziğin melodileri fon ve bağlantı müziği olarak oyun boyunca kullanılsa belki daha iyi olur."

Ocak ayında Fransa'nın Cannes şehrinde düzenlenen MIDEM Müzik Fuarı'nda FIDOF tarafından verilen ve müzik festivallerinin Oscar'ı kabul edilen FIDOF Distant Accords Award ödülüne, Pamukkale Kültür ve Müzik Festivali layık görüldü. Şubat ayında Denizli'de düzenlenen törende Yılın Festivali ödülü Figen Çakmak tarafından Denizli Valisine verildi. Törende aynı zamanda yaz aylarında gerçekleştirilecek olan üçüncü Pamukkale Festivali'nin de basın tanıtımı yapıldı. Tören için Denizli'ye giden ekipte, festivalde başından beri aktif olarak görev alan Melih de vardı. Üstelik bu defa festivalin organizasyonunu Melih'in sahibi olduğu Melki Production, Pamukkale Üniversitesi Eğitim ve Kültür Vakfı ile ortak olarak üstlenecekti. Festivalin ulaşım organizasyonu içinse Sabancı Holding bünyesindeki turizm firması Vista ile anlaşılmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda, o günlerde Vista firmasının Turizm Müdürü Fazıl Evrensel anlatıyor:

"Figen Çakmak, Pamukkale Festivali'nde bizimle çalışmak istediklerini söyledi. Prensipte anlaştık ama organizasyondan birileriyle bir araya gelip bir toplantı yapmamız lazım. Festivalle ilgili hiçbir bilgimiz yok. Uçak biletleri alınacak, transferler ayarlanacak. Bunlar bizim için öyle son dakikada halledilecek işler değil. 'Melih Bey müsait olunca haber vereceğiz,' diyorlar ama Melih Bey bir türlü müsait olmuyor. O güne dek Melih Bey'i sadece sanatçı olarak tanıyorum. Henüz tanışmamıştık. 'Ne Melih Kibarmış kardeşim, insan yarım saat olsun bir fırsat yaratamaz!' diye söyleniyorum artık ben. Üslubum da biraz sertleşmiş ki en sonunda bir randevu kopardık ve ben Melih Bey'in stüdyosuna gittim."

"Merhaba Melih Bey, Fazıl Evrensel ben… Vista'dan…"

"Uzaktan mı geliyorsunuz?"

"Anlayamadım."

"Oturun lütfen. 'Uzaktan mı geliyorsunuz?' dedim. Gelişiniz bayağı geç oldu da."

"Randevumuz 14'te değil miydi?"

"Yok, onu kastetmedim. Az daha bekleseydiniz, festivalden sonra gelirdiniz."

"Ama…"

“Gerçekten bu kadar profesyonel bir firmanın nasıl bu kadar rahat davrandığını anlamakta zorluk çekiyorum. Yapılacak bir sürü şey var. Yetiştirebileceğinize emin misiniz? Yumurta kapıda, bilmem farkında mısınız?” Melih söylediklerinde ciddi mi, şaka mı yapıyor, sitem mi ediyor anlayamamıştı Fazıl ama kan beynine sıçramıştı. “Bir dakika Melih Bey. Bu söylediklerinizi benim size söylemem lazım ama siz benim değer verdiğim bir insansınız, çok sevdiğim bir sanatçısınız. Beni tanımadığınız için bunları söyleyebilirsiniz, öyle hissedebilirsiniz ama ben de öyle hissettiğim halde bunları size söylemedim. Aslında söylediklerinizin çok daha fazlasını ben size söylemek istiyorum!”

Melih anlamaz gözlerle baktı Fazıl’a. Karşısındaki bu kadar kendinden emin olduğuna göre ortada bir yanlış anlaşılma, bir iletişim kazası vardı belli ki. “Ne demek istiyorsunuz?”

“Bu konu bize iletildiğinden bu yana bir buçuk aya yakın zaman geçti. Ben defalarca ‘Konuyla ilgili Melih Bey’le görüşmemiz lazım,’ diye telefon açtım. Siz olmasanız bile, bu işle ilgilenen başka birileriyle görüşme talep ettim ama bir türlü kimseden randevu alamadım.” Fazıl’ın üzerine basa basa söylediği bu sözler karşısında Melih’in yüz ifadesi bir anda değişmişti. “Öyle mi? Artık sana Fazılcığım diyebilir miyim?” Fazıl bu ani değişiklik karşısında şaşkındı. “Diyebilirsiniz,” dedi ama hâlâ tedirgindi. Acaba bunun arkasından ne gelecekti?

“Bir dakika…” dedi Melih. Telefona uzandı. Bir numara çevirdi. Karşısına çıkan kişiye ‘Ben size bir aydır beni Vista’yla görüştürün diyorum. Şimdi Fazıl Bey yanımda. O da bir aydır benimle görüşmeye çalışıyormuş. Niye bizi bir araya getirmediniz? Şimdi burada karşılıklı birbirimize küfrediyoruz!” Karşı tarafa verip veriştirdikten sonra telefonu kapatan Melih, kendisine şüpheci gözlerle bakan Fazıl’a döndü. “Fazılcığım söylediğim her şey için senden özür diliyorum. Şimdi, şöyle bir şey yapabilir misin? Rica etsem kapıdan çıkıp tekrar içeri girebilir misin?” Fazıl gülümseyerek oturduğu yerden kalktı. Odadan dışarı çıktı. Biraz sonra Melih’in kapısını tıklattı. “Merhaba Melih Bey, Fazıl Evrensel ben… Vista’dan…”

“Buyruuuuun, hoş geldiniiiiizzz…”

“Ben de size artık Melih Abi diyebilir miyim?”

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Fazıl Evrensel anlatıyor:

"Sonrasında çok iyi ahbap olduk. Sık sık bu tanışma hikâyemizi hatırlayıp güldük. Her defasında 'İyi ki o gün birbirimize yumruk atmamışız. Onun geri dönüşü olmazdı,' diye konuşurduk."

"N'apayım, kıskanıyorum!"

Erol Evgin'in yeni albümü "Sen Unutulacak Kadın mısın?" mart ayında piyasaya sürüldü. Albümde bu defa Melih yoktu ama Melih'in Erol'la tanışmalarına vesile olduğu Selma Çuhacı albümdeki beş şarkının sözlerini yazmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"Melih, 1993 yılında beni Erol Evgin'le tanıştırdı. Erol Bey'e 'Bak, çok beğeneceksin, onunla çalışmak isteyeceksin,' dedi tanıştırırken. Aradan zaman geçtikten sonra da şaka yollu 'Ben seni bu adamla niye tanıştırdım ki?' diye sitem etti bana. Öyle, tatlı kıskançlıkları vardı onun. Dinletirdim yaptıklarımızı. Yüzünü buruşturur, "Hiç olmamış!' derdi. Hiç unutmuyorum, Polonezköy'de, Erol Evgin'in evindeyiz. Albümü ilk kez dinletiyor Erol Bey. Sezen Aksu var, Nükhet Duru var, Hıncal Uluç var, Melih de var… Melih'in fikri Erol Bey için çok önemli. Hepimiz için önemli aslında. Dinledik, herkes çok beğendi. Melih ne dese beğenirsiniz? 'Eh, fena değil. Ne de olsa ilk çalışmanız…' Nasıl gülüyoruz… Nükhet Hanım sandalyeden düşüyordu gülmekten. Sonra da tatlı tatlı, 'N'apayım, kıskanıyorum!' demez mi?"

Melih'in müziklerini yaptığı yeni bir televizyon dizisi olan "Gizli Aşk"ın ilk bölümü 9 Nisan 1997 gecesi Kanal D'de yayınlandı. Osman Yağmurdereli'nin yapımcılığını üstlendiği dizinin senaryosunu Nuran Devres yazıyor, yönetmenliğini Ümit Efekan yapıyor, başrollerinde ise Harika Avcı, Atilla Saral ve Ege Aydan oynuyordu.

17 Nisan 1997 günü, o yıl ilk kez düzenlenecek olan Afife Tiyatro Ödülleri adayları açıklandı. En iyi sahne müziği kategorisindeki adaylardan biri de "Kuyruklu Yıldız Altında" adlı oyunun müziğiyle Melih olmuştu. Ödül

töreni, 28 Nisan gecesi Atatürk Kültür Merkezi'nde yapıldı. En iyi sahne müziği dalındaki ödülü kazanan "Bir Ata Krallığım" oyunu ile Selim Atakan olmuş, Melih bu defalık ödülü kaçırmıştı.

Üçüncü Pamukkale Kültür ve Müzik Festivali, 19 Haziran'da başladı. Melih bu defa şirketiyle birlikte organizasyonu üstlendiği için çok daha fazla yorulacaktı. Ayrıca festivalde jüri üyesi olarak da görev yapıyordu. Yarışmanın finali 22 Haziran gecesi yapıldı. Final gecesinin konuk sanatçısı, uzun süre Melih'le birlikte çalıştıktan sonra 1995 yılında ilk albümünü yaparak ülke çapında popülerlik yakalayan Candan Erçetin'di.

Yavuz Hakan Tok'un 26 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda, Melih Kibar'ın bir dönem asistanlığını yapan Seda Sertbaş anlatıyor:

"O günlerde ben Melki'den ayrılmaya karar verdim. Üç yıldır çok yoğun çalışıyordum, bir yandan üniversiteye devam ediyordum ve artık derslere yoğunlaşıp okulu bitirmek istiyordum. Bunu söyledim Melih Bey'e. Öyle bir sinirlendi ki, stüdyodaki sandalyelerden birini alıp kafama fırlattı. Ben yana çekildim, sandalye yere düştü ve demir ayakları kırıldı. Uzunca bir süre konuşmadık ama ikimiz de çok üzüldük. Tabii sonra barıştık. Onun yanında çalışan herkes, sonrasında önemli yerlerde çalışan, önemli işler yapan insanlar oldu çünkü Melih Bey etrafındaki herkesin başarılı olmasını isteyen bir adamdı."

Yavuz Hakan Tok'un 28 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Defne Samyeli anlatıyor:

"O günlerdeki Melki, içinde yaşayan bütün karakterleriyle, rahatlıkla bir televizyon dizine konu olabilecek bir yerdi. Melih'le çalışırken hareketli bir teknede gider gibiydik. Hep bir aksiyon vardı. Bir hastalık endişesi, bir zehirlenme şüphesi, bir kavga gürültü ama bir yandan da çok büyük coşkular…"

"Issız Adam"

5 Temmuz'da Melih bu defa Kuşadası'ndaydı. Altın Güvercin Şarkı Yarışması'nda yıllar sonra ilk kez bir bestesiyle finalist olarak yarışıyordu. Sözlerini Selma Çuhacı'nın yazdığı "Issız Adam" adlı şarkının bestesi ve düzenlemesi Melih'e aitti. Şarkıyı Alkım Ünal seslendiriyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"Bir gün stüdyodayız. Melih'le bir işim var benim. Melih de başka bir işler yapıyor ama bu arada yine dertli. Bana uzun uzun bir şeyler anlattı. Sonra 'Benim işim az kaldı, sen git biraz oyalan,' dedi. Anlattığı bazı şeyler beni o kadar etkiledi ki, onun işinin bitmesini beklerken oturdum, 'Issız Adam'ı yazdım. İşi bittikten sonra 'Senin için şiir yazdım,' dedim. Çok heyecanlandı. Aldı, okudu, çok beğendi. 'Ben bunu bestelerim,' dedi. 'Bana birkaç gün müsaade et, çünkü bu öyle ticari bir iş olmayacak.'

Üç gün sonra beni aradı. 'Öyle bir beste yaptım ki, ağlayacaksın dinleyince,' dedi. Hemen atlayıp gittim. Gerçekten de o kadar güzel bir beste yapmıştı ki 'Bu şarkıyı mutlaka değerlendirelim,' dedim. O sırada da Altın Güvercin Yarışması gündemdeydi. 'Çok yetenekli bir çocuk var,' diyerek Alkım Ünal'dan bahsetti Melih. 'Ona okutalım bu şarkıyı, yarışmaya gönderelim,' dedi. Gönderdik ve finale kaldık."

TRT TV 1 tarafından naklen yayınlanan final gecesi "Issız Adam" dereceye giremedi ama şarkının ismi, yıllar sonra çekilecek bir filme ilham olacak, film büyük ilgi görürken çok kişi filmin adının ilk kez bu şarkıda kullanıldığını bilmeyecekti. Zira şarkı yarışmadan önce veya sonra herhangi bir albüme girmemiş, yayınlanmamış, sadece o gece televizyon ekranından dinleyiciye ulaşmıştı.

Erol Evgin Show'dan ayrıldıktan sonra bir yıldan fazla bir zaman televizyon ekranından uzak kalan Melih, 1997 yılının Eylül ayında bir kez daha haftalık bir programla izleyici karşısına çıkmaya başladı. Teklif yine TRT'den gelmişti ama bu defa TV 2'de yayınlanacak bir programdı ve her hafta canlı yayınla ekrana gelecek, yine ağırlıklı olarak müzikle ilgili konuklar ağırlanacaktı. Adı "Müzik Koridoru" konulan programda Melih'in sunucu partneri ise TRT sunucusu Fatma Turgay Özalp olacaktı. Program Ankara'dan canlı olarak yayınlanacağı için Melih'in her hafta Ankara'ya gidip gelmesi gerekiyordu. Seyahat etmeyi çok seven ve bundan hiç üşenmeyen Melih için bu bir sorun değil, aksine eğlenceli bir durumdu. İlk program, 28 Eylül 1997 Pazar gecesi ekrana geldi ve Melih ve Fatma Turgay Özalp'in ilk konukları Şebnem Ferah oldu. "Müzik Koridoru" 1998 yılı temmuz ayına kadar devam edecek, Melih bu program sayesinde canlı yayın tecrübesi kazanacak ve bu tecrübe onun sonraki yıllarda yapacağı

programlar için epeyce işe yarayacaktı.

1997 Kasım ayında, Melih'in bir süredir üzerinde çalıştığı yeni bir albüm piyasaya sürüldü. Yine bir genç yeteneğin elinden tutmuş, aslında sporcu olan ama müzikle de ilgilenen ve bu uğurda İzmir'den gelip İstanbul'a yerleşen Okan Akdeniz'in müzik dünyasına girişini sağlayacak ilk albümü hazırlamıştı. Albümde sözlerini Sibel Ayraçman'ın yazdığı iki yeni Melih bestesinin yanında bir de Erol Evgin'in sesinden kulaklara yer etmiş "Deli Divane"nin yeni versiyonu vardı. Melih albüme prodüktör olarak da imza atmış, ayrıca yedi parçanın da düzenlemesini yapmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Ayraçman anlatıyor:

"Melih'te popüler müzik piyasasına iş yapma konusunda bir tereddüt, bir kırgınlık vardı çünkü hakkı olan parayı kazanamıyordu. Türkiye'de telif hakları hâlâ doğru dürüst işlemiyordu. Radyolar, eğlence mekanları, oteller, kulüpler müziği para vermeden çalmaya alışmışlardı. Melih de o dönemde daha ziyade reklam müzikleri, film müzikleri yapıyordu. Ben ona sürekli 'Senin müzik bilgin, hâkimiyetin kimsede yok. Sektörün daha fazla içinde olmalısın. Albümlerde prodüktörlük yapmalısın,' diyordum. Okan Akdeniz'in albümüne prodüktör olmasını istedim. Zaten o da Okan'ı Kanal 6 Ses Yarışması'ndan tanıyordu."

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Serhat Hacıpaşalıoğlu anlatıyor:

"Okan Akdeniz'in ilk klibi çekilecekti. Melih bana danıştı. 'Don Juan DeMarco' diye bir film vardı. Johnny Deep'in o filmdeki stilini Okan'a uyarlamalarını önerdim. Okan'ın fiziği çok müsaitti bu imaj için. Melih bu önerimi uyguladı. Fikirlerime çok değer verdiğini bir kez daha gördüm. Melih, az kişinin fikrine değer verirdi. Bu konuda da çok benziyorduk. O da benim gibi kolay teslim olmaz, bir güven sorunu yaşardı. Melih'le dostluğumuzdaysa tam bir güven vardı. Serhat ne yaparsa doğrudur, Melih ne yaparsa doğrudur diye düşünürdük."

1997 yılında Melih'in hayatındaki önemli değişikliklerden biri de çocukluğunun geçtiği Bebek'e geri dönmesi olacaktı. Etiler'deki apartman dairesinden taşınıp, Küçük Bebek Dayıbey Sokak'ta yeni aldıkları üç katlı

müstakil evde yaşamaya başladılar. Stüdyoya biraz uzaklaşmış ama Melih'in çok sevdiği Bebek sahiline bir hayli yakınlaşmışlardı.

7 Haziran 1998 tarihinde TRT TV 2'de yayınlanan "…Ve Suare" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Ben zaten Emirgan'da doğdum; Boğaz çocuğuyum. Bebek'te büyüdüm. Ondan sonra gençliğimin bir döneminde karşıya taşınmak zorunda kaldık fakat Anadolu yakasına bir türlü alışamadım. Zaten iş olarak da bu tarafı seçtim. Hem üniversiteme yakın hem Bebek'e yakın özellikle. İki sene önce nihayet tekrar bu tarafa geri dönebildim.

Ankara'da bir televizyon programı sunuyorum. Ankaralı izleyenlerimiz varsa kusura bakmasınlar, Ankara'ya gittiğimde 24 saatten fazla denizi göremediğim zaman kendimi hapse düşmüş, cendereye girmiş gibi hissediyorum. O da herhalde Bebek'in, özellikle eski Bebek'in bana verdiği bir duygu. Hâlâ Bebek'teki o kahvede oturabilmek beni çocukluğuma götürebiliyor. O yüzden benim için dünyadaki en kıymetli yer Bebek."

Bir ödül daha

1998 yılı, ülkenin en eski ve köklü bankalarından biri olan Osmanlı Bankası'nın 135'inci kuruluş yıl dönümüne denk geliyordu. 1996 yılında hissedarların değişmesiyle birlikte bir yeniden yapılanma ve dönüşüm sürecine giren banka, 135'inci yıl kutlaması için Melih'e bir sipariş vermişti. Bankanın özel gecesi için Melih'in hazırladığı kolaj müzik, Osmanlı'dan bu yana ülkenin değişim ve dönüşümünü anlatıyordu. Bu çalışma ayrıca kaset olarak da basılacak ve gecede davetlilere dağıtılacaktı.

Nisan ayında 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamaları kapsamında yapılan şenliğin 20'nci yılıydı. Şenliğin 10'uncu yılında da bir beste yapan Melih, bu defa da 20'nci yıl için bir şarkı hazırlamıştı. Sözlerini Selma Çuhacı'nın yazdığı ve TRT İstanbul Çocuk Korosu tarafından seslendirilen "23 Nisan 20. Yıl Şarkısı", kutlamalar sırasında çalınan şarkılardan biri oldu.

Mayıs ayının 28'inde son birkaç yıldır çeşitli sebeplerle yapılamayan Çiğdem Talu Anma Gecesi, Akatlar Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Çiğdem'in ölüm yıl dönümünde onu bir kez daha anarlarken, gecenin ev sahipliğini yine Melih, Zeynep Talu ve Haldun Dormen yapıyordu. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Tiyatro Bölümü öğrencilerinin hazırladığı müzikli gösteriyi izleyenler arasında Erol Evgin, Füsun Önal, Coşkun Demir, Kartal Kaan gibi Çiğdem ve Melih'le birlikte çalışmış isimler de vardı.

18 Haziran gecesi ise Lüfti Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda yapılan Kristal Elma Ödül Töreni'nde Melih de hazır bulundu. Reklamcılar Derneği tarafından o yıl 10'uncu kez düzenlenen ödül töreninde reklam müziği dalında ödülü kazanan, "Garanti Bankası Bedava" kampanyası reklam filmine yaptığı müzikle Melih olmuştu. Ayrıca Yapı Kredi Bankası Bankacılık Üssü kampanyası müziği için de bir başarı belgesi kazanmıştı. Melih, reklam filmi müziklerinden aldığı ödül ve plaketlere böylece yenilerini ekliyor, Alman Lisesi Orkestrası ile birinci olup, müzik hayatındaki ilk ödülünü aldığı salonda, yıllar sonra bir kez daha ödül almanın mutluluğunu yaşıyordu.

O günlerde İstanbul'un gözde konser mekânlarından biri Rumeli Hisarı'ydı. 1452'de Fatih Sultan Mehmet tarafından inşa ettirilen Rumeli Hisarı, zaman içerisinde bakımsız bir hal almış, 1953'te dönemin cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın talimatıyla restore edilmiş, 1958 yılında ise Muhsin Ertuğrul'un çabalarıyla surların içinde yaptırılan amfi tiyatroda tiyatro oyunları sahnelenmeye başlamıştı. '80'li yıllardan itibaren konserler için de kullanılmaya başlanan Rumeli Hisarı sahnesi, '90'larda yaz konserlerinin vazgeçilmez mekânı olmuştu. 2 Ağustos 1998 gecesi Melih, o günlerde pop müzikte yıldızı parlayan yeni isimlerden biri olan Yaşar'ın konserini izlemek için Rumeli Hisarı'ndaydı.

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Onur Mete anlatıyor:

"O konserde Yaşar'ın arkasında hem gitar çalıyordum hem de vokalistiydim. Konserde ben de iki solo şarkı söyledim. O kadar büyük bir kalabalık önünde ilk kez şarkı söylüyordum. Çok heyecanlanmıştım. Şarkılarımı söyledikten sonra seyirciden büyük bir alkış koptu. Ayağa kalkıp alkışlamaya başladılar. O sırada en ön sırada, ayakta alkışlayanların arasında Melih Abi'yi gördüm.

‘80’li yıllarda, Robert Koleji orta birinci sınıfta okurken, müziğe olan ilgimden dolayı ailem beni Şişli’deki Yamaha Org Kursu’na göndermişti. Sınıf öğretmenimizin dikkatini çekmişim. Kursun idarecisi olan Melih Abi’ye benden bahsetmiş. Melih Abi, bir gün dersimize geldiğinde beni dinleyip ailemle görüşmek istediğini söyledi. Bir araya geldiğimizde aileme, ‘Onur müthiş bir yetenek. Bu gidişle birkaç aya kalmadan bize piyanoyla konser verecek,’ dedi. Bir yandan da okulun basketbol takımındaydım. Derslerim aksamaya başlayınca org kursuna ara vermek zorunda kaldım. Melih Abi çok üzülmüştü bu duruma. Sonra piyanoya devam edememiştim ama kendi kendime gitar çalmayı öğrenmiştim. Müzik piyasasına yavaş yavaş giriyordum.

Yaşar’ın konserinde Melih Abi’yle annem tesadüfen yan yana oturmuşlar. Aradan onca yıl geçmesine rağmen, Melih Abi annemi de beni de görür görmez hatırlamış, hatta konser sırasında aralarında konuşmuş, benden bahsetmişler. O gece, konserden sonra bir araya geldik. Melih Abi beni Melki’ye davet etti. Bir cıngıl kaydı yapılacaktı, onda benim de olmamı istedi. Ege’nin ilk albümünde vokal yapmak dışında bir stüdyo tecrübem yoktu henüz. Melih Abi ise yetenekli gördüğü genç birine, sanki yıllardır o işi yapıyormuş gibi davranır ve gönül rahatlığıyla iş teslim edebilirdi. Benim ilk cıngıl kaydım. Yanımda Özkan Uğur, Ercüment Vural, Cihan Okan, Sevingül Bahadır… Melih Abi sayesinde bir anda kendimi onlarla aynı stüdyonun içinde, aynı işi yaparken buldum. O takımın içerisinde olduğuma uzun süre inanamadım.”

“Ben artık yokum!”

1998 yılında Pamukkale Festivali dördüncü kez yapılıyordu. Festival, bu defa biraz daha geç bir tarihe, eylül ayına çekilmişti. Festival organizasyonu, yine Melki ve Pamukkale Üniversitesi Kültür ve Sanat Vakfı ortaklığıyla gerçekleştirilecekti.

Yavuz Hakan Tok’un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda, o günlerde Vista firmasının Turizm Müdürü olan Fazıl Evrensel anlatıyor:

“Bir önceki yıl bu festivalde ilk kez çalıştığımız için olan bitene daha fazla müdahil olmak durumunda kalmıştım. 1998’deki festivalde ise daha

rahattım. Melih Bey'le de artık dost olduğum için provalarda ona destek vermeye başladım. Orada ciddi bir akış vardı çünkü. Girenler, çıkanlar, zamanlama… Melih Bey bir hayli yoruluyordu. Provalarda sırası gelen sanatçıları benim anons etmemi istiyordu; öyle ufak tefek yardım ediyordum ben de. O prova günlerinden birinde Melih Bey yine birisine kızdı, küstü ve bırakıp gitti. Öğle saatlerinde prova başlayacak, Melih Bey yok. Yola çıkmış arabasıyla, gidiyor. Pamukkale'den ayrılmış. Arıyorlar, birisine İstanbul'a gittiğini söylüyor, birisine Bodrum'a gittiğini söylüyor. Nereye gittiği belli değil. 'Ben artık yokum!' diyor. Sonra Ethel Hanım aramış. 'Melih, iyi güzel, gidiyorsun ama provalar başlamak üzere. Sen yokken nasıl olacak?' diye sormuş. Melih Bey de 'Oraya akışı bıraktım, Fazıl yaptıracak provayı, ben onunla konuştum,' demiş. Benim hiçbir şeyden haberim yok. Ethel Hanım geldi, bana bunu söyledi. Ben nasıl prova yaptıracağım? Tamam, akışı sağladım diyelim ama ben müzisyen değilim ki. Bir hata, eksik gedik olsa nasıl müdahale edeceğim? İyi bir müzik dinleyicisi bile değilim, hiçbir şeyden anlamam. Panik halindeyim. Ter boşandı üstümden. 'Melih'in bir bildiği vardır Fazılcığım,' dedi Ethel Hanım bana.

Ben çaresiz gittim amfitiyatroya. Sanatçılar gelmeye başladı. Hakikaten Melih Bey akış listesini bırakmış. Mecburen başlattım provayı ama etrafta bir sürü bir şey oluyor ve ben ne yaptığımın farkında bile değilim. Elim ayağıma dolaştı. Üç ya da dört sanatçının provası yapıldı. O ara ne oldu tam hatırlamıyorum ama bir ara mikrofondan bir müdahale geldiğini duydum. Ses nereden geliyor diye dönüp bir baktım ki Melih Bey arka tarafta, her zaman oturduğu gölgelik yerde, elinde mikrofonla oturuyor. Müdahale eden oymuş. Geri gelmiş. Hemen yanına gittim. 'Abi bir daha bana böyle bir şey yapma, ömrümden ömür gitti,' dedim. Neye kızdığını, kime küstüğünü de anlayamadık ama belli ki kızgınlığı geçmişti."

Festivalin finali, 20 Eylül gecesi yapıldı. Melih bu defa jüri üyesi koltuğunda değil, sahnedeydi. Televizyon programındaki sunucu partneri Fatma Turgay Özalp'le birlikte yarışmanın sunuculuğunu üstlenmişti. Her yıl üzerine bir şeyler konularak büyütülen Pamukkale Festivali, fikir aşamasında ortaya atılan misyonunu da yerine getirmiş, giderek kararmakta olan Pamukkale travertenlerinin durumuna dikkat çekmişti. Nitekim bu konuda uyanan bilinç, devleti ciddi önemler almaya yöneltmişti. Travertenlerin suyunu kendi havuzlarına çeken otel ve tesislerin, kaçak yapıların yıkılması için çalışmalara başlanmıştı. O günlerde ne festivalin mimarı Fi-

gen Çakmak ne de dört senedir festival için epeyce emek vermiş, son iki yıl da organizasyonu bizzat üstlenmiş Melih, bunun son festival olduğunu biliyorlardı. Bir sene sonra aynı günlerde, ülke gündemi büyük bir felaketle tepe taklak olacaktı.

"Melih Kibar'la Müzik"

İstanbul'un her iki yakasında, uzun sahil hatları boyunca denize girilebilen günler geride kalmıştı. '70'lerin ikinci yarısından itibaren önce Marmara Denizi kirlenmeye başlamış, derken sahil şeridindeki plajların yerlerini birer ikişer deniz dolguları ve sahil yolları almıştı. Eskiden sayfiye yeri olan, yazlık evlerin bulunduğu semtler giderek şehirleşmiş, tatil için İstanbul dışına çıkmak, güney sahillerine gitmek moda olmuştu. Ne Melih'in çocukluğunda denize girdiği Bebek sahilinden denize girilebiliyordu artık ne de Kalamış'tan, Fenerbahçe'den. Caddebostan'dan Kartal'a kadar uzanan sahil şeridinde '80'lerin sonunda başlatılan sahil yolu projesi Caddebostan plajı gibi Süreyya Plajı, İdealtepe Damla Plajı, Küçükyalı Çamlık Plajı gibi bir dönemin ünlü plajlarını teker teker yok etmişti. Eskiden Süreyya Plajı'nın olduğu yer de zaman içerisinde çeşitli mağazalar, kafe, restoran ve marketlerle dolu bir alana dönüşmüştü. 1996 yılında açılan Yayla Sanat Merkezi de bu kompleksin içindeydi. 1998 yılında kendi prodüksiyonlarını yapmaya başlayan Yayla Sanat Merkezi'nin ilk projesi, "Hababam Sınıfı" Müzikali olacaktı.

Rıfat Ilgaz'ın eseri yıllar sonra yeniden, bu defa Müjdat Gezen tarafından sahneye uyarlanmıştı. Oyunu Savaş Dinçel yönetiyordu. Oyunda kullanılan müziklerse Melih'in film serisi için yaptığı müziklerdi. "Hababam Sınıfı" müzikali, ilk kez 30 Ekim 1998 gecesi seyirci karşısına çıktı. Böylece yıllarca sinema salonlarında ve televizyon ekranlarında yankılanmış "Hababam Sınıfı" müziği ilk kez bir tiyatro salonunda duyuluyordu.

TRT'deki "Müzik Koridoru" programından ayrılalı birkaç ay olmuştu ama Melih'in televizyonla ilişkisi bir şekilde devam ediyordu. 1 Ocak 1999 günü Kanal 7'de yayınlanan "Riziko" adlı yarışma programının 500'üncü bölümüne Serhat Hacıpaşalıoğlu'nun özel konukları olarak Nükhet Duru ve Füsun Önal'la birlikte katılan Melih, 9 Mart'ta ise ilk defa kendi televizyon programıyla ekrandaydı. "Melih Kibar'la Müzik" adlı bu program, TV 8 adlı yeni televizyon kanalının ilk programlarından biriydi. MNG Medya bün-

yesinde kurulan TV 8, 22 Şubat 1999 günü yayına başladı, "Melih Kibar'la Müzik"in ilk bölümü ise 9 Mart Pazartesi gecesi ekrana geldi. Melih, o güne dek yaptığı televizyon programlarında, ya programın içinde bir bölümü sunmuş ya şovun ikinci adam olmuş ya da bir sunucu partnerle birlikte program sunuculuğunu üstelenmişti. Oysa bu defa program tamamen ona aitti. Kendi ekibiyle çalışacak, bütün hazırlığı kendi ekibi yapacak ve her hafta canlı yayını tek başına sürdürecekti. Yorucu olacaktı belki ama bir kez daha sevdiği bir işi yapmanın mutluluğunu yaşayacaktı Melih. Üstelik bütün televizyon kanallarının reyting odaklı yayın yapmaya başladığı o dönemde, böylesi bir müzikli sohbet programının diğer kanallar için bir cazibesi yoktu. TV 8 ise Melih'in özgürce, reyting kaygısı düşünmeden program yapabileceği bir kanaldı. Nitekim TV 8'de uzun yıllar devam edecek bu programda Melih, başka programlara çok sık çıkmayan isimleri de konuk ederek fark yaratacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020'de yaptığı röportajda, o dönem "Melih Kibar'la Müzik" programının konuk koordinatörlüğünü ve Melih Kibar'ın asistanlığını yapan Jülide Alasya anlatıyor:

"Melih Bey, çok entelektüel, çevresiyle çok ilgili ve gündemi takip edebilen biri olduğu için programa alacağımız konuklara onunla ortaklaşa karar veriyorduk. Sadece müzik dünyasından değil, iş camiasından insanları da konuk ediyorduk. Bu da onun reklam piyasasıyla olan yakın ilişkileriyle sayesinde oluyordu. Her sektörden tanıdığı olan, dünyayla dost bir adamdı. Sohbeti de çok keyifli biriydi. Dolayısıyla programlara hep rahat sohbet edebileceği insanları almaya dikkat ettik. Çünkü tek taraflı, monolog gibi gelişen programlardan kendisi de hoşlanmıyordu.

Melih Bey'in programına konuk koordinatörü olmam da ilginçtir. Aslında ben TV 8'de bir yemek programının konuk koordinatörlüğünü yapıyordum. Bir programa Melih Bey'i davet etmiştik. O gün tanıştık ve sohbet ederken anne tarafından uzak akraba olduğumuz ortaya çıktı. Onun da etkisiyle birbirimize çabuk ısındık. Kendi programının konuk koordinatörlüğünü de yapmamı istedi benden. Ben de kabul ettim ve bir süre sonra diğer çalıştığım şirketten ayrılıp tamamen Melki'de çalışmaya başladım."

Yavuz Hakan Tok'un 25 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda, o dönem TV 8 Yayın Müdürü olan Koray Berkin anlatıyor:

"TV 8 yeni açılmıştı ve çok bilinmiyordu. O bizim şanssızlığımız oldu ama çok güzel programlar yaptık. Reyting kaygısı yoktu çünkü. Melih Abi'nin programı hep canlı yayınlanırdı, hiç banttan program yapmadı. Ben de sürekli kanaldaydım, dolayısıyla Melih Abi her geldiğinde ben orada oluyordum. Genellikle erken gelir, o günkü konuklarıyla konuk odasında program öncesi sohbet ederdi. Ben de onun geldiği saatlerde inerdim konuk odasına. Neredeyse her seferinde birbirimizi hiç tanımıyormuş gibi davranırdık. O bana uzaktan şöyle bir bakar, 'Sizi bir yerden çıkaracağım, Koral Bey galiba değil mi?' derdi. Koray değil, Koral diyordu özellikle. Ben de 'Evet, siz de Melik Bey galiba. Ünlü klarnetçi Melik Bey…' derdim. 'Evet evet siz de ressamsınız, değil mi?' diye cevap verirdi. Tabii o an odada bulunan konuklar şakalaştığımızı anlamaz, şaşkın şaşkın bakarlardı. Çok ciddi yapardık çünkü. Hemen her program öncesi bu şakayı tekrarlardık.

Sanatçıya çok değer veren bir adamdı. Özellikle ustalarına çok saygı duyardı. Bir gün programa Timur Selçuk ve Yıldız Kenter konuktu. Onları nerede ağırlayacağımızı şaşırdık. Kanalda bir alarm havası esiyor. Genel müdürün odasını ayarladık ama mesai saati bittiği için servis yapacak eleman yok. Melih'in eli ayağına dolaşmış, panik halinde. Baktım olacak gibi değil, girdim mutfağa, bardakları güzelce yıkadım, çayları servis ettim. Timur Selçuk zaten titiz, bardaklara bakıyor leke var mı diye. Melih Abi gülerek 'Yayın müdürümüz sizin için bardakları kendi yıkadı, çayı elleriyle demledi,' dedi. Şaşırdılar tabii, teşekkür ettiler. O telaşı da böylece atlatmış olduk."

5 Ekim 2000'de TRT 2'de yayınlanan ve Ayşe İdem Tümer'le Turgay Biçer'in sunduğu "Başarı Basamakları" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Timur buraya gelse şimdi, ben bacak bacak üstüne atmış oturamam, bacaklarımı indiririm. Bu çok enteresan. Stüdyom yer altında benim. Merdivenlerden aşağı indiğimde, bakıyorum genç bir çocuk hemen ayağa kalkıyor, 'Merhaba hocam,' diyor. Stüdyoyu kiralamış, girmiş, orada şarkı söyleyecek. Tanınmamış biri, diyelim ki adı Ahmet. 'Hayırlı olsun,' diyorum, geçiyorum yanından. Sonra bir bakıyorum, Ahmet'in aslında sesi yokmuş. Tıpkı benim saçım gibi. Ahmet şarkı söylediğini zannediyor, bir tane de klip çekiyorlar, ünlü oluyor. Bir sene sonra Ahmet tekrar stüdyoya geliyor. Kapıdan içeri giriyorsun, arkadan birisi ensene bir tokat… 'N'aber Melih?..' Bunu ben sevmiyorum. En azından benim matematiğime aykırı. İlla ayağa kalksın filan değil ama ben ertesi sene de hâlâ 'Melih Abi'yim."

28 Mayıs'ta Çiğdem Talu'nun 16'ncı ölüm yıl dönümünde Melih, arkadaşlarıyla birlikte bir kez daha Çiğdem'i anarken, bu defa televizyon ekranındaydı. İlk kez bir Çiğdem Talu'yu anma gecesi televizyonda gerçekleştiriliyordu. TRT TV 1 kanalında yayınlanan ve Ayşe İdem Tümer'in sunduğu "Tatil Gecesi" adlı programda konuklar şarkılarını Şevket Uğurluel ve Melih'in piyanosu eşliğinde seslendirdiler.

1999 yılında Melih televizyon programına ve stüdyo çalışmalarına yoğunlaşmış, bu yüzden önceki yıllardaki hızlı trafiğini epeyce yavaşlatmıştı. Yıllar sonra ilk kez ne yurt içi ne de yurt dışında bir festivale katıldı, hatta 31 Temmuz'da TV 8'de yayınlanan World of Wonders Güzellik Yarışması dışında, yarışmalarda jüri üyesi olarak bile görev almadı. Bununla birlikte, uzun süredir aklının bir köşesinde duran bir proje için çalışmalara başlamıştı. Yıllardır dillere marş olmuş şarkılarını ve kimisi film müziği, kimisi dizi müziği, kimisi reklam müziği olarak kullanılmış bestelerini bir albümde bir araya getirmek, onları yeniden düzenleyip çaldırmak ve kaydetmek istiyordu. Artık bunun zamanı gelmişti. Fikir ilk ortaya çıktığında Melih'in niyeti iki diskten oluşan bir albüm yapmaktı. Bir diskte sözlü, diğerinde enstrümantal besteleri olacaktı. Hatta albümün adını bile bulmuştu: "Bir Melih Kibar Klasiği". Bu fikir zaman içerisinde değişecek, projenin hayata geçmesi daha birkaç yılı bulacaktı. Melih o günlerde genç bir müzisyenle daha tanışıp, onu da Melki kadrosuna dâhil etti. Hayatının kalan kısmında hep yanında olacak bu genç müzisyenin adı Alp Yenier'di.

Yavuz Hakan Tok'un 24 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Alp Yenier anlatıyor:

"BRT'de yayınlanan bir çocuk programında arkadaşlarımla beraber müzik yapıyorduk. Yeni açılmış bir kanaldı ve Melih Abi de hem kanalın cıngıllarını hem de bizim programın jenerik müziğini yapmıştı. Programın son çekim günü, yapımcısı Semin Yılmaz, evinde küçük bir parti verdi. O partide Semin Bey beni Melih Abi'yle tanıştırdı. Melih Abi hemen bana kartını verdi, 'Ne zaman istersen, beklerim,' dedi. Çok mutlu oldum tabii. Bir süre bekledikten sonra aradım ve altı ay kadar devam eden bir süreç başladı. Melih Abi'nin asistanı Jülide'ydi. Jülide'yle biz telefonda ahbap olduk ama ne zaman arasam Melih Abi sürekli meşgul, hep bir işi var ve ben randevu alamıyorum. Altı ay sonra yine bir arayışımda Jülide'yle konuşuyoruz. Melih Abi de yanında o anda, sesini duyuyorum. 'Ver bakayım şu telefonu,'

dedi. 'Merhaba ben Alp, hatırlıyor musunuz?' dedim. 'Nerede tanışmıştık?' diye sordu. Anlattım. İkinci sorusu şu oldu: 'Burcun ne senin?' Kalakaldım. 'Terazi,' dedim. 'Tamam, yarın gel,' dedi.

Ertesi gün gittim. Hemen bana bir iş verdi. Bir firmanın gecesi için 'Mission Impossible' film müziğinin yeniden düzenlenmesi gerekiyormuş. Stüdyoya girdik. İnanın oradaki aletlerin hiçbirinin nasıl kullanıldığını bilmiyordum. Yaklaşık 15 dakikada hızlandırılmış bir dersle bana aletleri ve bilgisayarı nasıl kullanacağımı öğretti, sonra 'Tamam mısın?' dedi. 'Tamam değilim,' desem belki de bir daha çağırmayacaktı beni. Beni yüzme bilmeden suya atmak istedi, onu fark ettim. Yüzme bilmesem de yüzmem gerekiyordu. O işi yaptım. Yaptım ama üç gün stüdyoda yattım. Üç gün sonra yaptığım işi dinlettim. Şöyle bir baktı, 'Senin kulağın cami hoparlörü gibi,' dedi. Benim gözümden bir damla yaş aktı o anda. Çok kötü oldum. Moralim çok bozuldu. 'Niye öyle dediniz?' diye sordum. 'Hep ortadan yazmışsın, hiç tiz yok, bas yok. Müzik böyle bir şey değil. Korkmadan yukarılara çık, korkmadan aşağılara in,' dedi. Sonra tekrar uğraştım üzerinde. Dediklerini yaptım. Tekrar dinlettiğimde 'Tamam, bu sefer olmuş,' dedi."

"Turkish Musical Cavalcade"

17 Ağustos 1999 günü sabaha karşı Gölcük'te meydana gelen ve tüm Marmara bölgesini etkileyen büyük deprem Türkiye'de hayatı felce uğrattı. On binlerce binanın yıkıldığı, on binlerce insanın öldüğü, sayısız ailenin evsiz kaldığı afet Türkiye'yi yasa boğmuştu. Uzun süre devam artçı sarsıntılar, yerleşim yerlerindeki hasar tespit edildikçe, enkazlar kaldırıldıkça ortaya çıkan dramatik hikâyeler, ülkede hem büyük bir moral bozukluğu hem de gerginlik yaratacak, bu toplumsal travma uzun süre atlatılamayacaktı. Ne var ki hayat her şeye rağmen devam ediyordu ve Melih o günlerde, Haldun Dormen'in yeni bir sahne projesi için çalışıyordu. Bu defa sadece İngiltere'de sahnelenecek özel bir gösteri hazırlıyordu Haldun Dormen. Osmanlı döneminden 1999 yılına dek gelen süreçte Türkiye'de müziğin, operet, müzikli oyun ve müzikallerin anlatıldığı, özetlendiği bir tekst yazmıştı Dormen ve oyunu her dönemden şarkılarla süslemişti. Kurduğu kadroda ise Erol Evgin, Ruhsar Öcal, Ayşegül Aldinç ve Halit Ergenç vardı. Oyunda şarkı söyleyenlere ise Melih ve Serpil Günseli piyanoyla eşlik edeceklerdi.

Haldun Dormen'in ilk baskısı 2001 yılında Oğlak Yayınları tarafından yapılan "İkinci Perde" adlı anı kitabından:

"Londra'da yapacağımız üç gösterinin, o yıl 17 Ağustos'ta bütün ülkeyi perişan eden deprem felaketi yararına yapılmasına karar verilmişti. Criterion'da yapacağımız iki gösteriden sonra Türklerin çoğunlukta olduğu Hackney bölgesindeki tarihi Empire Tiyatrosu'nda da bir gösteri yapacak, böylelikle Londra'da yaşayan Türklere de seslenmiş olacaktık."

"Turkish Musical Cavalcade" adı verilmiş bu gösteri için ekip, 9 Ekim 1999 günü Londra'ya uçtu.

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Nevra Serezli anlatıyor:

"Ben normalde uçağa binmem fakat depremden o kadar etkilenmiştim ki Haldun'un teklifini kabul edip, 'Tamam, uçarım,' dedim. Tabii çok korkuyorum. Uçakta Melih yanıma oturdu. O zamanlar 'laptop'lar yeni çıkmış. Melih 'laptop'unu aldı, bir harita açtı, bana oradan gidiş yolunu gösteriyor. 'Şuna bak, buna bak,' diye diye, beni oyalaya oyalaya sakinleştirdi. Öyle Londra'ya kadar uçtuk biz."

İlk gösteri 11 Ekim günü Londra'daki Criterion Tiyatrosu'nda, önce gündüz saatlerinde matine seansı, aynı günün akşamı ise suare seansıyla izleyici karşısına çıktı. Temsil, seçkin davetlilerin katılımıyla bir hayli görkemli geçecek ve epeyce de bağış toplanacaktı.

Sabah gazetesinin 14 Ekim 1999 tarihli sayısında Ayşegül Aldinç'in Malumatfuruş isimli köşesinde yayımlanan "Londra'da Türk Müzikaller Geçidi" başlıklı haberden:

"İki buçuk saat süren nostalji dolu müzikal ayakta alkışlandı. Doğuş Şirketler Grubu, depremzedelere 15.000.000.000 Türk lirası vereceğini açıkladı. Chelsea Futbol Kulübü Başkanı Ken Bates de 20.000 sterlin bağışladı ve kulübü Türk dostu ilan etti. Geceye katılanlardan yaklaşık 7.000.000.000 lira toplandı. Gösteriden sonra ünlü şef Marco Pier White'a ait Criterion Restoranı'nda büyük bir davet verildi. Davette Türk ve İngiliz sosyetesinin ünlü simaları bir araya geldi."

13 Ekim gecesi ise aynı gösteri bu defa Hackney Empire Tiyatrosu'nda seyirci karşısına çıkarıldı ve seyircinin coşkulu alkışlarıyla karşılandı. Melih Türkiye'ye döner dönmez yeni bir film müziğinin çalışmalarına başladı. O günlerin fenomen televizyon dizisi "Bizimkiler"in yapımcı ve senaristi Umur Bugay'ın yazdığı ve yapımcılığını üstelendiği "Duruşma" adlı bu filmin yönetmeni Yalçın Yelence idi ve başrollerini Meltem Cumbul, Güven Kıraç ve Zafer Algöz paylaşıyordu.

5 Ekim 1999 tarihinde TV 8'de yayınlanan "Melih Kibar'la Müzik" adlı programda Umur Bugay anlatıyor:

"Filmin ana temasını ilk defa Melih Kibar'ın stüdyosunda dinledik. Kalktım, Melih'i yanaklarından öptüm. Tema müziği, bir tango esprisinde ama aynı zamanda bizden bütün renkleri taşıyan, alaturka bir müzikti. Tam istediğimiz gibi."

Melih, uzun yıllar birlikte çalışacağı kanun sanatçısı Görkem Saoulis'le de 1999 yılında tanışacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 18 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Görkem Saoulis anlatıyor:

"Konservatuardan bir arkadaşım Melki'de vokal yapıyordu. Beni Melih Bey'e götürüp tanıştıran da o oldu. İlk gittiğimde Melih Bey doğal olarak beni hiç tanımadığı için biraz temkinli yaklaştı. Öncelikle stüdyo kayıtlarında kanun çalarak başladım. Zaten o sıralar Melih Bey'in kendi orkestrası yoktu. Sonra televizyon programlarına beni de çıkarmaya başladı. Çoğunlukla Melih Bey'le kanun-piyano olarak programa konuk gelen şarkıcılara eşlik ediyorduk. Sonrasında bir orkestra kurulunca, ben de orkestraya dahil oldum.

Zaman içerisinde Melih Bey'le çok farklı bir diyalogumuz oldu. Çok iyiniyetli bir tarafı vardı. Etrafında ondan bir şeyler koparmak için dolaşanlar da oluyor ve bu iyi niyeti sebebiyle bazen onlara kanabiliyor, sonrasında üzülüyordu. Bizim aramızda bir menfaat ilişkisi yoktu. Çok daha profesyonel kanun sanatçıları varken beni neden tercih ettiğini birlikte çalışmaya başlamamızdan birkaç yıl sonra açıkladı bana: 'Onu, şunu, bunu da çağırabilirim ama senin çalarkenki duygunu beğeniyorum,' dedi.

Bir gün bir kayıt için stüdyoya çağırdı beni. O gün de okulda o kadar meşguldüm ki yemek yemeye fırsat bulamamıştım. Stüdyoya gittim, kulak-

lığı taktım, kayda başladık. Kanun kucağımda olduğu için kayıt mikrofonu da karnıma yakın bir yerde duruyor. Kayıt sırasında açlıktan karnım guruldamaya başladı ama öyle böyle değil. Melih Bey kaydı durdurdu. 'Allah Allah, ne oluyor?' dedi. Aletleri kontrol ediyor nereden geliyor bu ses diye. Teknik bir hata var zannediyor. Ben de utancımdan bir şey söyleyemiyorum. Gerildiğim için düzgün de çalamıyorum. Tekrar başlatıyor kaydı, yine ses geliyor. Bir oldu, iki oldu… Tabii kulağı çok sağlam olduğu için o gurultunun benden geldiğini çok geçmeden anladı ve bana hiçbir şey söylemeden, 'Aç mısın?' demeden, kayıt odasından düğmeye basarak dışarıya seslendi, 'Görkem'e hemen iki tane çift kaşarlı tost yapın!' dedi. Düğmeye basmıştı çünkü kulaklıktan onu duyacağımı biliyordu."

V. bölüm
2000'li Yıllar

"Bende vitiligo hastalığı var. Bunun tek sebebi kendini hiçbir yere ait hissetmemiş olmakmış. Ben kendimi hiçbir yere ait hissetmedim."

Melih Kibar. 16 Kasım 2001 tarihinde ATV'de yayınlanan ve Esra Ceyhan'ın sunduğu "A'dan Z'ye" programından.

“Bir Sanatkâr Asla Ayı Değildir”

Melih’in müziklerini yaptığı “Sersem Kocanın Kurnaz Karısı” adlı müzikli oyun, 23 Şubat 2000 gecesi İstanbul Şehir Tiyatroları Kadıköy Haldun Taner Sahnesi’nde ilk kez izleyici karşısına çıktı. Haldun Taner’in ünlü oyununun bu yeni versiyonu bir müzikli oyuna dönüştürülmüştü ve şarkı sözleri Savaş Dinçel ile oyunun yönetmeni Orhan Alkaya tarafından yazılmıştı. Kalabalık kadrolu bu oyun için Melih’in yaptığı besteler çok beğenilecek ve uzun süre konuşulacaktı.

Cumhuriyet gazetesinin 27 Şubat 2000 tarihli sayısında Safiye Rayan Yirmibeş tarafından yapılan ve “Şarkılarla Öykü Anlattık” başlığıyla yayımlanan röportajda Melih Kibar anlatıyor:

“Oyundaki rejiyle simetrik olarak müziğin de belli bir zamanı yok. Besteler şu ya da bu döneme ait demek istemiyorum. Zamandan bağımsız bir müzik. Şarkılarla öykü anlatımını sürdürmeye özen gösterdik. Örneğin ben seni seviyorum dedikten sonra şimdi de seni sevdiğimi müzikle anlatayım şeklinde değil, bu duyguyu şarkıyla anlatıp geçtik biz orayı. Genelde Türkiye’de yapılan işlerde bu, tekrar biçiminde olur. Bizimki zamansız reji gerekleriyle bütünleşen, Brechtyen yaklaşımlar içeren bir tiyatro müziği oldu. Savaş Dinçel bana ‘Bir Sanatkâr Asla Ayı Değildir’ adlı şarkının sözlerini Florya’da geçen yaz okuttu ve işi teklif etti. Şehir Tiyatroları’nın medeni ortamında çalışmayı çok seviyorum. Parasal olarak tatminkâr değil ama o kadar güzel yürekler var ki ben de severek kabul ettim ve yaptım.”

Oyunun seyirci önüne çıkmasının üzerinden iki ay bile geçmeden Melih, Afife Ödülleri’ne aday gösterilecekti. Bu onun tiyatro müziği dalında ikinci adaylığıydı ve daha önce “Kuyruklu Yıldız Altında” ile kaçırdığı ödülü bu defa kazanacaktı. 17 Nisan 2000 gecesi, Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı’nda yapılan ödül töreninde Melih, en iyi sahne müziği dalında aldığı ödülü alkışlarla kucakladı. Bir kez daha Türk tiyatro tarihine iz bırakacak bir işe imza atmıştı. Ödülünü Ruhsar Öcal’ın elinden alırken o kadar heyecanlıydı ki, sadece birkaç cümleyle duygularını ifade edebildi: “Türkiye’de, bütün müzik olayının bittiği bir ülkede, sizler gibi dostlarla müzik adına böyle bir ödülü paylaşmaktan sonsuz bir zevk duyuyorum. Hepsi bu kadar…”

2000 yılı içerisinde bir de film müziği yapacaktı Melih. Daha önce iki sinema filmi ve bir televizyon dizisinde birlikte çalıştığı Halit Refiğ ile bu kez bir televizyon filminde iş birliği yapıyorlardı. Yağmur Ajans'ın yapımcılığını üstlendiği "Gelinlik Kız" adlı film, TGRT'de yayınlanmak üzere çekildi. Yönetmen Halit Refiğ, senaryoyu Selim İleri'nin bir öyküsünden yola çıkarak yazmış, filmin başrollerini başrollerde ise Toprak Sergen, Sevtap Çapan ve Perihan Savaş paylaşmıştı.

Melih'in özellikle Çiğdem'le birlikte çalıştığı dönemde yazdığı şarkıların her biri zaman içerisinde birer klasiğe dönüşmüştü. Türkiye'de 2000'li yılların pop müziği ise başka telden çalıyordu. Artık popüler şarkılarda melodi ve söz eski önemini yitirmiş, ritim ön plana çıkmaya başlamıştı. 1997 yılında Okan Akdeniz'in "Deli Divane"yi yeniden seslendirmesi Melih'in isteğiydi ve bu şarkı, giderek kısırlaşan pop müzik piyasasında gün geçtikçe daha fazla özlem duyulan eski şarkıları yeniden seslendirme modasının da öncülerinden biri olmuştu. Nitekim 2000 yılının mart ayında Yeşim Salkım, yeni albümünde "Hep Böyle Kal"ı seslendirmekle kalmadı, şarkının ismini albümün de ismi yaptı. Haziran ayında yayınlanan ve '70'li yıllarda adını duyurmuş şarkıcıları bir araya getiren "Eski Dostlar" adlı albümde ise Kartal Kaan, "Geceye Selam" müzikalinin şarkılarından biri olan "Köy Düğünü"nü yıllar sonra yeniden seslendirecekti. Yine o günlerde piyasaya çıkan bir başka albümde, Yapı Kredi Yayınları'nın finanse ettiği ve Ali Kocatepe'nin prodüktörlüğünü üstendiği "Kaç Yıl Geçti Aradan" adlı derleme albümde de eski şarkılar yer alıyordu ve bunlardan biri de Erol Evgin'in yeniden seslendirdiği "Sevdan Olmasa" idi. Melih yıllardır üzerinde çalıştığı kendi albümünü şekillendirirken, onun eski şarkılarını yeniden seslendirmek isteyenler sıraya girecek, bu furya yıllar sonra, onun ölümünden sonra bile kolay kolay hız kesmeyecekti.

"Animasyon mühendisi"

Nisan ayında Melih cephesinden gelen bir başka haber ise onun yeni bir işi daha üstelendiğini ortaya çıkardı. MNG Holding'in, dolayısıyla TV 8'in de patronu olan Mehmet Nazif Günal'dan gelen teklifi kabul eden Melih, WOW oteller zincirine bağlı Bodrum'daki Halikarnas Resort ile Antalya'daki Topkapı Palace otellerinin "animasyon mühendisi" olmuştu.

Milliyet gazetesinin 27 Nisan 2000 tarihli sayısında Ali Eyüpoğlu'nun Ali'ce isimli köşesinde "Kibar'ın Yeni İşi" başlığıyla yayımlanan yazıdan:

"'Nedense bizde, otel ve tatil köylerinde animasyon işi acemi kişiler tarafından yapılır. Animasyon adına yapılanların hepsi de demodedir,' diyen Kibar, üstlendiği işi 'animasyon mühendisliği' olarak tanımlıyor. Animasyon grubunda görev yapacakları tek tek seçen Kibar, WOW'da neler yapacağını ise şöyle anlatıyor: 'Türkiye'de ilk kez bir tatil köyünün müzik ve animasyonları profesyonelce hazırlanacak. Büyük caz orkestraları, dünyanın en sevilen Latin müzik grupları konuklara müzik ziyafeti çekecek. Müşteriler ayrıca Türk müziğinin seçkin örnekleri ile benim bestelerimi de dinleme imkânı bulacak. Animasyon ekipleri, demode skeçler yerine, turistlere Türkiye'de olduğunu hatırlatacak, ancak bir o kadar da uluslararası prezantasyonda bir şeyler sunacak.'"

Tüm bunlar iddialı gibi görünse de aslında Melih'in uzun yıllardır yaptığı işlerin bir parçasıydı. Sahibi olduğu Melki Tanıtım, çeşitli büyük firmaların özel gecelerinde, otellerde, yurt içi ve yurt dışından gelen misafirlere yönelik bu tür sayısız organizasyon yapmıştı. O günlerde TV 8'deki programı da her hafta ekrana gelmeye devam ediyordu. Temmuz ayında canlı yayınlar Bodrum'da çalıştığı Halikarnas Resort Oteli'nden yapıldı. Ağustos ayında tekrar bölümleriyle ekrana gelen programın yeni sezonunun ilk bölümü ise 20 Eylül'de İstanbul'dan, dört gün önce açılan İstanbul metrosu Levent istasyonundan yapılan canlı yayınla ekrana geldi.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Jülide Alasya anlatıyor:

"Yayın için yerin üç kat altına kuyruklu piyano indirdik. Bir yerlerden iniyoruz, merdivenlerde korkuluk yok, tutunacak bir yer yok. Nasıl cesaret ettik, bugün hâlâ aklım almıyor. Üstelik Melih Bey böyle konularda çok pimpirikliydi. Korkardı öyle riskli şeylerden. O gün hepimize bir cesaret geldi galiba. Metro'dan ilk canlı yayını biz yapmış olduk."

20 Eylül 2000 tarihinde TV 8'de yayınlanan "Melih Kibar'la Müzik ve Sohbet" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Bir gün metroda kuyruklu bir piyano çalacağımı rüyamda görsem, ertesi sabah Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'ne gidip sormam ge-

rekirdi, 'Böyle bir rüya gördüm, acaba ne yapmam gerekir?' diye. Bu akşam benim hayalimde bile olmayan bir rüya gerçekleşti."

"Yadigâr"

2001 yılı ocak ayında piyasaya çıkan yeni albümünde Nükhet Duru, "Aldım Başımı Gidiyorum"u söylemiş, düzenlemeyi Melih yapmıştı. "Aldım Başımı Gidiyorum", Melih-Çiğdem-Erol ekip çalışması döneminde yapılmış şarkılardan biriydi. Aradan 20 yıldan fazla zaman geçmiş, bir kuşak değişmişti. Şimdi o şarkıları yeni bir kuşağa, yeniden tanıtmak gerekiyordu. Zaten Melih de uzunca bir süredir bunun için uğraşıyordu. Araya giren gündelik işler nedeniyle sürekli ertelenen proje artık tamamlanmak üzereydi. Nitekim "Yadigâr" adı verilmiş ilk Melih Kibar albümü, 2001 yılı ağustos ayında Dost Müzik etiketiyle piyasaya çıktı.

Yavuz Hakan Tok'un 3 Kasım 2020 tarihinde yaptığı röportajda o dönem Dost Müzik'in ortaklarından olan yapımcı Gökay Özkan anlatıyor:

"Melih'e eski şarkılarından oluşan bir albüm yapmak için çok teklif gelmiş o dönemde. Sonradan röportajlarında da söyledi: 'Dost müzikten gelen duygusal yaklaşım nedeniyle onların teklifini kabul ettim,' dedi. Melih duygusal bir adamdı. Ortağım Galip Kayıhan da öyleydi. Melih'e çok güzel bir mektup yazdı ve o mektubu stüdyoya faks çekerek gönderdi. Mektupta, eserlerinin belgelenmesi için bunun yapılması gerektiği, Melih'in bir anlamda bunu halka borçlu olduğunu yazmıştı Galip. Melih okuyunca çok mutlu olmuş. Hemen bizi aradı, biz de kalkıp yanına gittik. Çay, kahve, sohbet derken teklifimizi kabul etti."

Cumhuriyet gazetesi Dergi ilavesinin 21 Ekim 2001 tarihinde yayımlanan, "Piyanoma Anlatıyorum Sadece" başlıklı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"'Yadigâr' albümü benim bugüne kadar yaptığım her şey içinde, kızımdan sonra yaratabildiğim en büyük güzellik. Çok memnunum 'Yadigâr'dan. Hoş bir formül oldu. Yani kimyacılık, müzisyenlik, tecrübeler, hepsi aynı potada karıştırıldığı zaman ortaya çıkan, ne ticari kaygı ne de sanatsal kaygı taşıyan bir albüm. Kısacası olduğu gibi olan bir albüm."

Albümde altı enstrümantal, altı da sözlü Melih Kibar bestesi vardı. Melih'e yol gösteren "Çoban Yıldızı" ve güncelliğini hiç yitirmeyen "Hababam Sınıfı" zaten olmazsa olmazlardı. En az onlar kadar akıllarda kalmış "Sucu Çocuk", "Belkıs Hanım'ın Konağı" ve Melih'in babası için bestelediği, albüme de isim olarak seçtiği "Yadigâr", enstrümantal kısmın besteleriydi. Bir de albüm yayınlandıktan sonra çok popüler olacak "Mesaj" vardı bu kısımda. Melih'in daha önce duyulmamış bir bestesi olan "Mesaj"ın vokalleri ise, Gamze Lim tarafından yapılmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Kasım 2020 tarihinde yaptığı röportajda Gamze Lim anlatıyor:

"Ethel Hanım'ın anne ve babasıyla benim annem ve babam arasında çok eskiye dayanan bir ahbaplık vardı. Benim müziğe yönelme konusundaki ısrarım üzerine ailem 'O zaman seni Melih Kibar'a götürelim, bir dinlesin, bu işi yapıp yapamayacağını o söylesin,' dedi. Bir gün beraber Melih Bey'in stüdyosuna gittik. Annemle babamdan müsaade istedi ve beni piyanonun olduğu odaya aldı, elime bir şarkı sözü verdi. Hiç bilinmeyen, duyulmamış, yeni bir şarkıydı bu. 'Sana bunun melodisini iki kere çalacağım, sonra sen sözleri üzerine oturtarak söyleyeceksin,' dedi. Böyle ağır bir sınava soktu beni. Parçayı iki kere çaldı, üçüncüde ben üzerine yorum yaparak söyledim. Çok beğendi, annemleri çağırdı, 'Gamze zaten yukarıdan mezun olarak gelmiş, bırakın ne istiyorsa yapsın,' dedi. Sonra beni Timur Selçuk'un dershanesine yönlendirdi ve ben orada müzik eğitimi almaya başladım.

Melih Bey zaman zaman beni cıngıl seslendirmek ya da vokal yapmak için stüdyoya çağırırdı. 1999 yılıydı. Bir gün yine telefon açtı ve bir film müziği kaydı yapacağımızı söyledi. Bir kısmı Türkiye'de geçen bir Fransız filmiydi bu. Filmin en can alıcı sahnesi için bir müzik bestelemişti. 'Sana filmin hikâyesini anlatacağım. Sen de bu parçada, filmdeki kadının duygularını kelimelerle değil, sesinle anlatacaksın,' dedi. 'Hasreti, imkânsızlığı, isyanı, aşkı, tutkuyu… Bütün bunları sesinle göstereceksin. Ben sana şurada şunu yap, burada bunu yap demeyeceğim.' Sahiden de ben stüdyoya girdim ve duyduğum melodinin üzerine doğaçlama yaptım. Sonra o film projesi hayata geçmedi. 2001 yılında 'Yadigâr' albümünün repertuvarı oluşturulurken Melih Bey bu parçayı da seçmiş ve albümün yapımcısı olan Galip Bey'e dinletmiş. Galip Bey parçayı çok beğenmiş ama vokali benim yerime başka bir şarkıcının, daha popüler bir ismin yapmasını istemiş. Bilinen bir ismin

yer almasının albümün tanıtımı açısından daha avantajlı olacağını söylemiş ve ısrar da etmiş ama Melih Bey hiçbir şekilde bunu kabul etmemiş. 'Bu parça albümde yer alacaksa, Gamze'nin sesiyle yer alacak,' demiş. Benim bunlardan hiç haberim yok tabii.

Parçanın film için seslendirdiğim versiyonu daha kısaydı. Melih Bey albüm için parçayı hem uzatmış hem de düzenlemesini yeniden yapmış, adını da 'Mesaj' koymuş. Beni stüdyoya çağırdığı gün Galip Bey ve ortağı Gökay Bey de oradaydı. Onlarla ilk kez orada tanıştım. Sonra Melih Bey 'Siz biraz gezin, dolaşın,' diyerek onları gönderdi, biz çalışmaya başladık. Parçanın yeni halini dinledim, sonra stüdyoya girdim. Kaydettik, içime sinmedi, bir daha kaydettik derken biz kaydı tamamladık. Gecenin bir yarısı Galip Bey ve Gökay Bey geldiler. Dinleyince kalakaldılar. Galip Bey, Melih Bey'e döndü: 'Çok haklıymışsın Melih,' dedi."

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Jülide Alasya anlatıyor:

"O zamanlar albümlerde genellikle bilgisayar kullanılıyordu ama Melih Bey bu albümde her şeyin canlı olmasını istedi. Partisyonlar yazıldı, kayıtlar için sayısız müzisyen gidip geldi, günlerce stüdyoda sabahladığımızı hatırlıyorum. Çok titizleniyordu, her detay için saatlerce uğraşıyordu."

Albümün sözlü şarkılar kısmındaysa adeta ters köşe yapmıştı Melih. O şarkıları ilk yayınlandıkları dönemde seslendiren şarkıcılara değil, genç şarkıcılara söyletmiş, Yeşim Salkım, Yaşar, Candan Erçetin, Sibel Gürsoy, Emre Altuğ ve Demet Sağıroğlu albümün solistleri olmuştu.

Yavuz Hakan Tok'un 24 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Alp Yenier anlatıyor:

"Seçtiği şarkıcılar popüler mi değil mi diye hiç bakmadı. O kadar hoşuma gitmişti ki bu tavrı… İlla star olsun, o gelsin, bu gelsin demedi. Sevdiği insanlarla birlikte çalışmaktan hoşlanıyordu. İyi bir insansa, anlaşıyorsa, onunla yapardı o işi. Küçük bir komün hayatı vardı stüdyoda aslında. Kendini anlatmak zorunda kalmadığı, onu anlayan insanlarla vakit geçirmeyi ve çalışmayı seviyordu. Çok daha büyük isimlerle çalışma şansı varken o, anlaştığı insanları tercih etti hep.

Mesela Sibel Gürsoy söylüyor stüdyoda. Çok da güzel söylüyor, her şey

mükemmel. Melih Abi öyle bir bakıyor ki Sibel'e… Şarkının yükselen yerlerinde ayağa kalkıyor, kendinden geçiyor. 'Şarkı söyletmek diye bir şey var,' demişti bana. 'Zaten bıraksan söylüyor tek başına ama seni görerek söylemesi acayip bir şey oluyor. Ben Sibel'le bunu yaşarken başka birini niye çağırayım?'"

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Sibel Gürsoy anlatıyor:

"Ben Melih Abi'yle, bir reklam cıngılı seslendirmek için bir ekiple beraber ilk kez Melki'ye gittiğimde tanışmıştım. Orada diğerlerinin arasında beni fark etti ve sonrasında birkaç reklam cıngılı için çağırdı. O zamanlar albümüm yeni çıkmıştı. Televizyon programına da konuk etti beni. O programda şarkılarımı onun piyanosu eşliğinde söyledim. 'Yadigâr' albümü henüz proje safhasındaydı ve bana da albümde bir şarkı söylememi teklif etti. Söyleyeceğim şarkıyı da seçmişti. Sevmediği şarkıyı söyleyemeyen biri olmama rağmen, hiç tereddüt etmeden 'Olur,' dedim çünkü Melih Abi'nin yanlış bir önermeyle gelmeyeceğinden emindim.

Müzikte büyük işler yaptıysanız, büyük paralar kazandıysanız, zamanla işinizle olan ilişkiniz deforme olur. Melih Abi'de öyle bir şey yoktu. Hakikaten çok seviyordu yaptığı işi. Müzikle ilişkisi çok tutkuluydu. Müziğe ilk başladığınız yıllarda duyduğunuz bir heyecan vardır ya hani… Onu kaybetmemiş çok az insan vardır. Melih Abi onlardan biriydi. Bir de şarkıcıdan çok iyi anlardı. Sende şarkıcı olarak ne problem var, hangi tarafın daha iyi, hangi tarafını ortaya çıkarman lazım, hangi şarkı sana yakışır… Hemen alırdı kulağı. Ses renginin detaylarını hemen algılar, onu nasıl kullanman gerektiğini söylerdi."

"Londra'da bir müzikalim sahnelenirse"

"Yadigâr" albümü tamamlandığında stüdyoda özel bir kutlama yapıldı. Stüdyoya üstüne saçılan gül yaprakları ve patlatılan şampanyayla, alkışlar arasında giren Melih'in o gün keyfine diyecek yoktu. O gün orada bulunanlara hitaben yaptığı konuşma herkesi hem güldürecek hem de duygulandıracaktı: "Herhalde bir bestecinin yaşarken görebileceği en güzel anlardan bir tanesi bu. Bundan sonra ölebilirim. 'Yok, ölme' diyorsanız ikinci bir alternatif olarak bir gün Londra'da bir müzikalim sahnelenirse, onun gala

gecesi ölebilirim. Bu albümde benim bütün hayatım var. Yaptığım besteler için beni tebrik eden arkadaşlarım arasında Lep Zeppelin, Deep Purple dinleyenler de vardı, Orhan Gencebay dinleyenler de vardı. Yine hepsinin tebriklerinin buluşabileceği bir albüm yapmanın heyecanıyla yola çıkmıştım ve şimdi itiraf ediyorum ki becerdim."

22 Eylül 2001'de CNN Türk'te yayınlanan ve Hakkı Devrim'in sunduğu "Hakkı'yla Sohbet" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Yıllar önceki şarkıları bugünün 'sound'uyla, bugünün gençlerine söylettim. 'Bugünün gençleri' derken hemen altını çizmek istiyorum, bugünün 'şarkı söyleyebilen' gençlerinin altı tanesini seçtim; bugünün gençliğinin hepsi şarkı söyleyebilir anlamı çıkmasın sakın. Bundan müthiş gurur duyuyorum. Albümü hem tüketici olarak adlandırılan 12-20 yaş grubu alıyor hem de 'Ah ah Melih Bey, bizim hanımla sizin şu şarkınız sayesinde tanışmıştık' diyenler alıyor."

Albüm sahiden de piyasaya çıkar çıkmaz ilgi çekmiş, o günler için büyük bir satış rakamı yakalamış, albümden iki şarkı, Yaşar'ın seslendirdiği "İşte Öyle Bir Şey" ve Candan Erçetin'in seslendirdiği "Sevdan Olmasa", dokuz gün içinde 11 ulusal radyoda 2086 kere çalınarak rekor kırmıştı. Bütün gazete ve dergiler Melih'ten bahsediyor, Melih Kibar'ın dönüşünü haber yapıyordu.

Radikal gazetesinin 12 Ağustos 2001 tarihli sayısında "Mağaramdan Çıktım" başlığıyla yayımlanan ve Olkan Özyurt tarafından yapılan röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Evet, beni mağaramdan çıkardılar. Düzeysizliğe, kalitesizliğe karşı bir savaştır bu. Pop müziğin ne olduğunu insanlar görsün. Yeni nesillere bu parçaları ulaştırmanın bir misyon olduğunu düşünüyorum."

"Yadigâr" ve onunla aynı gün piyasaya çıkan Tarkan albümü "Karma" müzik listelerinde yarışıyor, ikisinin satışı birbirini zorluyor, Melih bu durumu Gani Müjde'nin NTV'de yayınlanan "Gündem Dışı" adlı televizyon programında şöyle anlatıyordu: "Tarkan'ın satışları doğal olarak çok güzel. 'Yadigâr'da çok güzel bir satış grafiği çizince, insanlar 'Galiba Tarkan'a rakip oldunuz,' demeye başladılar."

Star gazetesinin Özel Pazar ilavesinde 9 Eylül 2001 tarihinde yayımlanan ve Özlem Esmergül tarafından yapılan röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Benim albümüm çıkarken prodüktörlerim biraz telaşlandı. Tarkan'la aynı gün çıkmamızın doğru olmayacağını söylediler. Şimdi futbol ligi başlarken basketbol liginin başlamaması için bir sebep var mı? Tarkan'ın kulvarı başka, Melih Kibar'ın kulvarı başka. Benim yapmaya çalıştığım başka bir şeydi. Tarkan'a rakip biri olsaydım tabii ki oturur, düşünürdüm. Melih Kibar'ın bu albümü çıkarması için Tarkan'ı beklemesine gerek yoktu."

"Ben Almanım"

"Yadigâr" albümünün Maslak'taki Park Orman'da yapılacak tanıtım konseri, aynı zamanda Melih'in müziğe başladığından bu yana kendi adı altında vereceği ilk konser olacaktı. 6 Eylül 2001 gecesi çok mutlu ama bir o kadar da heyecanlıydı. Üstelik 6 Eylül tarihinin onun için özel bir anlamı vardı. Doğum günüydü ama aynı zamanda babasını toprağa verdi gündü. Ve şimdi ilk albümünün bu ilk konserini de 6 Eylül'de veriyordu. O gece için her zamankinden daha fazla titizleniyor, ama gündüz saatlerinde başlayan aksilikler de bir türlü peşini bırakmıyordu. Prova ve ses kontrolü için sahnenin ona öğleden sonra verileceği söylenmişti. İlk kez bir arada çalacak 18 kişilik ekip için bu ön hazırlık son derece önemliydi. Ne var ki konser alanının yetkilileri sahneyi üç saat geç teslim etmişlerdi. Üstüne üstlük, kısa bir süre sonra alanda başka bir etkinliğin başlayacak olması nedeniyle prova ve ses kontrolü için neredeyse hiç zaman kalmamıştı.

16 Kasım 2001 tarihinde ATV'de yayınlanan ve Esra Ceyhan'ın sunduğu "A'dan Z'ye" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Ben Almanım bu konuda. Ben Almanlar arasında büyüdüm. Bir Alman oraya konsere gelseydi ya da Sting olsaydı konseri verecek olan mesela, asla çıkmazdı konsere. Bizde 'İdare et baba'yla konsere çıkılıyor. Ben orada konser sonunda başarısız olsam, bunun izlemeye gelenlere hiçbir açıklaması olamaz. Onun için sinirliydim."

İşine kimsenin titizlenmediği kadar titizlenmesinin bir başka yansımasıydı bu. Sinirlenmiş, kızmış, köpürmüş, sahneye çıkmayacağını söylemeye başlamıştı. Aslında etrafındaki herkes bu duruma alışkındı. Böyle kızgınlık anlarında kimi zaman sahneye çıkmayacağını, kimi zaman besteciliği bırakacağını, kimi zaman yurt dışına yerleşeceğini söylediği çok olmuştu. Bu ne ilk ne de

sondu. Dahası bunun kendisi de farkındaydı ve sebebini de çoktan çözmüştü.

16 Kasım 2001 tarihinde ATV'de yayınlanan ve Esra Ceyhan'ın sunduğu "A'dan Z'ye" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"O bir sevgi, şefkat ve ilgi dilenme anı. Ben 11 yaşında annemi kaybettim ve tek çocuğum. Bende vitiligo hastalığı var. Bunun tek sebebi kendini hiçbir yere ait hissetmemiş olmakmış. Ben kendimi hiçbir yere ait hissetmedim. Onun için orada da oturabilirim, burada da. Çok kötü niyetli bir kadın benim kafamı okşayarak beni kötü biri haline getirebilir. Ama doğru zamanda doğru okşamalarla. Bunu itiraf ediyorum."

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Onur Mete anlatıyor:

"Ondan hiç beklenmeyecek şekilde, sahneye çıkmadan önce çok heyecanlanır, strese girerdi. Sanki dünyanın sonu gelmiş gibi bir telaş, neredeyse doktor çağırılacak halde… Asistanlarına sürekli her şeyi teyit ettirir, 'O tamam mı, bu tamam mı?' diye sorar, ancak bir amatör müzisyenin duyabileceği bir heyecana kapılırdı. Sahneye çıkıp piyanosunun başına oturduğu anda o kulisteki adamdan eser kalmazdı. Birkaç şarkı çaldıktan sonra mikrofonda bir konuşma yapar, o anda izleyen herkesi avucunun içine alıverirdi. Kimsede görmediğim bir star ışığı vardı onda."

Nitekim o gece de Melih sahneye çıktığı andan itibaren öncesinde yaşadığı bütün sıkıntılı ve gergin anları unutacak, şarkı aralarında yaptığı esprili konuşmalarla hem kendi eğlenecek hem seyirciyi eğlendirecekti. Gecede sahneye sırasıyla Gamze Lim, Sibel Gürsoy, Emre Altuğ, Demet Sağıroğlu, Özlem Ulusoy ve sürpriz konuk olarak Erol Evgin çıktı. Erol, Melih'le 25 yıllık dostluğuna ve samimiyete vurgu yaparak başladığı konuşmasında, Melih'e şaka yollu takılmaktan da geri kalmayacaktı: "Sanatçılar kapris yapar; menajerler, besteciler, söz yazarları daha az kaprislidir, değil mi? Bizde tam tersi. Melih kapris kıyamet, biz ona 'Aman Melihciğim, yapma etme…' Bu akşamüstü saat yedide görseydiniz onu… 'Ben çıkmıyorum, söylemiyorum, çalmıyorum!' Kıyameti koparıyor. Sanki onun gecesine biz misafir gelmemişiz; o bize misafir gelmiş. Biz onu yatıştırıyoruz."

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Jülide Alasya anlatıyor:

"Melih Bey'in çocuk tarafına hepimiz alışkındık. Birine küstüğü zaman küstüğünü belli ederdi; olgun bir adam gibi davranmazdı. Kızgınlıkları da geçiciydi. O gece o kadar güzel geçti, o kadar güzel bir seyirci vardı ki… O alkışları hatırlıyorum şimdi en çok. Konserin sonunda öncesinde yaşananları unutmuştuk çoktan."

2001 yılı sonbahar aylarını albümün yoğun tanıtım faaliyetleri ve konserlerle geçiren Melih, bir de belgesel müziği hazırlamıştı. 3 Temmuz 2000'de hayata gözlerini yuman Kemal Sunal için "Son Gülen Adam" adlı bir belgesel hazırlanıyordu. Melih ve Kemal Sunal'ın arasında çok yakın dostluk değilse bile, içinde duygusal bir bağ barındıran bir arkadaşlık vardı. Kemal Sunal "Hababam Sınıfı" filmleriyle ülke çapında popüler olmuş, sinemada bir yıldıza dönüşmüştü. Hayattayken her fırsatta çevirdiği filmler içinde en çok "Hababam Sınıfı"nın müziğini sevdiğini söylerdi. Bu yüzen Kemal Sunal'ın ailesi belgeselin müziklerini Melih'in yapmasını istemişti. Belgesel için sözlerini Sezen Aksu'nun yazdığı bir de şarkı yapmıştı Melih. Böylece 1982 yılında kaydedilen "Keşke"den sonra, yıllar sonra yeniden bir Melih Kibar bestesi seslendiren Sezen Aksu, ilk kez de bir Melih Kibar bestesine söz yazıyordu. Ne var ki belgesel de müzikleri de şarkı da seyirciyle buluşamayacak, birtakım yapım sorunları nedeniyle ekranlarda gösterilemeyecekti.

"Yadigâr" albümü Melih'e hem manevi hem de maddi açıdan tatmin getirmiş ve yıllardır para kazanmak için sürdürdüğü reklam müziği işlerini olabildiğince azaltmıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 24 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Alp Yenier anlatıyor:

"Albümün yorgunluğu da vardı üzerinde. Her aşamasında çok yorulmuştu çünkü. Biraz reklam işinden çekti kendini. 'Artık yaşayacağım,' diyordu. Her akşam dışarı çıkıyorduk o günlerde. Stüdyodan çıkınca bir yerlere gidiyoruz, yemek yiyoruz ama bende para yok. Yiyoruz içiyoruz, sonra ben otobüsle eve dönmeye çalışıyorum. Yine bir keresinde 'Akşam şuraya gideceğiz, gelirsin, değil mi?' diye sordu. 'Melih Bey nasıl geleyim?' dedim. Biraz da sesimi yükseltmişim. Cebimde sigara alacak kadar bile para yok çünkü. 'Ne bağırıyorsun ya?' dedi ama anladı aslında sebebini. 'Param yok,' dedim. 'Niye söylemiyorsun?' dedi. 'Söylememe gerek var mı, görüyorsunuz nasıl çalıştığımı,' dedim ben de. 'Ağlamayana meme yok!' diye cevap verdi. 'Ama benim aldığım eğitim…' diyecek oldum, 'Yanlış eğitim!' deyip, kestirip attı.

Ertesi gün banka hesabıma o güne kadar hayatımda bir arada görmediğim miktarda bir para yatırdığını gördüm.

Ben oraya bir üniversite gibi baktım. Oradan para kazanmak gibi bir derdim yoktu. Memnundum yaptığım işten. Tok gözlü olmak başka şey ama emeğinin karşılığını mutlaka istemem gerektiğini Melih Abi'den öğrendim. Şimdi anlıyorum ki, aslında bu da onun bana verdiği eğitimin bir parçasıymış."

Melih'in bir süredir müzikleri üzerinde çalıştığı "Koçum Benim" adlı dizi, 2002 yılının 10 Ocak günü, TRT'de yayınlanmaya başladı. Tıpkı Kemal Sunal gibi "Hababam Sınıfı"ndan yolu geçmiş bir başka sinema yıldızının, Tarık Akan'ın başrolünü oynadığı bu gençlik dizisi çok sevilecek ve epey uzun ömürlü olacaktı. Aynı günlerde, dünyaca ünlü Dj Ravin'in, büyük ses getirmiş "Buddha Bar" serisinden yayınlanan "Siddharta (Spirit Of Buddha Bar)" albümü dünya müzik pazarında satışa sunuldu. Bir "dj" seçkisi olan bu albümde Melih'in "Mesaj" adlı enstrümantal bestesi de yer alıyordu. Melih'in zaten böyle bir düşünceyle, "world music" kategorisinde yer alabileceği düşüncesiyle yaptığı bu çalışma böylece karşılığını bulmuş oluyordu.

Ağustos ayında First Sakız'ın yeni reklam kampanyası kapsamında "Söyle Canım"ın dört farklı versiyonla yer aldığı bir CD / kaset, firmanın promosyonu olarak dağıtılmaya başlandı. Murat Uncuoğlu ve Can Hatipoğlu'nun yaptığı "remix"lerle şarkı günün temposuna ayak uydurmuştu. Melih'in bir döneme damgasını vurmuş şarkıları birer ikişer yeni nesil müzik dinleyicisiyle buluşmaya devam ediyordu.

Melih bir yandan da televizyon programını aksatmadan sürdürüyordu. "Melih Kibar Show", ülke televizyon tarihinde bir müzisyenin yaptığı en uzun soluklu program olmuştu ve 2002 yılı boyunca da devam edecek ve hatta yıl içerisinde bir de ödül alacaktı. "Melih Kibar Show", Radyo Televizyon Gazetecileri Derneği (RTGD) 2002 yılı Televizyon Oskar Ödülleri'nin magazin ve eğlence programları kategorisinde ödüle layık görülmüştü.

Çalışmaları bir yıl önce başlayan ve müzikleri Melih tarafından yapılan "Gülüm" adlı film başlayan film, 7 Şubat 2003 günü sinemalarda gösterime girdi. Tarık Akan, Okan Bayülgen ve Rutkay Aziz'in başrollerinde olduğu filmin yönetmeni Zeki Öktem'di. "Gülüm"ün müzikleri, aynı günlerde bir albüm olarak da piyasaya sürüldü. Bu, Melih'in kendi adını taşıyan ikinci albümüydü

ve 1975'ten beri onlarca film müziğine imza atmasına rağmen piyasaya çıkan ilk film müziği albümü oluyordu. Mart ayında, TV 8'de 1999 yılından beri devam eden televizyon programı son buldu. Televizyon kanalı yetkilileri ile yaşadığı anlaşmazlık sonucu Melih programı bitirme kararı almıştı.

Yavuz Hakan Tok'un 25 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda o dönem TV 8'in Yayın Müdürü olan Koray Berkin anlatıyor:

"O dönem TV 8 format değiştirmeye başladı. Sadece uydudan ve kablodan izlenebilen bir kanaldı ve bu yüzden diğer kanallara göre seyircisi nispeten daha azdı. O zamana dek çok kaliteli müzik sohbet programları yapılıyordu, 'Melih Kibar Show' da bunlardan biriydi ama kanal reyting kaygısı peşinde koşmaya başlayınca Melih Abi kendini rahat hissedemedi ve kanaldan ayrılma kararı aldı."

"80 yıl yetmez bize"

O günlerde Melih'i en çok meşgul eden, yeni bir albüm çalışmasıydı. "Yadigâr"ın devamı için kolları sıvamıştı. Yeni albümde hangi şarkıların olacağı aşağı yukarı belliydi çünkü "Yadigâr"ı ilk tasarladığında, yarısı enstrümantal, yarısı sözlü olacak şekilde, toplam 24 şarkılık bir albüm projesi hazırlamıştı. Sonrasında ekonomik sebeplerle bu proje ikiye bölünmüştü. Şimdi sırada iki yıldır bekleyen diğer şarkılar vardı.

Boğaziçi dergisinin Kasım 2003 tarihli sayısında "Cumhuriyetimize 80. Yıl Armağanı" başlığıyla yayımlanan ve Saadet Kuyumcu tarafından yapılan röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"'Yadigâr'dan sonra beni çok mutlu eden bir tabloyla karşılaştım. 25-26 yıl önce bu şarkılarla kulakları dolmuş olan neslin yanı sıra bu şarkıların doğuşundan çok sonra dünyaya gelmiş gençlerin de ilgisi ve konserlerde şarkıları birlikte söylemeleri beni çok mutlu etti. Geçen yıl Adana'da dört yaşında bir hayranımla tanıştım. Önceleri inanamadım bu yaşta bir çocuğun şarkılarımı ezbere bilmiş olacağına ama birdenbire altı şarkıyı peş peşe hem de hiç yanlışsız söylemesi beni dehşete düşürdü."

"Yadigâr"ın getirdiği rüzgâr onu heyecanlandırmış ve mutlu etmiş, devam albümü için de bu coşkuyla kolları sıvamıştı Melih. Nitekim bu albü-

mü de yine aynı formülle kotardı. Enstrümantal besteleri arasından aynı adlı dizi için bestelediği "Saat Sabahın Dokuzu"nu, aynı adlı filmler için bestelediği "Duruşma" ve "Bizim Aile"yi ve daha önce duyulmamış "Sessiz Veda" ile "Mi"yi seçmişti. Bir de yıllardır sahneye çıktığı zamanlarda mutlaka çaldığı, kendine has "Mastika" yorumunu eklemişti bu seçkiye.

Yavuz Hakan Tok'un 18 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Görkem Saoulis anlatıyor:

"2001 yılının mart ayıydı. Konservatuarda, dersten yeni çıkmıştım. Melih Bey aradı, 'Hemen stüdyoya gelmen lazım,' dedi. 'Bir şey mi oldu? İyi misiniz?' dedim. 'Konuşma, hemen gel!' dedi. Telaşla atladım, gittim. Piyanonun başında oturuyor. 'Ne oldu?' dedim. 'Kayıt yapacağız, hemen aç kanununu,' dedi. Ne kaydedeceğimizi sordum. 'Yeni bir beste yaptım,' dedi. Notaları? Yok. 'Ben çalacağım, sen cevap vereceksin, sen çalacaksın, ben cevap vereceğim,' dedi. Biz o gün, hiçbir şekilde bizi yönlendirecek bir nota, bir düzenleme olmadan o besteyi karşılıklı çaldık. Ben Melih Bey'in o bestede ne anlatmak istediğini hücrelerime kadar hissettim. Çünkü yan yanaydık. İki müzisyen yan yana çaldığında enerjileri birbirine geçiyor. O gün birbirimizin gözlerine baka baka çaldık ve ortaya 'Sessiz Veda' çıktı."

"Sessiz Veda"nın orkestra için düzenlenmiş versiyonunun yanı sıra, tamamen o anki duygularla, bir kanun ve bir piyanoyla çalınmış bu kaydını, albüme "Sessiz Veda (Doğuş)" adıyla koymuştu Melih. "Sessiz Veda"nın sözlü versiyonu "Adını Sen Koy" ise "Yadigâr" albümünün tanıtım konserinde Demet Sağıroğlu tarafından ilk kez seyirci karşısında seslendirilecek, bir albümde yer alması ise 2012 yılını bulacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Demet Sağıroğlu anlatıyor:

"Melih Abi'yle Eurovision Türkiye elemelerinde tanışmıştık. Ben o zamanlar Kayahan'a vokal yapıyordum. Sonrasında ben reklam cıngılı seslendirmek için Melki'ye gidip geldikçe görüştük ama asıl ahbaplığımız 'Yadigâr' albümü zamanında başladı. İki iyi arkadaş olduk. Bana hep cesaret verici, öven şeyler söylerdi.

Ben albüm çıkarmaya başladıktan sonra da yazdıklarımı çok beğendiğini ifade etmişti. Sonra bir gün bana söz yazmam için bazı bestelerini gönde-

receğini söyledi. Gönderdi de ama sonradan 'Birini yanlış göndermişim, o beste çok inişli çıkışlı, ona söz yazılamaz,' dedi. Bahsettiği beste 'Sessiz Veda'ydı. Ben de aksine, ona söz yazmıştım. Duyunca çok şaşırdı, 'Gel bir bakalım, nasıl olmuş' dedi. Stüdyoya gittim. Orada Melih Abi çaldı, ben söyledim ve onu kaydettik. Melih Abi 'Bunu sen albümüne koy,' dedi ama ben, 'Önce senin albümünde çıksın, bana mâl olmasın,' dedim. Onun albümünde enstrümantal olarak yer aldı. Ben de denk gelmediği için bir türlü bir albüme koyamadım. En sonunda 2012 yılında yeni albümüme koymaya karar verince, 2001 yılında stüdyoda yaptığımız o deneme kaydını, hiç değiştirmeden, öylece kullandım ve şarkı 11 yıl sonra o kaydıyla gün ışığına çıkmış oldu."

"Saat Sabahın Dokuzu" albümünün sözlü kısmında konuk sanatçılar Deniz Seki, Funda Arar, Tuba Önal, Onur Mete, Tüzmen ve Zeynep Alasya'ydı. Yine bir dönemin "hit"leri, genç şarkıcıların farklı yorumlarıyla çıkıyordu dinleyici karşısına.

Yavuz Hakan Tok'un 11 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Tuba Önal anlatıyor:

"O albüm için Melih Abi benden 'Kazandım'ı söylememi istedi. 'Bu şarkıyı senin sesine çok yakıştırıyorum,' demişti. Kayıtlarda ben stüdyoda şarkıyı söylemeye çalışıyorum, Melih Abi kontrol odasında, aradaki camdan birbirimizi görüyoruz. Onun kendine has bir dansı vardı, onu yapıyor, yerinde duramıyor. 'Abi yapma bak gülüyorum, şarkıyı söyleyemiyorum,' diyorum. 'Çok eğleniyorum ben,' diyor, devam ediyor. O an yapılan işten memnun kalmışsa çok mutlu olurdu, çocuk gibi heyecanlanır, yerinde duramazdı."

Yavuz Hakan Tok'un 13 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Onur Mete anlatıyor:

"Melih Abi benim albümde 'İçimdeki Fırtına'yı söylememi uygun gördü. Zaten ben de onu söylemek istiyordum. Şarkının hikâyesini ilk duyduğumda çok etkilenmiştim. Melih Abi'nin kendisi için böyle bir anısı olan, bu kadar değerli bir şarkıyı bana emanet etmesi beni çok gururlandırdı, çok mutlu etti. Şarkının kaydına girdik. İki ya da üç kere kaydettik. Ben daha yeni ısınıyorum. Melih Abi, 'Tamam, bitti,' dedi bana. 'Bir iki kere daha söyleyeyim, daha yeni başlamıştım,' dedim ama 'Gerek yok, bu kayıt yıkılıyo,' dedi, beni içeri çağırdı. O yıllarda "yıkılıyo" diye bir tabir moda olmuştu.

Bir gün birisi Melih Abi'ye bir şarkıdan bahsederken 'yıkılıyo' demiş. O da şarkının çok kötü olduğunu sanıp dinlememiş. Sonradan 'yıkılıyo'nun aslında övgü manasında kullanıldığını öğrenmiş ama ona bir türlü anlam veremezdi. 'Ben bunu anlamıyorum. Bir şey yıkılıyorsa çok kötüdür, rezalettir,' derdi. 'Yıkılıyo' lafının esprisi bizim aramızda uzunca bir süre devam etti."

"Saat Sabahın Dokuzu" albümünün açılışında bir de sürpriz vardı. 2003 yılı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 80'inci yılıydı. Cumhuriyet kurulalı 80 yıl olmuştu ama hâlâ kutlama törenlerinde çoğunlukla "10. Yıl Marşı", ender olarak da "50. Yıl Marşı" çalınıyor, söyleniyordu. Bu düşünceyle Melih, "80. Yıl Marşı"nı bestelemiş ve albümü bu marşla taçlandırmıştı. Marşın sözlerini bir süredir Melih'le müzik çalışmaları yapmakta olan Zeynep Alasya yazmıştı. Marşı kalabalık bir kadro seslendiriyordu ve o kadronun içinde genç şarkıcıların yanı sıra Zeynep Alasya'nın babası Zeki Alasya ve Müjdat Gezen de yer alıyordu.

Sabah gazetesinin 6 Ekim 2003 tarihli sayısında "80 Yıl Yetmez Bize Kol Kola İleriye" başlıklı ve Özkan Güven imzalı haberden:

"Melih Kibar, geçen yıl Atatürkçü Düşünce Derneği'nin Frankfurt'ta düzenlenen bir etkinliğine katıldı. Almanya'da yaşayan Türklerin çoğunlukta olduğu salonu dolduranlar her 10 dakikada bir '10. Yıl Marşı'nı istiyordu. İşte Melih Kibar'ın beyninde '80. Yıl Marşı' fikri de o anda doğdu. Kibar, o anki duygularını şöyle ifade ediyor: 'İnsanların başka coşabilecekleri hiçbir marş yoktu. Yeni bir marş yapmaya karar verdim.'"

Nitekim "80. Yıl Marşı", Kadıköy ve Beşiktaş Belediyelerinin 29 Ekim kutlaması etkinlikleri kapsamında günler boyunca meydanlarda, konserlerde çalınacak, Melih de Deniz Seki'nin solist olduğu konserlerle bu etkinliklere katılacaktı.

"Saat Sabahın Dokuzu" albümü, adını aynı adlı dizinin müziğinden almıştı. Melih'e neden bu ismi seçtiği sorulduğunda ise şu cevabı veriyordu: "Albüm bu ismi taşıyor çünkü ben kendimi yaşamda bu saatte hissediyorum ve bir de bu saat Türk milletine acı da olsa çok büyük bir insanı hatırlatıyor."

Sabah gazetesi Günaydın ilavesinin 4 Ocak 2004 tarihli sayısında yayımlanan ve Zeynep Güler tarafından yapılan "Herkes Beni Uyudu Sanıyor" başlıklı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"Albümün içinde '80. Yıl Cumhuriyet Marşı' da olduğu için 'Saat Sabahın Dokuzu'nu düşününce, başka şeyleri de anımsatıyordu ama aslında albümün adı 'Sessiz Veda' olmalıydı. Albümün adı bu olsaydı, anlatacağı çok daha fazla şey olurdu."

Yavuz Hakan Tok'un 7 Eylül 2020 tarihinde yaptığı röportajda Fazıl Evrensel anlatıyor:

"Bazen telefon eder, 'Ne yapıyorsun?' derdi. Onun stüdyosuyla benim ofisim birbirine çok yakındı. Çok geç saatlere kadar çalıştığımı da bilirdi. 'Çıkınca gel bana, sana bir şey dinleteceğim,' derdi. Ya yeni bir beste yapmıştır ya bir cıngıl yapmıştır. Dinletir, bana fikrimi sorardı. Bir keresinde 'Melih Abi, ben senin yaptığın bir şeye zaten tarafsız gözle bakamam. Benden negatif bir tepki gelmeyeceğini biliyor olman lazım. Zaten ben müzikten çok anlayan birisi değilim. Yeni bestelerini herkesten önce ben dinliyorum, bu benim için çok onur verici, çok güzel bir şey ama benim sana bu konuda bir katkım olmuyor, ona üzülüyorum,' dedim. 'Fazılcığım bunu zaten senin gibiler dinleyecek. Burada hoşuna gidiyorsa, televizyonda dinlediğinde de hoşuna gidecek. Bundan profesyonel eleştiri çıkaracak adamın zaten en az benim kadar iyi bir müzisyen olması lazım. Onlardan kaç tane var? Senin gibi 40-50 milyon insan var ama bu ülkede. Senin hoşuna gitmesi ya da gitmemesi daha önemli,' diye cevap verdi.

2003 yılında düğünüm olacaktı. Düğün için farklı müzikler bulabilir miyiz diye Melih Abi'den rica etmiştim. Çok yoğun çalışıyordum, düğüne çok az zaman kalmıştı ve ben bir türlü gidemedim. Sonra bir fırsatını bulup gittiğimde, 'Keşke düğünden sonra gelseydin,' diye dalga geçti benimle. Sonra bana o günlerde hazırladığı üç dört enstrümantal parçayı çıkarıp verdi. Hatta bazılarının kayıtlarında birtakım eksiklikler vardı, onları tamamladı hızlı hızlı, CD'ye bastı. Meğer onlar 'Saat Sabahın Dokuzu' albümü için hazırladığı kayıtlarmış. Düğünde o parçalar çalınınca, herkes bizi tebrik etmekten çok, gelip gidip 'Bu parçalar nedir, nereden buldunuz?' diye sordu."

Yavuz Hakan Tok'un 24 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Alp Yenier anlatıyor:

"Yaptığı bir besteyi bana dinletip fikir sormasını ilk başlarda çok yadırgamıştım. İşinde bir duayensin, bir şey yapmışsın… İnsan kendinden emin olmaz mı? Sonra anladım sebebini. Sadece bana değil, herkese soruyordu.

Stüdyonun çaycısına, şoförüne… Emin olmamak değildi o. 'Ben kendimden eminim ama eğer yaptığım müziği onlar dinleyecekse, onlara sormak zorundayım, yoksa kendimizi aldatırız,' diyordu."

4 Aralık 1992 tarihinde Interstar'da yayınlanan ve Güler Kazmacı'nın sunduğu "Salı Pazarı" adlı programda Melih Kibar anlatıyor:

"Yıllardır reklam müziği yapıyorum ama her seferinde işe inşallah beni kabul ederler, bakalım beni kabul edecekler mi diye sanki yeniymişim gibi bir gayretle başlıyorum. Kendine güvensizlik de değil bu ama bir heyecan var. O heyecanımı da kaybetmek istemiyorum. Yaşlandıkça kalbim dayanır mı o heyecana, onu bilemiyorum."

"Bu yaptığım son beste"

"Saat Sabahın Dokuzu" 2003 yılı eylül ayında piyasaya çıktı ve sonbahar ayları boyunca gündemden düşmedi. "Yadigâr"dan iki yıl sonra ikinci bir Melih Kibar rüzgârı daha esiyordu müzik dünyasında. Melih, yıllar süren sessizliğini üzerinden atmış, kendini tekrar hatırlatmıştı. Ne var ki kapılıp gittiği bunca işin gücün, koşturmacanın arasında kendini iyi hissetmediği anlar çoğunluktaydı. Hastalık hastası olduğunu kendi de kabul ediyor ama bu konuda kendine engel olamıyordu. En ufak bir şeyde doktor kapılarını aşındırıyor, peşinen kanser olduğuna hükmediyordu. Babasını kaybettikten sonra iyice artmıştı hastalık ve ölüm korkusu. Her yaptığı işin son işi olduğunu yineliyordu sık sık. Ondan "Bu katıldığım son televizyon programı, bu yaptığım son beste, bu çıktığım son konser…" gibi şeyler duymaya alışmıştı artık çevresindekiler. İnsanları güldürmeyi, zekice esprilerle içinde bulunduğu sohbetleri kızıştırmayı hiç ihmal etmiyordu hâlâ. Bu onda çocukluğundan beri bir refleks halini almıştı zaten ama bir süredir eski neşesinin kalmadığı da fark ediliyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 9 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Arsen Gürzap anlatıyor:

"Tarabya'da bir malikanede dizi çekiyorduk. Haftanın dört günü oradaydım. Her gün sette işim bittiğinde telefonumda mutlaka en az yirmi tane cevapsız arama, mesaj bulurdum: 'İşin ne zaman bitiyor? Ne zaman geliyorsun?' Her defasında çıkışta evime değil, ona gitmemi beklerdi Melih. Gider-

dim, balkonunda oturur, sohbet ederdik. Biz öyle uzun uzun konuşmadan birbirimizi çok iyi anlayıp algılayabiliyorduk. Galiba benimle dostluğunun diğerlerinden farkı da buydu. Melih bana telefonda 'Gel lütfen,' dediği zaman ben onun sesinin tonundan beni neden çağırdığını anlardım."

2003 yılının son aylarında "Hababam Sınıfı" serisine 2000'ler usulü bir devam filmi çekilmekte olduğu haberi düştü basına. Her ne kadar eski serinin filmleri televizyonlarda gösterile gösterile ezber edilmişse de yeni nesil seyirciyi sinema salonlarına çekecek yeni bir "Hababam Sınıfı" filmi fikri ticari açıdan parlak bir sonuç verebilirdi. Yıllar içinde müzikte olduğu gibi sinemada da çok şey değişmişti. Artık yerli filmler, yabancı filmleri aratmayan ses ve görüntü kalitesinde çekilebiliyordu. Teknolojik yeniliklerle donatılmış sinema salonları da '70'lerin mahalle arası sinema salonlarına hiç benzemiyordu. İlk serinin üzerinden uzun yıllar geçmiş olsa bile, "Hababam Sınıfı Merhaba" filminin müziğini Melih Kibar'dan başkasının yapması düşünülemezdi. Film, 2004 yılının 16 Ocak günü sinemalarda vizyona girdi. "Hababam Sınıfı"nın dillere marş olmuş müziği böylece ilk kez yeni nesil sinema salonlarında, bu kez "stereo" bir kayıtla yankılanıyordu.

Can Dündar'ın hazırlayıp sunduğu "Yüzyılın Aşkları" belgeselinin Çiğdem Talu-Melih Kibar bölümü, 27 Ocak 2004 gecesi ekrana geldi. CNN Türk'te yayınlanan belgesel, Melih ve Çiğdem'in sekiz yıllık serüvenini mercek altına alırken, daha ziyade kadın-erkek ilişkisi eksenindeki kurgusuyla aslında her ikisine de haksızlık ediyordu. Sekiz yıllık iş birliği ve ekip çalışması, ortaya çıkarılmış onca eser, dramatize edilmiş bir aşk hikâyesinin gölgesinde kalmış gibiydi. Bununla birlikte, Melih ilk kez bu belgesel için verdiği röportajda Çiğdem'le aralarında bir dönem yaşananlara dair detay veriyor; bir anlamda yıllardır inkâr ettiğini bu defa itiraf ediyordu. Belki de o günlerde içinde bulunduğu ruh hali onu buna itmişti.

12 Mayıs 2013 tarihinde CINE 5'te yayınlanan ve yapımcılığını Meltem Tüfekçi'nin üstlendiği "Portreler" adlı belgeselde Zeynep Talu anlatıyor:

"Can Dündar beni arayıp 'Yüzyılın Aşkları belgeselini yapıyorum, biliyorsunuz. Ben Melih Bey'le görüştüm, onların aşkını da bir bölüm yapacağım,' deyince ben de gayri ihtiyari 'Hangi aşkı?' demişim. Biz onları hiç iki âşık gibi görmedik ki… Annem öldükten sonra Melih'le de bunu hiç konuşmadık. Bence onların müziğiyle sözüydü aslında birbirine âşık olan. İki insanın aşkından daha öte bir şeydi. Onun için biz onların hep

müzikleriyle sözlerinin aşklarına şahit olduk; kişisel aşklarına hiçbir zaman şahit olmadık, ben olmadım en azından. Tabii Melih belgeselde anlatınca hepimiz çok etkilendik. Hatta belgeselin yayınlandığı gece Melih'le birlikte seyrettik, çok ağladık. Bizim bugün alıştığımız kadın-erkek aşkından daha farklı bir şeydi o. Birlikte üretmenin, yaratmanın aşkıydı. Belki de onun için bu kadar etkiledi insanları."

"Hayatım tamamen değişti"

Melih o günlerde iki yıl aradan sonra yeniden bir dizi müziği çalışması daha yapıyordu. Yeşilçam döneminin kıdemli oyuncularını bir araya getiren kadrosuyla iddialı bu dizi ATV'de yayınlanacaktı ve "Yadigâr" adını taşıyordu. Melih'in aynı adlı bestesi, dizinin konusuna çok uygundu zaten. Yanı sıra bu dizi için başka tema müzikleri de besteleyecekti. Sadece üç bölüm yayınlandıktan sonra yayından kaldırılacak dizinin ilk bölümü 25 Şubat 2004 gecesi ekrana geldi. Aynı gece saat 02.30 sularında Melih hastaneye kaldırıldı. Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi'nde tedavi altına alınan Melih'in kalp krizi geçirdiği ortaya çıktı. Belki de içten içe biriktirdiği sıkıntıların, endişelerin, fiziksel değil belki ama zihinsel yorgunlukların bir sonucuydu bu kriz. Neyse ki bir süre yoğun bakımda kaldıktan sonra atlatacak, sağlığına tekrar kavuşacaktı.

Yavuz Hakan Tok'un 24 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Alp Yenier anlatıyor:

"Kalp krizi geçirmeden bir ay kadar önce Melih Abi'yle bir konuşma yaptık. İş yoğunluğundan çok yorulmuştum. Bir de bir süre sonra 'Alp bilir, Alp yapar, Alp'e sorun,' durumuna gelmiştik Melih Abi'yle. Bu çok güzeldi ama ben kendi başıma hiçbir şey yapamaz hale gelmiştim. 'Bana izin verir misiniz? Siz izin vermeden buradan gidemem,' dedim. 'Git tabii,' dedi ama bozulduğunu hissettim. Tam bir ay sonra kalp krizi geçirdiği haberi geldi. Koşturarak hastaneye gittim. Hastanede kendine geldikten sonra ilk söylediği cümle şu olmuş: 'Alp'e söyleyin, bir tarafına kına yaksın!' Bunu duydum, nasıl kötü oldum. Odaya girdim, elini tuttum. 'Niye geldin?' diyor bana. Şimdi gülüyorum tabii ama çok üzülmüştüm o gün. Demek ki gidişimi dert etmiş ama bana da 'Gitme, izin vermiyorum,' dememiş.

Melih Abi'nin en önemli özelliklerinden biriydi bu. İnsanların alanlarına girmez, alanlarına girilmesini istemezdi. Mantıken o da kabul ediyordu artık kendi kanatlarımla uçmam gerektiğini. O yüzden engel olmamıştı. Zaten ondan sonra profesyonel olarak birlikte çalışmıyor olsak da ben haftanın en az üç günü yine yanına gittim, stüdyoya uğradım."

Hürriyet gazetesinin 25 Mart 2004 tarihli sayısında yayımlanan "Hayatım Tamamen Değişti" başlıklı haberden:

"Amerikan Hastanesi'nde tedavi gören Melih Kibar sağlığına kavuştu ve geçtiğimiz gün Bebek'te arkadaşlarıyla sohbette görüntülendi. Kibar, 'Durumum iyi, dünyanın en şanslı insanıyım. Allah sevdiği kullarına benim gibi kalp krizi versin. Hayata yeni bir pencereden bakıyorum. Sigarayı bıraktım, bir kadeh kırmızı şarap içiyorum. 35 yaşını geçen herkes akşamları bir kadeh kırmızı şarap içmeli,' diye konuştu."

Sahiden de o günlerde kendini yenilenmiş hissediyordu Melih. Pik noktasını yaşamış ve rahatlamıştı sanki.

"Yaşasın YTL"

"Hababam Sınıfı Merhaba" film müziği albümü mart ayında piyasaya sürüldü ve Melih'in hem dördüncü albümü hem de ikinci film müziği albümü olarak müzik tarihine geçti. Eylül ayında TRT'de yayına başlayan "Şeytan Ayrıntıda Gizlidir" adlı yeni bir dizinin müziklerinde yine Melih'in imzası vardı. Melih, dizinin jenerik müziği olarak "Mesaj" adlı bestesini kullanmış ve ayrıca diğer tema müziklerini hazırlamıştı. "Şeytan Ayrıntıda Gizlidir"in ilk bölümü 14 Eylül'de yayınlandı. 21 Eylül gecesi Melih, Yedikule Hisarı Zindanları'nda Emre Altuğ'un solist olarak katıldığı bir konser verdi. Aynı günlerde, Türkiye'de 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren kullanılmaya başlanacak yeni Türk lirası, basına ve halka tanıtıldı. Yıllar içerisinde yüksek enflasyon nedeniyle paranın değeri azaldıkça, alışverişlerde milyonlarla ifade edilen rakamlar kullanılır olmuştu. Yapılacak düzenlemeyle paradan altı sıfır atılacak ve böylece 1.000.000 lira 1 lira olacak, yıllardır kullanılmayan kuruş birimi de yeniden kullanılmaya başlanacaktı. Bu konuda 24 Eylül 2004 günü yapılan basın toplantısı, yeni Türk lirasının tanıtım kampanyası için hazırlanan filmle başladı. Sloganı "Yaşasın YTL" olarak belirlenen ta-

nıtım kampanyasının müziği Melih tarafından yapılmıştı.

10 Kasım 2004 tarihli Milliyet gazetesinde "YTL'ye Kibar Katkısı" başlığıyla yayımlanan haberden:

"YTL'nin reklam müziğini hazırlayan besteci Melih Kibar, 'Teklif bana YTL'nin reklam kampanyasını üstlenen Saatçi & Saatçi'den geldi. Toplumun her kesiminin seveceği bir reklam müziği hazırlamamı istediler. Birkaç beste planladım. Kampanya için hazırladıkları animasyonu izleyince, ilk aklıma geleni yaptım,' dedi. Saatçi & Saatçi'nin YTL'nin tanıtım filmi olarak planladığı reklamın çizgi film olduğunu, filmde 1'lerin sırtına yaslanan ve ona yük olan bol 0'lardan kurtulmasının anlatıldığını açıklayan Kibar, müziğin sonunda 'Yaşasın yeni Türk lirası' sözünü, yanında tonmayster Erkan Okur'un 11 yaşındaki oğlu Beren Okur'a söyletti."

Hürriyet gazetesinin 24 Eylül 2004 tarihli sayısında Çiğdem Toker imzasıyla yayımlanan "Yaşasın YTL Diyoruz" başlıklı haberden:

"Melih Kibar, 'Besteyi hangi temalarla yaptınız, neleri dikkate aldınız?' sorumuza yanıt verirken, 'Çoban Yıldızı gibi bütün Türkiye'yi kapsayacak bir müzik olmalıydı,' dedi. Kendisinin kuruşlar döneminden gelmesi nedeniyle, Türk lirasının tarihçesini gözünde canlandırma şansına sahip olduğunu söyledi. Bol sıfırlı paradan kendisinin de mustarip olduğunu söyleyen Kibar, YTL bestesinin öyküsünü şöyle anlattı: 'Bu iş geldiğinde, aletlerin başına geçtiğimde, bütün hayatım şerit gibi geçti. Bu ülkenin parasının bir daha baş aşağı gitmemesi, sıfırlarla kirlenmemesi dileğimi düşündüm. Bu düşüncemi, bir çocuk sesiyle yeni nesillere aktarırken, diğer yandan da bizim paramızın Türk Müziği gibi görkemli bir müzikle anlatılması gerekiyordu.'"

İlk kullanılmaya başlandığında epeyce kafa karışıklığı yaratacak yeni Türk lirası para birimi, o kafa karışıklığını gidermek için hazırlanmış spot ve tanıtım filmleriyle akıllarda kaldı. 2009 yılına kadar tedavülde kalacak YTL, dört yılın sonunda kullanımdan kaldırılırken, Melih'in bir çalışması daha ülke tarihine iz bırakıyordu.

29 Eylül 2004 gecesi, Melih'in müziklerine imza attığı yeni bir televizyon dizisi olan "Aşkımızda Ölüm Var"ın ilk bölümü Show TV'de yayınlandı. Bu dizinin üçüncü bölümünden sonra işi bir başka müzisyene devretmek zorunda kalacaktı. Çünkü yıllardır korktuğu başına gelmiş, Melih'e kanser teşhisi konulmuştu.

"Artık pırıl pırılsın"

Yavuz Hakan Tok'un 8 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Kibar'ın kuzeni Taha Ülker anlatıyor:

"Melih 2004 yazında, Merve'yle birlikte Çeşme'ye, bize geldi. Çeşme'nin Ildır kasabasındaki yazlığımızda bir hafta misafir oldular bize. Benim ufak bir teknem vardı, onunla denize açılıyorduk. Bir yandan ben Merve'ye Almanca çalıştırıyordum. Eşim, Melih'in koltukaltındaki şişliği o tatilde fark etti. 'İstanbul'a döner dönmez bunu mutlaka bir doktora göster,' dedi."

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Jülide Alasya anlatıyor:

"Başı ağrısa 'Beyin kanseri oldum,' der, bacağı ağrısa 'Bacak kanseri oldum,' derdi. Zaten sürekli ağzındaydı bu. Ben de çok kızardım. "Yapmayın böyle, çağırıyorsunuz resmen," derdim. Sonra bir ara koltuk altına taktı kafayı. "Koltuk altımda bir şey var, ben kanserim," demeye başladı. Yine doktora gitti. Kansermiş gerçekten."

Melih eylül ayında bütün işi gücü bırakıp ansızın bir Amerika seyahatine gittiğinde, bu seyahatin gerçek sebebini bilen çok az kişi vardı. Kimseye söylemek istememişti. Ona kanser teşhisi konulduğunu sadece birkaç kişi biliyordu. Bunlardan biri de Erol Evgin'di.

NTV'de yayınlanan ve ilk kez 14 Aralık 2013 tarihinde ekrana gelen "Söz ve Müzik" belgeselinde Erol Evgin anlatıyor:

"Bir gün Melih telefon etti 'Koltuğumun altında bir şey var benim,' diye. 'Yapma, nasıl olur' derken 'Uzun zamandır var, artık piyano çalamıyorum, rahatsız ediyor beni,' dedi. Hemen atlayıp karşıya, yanına gittim. Burada bütün hocaları devreye soktuk. 'Maalesef altı aylık bir süreç bu, artık sonuna gelinmiş,' dediler."

Yavuz Hakan Tok'un 9 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Arsen Gürzap anlatıyor:

"Kızım Amerika'da yaşıyordu. Melih'in ameliyatı ile ilgili bütün ayarlamaları, organizasyonu kızım yaptı. Çok kritik bir ameliyattı. Bazı uzmanlar hastalıklı bölgeye bıçak değmemesi gerektiğini savunuyordu ama Melih o ameliyatı olmak istedi. Maalesef Amerika'dan döndükten sonra geriye saymaya başladı."

Bu ameliyatın ona ne kadar zaman kazandıracağını kimse bilmiyordu. Kendisi de… Ama doktorlar "Kanserli bölgeleri temizledik. Artık pırıl pırılsın," demişlerdi.

Yavuz Hakan Tok'un 2 Ekim 2018 tarihinde yaptığı röportajda Selma Çuhacı anlatıyor:

"Melih bana doktor olarak da çok güvenirdi. Her şeyi sorardı, danışırdı. Ben de elimden geldiğince yönlendirmeye çalışırdım. Ve ikna olurdu da… Onun böyle hastalık hastası bir hali vardı ya… Çok fazla doktora gitmesi, çok fazla kurcalatması… 'Yapma bunu, sağlığını riske atıyorsun,' derdim. Fakat maalesef o son dönem iş kontrolden çıktı. Bu konuda kendimi sorguladığım oluyor hâlâ. Daha baskıcı olsa mıydım?.. O biyopsilerle fazla müdahale edildiğini, çok daha lokalize kalabilecek bir şeyin çok daha fazla ve çok erken yayıldığını düşünüyorum. O dönem söylüyordum. 'Olay belli, net. Burada vücut direnci çok önemli…' Maalesef yapmadı dediğimi."

Ekim ayında Türkiye'ye döndüğünde bir şey yokmuşçasına sarıldı işlerine Melih. Daha yapacak çok şeyi vardı.

Radikal gazetesinin 16 Nisan 2005 tarihli sayısında "Hani Yılları Yener Ya İnsan…" başlığıyla yayımlanan ve Melis Danişmend tarafından yapılan röportajda Erol Evgin anlatıyor:

"Melih, bir gece beni aradı. Çok heyecanlıydı. 'Şarkılarımızın hepsini senfonik konserde toplayacağız,' dedi. Cemal Reşit Rey Orkestrası'nı beğendiğini söyledi. Aspendos'ta bir konser verecektik. Ben de çok heyecanlandım. Çalışmaya başladık, şarkıları seçtik."

Yavuz Hakan Tok'un 19 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Ayraçman anlatıyor:

"Senfonik konser fikri benden çıkmıştı. O dönemde onu hep bir şeyler yapması için teşvik etmeye çalışıyordum. 'Senin eserlerin senfonik olarak aranje edilmeye çok müsait, gel bir 'Senfonik Melih Kibar' konseri yapalım ve bunu hem CD hem de DVD olarak piyasaya çıkaralım. Erol Evgin şarkıları söylesin, piyanoyu da sen çal,' dedim. Bu fikir çok hoşuna gitti. Bütün görüşmeleri yaptık. Cemal Reşit Rey Orkestrası ile konuşuldu, Devlet Senfoni Orkestrası'ndan kimleri alacağımızı seçtik. Hatta Melih bazı parçaların nota yazımlarına başlamıştı.

Bir gün Acıbadem Hastanesi'ndeki doktoruna kontrole gitmiştik. Melih muayene odasında, eşimle ben dışarıda bekliyoruz. Doktor odadan çıktı ama yüzünde garip bir ifade var. 'Nedir durum doktor hanım?' dedim. Kim olduğumu sordu, anlattım. 'Melih'le yapmak istediğimiz projeler var. Sağlık açısından devam edebilir mi, ne yapalım?' diye sordum. 'Hiçbir proje düşünmeyin. Çok zamanı kalmamış,' dedi. O gün biz, gerçeği bütün çıplaklığıyla gördük."

"Yırttık!"

Aralık ayında Melih, Sibel ve Melih Ayraçman'la beraber bir tura çıktı. Tura katılanlar, İstanbul'dan otobüsle yola çıkacak, Konya'ya gidip Şeb-i Arus törenlerine katılacaklardı.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Ayraçman anlatıyor:

"Benim yakın bir arkadaşım Mevlevi'ydi. O seneki Şeb-i Arus törenlerine bir turla gideceklerini söyleyip beni ve eşimi de davet etti. Biz de Melih'e bizimle gelmesini teklif ettik. Zaten o arkadaşımı da tanıyordu ve gelmeyi kabul etti. Tura birlikte katıldık. Otobüste üçümüzden başka herkes Mevlevi'ydi, hatta içerlerinde Mevlevi dedeleri de vardı. Konya'da birkaç zikir toplantısına katıldık, hatta Melih orada bendir çaldı. O seyahatte gördüklerimiz, dinlediklerimiz Melih'te farklı bir maneviyat duygusu yarattı. Trakyalı bir Mevlevi dedesiyle çok iyi anlaştı ve biz İstanbul'a döndükten sonra bir süre sonra, o Mevlevi dedesi İstanbul'a, Melih'i ziyarete geldi. Melih'in evine gittik. Mevlevi dedesi Melih'i bir odaya çekti, orada uzun uzun konuştular. Melih odadan çıktığında aynen şunu söyledi: 'Yırttık!' Ne anlamda 'yırttık'? Bu dünyada mı yırttık, öbür dünyada mı? Bunu hiçbir zaman sormadık, ne konuştular hiç bilmedik ama Melih müthiş bir huzur ve umutla çıktı o odadan. O gece orada, ondaki değişikliği birebir gördük, yaşadık."

TRT TV 2'de yayınlanan "İşte Öyle Bir şey" adlı müzik ve sohbet programının ilk bölümü 6 Ocak 2005 gecesi ekrana geldi. TV 8'den ayrıldıktan sonra iki yıla yakın bir süredir televizyon programı yapmayan Melih, böylece ekranlara tekrar dönmüş oluyordu. Program için kurulan orkestranın şefi, Melih'in "bayrağı teslim edeceğim insan" dediği Alp Yenier olmuştu.

Kibar Çocuklar adını verdikleri orkestranın elemanlarından biri de Merve'ydi. Merve, orkestrada perküsyon çalarak babasına eşlik ediyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 25 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Koray Berkin anlatıyor:

"O zamanki eşim, TRT'de yönetmendi. Melih Bey'i o da çok sevdiği için TRT'ye bir program önerisi sunmuştu. Melih Bey tedavi için Amerika'ya gidince bir süre ertelendi ve 2005 yılbaşından sonra başladı. Ben o sıralar TV 8'de çalışıyordum ama destek olmak için her programa gidiyordum. TRT'nin Kuruçeşme'deki stüdyosunda çekiliyordu program. İlk birkaç program canlı yayınla ekrana gelmişti ancak sonradan Melih Bey'in rahatsızlığından dolayı bant çekimi yapılmaya başlandı. Her çekimden sonra oturur, program kritiği yapar, uzun uzun konuşurduk."

Aynı günlerde yeni "Hababam Sınıfı" serisinin ikinci filmi "Hababam Sınıfı Askerde" sinemalarda gösterime girmiş, Yılmaz Erdoğan'ın şiir albümü "Şimdi Sen Gidiyorsun Ya Herkes Sana Benzeyecek" piyasaya çıkmıştı. Filmin müziğinde yine Melih'in imzası vardı. Albümde ise daha önce duyulmamış bir bestesi, Yılmaz Erdoğan'ın seslendirdiği şiirlerden birinin fonunda kullanılmıştı. Bu, Melih'in hayattayken yayınlanan son bestesi olacaktı.

11 Şubat gecesi, 2005 yılı Eurovision Şarkı Yarışması Türkiye elemelerinde jüri üyesi olarak görev yapmak üzere yine Ankara'daydı Melih. Canlı yayında finalistler Arı Stüdyosu'nda sırayla sahneye çıkarken, jüri de Arı Stüdyosu'nun hemen yanındaki binada bulunan Orkut Stüdyosu'nda canlı yayını izliyorlardı. Bu stüdyo, 1975 yılında "Çoban Yıldızı"nın büyük orkestra tarafından çalınıp Türkiye'nin dört bir yanına ulaştığı stüdyoydu. O günlerde Melih Ankara'ya gidememiş, elemeleri televizyondan izlemişti. Tam 30 yıl sonra Orkut Stüdyosu'nda jüri üyesi olarak bulunması sanki kaderin bir cilvesi, hayatın son bir armağanıydı ona.

Hastalığın verdiği bütün olumsuzluklara rağmen bir yandan onu çok heyecanlandıran senfonik konser projesi için çalışıyor, bir yandan da her hafta televizyon programı için kamera karşısına geçiyordu.

Milliyet gazetesinin 9 Nisan 2005 tarihli sayısında yayımlanan "Aspendos Vasiyet Oldu" başlıklı haberde televizyon programının yönetmeni Sevinç Berkin anlatıyor:

"Son haftalarda hastalığı çok hızlı ilerledi. Hastalığının duyulmasını istemediği için çekim ve montajda özen gösterdik."

Konya seyahati sırasında Mevlevilik kültürünü daha önce hiç olmadığı kadar yakından tanıyınca, Melih'in kafasında yeni bir projenin fikri belirmişti. Hastaydı. Hastalığı onu her geçen gün daha fazla yoruyordu ama o yine de çalışmak, üretmek istiyordu.

Yavuz Hakan Tok'un 19 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Melih Ayraçman anlatıyor:

"Melih bir gün beni aradı ve Anadolu yakasında bir yerde bir toplantısını olduğunu, benim de gelmemi istediğini söyledi. Gittim. Melih'in yanında Haldun Dormen ve Ahmet Özhan vardı. Bir Mevlâna Celâleddin-i Rûmi müzikali üzerine konuşuyorlardı. Ahmet Özhan, Mevlâna rolünü oynayacak, Haldun Dormen yönetecek, Melih de müziklerini yapacaktı. Bana da proje yönetimini teklif ettiler. Sonrasında birkaç toplantı daha yaptık. Müthiş bir projeydi ve maalesef Melih'in ömrü ona da vefa etmedi."

Yavuz Hakan Tok'un 9 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Arsen Gürzap anlatıyor:

"Ölümünden kısa bir süre önce bana bir kayıt cihazı vermişti. O cihazda piyanoyla kaydettiği, armonileri daha sonra zenginleştirilecek iki tane muhteşem bestesi vardı. Birer konçertoydu her ikisi de. Melih'in bestecilikte geldiği noktayı gösteriyordu o eserler. Daha önce yaptığı bestelerin çok ötesinde, çok farklı bir yere gelmişti. Çok etkilenmiştim. Hastalığının yarattığı korkunun ona verdiği enerjiydi belki de müziğinde çıktığı o şahika. Gittikten sonra ardımda çok güzel bir şeyler bırakayım güdüsü… Ne yazık ki o eserler gün ışığına çıkamadan Melih'i kaybettik."

TRT TV 1'in yeni dizisi "Cumbadan Rumbaya"nın ilk bölümü 22 Mart gecesi ekrana geldi. Beş bölümlük bu dizi, Melih'in müziklerini yaptığı son televizyon dizisi olacaktı.

“Ben bir rüya gördüm”

Başucunda acı acı çalan telefonun sesiyle gözlerini açtı Selma. Komodinin üzerindeki saate ilişti gözü. Sabahın beş buçuğuydu. Yatakta doğrulup telefonu eline alana, ekrana bakıp arayanın kim olduğunu görene kadar kalp atışları hızlanmıştı bile. Bu saatte gelen bir telefon hayra alamet değildi. “Melih? Bir şey mi oldu?”

“Uyandırdım mı? Uyandırdım tabii, değil mi? Kusura bakma.”

“Önemli değil ama korktum açıkçası. Hayrola, kötü bir şey yoktur inşallah.”

“Selma ben bir rüya gördüm, çok kötü oldum. Seninle paylaşmak istiyorum.”

“Hay Allah iyiliğini versin! Hayrolsun, iyiye yoralım. Anlat hadi, merak ettim.”

“Çok kalabalık bir ortamdayız. Ben senin yanındayım. Sonra senin etrafında böyle halka halka insanlar birikiyor. Ben senin yanında kalmak istiyorum ama kalamıyorum. Kaybediyorum seni.”

Selma, ensesinden soğuk terler boşandığını hissetti. Çok kısa bir an sürdü sessizliği. Sesine gülümseyen bir ifade verip şakaya vurdu duyduklarını. “Eyvah Melih! Ölüyor muyum yoksa ben?” Belli ki Melih hiç şaka kaldıracak halde değildi. Yoksa bu espriyi zaten ondan önce Melih yapardı. Sesi tedirgindi. “Yok canım, saçmalama. Seninle ilgili değil; benimle ilgili bir şey bu.”

“Ay Melih asıl sen saçmalama lütfen. Niye her şeyi kötüye yoruyorsun? Hiç rüya tabirinden anladığın yok. Bak, bunun yorumu şu: Ben çok meşhur oluyorum. Hayranlarım sarıyor etrafımı. Sen de çaptan düşüyorsun. Geleceği görmüşsün sen. Ona göre hazırlıklı ol, artık imza isteyeceksin benden.” İşte bu ikinci espri yumuşatmıştı gergin havayı. Melih rahatlamış, telefonu kapatana kadar bir daha ciddileşmemişti.

Yavuz Hakan Tok’un 12 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Yonca Lodi anlatıyor:

“Amerika’daki ameliyattan sonra ne zaman bir araya gelsek durup durup ‘Ne olacak benim durumum?’ diye sormaya başlamıştı. Ben de anneannemden duyduğum bir lafı söylemiştim ona: ‘Sen zaten kalp krizi geçirdin, kanser hastası olmazsın. Allah aynı bünyeye iki dert birden vermez.’ Bu laf çok

hoşuna gitmişti. Sürekli, herkese bunu söylüyordu: 'Yonca'nın anneannesi diyor ki…' diye."

"İşte Öyle Bir Şey" adlı televizyon programının yeni bölümü, 20 Mart 2005 Pazar gecesi ekrana geldiğinde ne Melih ne de programı televizyon başında izleyenler bunun Melih'in son programı, hayattayken ekranda son görünüşü olduğunu biliyordu.

Sabah gazetesinin 11 Nisan 2005 tarihli sayısında "Son Vefa" başlığıyla yayımlanan Mesut Yar imzalı köşe yazısından:

"Ben de çok kişi gibi Melih Kibar'ın hasta olduğunu bilmiyordum. Emre Kınay'ın türkü söylediği ve benim de bu köşede aktardığım o programda Melih Kibar'ın son bakışı adeta gözüme kilitlendi... O gece tanıdığım birkaç kişiyi arayarak Melih Kibar'ın hasta olup olmadığını sordum. Farklı yanıtlar vardı. Beyaz sakalı ve durgun haliyle nedense gözüme çok hasta görünmüştü Melih Abi…"

Sapanca

20 Mart gecesi yayınlanan programın konukları Arsen Gürzap ve Onur Mete olmuştu. Program çekiminin hemen ertesi günü Arsen Gürzap, Melih'i biraz dinlenmesi için Sapanca'daki evine götürdü.

Yavuz Hakan Tok'un 9 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda Arsen Gürzap anlatıyor:

"Son dönemde kimseyle görüşmek istemedi. Evine bir tek ben girip çıkıyordum. Hayatı çok enerjik, çok keyifli yaşamış bir insan olarak belki de kimsenin aklında o hasta haliyle bir görüntü, bir anı kalsın istemedi. Programına konuk olduğumun ertesi günü Melih'i, aldım, Sapanca'ya götürdüm. Evim orman içi gibi bir yerdeydi, belki o oksijen ona iyi gelir, biraz dinlenir, morali düzelir diye düşündüm. Orada dört-beş gün kaldık. Hatta 'Beni niye daha önce buraya getirmedin, ben bilseydim buradan ev alırdım,' diye bana kızdı.

Sapanca'da Kırkpınar gazetesini çıkaran arkadaşım Gaye, Melih'in bende olduğunu öğrenince onunla bir röportaj yapmak istedi. Melih onu kabul etti. Artık yatak odasından salona gelmekte zorlanıyordu ama gayet enerjik

bir şekilde o röportajı yaptı. Hastalığı sürecinde bir kez bile ölümden bahsettiğini bilmem. O günlerde kanına oksijen verilmesi için sık sık hastaneye gidiyorduk. Doktorlarıyla sürekli telefon görüşmeleri yapıyordum, semptomları konuşuyorduk ama bütün bunlar hep onun iyi olacağına, iyileşeceğine dair gelişmelermiş gibi konuşulurdu. Melih'le hiç aksini konuşmadık."

Yavuz Hakan Tok'un 10 Ekim 2020 tarihinde yaptığı röportajda, Kırkpınar gazetesi için Melih Kibar'la röportaj yapan Gaye Çağlayan anlatıyor:

"Kız kardeşim Gamze Aydemir, bir dönem Melih'in stüdyosunda çalışmıştı. Ben Melih'i o zamanlardan tanıyordum zaten. Arsen de yakın arkadaşımdı. Arsen, Melih'i Sapanca'ya getirince, o bahaneyle ben de gazete için röportaj yaptım Melih'le. 'Mayıs sayısına seni kapak yapacağım,' demiştim hatta, gülmüştük. Çok iyi görünüyordu. Hasta olduğunu hiç belli etmemişti. 'Ben İstanbul'a gidip geliyorum ve kesin buraya yerleşiyorum. Stüdyomu da evimi de buraya alıyorum. Burası efsunlu bir yer,' demişti bana. Çok sevmişti Sapanca'yı. Gazete vasıtasıyla yardım topladığımız lösemili çocuklar vardı. Melih, onlar için bir çek yazıp bağış yaptı. Hiç unutmuyorum, çeki imzalarken, 'İnşallah onlar da yaşar, ben de yaşarım,' demişti."

Gaye Çağlayan'ın 17 Mart 2005 tarihine Kırkpınar gazetesi için yaptığı röportajda Melih Kibar anlatıyor:

"En kısa sürede Kırkpınar'a tekrar geleceğim. Burada çok huzur buldum. Kırkpınar'ın bu çağdaş görüntüsü, yeşilliği, doğası beni çok etkiledi. Şimdiki aklım olsa Kırkpınar'a yerleşir, Sapanca Gölü'nün üstüne teknemi demirler, bestelerimi gölün üzerinde yapardım."

Melih ne tekrar Sapanca'ya gelebilecek ne de bu hayalini gerçekleştirebilecekti ama ölümünden kısa bir süre Sapanca'da onun anısına, Erol Evgin ve Yonca Lodi'nin katıldığı bir konser düzenlenecek, o çok sevdiği göl kıyısı boyunca uzanan caddeye de Melih Kibar Sahil Yolu Caddesi adı verilecekti.

Melih'in Sapanca'dan dönüşünden birkaç gün sonra, televizyon programının yeni bölümünün çekimi için Kuruçeşme Stüdyosu'nda tüm hazırlıklar yapılmış, konuklar ve seyirciler yerini almıştı. Ne var ki çekime bir türlü başlanamıyordu. Her zaman çekimden çok önce stüdyoya gelen Melih, o gün geç kalmış, hâlâ gelmemişti.

Yavuz Hakan Tok'un 25 Ağustos 2020 tarihinde yaptığı röportajda Koray Berkin anlatıyor:

"Telefon açtık. Gelmek istiyor, 'Geleceğim,' dedi ama baktık gelmiyor. Bana 'Koray Abi sen git bir bak, belki seni görünce güç alır, gelir,' dediler. Ben atladım, evine gittim. Evde yatıyordu, hiç yataktan kalkabilecek bir hâli yoktu. Ben stüdyoya döndüm ve Melih Bey'in gelemeyeceğini söyledim. O program Melih Bey olmaksızın çekildi. Konuk Modern Folk Üçlüsü'ydü. Çekim sırasında 'İnşallah haftaya Melih yine aramızda olacak,' dediler ama öyle olamayacağının hepimiz farkındaydık.

Birkaç gün sonra iş çıkışı Melih Abi'nin evine gittim. Ağrısı çok fazlaydı. Hastaneye götürmeye karar verdik. Ambulans çağırdık. Gece saat on sularıydı. Acıbadem Hastanesi'ne götürüp yatırdık. Ağrısı vardı ama hâlâ espriler yapıyordu. Haftaya programa kimleri konuk edeceğinin derdindeydi. Erol Evgin ve Nükhet Duru'yu konuk etmek istiyordu. İlk muayeneyi yapan doktor 'Her an her şey olabilir, kendinizi hazırlayın,' dedi. Zaten bir süre sonra durumu ağırlaştı."

Yavuz Hakan Tok'un 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı röportajda Jülide Alasya anlatıyor:

"Hastaneye gittiğimde beni görür görmez 'Bak gördün mü, o kadar söyledim, inanmadınız bana,' dedi. O an o kadar üzüldüm ki… O kadar zaman 'Yok bir şey, abartıyorsunuz,' diyorsun, hatta kızıyorsun evham yaptığı için… Sonra bir gün bir bakıyorsun ki sahiden hastaymış."

"Aldı Başını Gitti Kibar'ca"

Melih, 7 Nisan günü saat 16.55'te hayata gözlerini yumdu. Besteleri, melodileri, şarkıları burada kaldı, bedeni bu dünyadan göç etti. Öldüğünde sadece 54 yaşındaydı.

Radikal gazetesinin 10 Nisan 2005 tarihli sayısında yayımlanan "Aldı Başını Gitti Kibar'ca" başlıklı haberden:

"Melih Kibar, dün sevenleri ve sanatçı dostlarının katılımıyla son yolculuğuna uğurlandı. 25 yıldır yaptığı bestelerle Türk pop müziğini derinden etkileyen Melih Kibar'ın cenaze törenine Erol Evgin'den Garo Mafyan'a,

Sezen Aksu'dan Demet Sağıroğlu'na çok sayıda isim katıldı. Melih Kibar için ilk tören Ulus'taki TRT binasındaydı. Tüm müzisyen arkadaşları Kibar'a son görevlerini yerine getirmek için bir aradaydı. İzzet Öz'ün yaptığı genel konuşmanın ardından söz alan TRT Müzik Dairesi Başkanı Süleyman Erguner, '30 yıllık dostluğumuz vardı, onu sizler benden iyi tanıyorsunuz. Soyadı gibi kibardı. Eurovision Türkiye elemelerinde İzzet Öz, Garo Mafyan ve onunla çalışmıştık. Bugün de buraya programın çekimleri için gelecekti. Herkese sabır diliyorum,' dedi. Yakın arkadaşı İzzet Öz'ün 'O, kibarlığıyla zaten aramızda,' dediği Kibar için en anlamlı mesajlardan biri Garo Mafyan'dan geldi. Mafyan 'Ben şu an onunla aynı sahneyi paylaşmaktan mutsuzum. İnsanlar ailesi ölünce öksüz kalır, ama arkadaşları ölünce de öksüz kalıyor,' dedi. Törende söz alan Zeynep Talu 'Melih sevilmeyi çok severdi. Hepimizi burada görünce çok seviniyordur. Her yere geç kalırdı, kızardık. Şimdi neden erken gitti anlayamadık,' dedi.

Melih Kibar'ın naaşı TRT İstanbul Televizyonu'nun önünden, bestelerinin çalındığı kortej eşliğinde Bebek Camii'ne getirildi. Cenaze namazının ardından Kibar'ın naaşı Nakkaştepe Mezarlığı'na uğurlandı."

Bir sonbahar günü Emirgan'da başlayan 54 yıllık hikâye, bir ilkbahar günü Nakkaştepe'de bitiyordu böylece. Boğaz'ın bir yakasından öbür yakasına geçene dek sürmüş kısacık bir hikâyeye sonsuz nota, sayısız beste sığmış, o besteler Melih'i daha hayattayken ölümsüz kılmıştı. Nitekim ölümünden yıllar, çok uzun yıllar sonra bile çalınıp söylenmeye, dinlenmeye, başka başka hayatlarla demlenmeye devam edecekti.
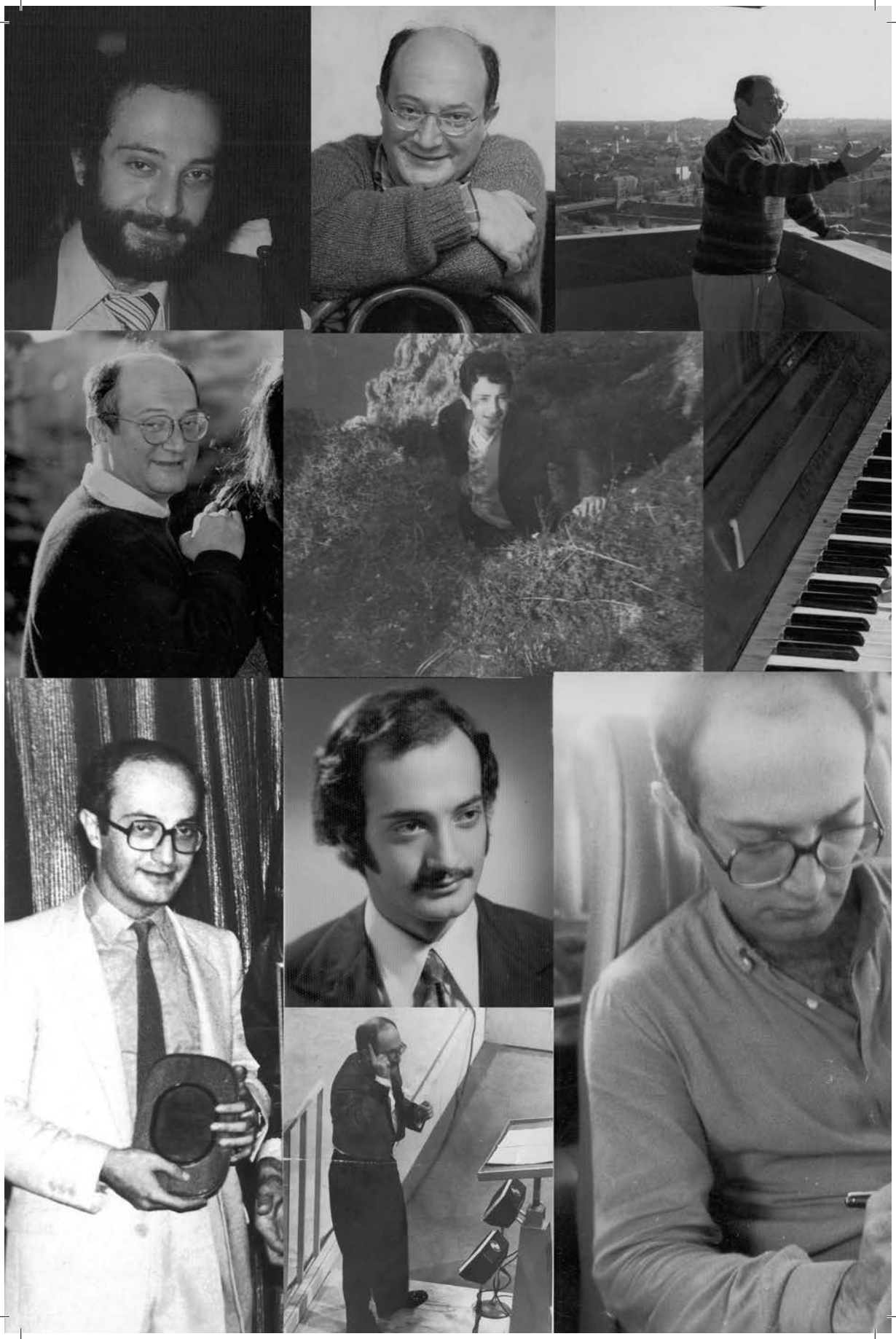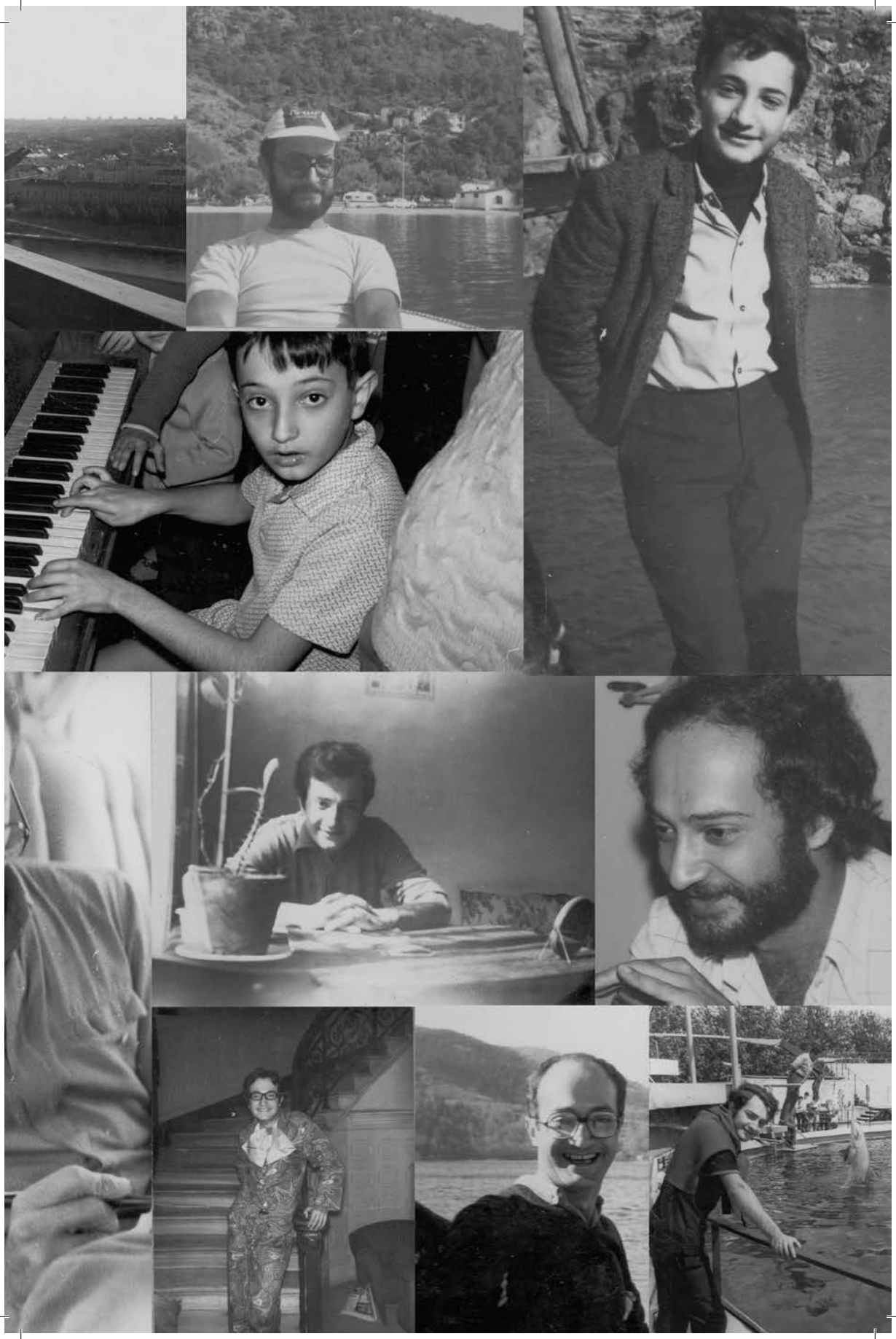
SON